Povestea care a stat la baza serialului OUTLANDER

DIANA GABALDON

CERCUL DE PIATRĂ

VOL. I

A treia parte din seria OUTLANDER

NAUTILUS
fantasy

NAUTILUS

fantasy

Colecție coordonată de Ana Nicolau

DIANA GABALDON s-a născut pe 11 ianuarie 1952 în Arizona, unde locuiește și astăzi, împreună cu familia. A studiat zoologia la Northern Arizona University și biologia marină la University of California, San Diego, și are un doctorat în ecologie. A fost profesor universitar înainte de a se dedica în întregime literaturii. A semnat numeroase articole științifice și de popularizare a științei înainte de a deveni scriitoare full time. În anul 1991 a debutat cu romanul *Călătoarea* (recompensat, printre altele, cu Romance Writers of America's RITA Award), primul volum din seria *Outlander*, concepută inițial ca trilogie. După mărturisirea scriitoarei aflate la debut, care era departe de a bănui succesul ce va urma, cartea a rezultat, după o documentare „de modă veche", din interesul pentru călătoria în timp și pentru universul scoțian. Romanul a cucerit imediat publicul și au urmat încă șapte romane în aceeași serie, toate bestselleruri *New York Times*: *Dragonfly in Amber, Voyager, Drums of Autumn, The Fiery Cross, A Breath of Snow and Ashes, An Echo in the Bone* și *Written in My Own Heart's Blood*. Seria a fost publicată în 26 de țări și a inspirat, începând cu anul 2014, un serial de televiziune american care se bucură de mare succes. Printre celelalte scrieri ale autoarei se numără seria *Lord John*, precum și povestiri apărute în antologii și volume colective.

DIANA GABALDON

CERCUL DE PIATRĂ
VOL. I

Traducere din limba engleză
GABRIEL STOIAN

NEMIRA

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
GABALDON, DIANA
Cercul de piatră / Diana Gabaldon ; trad.: Gabriel Stoian. - București: Nemira Publishing House, 2017
ISBN print vol1: 978-606-758-805-7
ISBN epub: 978-606-758-881-1
ISBN mobi: 978-606-758-882-8

I. Stoian, Gabriel (trad.)

821.111-31=135.1

VOYAGER
Copyright VOYAGER © 1994 by Diana Gabaldon

© Nemira, 2017
Coperta: Cristian FLORESCU, Ana NICOLAU
Ilustrația copertei: Tudor POPA
Redactor: Cristina NAN
Lector: Mihaela STAN, Dușa UDREA
Tehnoredactor: Irina POPESCU, Magda BITAY
Tehnoredactor ebooks: Mihai Eftimescu

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări, fără acordul scris al editorului, este strict interzisă și se pedepsește conform Legii dreptului de autor.

Cuprins

Despre autor

Prolog

Partea întâi - Bătălia și iubirile bărbaților

- 1. Ospățul familiei Corbie
- 2. Începe vânătoarea
- 3. Frank și o dezvăluire completă

Partea a doua - Lallybroch

- 4. Bonetă-Sură
- 5. Căci Prunc s-a născut nouă
- 6. Îndreptați prin sângele Lui…

Partea a treia - Când sunt captivul tău

- 7. Credința în documente
- 8. Prizonierul onoarei
- 9. Rătăcitorul
- 10. Blestemul vrăjitoarei albe
- 11. Gambitul Torremolinos
- 12. Sacrificiul
- 13. Mijloc de partidă

Partea a patra - Districtul Lacurilor

- 14. Geneva
- 15. Urmarea unui accident
- 16. Willie
- 17. Monștri

Partea a cincea - Fără putință de întoarcere

- 18. Rădăcini
- 19. Trecerea în uitare
- 20. Diagnosticul
- 21. Q.E.D.
- 22. Sărbătoarea de Halloween
- 23. Craigh na Dun

Partea a șasea - Edinburgh

24. A. Malcolm, tipograf
25. Casa bucuriei
26. Dejunul târfei
27. În flăcări
28. Gardianul virtuții
29. Ultima victimă a Bătăliei de la Culloden
30. Întâlnirea
31. Luna contrabandiștilor
Note

Copiilor mei,

Laurei Juliet,

Lui Samuel Gordon

și lui Jennifer Rose,

care mi-au furnizat inima, sângele și scheletul acestei cărți

Prolog

Când eram mică, nu voiam niciodată să calc prin bălțoace. Nu din teama că acolo se aflau râme înecate sau că-mi voi uda șosetele; în general, eram un copil murdar, care manifesta un dispreț plin de veselie față de murdăria de orice fel.

Pur și simplu nu puteam crede că acea suprafață perfect netedă era doar o peliculă subțire de apă deasupra solului solid. Îmi închipuiam că era o deschizătură spre cine știe ce spațiu insondabil. Câteodată, văzând vălurelele provocate de pașii mei, socoteam că bălțoaca era nespus de adâncă, o mare fără fund, în care stăteau la pândă încolăciri lenevoase de tentacule și luciri de solzi, amenințări ale unor trupuri uriașe cu dinți ascuțiți care pluteau tăcute, duse de apă în adâncimi de neconceput.

Și apoi, privind reflectarea din apă, îmi vedeam chipul rotund și părul ondulat pe o întindere albastră, lipsită de trăsături, și îmi imaginam că bălțoaca era intrarea spre alt cer. Călcând în ea, mă voi scufunda pe neașteptate și voi continua să cad la nesfârșit în spațiul albastru.

Singura dată când îndrăzneam să trec printr-o bălțoacă era la crepuscul, când începeau să apară stelele. Dacă priveam în apă și vedeam un punctișor iluminat, puteam călca și stropi în jur fără nicio teamă, pentru că, dacă aș fi căzut prin bălțoacă direct în spațiu, m-aș fi putut agăța de o stea și aș fi scăpat teafără.

Chiar și acum, când văd o bălțoacă în fața mea, mintea mea pare să se oprească pe jumătate – deși picioarele nu îi urmează exemplul –, apoi gonește mai departe, lăsând în urmă doar ecoul gândului.

Ce s-ar întâmpla dacă, de data asta, te-ai prăbuși?

Partea întâi

BĂTĂLIA ȘI IUBIRILE BĂRBAȚILOR

1. Ospățul familiei Corbie

Nenumărate căpetenii Highland au luptat,
Și mulți bărbați viteji în luptă au căzut.
Și scump plătită le-a fost viața ce și-au dat
Pentru al Scoției rege și legea de-nceput.
– Oare te vei întoarce acasă?

16 APRILIE 1746

Era mort. Cu toate acestea, lucru bizar în acele condiții, simțea o durere pulsatilă la nas. Deși avea o încredere nețărmurită în înțelegerea și îndurarea Creatorului, păstra în sine și urmele de vinovăție elementară care îi făcea pe toți oamenii să se teamă de iad. Și totuși, lucrurile pe care le auzise despre iad îl făceau să creadă că era aproape imposibil ca toate chinurile destinate nefericitelor suflete de acolo să se limiteze la o durere de nas.

Pe de altă parte, nu ajunsese în rai, din câteva motive. În primul rând, nu merita să ajungă acolo. Apoi nu arăta defel a rai. Și, în al treilea rând, se îndoia că sufletele binecuvântate meritau mai mult decât cele damnate să se aleagă cu nasul spart.

Deși socotise mereu purgatoriul drept un loc destul de cenușiu, lumina roșiatică, destul de slabă, care ascundea tot ce se afla în jurul lui părea convingătoare. Mintea i se limpezise puțin, iar capacitatea de a gândi îi revenea, chiar dacă destul de încet. Supărat, se gândea că ar fi trebuit să apară cineva care să îi spună care îi era sentința, cât va trebui să sufere pentru a fi purificat, pentru ca apoi să intre în Împărăția Domnului. Nu era sigur ce aștepta să vadă: un demon sau un înger. Nu avea habar care erau criteriile de personal ale purgatoriului; pedagogul lui din vremea școlii nu abordase acel subiect.

Cât a rămas în așteptare, s-a apucat să analizeze ce alte chinuri va trebui să îndure. Avea multe tăieturi, superficiale și adânci, dar și vânătăi ici și colo, și era aproape convins că își rupsese din nou degetul inelar de la mâna dreaptă – așa cum îi ieșea în afară, cu încheietura înghețată, era greu să îl protejeze. Însă nimic din toate acestea nu era prea grav. Ce altceva mai era?

Claire. Numele i-a săgetat inima, pricinuindu-i o durere mai chinuitoare decât orice i se ceruse corpului său să suporte vreodată.

Era sigur că, dacă ar mai fi avut corp, acesta i s-ar fi chircit de durere. Când o trimisese înapoi la cercul de piatră, știuse că așa se va întâmpla. Suferința spirituală putea fi considerată drept o stare obișnuită în purgatoriu și se așteptase tot timpul ca durerea provocată de despărțire să fie pedeapsa lui principală – suficient, își spunea el, pentru a ispăși tot ce făptuise până atunci: între altele, crime și trădări.

Nu știa dacă persoanelor din purgatoriu li se îngăduia sau nu să se roage, dar a făcut totuși o încercare. *Doamne*, s-a rugat el, *fă ca ea să fie în siguranță! Ea și copilul!* Era sigur că ea reușise să ajungă la cercul de pietre; însărcinată în două luni, încă era iute de picior și se dovedise a fi cea mai încăpățânată și mai hotărâtă femeie pe care o cunoscuse. Însă nu avea cum să știe dacă ea reușise acea trecere periculoasă înapoi, spre locul din care venise – alunecând precar prin straturile misterioase dintre trecut și prezent, neputincioasă în strânsoarea rocii –, iar acest gând a fost de ajuns pentru a-l face să uite până și durerea chinuitoare de nas.

A reluat inventarierea suferințelor corporale și, descoperind că piciorul stâng părea să fi dispărut, a devenit nespus de îndurerat. Senzațiile se opreau la coapsă, unde avea gâdilături și înțepături ca de ace la încheietura genunchiului. Probabil că își va reveni cu vremea, fie când va ajunge în rai, ori măcar la Ziua Judecății de Apoi. Și, la urma urmelor, Ian, cumnatul lui, se descurca foarte bine cu proteza din lemn pe care o purta în locul piciorului lipsă.

Cu toate acestea, orgoliul lui era tulburat. A, asta trebuia să fie; o pedeapsă menită să îl lecuiască de păcatul trufiei. Hotărât să accepte cu tărie orice i s-ar fi rezervat, a strâns din dinți în gând, dând dovadă de toată umilința de care era în stare. Cu toate astea, nu s-a putut abține, astfel că a dus o mână (ori ceea ce folosea drept mână) mai jos de genunchi pentru a vedea unde se sfârșea membrul acum.

Mâna s-a lovit de ceva dur, iar degetele i s-au încurcat în părul ud și zbârlit. S-a ridicat brusc în capul oaselor și, cu puțin efort, a crăpat stratul de sânge care îi acoperise pleoapele, ținându-le închise. Se înșelase. Acela era *iadul*. Însă, la urma urmelor, James Fraser nu murise.

Peste el zăcea cadavrul unui bărbat. Greutatea lui de mort îi strivise piciorul stâng, ceea ce explica de ce nu și-l simțea. Capul, aflat cu fața în jos și greu ca o ghiulea, îl apăsa pe abdomen, iar părul lui împâslit și umed era ca o revărsare întunecată pe pânza udă a cămășii lui. Cuprins brusc de panică, a tresărit și s-a ridicat în șezut; capul s-a rostogolit în lateral în poala lui, iar un ochi pe jumătate deschis a privit fără să vadă dinapoia șuvițelor

de păr care îl adăposteau.

Era Jack Randall, iar tunica lui roșie de căpitan era atât de întunecată de umezeală încât părea aproape neagră. Nesigur, Jamie a făcut un efort să îndepărteze cadavrul, dar a descoperit că era uimitor de slăbit; degetele mâinii s-au răsfirat slabe pe umărul lui Randall, iar cotul celuilalt braț s-a curbat brusc în momentul în care a încercat să se sprijine în braț. S-a trezit din nou zăcând pe spate, având deasupra cerul cenușiu, care cernea lapoviță, învârtejindu-se amețitor deasupra lui. La fiecare respirație chinuită a lui, capul lui Jack Randall se mișca obscen în sus și în jos pe abdomen.

Și-a afundat ambele mâini în pământul mocirlos – rece, apa îi trecuse printre degete și îi udase spatele cămășii – și s-a răsucit într-o parte. Între ei se păstrase o oarecare căldură; când cadavrul moale și greu a alunecat și l-a eliberat, ploaia rece ca gheața i-a izbit pielea proaspăt expusă, provocându-i un șoc asemenea unei lovituri, așa că, brusc cuprins de frig, a început să tremure violent.

În timp ce se zbătea pe pământ, luptându-se cu pliurile mototolite și mânjite de noroi ale straiului din material ecosez, a auzit ceva mai puternic decât șuieratul vântului de aprilie; strigăte îndepărtate, gemete și vaiete, precum chemarea unor fantome în vânt. Și, mai presus de tot, cârâielile răgușite ale ciorilor. După cum se auzea, erau zeci și zeci de ciori.

Ciudat, și-a zis el ca prin vis. Nu era normal ca păsările să zboare pe o asemenea furtună. Cu un ultim efort a eliberat mantaua de sub el, după care și-a pipăit corpul. Când a vrut să își acopere picioarele, a constatat că stângul, precum și kiltul îi erau scăldate în sânge. Imaginea nu l-a făcut să dispere; i s-a părut oarecum interesantă, petele de un roșu-închis contrastând cu verdele-cenușiu al plantelor de landă din jurul lui. Ecourile bătăliei s-au stins în urechile lui și a plecat de pe câmpia Culloden în țipetele ciorilor.

S-a trezit mult mai târziu, când cineva i-a rostit numele.

– Fraser! Jamie Fraser! Ești aici?

Nu, și-a zis el, cuprins de amețeală. Nu sunt aici. Locul în care zăcuse câtă vreme fusese lipsit de cunoștință se dovedise mai bun decât cel în care se afla acum. Acum stătea pe spate într-o mică adâncitură, pe jumătate plină de apă. Lapovița se oprise, dar vântul continua să bată; pătrunzător și rece, șuiera peste landă. Cerul se întunecase, devenind aproape negru; însemna că se apropie înserarea.

– L-am văzut prăbușindu-se acolo, te asigur. Chiar lângă tufișul acela mare și încâlcit.

Glasul venea de departe, scăzând în intensitate în timp ce omul se certa cu cineva.

A auzit un foșnet în apropiere și, întorcând capul, a văzut o cioară. Stătea pe iarbă, la câțiva centimetri de el, iar o pală de vânt i-a răsfirat penele negre. S-a uitat la el cu un ochi strălucitor, ca o mărgică. Socotind că omul nu reprezenta nicio amenințare, și-a întors gâtul cu o ușurință deosebită și și-a înfipt ciocul gros și ascuțit în ochiul lui Jack Randall.

Scoțând un strigăt de repulsie și zbătându-se, Jamie a sărit în sus, făcând cioara să-și ia zborul, cârâind alarmată.

– Hei! Veniți aici!

Jamie a auzit plescăit de pași prin mlaștină, apoi un chip și-a făcut apariția în fața lui, iar el a simțit o mână atingându-l pe umăr.

– Trăiește! Vino, MacDonald! Dă o mână de ajutor; nu poate merge pe propriile picioare.

Erau patru bărbați care, cu puțin efort, l-au ridicat, astfel că, neajutorat, și-a petrecut brațele pe după umerii lui Ewan Cameron și ai lui Ian MacKinnon.

Voia să le spună să îl lase acolo; își amintise scopul lui imediat după ce se trezise, și anume că dorise să moară. Însă bucuria de a-i avea din nou drept camarazi era prea mare pentru a i se opune. Odihna îi trezise senzațiile din piciorul amorțit, dar cunoștea gravitatea rănii. Oricum va muri curând; slavă Cerului că nu va trebui să îndure asta singur, pe întuneric!

– Apă?

A simțit apăsarea unei căni peste buze și s-a trezit îndeajuns de mult cât să bea, având grijă să nu verse nicio picătură. O mână l-a atins fugar pe frunte și s-a retras fără ca persoana care o făcuse să spună ceva.

Avea senzația că arde; simțea arșița flăcărilor înapoia ochilor când îi închidea. Buzele îi erau crăpate și iritate din cauza fierbințelii, dar era mai bine decât fiorii de frig care îl cuprindeau din când în când. Când îl biruia febra, măcar putea sta nemișcat; tremurul provocat de frisoanele reci îi trezea la viață demonii din picior.

Murtagh. Trăia un sentiment groaznic în privința nașului său, dar nu avea amintiri care să-i dea o formă. Murtagh murise; știa că așa se întâmplase, dar nu știa de ce și nici de unde aflase asta. Mai bine de jumătate dintre oamenii armatei Highland muriseră, măcelăriți pe landă – măcar atât înțelesese din discuțiile bărbaților din fermă, însă el nu își amintea defel

cum se desfășurase bătălia.

Mai luptase în rândurile altor armate și știa că o astfel de pierdere de memorie nu era neobișnuită pentru soldați; văzuse, dar nu suferise niciodată de așa ceva. Știa că amintirile revin și spera că va muri înainte de a se întâmpla asta. Gândul l-a făcut să se cutremure, mișcarea făcând ca durerea să-i săgeteze piciorul, de parc-ar fi fost atins cu un fier înroșit, ceea ce l-a silit să scoată un geamăt.

– Jamie, ți-e mai bine?

Aflat alături de el, Ewan s-a ridicat într-un cot, iar chipul lui a părut palid în lumina zorilor. Avea un bandaj în jurul capului, iar pe guler avea pete ruginii, sânge închegat provenit de la o rană provocată de un glonț care îi trecuse razant peste cap.

– Da, mă simt mai bine.

A întins o mână și, recunoscător, și-a lăsat-o pe umărul lui Ewan, care a atins-o ușor și a așezat-o la loc pe pat.

Ciorile reveniseră. Negre ca noaptea, plecaseră să clocească laolaltă cu întunericul, dar odată cu zorii se întorseseră – păsări de război, corbii veniseră să se ospăteze din carnea celor căzuți. Era foarte posibil ca ochii să-i fi fost ciuguliți de păsările crude, a gândit el. Simțea forma globilor oculari pe sub pleoape, rotunzi și calzi, bucățele gustoase de gelatină care se rostogoleau neliniștite încoace și încolo, căutând în zadar uitarea, în vreme ce soarele care răsărea dădea pleoapelor lui o nuanță întunecată de roșu-sângeriu.

Patru dintre bărbați se strânseseră în apropierea singurei ferestre a casei și discutau cu voce scăzută.

– Să scăpăm cu fuga? a spus unul dintre ei, făcând un semn cu capul spre ceea ce se afla afară. Iisuse, omule, cel mai teafăr dintre noi abia dacă se mai împleticește, iar șase nu se pot ține pe picioare.

– Dacă tu poți merge, du-te, l-a îndemnat un bărbat care zăcea întins pe podea, făcând o grimasă spre propriul picior, înfășurat în rămășițele unui kilt. Nu mai pierde vremea din cauza noastră.

Duncan MacDonald s-a întors de la fereastră cu un zâmbet sumbru și a clătinat din cap. Lumina reflectată de geam îi evidenția trăsăturile aspre ale chipului, adâncindu-i ridurile provocate de epuizare.

– Nu, vom rămâne aici, s-a împotrivit el. Pe de o parte, englezii au împânzit pământul ca

niște păduchi; de la fereastra asta îi putem vedea cum viermuiesc. Nimeni nu ar reuși să scape acum teafăr din Drumossie.

– Nici măcar cei care au fugit ieri de pe câmpul de luptă nu vor ajunge prea departe, a intervenit cu glas reținut MacKinnon. N-ați auzit soldații englezi trecând în noapte în marș forțat? Credeți că le va fi greu să doboare grupul nostru dezlânat?

Nimeni nu a putut oferi un răspuns la acea întrebare. Îl știau cu toții prea bine. Mulți dintre scoțieni abia fuseseră capabili să stea pe picioare înainte de bătălie, pentru că erau slăbiți de frig, oboseală și foame.

Jamie s-a întors spre perete, rugându-se ca oamenii lui să fi început lupta suficient de devreme. Lallybroch era departe; dacă ei se puteau îndepărta suficient de mult de Culloden, era puțin probabil să fie prinși. Și totuși Claire îi spusese că trupele lui Cumberland vor pustii Highlands, înaintând mult, împinși de setea de răzbunare.

De astă dată, amintirea ei nu a făcut decât să-i stârnească un val de dor îngrozitor. Doamne, să o fi avut alături, să îl atingă, să îi trateze rănile și să îi țină capul pe genunchi… Însă ea plecase – la depărtare de două sute de ani de el – și slavă Domnului că o făcuse! Lacrimile s-au prelins încet pe sub pleoapele strânse. S-a rostogolit cu greu pe o parte, ca să nu fie văzut de ceilalți.

Doamne, fă să ajungă în siguranță! s-a rugat el. *Ea și copilul!*

Pe la mijlocul după-amiezii, în aer s-a simțit brusc miros de ars, trecând prin fereastra fără geam. Era mai gros decât cel de fum de praf de pușcă, înțepător, aducând o duhoare aproape insuportabilă, care amintea de mirosul de carne friptă.

– Ard morții, a spus MacDonald.

Aproape că nu se clintise din locul lui de la fereastră de când se aflau în casa țărănească. Cu părul negru ca pana corbului și plin de praf, dat pe spate de pe fruntea și fața numai piele și os, arăta ca un cap de mort.

Ici și colo, pe landă răsunau pocnete slabe. Focuri de pușcă. Lovituri de grație, trase de ofițerii englezi cuprinși de compasiune, după care nenorocitul îmbrăcat în costum scoțian era stivuit pe rug, alături de camarazii lui mai norocoși. Când a ridicat privirea, Jamie l-a văzut pe Duncan MacDonald stând încă la fereastră, dar cu ochii închiși.

Alături de el, Ewan Cameron și-a făcut cruce.

– Măcar să avem parte de tot atâta îndurare, a spus el în șoaptă.

Așa s-a întâmplat. În a doua zi la fermă, puțin după ora amiezii, au auzit pași grei apropiindu-se, după care ușa prinsă în chingi din piele s-a deschis larg.

– Iisuse! a exclamat cineva în barbă la vederea celor din casă.

Curentul stârnit de deschiderea ușii a agitat aerul cu miros fetid ce plutea peste bărbații murdari, zdrențăroși și mânjiți de sânge, care stăteau întinși sau ghemuiți pe podeaua plină de praf.

Nici nu fusese vorba despre o rezistență armată; oamenii aceia nu aveau atâta putere și oricum nu ar fi avut niciun rost să se opună. Iacobiții stăteau jos, așteptând ca vizitatorul să facă orice dorea cu ei.

Era un maior, foarte proaspăt și elegant în uniforma fără nicio cută și cu cizmele lustruite. După un moment de ezitare, timp în care i-a măsurat pe locatari din cap până-n picioare, a pășit înăuntru, urmat imediat de locotenentul lui.

– Sunt lord Melton, s-a prezentat el, uitându-se în jur ca și cum l-ar fi căutat din ochi pe liderul acelor oameni, căruia se cuvenea să îi adreseze remarcile lui.

După ce i-a aruncat o privire, Duncan MacDonald s-a ridicat încet și a înclinat din cap.

– Duncan MacDonald, din Glen Richie, a început el. Și ceilalți – a făcut un gest cu mâna – foști oameni din armata Maiestății Sale regele James.

– Așa am bănuit și eu, a spus sec englezul.

Era tânăr, puțin trecut de treizeci de ani, dar avea o ținută care evidenția siguranța de sine a unui soldat încercat. Și-a trecut privirea în mod deliberat de la un bărbat la altul, apoi a băgat o mână sub veston și a scos o foaie de hârtie împăturită.

– Am aici un ordin al Înălțimii Sale, ducele de Cumberland, a spus el. Autorizează executarea neîntârziată a oricărei persoane care se dovedește că a participat la rebeliunea trădătoare recent înăbușită. Și-a plimbat din nou privirea prin încăperea casei de țară. E cineva care își susține nevinovăția față de acuzația de trădare?

Scoțienii au râs discret. Nevinovăție, când încă aveau pe fețe fumul bătăliei, și aici, la

marginea câmpului de măcel?

– Nu, milord, a spus MacDonald, schițând un zâmbet.

– Toți suntem trădători. Înseamnă că vom fi spânzurați?

Fața lui Melton a tresărit, străbătută de o scurtă grimasă de dezgust, apoi a devenit impasibilă. Era un bărbat destul de firav, cu oase mici și delicate, dar atitudinea lui trăda autoritatea.

– Veți fi împușcați, a răspuns el. Aveți la dispoziție o oră în care să vă pregătiți.

A șovăit, l-a privit scurt pe locotenent, de parcă s-ar fi temut să nu pară mai generos decât era cazul în fața subordonatului său, apoi a continuat:

– Dacă vreunul dintre voi dorește ceva de scris – să întocmească o scrisoare, poate –, secretarul companiei mele vă va ajuta.

L-a salutat din cap pe MacDonald, s-a răsucit pe călcâie și a ieșit.

A urmat o oră sumbră. Câțiva dintre ei au profitat de oferta făcută și au primit pene și cerneală, apoi au scris cu tenacitate, ținând hârtia lipită de hornul înclinat din lemn, pentru că altă suprafață tare nu au găsit. Alții s-au rugat în tăcere sau au rămas pur și simplu nemișcați, așteptând.

MacDonald a cerut îndurare pentru Giles McMartin și Frederick Murray, susținând că aceștia abia împliniseră șaptesprezece ani și nu trebuiau judecați la fel ca restul. Solicitarea i-a fost respinsă, iar băieții, cu chipurile palide și ținându-se de mână, au rămas așezați alături, rezemați de perete.

Jamie regreta profund soarta lor, dar și a celorlalți camarazi devotați și soldați viteji. În ceea ce îl privea, se simțea ușurat. Nu mai avea griji, nu mai avea nimic de înfăptuit. Făcuse tot ce putuse pentru oamenii lui, pentru soție și pentru copilul lui încă nenăscut. Chinurile trupești se vor sfârși și va pleca recunoscător pentru a-și găsi pacea.

Deși nu simțea nevoia, ci mai degrabă ca să respecte ritualul, a închis ochii și a început să rostească în gând Rugăciunea de căință, în franceză, așa cum făcea întotdeauna. *Mon Dieu, je regrette* [1]… Și totuși nu regreta; era mult prea târziu pentru a regreta ceva.

O va găsi pe Claire imediat ce va muri? s-a întrebat el. Ori poate, așa cum anticipa, va fi condamnat la despărțire o vreme? În orice caz, o va revedea; s-a agățat de acea convingere cu mai multă fermitate decât îmbrățișa datinile Bisericii. Dumnezeu i-o dăduse; tot El i-o va

readuce.

Uitând să se mai roage, a început să îi evoce chipul înapoia pleoapelor, curbura obrazului și a tâmplelor, fruntea lată și albă care îl îndemna mereu să o sărute, exact acolo, în acel punct mic și neted dintre sprâncene, deasupra nasului, între ochii limpezi, de culoarea ambrei. Și-a concentrat atenția asupra formei gurii ei, imaginându-și buzele ei pline și arcuite și gustul, senzația, dar și bucuria de a o săruta. Sunetele rugăciunilor, scârțâitul penelor pe hârtie și suspinele înfundate ale lui Giles McMartin i s-au șters din urechi.

Melton a revenit la mijlocul după-amiezii, de astă dată însoțit de șase soldați, dar și de locotenent și de secretar. S-a oprit din nou o clipă în pragul ușii, dar MacDonald s-a ridicat înainte ca el să vorbească.

– Doresc să fiu primul, a spus el, traversând încăperea.

Când și-a aplecat capul ca să treacă de ușa scundă, lordul Melton a pus o mână pe brațul lui.

– Sir, vrei să-mi spui numele tău complet? Secretarul meu îl va nota.

MacDonald a aruncat o privire spre secretar, iar în colțul gurii i-a apărut un mic surâs amar.

– O listă de trofee, nu-i așa? Mda, bine, a ridicat el din umeri și apoi s-a îndreptat de spate. Duncan William MacLeod MacDonald, din Glen Richie, a zis, înclinându-se politicos în fața lui Melton. La dispoziția dumneavoastră… Sir.

A trecut de ușă și curând, din apropiere, s-a auzit un singur foc de pistol.

Ținându-se strâns de mână când au trecut pragul ușii, băieților li s-a îngăduit să meargă împreună. Restul au fost duși unul câte unul, fiecăruia cerându-i-se să își spună numele pentru ca secretarul să îl noteze. Acesta stătea lângă ușă pe un taburet, cu capul aplecat spre hârtiile pe care le ținea în poală, fără să ridice ochii spre cei care treceau prin dreptul lui.

Când i-a venit rândul lui Ewan, Jamie s-a chinuit să se sprijine pe coate și l-a prins de mână pe prietenul lui, strângând-o cât de tare a putut.

– Ne revedem curând, i-a șoptit el.

Mâna lui Ewan tremura, dar Cameron s-a mulțumit să zâmbească. S-a aplecat și l-a sărutat pe Jamie pe gură, apoi s-a îndreptat și a plecat.

Pe cei care nu puteau merge i-au lăsat la urmă.

– James Alexander Malcolm MacKenzie Fraser, a rostit el rar, pentru a-i permite secretarului să scrie totul corect. Stăpânul de la Broch Tuarach.

Răbdător, a pronunțat pe litere, apoi a ridicat privirea spre Melton.

– Trebuie să vă cer îngăduința, milord, de a mă ajuta să mă ridic.

Melton nu i-a răspuns, ci a coborât ochii spre el, iar expresia de dispreț distant s-a transformat într-un amestec de uimire și groază.

– Fraser? a făcut el. De la Broch Tuarach?

– Eu sunt acela, a spus Jamie răbdător.

Nu putea să se grăbească puțin? Resemnarea că va fi împușcat era una, dar să audă cum prietenul lui era ucis la câțiva pași de el era cu totul alta, și acest lucru nu îl liniștea câtuși de puțin. Brațele îi tremurau de efortul de a sta pe coate, iar măruntaiele, care nu împărtășeau resemnarea din mintea lui, îi forfoteau îngrozitor.

– La naiba! a mormăit englezul.

S-a aplecat și s-a uitat mai atent la Jamie, care se afla în umbra peretelui, apoi s-a întors și i-a făcut semn locotenentului să se apropie.

– Ajută-mă să îl aduc la lumină, a poruncit el.

Nu l-au ridicat cu blândețe, astfel că Jamie a gemut, pentru că mișcarea i-a trimis o durere fulgerătoare din picior până spre creștetul capului. Senzația l-a făcut să amețească o clipă, așa că i-a scăpat ce îi spunea Melton.

– Ești iacobitul căruia i se zice „Jamie cel Roșu“? a întrebat el din nou, de astă dată impacientat.

Auzind acestea, Jamie a fost străbătut de un val de spaimă; dacă le va spune că e faimosul Jamie cel Roșu, nu îl vor împușca. Îl vor duce în lanțuri la Londra pentru a fi judecat – o adevărată pradă de război. Apoi va vedea știreangul călăului și va zăcea pe jumătate strangulat pe eșafod, în timp ce îi vor despica burta și îi vor smulge măruntaiele. Mațele i-au chiorăit din nou prelung și zgomotos; nici lor nu le surâdea ideea.

– Nu, a spus el cu toată hotărârea de care era în stare. Faceți-vă treaba, bine?

Ignorându-i vorbele, Melton s-a lăsat în genunchi și i-a sfâșiat gulerul cămășii. L-a prins apoi de păr pe Jamie și i-a tras capul pe spate.

– Fir-ar să fie! a exclamat Melton.

L-a împuns cu degetul în gât, puțin deasupra claviculei. Micuța cicatrice triunghiulară de acolo părea să-l îngrijoreze pe anchetator.

– James Fraser din Broch Tuarach; păr roșcat și o cicatrice în trei colțuri pe gât.

Melton i-a eliberat părul și s-a așezat pe călcâie, după care și-a frecat bărbia cu un aer abătut. Apoi și-a revenit și s-a întors spre locotenent, făcând semn către cei cinci bărbați rămași în casă.

– Luați-i pe ceilalți! a ordonat el.

Era atât de încruntat, încât sprâncenele lui blonde se uniseră. A rămas aplecat deasupra lui Jamie, privindu-l insistent, în timp ce restul prizonierilor scoțieni au fost scoși din încăpere.

– Trebuie să mă gândesc, a murmurat el. Fir-ar să fie, trebuie să mă gândesc!

– Fă-o, a spus Jamie, dacă ești în stare. Eu trebuie să mă întind.

Îl rezemaseră în capul oaselor, lipit de un perete, cu piciorul întins în față, dar, după ce stătuse două zile lungit, îi era peste putință să rămână în acea poziție; încăperea se legăna de parcă ar fi fost beată, iar în fața ochilor vedea întruna mici scântei luminoase. S-a aplecat într-o parte și s-a lăsat cu grijă pe podea, îmbrățișând pământul și ținând ochii închiși în timp ce aștepta să îi treacă starea de amețeală.

Melton murmura ceva în barbă, dar Jamie nu a reușit să distingă vorbele lui și oricum nu îi păsa prea mult. Stând în șezut la lumină, își văzuse limpede piciorul pentru prima oară și era convins că nu va apuca să trăiască până va fi spânzurat.

Roșul intens și furibund al inflamației se întindea în sus pe coapsă, mai strălucitor decât petele de sânge uscat. Rana era purulentă; cum duhoarea emanată de ceilalți se mai stinsese, simțea acum mirosul vag dulceag și neplăcut al supurației. Cu toate astea, un glonț în cap părea preferabil durerii și delirului provocat de moartea cauzată de infecție. Ai auzit bubuitura? s-a întrebat el și și-a pierdut cunoștința, simțind pământul bătucit și rece, neted și liniștitor ca sânul unei mame, sub obrazul înfierbântat.

Nu dormea cu adevărat, ci doar era cuprins de o somnolență febrilă, dar glasul lui Melton la ureche l-a făcut să tresară și să devină atent.

– Grey, a spus Melton, John William Grey! Îți este cunoscut numele ăsta?

– Nu, a răspuns el, amețit de somn și de fierbințeală. Ascultă, domnule, ori mă împușți, ori du-te de aici, bine? Sunt bolnav.

– În apropiere de Carryarrick, a continuat Melton cu glas sâcâitor, nerăbdător. Un băiat, un băiat cu părul blond, în jur de șaisprezece ani. L-ai întâlnit în pădure.

Jamie și-a mijit ochii spre cel care îl tortura. Fierbințeala îi tulbura vederea, dar fața cu oase delicate de deasupra lui, cu ochi mari, aproape ca de fată, îi părea oarecum familiară.

– A, a zis el, surprinzând o singură față din noianul de imagini care i se învârtejeau nebunește prin cap. Flăcăiașul scund care a încercat să mă ucidă. Da, îmi aduc aminte de el.

A închis din nou ochii. Așa cum se întâmplă de obicei când ai febră, o senzație părea să se combine cu alta. Îi rupsese brațul lui John William Grey; amintirea osului subțire al băiatului în mâna lui a devenit osul antebrațului lui Claire, când o smulsese din prinsoarea pietrelor. Adierea rece și încețoșată i-a mângâiat fața cu degetele lui Claire.

– Trezește-te, blestematule! l-a scuturat Melton, dându-i senzația că îi pocnește o vertebră a gâtului. Ascultă-mă!

Epuizat, Jamie a deschis ochii.

– Da?

– John William Grey e fratele meu, a zis Melton. Mi-a povestit de întâlnirea cu tine. I-ai cruțat viața, iar el ți-a făcut o promisiune. Este adevărat?

Cu mare efort, a reușit să își îndrepte mintea înapoi în trecut. Îl întâlnise pe băiat cu două zile înainte de prima bătălie a rebeliunii, victoria scoțiană de la Prestonpans. Cele șase luni scurse de atunci păreau un hău uriaș; multe se întâmplaseră în acel răstimp.

– Da, țin minte. A promis că mă va ucide. Dar nu-mi pasă că o vei face în locul lui.

Pleoapele grele îi coborau din nou peste ochi. Oare trebuia să fie treaz pentru a fi împușcat?

– A spus că avea o datorie de onoare față de tine, și încă o are.

Melton s-a ridicat, și-a scuturat praful de pe genunchii pantalonilor și s-a întors către locotenentul său, care urmărise interogatoriul cu o uimire crescândă.

– Suntem într-o situație al naibii de delicată, Wallace. Acest… iacobit nemernic e renumit.

Ai auzit de Jamie cel Roșu? Cel de pe afișe?

Locotenentul a confirmat cu o mișcare din cap și a coborât ochii spre silueta zdrențăroasă care zăcea pe pământ la picioarele lui. Melton a zâmbit amar.

– Nu, acum nu pare chiar atât de primejdios, nu-i așa? Dar tot Jamie cel Roșu este, iar Luminăția Sa va fi mai mult decât încântată să afle de un prizonier atât de ilustru. Încă nu l-au găsit pe Charles Stuart, dar câțiva iacobiți bine-cunoscuți le-ar oferi la fel de multă satisfacție mulțimilor strânse la Tower Hill.

– Să îi transmit vreun mesaj Luminăției Sale?

Locotenentul a dus mâna spre tolba pentru mesaje.

– Nu! s-a răsucit Melton pentru a privi cu asprime spre prizonier. Aici apare dificultatea! În afară de faptul că ar fi o pradă deosebită pentru șteang, acest nenorocit mizer este și cel care l-a prins pe fratele meu mai mic în apropiere de Preston și, în loc să-l împuște pe flăcău, lucru pe care îl merita din plin, i-a cruțat viața și l-a dus înapoi la camarazii lui, impunând așadar o mare datorie de onoare asupra familiei mele! a explicat el printre dinții încleștați.

– Vai de mine! a exclamat locotenentul. Prin urmare, nu-l puteți preda Înălțimii Sale.

– Nu, fir-ar să fie! Nici măcar nu-l pot împușca pe nenorocit fără a dezonora jurământul fratelui meu!

Prizonierul a deschis un ochi.

– Nu voi dezvălui nimănui că nu respecți jurământul acela, a zis el, după care l-a închis la loc.

– Ține-ți gura!

Pierzându-și stăpânirea de sine, Melton l-a lovit cu piciorul pe Jamie, care a gemut de durere, dar nu a mai spus nimic.

– L-ați putea ucide sub alt nume, a sugerat locotenentul, dorind să îi sară în ajutor.

Lordul Melton i-a aruncat omului său o privire încărcată de dispreț suprem, apoi s-a uitat pe fereastră pentru a-și da seama cam ce oră era.

– Peste trei ore se va întuneca. Voi urmări înhumarea celorlalți prizonieri executați. Găsește

o căruță mică și cere să fie încărcată cu fân. Găsește un căruțaș – alege unul discret, Wallace, adică unul care poate fi mituit – și adu-l aici imediat ce se lasă întunericul.

– Am înțeles, domnule. Ăăă, sir? Ce facem cu prizonierul?

Locotenentul a făcut semn către bărbatul aflat pe podea.

– Ce e cu el? a întrebat Melton cu bruschețe. E prea slăbit ca să se poată târî, ca să nu mai vorbim că nu poate nicidecum să meargă. Nu are unde să plece – cel puțin până când căruța ajunge aici.

– Căruță?

Prizonierul dădea semne de viață. De fapt, stimulat de toată agitația din jur, reușise să se ridice într-un cot. Ochii lui albaștri, sclipitori și injectați s-au dilatat de spaimă pe sub părul roșcovan și împâslit.

– Unde mă duceți?

Ajuns la ușă, Melton s-a întors și i-a aruncat o privire plină de dispreț.

– Ești stăpânul de la Broch Tuarach, da? Ei bine, acolo te trimit.

– Dar nu voiam să ajung acasă! Vreau să fiu împușcat.

Cei doi englezi au schimbat o privire.

– Aiurează, a conchis locotenentul pe un ton apăsat, iar Melton a dat aprobator din cap.

– Nu cred că va supraviețui acestei călătorii, dar cel puțin moartea lui nu îmi va fi pusă în cârcă.

Ușa s-a închis cu un pocnet în urma celor doi, iar Jamie Fraser a rămas singur… și încă în viață.

2. Începe vânătoarea

INVERNESS
2 MAI 1968

– Sigur e mort!

Glasul lui Claire devenise ascuțit din cauza agitației; răsuna puternic în biblioteca pe jumătate goală, creând ecou printre rafturile cu cărți răsfoite. Ca un prizonier care așteaptă în fața plutonului de execuție, a rămas în picioare, lipită de peretele acoperit cu plută, privind când la fiica ei, când la Roger Wakefield.

– Nu cred.

Roger se simțea cumplit de obosit. Și-a trecut o mână peste față, apoi a luat dosarul de pe birou, cel care cuprindea toate rezultatele cercetărilor făcute de el de când Claire și fiica ei veniseră prima oară la el, cu trei săptămâni înainte, pentru a-i cere ajutorul.

A deschis dosarul și l-a răsfoit încet. Iacobiții din Culloden. Revolta din '45. Curajoșii scoțieni care se strânseseră sub stindardul prințului Charlie cel Frumos și trecuseră prin Scoția ca o sabie înroșită în foc, ajungând să fie distruși și înfrânți în confruntarea cu ducele de Cumberland pe câmpia cenușie de la Culloden.

– Uitați-vă, a spus el, extrăgând câteva file prinse laolaltă. Scrisul arhaic arăta bizar, mai ales astfel fotocopiat în alb și negru. Aceasta este lista de apel a regimentului stăpânului domeniului Lovat.

I-a întins mănunchiul subțire de foi lui Claire, însă cea care le-a luat a fost Brianna, fiica ei, care s-a apucat să le răsfoiască, încruntând ușor din sprâncenele roșcate.

– Citește pagina de început, a îndemnat-o Roger. Acolo unde scrie „Ofițeri".

– Am înțeles. „Ofițeri", a citit ea cu voce tare. Simon, stăpân al Lovat…

– Vulpoiul Tânăr, a întrerupt-o Roger. Fiul lui Lovat. Și alte cinci nume, adevărat?

Brianna a ridicat o sprânceană spre el, dar a continuat să citească:

– William Chisholm Fraser, locotenent; George D'Amerd Fraser Shaw, căpitan; Duncan Joseph Fraser, locotenent; Bayard Murray Fraser, maior.

A făcut o pauză, înghițind în sec, după care a citit ultimul nume:

– …James Alexander Malcolm MacKenzie Fraser, căpitan, a lăsat ea foile în jos, ușor palidă. Tatăl meu.

Claire s-a apropiat imediat de fiica ei și a strâns-o de mână. Și ea era un pic lividă.

– Da, i-a spus lui Roger. Știam că s-a dus la Culloden. Când a plecat de lângă mine… de acolo, de la cercul de pietre… voia să se întoarcă pe câmpia Culloden, ca să-și salveze oamenii care erau cu Charles Stuart. Și știm că așa a procedat – a făcut un semn din cap spre dosarul de pe birou, a cărui suprafață lucioasă era albă și nevinovată în lumina lămpii –, le-ai găsit numele. Dar… dar Jamie…

Numele rostit cu voce tare a părut că o tulbură, așa că a strâns ușor din buze.

Acum venise rândul Briannei să își sprijine mama.

– Spui că a vrut să se întoarcă, a reluat ea, cu ochii de un albastru-închis și încurajatori ațintiți asupra chipului mamei ei. Dorea să își îndepărteze oamenii de pe câmp, apoi să se întoarcă la luptă.

Claire a încuviințat din cap, revenindu-și puțin.

– Știa că nu avea prea multe șanse să plece de acolo; dacă englezii îl prindeau… el spunea că ar prefera să moară în luptă. Asta voia să facă.

S-a întors spre Roger și l-a privit cu ochi tulburători, de culoarea ambrei. Ochii ei îi aminteau mereu de ai unui șoim, ca și cum ea ar fi fost capabilă să vadă mult mai departe decât alți oameni. Nu pot să cred că nu a murit acolo – pentru că mulți au pierit, și el *voia* asta!

La Culloden murise aproape jumătate din armata Highland, doborâtă de focurile de tunuri și de gloanțe de muschete. Dar nu și James Fraser.

– Nu, a spus Roger cu îndărătnicie. Partea aceea, pe care ți-am citit-o din cartea lui Linklater…

A întins mâna pentru a ridica un volum alb, intitulat *Prințul din Heather.*

După bătălie, a citit el, *optsprezece ofițeri iacobiți s-au adăpostit într-o fermă din apropierea landei. Acolo au zăcut în mari suferințe, cu rănile neîngrijite, vreme de două zile. Apoi au fost prinși și împușcați. Un bărbat, pe nume Fraser, din regimentul stăpânului de la Lovat, a scăpat de măcel.*

Restul sunt înhumați la marginea parcului local.

– Ai înțeles? a spus el, lăsând cartea în jos și uitându-se serios la cele două femei peste paginile ei. Un ofițer din regimentul Stăpânului domeniului Lovat.

A luat paginile listei de apel.

– Iată-i! Doar șase. Bun, știm că bărbatul de la fermă nu putea fi Simon cel Tânăr, e o figură istorică bine-cunoscută și știm prea bine ce i s-a întâmplat. S-a retras de pe câmpul de bătălie – fără nicio rană, să nu uităm asta – cu un grup de oameni de-ai săi și și-a croit drum spre miazănoapte, reușind să ajungă în cele din urmă la castelul Beaufort, în apropiere de acest loc.

A arătat cu mâna spre fereastra foarte lată, prin care se vedeau luminile din Inverness licărind în noapte.

– Și nici bărbatul care a scăpat din ferma Leanach nu a fost unul dintre ceilalți patru ofițeri – William, George, Duncan și Bayard, a spus Roger. De ce? A smuls o altă filă din teanc și, cu un aer aproape triumfător, a fluturat-o deasupra capului. Pentru că *toți* au murit la Culloden! Toți patru au fost uciși pe câmpul de luptă – le-am găsit numele înscrise pe o placă din biserica de la Beauly.

Claire a oftat prelung, apoi s-a lăsat moale pe scaunul rotativ îmbrăcat în piele din spatele biroului.

– Dumnezeule mare! a exclamat ea.

A închis ochii și s-a aplecat în față, sprijinindu-și coatele pe birou și prinzându-și capul între mâini, iar părul ei castaniu, des și ondulat s-a revărsat, ascunzându-i chipul. Brianna și-a pus o mână pe spatele lui Claire, iar pe față i s-a întipărit o expresie tulburată când s-a aplecat peste mama ei. Era o fată înaltă, cu o față cu oase delicate și mari, iar părul ei roșcat și lung lucea în lumina caldă a lămpii de birou.

– Dacă nu a murit, atunci… a început ea.

Claire a ridicat capul brusc.

– Dar *este* mort! a întrerupt-o ea. Avea chipul încordat și riduri fine în jurul ochilor. Pentru numele lui Dumnezeu, au trecut două sute de ani, fie că s-a prăpădit sau nu la Culloden, acum e mort!

Vehemența mamei a făcut-o pe Brianna să se retragă un pas și să își plece capul, astfel că

părul roșcat – al tatălui ei – i-a acoperit obrajii.

– Așa cred, a șoptit ea.

Roger și-a dat seama că ea se chinuia să își rețină lacrimile. Și nu era de mirare, și-a zis el. Să descoperi pe neașteptate că, în primul rând, bărbatul pe care l-ai iubit și căruia i-ai spus „tată“ toată viața *nu* este tatăl tău natural, iar în al doilea rând, că tatăl tău adevărat a fost un scoțian din Highland care a trăit în urmă cu două sute de ani și, în al treilea rând, să înțelegi că a murit într-un mod oribil, incredibil de departe de soția și de copilul pentru care se sacrificase… toate astea erau suficiente ca să tulbure pe oricine, a socotit Roger.

A traversat încăperea spre Brianna și i-a atins brațul. Ea i-a aruncat o privire scurtă, absentă și a încercat să surâdă. El i-a cuprins umerii cu brațul și, deși o compătimea pentru suferința ei, se gândea că ea îi dădea o senzație minunată, de căldură, moliciune și totodată de vioiciune.

Claire rămăsese la birou, nemișcată. Ochii ei gălbui ca de șoim căpătaseră o culoare mai caldă, încărcați de amintiri. Erau ațintiți asupra peretelui dinspre răsărit al bibliotecii, acoperit încă din podea până la tavan cu notițe și obiecte de colecție ce-i aparținuseră reverendului Wakefield, regretatul tată adoptiv al lui Roger.

Uitându-se și el spre perete, Roger a văzut anunțul referitor la întrunirea anuală, trimisă de Societatea Trandafirului Alb – niște suflete excentrice, entuziaste, care încă susțineau cauza independenței Scoției, care se întâlneau în semn de omagiu nostalgic față de Charles Stuart și față de eroii Highland ce îi urmaseră.

Roger și-a dres discret glasul.

– Hmm… dacă Jamie Fraser nu a murit la Culloden… a spus el.

– Înseamnă că a murit curând după aceea. Ochii lui Claire i-a întâlnit pe ai lui Roger, iar privirea rece a redevenit cafeniu-gălbuie. Nu ai idee cum a fost, a spus ea. În Highlands izbucnise foametea – înainte de bătălie, niciun om nu mâncase nimic. El a fost rănit – știm asta. Chiar dacă a evadat, nu s-ar fi găsit nimeni care să îi poarte de grijă…

Spunând acestea, vocea ei a devenit nesigură; acum ajunsese medic, fusese vindecătoare chiar și pe vremea aceea, în urmă cu douăzeci de ani, când pășise printr-un cerc de pietre așezate în picioare, și își unise destinul cu James Alexander Malcolm MacKenzie Fraser.

Roger era conștient de prezența amândurora; fata înaltă, care tremura, pe care o îmbrățișase, și femeia de la birou, care rămăsese atât de nemișcată și de echilibrată. Ea

călătorise prin piatră, prin timp; fusese bănuită de spionaj, arestată ca vrăjitoare și smulsă în împrejurări ciudate din brațele primului ei soț, Frank Randall. Iar trei ani mai apoi, James Fraser, cel de-al doilea soț al ei, o trimisese înapoi prin pietre, însărcinată, în efortul disperat de a-i salva pe ea și pe copilul nenăscut de dezastrul iminent care avea să îl lovească.

Desigur, și-a zis el, a trecut prin destule experiențe. Însă Roger era istoric. Era animat de o curiozitate amorală, insațiabilă, tipică unui savant, prea puternică pentru a fi diminuată de simpla compasiune. Mai mult decât atât, în mod ciudat, era conștient de prezența celei de-a treia persoane din tragedia familiei în care se simțea amestecat – Jamie Fraser.

– Dacă nu a murit la Culloden, a reluat Roger, cu glas ceva mai hotărât, atunci probabil că aș putea descoperi ce s-a întâmplat cu el. Vreți să încerc?

Ținându-și răsuflarea, a așteptat, simțind prin țesătura cămășii respirația caldă a Briannei.

Jamie Fraser trăise și murise. În mod confuz, Roger simțea că avea datoria de a afla adevărul, că rudele lui Fraser meritau să știe tot ce se putea despre el. Pentru Brianna, asemenea cunoștințe aveau să fie tot ce va ști vreodată despre tatăl pe care nu îl întâlnise. Iar pentru Claire – dincolo de întrebarea pe care el i-o pusese, era gândul care nu îi venise ei în minte încă din cauza șocului: traversase bariera timpului de două ori până acum. Probabil că o putea face încă o dată. Iar dacă Jamie Fraser nu murise la Culloden…

A observat înțelegerea licărind în ochii de culoarea ambrei ai lui Claire în momentul în care gândul i-a încolțit în minte. De obicei, avea pielea palidă; acum, fața ei devenise albă ca fildeșul mânerului de la cuțitul pentru scrisori, aflat în fața ei pe birou. L-a apucat strâns, degetele noduroase ieșindu-i astfel în evidență.

Claire a rămas tăcută multă vreme. Apoi și-a ațintit privirea asupra Briannei, a zăbovit un moment, după care a revenit la Roger.

– Da, a șoptit ea atât de încet, încât el abia a auzit-o. Da. Află asta pentru mine, te rog. Află.

3. Frank și o dezvăluire completă

INVERNESS
9 MAI 1968

Traficul pietonal era intens pe podul de peste râul Ness, căci oamenii se îndreptau spre casele lor pentru a-și bea ceaiul. Roger mergea în fața mea, iar umerii lui lați mă fereau de ciocnirea cu cei din jur.

Îmi simțeam inima bătând cu putere sub coperta cărții pe care o strângeam la piept. Așa se întâmpla de fiecare dată când mă opream pentru a mă gândi la ce făceam cu adevărat. Nu eram sigură care dintre cele două soluții era mai nepotrivită: să aflu că Jamie murise la Culloden sau că nu se întâmplase așa.

În timp ce ne îndreptam spre casa parohială, scândurile podului răsunau a gol sub tălpi. Mă dureau brațele din cauza greutății cărților pe care le duceam, astfel că transferam povara dintr-o parte în alta.

– Fii atent cum mergi, domnule! a strigat Roger, împingându-mă abil într-o parte, în timp ce un lucrător pe bicicletă a trecut cu capul plecat prin mulțimea de pe pod, cât pe ce să mă trântească de balustradă.

– Scuze! a strigat biciclistul, după care a făcut un semn cu mâna peste umăr, dar și-a continuat drumul sinuos printre două grupuri de școlari care se întorceau acasă la ceai.

Am aruncat o privire spre cealaltă latură a podului ca să văd dacă Brianna se afla în urma noastră, dar nu am zărit-o.

Eu și Roger ne petrecuserăm după-amiaza la Societatea pentru Conservarea Antichităților. Brianna se dusese la biroul Clanurilor Highland, ca să ia fotocopiile unor documente din lista pe care o alcătuise Roger.

– E foarte frumos din partea ta că te străduiești atât, Roger, am spus eu, ridicând glasul ca să mă fac auzită în iureșul de pe pod și dincolo de vuietul apei râului.

– Nicio problemă, a zis el, oarecum stângaci, oprindu-se o clipă ca să îl pot ajunge din urmă. Sunt curios, a adăugat el, schițând un zâmbet. Doar știi cum sunt istoricii – nu au puterea să renunțe când e vorba despre rezolvarea unei enigme.

A scuturat din cap, încercând să își dea din ochi părul negru, răvășit de vânt, fără să se

folosească de mâini.

Știam cum sunt istoricii. Doar trăisem alături de unul vreme de douăzeci de ani. Nici Frank nu voise să lase acea enigmă nerezolvată. Cu toate că nu dorise să găsească o soluție. Însă Frank murise cu doi ani în urmă, iar acum ne venise rândul – mie și Briannei.

– Încă n-ai nicio veste de la doctorul Linklater? am întrebat eu, când am ajuns pe pod.

Deși era spre sfârșitul după-amiezii, soarele se vedea încă sus pe cer, chiar dacă ne aflam departe spre nord. Trecând printre frunzele lămâilor de pe malul râului, razele lui licăreau rozalii pe cenotaful din granit care se înălța sub pod.

Mijindu-și ochii contra vântului, Roger a clătinat din cap.

– Nu, dar a trecut doar o săptămână de când i-am scris. Dacă nu primesc știri până luni, voi încerca să telefonez. Nu-ți face griji – și mi-a zâmbit –, m-am arătat foarte circumspect. I-am spus că, având în vedere scopul studiului pe care îl fac, am nevoie de o listă – dacă ea există – a ofițerilor iacobiți care s-au aflat în ferma Leanach după bătălia de la Culloden, iar dacă există vreo informație privind supraviețuitorul acelei execuții, să îmi recomande sursele originale.

– Îl cunoști pe Linklater? l-am întrebat, sprijinindu-mi cărțile pe coapsă și relaxându-mi brațul stâng.

– Nu, dar am trimis o cerere scrisă cu antetul Colegiului Balliol și am făcut o referire plină de tact la domnul Cheesewright, fostul meu îndrumător, care îl *cunoaște* pe Linklater.

Roger mi-a făcut cu ochiul încurajator, așa că am izbucnit în râs.

Ochii lui erau de un verde sclipitor și limpede, luminoși în contrast cu fața măslinie. Curiozitatea putea fi motivul invocat de el pentru a ne ajuta să dezgropăm istoria lui Jamie, dar eu eram foarte conștientă că interesul lui mergea ceva mai departe, în direcția Briannei. Pe de altă parte, mi-am dat seama că interesul era reciproc. Nu știam însă dacă și Roger înțelegea acest lucru.

Revenită în biblioteca regretatului reverend Wakefield, am lăsat ușurată maldărul de cărți pe masă și m-am prăbușit pe fotoliul cu brațe de lângă șemineu, în vreme ce Roger s-a dus să aducă un pahar cu limonadă din bucătăria casei parohiale.

În timp ce am sorbit limonada dulce-acrișoară, respirația mea s-a liniștit, însă pulsul a rămas mărit, cât am evaluat teancul de cărți pe care îl adusesem acolo. Era Jamie menționat în vreuna dintre ele? Iar dacă era… mâinile mi s-au umezit pe sticla rece, așa că am alungat

acel gând. Nu privi prea departe în viitor, m-am avertizat singură. E mult mai bine să aștepți și să vezi ce poți descoperi.

Roger a măsurat din ochi rafturile din bibliotecă, în căutarea altor posibilități. Reverendul Wakefield, fostul lui tată adoptiv, fusese un bun istoric amator, dar și un colecționar îngrozitor; strânsese scrisori, jurnale, pamflete și afișe, volume vechi, dar și contemporane, toate îngrămădite pe rafturile bibliotecii.

Roger a șovăit, apoi a pus o mână pe un teanc de cărți aflat pe o masă din apropiere. Erau cărțile scrise de Frank – o realizare impresionantă, atât cât mi-am putut da seama văzând elogiile tipărite pe supracoperte.

– Ai citit cartea asta? m-a întrebat el, ridicând volumul care purta titlul *Iacobiții*.

– Nu, i-am răspuns. Am mai luat o înghițitură de limonadă ca să îmi revin, apoi am tușit. Nu, am repetat. Nu am putut.

După întoarcere, refuzasem cu încăpățânare să-mi arunc ochii pe vreun text despre trecutul Scoției, cu toate că istoria secolului al XVIII-lea fusese unul dintre domeniile în care se specializase Frank. Știind că Jamie murise și confruntată cu necesitatea de a trăi fără el, am evitat orice lucru care mi-ar fi putut reaminti de el. Un efort zadarnic – era imposibil să mi-l scot din memorie, mai ales că existența Briannei îmi aducea aminte de el în fiecare zi! Cu toate astea, nu puteam citi cărți despre prințul Charlie cel Frumos – acel tânăr îngrozitor, lipsit de importanță – și susținătorii lui.

– Am înțeles. Mă gândeam că știi dacă acolo există ceva folositor. Roger a făcut o pauză, îmbujorându-se și mai tare. Hm… soțul tău… la Frank mă refer, s-a grăbit el să adauge. I-ai spus că… ăă… despre…

Înecată de jenă, vocea lui s-a stins.

– Ei bine, sigur că da! am răspuns, cam tăios. Ce, credeai că după o absență de trei ani o să intru în biroul lui și o să-l întreb: „A, bună, iubitule, ce-ai vrea să mănânci la cină în seara asta?“

– Nu, bineînțeles că nu, a mormăit Roger.

S-a întors cu spatele, ațintindu-și ochii spre rafturile cu cărți.

Ceafa îi era de un roșu-aprins de stânjeneală.

– Iartă-mă, am spus, inspirând adânc. E firesc să mă întrebi. Doar că… e totuși puțin cam

dur.

Ceva mai mult, de fapt. Eram deopotrivă surprinsă și îngrozită să constat cât de persistentă era acea rană. Am așezat paharul pe masă, lângă cotul meu. Dacă o țineam tot așa, sigur aveam nevoie de ceva mai tare decât limonada.

– Da, am confirmat. I-am spus. Totul despre pietre… și despre Jamie. Totul.

Preț de un moment, Roger nu a zis nimic. Apoi s-a întors pe jumătate, astfel că i-am văzut doar liniile bine conturate ale profilului. Nu se uita la mine, ci la teancul de cărți scrise de Frank, la fotografia lui de pe ultima copertă, brunet, slab și atrăgător, zâmbind pentru posteritate.

– Și te-a crezut? m-a întrebat cu glas scăzut.

Îmi simțeam buzele lipicioase de la limonadă, așa că mi le-am umezit înainte de a răspunde.

– Nu, am zis. Nu de la început. A crezut că înnebunisem, ba chiar m-a dus la un psihiatru.

Am râs scurt, dar amintirea m-a făcut să strâng pumnii cu o furie reînnoită.

– Vasăzică, mai târziu?

Roger s-a întors spre mine. Îmbujorarea i se diminuase, lăsând locul unui licăr de curiozitate în priviri. Ce părere a avut?

Am inspirat profund și am închis ochii.

– Nu știu.

> *Micul spital din Inverness avea un miros nefamiliar, amintind de dezinfectant carbolic și de apret.*
>
> *Nu puteam gândi și încercam să nu simt nimic. Întoarcerea era mai îngrozitoare decât aventura mea în trecut, pentru că acolo fusesem învăluită de o ușoară îndoială protectoare cu privire la locul în care mă găseam și la ce se întâmpla și trăisem sperând permanent că voi evada. Acum știam prea bine unde mă aflu și mai știam că nu există cale de scăpare. Jamie murise.*
>
> *Medicii și asistentele încercau să îmi vorbească blând, să mă hrănească și să îmi aducă diverse băuturi, dar în mine nu exista loc decât pentru suferință și groază.*

Le zisesem cum mă cheamă când mă întrebaseră, dar mai mult nu voiam să le spun.

Stăteam culcată în patul alb și curat, cu degetele strâns împletite peste pântecul vulnerabil, și țineam ochii închiși. Rememoram la nesfârșit lucrurile pe care le văzusem înainte de a trece prin piatră – landa sub ploaie și fața lui Jamie –, știind că, dacă priveam prea mult la cele ce mă înconjurau acum, aceste imagini se vor șterge, înlocuite de lucruri banale, precum asistentele și vaza cu flori de lângă patul meu. Am apăsat discret cu degetul mare la baza celuilalt, simțind o ușurare de neînțeles dată de rana minusculă de acolo, o mică tăietură în formă de J. Jamie mi-o făcuse, la cererea mea – ultima lui atingere pe pielea mea.

Am petrecut o vreme în acea stare; câteodată dormeam, visând ultimele zile ale Revoltei Iacobite – i-am văzut din nou pe bărbatul mort din pădure – adormit sub o plăpumă de mucegai albastru sclipitor, apoi pe Dougal și MacKenzie murind pe podeaua podului din Casa Culloden, pe bărbații zdrențăroși ai armatei Highland, dormind în șanțuri înnoroite ultimul lor somn înainte de măcel.

Mă trezeam țipând sau gemând, în mirosul de dezinfectant și în sunetul cuvintelor liniștitoare, de neînțeles în fața ecourilor strigătelor în galică din visele mele, și adormeam la loc, ținându-mi palma strâns lipită de inimă.

Apoi deschideam ochii și îl vedeam pe Frank. Stătea în pragul ușii, netezindu-și părul negru cu o mână, nehotărât – și nici nu era de mirare, bietul om!

Zăceam întinsă pe spate pe perne, doar urmărindu-l, fără să vorbesc. Avea înfățișarea strămoșilor lui, Jack și Alex Randall; trăsături fine, clare, aristocratice, un cap cu o formă plăcută și părul negru și drept. Însă chipul lui avea ceva diferit de al lor, dincolo de câteva trăsături discrete. Nu trăda niciun pic de teamă sau neîndurare; nici spiritualitatea lui Alex, nici aroganța glacială a lui Jack. Fața lui uscățivă era inteligentă, blândă și ușor obosită. Era nebărbierit și cu cearcăne sub ochi. Știam fără să mi se spună că, pentru a ajunge acolo, condusese toată noaptea.

– Claire?

S-a apropiat de pat și mi-a vorbit temător, ca și cum nu ar fi fost sigur că eram chiar eu.

Nici eu nu eram sigură, dar am dat din cap și am spus:

– Bună, Frank.

Glasul meu era aspru și hârâit, neobișnuit cu vorbirea.

El m-a luat de mână și l-am lăsat.

– Te simți… bine? a întrebat după o clipă, privindu-mă ușor încruntat.

– Sunt însărcinată.

În mintea mea tulburată, acela părea subiectul cel mai important. Nu mă gândisem ce să îi spun lui Frank dacă îl voi reîntâlni, dar în momentul în care l-am văzut în prag, vorbele au prins contur în mintea mea. Îi voi spune că sunt însărcinată, el va pleca, iar eu voi rămâne singură cu ultima imagine a lui Jamie și cu atingerea lui arzătoare pe mână.

Fața lui s-a crispat ușor, dar nu a dat drumul mâinii mele.

– Știu. Mi-au zis.

A inspirat adânc, apoi a dat aerul afară.

– Claire, îmi poți povesti ce s-a întâmplat cu tine?

O clipă am rămas blocată, apoi am ridicat din umeri.

– Cred că da, am spus.

Cu greu, mi-am adunat gândurile; nu voiam să vorbesc despre cele întâmplate, dar simțeam că am o obligație față de acel bărbat. Nu vinovăție, deocamdată; și totuși, o obligație. Fusesem căsătorită cu el.

– Ei bine, am început, m-am îndrăgostit de altcineva și m-am căsătorit cu el. Iartă-mă, am adăugat, văzând expresia de uimire întipărită pe chipul lui, nu am putut face altfel.

Nu se așteptase la așa ceva. A deschis gura și a închis-o o clipă, apoi m-a strâns de mână, suficient de tare ca să mă facă să mă crispez și să mi-o smulg din prinsoare.

– Ce înseamnă asta? a întrebat el cu voce tăioasă. Claire, unde ai fost?

Brusc, s-a ridicat amenințător deasupra patului.

– Ții minte că ultima oară când te-am văzut urcam spre cercul de piatră de pe Craigh na Dun?

– Da.

S-a uitat la mine cu o expresie între furie și suspiciune.

– Ei bine, am reluat umezindu-mi cu limba buzele, care mi se uscaseră, adevărul este că am trecut printr-o deschizătură în piatra din acel cerc și am ajuns în anul 1743.

– Lasă glumele, Claire!

– Crezi că glumesc?

Gândul era atât de absurd, încât chiar am început să râd, deși nu eram câtuși de puțin amuzată.

– Încetează!

M-am oprit din râs. La ușă au apărut ca prin minune două asistente; pesemne că pândiseră de pe hol. Frank s-a aplecat și m-a prins de mână.

– Ascultă, a rostit printre dinții încleștați. Să-mi spui unde ai fost și ce ai făcut!

– Dar asta îți spun! Dă-mi drumul! m-am răstit, ridicându-mă în capul oaselor și trăgând-mi mâna, ca s-o eliberez din strânsoarea lui. Ți-am zis; am pășit prin piatră și m-am întors în timp cu două sute de ani. Iar acolo l-am cunoscut pe sângerosul tău strămoș, Jack Randall!

Luat prin surprindere, Frank a rămas privindu-mă.

– Cine?

– Black Jack Randall. Și ce pervers mizer și ticălos era!

La fel ca și asistentele, Frank a rămas cu gura căscată. Pe coridorul din spatele lor am auzit zgomot de pași și voci precipitate.

– A trebuit să mă căsătoresc cu Jamie Fraser ca să scap de Jack Randall, dar apoi… Jamie… Nu am avut încotro, Frank, l-am iubit și aș fi rămas cu el dacă aș fi putut, dar el m-a trimis înapoi din cauza celor întâmplate la Culloden, a copilului și…

M-am întrerupt, pentru că un bărbat în uniformă de doctor a intrat, trecând pe lângă asistentele de la ușă.

– Frank, am spus cu glas obosit, iartă-mă. N-am vrut să se întâmple așa și am încercat tot ce se putea ca să mă întorc, serios, dar nu am reușit. Iar acum e prea târziu.

În ciuda voinței mele, lacrimile au început să îmi izvorască din ochi și mi s-au rostogolit pe obraji. Mai mult pentru Jamie, și pentru mine, și pentru copilul pe care îl purtam în pântec, dar câteva lacrimi erau și pentru Frank.

– Ascultă, am zis, știu că nu vei mai dori să ai de-a face cu mine și nu te acuz defel pentru asta. Mai bine… mai bine pleacă, da?

Expresia chipului i se schimbase. Nu mai părea furios, ci îndurerat și puțin nedumerit. S-a așezat lângă pat, ignorându-l pe medicul care sosise și îmi căuta pulsul.

– Nu plec nicăieri, a spus el cu blândețe, luându-mă din nou de mână, deși am încercat să mi-o retrag. Acest Jamie… Cine era?

Am inspirat adânc, suspinând. Încă încercând să-mi măsoare pulsul, medicul îmi luase cealaltă mână, și mă simțeam absurd de panicată, ca și cum aș fi fost ținută în captivitate de ei. M-am străduit totuși să alung acel sentiment și am încercat să vorbesc calm:

– James Alexander Malcolm MacKenzie Fraser, am rostit, lăsând pauze între nume, pe un ton oficial, așa cum le rostise Jamie când mi-a spus numele lui complet, în ziua căsătoriei noastre. Gândul m-a făcut să mai vărs un rând de lacrimi și mi le-am șters cu umărul, pentru că mâinile îmi erau prizoniere.

– Era un Highlander. A fost ucis la Culloden.

Nu avea rost, iar plângeam, lacrimile nu erau un calmant al suferinței care mă sfâșia, ci singura reacție posibilă față de durerea insuportabilă. M-am aplecat puțin în față, încercând să-mi domolesc durerea, chircindu-mă în jurul vieții minuscule, imperceptibile din pântecul meu, singura părticică din Jamie Fraser pe care o mai aveam.

Frank și medicul au schimbat o privire pe care abia am sesizat-o. Bineînțeles, pentru ei, Culloden era o parte din trecutul îndepărtat. Pentru mine, totul se

întâmplase cu doar două zile în urmă.

– Ar fi preferabil să o lăsăm pe doamna Randall să se odihnească puțin, a sugerat medicul. Pare să fie destul de tulburată.

Frank și-a mutat privirea nesigură de la medic la mine.

– Da, sigur pare tulburată. Dar țin mult să aflu… ce este ăsta, Claire?

Mângâindu-mi mâna, atinsese inelul din argint de pe cel de-al patrulea deget, iar acum s-a aplecat să îl cerceteze. Era cel pe care mi-l dăduse Jamie la căsătorie; o bandă lată, cu model întrețesut, având zalele gravate cu flori minuscule de scaiete, stilizate.

– Nu! am exclamat îngrozită, când Frank a încercat să-l răsucească pentru a mi-l scoate de pe deget.

Mi-am retras brusc mâna stângă, pe care încă purtam verigheta de aur a lui Frank.

– Nu, nu-l poți lua, nu ți-l dau! Ăsta e inelul meu de căsătorie!

– Ascultă, Claire…

Cuvintele lui Frank au fost întrerupte de doctor, care a trecut de cealaltă parte a patului, unde se afla Frank, și s-a aplecat pentru a-i șopti ceva la ureche. Am surprins câteva: „Nu-ți tulbura soția în aceste momente. Șocul…", apoi Frank s-a ridicat din nou în picioare, îndemnat cu fermitate să se îndepărteze, după care, în trecere, doctorul a făcut un semn din cap către una dintre infirmiere.

Prea copleșită de noul val de suferință pentru a lua în seamă și altceva, abia dacă am simțit înțepătura acului. Am auzit ca prin vis cuvintele de despărțire rostite de Frank: „Bine… Dar, Claire, voi afla!" Apoi a coborât binecuvântata beznă și am adormit fără să visez multă, multă vreme.

Roger a înclinat carafa, umplând paharul pe jumătate. Cu un zâmbet, i l-a întins lui Claire.

– Bunica Fionei zicea că whisky-ul alină orice suferință.

– Am cunoscut și leacuri mai rele.

Claire a luat paharul întorcându-i zâmbetul abia schițat.

Roger și-a turnat un pahar, apoi s-a așezat alături de ea și a sorbit în tăcere.

– Știi, am încercat să-l gonesc, a început ea brusc, coborându-și paharul. La Frank mă refer. I-am spus că știam că nu mai poate avea aceleași sentimente față de mine, indiferent ce ar fi crezut că se întâmplase. Am zis că putem divorța, că trebuie să plece și să mă uite, să își reia viața pe care a început să și-o construiască fără mine.

– Însă n-a făcut-o, a intervenit Roger.

Cum soarele apunea, în birou se lăsase răcoare, așa că s-a aplecat și a pornit șemineul electric, vechi de când hăul.

– Pentru că erai însărcinată? a încercat el să ghicească.

Ea i-a aruncat o privire tăioasă, apoi a zâmbit, deși puțin strâmb.

– Da, asta a fost. A spus că doar o persoană demnă de dispreț s-ar gândi să abandoneze o femeie însărcinată care practic nu are niciun venit. Mai ales una a cărei percepție a realității pare cam firavă, a adăugat ea ironic. Nu eram chiar lipsită de venituri – aveam ceva bani lăsați de unchiul meu Lamb –, dar nici Frank nu era lipsit de scrupule.

Și-a mutat privirea spre rafturi. Lucrările de istorie ale soțului ei se aflau acolo, una lângă alta, cotoarele strălucind în lumina lămpii de birou.

– A fost un om foarte cuviincios, a șoptit ea, luând încă o înghițitură din băutură și închizând ochii când a simțit aburii alcoolului înălțându-se. Apoi… a știut ori a bănuit că nu putea avea copii proprii. O mare lovitură pentru el, un om atât de pasionat de istorie și de genealogii. Înțelegi? Cât de mult prețuia dinastiile…

– Da, înțeleg, a zis Roger. Dar nu ar fi simțit…, cum să spun, că e copilul altui bărbat?

– Posibil, a încuviințat ea, privindu-l din nou cu ochii ei de culoarea ambrei, limpezimea lor fiind umbrită vag de whisky și de amintiri. Dar, așa cum stăteau lucrurile, pentru că nu a crezut – *nu a putut* crede nimic din ce i-am povestit despre Jamie – tatăl copilului a rămas complet necunoscut. Dacă el nu știa cine era bărbatul – și era convins că nici eu nu știam cu adevărat, ci doar inventasem acele povești din cauza șocului traumatic – ei bine, *nu a existat* nimeni care să spună că nu era copilul lui. În orice caz, nu eu, a adăugat ea, cu o undă de amărăciune.

Claire a luat încă o gură, ceva mai mare, din băutură, ceea ce a făcut-o să lăcrimeze puțin, așa că s-a întrerupt o clipă ca să se șteargă la ochi.

– Însă, ca să fie sigur, m-a dus de acolo. La Boston, a urmat ea. I se oferise o catedră la Harvard, unde nu ne cunoștea nimeni. Acolo s-a născut Brianna.

Plânsetul agitat m-a făcut să mă trezesc din nou. Mă întorsesem în pat la ora șase și jumătate, după ce bebelușul mă trezise de cinci ori în cursul nopții. Uitându-mă cu ochi încețoșați la ceas, am văzut că era ora șapte. Din baie se auzea un cântec vesel, iar glasul lui Frank a crescut în intensitate în timp ce intona Domnește, Britannia! [2]*, acoperind zgomotul jetului de apă.*

Stăteam în pat, cu mâinile și picioarele grele de oboseală, întrebându-mă dacă aveam tăria să îndur plânsetul până când Frank ieșea de la duș și mi-o aducea pe Brianna. Ca și cum copila ar fi știut ce gândeam, plânsul ei s-a intensificat, ajungând un fel de țipăt periodic, punctat de respirații chinuite, de parcă nu ar fi avut aer. Am dat deoparte pilota și m-am ridicat în picioare, cuprinsă de aceeași panică resimțită în timpul raidurilor aeriene din timpul războiului.

Am înaintat greoi pe holul rece până în camera copilului și am găsit-o pe Brianna, care avea trei luni, stând pe spate și urlând din toți rărunchii. Eram atât de amețită de nesomn, încât abia după câteva momente mi-am dat seama că o lăsasem pe burtă.

– Scumpa mea! Te-ai răsucit! Singură-singurică!

Terorizată de fapta ei îndrăzneață și ținându-și ochii strâns închiși, Brianna și-a agitat pumnișorii rozalii și a urlat și mai tare.

Am ridicat-o imediat, am bătut-o ușor pe spate și am murmurat peste creștetul capului ei, acoperit de un puf roșcat:

– Vai, scumpo! Ce fată isteață ești!

– Ce e? Ce s-a întâmplat? a întrebat Frank ieșind din baie cu un prosop în jurul taliei și cu altul ștergându-se pe cap. A pățit ceva Brianna?

A venit spre noi cu un aer îngrijorat. Pe măsură ce se apropiase sorocul, amândoi fuseserăm neliniștiți; Frank, irascibil, iar eu, îngrozită, pentru că nu aveam idee ce se va întâmpla între noi odată cu nașterea copilului care îi va semăna lui Jamie Fraser. Însă când asistenta o luase pe Brianna din coșulețul ei și i-o întinsese lui Frank, spunând: „Uitați, fetița tatei", el se albise la față, apoi, după ce privise chipul minuscul, perfect ca un mugur de trandafir, se înmuiase de uimire. După

o săptămână, era cucerit de ea, trup și suflet.

Zâmbind, m-am întors spre el.

– S-a răsucit! Singură!

– Serios? s-a mirat el, iar fața proaspăt spălată s-a luminat de încântare. Nu e prea devreme să facă asta?

– Ba da. Doctorul Spock zicea că n-o va putea face decât peste o lună, cel puțin!

– Ei, na, ce știe doctorul Spock? Vino, frumusețe mică; dă-i tatei un pupic pentru că ești atât de precoce.

A ridicat trupul micuț și moale, înfășurat în costumașul roz de dormit și Frank a sărutat-o pe nasul cât un năsturel. Brianna a strănutat, lucru care ne-a făcut pe amândoi să izbucnim în râs.

Apoi m-am blocat, dându-mi brusc seama că era prima oară când râdeam după aproape un an. Ba, mai mult, era prima oară când râdeam împreună cu Frank.

Și el și-a dat seama de asta, iar ochii lui i-au întâlnit pe ai mei peste creștetul Briannei. Ai lui erau migdalați și, în acel moment, încărcați de tandrețe. I-am zâmbit, destul de nesigur și brusc foarte conștientă că el era aproape gol și picături de apă îi alunecau pe umerii bine făcuți, strălucind pe pielea netedă și bronzată a pieptului.

Mirosul de ars a ajuns la noi exact atunci, răpindu-ne acea clipă de fericire matrimonială.

– Cafeaua!

Punându-mi-o neglijent pe Bree în brațe, Frank s-a năpustit spre bucătărie, ambele prosoape căzând grămadă la picioarele mele. Zâmbind la vederea feselor dezgolite, sclipind caraghios de albe în timp ce alerga spre bucătărie, l-am urmat cu pași rari, ținând-o pe Bree sprijinită de umăr.

Stătea dezbrăcat lângă chiuvetă, învăluit de fumul urât mirositor care se înălța din ibricul ars.

– Poate bei ceai, nu? am spus eu, ținând-o expert cu un braț pe Brianna pe șold, în timp ce scotoceam prin dulap. Mă tem că n-a mai rămas nici măcar o frunză de

ceai cu aromă de portocale; îmi pare rău, avem doar pliculețe Lipton.

Frank s-a strâmbat; englez pursânge, prefera să lingă apă dintr-o toaletă decât să bea ceai făcut din pliculețe. Acestea fuseseră lăsate de doamna Grossman, femeia care ne făcea curățenia săptămânală, care socotea că ceaiul din frunze făcea mizerie și era dezgustător.

– Nu, o să beau o ceașcă de cafea în drum spre universitate. A, fiindcă veni vorba, sper că n-ai uitat că îi vom avea pe decan și pe soția lui invitați la cină în seara asta, da? Doamna Hinchcliffe vrea să îi aducă un cadou Briannei.

– Da, sigur, am spus, lipsită de entuziasm. Îi mai întâlnisem pe soții Hitchcliffe și nu țineam foarte mult să repet experiența. Cu toate acestea, trebuia să fac un efort. Oftând în sinea mea, am mutat copila pe cealălalt șold, căutând pe dibuite într-un sertar un creion ca să fac o listă de cumpărături.

Brianna și-a îngropat fața în halatul meu din pluș, icnind slab, semnalându-mi astfel că îi era foame.

– Nu se poate să-ți fie din nou foame, am spus eu peste creștetul capului ei. Ți-am dat să sugi acum două ore.

Sânii mei începuseră totuși să curgă ca reacție a dorinței ei, astfel că m-am așezat și mi-am desfăcut halatul.

– Doamna Hinchcliffe zicea că nu trebuie hrănită de fiecare dată când plânge, a remarcat Frank. Copiii devin răsfățați dacă nu sunt hrăniți conform unui program strict.

Nu era prima oară când auzeam părerile doamnei Hinchcliffe despre creșterea copiilor.

– Înseamnă că va fi răsfățată, nu? am spus eu cu răceală, fără să mă uit spre el.

Copila a prins bine sfârcul cu gurița ei rozalie și a început să sugă cu o poftă nebună. Mai știam că doamna Hinchcliffe socotea hrănirea la sân vulgară și neigienică. Eu, care văzusem mulți copii din secolul al XVIII-lea sugând fericiți de la sânul mamei lor, nu gândeam la fel.

Frank a oftat, dar nu a mai zis nimic. După o clipă, a lăsat jos ibricul și s-a îndreptat spre ușă.

– În fine, a spus el cu stângăcie. Ne vedem în jur de șase, bine? Trebuie să cumpăr ceva – asta dacă nu cumva ieși tu?

I-am zâmbit, zicând:

– Nu, mă descurc eu.

– A, bine.

A șovăit un moment, cât eu am așezat-o pe Bree mai comod în poală, cu capul rezemat de încheietura brațului, pliindu-se perfect pe curbura sânului meu. Am ridicat privirea de la copilă și l-am văzut pe Frank urmărindu-mă atent, cu ochii ațintiți asupra sânului pe jumătate dezgolit.

Ochii mei au coborât de-a lungul corpului său și am observat un început de erecție, așa că mi-am aplecat capul peste copilă, ca să îmi ascund fața îmbujorată.

– La revedere, am mormăit eu peste capul bebelușului.

El a rămas neclintit o clipă, apoi s-a aplecat și m-a sărutat scurt pe obraz, iar eu am simțit căldura trupului său dezgolit tulburător de aproape.

– La revedere, Claire, a spus el încet. Ne vedem diseară.

Nu a mai revenit în bucătărie înainte de a pleca, astfel că am reușit să termin de hrănit copilul și să-mi domolesc simțămintele până aproape de normalitate.

De când mă întorsesem, nu îl văzusem pe Frank în pielea goală; întotdeauna se îmbrăca în baie sau în altă cameră. Și nici nu încercase să mă sărute, înainte de pupicul reținut din acea dimineață. Sarcina mea fusese de „mare risc", după cum spusese obstetricianul meu, și nici nu se pusese problema ca eu și Frank să împărțim același pat, chiar dacă eu aș fi fost dispusă – și nu era cazul.

Ar fi trebuit să anticipez asta, dar nu o făcusem. Concentrată în primul rând asupra suferinței, apoi a letargiei legate de starea de maternitate, alungasem din minte orice alte lucruri care nu țineau de pântecul meu umflat. După ce o născusem pe Brianna, trăisem de la o alăptare la alta, căutând momente de pace în care să nu reflectez la nimic, când puteam să îi țin trupul neștiutor lângă mine, găsindu-mi alinarea în pura plăcere senzuală de a o atinge și de a o ține în brațe, departe de gânduri și amintiri.

Și Frank dezmierda copila și obișnuia să se joace cu ea, apoi adormea în fotoliul

lui mare, ținând-o întinsă peste corpul lui deșirat, cu obrazul roz apăsat pe pieptul lui, și amândoi sforăiau într-o tovărășie pașnică. Cu toate acestea, eu și Frank nu ne atingeam și nici nu discutam nimic altceva în afara problemelor casnice – cu excepția Briannei.

Ne concentram amândoi doar asupra copilului; un punct în care ne apropiam imediat, reușind să păstrăm distanța dintre noi. Se părea că acum Frank nu mai agrea distanța.

Puteam să o fac – cel puțin fizic. Cu o săptămână înainte mersesem la medic pentru un control și, clipind glumeț și lovindu-mă ușor cu palma peste fese, acesta m-a asigurat că puteam relua oricând „relațiile" cu soțul meu.

Știam că Frank nu fusese abstinent după dispariția mea. Chiar dacă se apropia de cincizeci de ani, era încă zvelt și musculos, brunet și îngrijit, un bărbat foarte atrăgător. La petreceri, femeile roiau în jurul lui ca albinele în jurul unui borcan cu miere, scoțând zumzete discrete, de agitație sexuală.

Existase o tânără cu părul castaniu, pe care o observasem la o petrecere dată de catedra facultății; stătuse într-un colț și, cu paharul în mână, îl privise pe Frank cu ochi îndurerați. Mai apoi, înlăcrimată și incapabilă să se mai exprime coerent, se îmbătase și fusese condusă acasă de două prietene, care ne aruncaseră pe rând priviri încărcate de reproș lui Frank și mie, care stăteam alături de el, burtoasă în rochia de gravidă dintr-un material cu motive florale.

Însă Frank fusese discret. Venea întotdeauna acasă seara și avea grijă să nu aibă urme de ruj pe gulerul cămășii. Acum ținea să revină în sânul familiei. Am presupus că avea dreptul să se aștepte la așa ceva; nu asta era îndatorirea unei soții, mai ales că redevenisem soția lui?

Însă exista o mică problemă. Nu după Frank tânjeam în toiul nopții, când mă trezeam din somn. Nu trupul lui agil și zvelt îmi cutreiera visele ca să mă incite, făcându-mă să mă trezesc gâfâind și umedă, cu inima bătându-mi din cauza unei atingeri pe jumătate rememorate. Însă nu aveam să-l mai ating nicicând pe acel bărbat.

„Jamie", șopteam eu. „Of, Jamie." Lacrimile mele sclipeau dimineața, împodobind puful roșcat de pe capul Briannei ca niște perle și diamante împrăștiate.

Nu era o zi prea veselă. Brianna avea o iritație urâtă, provocată de scutece, și era

năbădăioasă și iritabilă, astfel că trebuia să o iau în brațe la tot pasul. Sugea și se foia, oprindu-se când și când doar ca să scuipe, pătându-mi toate hainele. Până la ora unsprezece dimineața, îmi schimbasem bluza de trei ori.

Sutienul strâns pe care îl purtam mă rodea la subraț și îmi simțeam sfârcurile reci și crăpate. Mă aflam în toiul curățeniei laborioase prin casă, când de sub pardoseala din scândură s-au auzit un zăngănit și o vâjâială, iar contoarele de aer cald s-au oprit cu un suspin pierit.

– Nu, nu e bine săptămâna viitoare, i-am spus eu la telefon angajatului de la atelierul de reparații cazane de încălzire. Uitându-mă pe fereastră, am văzut ceața rece de februarie care amenința să se furișeze pe sub pervaz și să ne învăluie. În casă sunt șase grade și am un copil de trei luni!

Brianna stătea pe scăunelul ei, înfofolită în toate păturile, urlând ca o pisică opărită. Ignorând spusele individului de la celălalt capăt al firului, am ținut receptorul preț de câteva secunde aproape de gura Briannei.

– Acum ai auzit? am întrebat, ducând din nou receptorul la ureche.

– Am înțeles, doamnă, a zis omul cu resemnare în glas. O să vin în după-amiaza asta, undeva între prânz și ora șase.

– Între prânz și șase? Chiar nu poți veni mai devreme? Trebuie să mă duc și până la piață, am protestat eu.

– Doamnă, nu sunteți singura din oraș căreia i-a murit cazanul, a spus omul cu hotărâre, după care a închis.

Am aruncat o privire la ceas; era unsprezece și jumătate. Niciodată nu reușisem să fac cumpărăturile și să mă întorc acasă în jumătate de oră. Să mergi la cumpărături cu un copil mic după tine era totuna cu o expediție de o oră și jumătate în întunecatul Borneo, necesitând nenumărate echipamente și un consum enorm de energie.

Scrâșnind din dinți, am telefonat la o piață scumpă, care livra la domiciliu, am comandat strictul necesar pentru masa de seară și am ridicat copila, ai cărei obraji căpătaseră deja nuanța unei vinete și care mirosea pătrunzător.

– Știu că te doare, scumpo. O să te simți mai bine dacă scăpăm de ea, nu? am spus eu, străduindu-mă să vorbesc pe un ton liniștitor cât am curățat mâzga maronie

de pe fundul roșu-aprins al Briannei.

Ea și-a arcuit spatele, încercând să scape de cârpa de spălat rece și umedă și a scos alte câteva țipete ascuțite. Un strat de vaselină și al zecelea scutec pe ziua aceea; mașina care aducea scutece venea abia în ziua următoare, iar casa puțea a amoniac.

– Așa, scumpete, gata, gata.

Am ridicat-o pe umăr, am bătut-o ușor pe spinare, dar răcnetele ei păreau să nu se mai sfârșească. Nu îi puteam aduce vreo vină; sărmanul ei popou era aproape însângerat. Ideal ar fi fost să o las să stea dezbrăcată pe un prosop, dar cum nu aveam căldură în casă, era imposibil. Amândouă purtam pulovere și haine groase de iarnă, ceea ce făcea ca alăptările frecvente să devină mai chinuitoare decât de obicei; câteodată, dezvelirea unui sân îmi putea răpi chiar zece minute, timp în care copila urla.

Brianna nu putea dormi mai mult de zece minute odată. Drept urmare, nici eu nu dormeam. La ora patru, după ce ațipiserăm amândouă un sfert de ceas, am fost trezite de sosirea intempestivă a mecanicului, care a bătut puternic la ușă, fără a se mai deranja să lase din mână cheia franceză.

Legănând copila pe umăr cu o mână, m-am apucat să gătesc cina cu cealaltă, în acompaniamentul țipetelor ei în ureche și al bocăniturilor din pivniță.

– Doamnă, nu vă promit nimic, dar deocamdată aveți căldură.

Ștergându-și o pată de unsoare de pe fruntea ridată, reparatorul de cazane a apărut brusc în fața mea. S-a aplecat ca să se uite mai bine la Brianna, care stătea mai mult sau mai puțin liniștită pe umărul meu, sugându-și zgomotos degetul mare de la o mână.

– Ce gust are degetul, scumpo? a întrebat-o. Se spune că nu e bine să lăsăm copiii să își sugă degetul, știați asta? m-a informat el, în timp ce se îndrepta de spate. Le strâmbă dinții și vor avea nevoie de proteze.

– Chiar așa? am întrebat printre dinții încleștați. Cât îți datorez?

Jumătate de oră mai apoi, puiul se afla în tigaie, umplut și călit, înconjurat de usturoi zdrobit, mănunchiuri de rozmarin și bucăți de coajă de lămâie. Încă un strop de zeamă de lămâie peste pielea untoasă și puteam să bag puiul la cuptor,

pentru ca apoi eu și Brianna să ne îmbrățișăm. Cu ușile de la dulap rămase deschise și cu instrumentele de gătit împrăștiate pe fiecare blat de mobilă, bucătăria arăta ca jefuită de un hoț nepriceput. Am închis câteva uși trântindu-le, apoi până și ușa bucătăriei, încredințată că asta o va ține departe de mine pe doamna Hinchcliffe, chiar dacă bunele maniere nu reușeau.

Frank adusese un nou costumaș roz pentru Brianna. Era frumos, dar eu mă uitam cu suspiciune la straturile de dantelă din jurul gâtului. Nu păreau doar iritante, ci și delicate.

– Ei bine, hai să facem o încercare, i-am spus Briannei. Tatei îi va plăcea să arăți frumos. Să încercăm să nu o scuipăm și pe asta, bine?

Drept reacție, Brianna a strâns din pleoape și, încordându-se și icnind, a mai făcut puțin caca.

– A, bine lucrat! am exclamat eu, de astă dată cu sinceritate.

Oricum voiam să îi schimb cearșaful de la pătuț, dar măcar nu avea să agraveze iritația provocată de scutec. După ce am curățat-o și i-am pus un scutec nou, am scuturat costumașul roz și m-am oprit o clipă ca să-i șterg mucii și saliva de pe față, apoi i-am petrecut costumașul peste cap. Ea m-a privit, gângurind ispititor și vânturându-și mânuțele.

Îndatoritoare, am aplecat capul și am făcut „Pfff!" în buricul ei, ceea ce a determinat-o să se vânzolească și să gângurească de bucurie. Am repetat asta de câteva ori, după care am trecut la chinuitoarea treabă de a o vârî în costumașul roz.

Briannei nu-i plăcea; a început să plângă imediat ce i l-am tras peste cap și i-am trecut mânuțele dolofane prin mânecile bufante; și-a lăsat capul pe spate și a scos un țipăt sfredelitor.

– Ce-ai pățit? am întrebat-o eu uimită.

Îi cunoșteam deja țipetele și semnificația lor, dar acela era nou, încărcat de spaimă și durere. Ce s-a întâmplat, scumpa mea?

Acum urla furioasă, iar pe față i se rostogoleau lacrimi. Disperată, am întors-o și am bătut-o pe spate, socotind că poate avea o criză de colici, însă ea nu se încovoia de dureri de burtă. Totuși, se zbătea violent, iar când am întors-o la loc pentru a o

ridica în brațe, am văzut linia lungă și roșie de pe partea interioară a brațului pe care îl mișca. În costumaș rămăsese un bold, iar acesta îi sfâșiase carnea când îi trăsesem mâneca în sus pe braț.

– Vai, copila mea! Iartă-mă! Mamei îi pare foarte rău!

Cât am desprins boldul și l-am scos, pe față mi s-au scurs lacrimi. Bătând-o ușor pe spate ca să o liniștesc, am strâns-o în brațe, străduindu-mă să îmi domolesc sentimentul de vinovăție panicată. Bineînțeles că nu dorisem să îi fac vreun rău, dar ea nu avea cum să știe asta.

– Vai, iubito! am murmurat. Acum s-a terminat. Da, mami te iubește, așa că e bine.

Cum de nu-mi trecuse prin minte să verific dacă nu mai avea bolduri? Pe de altă parte, ce dement ar împacheta îmbrăcăminte pentru copii folosind bolduri? Între furie și suferință, am îmbrăcat-o din nou pe Brianna în costumaș, i-am șters bărbia și am dus-o în dormitor, așezând-o pe patul dublu, după care m-am schimbat grăbită, punându-mi o fustă decentă și o bluză curată.

Soneria a sunat tocmai când îmi trăgeam ciorapii. Unul dintre ei avea o gaură la călcâi, dar nu mai era timp să fac ceva. Am încălțat în pripă pantofii cam strâmți din piele de aligator, am înșfăcat-o pe Brianna și m-am dus să deschid ușa.

Era Frank, încărcat cu prea multe pachete ca să își poată folosi cheia. Cu mâna liberă, am luat câte lucruri am putut din brațele lui și le-am așezat pe masa din hol.

– E gata cina, draga mea? Am adus o față de masă nouă și șervețele – mi s-a părut că ale noastre arată puțin uzate. Și vin, bineînțeles.

Zâmbind, a ridicat sticla, după care s-a aplecat ca să se uite mai atent la mine și zâmbetul i-a dispărut de pe chip. Mi-a studiat dezaprobator părul ciufulit și bluza proaspăt pătată cu lapte de Brianna și a zis:

– Iisuse, Claire! Nu te puteai aranja puțin? Cum să zic, nu ai altceva de făcut, stai acasă toată ziua – nu ai reușit să-ți găsești câteva minute ca să…

– Nu, m-am răstit eu.

I-am pus-o în brațe pe Brianna, care urla din nou, agitată și epuizată.

– Nu, am repetat și i-am luat sticla de vin din mână. NU! am răcnit, bătând din picior.

Am rotit sticla, iar el s-a ferit, dar eu voiam s-o izbesc de tocul ușii, astfel că dâre purpurii de vin de Beaujolais au început să curgă pe cadru, iar cioburile de sticlă împrăștiate au strălucit în lumina de la intrare.

Am aruncat sticla spartă într-un strat cu azalee și am fugit fără palton, învăluită în ceața înghețată. Am ajuns la capătul aleii, am trecut pe lângă soții Hinchcliffe, care sosiseră cu jumătate de oră mai devreme, sperând probabil să mă surprindă în cine știe ce dificultate casnică. Speram că se vor simți bine la cină.

Am condus fără țintă prin ceață, ținând duzele de încălzire ale mașinii îndreptate spre picioare, până când am rămas fără benzină. Nu voiam să mă întorc acasă; deocamdată. O cafenea care era deschisă toată noaptea? Mi-am dat seama că era vineri seara și se apropia de miezul nopții. La urma urmelor, aveam unde să mă duc. M-am întors spre suburbia în care locuiam și spre biserica Sfântul Finbar.

La acea oră, capela era încuiată pentru prevenirea actelor de vandalism și a furturilor. Pentru credincioșii veniți la o asemenea oră exista o încuietoare cu butoane, fixată imediat sub clanța ușii. Cinci butoane, cu numere de la unu la cinci. Apăsând trei dintre ele, în combinația potrivită, ușa se descuia, permițând intrarea legală.

M-am deplasat încet prin spatele capelei până la registrul aflat la picioarele statuii Sfântului Finbar, pentru a-mi înregistra sosirea.

– Sfântul Finbar? întrebase Frank, cu un aer suspicios. Nu există un asemenea sfânt. Nu se poate așa ceva.

– Ba există, îi răspunsesem eu, cu un aer satisfăcut. E un episcop irlandez, din secolul al XII-lea.

– A, irlandez! exclamase Frank oarecum disprețuitor. Așa se explică. Dar ce nu înțeleg, continuase el, îhâm… de ce?

– Ce anume?

– De ce adorația asta la miezul nopții? La fel ca mine, nu te-ai dovedit din cale-afară de pioasă. Și nici nu te duci la slujbă sau altceva; părintele Beggs mă

întreabă în fiecare săptămână unde ești.

Clătinasem din cap.

– Nu-ți pot răspunde, Frank. E vorba de ceva… ce trebuie să fac. Mă uitasem la el, incapabilă să îi explic cum se cuvenea. E… acolo e liniște, zisesem într-un târziu.

El deschisese gura pentru a mai spune ceva, apoi se întorsese clătinând din cap.

Era liniște. Cu excepția mașinii singurei credincioase de la acea oră, parcarea de la poarta bisericii era pustie, iar sub arcul de lumini de acolo vehiculul strălucea negru, anonim. Ajunsă înăuntru, mi-am trecut numele în registru și am înaintat, tușind cu tâlc, pentru a-l anunța pe un alt credincios, care venise la ora unsprezece, despre prezența mea, fără să fiu nepoliticoasă adresându-mă în mod direct. Am îngenuncheat în spatele lui. Era un bărbat masiv, îmbrăcat în hanorac. După un moment, s-a ridicat, a făcut o plecăciune în fața altarului, s-a întors și a pornit spre ușă, dând din cap când a trecut prin dreptul meu.

Ușa s-a închis cu un scârțâit și am rămas singură, doar cu Sfânta Împărtășanie expusă pe altar, în chivotul auriu. Pe altar erau două lumânări aprinse, unele mari. Netede și albe, ardeau frumos în aerul neclintit, fără să pâlpâie. Preț de o clipă, am închis ochii, ca să mă bucur de liniște.

Întâmplările de peste zi mi-au năvălit în minte într-un amestec confuz de gânduri și simțăminte. Fără palton, tremuram de frig după drumul scurt prin parcare, însă, treptat, m-am încălzit din nou, iar mâinile încleștate mi s-au relaxat în poală.

În cele din urmă, așa cum se întâmplă de obicei în astfel de locuri, am încetat să mai gândesc. Nu îmi dădeam seama dacă era vorba despre oprirea timpului în loc în prezența eternității sau doar despre oboseala care mă dobora. Totuși, sentimentul de vinovăție față de Frank s-a domolit ușor, suferința copleșitoare față de Jamie s-a stins și chiar și presiunea maternității asupra emoțiilor mele a scăzut până la nivelul unui zgomot de fond, cu nimic mai puternic decât bătăile rare ale inimii mele, normale și liniștitoare în pacea întunecată a capelei.

– Doamne, am șoptit, încredințez spre milostivenia Ta sufletul slujitorului Tău, James.

Și al meu, am adăugat în tăcere. Și al meu.

Am rămas acolo neclintită, urmărind lumina pâlpâitoare a flăcărilor lumânărilor, reflectată pe suprafața chivotului până când în spatele meu s-a auzit sunetul slab al pașilor altui credincios, sfârșind printr-un scâșnet greoi când persoana a îngenuncheat. Sfânta Cuminecătură nu se afla niciodată singură.

Am mai rămas câteva minute, după care m-am strecurat afară din bancă, plecând capul către altar. Când mă îndreptam spre partea din spate a capelei, am văzut o siluetă în ultimul rând de bănci, chiar sub statuia Sfântului Anton. La apropierea mea, bărbatul s-a ridicat neliniștit în picioare și a pornit pe interval ca să mă întâmpine.

– Ce cauți aici? am spus eu cu glas șuierător.

Frank a făcut un semn din cap spre credinciosul nou-venit, care îngenunchea deja în semn de adorație, apoi m-a prins de cot pentru a mă conduce afară.

Am așteptat până când ușa capelei s-a închis în urma noastră, după care m-am smuls din strânsoarea lui ca să îl înfrunt.

– Ce înseamnă asta? am întrebat eu furioasă. De ce ai venit după mine?

– Mi-am făcut griji pentru tine, a zis, făcându-mi semn spre parcarea pustie, în care Buick-ul lui mare părea să ocrotească micul meu Ford. E primejdios pentru o femeie singură să iasă atât de târziu în noapte în această zonă a orașului. Am venit să te conduc acasă. Asta e tot.

Nu a adus vorba despre soții Hinchcliffe și nici despre cină. Iritarea mea s-a mai potolit.

– Aha, am spus eu. Ce ai făcut cu Brianna?

– Am rugat-o pe bătrâna doamnă Munsing, care locuiește alături, să tragă cu urechea în caz că va începe să plângă. Însă părea să doarmă buștean; m-am gândit că nu se va porni pe plâns. Hai să mergem, s-a făcut frig.

Era adevărat; aerul înghețat venind dinspre golf își încolăcea cârceii albi în jurul stâlpilor ce susțineau lămpile de iluminat, iar eu, care aveam doar o bluză pe mine, tremuram.

– Ne vedem acasă, am spus eu.

Căldura din camera copilului m-a învăluit când am intrat să văd ce făcea

Brianna. Încă dormea, dar agitată, răsucindu-și capul cu păr roșcat dintr-o parte în alta, deschizând și închizând gura ei mică la fel ca un pește în apă.

– Începe să i se facă foame, i-am șoptit lui Frank, care mă urmase, aplecându-se peste umărul meu și privind iubitor spre copilă. Ar fi bine să-i dau să sugă înainte de culcare; așa va dormi până mai târziu mâine-dimineață.

– Îți pregătesc ceva cald de băut, a spus el și a dispărut pe ușă, ducându-se spre bucătărie, în timp ce eu am ridicat mogâldeața caldă și adormită.

Golise doar un sân, dar se săturase. Încet, și-a retras de la sân gura mânjită de lapte, după care capul i-a căzut greu înapoi pe brațul meu. Oricât am scuturat-o ușor și am strigat-o pe nume, nu am reușit să o trezesc pentru a suge și din celălalt sân, așa că, în cele din urmă, am renunțat și am așezat-o pe pernă, în pătuțul ei, bătând-o ușor pe spate până când s-a auzit un râgâit slab și satisfăcut, urmat de respirația apăsată a unui copil care era cât se putea de sătul.

– O să doarmă toată noaptea, nu? a spus Frank, învelind-o cu pătura decorată cu iepurași galbeni.

– Da.

M-am așezat în balansoarul meu, prea extenuată fizic și mintal ca să mă mai ridic. Frank a venit în spatele meu și și-a pus ușor o mână pe umărul meu.

– Deci a murit? m-a întrebat cu glas domol.

Doar ți-am mai spus, am dat eu să vorbesc. Însă am tăcut, am închis gura și m-am mulțumit să dau afirmativ din cap, legănându-mă încet și privind spre pătuțul cufundat în umbre și la micuța lui ocupantă.

Sânul meu drept era încă umflat și dureros din cauza laptelui neconsumat. Indiferent cât de obosită aș fi fost, nu puteam adormi decât dacă rezolvam acea problemă. Oftând resemnată, am întins mâna după pompa de sân, un obiect din cauciuc, cu înfățișare ridicolă. Folosirea ei era incomodă și lipsită de demnitate, dar preferabilă ideii de a mă trezi după o oră cu dureri insuportabile și udă din cauza laptelui care curgea.

I-am făcut semn lui Frank să plece.

– Hai, du-te. Nu va dura decât câteva minute, dar trebuie să…

În loc să plece sau să îmi răspundă, el mi-a luat pompa din mână și a așezat-o pe masă. Ca și cum ar fi acționat din proprie voință, fără să primească vreo comandă, mâna lui s-a ridicat încet prin aerul cald și întunecat al camerei copilului și a cuprins cu blândețe între degete sânul meu umflat.

Și-a plecat capul, lipindu-și buzele cu delicatețe de sfârcul meu. Am gemut, simțind gâdilătura aproape dureroasă a laptelui care curgea prin canalele minuscule. Am pus o mână pe ceafa lui, trăgându-l mai aproape.

– Mai tare, am șoptit eu.

Avea buzele moi, blânde în atingerea lor, fără a semăna cu strânsoarea neiertătoare a gingiilor dure, lipsite de dinți ale sugarilor, care se fixează de sfârcuri ca moartea sumbră, solicitând și golind, apoi eliberând fântâna bunătăților imediat ce lăcomia lor a fost potolită.

Frank a îngenuncheat în fața mea, cu gura unuia care se roagă. Așa se simțea Dumnezeu, m-am întrebat, văzând credincioșii dinaintea Lui – era El plin de tandrețe și îndurare? Aburul oboselii mă făcea să mă simt ca și cum totul s-ar fi petrecut cu încetinitorul, ca și cum ne-am fi aflat sub apă. Mâinile lui Frank se mișcau ca niște frunze subacvatice, legănându-se în curent, mângâindu-mi carnea cu o atingere la fel de blândă ca a frunzelor de varec, ridicându-mă cu forța unui val și așezându-mă pe marginea covorului din camera copilei. Am închis ochii și am lăsat mareea să mă poarte mai departe.

Ușa din față a vechii case parohiale s-a deschis cu un scârțâit de balamale ruginite, anunțând întoarcerea Briannei Randall. Roger s-a ridicat în picioare și, auzind vocile fetelor, a ajuns imediat în hol.

– Jumătate de kilogram din untul cel mai bun – așa mi-ai spus să cer și așa am făcut, dar m-am tot întrebat dacă există și unt de calitatea a doua sau de calitatea cea mai proastă… a zis Brianna și i-a întins pachetele Fionei, râzând și vorbind în același timp.

– Păi, dacă ai cumpărat de la pungașul acela bătrân de Wicklow, înseamnă că e din cel mai prost, indiferent ce ți-a spus el, a întrerupt-o Fiona. A, grozav, văd că ai luat și scorțișoară! O să pregătesc biscuiți cu scorțișoară; vrei să vezi cum îi fac?

– Da, dar mai întâi vreau să mănânc de seară. Mor de foame! a zis Brianna ridicându-se pe

vârful picioarelor și adulmecând plină de speranță în direcția bucătăriei. Ce-ai pregătit – drob de oaie?

– Drob? Dumnezeule, englezoaică nătângă – nu se face drob primăvara! Doar toamna, când se sacrifică oile.

– Sunt englezoaică?

Brianna părea încântată de asta.

– Sigur că ești, prostuțo. Dar îmi placi și așa.

Micuța scoțiană a râs și a ridicat ochii spre Brianna, care era mai înaltă decât ea cu aproape treizeci de centimetri. Fiona avea nouăsprezece ani și era fermecătoare și puțin dolofană; alături de ea, Brianna, cu oasele ei lungi și cu un aer sever, arăta ca o sculptură medievală. Cu nasul lung și drept și cu părul auriu-roșcat și lung, strălucind sub becul închis în globul de sticlă de pe tavan, părea să fi coborât dintr-un manuscris înluminat, îndeajuns de vie ca să dureze o mie de ani neschimbată.

Roger și-a dat brusc seama de prezența lui Claire Randall alături de el. Claire se uita la fiica ei cu o expresie în care se îmbinau iubirea, mândria și încă ceva – poate amintirile? Ușor surprins, a înțeles că și James Fraser trebuie să fi fost nu doar uimitor de înalt, cu părul roșcat, de viking, pe care îl transmisese fiicei lui, ci probabil avusese și aceeași înfățișare fizică.

Era ceva cu adevărat remarcabil, a gândit el. Brianna nu făcea și nici nu spunea lucruri ieșite din comun, însă în mod incontestabil îi atrăgea pe oameni. Avea un anume farmec, aproape magnetic, care atrăgea pe oricine pe orbita ei strălucitoare.

Și el se simțea atras de ea; Brianna s-a întors și i-a zâmbit și, fără să își dea seama că se mișcase, Roger s-a apropiat suficient de mult de ea pentru a-i vedea pistruii discreți de pe pomeți și a simți mirosul delicat de tutun de pipă, captiv în părul ei după atâtea expediții prin magazine.

– Bună, a spus el zâmbind. Ai avut noroc la biroul Clanurilor ori ai fost prea ocupată s-o faci pe fata-bună-la-toate pentru Fiona?

– Fată-bună-la-toate? s-a mirat Brianna, în ochii ei albaștri apărând o expresie de amuzament. Întâi sunt englezoaică, iar acum am ajuns fată-bună- la-toate. Cum le spuneți voi, scoțienii, oamenilor care încearcă să fie *amabili?*

– Drrrăguți, a spus el, prelungind r-ul în mod exagerat și făcându-le pe fete să râdă.

– Parcă ai fi un terier de Aberdeen prost dispus, a remarcat Claire. Bree, ai găsit ceva la biblioteca Clanurilor din Highland?

– O mulțime de chestii, i-a răspuns Brianna, răsfoind teancul de fotocopii pe care îl așezase pe masă. Am reușit să citesc mare parte dintre ele cât mi-au făcut copiile – și ăsta a fost cel mai interesant.

A extras o filă din teanc și i-a întins-o lui Roger.

Era un fragment dintr-o carte de legende Highland; un articol numit „Saltul butoiului".

– Legende? s-a mirat Claire, uitându-se peste umărul lui. De asta avem nevoie?

– S-ar putea. Roger citea pagina, astfel că a răspuns cu un aer absent, pentru că avea atenția împărțită. În ceea ce privește Highlandul scoțian, mai toată istoria s-a transmis pe cale orală, până pe la mijlocul secolului al XIX-lea sau cam pe-acolo. Ceea ce înseamnă că nu s-a făcut o deosebire clară între poveștile despre oameni reali, poveștile despre personaje istorice sau cele despre făpturi mitice, cum ar fi caii de apă, fantomele și faptele oamenilor din vechime. Savanții care au pus poveștile pe hârtie nu au știut întotdeauna cu siguranță cu ce aveau de-a face – câteodată era o combinație de realitate și mit, iar alteori îți puteai da seama că era vorba despre un eveniment istoric real.

– Acesta, de exemplu, pare real, a zis, întinzându-i foaia lui Claire. Prezintă povestea care explică numele unei formațiuni stâncoase aparte din Highlands.

Claire și-a dat părul după urechi și s-a aplecat ca să citească, mijindu-și ochii în lumina slabă a lămpii din tavan. Prea obișnuită cu documente prăfuite și frânturi plicticoase de istorie ca să manifeste vreun interes, Fiona s-a retras în bucătărie pentru a pregăti cina.

Saltul butoiului, a citit Claire. *Această formațiune stâncoasă neobișnuită, aflată la o oarecare distanță deasupra unui izvor, și-a primit numele după un stăpân iacobit și servitorul lui. Stăpânul, unul dintre puținii norocoși care au scăpat din dezastrul de la Culloden, și-a croit cu greu drum spre casă, dar a fost silit să stea ascuns într-o peșteră de pe proprietatea lui vreme de șapte ani, timp în care englezii au scotocit Highlands în căutarea fugarilor care îl sprijiniseră pe Charles Stuart. Cei care locuiau pe pământurile lui au păstrat secretul și îi aduceau în ascunzătoare hrană și alte lucruri trebuincioase. Aveau întotdeauna grijă să se refere la fugar doar cu numele de* Bonetă-Sură *pentru a evita orice risc de a-l da de gol față de patrulele engleze care traversau deseori districtul.*

Într-o zi, un băiat care căra un butoiaș de bere pe poteca ce ducea spre peștera stăpânului a dat de un grup de dragoni englezi. Refuzând să răspundă la întrebările soldaților sau să renunțe la povara lui,

băiatul a fost atacat de unul dintre ei și a scăpat butoiul, care s-a rostogolit în josul pantei abrupte, ajungând în izvorul de dedesubt.

Și-a dezlipit privirea de pe foaie și a ridicat din sprâncene spre fiica ei.

– De ce tocmai ăsta? Știm sau credem că știm – s-a corectat ea, făcând un semn din cap spre Roger – că Jamie a scăpat de la Culloden, dar mulți alții au reușit același lucru. Ce te face să crezi că stăpânul acela putea fi Jamie?

– Din cauza părții cu Bonetă-Sură, bineînțeles, i-a răspuns Brianna, surprinsă parcă de întrebarea mamei ei.

– Poftim? a făcut Roger, privind-o nedumerit. Ce e cu Bonetă-Sură?

Drept răspuns, Brianna a ridicat o șuviță din părul ei des și roșcat și i-a fluturat-o pe sub nas.

– Bonetă-Sură! a spus ea pierzându-și răbdarea. O bonetă simplă, de culoare cenușie, corect? Purta tot timpul ceva pe cap, pentru că putea fi recunoscut din cauza părului. Nu spuneai că englezii îl porecliseră „Jamie cel Roșu"? Știau că are părul roșcat și trebuia să și-l ascundă!

Rămas fără glas, Roger s-a uitat uimit la ea. Părul ei cădea liber pe umeri, radiind parcă o lumină vie, ca de foc.

– S-ar putea să ai dreptate, a spus Claire, uitându-se la fiica ei cu ochii lucind de emoție. Era ca al tău… Bree, părul lui Jamie era exact ca al tău.

A întins o mână și a mângâiat părul Briannei. Chipul fetei s-a înmuiat când și-a privit mama.

– Știu, a spus ea. M-am gândit la asta cât am citit – încercând să-l văd, înțelegi?

S-a oprit pentru a-și drege glasul, ca și cum i s-ar fi oprit ceva în gât.

– Parcă îl vedeam, în haiducie, ascunzându-se, și razele soarelui reflectate de părul lui. Ziceai că a fost proscris; m-am… m-am gândit că știa foarte bine cum să se ascundă. Mai ales dacă cineva încerca să îl ucidă, a încheiat ea cu glas domol.

– Exact, a spus Roger scurt, pentru a alunga umbra din ochii Briannei. Minunat! Ai bănuit corect; totuși, poate descoperim cu certitudine, dar asta presupune un efort în plus. Dacă putem găsi Saltul Butoiului pe vreo hartă…

– Chiar mă crezi proastă? a zis Brianna sfidător. M-am gândit la asta, a contiuat, umbra de pe fața ei dispărând, înlocuită fiind de o expresie de mulțumire de sine. De aceea am întârziat atât; l-am pus pe funcționar să scoată toate hărțile Highlandului pe care le aveau acolo.

A extras încă o fotocopie din teanc și, triumfătoare, a arătat cu degetul către marginea ei superioară.

– Vedeți? E un loc atât de mic încât nu apare pe toate hărțile, dar pe aceasta figurează. Exact acolo; satul Broch Mordha, despre care mama spune că este aproape de domeniul Lallybroch, iar acolo… și a mișcat degetul ceva mai mult de jumătate de centimetru, arătând spre un rând imprimat cu litere microscopice. Vedeți? a repetat ea. S-a întors la proprietatea lui – Lallybroch –, acolo s-a ascuns.

– Pentru că nu am o lupă la îndemână, te cred pe cuvânt că acolo scrie „Saltul Butoiului", a spus Roger, îndreptându-se de spate. Apoi i-a zâmbit Briannei. Atunci, felicitări. Cred că l-ai găsit – cel puțin atât.

Cu ochii sclipind ciudat, Brianna a zâmbit.

– Da, a spus ea încet. A atins delicat cele două foi de hârtie cu un deget. Tatăl meu.

Claire și-a strâns fiica de mână.

– Deși ai părul tatălui tău, mă bucur să constat că ai mintea mamei tale, a zis ea zâmbind. Să mergem să sărbătorim descoperirea ta la cina pregătită de Fiona.

– Bună treabă! a lăudat-o Roger pe Brianna, în timp ce o urma spre sufragerie. I-a cuprins ușor talia cu mâna. Ar trebui să fii mândră de tine.

– Mulțumesc, a spus ea cu un zâmbet scurt, înlocuit pe dată de expresia gânditoare trădată de arcuirea specifică a buzelor.

– Ce e? a întrebat încet Roger, oprindu-se în hol. S-a întâmplat ceva?

– Nu, nu chiar. S-a întors cu fața spre el, un mic rid ivindu-se între sprâncenele roșcate. Doar că – mă gândeam așa, încercând să-mi imaginez – cum crezi că s-a simțit? Să trăiești șapte ani într-o peșteră? Și ce i s-a întâmplat după aceea?

Animat de un impuls, Roger s-a aplecat în față și a sărutat-o între sprâncene.

– Nu știu, draga mea, a spus el. Dar poate vom afla.

Partea a doua

LALLYBROCH

4. Bonetă-Sură

LALLYBROCH
NOIEMBRIE 1752

Cobora spre casă o dată pe lună pentru a se bărbieri, atunci când unul dintre băieți îi aducea vorbă că putea să o facă în siguranță. Întotdeauna noaptea, deplasându-se cu pași ușori, de vulpe, prin întuneric. I se părea cumva necesar, un mic gest care să-l apropie de ideea de civilizație.

Se strecura ca o umbră pe ușa bucătăriei, unde era întâmpinat de zâmbetul lui Ian sau de sărutul surorii lui, și apoi simțea cum se petrece transformarea. Vasul cu apă fierbinte și briciul proaspăt ascuțit erau pregătite pentru el pe masă, alături de puținul săpun rămas. Din când în când, avea parte de săpun adevărat, asta dacă vărul Jared trimitea așa ceva din Franța; de cele mai multe ori însă, folosea săpun făcut din grăsime, a cărui leșie îi dădea usturimi de ochi.

Simțea schimbarea începând cu mirosul bucătăriei – puternic și bogat, după mirosurile purtate de vânt ale loch-ului, al landei și al pădurii –, dar abia după ce încheia ritualul bărbieritului se simțea iar cu totul uman.

Se învățaseră să aștepte primele lui vorbe abia după ce se bărbierea; articula cu greu cuvintele după solitudinea de o lună. Nu că nu ar fi avut nimic de spus; mai curând, cuvintele i se blocau în gâtlej, încăierându-se pentru a-i ieși pe gură în scurtul răstimp aflat la dispoziție. Avea nevoie de câteva minute de pregătire grijulie pentru a alege ce și cui să-i spună mai întâi.

Existau lucruri de aflat și cu privire la care trebuia să se intereseze – despre patrulele britanice din ținut, despre politică sau despre arestările și procesele de la Londra și Edinburgh. Însă acelea puteau să mai aștepte. Era mai bine să discute cu Ian despre pământuri și cu Jane despre copii. Dacă părea sigur, copiii erau aduși, pe jumătate adormiți, să-și salute unchiul și să îl îmbrățișeze, înainte de a se îndrepta împleticindu-se spre paturile lor.

– Va deveni curând bărbat, fuseseră primele lui cuvinte când venise, în septembrie, făcând un semn cu capul spre cel mai mare copil al lui Jenny, care purta același nume ca el.

Extrem de conștient de demnitatea de a ocupa temporar poziția de bărbat al casei, copilul de zece ani stătea la masă, destul de crispat.

– Da, asta-mi lipsea, încă cineva pentru care să-mi fac griji, i-a răspuns sora lui cu acreală, atingându-și însă în trecere fiul pe umăr, cu o mândrie care îi contrazicea vorbele.

– Ai vreo veste de la Ian?

Cumnatul lui fusese arestat pentru a patra oară, în urmă cu trei săptămâni, și dus la Inverness sub bănuiala că ar fi susținător al iacobiților.

Jenny a clătinat din cap, după care a adus o farfurie pe care i-a așezat-o în față. Mirosul cald și pronunțat de potârniche s-a ridicat de sub crusta crăpată, făcându-l să saliveze atât de abundent, încât s-a văzut silit să înghită în sec ca să poată vorbi:

– Nu are motive să fie îngrijorat, a spus Jenny, punându-i o felie de plăcintă pe farfurie.

Avea o voce calmă, dar micuța cută verticală dintre sprâncene se adâncise.

– L-am trimis pe Fergus să le arate titlul de proprietate și actul de liberare din regimentul lui. Îi vor da drumul acasă din nou, imediat ce vor vedea că nu el este stăpânul de la Lallybroch și că nu au nimic de câștigat dacă îi fac zile fripte, a zis ea, aruncându-i o privire fiului ei și întinzând mâna spre ulciorul cu bere. Sunt prea puține șanse să poată dovedi că un proprietar minor este trădător.

Deși sumbră, vocea ei transmitea o notă de satisfacție la gândul că judecătorul tribunalului englez avea să fie derutat. Actul de proprietate, pătat de picături de ploaie, care dovedea transferul titlului pentru Lallybroch de la bătrânul James către James cel tânăr, mai fusese prezentat în fața judecătorilor, dejucând de fiecare dată încercarea Coroanei de a confisca proprietatea ca aparținând unui trădător iacobit.

Când va pleca, va simți că acea pojghiță subțire de umanitate se va topi, dispărând treptat, cu fiecare pas cu care se îndepărta de fermă. Câteodată, păstra iluzia de căldură și familie tot drumul până la peștera în care se ascundea; alteori, sentimentul dispărea aproape imediat, ca smuls de un vânt înghețat, aducând mirosul rânced și acru de ars.

Dincolo de câmpia înaltă, englezii incendiaseră multe conace. Îi smulseseră pe Hugh Kirby și pe Geoff Murray de lângă vatră și îi împușcaseră în prag, fără nicio întrebare sau acuzație oficială. Tânărul Joe Fraser scăpase cu viață, pentru că fusese prevenit de soție, care îi zărise pe englezi venind, și trăise trei săptămâni alături de Jamie în peșteră, până când soldații se îndepărtaseră de districtul lor, luându-l pe Ian cu ei.

În octombrie, le-a vorbit flăcăilor mai mari; Fergus, băiatul de origine franceză, pe care îl

scosese dintr-un lupanar parizian, și Rabbie MacNab, fiul bucătăresei, cel mai bun prieten al lui Fergus.

Își trecuse briciul în jos pe obraz și pe curbura fălcii, apoi șterse lama plină de spumă de marginea lighenașului. Cu colțul ochiului a surprins o privire de invidie fascinată pe chipul lui Robin MacNab. Întorcându-se puțin, i-a văzut pe cei trei băieți – Rabbie, Fergus și tânărul Jamie – urmărindu-l cu atenție, cu gurile căscate ușor.

– N-ați mai văzut un bărbat bărbierindu-se? i-a întrebat el, ridicând o sprânceană.

Rabbie și Fergus s-au uitat unul la celălalt, dar l-au lăsat pe tânărul Jamie să răspundă, în calitate de proprietar al domeniului.

– A, păi… da, unchiule, a zis el roșind. Dar… cum să spun – s-a bâlbâit ușor și s-a îmbujorat și mai tare –, tăticu' e mereu plecat și nici când e acasă nu-l vedem întotdeauna bărbierindu-se, și uite, tu ai atât de mult *păr* pe față, unchiule, după o lună întreagă, și suntem atât de bucuroși să te revedem și…

Brusc, Jamie și-a dat seama că băieții îl socoteau o figură foarte romantică. Trăind singur într-o peșteră, ieșind la vânătoare pe întuneric, apărând din negură noaptea, murdar și cu părul vâlvoi, cu barba lui roșcată și țepoasă – da, la vârsta lor, probabil că a fi proscris și a trăi ascuns pe landă, într-o peșteră mică și umedă, li se părea o aventură fascinantă. La cincisprezece, șaisprezece și respectiv zece ani, nu aveau idee ce însemna sentimentul de vinovăție sau de singurătate amarnică ori răspunderea care nu putea fi diminuată prin acțiune.

Într-un fel, poate că înțelegeau ce înseamnă teama. Teama de a fi prins, teama de moarte. Nu teama de singurătate, de propria natură, teama de a înnebuni. Nu teama cronică și constantă de ceea ce însemna prezența lui pentru ei – chiar dacă se gândeau cât de cât la acel risc, băieții îl ignorau, socotind că nemurirea era dreptul lor.

– A, în fine, spusese el, întorcându-se spre oglindă, când tânărul Jamie s-a oprit. Bărbații sunt născuți pentru a suferi și a deveni păroși. Unul dintre blestemele lui Adam.

– Blestemul lui Adam? a repetat Fergus sincer nedumerit. Ceilalți doi încercau să pretindă că au habar la ce se referea Jamie. Fiind franțuz, nu era de așteptat ca Fergus să știe totul.

– Da, a zis Jamie, trăgându-și buza de sus peste dinți și scărpinându-se cu delicatețe sub nas. La început, când Dumnezeu l-a făcut pe om, fața lui Adam era lipsită de păr, la fel ca a Evei. Iar pielea lor era netedă ca a unui nou-născut, a adăugat el, văzând cum tânărul Jamie își îndreaptă brusc privirea spre vintrele lui Rabbie.

Acestuia încă nu-i crescuse barba, dar puful castaniu de pe buza de sus vorbea elocvent despre noi tuleie altundeva.

– Dar când îngerul cu sabia de foc i-a izgonit din paradis, nici nu au trecut bine de poarta grădinii, că lui Adam a început să îi crească păr, care îi dădea mâncărimi în bărbie, iar de atunci încoace, bărbatul a fost blestemat să se bărbierească.

A încheiat bărbieritul cu o ultimă mișcare elegantă și s-a înclinat cu un aer teatral în fața micilor spectatori.

– Dar cum e cu celălalt păr? a întrebat Rabbie. Acolo nu te-ai bărbierit!

Tânărul Jamie a chicotit gândindu-se la asta și a roșit din nou.

– Și e al naibii de bine că așa stau lucrurile! a exclamat tizul lui mai vârstnic. Ai avea nevoie de o mână foarte sigură. Dar măcar n-ai avea nevoie de oglindă, a adăugat el, provocând un cor de chicoteli.

– Dar doamnele? a întrebat Fergus, pronunțând cuvântul „doamne" cu un glas spart, ca un orăcăit de broscoi, ceea ce i-a făcut pe ceilalți doi să râdă și mai tare. Sigur, *les filles* au și ele păr acolo, dar nu și-l rad – în orice caz, nu în mod obișnuit, a adăugat el, rememorând unele imagini văzute în copilărie, cât trăise într-un bordel.

Jamie a auzit pașii surorii lui care cobora în hol.

– Ei, acela nu e un blestem, le-a spus el spectatorilor lui fascinați, luând lighenașul și aruncând cu pricepere conținutul lui pe fereastra deschisă. Dumnezeu i-a dat asta bărbatului drept consolare. Domnilor, dacă veți avea privilegiul de a vedea o femeie în pielea goală, a continuat el, privind spre ușă și coborând vocea, veți observa că părul de acolo crește în forma unei săgeți, arătând calea, înțelegeți, pentru ca sărmanul bărbat neștiutor să găsească mai ușor drumul spre casă.

Cu o mișcare maiestuoasă, s-a întors cu spatele spre băieții care hohoteau și chicoteau și deodată s-a rușinat văzându-și sora intrând în sală cu pașii lenți și legănați ai unei femei în stare avansată de graviditate. Ținea tava cu mâncarea de seară deasupra burții umflate. Cum putuse să o umilească atât de mult și doar pentru a face o glumă grosolană și de dragul de a petrece un moment de camaraderie cu băieții?

– Potoliți-vă! s-a răstit el la copii, care s-au oprit brusc din râs și l-au privit mirați. El a înaintat grăbit spre Jenny ca să ia tava și să o așeze pe masă.

Era un fel savuros, făcut din carne de capră și jambon, și a văzut mărul lui Adam mișcându-

se în gâtlejul lui Fergus când acesta a simțit mirosul. Știa că i se păstrase ce era mai bun; nu era nevoie decât să privească fețele trase ale băieților aflați de cealaltă parte a mesei. Când venea la conac, aducea orice putea – iepuri prinși cu lațul și potârnichi, uneori și câteva ouă de fluierar –, dar niciodată nu era de ajuns pentru o casă în care ospitalitatea trebuia să se extindă ca să asigure hrana nu doar membrilor familiei și servitorilor, ci și familiilor Kirby și Murray, ai căror bărbați fuseseră uciși. Cel puțin până în primăvară, văduvele și copiii lucrătorilor trebuiau să locuiască acolo, iar el era nevoit să le asigure hrana pe cât posibil.

– Stai lângă mine, i-a spus el lui Jenny, luând-o de braț și invitând-o să ia loc pe bancă.

Ea a părut surprinsă; avea obiceiul de a-l servi când venea acasă, dar acum s-a așezat cu un aer destul de mulțumit. Era târziu și Jenny arăta obosită; Jamie i-a văzut cearcănele întunecate de sub ochi.

Cu mișcări ferme, a tăiat o bucată mare de carne și a așezat-o pe farfuria din fața ei.

– Dar totul era pentru tine! a protestat Jenny. Eu am mâncat.

– Nu îndeajuns, a spus el. Ai nevoie de mai multă hrană – pentru copil, a adăugat el, brusc inspirat.

Dacă nu voia să mănânce pentru sine, o va face pentru copil. Ea a ezitat încă un moment, apoi i-a zâmbit, a luat lingura și s-a apucat să mănânce.

Era noiembrie, iar frigul răzbătea prin cămașa și pantalonii subțiri cu care era îmbrăcat. Concentrat asupra drumului spre casă, abia dacă băgase de seamă. Pe cer erau nori, dar pânza lor era subțire, astfel că luna plină răspândea lumină din belșug.

Slavă Domnului că nu ploua! I-ar fi fost imposibil să distingă alte zgomote prin răpăitul picăturilor de ploaie, iar mireasma pătrunzătoare a plantelor ude ar fi acoperit mirosul animalelor. După luni și luni de viață sub cerul liber, mirosul îi devenise aproape dureros de ascuțit; aromele din casă mai că îl doborau când pășea înăuntru.

Nu putea nici pe departe să simtă mirosul ca de mosc al cerbului, dar auzise foșnetul revelator al tresăririi acestuia când l-a adulmecat pe *el.* Acum rămăsese ca înghețat, confundându-se cu umbrele care se unduiau pe coasta dealului, sub norii ce goneau pe cer.

S-a întors cât de încet a putut către locul în care urechile îi spuneau că se afla cerbul. Avea arcul în mână și săgeata era pregătită în coardă. Nu avea decât o șansă de a slobozi săgeata – probabil – când cerbul va porni în goană.

Da, acolo! Și-a simțit inima sărindu-i din piept când i-a zărit coarnele negre și ascuțite

deasupra arbuștilor țepoși. S-a concentrat, a inspirat adânc și apoi a făcut un pas în față.

Zgomotul produs de țâșnetul unui cerb era întotdeauna surprinzător de puternic, menit să-l sperie pe urmăritor. Însă urmăritorul era pregătit. Nu a tresărit și nici nu a pornit în urmărire, ci a rămas nemișcat, țintind în lungul săgeții, urmărind direcția în care pornise animalul, apreciind momentul, reținând lovitura, apoi coarda arcului l-a plesnit peste încheietura mâinii cu o forță resimțită ca o arsură.

Fusese o lovitură reușită, săgeata pătrunzând înapoia omoplatului, și asta era bine; se îndoia că ar fi avut puterea să alerge după un cerb matur. Căzuse într-un loc liber, în spatele unui tufiș țepos, cu picioarele întinse și țepene ca niște bețe, în modul ciudat de neajutorat al copitatelor muribunde. Luna vânătorului îi lumina ochii sticloși, astfel că privirea blândă și întunecată era ascunsă, iar misterul morții lui, acoperit de un argintiu mat.

A scos jungherul de la cingătoare și a îngenuncheat lângă animal, rostind în grabă rugăciunea de eviscerare. O învățase de la John Murray cel Bătrân, tatăl lui Ian. Auzind-o, tatăl lui se strâmbase puțin, gest din care el înțelesese că rugăciunea nu era înălțată spre același Dumnezeu căruia i se închinau duminica la biserică. Însă tatăl lui nu spusese nimic și el, abia băgând de seamă ce rostea, a mormăit cuvintele cu emoție agitată, parcă simțind mâna bătrânului John așezându-se calm peste a lui, și a înfipt pentru prima dată vârful lamei în blana păroasă și în carnea aburindă.

Apoi, cu mișcări sigure, a ridicat brusc cu o mână botul lipicios al animalului, iar cu cealaltă i-a despicat gâtul.

Sângele a țâșnit fierbinte peste jungher și mână, revărsându-se în valuri de două sau trei ori, apoi jetul s-a stins treptat, devenind un firicel pe măsură ce corpul s-a golit, în urma retezării venelor groase ale gâtului. S-a oprit să se gândească și poate că nu ar fi făcut-o, dar foamea, stare de amețeală, răcoarea și prospețimea nopții l-au împins să treacă dincolo de hotarul gândirii. Și-a întins palmele căuș sub firicelul de sânge și l-a adus, cald, la gură.

Luna arunca o lumină negricioasă pe palmele ținute căuș, din care picurau stropi de sânge, și parcă aspira esența cerbului, în loc să o bea. Sângele era sărat și sălciu, iar căldura acestuia, la fel cu a lui. Când a înghițit, nu l-a simțit nici fierbinte, nici rece, ci doar gustul lui bogat i-a umplut gura. Mirosul metalic încins era amețitor și, pe neașteptate, stomacul i-a ghiorăit și s-a crispat, conștient că se apropia ora mesei.

A închis ochii și a respirat adânc, iar aerul rece și umed a revenit, între mirosul fierbinte al cadavrului și simțămintele lui. A înghițit o dată, după care și-a trecut dosul palmei peste

față, și-a șters mâinile de iarbă și s-a apucat de tranșat.

Cu un efort brusc a urnit carcasa grea și inertă, apoi, cu o mișcare prelungă, puternică și totodată delicată, a despicat pielea dintre picioarele animalului, fără însă a străpunge sacul cu măruntaie. Și-a vârât mâinile în corpul animalului, o intimitate umedă și caldă și, cu greu, a scos sacul, lipicios și strălucitor în lumina lunii. O tăietură deasupra și alta dedesubt și masa dinăuntru a alunecat afară, cerbul transformându-se ca prin magie în carne.

Era un cerb mic, deși avea coarne ascuțite. Cu puțin noroc, îl putea căra singur în loc să îl lase la mila vulpilor și a bursucilor până reușea să aducă ajutoare ca să-l ducă de acolo. A băgat un umăr sub un picior și s-a ridicat încet, gemând de efort când și-a transferat povara pe spinare.

În timp ce cobora panta dealului bălăbănindu-se chinuitor, luna îi proiecta umbra pe o stâncă, cocoșată și fantastică. Coarnele cerbului i se legănau deasupra umerilor, făcând ca profilul lui să pară al unui om cornut. Gândindu-se la asta, s-a simțit străbătut de un tremur, amintindu-și de sabaturile vrăjitoarelor, la care Cel Încornorat venea să bea sângele caprelor sau al cocoșilor sacrificați.

Era puțin îngrețoșat și ceva mai mult decât ametit. Avea senzația tot mai puternică de dezorientare, fragmentându-se parcă între zi și noapte. Ziua, era o creatură a minții, când scăpa de imobilitatea umedă, retrăgându-se pe drumul gândurilor și al meditației, căutând refugiu în paginile cărților. Însă, odată cu înălțarea lunii pe cer, toate simțurile păreau să îl părăsească și ceda imediat senzațiilor, când ieșea în aerul proaspăt ca o fiară părăsindu-și bârlogul și alergând pe dealurile întunecate, luminate de stele, pentru ca, mânat de foame, să vâneze, îmbătat de sânge și de lumina lunii.

A rămas cu ochii ațintiți în pământ, cu privirea nocturnă suficient de ageră, astfel încât să nu se împiedice, în ciuda greutății animalului. Cerbul era moale și se răcea, părul lui mătăsos și în același timp aspru îi zgâria ceafa, iar propria sudoare se răcea în adierea vântului, ca și cum ar fi împărtășit soarta prăzii.

Abia când i-au apărut în față luminile fermei Lallybroch a simțit mantia umanității coborând asupra lui, iar mintea și trupul s-au contopit, devenind din nou unul și același lucru, așa că s-a pregătit să își salute familia.

5. Căci Prunc s-a născut nouă [3]

Trei săptămâni mai târziu, încă nu primise vorbă că Ian s-ar fi întors. De fapt, nu a primit nicio veste. Fergus nu mai venise la peșteră de câteva zile, ceea ce îl făcuse pe Jamie să se îngrijoreze în legătură cu felul în care se desfășurau lucrurile acasă. În lipsă de altceva, cerbul pe care îl doborâse fusese mâncat până acum, pentru că aveau guri în plus de hrănit, iar în acea perioadă a anului grădina de legume nu oferea prea multe roade.

Era îndeajuns de îngrijorat ca să riște o vizită ceva mai devreme, coborând de pe deal puțin după apusul soarelui, nu înainte de a fi verificat capcanele puse. Pentru orice eventualitate, a avut grijă să-și tragă pe cap boneta din lână de culoare cenușie, care să îi ascundă părul roșcat de orice atingere grăitoare a razelor târzii de soare. Doar statura lui putea stârni suspiciuni, dar nu și certitudinea, însă el se încredea pe deplin în forța picioarelor care aveau să îl scoată din belea dacă ar fi avut ghinionul să întâlnească în cale o patrulă englezească. Chiar dacă prindeau de veste, iepurii sălbatici din landă nu erau la fel de rapizi ca Jamie.

Când s-a apropiat, i s-a părut că în casă domnea o tăcere ciudată. Nu se auzea larma distinctă a copiilor: cei cinci ai lui Jenny și cei șase țânci ai arendașilor, fără a mai vorbi de Fergus și de Rabbie MacNab, care nu erau nici ei prea mari ca să nu se fugărească în jurul staulelor, țipând ca niște diavoli.

Când a intrat pe ușa bucătăriei, casa i s-a părut nefiresc de pustie. Stătea în holul din spate, având cămara într-o parte, spălătoria, în cealaltă, iar în față, bucătăria principală. A rămas neclintit, activându-și toate simțurile și trăgând cu urechea în timp ce inspira mirosurile grele ale casei. Nu, era cineva acolo, se auzea sunetul slab de frecare, urmat de un clinchet slab, intermitent, care venea dinspre ușa căptușită cu pânză care nu lăsa căldura din bucătărie să se reverse în cămara răcoroasă din spate.

Era un sunet casnic liniștitor, așa că a deschis ușa cu fereală, dar fără să se teamă în mod nejustificat. Sora lui, Jenny, singură și cu burta la gură, stătea la masă și amesteca ceva într-un bol galben.

– Ce cauți aici? Unde e doamna Coker?

Scoțând un țipăt de spaimă, sora lui a scăpat lingura din mână.

– Jamie! a strigat ea, palidă, apăsându-și o mână peste sâni și închizând ochii. Hristoase! M-ai speriat de moarte! a reluat, deschizând ochii de un albastru-închis ca ai lui și țintuindu-l

cu o privire sfredelitoare. Și, pentru numele Sfintei Fecioare, ce cauți aici la ora asta!? Nu te așteptam decât peste cel puțin o săptămână.

– Fergus n-a mai venit pe deal în ultima vreme, așa că m-am îngrijorat, a spus el direct.

– Jamie, ești un dulce.

Culoarea îi revenea în obraji. I-a zâmbit fratelui ei și s-a apropiat să-l îmbrățișeze, mișcare destul ciudată, pentru că între ei se afla copilul, și totuși plăcută. El și-a lipit preț de o clipă obrazul de părul ei negru, inspirând aroma amestecată de ceară de lumânări și scorțișoară, săpun de casă și lână. În acea seară era un amănunt neobișnuit în ceea ce privea mirosul ei; lui Jamie i s-a părut că Jenny miroase a lapte.

– Unde sunt ceilalți? a întrebat, dându-i drumul din brațe fără să vrea.

– Păi, doamna Coker a murit, i-a răspuns ea, iar ridul discret dintre sprâncenele ei s-a adâncit.

– Da? a șoptit el, apoi și-a făcut cruce. Îmi pare rău.

Doamna Coker fusese întâi cameristă, apoi menajera familiei, încă de la căsătoria părinților lui, în urmă cu patruzeci de ani.

– Când?

– Ieri, înainte de amiază. S-a întâmplat pe neașteptate, sărmana, și a murit în liniște. În propriul ei pat, așa cum își dorise, în timp ce părintele McMurtry rostea rugăciuni pentru ea.

Gânditor, Jamie a aruncat o privire spre ușa care ducea spre camerele slujitorilor, de lângă bucătărie.

– Mai e aici?

Sora lui a clătinat din cap.

– Nu. I-am spus fiului ei că trebuie să țină priveghiul aici, dar familia ei s-a gândit că, după cum stau lucrurile – expresia ei a sugerat absența lui Ian, englezii în tunici roșii, care ședeau la pândă, arendașii refugiați, lipsa de hrană și prezența lui neplăcută în peșteră –, este mai bine să facă asta la Broch Mordha, la casa surorii ei. Așa că toată lumea a plecat acolo. Le-am spus că nu mă simt destul de bine pentru a bate atâta drum, a adăugat ea, apoi a zâmbit, ridicând poznaș din sprâncene. Dar în realitate voiam câteva ceasuri de liniște și

pace, să-i văd plecați pe toți.

– Și uite că am venit eu, ca să-ți stric pacea, a zis Jamie cu tristețe în glas. Să plec?

– Nu, nătărăule, a răspuns sora lui cu drăgălășenie. Așază-te și-o să pregătesc cina.

– Ce avem de mâncare? a întrebat el, adulmecând plin de speranță.

– Depinde de ce ai adus, i-a răspuns sora lui.

Ea se mișca greoi prin bucătărie, luând diverse lucruri din dulap și dintr-o ladă, oprindu-se pentru a amesteca în ceaunul atârnat deasupra focului, din care se ridica un abur subțire.

– Dacă ai adus carne, o vom mânca. Dacă nu, păsat de orz cu o bucățică de carne.

Auzind vorbele ei, Jamie s-a strâmbat, pentru că nu îl încânta ideea de a mânca orz fiert și carne uscată de vită, ultimele rămășițe din carcasa pe care o aduseseră în urmă cu două luni.

– Atunci, bine că am fost norocos, a spus el.

Și-a ridicat tolba de vânător și a răsturnat pe masă cei trei iepuri, care s-au rostogolit moale pe blănurile lor cenușii și cu urechile blegite. Și fructe de porumbar, a adăugat el, răsturnând conținutul bonetei cenușii, acum mânjită de sucul roșu-închis al fructelor.

Văzându-le, ochii lui Jenny s-au luminat.

– Plăcintă de iepure, a spus ea cu glas apăsat. Nu avem stafide, dar porumbarul va fi și mai bun, și avem suficient unt, slavă Cerului!

Surprinzând o ușoară mișcare în blana cenușie a unui iepure, a lovit cu palma în tăblia mesei, aproape ștergând urmele micului intrus.

– Du-i afară și jupoaie-i, Jamie, altfel se umple bucătăria de purici.

Întorcându-se cu iepurii jupuiți, a văzut că aluatul de plăcintă era gata, iar Jenny avea urme de făină pe rochie.

– Taie-i bucăți și sparge oasele, bine, Jamie? l-a rugat ea, concentrându-se asupra cărții de *Rețete ale doamnei McClintock pentru gătit și produse de patiserie*, care stătea deschisă pe masă, lângă tava cu plăcintă.

– Sunt convins că poți face plăcintă de iepure fără să arunci vreo privire în carte, a comentat

el, luând îndatoritor ciocanul din lemn pentru strivirea oaselor de la locul lui de pe bufet. Simțind greutatea acestuia, a făcut o grimasă. Semăna cu cel care în rupsese mâna dreaptă cu câțiva ani în urmă, într-o închisoare britanică, ceea ce i-a adus în minte imaginea clară a oaselor dintr-o plăcintă de iepure, sfărâmate și crăpate, al căror sânge sărat și măduvă dulce dădeau savoare cărnii.

– Da, pot, a încuviințat sora lui, răsfoind paginile oarecum absentă. Doar că, atunci când nu am nici jumătate dintre lucrurile necesare pentru a face un fel de mâncare, folosesc ce am la îndemână, a zis, privind încruntată spre pagina din fața ei. În mod obișnuit, ar trebui să folosesc vin roșu de Bordeaux, dar nu avem nicio pictură în casă, în afară de cel din butoaiele duse în ascunzătoare [4] și nu aș vrea să le deschidem – s-ar putea să avem nevoie de el.

Inutil să-i spună la ce l-ar folosi. Un butoi cu vin roșu putea înlesni eliberarea lui Ian ori putea plăti în schimbul veștilor despre el. Jamie a aruncat o privire furișă spre pântecul umflat al lui Jenny. Nu un bărbat trebuia să aprecieze asta, dar, din puțina lui experiență, i se părea că ei i-ar fi sosit sorocul. Cu un gest absent, a întins mâna spre ceainic și a clătit lama jungherului în apa fierbinte, după care l-a scos și l-a curățat.

– De ce ai făcut asta, Jamie?

El s-a întors și a văzut că Jenny se uita fix la el. Buclele îi scăpaseră din strânsoarea șnurului și, zărind licărul alb al unui fir de păr printre celelalte negre ca abanosul, Jamie s-a simțit străpuns de o durere bruscă.

– Ah, a zis el, încropind un răspuns în timp ce a ridicat carcasa iepurelui, Claire… ea mi-a spus că ar trebui să speli lama unui cuțit în apă fiartă înainte de a atinge mâncarea cu ea.

Mai mult a simțit decât a văzut-o ridicând din sprâncene. Îl întrebase despre Claire doar o dată, când el se întorsese acasă de la Culloden, pe jumătate conștient și aproape în pragul morții din cauza febrei.

– Claire a plecat, spusese el și se întorsese cu spatele. Să nu-mi mai pomenești niciodată numele ei.

Devotată ca întotdeauna, Jenny nu o mai făcuse, dar nici el. Jamie nu ar fi putut preciza de ce vorbise astfel acum; dacă nu cumva din pricina viselor.

Avea deseori diverse vise care îi tulburau ziua următoare, ca și cum Claire s-ar fi aflat suficient de aproape să o atingă, pentru ca apoi să se retragă din nou. Putea jura că uneori se trezea simțind pe piele mirosul ei bogat, ca de mosc, împletit cu parfumurile proaspete și

pătrunzătoare ale frunzelor și ierburilor. Își împrăștiase sămânța în somn de mai multe ori în timp ce visa, fapt pentru care se rușina puțin și se neliniștea. A făcut un semn din cap către burta lui Jenny, ca să schimbe subiectul.

– Cât de aproape e sorocul? a întrebat el, privind încruntat spre pântecul ei umflat ca o ciupercă – o atingere și puff!

Drept ilustrare, și-a fluturat degetele desfăcute larg.

– A, da? Mi-aș dori eu să fie chiar atât de ușor.

Jenny și-a arcuit spinarea, masându-și șalele, astfel evidențiindu-și pântecul în mod alarmant. El s-a lipit de perete pentru a-i face loc.

– Cât privește sorocul, poate fi oricând, aș zice. Nu se știe sigur.

A luat cana și a măsurat făina; în sac mai era foarte puțină, a observat el cu un aer sumbru.

– Să trimiți după mine când va fi cazul, a spus el brusc. O să cobor, fără să mă sinchisesc de englezi.

Jenny s-a oprit din amestecat și l-a privit fix.

– Tu? De ce?

– Păi, Ian nu e aici, a zis el, ridicând un iepure jupuit.

Jamie a desfăcut expert încheietura șoldului și a separat-o de șira spinării. După trei lovituri cu maiul, carnea albă era gata pregătită pentru a fi pusă în plăcintă.

– Și ce mare ajutor mi-ar da el, chiar de-ar fi aici, a comentat Jenny. El și-a făcut treaba acum nouă luni.

A strâmbat din nas spre fratele ei și a întins mâna după farfuria cu unt.

– Îhî.

Jamie s-a așezat pentru a-și continua treaba, ajungând cu ochii la nivelul pântecului ei. Treaz și activ, pruncul se foia neliniștit, făcându-i șorțul să tresară și să se umfle în timp ce ea pregătea amestecul. Jamie nu a putut rezista ispitei de a întinde o mână pentru a-i atinge pântecul monstruos de mare și a simți împungerile și loviturile surprinzător de puternice ale locatarului, nerăbdător în spațiul său strâmt.

– Să-l trimiți pe Fergus când va fi momentul, a repetat el.

Ea a coborât ochii și l-a privit exasperată, apoi i-a îndepărtat mâna cu lingura.

– Nu ți-am spus că n-am nevoie de tine? Pentru numele lui Dumnezeu, omule, nu am destule griji, cu casa plină de oameni și hrană pe sponci, cu Ian în temniță la Inverness, cu tunicile roșii care se furișează la ferestre de fiecare dată când îmi rotesc privirea? Trebuie să-mi fac griji că te vor prinde și pe tine?

– Nu-i nevoie să te îngrijorezi din cauza mea; îmi port eu de grijă.

Nu a ridicat ochii spre ea, ci s-a concentrat asupra unui picior de iepure pe care îl desprindea.

– Bine, atunci, ai grijă și stai cuminte pe deal, i-a zis, coborându-și privirea de-a lungul nasului ei drept și uitându-se la el peste marginea bolului. Am născut deja cinci copii, nu? Nu crezi că sunt în stare să mă descurc și singură?

– Nu se poate discuta cu tine, așa e? a întrebat el.

– Nu, i-a răspuns ea imediat. Așa că rămâi acolo.

– Voi veni.

Jenny și-a mijit ochii și i-a aruncat o căutătură severă.

– Cred că ești cel mai încăpățânat nătărău din tot ținutul ăsta, bine?

Când Jamie a ridicat privirea, pe fața lui a apărut un zâmbet larg.

– Poate că da, a spus el, întinzând mâna și bătând-o ușor pe burta mare. Sau poate că nu. Dar voi veni. Să-l trimiți pe Fergus când va sosi momentul.

Trei zile mai târziu, aproape de crăpatul zorilor, Fergus a urcat gâfâind panta spre peșteră, după ce se rătăcise pe întuneric, și făcând un asemenea zgomot când a trecut prin desișuri, încât Jamie l-a auzit venind cu mult înainte ca el să ajungă în luminiș.

– Milord… a început el pe nerăsuflate, când și-a făcut apariția la capătul cărării, dar Jamie trecuse deja de băiat, trăgându-și mantia peste umeri în vreme ce se îndrepta grăbit spre casă.

– Milord, dar… a auzit el în spate vocea lui Fergus, care gâfâia înspăimântat. Milord, soldații…

– Soldați? a repetat Jamie, oprindu-se brusc și așteptând impacientat ca francuzul să coboare până la el. Ce soldați? a întrebat, după ce Fergus a parcurs ultimii metri.

– Dragoni englezi, milord. Doamna m-a trimis să te anunț – cu niciun preț să nu ieși din peșteră. Cineva i-a văzut ieri pe soldații care și-au făcut tabără aproape de Dunmaglas.

– La naiba!

– Da, milord.

Fergus s-a așezat pe un bolovan și a început să-și facă vânt cu o mână, în timp ce pieptul lui firav se umfla în încercarea de a-și recăpăta suflul.

Jamie a șovăit. Instinctul îl îndemna să nu se întoarcă în peșteră. Sângele i se înfierbântase de valul de emoție provocat de apariția lui Fergus și se revolta la gândul de a se târî cuminte în ascunzătoare, ca un gândac care-și caută scăparea ascunzându-se sub o piatră.

– Hmm, a făcut el.

A aruncat o privire spre Fergus. Lumina schimbătoare începea să contureze silueta subțiratică a băiatului pe fundalul întunecat al desișurilor, dar fața îi era o pată palidă, marcată de ochii lui ca două pete ceva mai întunecate. În minte i-a înflorit o anumită bănuială. De ce îl trimisese sora lui pe Fergus la acea oră ciudată?

Dacă era nevoie să fie avertizat de urgență în legătură cu dragonii, ar fi fost mai sigur să-l trimită pe băiat în timpul nopții. Dacă nu era nicio urgență, de ce nu amânase până noaptea următoare? Răspunsul era limpede: probabil că Jenny a socotit că nu va putea să-i trimită vorbă în noaptea următoare.

– Cum se simte sora mea? l-a întrebat el pe Fergus.

– A, bine, milord, foarte bine!

Tonul entuziast al acelor vorbe a confirmat bănuielile lui Jamie.

– Naște, nu? a întrebat el.

– Nu, milord! Sigur nu!

Jamie a pus o mână pe umărul lui Fergus și l-a strâns. Oasele păreau mici și fragile sub

degetele lui, amintindu-i de iepurii pe care îi frânsese pentru Jenny. Cu toate astea, l-a strâns și mai tare. Fergus s-a zbătut, încercând să scape din strânsoare.

– Spune-mi adevărul, omule, l-a somat Jamie.

– Nu, milord! Pe cuvânt!

Jamie l-a strâns și mai tare.

– Ți-a cerut să nu-mi spui?

Interdicția impusă de Jenny trebuie să fi fost textuală, pentru că Fergus i-a răspuns la întrebare cu o ușurare evidentă în glas.

– Da, milord!

– Aha.

A eliberat umărul băiatului, care a sărit în picioare și a început să turuie, în timp ce își freca umărul slăbuț:

– A zis să nu-ți spun nimic altceva decât despre soldați, milord, pentru că, dacă o s-o fac, o să-mi taie boașele și o să mi le fiarbă ca pe napi și cârnați!

Jamie nu și-a putut reține un zâmbet la auzul amenințării.

– Om duce noi lipsă de mâncare, dar nici chiar așa, l-a asigurat Jamie pe protejatul lui.

A aruncat o privire spre orizont, unde în spatele siluetelor pinilor negri se contura o linie rozalie, clară și vie.

– Atunci, hai! Peste jumătate de oră se luminează de-a binelea.

În zori, casa nu părea deloc pustie și tăcută. Oricine își putea da seama că ceva era schimbat la Lallybroch; cazanul de spălat rufe stătea pe soclul lui din curte, dar sub el focul era stins; cazanul era plin cu apă rece și haine înmuiate. Mugete jalnice veneau dinspre grajd – de parcă cineva era strangulat –, indicând că singura vacă rămasă trebuia mulsă cât mai curând. Un behăit supărător dinspre adăpostul caprelor anunța că și ele doreau să li se acorde același gen de atenție.

Când a ajuns în curte, trei găini au țâșnit pe lângă el într-un vârtej de pene, fugărite de Jehu, terierul. Năpustindu-se înainte, a lovit câinele cu piciorul, nimerindu-l puțin sub coaste. Animalul a zburat surprins prin aer, apoi, aterizând cu un icnet, s-a ridicat și a șters-o de-

acolo.

I-a găsit pe copii – băieții mai mari, Mary McNab și cei ai menajerei, Sukie – îngrămădiți cu toții în salon, sub ochiul vigilent al doamnei Kirby, o văduvă severă și costelivă, care le citea din Biblie.

– *Și nu Adam a fost amăgit, ci femeia, amăgită fiind, s-a făcut călcătoare de poruncă* [5], a citit doamna Kirby.

De sus a răzbătut un țipăt prelung, care părea că nu mai încetează. Doamna Kirby s-a oprit o clipă, pentru a le permite tuturor să-l asculte, după care și-a reluat lectura. Ochii ei, de un cenușiu-deschis și umezi ca stridiile, s-au îndreptat scurt către tavan, apoi au coborât cu satisfacție asupra chipurilor încordate din fața ei.

– *Dar ea se va mântui prin naștere de fii, dacă va stărui, cu înțelepciune, în credință, în iubire și în sfințenie* [6], a citit ea.

Kitty a izbucnit în suspine isterice și și-a îngropat fața în umărul surorii ei. Pe sub pistrui, Maggie Ellen se îmbujora treptat, iar fratele ei mai mare pălise la auzul strigătelor.

– Doamnă Kirby, a spus Jamie. Stai liniștită, te rog.

Vorbise destul de politicos, dar probabil că privirea lui semănase cu cea pe care i-o aruncase mai devreme lui Jehu, înainte de a-l lovi cu piciorul, pentru că doamna Kirby a icnit și a scăpat Biblia, care a căzut pe podea cu un bufnet înfundat.

Jamie s-a aplecat și a ridicat-o, apoi a rânjit către doamna Kirby. Evident, gestul nu a reușit să treacă drept zâmbet; totuși, a stârnit o reacție din partea femeii care a pălit și și-a dus o mână la pieptul ei uriaș.

– Cred că ar fi bine să te duci la bucătărie și să faci ceva folositor, a zis el cu un semn din cap care a făcut-o pe Sukie, bucătăreasa, să iasă din încăpere ca o frunză suflată de vânt. Cu un aer ceva mai demn, dar fără să șovăie, doamna Kirby s-a ridicat și a urmat-o.

Încurajat de mica lui victorie, Jamie a scăpat curând de toți cei aflați în salon, trimițându-le pe văduva Murray și pe fiicele sale să se ocupe de cazanul cu rufe, iar pe copiii mai mici să prindă găini sub supravegherea lui Mary MacNab. Ușurați, băieții mai mari au plecat să îngrijească animalele.

Când, în cele din urmă, încăperea s-a golit, a rămas locului un moment, nehotărât ce să facă în continuare. Simțea cumva că trebuie să rămână de veghe în casă, deși era foarte

conștient că, indiferent ce s-ar fi întâmplat, așa cum spusese Jenny, nu putea fi de niciun folos. În curte era priponit un catâr; probabil că moașa se afla la etaj cu Jenny.

Incapabil să se așeze, umbla neliniștit prin salon, cu Biblia în mână și atingând diverse lucruri. Raftul cu cărți al surorii lui, lovit și zgâriat cu trei luni în urmă, la ultima incursiune a vestoanelor roșii. Vasul de argint din mijlocul mesei era puțin ciobit, dar se dovedise prea greu pentru a încăpea în sacul de spate al vreunui soldat și astfel scăpase de jaf, ceea ce nu se întâmplase cu obiectele mai mici. Însă englezii nu luaseră prea multe; puținele lucrurile cu adevărat valoroase, împreună cu mica lor rezervă de aur, fuseseră bine pitite în ascunzătoare, laolaltă cu vinul lui Jared.

Auzind un geamăt prelung venind de deasupra, și-a coborât gânditor ochii spre Biblia pe care încă o ținea în mână. Fără să vrea, a lăsat cartea să se deschidă la prima pagină, unde erau înregistrate căsătoriile, nașterile și decesele din familie.

Notațiile începeau cu căsătoria părinților lui. Brian Fraser și Ellen Mackenzie. Numele și data erau scrise frumos, cu litere rotunjite, de mâna mamei, însoțite de mențiunea făcută dedesubt de mâna fermă a tatălui, cu o cerneală mai închisă la culoare. *Căsătorit din dragoste*, notase el – o observație elocventă, având în vedere următoarele cuvinte, indicând data nașterii lui Willie, care se petrecuse la mai puțin de două luni de la căsătorie.

Ca întotdeauna, Jamie a zâmbit văzând acele cuvinte și a ridicat privirea spre un tablou care-l înfățișa la vârsta de doi ani, stând alături de Willie și de Bran, uriașul câine de vânătoare. Atât mai rămăsese din Willie, care murise de vărsat de vânt la vârsta de unsprezece ani. Pânza era sfâșiată într-un loc – urmare a unei lovituri de baionetă, a presupus el, simțindu-se frustrat ca proprietar.

– Și dacă nu ai fi murit, a spus el spre pictură, ce s-ar fi întâmplat?

Chiar așa, ce s-ar fi întâmplat?

În timp ce închidea Biblia, a văzut ultima însemnare – *Caitlin Maisri Murray, născută pe 3 decembrie 1749, decedată pe 3 decembrie 1749.* Da, dacă. Dacă tunicile roșii nu ar fi venit pe 2 decembrie, ar mai fi născut Jenny înainte de termen? Dacă familia ar fi avut suficientă hrană, astfel ca ea, ca și ceilalți, să nu fie doar piele și os, în afară de burta ei umflată, ar fi fost de ajutor?

– Nu ai cum să știi asta, nu-i așa? a zis el către tablou.

Mâna pictată a lui Willie se odihnea pe umărul lui; când îl avea alături pe Willie, se simțea întotdeauna în siguranță.

De la etaj s-a mai auzit un răcnet, iar un fior de teamă l-a făcut să strângă mai tare cartea în mâini.

– Frate, roagă-te pentru noi, a șoptit el și apoi și-a făcut cruce, a lăsat jos Biblia și s-a dus la grajd să dea o mână de ajutor la îngrijirea animalelor.

Nu prea avea ce face acolo; împreună, Rabbie și Fergus erau mai mult decât capabili să se ocupe de puținele animale rămase, iar la vârsta de zece ani, Jamie cel Tânăr era îndeajuns de mare ca să le ofere un ajutor considerabil. Uitându-se în jur și căutând ceva de făcut, Jamie a strâns un braț din fânul împrăștiat și a pornit cu el în jos, pe pantă, pentru a-l da catârului moașei. Când fânul se va termina, vaca va trebui sacrificată; spre deosebire de capre, chiar dacă cei mici culegeau iarbă și buruieni, nu puteau găsi suficient nutreț pe dealuri în cursul iernii ca să poată trăi. Cu puțin noroc, carnea ei sărată le va ajunge celor din casă până la primăvară.

Când a revenit la grajd, Fergus a ridicat ochii de la furca cu care strângea balega.

– Asta e o moașă adevărată, cu o reputație bună? a întrebat el, întinzându-și bărbia în față în mod agresiv. E clar că doamna nu ar trebui lăsată în grija unei țărănci!

– De unde să știu? a spus Jamie arțăgos. Crezi am ceva de-a face cu angajarea moașelor?

Doamna Martin, bătrâna moașă care asistase la nașterea tuturor copiilor familiei Murray, murise – la fel ca mulți alții – în timpul foametei din anul ulterior bătăliei de la Culloden. Doamna Innes, noua moașă, era mult mai tânără. Jamie spera că are destulă experiență ca să știe ce face.

Și Rabbie a părut înclinat să se alăture acelei discuții. S-a strâmbat amarnic la Fergus.

– Hei, ce vrei să spui prin „țăran"? Și tu ești țăran, ori încă n-ai băgat de seamă?

Cu un aer demn și în ciuda faptului că a trebuit să-și dea capul puțin pe spate, pentru că era cu câțiva centimetri mai scund decât prietenul lui, Fergus s-a uitat spre Rabbie.

– N-are nicio importanță dacă sunt sau nu țăran, i-a răspuns cu un aer superior. Dar nu sunt moașă, nu?

– Nu, tu ești un răsfățat care trage mâța de coadă!

Și Rabbie l-a împins puternic pe prietenul lui. Cu un strigăt de surpriză, Fergus a aterizat pe

spate, pe podeaua grajdului. Într-o fracțiune de secundă s-a și ridicat. S-a repezit la Rabbie, care stătea pe marginea ieslei și râdea, însă Jamie l-a prins de guler și l-a tras înapoi.

– Lăsați-vă de prostii! i-a dojenit Jamie. Nu vreau să stricăm puținul fân care a mai rămas. L-a ridicat pe Fergus în picioare și, pentru a-i distrage atenția, l-a întrebat: Și oricum, ce știi tu despre moașe?

– Multe, milord, a zis Fergus, scuturându-se de praf cu gesturi elegante. Cât am fost acolo, multe dintre doamnele lui madame Elise au fost aduse la pat și…

– Îndrăznesc a spune că erau duse, l-a întrerupt Jamie. Ori te referi la patul de naștere?

– Despre asta vorbesc, sigur. Cum altfel, și eu m-am născut acolo!

Franțuzul și-a umflat pieptul cu mândrie.

– Chiar așa? a zis Jamie țuguindu-și puțin buzele. Mda, și sunt încredințat că ai observat totul la acea vreme, ca să știi cum se fac asemenea lucruri?

Fergus a ignorat sarcasmul lui.

– Da, bineînțeles, a rostit el cu nonșalanță, moașa punea un cuțit sub pat, ca să taie durerea.

– Nu sunt prea sigur că așa a procedat asta, a mormăit Rabbie. Cel puțin, nu așa pare.

Țipetele nu se prea auzeau, dar unele răzbăteau chiar și până în grajd.

– Și mai trebuie binecuvântat cu apă un ou, care se pune la piciorul patului, pentru ca femeia să aducă ușor copilul pe lume, a continuat Fergus, neatent, apoi s-a încruntat. Chiar eu i-am dat femeii un ou, dar mi s-a părut că nu știa ce să facă cu el. Îl țineam special pentru asta de o lună, a adăugat cu glas plângăreț, pentru că găinile nu mai ouă. Am vrut să fiu sigur că voi avea unul la îndemână când va fi nevoie. Acum, după naștere, a continuat el, uitând de orice îndoieli în entuziasmul discursului, moașa trebuie să facă un ceai din placentă și să i-l dea femeii să îl bea, pentru ca laptele ei să vină cu putere.

Rabbie a scos un sunet slab, ca și cum i-ar fi venit greață.

– După *naștere*, vrei să spui? a întrebat el neîncrezător. Dumnezeule!

Și Jamie s-a simțit îngrețoșat în fața acelei demonstrații de cunoștințe medicale moderne.

– Mda, în fine, i-a zis el lui Rabbie, străduindu-se să aducă discuția pe un făgaș normal, ele mănâncă broaște, doar știi. Și melci. Ținând seama de asta, cred că starea de lehuzie nu e

chiar atât de ciudată.

În sinea lui însă, s-a întrebat dacă nu va trece multă vreme până când vor mânca și ei broaște și melci, dar și-a păstrat gândul doar pentru el.

Rabbie a imitat în glumă zgomotele specifice unui om care varsă.

– Iisuse, cine ar dori să fie franțuz?

Stând alături de Rabbie, Fergus s-a răsucit și a trimis un pumn cu repeziciune. Fergus era scund și subțirel pentru vârsta lui, însă puternic, având știință despre punctele slabe ale unui om, cunoștințe căpătate ca hoț juvenil de buzunare pe străzile Parisului. Lovitura lui l-a surprins pe Rabbie exact când inspira, astfel că s-a aplecat, scoțând un sunet ce amintea de bășica udului unui porc atunci când este strivită sub picior.

– Te-aș ruga să vorbești respectuos față de cei mai mari decât tine, a spus Fergus cu un aer de superioritate.

Rabbie a roșit, deschizând și închizând gura ca un pește pe uscat, timp în care s-a zbătut să își recapete suflul. A holbat ochii de uimire și arăta atât de ridicol încât, în ciuda îngrijorării pentru starea lui Jenny și a iritării generate de cearta dintre băieți, Jamie s-a abținut cu greu să nu izbucnească în râs.

– Prostănacilor, dacă nu vă țineți pumnii acasă… a început el, dar a fost întrerupt de strigătul lui Jamie cel Tânăr, care, fascinat de discuție, rămăsese tăcut până atunci. Ce s-a întâmplat? a întrebat Jamie, ducând instinctiv mâna spre pistolul pe care îl avea întotdeauna asupra lui când părăsea peștera, însă acum, așa cum se așteptase oarecum, nu era nicio patrulă englezească în staul. Despre ce naiba e vorba? a repetat el.

Apoi, urmărind degetul arătător al lui Jamie cel Tânăr, i-a văzut.

Trei puncte negre, care se deplasau peste mormanul cafeniu de viță moartă din tarlaua de cartofi.

– Corbi, a spus el încet și a simțit cum părul i se zbârlește pe ceafă.

Faptul că acele păsări ale războiului și ale măcelurilor se apropiau de o casă în timpul unei nașteri reprezenta cel mai mare ghinion. În timp ce se uita, una dintre păsările mizere se așeza deja pe șarpanta acoperișului.

Fără să conștientizeze, și-a scos pistolul de la centură și și-a trecut țeava lui peste antebraț, țintind cu grijă. Era greu să nimerească, fiind o distanță mare de la ușa staulului până la

șarpanta acoperișului, mai ales că țintea în sus. Cu toate acestea…

Pistolul i-a smucit în mână, iar corbul a explodat într-un nor de pene negre. Cei doi însoțitori ai lui au țâșnit spre înalt, de parcă ar fi fost propulsați de aceeași explozie, și au bătut nebunește din aripi pentru a se îndepărta, iar țipetele lor răgușite s-au stins cu repeziciune în aerul rece de iarnă.

– *Mon Dieu!* a exclamat Fergus. *C'est bien, ça!* [7]

– Da, frumoasă lovitură, domnule.

Încă îmbujorat și rămas fără suflu, Rabbie își revenise la timp ca să vadă rezultatul împușcăturii. Apoi a făcut un semn din cap spre casă, zicând:

– Uitați-vă, milord, aceea este moașa?

Era. Doamna Innes scosese capul pe fereastra de la etaj, iar părul ei blond flutura liber când s-a aplecat să se uite în curte. Probabil că fusese atrasă de zgomotul împușcăturii, temându-se de alte necazuri. Jamie a pătruns în îngrăditura staulului și a fluturat o mână spre fereastră ca să o liniștească.

– Nu e nimic, a strigat el. A fost un simplu accident.

Nu a vrut să aducă vorba de corbi, pentru ca moașa să nu îi spună lui Jenny despre asta.

– Veniți sus! a strigat ea, fără să ia în seamă spusele lui. S-a născut copilul, iar sora dumneavoastră vrea să vă vadă!

Jenny a deschis un ochi, albastru și alungit ca și ai lui.

– Așadar, ai venit, da?

– M-am gândit că ar trebui să fie aici cineva din familie – fie și doar ca să se roage pentru tine, a spus el cu glas asupru.

Ea a închis ochiul și un zâmbet firav i-a arcuit buzele. Lui i s-a părut că ea arăta aidoma unei picturi pe care o văzuse în Franța – una veche, făcută de nu știu ce italian, însă o pictură frumoasă, fără discuție.

– Ești un mare nătărău… dar mă bucură asta, a șoptit ea.

A deschis ochii și a aruncat o privire spre mogâldeața înfășată pe care o ținea sprijinită de încheietura brațului.

– Vrei să-l vezi?

– A, e băiețel?

Cu mâini obișnuite de ani și ani să-și țină nepoțeii, Jamie a ridicat mica ființă înfășată și a strâns-o ușor la piept, dând deoparte colțul de pătură care îi umbrea fața.

Nou-născutul ținea ochii strâns închiși, iar genele nu i se vedeau în cuta adâncă a pleoapelor. Chiar și pleoapele stăteau într-un unghi ascuțit deasupra rotunjimilor netede ale obrajilor, promițând că pruncul ar putea – cel puțin prin acea trăsătură recognoscibilă – să semene cu mama lui.

Avea capul ciudat de lunguieț, părând deformat într-o parte, lucru care, din păcate, l-a dus pe Jamie cu gândul la un pepene lovit, însă gura mică și plină era relaxată și liniștită; doar buza inferioară, rozalie, tremura ușor în ritmului sforăitului ce urmase oboselii de a se fi născut.

– Ai muncit din greu, așa e? l-a întrebat el pe copil, însă doar mama i-a răspuns.

– Da, a muncit, a spus Jenny. Am niște whisky în șifonier; îmi aduci și mie un păhărel?

Avea glasul răgușit, așa că a trebuit să și-l dreagă înainte de a-și termina de formulat cererea.

– Whisky? N-ar trebui să-ți dau bere cu ouă bătute? a întrebat el, reprimându-și cu greu imaginea sugerată de Fergus privind alimentația potrivită a proaspetelor lăuze.

– Whisky, a răspuns Jenny cu hotărâre. Când tu zăceai cu piciorul zdrobit și cu dureri îngrozitoare, asta ți-am dat eu ție, bere cu ouă bătute?

– M-ai hrănit cu lucruri mult mai rele decât atât, dar ai dreptate, mi-ai dat și whisky, a spus fratele ei zâmbind, a așezat nou-născutul pe pătură și s-a întors să-i aducă băutura. Are deja un nume? a întrebat-o, făcând un semn din cap către copil, în timp ce turna cu generozitate lichidul de culoarea ambrei într-o căniță.

– O să-l numesc Ian, după tatăl lui.

Preț de o secundă, Jenny și-a lăsat cu blândețe palma peste creștetul rotund al copilului, acoperit deja cu păr cafeniu spre auriu. În fontanela din creștet pulsul bătea vizibil; părea

înspăimântător de fragil, însă moașa îl asigurase că nou-născutul era sănătos, chiar deosebit de vioi, iar el a presupus că trebuie să o creadă pe cuvânt. Îndemnat de impulsul inexplicabil de a proteja acea fontanelă, a ridicat din nou copilul în brațe, trăgând pătura peste capul lui.

– Mary McNab mi-a povestit despre cele întâmplate între tine și doamna Kirby, a spus Jenny, în timp ce sorbea din pahar. Îmi pare rău că nu am asistat la scenă – mi-a zis că bătrâna țâfnoasă era cât pe ce să-și înghită limba când i-ai vorbit.

Drept răspuns, Jamie i-a zâmbit, în timp ce a bătut ușor pe spate nou-născutul pe care îl ținea lipit de umăr. Dormind dus, corpul copilului zăcea inert, ca un jambon dezosat, un ghemotoc moale și reconfortant.

– Păcat că nu s-a întâmplat! Cum poți s-o suporți pe femeia aia și să stai în aceeași casă cu ea? Dacă aș trăi aici zi de zi, aș strânge-o de gât.

Sora lui a pufnit și a închis ochii, lăsându-și puțin capul pe spate pentru a permite băuturii să i se scurgă pe gâtlej.

– A, oamenii te sâcâie atât cât le dai voie; eu nu i-am permis prea multe. Cu toate astea, a adăugat ea, deschizând ochii, nu mi-ar părea rău dacă aș vedea-o plecată. M-am gândit să i-o trimit bătrânului Kettrick, la Broch Mordha. Soția și fiica lui au murit anul trecut și ar avea nevoie de cineva să îl ajute.

– Da, dar, dacă aș fi în locul lui Samuel Kettrick, aș lua-o pe văduva Murray, a remarcat Jamie, nu pe văduva Kirby.

– Peggy Murray e deja aranjată, l-a asigurat sora lui. În primăvară o să se căsătorească cu Duncan Gibbons.

– Cam repede pentru Duncan, a spus el, puțin surprins, apoi prin minte i-a trecut un gând și a zâmbit. Știe vreunul dintre ei de aranjamentul ăsta?

– Nu, a spus ea, întorcându-i zâmbetul, apoi surâsul a făcut loc unei expresii gânditoare. Decât dacă nu te-ai gândit tu la Peggy, așa e?

– Eu?

Jamie a rămas foarte uimit, ca și cum ea îi sugerase pe neașteptate să sară pe fereastra de la etaj.

– Nu are decât douăș'cinci de ani, a urmat Jenny. E destul de tânără ca să aibă copii și e o

mamă bună.

– Cât whisky ai băut până acum?

Jamie s-a aplecat în față și, sprijinind capul copilului cu o mână, s-a prefăcut că examinează nivelul lichidului din carafă. S-a îndreptat de spate și i-a aruncat surorii lui o privire exasperată.

– Eu trăiesc precum un animal într-o peșteră, și tu îmi sugerezi să-mi iau soție?

S-a simțit dintr-odată pustiit pe dinăuntru. Pentru ca ea să nu vadă că sugestia îl supărase, s-a ridicat și a început să umble încoace și-încolo prin cameră, gângurind inutil către pruncul înfofolit.

– De când n-ai mai avut o femeie, Jamie? l-a întrebat sora lui pe un ton neutru.

Șocat, s-a răsucit pe călcâie și s-a uitat țintă la ea.

– La naiba, cum poți pune o asemenea întrebare unui bărbat?

– N-ai avut niciuna dintre fetele nemăritate nici din Lallybroch, nici din Broch Mordha, a continuat ea, fără să ia în seamă întrebarea lui. Altfel aș fi aflat. Nici vreo văduvă, sau mă înșel eu? a adăugat, apoi a tăcut cu delicatețe.

– Știi prea bine că nu, a spus el scurt, simțind cum obrajii îi ard de iritare.

– De ce nu? l-a întrebat ea fără înconjur.

– De ce *nu?* a repetat el, uitându-se la ea cu gura întredeschisă. Ți-ai pierdut mințile? Ce-ți închipui, că sunt genul de bărbat care se furișează din casă-n casă ca să se culce cu orice femeie care nu-l gonește cu joarda?

– Ca și cum ar face asta! Nu, Jamie, ești un bărbat de treabă. Jenny a zâmbit, cu ușoară amărăciune. Tu nu ai profita de nicio femeie. Ai prefera ca mai întâi să te însori, nu?

– Nu! a tunat el.

Pruncul a tresărit și a scos un sunet somnoros, așa că Jamie l-a trecut pe celălalt umăr, l-a bătut ușor pe spate, timp în care nu a slăbit-o din ochi pe Jenny.

– Nu vreau să mă recăsătoresc, așa că renunță la gândul de a fi mijlocitoare, Jenny Murray! Nu vreau, ai auzit?

– Da, aud, a spus ea, netulburată.

S-a împins mai sus pe pernă, ca să îl poată privi în ochi.

– Vrei să trăiești ca un călugăr până la sfârșitul zilelor? l-a întrebat. Să ajungi în mormânt fără să ai un fiu care să te îngroape sau să-ți binecuvânteze numele?

– Vezi-ți de treburile tale, la naiba!

Cu inima bătându-i puternic, s-a întors cu spatele și s-a îndreptat spre fereastră, unde a rămas cu privirea ațintită spre grajd, fără a vedea de fapt nimic.

– Văd că o jelești pe Claire, s-a auzit moale din spate glasul surorii lui. Crezi că eu îl pot uita pe Ian, dacă nu se mai întoarce? Dar e vremea să mergi mai departe, Jamie. Crezi că ea ar dori să trăiești singur toată viața, fără cineva care să-ți ofere mângâiere sau copii?

El a tăcut îndelung, simțind căldura delicată a capului acoperit cu puf, apăsat pe o parte a gâtului. S-a văzut neclar în geamul aburit un bărbat înalt și murdar, cu un sugar înfășat în alb lipit de fața lui sumbră, o alăturare nepotrivită.

– Era însărcinată, a spus el încet, privindu-și reflexia. Când ea… când am pierdut-o.

Cum altfel să se exprime? Nu avea cum să îi spună surorii lui unde era Claire – unde spera el să se afle. Că nu se putea gândi la altă femeie, sperând că ea încă trăiește și știind că era pierdută pentru el pe vecie.

Jenny a tăcut îndelung, apoi l-a întrebat:

– De aceea ai venit azi?

A oftat și s-a întors pe jumătate spre ea, lipindu-și capul de sticla rece. Sora lui stătea întinsă, cu părul răsfirat pe pernă, privindu-l cu ochi blânzi.

– Da, poate, a zis el. Nu mi-am putut ajuta soția; pesemne m-am gândit că aș putea să te ajut pe tine. Nu că aș fi în stare, a adăugat, cu o oarecare amărăciune în glas. Îți sunt la fel de inutil cum am fost pentru ea.

Copleșită de tristețe, Jenny a întins o mână spre el.

– Jamie, *mo chridhe*, a spus ea, apoi s-a oprit și a făcut ochii mari, alarmată de țipetele și de zgomotul puternic venit de la parter. Doamne sfinte! a exclamat, pălind și mai tare. Englezii!

– Iisuse!

Era mai mult o rugăciune decât o exclamație de surprindere. Jamie a aruncat o privire spre fereastră, apoi spre pat, analizând posibilitățile de a se ascunde sau de a fugi. Apoi pe scară au răsunat bocăniturile cizmelor.

– În șifonier, Jamie! a șoptit Jenny făcându-i semn agitată.

Fără să ezite, el a intrat în șifonier și a tras ușa după el.

O clipă mai târziu, ușa încăperii s-a deschis cu un bubuit, iar în cadrul ei a apărut o siluetă cu veston roșu și cu caschetă înaltă, ținând sabia întinsă în față. Căpitanul dragonilor s-a oprit o clipă, și-a rotit privirea prin cameră, pentru ca în cele din urmă să și-o aținteasca asupra micii siluete din pat.

– Doamna Murray? a spus el.

Jenny s-a chinuit să se ridice în șezut.

– Eu sunt. Și ce mama dracului cauți în casa mea? l-a întrebat.

Avea fața palidă și lucioasă din cauza transpirației, iar brațele îi tremurau, dar a rămas cu fruntea sus și l-a fulgerat cu privirea pe soldat.

– Ieși afară!

Ignorând-o, bărbatul a pătruns în încăpere și s-a dus la fereastră. Jamie i-a văzut silueta neclară dispărând după colțul garderobului, reapărând și oprindu-se cu spatele spre Jenny, căreia i-a spus:

– Una dintre iscoadele mele a raportat că a auzit de curând o împușcătură în apropierea acestei case. Unde îți sunt bărbații?

– Nu e niciunul aici.

Nu s-a mai putut susține pe brațele tremurătoare, iar Jamie a văzut-o lăsându-se pe spate și prăbușindu-se pe perne.

– Deja mi-ați luat soțul; fiul meu cel mai mare nu are nici zece ani.

Nu a adus vorba de Rabbie și de Fergus; băieții de vârsta lor erau destul de mari pentru a fi tratați – sau maltratați, în cazul în care îi venea ideea căpitanului – drept bărbați. Cu puțin noroc, aceștia probabil că o rupseseră la goană de cum îi zăriseră pe englezi.

Căpitanul era un bărbat de vârstă medie, tenace, deloc înclinat să fie credul.

– Deținerea de arme în Highlands este o infracțiune gravă, a spus el, întorcându-se spre soldatul care intrase în cameră în urma lui. Jenkins, percheziționează casa!

A trebuit să ridice glasul, pentru că de pe scară răzbăteau zgomote și strigăte. Când Jenkins s-a întors pentru a părăsi încăperea, doamna Innes, moașa, a trecut în forță pe lângă soldat, care a încercat să-i blocheze calea.

– Dați-i pace bietei femei! a strigat ea, înfruntându-l pe căpitan și ținându-și pumnii strânși pe lângă corp.

Glasul moașei tremura, iar părul îi scăpase de sub fileu, dar nu voia să cedeze.

– Ieșiți afară, ticăloșilor! Lăsați-o în pace!

– Dar nu o maltratez pe stăpâna ta, a spus căpitanul destul de iritat, confundând-o pe doamna Innes cu una dintre cameriste. Vreau doar…

– Iar ea a născut de mai puțin de un ceas! Nici nu e politicos să o vezi, darămite să…

– A născut? a întrerupt-o căpitanul cu voce ascuțită și și-a mutat privirea de la moașă spre pat. Ai născut, doamnă Murray? Unde e pruncul?

Deranjat de strânsoarea unchiului său îngrozit, nou-născutul a început să se foiască în scutece.

Din adâncul șifonierului, Jamie și-a văzut sora albind și încleștând dinții.

– Copilul a murit, a spus ea.

Șocată, moașa a rămas cu gura căscată, dar din fericire căpitanul stătea cu ochii ațintiți la Jenny.

– Oh… a spus el încet. A fost…

– Mamă!

Țipătul de durere a răsunat în prag, iar Jamie cel Tânăr s-a smuls din mâinile soldatului și s-a repezit spre patul mamei lui.

– Mamă, a murit copilul? Nu, nu!

Suspinând, s-a aruncat în genunchi și și-a îngropat fața în așternuturi.

Ca și cum ar fi vrut să dezmintă afirmația fratelui, micuțul Ian a ținut să facă dovada că era viu, lovindu-l viguros cu picioarele în coaste pe unchiul lui și scoțând câteva gemete înfundate care, din fericire, au rămas neauzite în hărmălaia de afară.

Jenny încerca să îl liniștească pe Jamie cel Tânăr, doamna Innes se străduia să îl ridice pe băiatul care se agățase disperat de mâneca mamei, căpitanul făcea eforturi zadarnice să se facă auzit printre văicărelile îndurerate ale lui Jamie cel Tânăr și la toate acestea se adăugau bubuiturile înfundate ale cizmelor și strigătele soldaților, care făceau casa să vibreze.

Jamie se întreba ce s-ar fi întâmplat în cazul în care căpitanul ar fi vrut să știe unde se afla copilul mort. A strâns sugarul mai tare la piept, legănându-l în încercarea de a împiedica orice neplăcere care l-ar fi putut face să plângă. A dus cealaltă mână spre mânerul jungherului, dar era un gest inutil; fără îndoială că ar fi fost de ajutor doar dacă și-ar fi tăiat beregata în cazul în care soldații ar fi deschis ușa șifonierului.

Micul Ian a scos un sunet care îi trăda iritarea, sugerând că nu îi plăcea să fie legănat. Având în minte imagini ale casei în flăcări și ale locuitorilor ei măcelăriți, zgomotul i s-a părut lui Jamie la fel de asurzitor ca urletele îndurerate ale nepotului său mai mare.

– Tu ai făcut-o! a răcnit Jamie cel Tânăr, ridicându-se în picioare cu fața scăldată în lacrimi și umflată de plâns și de furie, apoi a înaintat spre căpitan, plecându-și ca un berbec țeasta acoperită de păr negru și cârlionțat. Tu mi-ai ucis frățiorul, da, tu, puțoi de englez ce ești!

Căpitanul a rămas oarecum surprins de atacul neașteptat și a făcut un pas înapoi, cu ochii la copil.

– Nu, băiete, te înșeli. Uite, eu doar am…

– Puțălăule! Ticălosule! Fiu de diavol ce ești!

Pierzându-și cu totul cumpătul, Jamie cel Tânăr îl asalta pe căpitan, răcnind toate obscenitățile pe care le auzise vreodată, atât în engleză, cât și în galică.

– Enh, a făcut bebelușul Ian în urechea lui Jamie. Enh, enh!

Aducând foarte mult cu preludiul unui plâns cu urlete și, panicat, Jamie a dat drumul jungherului și a vârât degetul mare în gurița umedă și moale din care ieșeau sunetele. Gingiile lipsite de dinți ale copilului s-au strâns în jurul degetului cu ferocitate, cât pe ce să îl facă să țipe.

– Ieși! Pleacă de aici! Ieși ori te ucid! striga cu fața schimonosită de furie Jamie cel Tânăr către căpitan.

Tunica roșie s-a uitat neajutorată spre pat, ca și cum i-ar fi cerut lui Jenny să îl domolească pe micul și neîndurătorul dușman, însă ea zăcea pe spate, cu ochii închiși, de parcă ar fi murit.

– O să-mi aștept oamenii jos, a spus căpitanul cu toată demnitatea de care era în stare în acele condiții și s-a retras, grăbindu-se să închidă ușa în urma lui.

Privat de dușmanul lui, Jamie cel Tânăr s-a prăbușit la podea și a început să plângă amarnic.

Prin crăpătura ușii, Jamie a văzut-o pe doamna Innes uitându-se la Jenny și deschizând gura pentru a pune o întrebare. Jenny a țâșnit dintre velințe ca Lazăr din mormânt și a dus un deget la buze pentru a le cere tuturor să păstreze tăcerea. Bebelușul Ian clefăia sălbatic sugând degetul lui Jamie, mârâind pentru că nu reușea să primească hrană.

Jenny s-a așezat pe marginea patului și a rămas în așteptare. Zgomotele făcute de soldații de la parter se propagau în valuri prin toată casa. Tremura de slăbiciune, dar a întins o mână spre șifonierul în care se ascundeau fratele și fiul ei.

Jamie a inspirat adânc și și-a făcut curaj. Trebuia să riște; mâna și încheietura îi erau ude de salivă, iar mârâielile de nemulțumire creșteau în intensitate.

Năpădit de sudoare, a ieșit împleticindu-se din șifonier și i-a dat sugarul lui Jenny. Dezgolindu-și sânul dintr-o singură mișcare, ea a apropiat capul copilului de sfârc și s-a aplecat asupra trupului mic, ca și cum ar fi vrut să îl protejeze. Începutul de țipăt a fost înăbușit, înlocuit de sunetele înfundate ale suptului viguros, iar Jamie s-a așezat brusc pe podea, de parcă cineva i-ar fi retezat tendoanele genunchilor cu o sabie.

Când a văzut ușa șifonierului deschizându-se, Jamie cel Tânăr s-a ridicat, dar apoi s-a așezat cu spatele lipit de ușă, mut de uimire și mutându-și privirea de la mama la unchiul lui. Doamna Innes a îngenuncheat alături de el și i-a șoptit febril ceva la ureche, dar pe chipul mic, brăzdat de lacrimi, nu a apărut niciun semn care să sugereze că înțelege.

Când strigătele și scârțâiturile hamurilor de afară au anunțat plecarea soldaților, Ian cel Tânăr se îndestulase deja și dormea sforăind ușor în brațele mamei lui. Jamie stătea la fereastră, fără să fie văzut, și îi urmărea plecând.

Cu excepția sunetului scos de doamna Innes care sorbea whisky, în cameră se lăsase

liniștea. Ian cel Tânăr stătea lipit de mamă, cu obrazul apăsat pe umărul ei. Jenny nu ridicase privirea deloc după ce luase pruncul în brațe și încă stătea cu capul plecat asupra copilului din poală, iar părul negru îi acoperea fața.

Jamie s-a apropiat de ea și a atins-o pe umăr. Căldura trupului ei l-a șocat, ca și cum spaima rece ar fi fost starea lui firească, iar atingerea unei alte persoane i-ar fi fost oarecum străină și nefirească.

– O să mă duc în ascunzătoare, a spus el încet, și plec la peșteră când se întunecă.

Jenny a dat aprobator din cap, dar fără să se uite la el. El a văzut câteva fire de păr alb între cele negre, care sclipeau argintiu în cărarea de pe mijlocul capului.

– Cred că… n-ar trebui să mai cobor, a zis el într-un târziu. Măcar o vreme.

Jenny nu a spus nimic, însă a dat încă o dată din cap.

6. Îndreptați prin sângele Lui... [8]

După cele întâmplate, a mai coborât o dată până la casă. Vreme de două luni, a stat ascuns în peșteră, abia îndrăznind să iasă noaptea pentru a vâna, deoarece soldații englezi erau încă în ținut, încartiruiți la Comar. Patrule de câte opt sau zece oameni ieșeau ziua, cercetau împrejurimile, jefuiau puținul care mai era și distrugeau ce nu puteau folosi. Și toate astea, cu binecuvântarea Coroanei engleze.

O potecă trecea pe lângă poalele dealului în care era ascunsă peștera lui. O cărare oarecare fusese la început drumul căprioarelor și, în mare, era folosită tot de ele, deși doar un cerb nătâng s-ar fi aventurat spre peșteră, pe care o mirosea de la distanță. Totuși, când vântul bătea din direcția potrivită, putea vedea câte o mică turmă de căprioare roșcate pe potecă ori găsea a doua zi urme proaspete în noroiul de pe drumeag.

Calea era bună și pentru oamenii care aveau treburi pe munte – chiar dacă puțini la număr. Vântul bătuse dinspre peșteră și nu se așteptase să vadă căprioare. Stătuse întins pe pământul de la intrarea în grotă, unde se strecura suficientă lumină prin tavanul înalt, alcătuit din tufișurile cu spini și de sorb, ca să poată citi în zilele frumoase. Nu avea prea multe cărți, dar Jared încă reușea să aducă unele pe furiș, laolaltă cu darurile lui din Franța.

> *Această ploaie violentă m-a silit să muncesc din nou, adică să fac o bortă prin fortificația mea, ceva ca o dolină, pentru a permite apei să se scurgă, altfel mi-ar fi inundat peștera. După ce am stat o vreme în peșteră și am constatat că nu au mai fost replici ale cutremurului, am început să mă mai liniștesc; iar acum, ca să îmi îmbunătățesc starea de spirit, ceea ce îmi doream foarte mult, m-am dus la mica mea rezervă și am luat acolo o sorbitură de rom, lucru pe care totuși l-am făcut rareori și cu zgârcenie, știind că nu voi mai avea de unde procura după ce se va termina.*
>
> *A continuat să plouă toată noaptea și în cea mai mare parte a zilei următoare, astfel că nu am putut ieși; însă, având mintea mai liniștită, am început să mă gândesc…*

Umbrele de deasupra paginii s-au mișcat când tufele s-au clintit. Cu instinctele mereu vii, a surprins imediat schimbarea direcției vântului și, odată cu ea, zgomot de voci.

A sărit în picioare și a dus mâna la jungherul nelipsit de la cingătoare. Abia oprindu-se

pentru a pune cartea grijuliu pe o lespede, s-a prins de protuberanța din granit, pe care o folosea drept sprijin pentru mâini, și s-a tras în sus, în crevasa abruptă și îngustă care reprezenta intrarea în peșteră.

Fulgerările sclipitoare de roșu și de metal de pe poteca de jos l-au izbit cu violență, șocându-l și iritându-l. La naiba! Nu se temea că vreunul dintre soldați se va abate de la potecă – toți erau prea prost echipați pentru a-și croi măcar drum prin porțiunile obișnuite, deschise, de turbă și iarbă-ghimpoasă, fără a mai vorbi despre un povârniș invadat de vegetație și rugi ca acela –, dar faptul că ajunseseră atât de aproape însemna că nu putea părăsi peștera înainte de căderea întunericului, nici măcar pentru a lua apă sau a se ușura. A aruncat o privire scurtă spre vasul cu apă, știind dinainte că era aproape gol.

Un strigăt i-a atras atenția din nou spre cărarea de dedesubt și a fost cât pe ce să scape dintre degete ieșitura de stâncă. Soldații se strânseseră în jurul unei siluete mărunte, ghemuită sub povara unui butoiaș pe care-l ținea pe umăr. Fergus, urcând cu un butoiaș de bere proaspăt fermentată. La naiba și încă o dată la naiba! I-ar fi prins bine berea aceea; trecuseră luni bune de când nu mai băuse așa ceva.

– Idiotule! a șoptit Jamie. Dă-le-o și du-te, prostănac ce ești!

Un soldat a dat să apuce butoiașul, dar a ratat, pentru că silueta scundă, cu părul negru, a făcut un salt agil înapoi. Exasperat, Jamie s-a plesnit peste frunte. Fergus nu putea să renunțe la atitudinea insolentă când se confrunta cu autoritatea – mai ales cea englezească.

Silueta scundă se retrăgea în salturi, strigând ceva către urmăritori.

– Dobitocule! a exclamat Jamie cu violență în glas. Aruncă-l și fugi!

În loc să arunce butoiul sau să o ia la goană, Fergus, părând sigur pe iuțeala lui, le-a întors spatele soldaților și și-a mișcat fundul în mod insultător spre ei. Îndeajuns de întărâtați ca să riște a călca prin vegetația umedă, câțiva au ieșit de pe potecă pentru a-l urmări.

Jamie l-a văzut pe comandantul lor ridicând un braț în aer și strigând un ordin. Era limpede că se gândise că Fergus ar putea fi o momeală care încerca să îi atragă într-o ambuscadă. Însă și Fergus răcnea, iar soldații înțelegeau cât de cât franceza ca să poată interpreta vorbele lui, pentru că, deși unii dintre ei s-au oprit auzind strigătul comandantului, patru soldați s-au aruncat spre băiatul care țopăia.

Au urmat o încăierare și alte țipete când Fergus s-a ferit, răsucindu-se ca un țipar printre soldați. În toată acea agitație și din pricina vântului care vâjâia, Jamie nu ar fi putut auzi scrâșnetul sabiei scoase din teacă, dar de atunci a simțit pentru totdeauna că i-a pătruns în

urechi, ca și cum fâșâitul slab și hârșâitul metalului pe metal ar fi fost primul indiciu privind nenorocirea. I s-a părut că-i răsună în minte ori de câte ori și-a reamintit scena și a purtat-o în sine multă vreme.

Probabil că ceva din atitudinea soldaților, o stare de iritare s-a transmis până în peștera lui. Poate doar senzația de sfârșit de lume, care îl însoțea încă de la Culloden, de parcă tot ce se afla în vecinătatea lui ar fi fost pângărit, în primejdie doar prin simpla lui prezență în apropiere. Indiferent dacă auzise sau nu sunetul făcut de scoaterea sabiei din teacă, trupul lui se încordase și sărise în sus înainte de a vedea arcul argintiu al lamei rotindu-se prin aer.

Lama s-a mișcat aproape lenevos, îndeajuns de încet pentru ca în creierul lui să se contureze arcul ei și ținta, și a strigat, fără cuvinte: *Nu!* Sigur s-a mișcat suficient de lent, încât el să fi putut să țâșnească până drept în mijlocul soldaților care viermuiau, să prindă încheietura mâinii care ținea sabia, să răsucească lama ucigașă de metal, eliberând-o și să o facă să cadă la pământ rostogolindu-se.

Partea conștientă a creierului său i-a spus că totul era o nebunie, dar totodată i-a făcut mâinile să înghețe în jurul ieșiturii din granit, ancorându-l împotriva impulsului copleșitor de a sări pe pământ și de a se avânta înainte.

Nu poți, i-a dictat mintea, o șoaptă firavă opunându-se furiei și ororii care îl dominau. *A făcut-o pentru tine; altfel, gestul lui a fost inutil. Nu poți*, a spus ea, cu o răceală ca moartea dincolo de sentimentul arzător de inutilitate care îl inunda. *Nu poți face nimic.*

Și nu a făcut nimic, nimic altceva decât să urmărească totul, felul în care lama sabiei și-a încheiat rotația, a atins ținta cu un bufnet slab, aproape imperceptibil, iar butoiașul care stârnise disputa s-a rostogolit în josul pantei pe care se afla izvorul, pentru ca apoi să cadă cu un pleoscăit în susurul vesel al apei de dedesubt.

Strigătele au încetat brusc, lăsând loc unei tăceri șocate. Cu greu a auzit când zgomotele au revenit; răsunau ca un vuiet în urechile lui. Genunchii i-au cedat și și-a dat seama vag că era pe punctul de a leșina. Străbătută de steluțe și dungi luminoase, vederea i s-a întunecat, devenind neagră-roșiatică, însă nici măcar întunericul nu avea să șteargă imaginea finală a mâinii lui Fergus, acea mână iute și abilă de hoț de buzunare, zăcând nemișcată în noroiul de pe cărare, cu palma în sus, de parcă ar fi cerșit.

A așteptat două zile întregi și chinuitoare până când Rabbie MacNab a venit și a fluierat pe poteca de la poalele peșterii.

– Cum se simte? a întrebat el fără alte cuvinte inutile.

– Doamna Jenny zice că se va face bine, i-a răspuns Rabbie. Fața lui tânără era palidă și trasă, se vedea limpede că încă nu își revenise din șoc după accidentul prietenului său. Spune că nu are fierbințeli și nu există urme de putreziciune în – și-a înghițit sonor nodul din gât – în… ciot.

– Așadar, soldații l-au dus la conac?

Fără să mai aștepte răspuns, a pornit deja în josul dealului.

– Da, toți erau afectați din cauza asta – așa mi s-a părut…

Rabbie s-a oprit o clipă ca să își desprindă cămașa din ghimpii unui măceș, apoi a trebuit să iuțească pașii ca să îl ajungă din urmă pe stăpânul lui.

– Cred că le-a părut rău de tot. Cel puțin așa a zis căpitanul. Și i-a dat doamnei Jenny un sovereign de aur… pentru Fergus.

– Chiar așa? s-a mirat Jamie. Foarte generos.

După care nu a mai scos nicio vorbă până în momentul în care au ajuns la conac.

Letargic, Fergus stătea întins în camera copiilor, așezat într-un pat de lângă fereastră. Avea ochii închiși când Jamie a intrat în încăpere, iar genele lungi îi cădeau moale peste obrajii slabi. Văzută fără mimica obișnuită, fără gama extinsă de grimase și expresii, fața lui arăta cu totul altfel. Nasul ușor acvilin deasupra gurii largi și mobile îi conferea un aer ușor aristocratic, iar oasele tot mai puternice ale feței ofereau promisiunea că într-o bună zi farmecul băiețesc va fi înlocuit de frumusețea masculină.

Jamie s-a îndreptat spre pat, iar copilul a deschis imediat ochii.

– Milord, a spus Fergus și zâmbetul regăsit a redat imediat chipului său contururile familiare. Sunteți în siguranță aici?

– O, Doamne, flăcăule, îmi pare rău.

Jamie s-a lăsat în genunchi lângă pat. Abia suporta să privească antebrațul subțire, întins peste pătură, încheietura fragilă și bandajată sfârșind brusc, dar s-a forțat să îl prindă pe Fergus de umăr în semn de salut, pentru ca apoi să își plimbe palma delicat peste smocul

de păr negru de pe fruntea lui.

– Te doare rău? a întrebat el.

– Nu, milord, i-a răspuns Fergus.

Apoi o undă trădătoare de durere i-a schimonosit chipul, după care băiatul a surâs rușinat.

– Ei, nu prea tare. Și doamna a fost foarte generoasă cu whisky-ul.

Pe o măsuță de lângă pat se afla un pahar mare, plin, din care nu băuse decât un degetar. Crescut cu vinuri franțuzești, Fergus nu agrea cu adevărat gustul de whisky.

– Îmi pare rău, a repetat Jamie.

Altceva nu avea de spus. Simțind un nod în gâtlej, nu *putea* spune mai multe. A coborât imediat privirea, știind că Fergus ar fi fost tulburat dacă l-ar fi văzut plângând.

– Vai, milord, nu vă mai faceți griji. În glasul lui Fergus s-a simțit o undă din șăgălnicia lui dinainte. Am avut noroc.

Jamie și-a înghițit cu greu nodul din gât, după care i-a răspuns:

– Da, ești în viață și-i mulțumesc Domnului pentru asta!

– A, mai e ceva, milord!

Jamie a ridicat privirea și l-a văzut pe Fergus zâmbind, deși foarte palid. Nu vă mai aduceți aminte de înțelegerea noastră?

– Înțelegere?

– Da, la Paris, când m-ați luat în slujba dumneavoastră. Mi-ați spus că, dacă voi fi arestat și executat, veți rosti rugi pentru sufletul meu vreme de un an. A întins ciotul mâinii spre medalia verzuie și deformată care îi atârna la gât, reprezentându-l pe Sfântul Dismas, patronul hoților. Dar dacă-mi voi pierde o ureche sau o mână cât vă voi sluji…

– Te voi întreține pentru tot restul vieții.

Jamie nu știa dacă era cazul să râdă sau să plângă, astfel că s-a mulțumit să-l bată ușor cu palma peste mâna care acum stătea nemișcată pe velințe.

– Da, îmi aduc aminte. Poți fi încredințat că-mi voi respecta cuvântul.

– A, eu am avut întotdeauna încredere în dumneavoastră, milord, l-a asigurat Fergus.

Se vedea limpede că tânărul obosise; obrajii palizi erau mai livizi decât mai devreme, iar smocul de păr negru i-a căzut înapoi pe pernă.

– Așadar, sunt norocos, a murmurat el, încă zâmbind. Pentru că, dintr-o lovitură, am devenit un domn fără griji, *non?*

Când a ieșit din camera lui Fergus, Jenny îl aștepta.

– Vino la ascunzătoare cu mine, a spus el, luând-o de cot. Trebuie să stăm de vorbă puțin și nu este cazul să stau prea mult la vedere.

Fără să comenteze, ea l-a urmat pe holul din spate, pardosit cu piatră, care separa bucătăria de cămară. În dalele podelei exista un panou mare din lemn, cu găuri, aparent fixat cu mortar în dale. În teorie, panoul asigura ventilația în pivnița cu rădăcinoase de dedesubt și în realitate – dacă vreo persoană bănuitoare dorea să investigheze – cămara pentru legume, în care se intra printr-o ușă scundă din afara conacului, chiar avea un asemenea panou instalat pe tavan.

Ceea ce nu se vedea era că panoul asigura aer și lumină unei mici ascunzători construite imediat înapoia cămării pentru legume, unde se putea ajunge ridicând panoul, cu tot cu cadrul din mortar, care dădea la iveală o scară ce cobora spre încăperea minusculă.

Ascunzătoarea nu avea decât patru metri pătrați și, în ceea ce privea mobilierul, înăuntru nu se găsea altceva decât o bancă rudimentară, o pătură și o oală de noapte. Un vas mare cu apă și o cutie mică, plină cu pesmeți, completau dotările încăperii. Fusese adăugată casei în ultimii ani, astfel că nu era o ascunzătoare adevărată, pentru că în ea nu stătuse niciodată un preot, și nici nu era probabil să se întâmple așa ceva. De fapt, era doar o groapă oarecare.

Doi oameni puteau ocupa acea groapă doar stând alături pe bancă, astfel că Jamie s-a așezat lângă sora lui imediat ce a pus la loc panoul de deasupra și a coborât pe scară. A rămas nemișcat un moment, după care a inspirat adânc și a zis:

– Nu mai suport.

A rostit vorbele atât de încet, încât Jenny s-a văzut silită să își aplece capul pentru a-l auzi, ca un preot care ascultă confesiunea unui păcătos.

– Nu mai pot. Trebuie să plec de aici.

Stăteau atât de aproape încât putea simți ridicarea și coborârea pieptului ei în timp ce respira. Apoi ea a întins mâna, a apucat-o pe a lui și a strâns-o.

– Asta înseamnă că încerci din nou să ajungi în Franța?

Jamie mai încercase de două ori să fugă în Franța, fiind împiedicat de fiecare dată de supravegherea strictă pe care englezii o exercitau în toate porturile. Pentru un bărbat de statura și cu un păr ca al lui, care săreau în ochi imediat, orice deghizare era insuficientă.

– Jamie!

În starea ei de agitație, Jenny și-a îngăduit să ridice glasul preț de o clipă, după care l-a coborât drept reacție la strânsoarea degetelor lui în semn de avertizare.

– Jamie, nu se poate să ne faci așa ceva! a spus ea, cu glas ceva mai potolit. Hristoase, o să te spânzure!

El și-a ținut capul plecat, ca și cum ar fi rămas pe gânduri, dar l-a clătinat, fără să ezite.

– Nu cred.

A aruncat o privire spre sora lui, apoi și-a mutat ochii în altă parte.

– Claire – ea avea Viziune.

La fel de bună ca orice altă explicație, a gândit el, dacă nu cumva era chiar adevărul gol-goluț.

– Ea a văzut ce se va întâmpla la Culloden – știa dinainte. Și mi-a mai spus ce se va întâmpla apoi.

– Aha, a zis Jenny încet. Chiar mă întrebam. Deci de aceea m-a îndemnat să plantez cartofi și a construit conacul ăsta.

– Da, a zis el, strângând-o ușor de mână, apoi i-a dat drumul și s-a întors puțin pe banca îngustă pentru a o privi în față. Ea mi-a spus că englezii vor continua să îi vâneze o vreme pe trădătorii iacobiți și așa s-a întâmplat, a adăugat el cu un surâs strâmb. Dar că, după primii ani, nu îi vor mai executa pe cei capturați, ci doar îi vor întemnița.

– Doar! a repetat sora lui. Jamie, dacă ții cu orice preț să pleci, du-te în landă, dar să te duci de bunăvoie într-o închisoare englezească, unde poți fi spânzurat sau nu…

– Stai puțin, a intervenit el, strângând-o de mână și făcând-o să tacă. Încă nu ți-am spus totul. Nu vreau să mă duc la englezi și să mă predau. Există un preț mare pe capul meu, nu? Ar fi păcat să scăpăm ocazia asta, nu crezi?

A încercat să dea un ton glumeț glasului său; ea a simțit asta și a ridicat imediat privirea spre el.

– Sfântă Fecioară! a spus ea în șoaptă. Înțeleg că vrei ca vreun om să te trădeze?

– Cam așa, da.

Își făcuse deja planul când se afla singur în peșteră, dar până atunci nu i se păruse real.

– Mă gândeam că poate Joe Fraser ar fi cel mai potrivit pentru asta.

Jenny și-a frecat pumnul de buze. Era isteață; el știa că Jenny înțelesese planul imediat, dar și toate implicațiile.

– Bine, Jamie, dar… a șoptit ea. Chiar dacă nu te vor spânzura imediat – și ăsta e un mare risc pentru tine –, ai putea fi ucis când te vor ridica!

Sub povara suferinței și a extenuării, umerii lui s-au gârbovit brusc.

– Dumnezeule! a exclamat el. Jenny, chiar crezi că-mi pasă?

A urmat o tăcere lungă, după care ea a răspuns:

– Nu. Și nici nu cred că-ți pot aduce vreo vină.

A tăcut un moment pentru a-și controla glasul, apoi a continuat:

– Însă mie îmi pasă, a zis, atingându-i cu degetele ceafa și mângâindu-l pe păr. Așa că poartă-ți de grijă, bine, încăpățânatule?

Panoul de ventilație de deasupra capului s-a întunecat vreme de o clipă și s-a auzit un zgomot slab de pași. Una dintre slujnicele de la bucătărie, probabil în drum spre cămară. Apoi lumina slabă a revenit și a putut să-i vadă din nou ochii lui Jenny.

– Bine, a șoptit el într-un târziu. Voi avea grijă.

A fost nevoie de mai bine de două luni pentru încheierea pregătirilor. Când a primit vorbă,

venise deja primăvara.

Stătea pe bolovanul lui preferat, în apropierea intrării în peșteră, urmărind apariția stelelor de seară. Chiar și în cel mai nefericit an de după Culloden, întotdeauna reușise să își găsească un moment de liniște în acea perioadă a zilei. Pe măsură ce noaptea se instala, se părea că obiectele radiau o lumină slabă din interior, astfel că erau conturate pe fundalul cerului sau al pământului, perfecte și clare în toate amănuntele lor. Putea vedea forma unui fluture, invizibilă în lumină, însă acum desenată în amurg, cu un triunghi de umbră mai închisă, care îl făcea să iasă în evidență pe trunchiul de copac pe care se ascundea. Peste un moment avea să își ia zborul.

A privit dincolo de vale, mijindu-și ochii pentru a vedea până la pinii întunecați care mărgineau faleza îndepărtată. Și-a mutat apoi privirea spre stele. Orion, înaintând solemn peste orizont. Și Pleiadele, abia vizibile pe cerul care se întuneca. Probabil că, pentru o vreme, era ultima oară că putea vedea cerul și ținea să se bucure de priveliște. S-a gândit la temniță și gratii, la încuietori și ziduri groase și și-a adus aminte de Fortul William. De închisoarea Wentworth. De Bastilia. Ziduri din piatră, groase de peste un metru, care blocau tot aerul și lumina. Mizerie, duhori, foame, îngropăciune…

A alungat acele gânduri. El își alesese calea și era mulțumit de hotărârea luată. Cu toate astea, a cercetat cerul, căutând din ochi constelația Taurus. Nu era cea mai frumoasă, dar era a lui. Născut sub semnul taurului, încăpățânat și puternic. Îndeajuns de puternic pentru a face ceea ce intenționa.

Printre sunetele tot mai intense ale nopții, a auzit un fluierat ascuțit. Putea fi cântecul de noapte al unei găinușe-de-baltă de pe loch, însă a recunoscut semnalul. Pe potecă urca o persoană – un prieten.

Era Mary MacNab, care, după moartea soțului ei, devenise bucătăreasă la Lallybroch. De obicei, fiul ei Rabbie ori Fergus erau cei care îi aduceau hrană și vești, dar și ea venise acolo de câteva ori.

Îi adusese un coș neobișnuit de plin, cu o potârniche friptă, pâine proaspătă, câteva fire de ceapă verde, niște cireșe timpurii și o sticlă cu bere. Jamie a examinat acel dar, apoi, cu un zâmbet larg, a ridicat privirea spre femeie.

– Ospățul meu de rămas-bun, nu?

Tăcută, ea a dat din cap. Era o femeie scundă, cu părul negru presărat din plin cu fire cărunte, iar fața ridată trăda greutățile prin care trecuse. Cu toate acestea, avea ochii căprui și blânzi, iar buzele încă pline și frumos arcuite.

Și-a dat seama că se holba la gura ei și, grăbit, a revenit la coș.

– Dumnezeule, o să mă ghiftuiesc atât de tare, că n-o să mă mai pot mișca. Ia te uită, până și o prăjitură! Doamnelor, cum ați reușit asta?

Ea a ridicat din umeri – Mary MacNab nu era prea vorbăreață – și, luând coșul de la el, s-a apucat să așeze mâncarea pe un blat din lemn, pus pe câteva pietre. A aranjat totul pentru două persoane. Nu era ieșit din comun; ea mai cinase cu el, pentru a-i oferi ultimele știri din ținut cât mâncau. Totuși, dacă aceea era ultima lui masă înainte de plecarea de la Lallybroch, a rămas surprins că nici sora, nici băieții nu veniseră să împartă mâncarea cu el. Probabil că la fermă veniseră vizitatori care îi împiedicau să plece fără a fi văzuți.

A făcut un gest politicos, invitând-o să se așeze prima, apoi și-a ocupat locul, cu picioarele încrucișate pe podeaua din pământ bătucit.

– Ai vorbit cu Joe Fraser? Unde va fi locul? a întrebat-o el, luând o îmbucătură din potârnichea rece.

Ea i-a povestit planul în amănunt; înainte de revărsatul zorilor i se va aduce un cal și el va ieși călare din valea îngustă prin trecătoare. Apoi va coti, va traversa poalele stâncoase ale dealurilor și va coborî din nou în vale prin pârâul lui Feesyhant, ca și cum s-ar întoarce acasă. Englezii îl vor întâmpina undeva între Struy și Eskadale, cel mai probabil la Midmains; era un loc potrivit pentru o ambuscadă, căci acolo valea avea pereții abrupți și o mică porțiune împădurită în care se puteau ascunde câțiva oameni.

După ce au cinat, ea a aranjat totul în coș, lăsându-i suficientă mâncare pentru un mic dejun înainte de plecarea în zori. Apoi Jamie s-a așteptat ca ea să plece, dar Mary a rămas. A căutat în crăpătura în care el își ținea lucrurile de dormit, le-a întins pe podea, a dat deoparte păturile și a îngenuncheat alături de patul improvizat, cu mâinile împreunate în poală.

El s-a rezemat de peretele peșterii cu brațele încrucișate la piept. Se uita exasperat spre creștetul capului ei plecat.

– A, așa deci? a întrebat el. A cui a fost ideea? A ta sau a surorii mele?

– Ce contează?

Ea a rămas liniștită, cu mâinile neclintite în poală și părul negru netezit sub fileu.

Jamie a clătinat din cap și s-a aplecat să o ridice în picioare.

– Nu, n-are importanță, pentru că n-o să se întâmple. Îți apreciez bunăvoința, dar…

Vorbele i-au fost întrerupte de sărutul ei. Buzele ei erau la fel de moi precum arătau. Jamie a prins-o ferm de încheieturile mâinilor și a îndepărtat-o de el.

– Nu! a zis. Nu e necesar și nu vreau s-o fac.

Jenat, și-a dat seama că trupul lui nu-i aproba defel afirmațiile, dar și mai jenat a înțeles că pantalonii lui, prea strâmți și subțiați de atâta purtat, făceau ca proporțiile dezacordului să fie evidente pentru oricine s-ar fi deranjat să îl privească atent. Zâmbetul delicat care a arcuit buzele pline și dulci ale lui Mary sugera că ea îl privește.

El a întors-o spre ieșire și a împins-o ușor, gest la care ea a reacționat trăgându-se în lateral și ducând o mână la spate pentru a desface cordonul fustei.

– Nu face asta! a exclamat el.

– Și cum ai de gând să mă oprești? l-a întrebat ea eliberându-se de fustă și punând-o împăturită frumos pe singurul scaun din peșteră. Degetele ei subțiri au desfăcut apoi șireturile corsetului.

– Dacă nu pleci, o să plec eu, i-a răspuns el cu hotărâre în glas.

S-a răsucit pe călcâie și a pornit spre intrarea în peșteră, moment în care a auzit vocea ei.

– Milord!

S-a oprit, dar nu s-a întors.

– Nu e potrivit să mi te adresezi astfel, a zis el.

– Lallybroch e al tău, a spus Mary. Și va rămâne al tău cât vei trăi. Dacă ești stăpânul moșiei, așa o să-ți vorbesc.

– Nu e a mea. Moșia îi aparține lui Jamie cel Tânăr.

– Dar Jamie cel Tânăr nu face ce faci tu, i-a răspuns ea ferm. Și nu sora ta m-a rugat să fac asta. Întoarce-te.

Împotriva voinței lui, Jamie s-a întors. Ea era desculță și purta doar o cămășuță subțire, iar părul îi atârna despletit peste umeri. Era zveltă, așa cum erau toți în acele zile, dar sânii ei erau mai mari decât crezuse, iar sfârcurile se vedeau proeminente prin țesătura subțire. Cămășuța era la fel de uzată ca și celelalte straie ale ei, zdrențuită la tiv și umeri, iar în

unele locuri aproape transparentă. Jamie a închis ochii.

A simțit o atingere ușoară pe braț și și-a impus să rămână nemișcat.

– Știu prea bine ce gândești, a spus ea. Pentru că am văzut-o pe doamna ta și știu ce exista între voi. Eu n-am avut parte de așa ceva, a adăugat cu voce mai slabă, cu niciunul dintre bărbații cu care am fost măritată. Dar știu ce înseamnă dragostea adevărată și nu vreau nicidecum să te fac să simți că ai trădat iubirea.

Mâna ei, ușoară ca fulgul, a urcat spre obrazul lui, iar degetul mare, aspru de muncă, a desenat adâncitura dintre nas și gură.

– Ce vreau eu, a adăugat încet, e să îți ofer altceva. Ceva mai puțin, probabil, dar ceva care să îți fie de folos, să te mențină întreg. Sora ta și copiii nu-ți pot oferi asta, însă eu pot.

A auzit-o inspirând adânc și i-a simțit degetele retrăgându-se de pe față.

– Mi-ai oferit un cămin, viața și pe fiul meu. De ce nu vrei să-ți ofer și eu ceva neînsemnat în schimb?

Jamie a simțit arsura lacrimilor pe sub pleoape. Atingerea diafană a revenit pe fața lui, ștergându-i ochii umezi și netezindu-i părul aspru. El și-a ridicat brațele încet și le-a întins înainte. Ea s-a lăsat îmbrățișată, la fel de simplu și discret precum aranjase masa și patul.

– Păi… n-am mai făcut asta de multă vreme, a spus el, dintr-odată sfios.

– Nici eu, a zis ea cu un zâmbet discret. Dar ne vom aminti cum e.

Partea a treia

CÂND SUNT CAPTIVUL TĂU 9

7. Credința în documente

INVERNESS
25 MAI 1968

Plicul de la Linklater a sosit cu poșta de dimineață.

– Uite cât de gros e! a exclamat Brianna. Ne-au trimis ceva!

Vârful nasului ei era roz de emoție.

– Așa se pare, a spus Roger.

În aparență, era calm, dar îi vedeam sângele pulsând în vena din adâncitura gâtului. A ridicat plicul gros de culoare cafenie și l-a ținut un moment în mână, cântărindu-l. Apoi i-a sfâșiat clapa cu degetul mare și a scos un teanc de pagini fotocopiate.

Scrisoarea însoțitoare, pe hârtie cu antetul universității, a căzut fluturând. Am ridicat-o de pe podea și am citit-o cu voce tare, ușor tremurătoare.

Stimate doctor Wakefield, am început eu. *Prezenta vine ca urmare a solicitării dumneavoastră privind executarea ofițerilor iacobiți de către trupele ducelui de Cumberland după Bătălia de la Culloden. Principala sursă a citatului din cartea mea, la care faceți referire, a fost jurnalul personal al unui anume lord Melton, comandant al unui regiment de infanterie sub Cumberland, la data luptei de la Culloden. Am anexat fotocopii ale paginilor relevante din jurnal; după cum veți constata, povestea supraviețuitorului, un anume James Fraser, este ciudată și impresionantă. Fraser nu este un personaj istoric important și nu se încadrează în subiectul principal al lucrării mele, dar m-am gândit deseori să investighez mai atent, sperând să stabilesc ce soartă a avut. În cazul în care a supraviețuit călătoriei către moșia lui, aș fi încântat dacă m-ați informa. Am sperat mereu că a reușit, deși situația, așa cum a fost descrisă de Melton, face ca această posibilitate să fie improbabilă. Cu sinceritate, Erik Linklater.*

Foaia tremura în mâna mea, și am așezat-o cu grijă pe birou.

– Improbabil, nu? a spus Brianna. Ha! *Sigur* a reușit să se întoarcă. Știm asta!

– Așa credem noi, a corectat-o Roger, cu precauție controlată; zâmbetul lui era la fel de larg ca al Briannei.

– Vreți ceai sau cacao la gustare? a întrebat Fiona, vârând capul cu păr cârlionțat pe ușa

bibliotecii și întrerupând starea de entuziasm. Am biscuiți cu ghimbir, abia scoși din cuptor.

Mirosul de ghimbir a pătruns ademenitor în bibliotecă odată cu ea, imprimat în șorțul ei.

– Ceai, te rog, a cerut Roger, iar în același timp Brianna a spus:

– Oho, cacao sună grozav!

Cu o expresie îngâmfată, Fiona a împins în cameră căruciorul pe care se aflau deopotrivă ceai și un vas cu cacao, dar și un platou cu biscuiți proaspeți.

Am acceptat o ceașcă de ceai și m-am așezat pe un fotoliu cu filele din jurnalul lui Melton în mână. Scrisul înflorit al secolului al XVIII-lea era uimitor de limpede, în ciuda ortografiei arhaice și, după câteva minute, am fost transportată în ferma de la Leanach, imaginându-mi bâzâitul muștelor, tremurul trupurilor îngrămădite strâns și mirosul aspru de sânge care îmbiba podeaua din pământ bătucit.

…dând satisfacție datoriei de onoare a fratelui meu, nu am putut decât să cruț viața lui Fraser. Drept urmare, am omis numele lui din lista trădătorilor executați la fermă și i-am aranjat transportul până la moșia lui. Luând această hotărâre, nu mă pot simți întru totul compătimitor față de Fraser și nici întru totul culpabil față de duce, întrucât starea lui Fraser, care avea o rană mare la un picior, infectată și purulentă, face puțin probabil faptul că va supraviețui călătoriei spre casă. Totuși, onoarea mă împiedică să acționez în alt fel și voi mărturisi că am simțit o ușurare pentru că acest om a fost dus, încă în viață, de pe câmp, în timp ce eu mi-am dedicat atenția neplăcutei sarcini de a îngropa cadavrele camarazilor lui. Masacrul din aceste ultime două zile mă apasă, se încheia confesiunea simplă a lui Melton.

Am lăsat paginile pe genunchi și mi-am înghițit cu greu nodul din gât. *O rană mare… infectată și purulentă…* Spre deosebire de Roger și Brianna, știam prea bine cât de gravă putea fi o asemenea rană, fără antibiotice și fără un tratament medical adecvat; nici măcar cataplasmele din ierburi folosite de vracii din Highlands din acele vremuri nu erau suficiente. Cât i-ar fi luat să ajungă de la Culloden la Broch Tuarach într-o căruță? Două zile? Trei? Cum ar fi putut supraviețui în acea stare, după ce fusese neglijat atâta vreme?

– Și totuși a supraviețuit.

Glasul Briannei mi-a întrerupt șirul gândurilor, răspunzând la o idee similară, exprimată de Roger. A vorbit cu o siguranță normală, ca și cum ar fi văzut toate evenimentele descrise în jurnalul lui Melton și era convinsă de urmări.

– S-a întors. El a fost Bonetă-Sură, știu asta.

– Bonetă-Sură? a repetat Fiona pe deasupra ceștii mele neatinse și, surprinsă, s-a uitat peste umăr. Ați auzit de Bonetă-Sură, nu?

– Dar tu? a întrebat-o Roger cu uimire pe tânăra menajeră.

Ea a confirmat cu o mișcare din cap și a vărsat ceaiul în ghiveciul cu lăcrămioare asiatice de lângă cămin, apoi mi-a turnat în ceașcă altul proaspăt și aburind.

– A, sigur. Bunica mea mi-a spus povestea de multe, multe ori.

– Ne-o spui și nouă? a zis Brianna, aplecându-se în față hotărâtă, ținându-și cana între palme. Te rog, Fiona! Cum sună povestea?

Văzându-se dintr-odată în centrul atenției, Fiona a părut oarecum surprinsă, dar a ridicat din umeri cu bunăvoință.

– O, e povestea unuia dintre susținătorii prințului Charlie. După marea înfrângere de la Culloden, unde foarte mulți oameni au fost uciși, câțiva dintre ei au scăpat. Unul a fugit de pe câmpul de luptă și a traversat râul înot ca să scape, dar tunicile roșii l-au urmărit. În drumul său, a ajuns la o biserică unde se ținea o slujbă, iar el s-a năpustit înăuntru cerșind îndurare din partea preotului. Preotului și enoriașilor dinăuntru li s-a făcut milă de el și l-au îmbrăcat în straiele preotului, iar câteva minute mai apoi, când tunicile roșii au năvălit în biserică, el stătea în amvon și ținea predica, în timp ce din barbă și din haine picura apă, formând o băltoacă la picioarele lui. Tunicile roșii au crezut că se înșelaseră și și-au văzut de drum, și astfel bărbatul a scăpat – iar toți cei din biserică au zis că fusese cea mai bună predică pe care o ascultaseră vreodată!

Fiona a râs din inimă, în vreme ce Brianna s-a încruntat, iar Roger a părut nedumerit.

– Acela a fost Bonetă-Sură? a întrebat el. Eu credeam că…

– A, nu! l-a asigurat ea. Nu acela a fost Bonetă-Sură – numai că Bonetă-Sură a fost încă unul care a scăpat viu de la Culloden. S-a întors la moșia lui, dar pentru că englezii îi vânau pe bărbați prin tot Highlands, a stat ascuns acolo într-o peșteră vreme de șapte ani.

Auzind acestea, Brianna s-a lăsat pe spetеaza scaunului cu un oftat de ușurare.

– Iar oamenii lui îi spuneau Bonetă-Sură ca să nu-i rostească numele și să-l trădeze, a murmurat ea.

– Știi povestea? a întrebat-o Fiona cu uimire. Da, așa e.

– Și ce spunea bunica ta că s-a întâmplat cu el după aceea? a îndemnat-o Roger.

– A, da! a zis Fiona cu ochii mari cât niște caramele rotunde. Asta-i partea cea mai frumoasă a poveștii. Vedeți 'mneavoastră, după lupta de la Culloden a urmat o mare foamete; oamenii mureau de foame în văi, goniți iarna din casele lor, bărbații erau împușcați și locuințele, incendiate. Arendașii lui Bonetă-Sură au dus-o mai bine decât majoritatea, dar și așa, a venit o zi în care li s-au terminat proviziile și burțile lor au început să chiorăie din zori și până la căderea întunericului – în păduri nu era vânat, nici grâne pe câmpuri, iar copiii înțărcați mureau în brațele mamelor pentru că ele nu aveau lapte ca să îi hrănească.

Un val înghețat m-a cuprins la auzul acelor vorbe. Am revăzut chipurile celor de la Lallybroch – oameni pe care îi cunoscusem și îi iubisem – slăbiți de ger și de foame. Nu m-am simțit cuprinsă doar de oroare, ci și de vinovăție. Eu trăisem în siguranță, la căldură și bine hrănită, în loc să împărtășesc soarta lor – pentru că procedasem așa cum voise Jamie și îi părăsisem. M-am uitat la Brianna, care stătea cu capul cu păr roșcat aplecat, cufundată în gânduri, iar senzația de strânsoare din piept s-a mai stins puțin. Și ea trăise în siguranță în acești ultimi ani, la căldură, bine hrănită și iubită – pentru că făcusem așa cum dorise Jamie.

– Prin urmare el a întocmit un plan îndrăzneț, așa a făcut Bonetă-Sură, continua Fiona să povestească, fața ei rotundă fiind iluminată de drama istorisirii ei. A aranjat ca unul dintre arendașii lui să se ducă la englezi și să îl trădeze. Se pusese un preț mare pe capul lui, pentru că fusese războinic în slujba prințului. Omul trebuia să primească aurul drept recompensă – pentru a-l folosi în numele oamenilor de pe moșie, desigur – și să le spună englezilor unde ar putea fi prins Bonetă-Sură.

Auzind acestea, am strâns ceașca atât de tare în mâini, încât toarta delicată s-a rupt.

– Să fie prins? am hârâit eu, pentru că vocea îmi era răgușită de șoc. L-au spânzurat?

Surprinsă, Fiona m-a privit nedumerită.

– A, nu, a spus ea. Așa au vrut, zicea bunica mea, și l-au dus să îl judece pentru trădare, însă, în cele din urmă, l-au întemnițat, dar aurul le-a revenit arendașilor lui care au supraviețuit foametei, a încheiat ea binedispusă, considerând asta drept un final fericit.

– Iisuse Hristoase! a zis Roger pe nerăsuflate.

Și-a așezat cana pe birou și a rămas cu privirea pierdută, parcă încremenit.

– Lași impresia că asta a fost bine, a protestat Brianna.

Colțurile gurii ei erau încordate de întristare, iar ochii îi străluceau nefiresc.

– Da, este, a spus Roger, observând suferința ei. Nu au existat prea multe închisori în care englezii să îi țină pe trădătorii iacobiți, și toate au păstrat evidențe oficiale. Nu înțelegeți? a întrebat el, mutându-și ochii de la expresia de uimire a Fionei la strâmbătura Briannei, apoi uitându-se la mine în speranța că eu pricepeam. Dacă a fost întemnițat, îl pot găsi.

S-a întors apoi pentru a contempla rafturile înalte, pline cu cărți, aliniate de-a lungul a trei pereți ai bibliotecii, care conțineau colecția de documente iacobite ale regretatului reverend Wakefield.

– Trebuie să fie pe aici, a spus încet Roger. Pe lista de deținuți a vreunei închisori. Într-un document – o dovadă reală! Nu înțelegeți? a întrebat el, întorcându-se spre mine. Întemnițarea l-a făcut să devină din nou o parte a istoriei scrise! Și undeva, în documentele astea, îl vom găsi!

– Și ce s-a întâmplat cu el după aceea? a întrebat Brianna pe nerăsuflate. Când a fost eliberat.

Roger a strâns din buze, pentru a alunga alternativa care îi apăruse brusc în minte, la fel ca și mie – „ori a murit“.

– Da, exact, a spus el, luând-o de mână pe Brianna. Ochii lui verde-închis i-au întâlnit pe ai mei.

– Când a fost eliberat.

O săptămână mai târziu, încrederea lui Roger în documente rămăsese nezdruncinată. Nu la fel se putea spune și despre masa din biblioteca din secolul al XVIII-lea a reverendului Wakefield, ale cărei picioare subțiri se legănau și scârțâiau alarmant sub o povară cum nu mai cunoscuse niciodată.

În mod firesc, masa nu trebuia să susțină mai mult de o lampă și o colecție de artefacte mici ale reverendului; acum, era silită să suporte greutăți mari pentru că orice suprafață plană din bibliotecă gemea sub apăsarea documentelor și a jurnalelor, a cărților și a plicurilor cafenii umflate, sosite de la societăți de anticari, universități și biblioteci de cercetare din toată Anglia, Scoția și Irlanda.

– Dacă mai pui o pagină pe masa aceea, se va prăbuși, a remarcat Claire, văzându-l pe Roger întinzând mâna și dorind să lase pe ea dosarul pe care îl ținea.

– Da. Ai dreptate.

Și-a schimbat direcția din mers, s-a uitat pierdut în căutarea altui loc în care să așeze dosarul și în cele din urmă a hotărât să îl pună pe podea, la picioarele lui.

– Tocmai am terminat cu Wentworth, a spus Claire, făcând semn cu vârful piciorului spre teancul de pe podea. Avem evidențele de la Berwick?

– Da, au sosit în dimineața asta. Însă unde le-am pus?

Roger s-a uitat roată prin camera care semăna foarte mult cu Biblioteca din Alexandria, jefuită chiar înainte de aprinderea primei făclii. Și-a frecat fruntea, încercând să se concentreze. După o săptămână în care, vreme de zece ore pe zi, răsfoise registrele scrise de mână ale închisorilor engleze, dar și scrisorile, ziarele și jurnalele personale ale guvernatorilor lor, în căutarea unei mențiuni oficiale privitoare la Jamie Fraser, Roger începuse să simtă că avea nisip în ochi.

– Era albastru, a spus el în cele din urmă. Țin sigur minte că era albastru. Am primit documentele acelea de la McAllister, lector de istorie la Trinity, Cambridge, și Colegiul Trinity folosește plicuri mari, de culoare albastru-deschis, cu blazonul colegiului pe frontispiciu. Poate l-a văzut Fiona. Fiona!

A ieșit pe ușa bibliotecii și a strigat pe hol, spre bucătărie. În ciuda orei înaintate, încă era lumină, iar aroma îmbătătoare de cacao și de tort cu migdale încă zăbovea în aer. Fiona nu-și părăsea locul niciodată cât exista cea mai slabă posibilitate ca vreo persoană din apropierea ei să aibă nevoie de mâncare.

– Da, ce s-a întâmplat? a spus ea, scoțând capul pe ușa bucătăriei. Imediat sunt gata și prăjiturile cu cacao, l-a asigurat ea. Mai am de așteptat până scot aluatul din cuptor.

Roger i-a zâmbit cu o afecțiune profundă. Fiona nu avea nicio legătură cu istoria – nu citea niciodată altceva decât revista *My Weekly* [10] –, dar nu punea niciodată întrebări privind activitatea lui, mulțumindu-se să desprăfuiască zilnic mormanele de cărți și de documente, fără a se sinchisi de conținutul lor.

– Mulțumesc, Fiona, a spus el. Mă întrebam, totuși, dacă nu cumva ai văzut un plic mare, albastru, unul gros, cam așa.

I-a arătat dimensiunile lui cu degetele și a continuat:

– A venit cu poșta de dimineață, dar nu știu unde l-am pus.

– L-ați lăsat în baia de sus, a răspuns ea imediat. Tot acolo e și cartea aceea groasă, cu litere aurii și cu fotografia prințului Charlie cel Frumos pe copertă, și trei scrisori pe care abia le-ați deschis, și mai e și nota de plată pentru gaze, de care ar fi bine să nu uitați, pentru că trebuie plătită până pe paișpe ale lunii. Le-am pus pe toate pe boiler, ca să nu vă stea în cale.

Un ding! discret dinspre ceasul cuptorului a făcut-o să își retragă brusc capul cu o exclamație reținută.

Roger s-a întors și, zâmbind, a urcat treptele câte două. Dacă ar fi avut alte înclinații, memoria ar fi ajutat-o pe Fiona să ajungă savant. Însă chiar și așa, nu era o referentă de lepădat. Atâta vreme cât un document anume sau vreun tom putea fi descris în funcție de înfățișare, în loc de titlu sau conținut, Fiona știa cu siguranță unde se afla.

– A, pentru nimic, l-a asigurat ea pe Roger cu un aer degajat, în momentul în care el a încercat să se scuze mai devreme pentru dezordinea pe care o crea în casă. Cu atâtea hârtii împrăștiate peste tot, ai crede că reverendul e încă în viață. E ca odinioară, nu?

Coborând ceva mai domol, cu plicul albastru în mână, Roger s-a întrebat ce părere ar fi avut tatăl adoptiv despre actuala lui cercetare.

„Sunt implicat în ea până peste cap, și nu e de mirare“, a murmurat el pentru sine. Și l-a reamintit clar pe reverend, cu capul chel sclipind sub demodata lampă în formă de bol, care atârna din tavanul holului, în timp ce mergea dinspre bibliotecă spre bucătărie, unde bătrâna doamnă Graham, bunica Fionei, stătea lângă sobă, îngrijindu-se de necesitățile trupești ale bătrânului în timpul cercetărilor pe care le făcea la miez de noapte, așa cum proceda acum și Fiona.

Intrând în bibliotecă, s-a gândit că asta ar fi făcut pe oricine să își pună întrebări. Pe vremuri, când fiul urma de obicei profesiunea tatălui, era doar o chestiune care ținea de tradiție – dorind să se păstreze meseria în cadrul familiei – ori era vorba despre o predispoziție pentru un anumit fel de activitate? Oare oamenii erau făcuți pentru a deveni fierari sau negustori ori bucătari – născuți cu acea înclinație și pricepere, dar și profitând de oportunitate?

Cu siguranță, nu era valabil în cazul fiecăruia; întotdeauna existau oameni care își părăseau căminele, hoinăreau, încercau să facă lucruri până atunci necunoscute în cadrul familiilor lor. Dacă nu s-ar fi întâmplat așa, nu ar fi existat inventatori și nici exploratori; cu toate astea, se părea că există o anumită afinitate privind carierele în unele familii, chiar în aceste timpuri moderne și neliniștite, de educație foarte diversă, când se putea călători cu

ușurință.

A gândit în sinea lui că de fapt îl preocupa Brianna. A urmărit-o pe Claire, al cărei cap, încadrat de bucle cu nuanțe aurii, era aplecat deasupra biroului, și s-a trezit întrebându-se cât de mult îi va semăna Brianna ei și cât de mult acelui enigmatic scoțian – războinic, fermier, curtean, moșier – care îi fusese tată?

Gândurile lui încă urmăreau să descâlcească acea problemă un sfert de oră mai târziu, când Claire a închis ultimul dosar din teancul pe care și-l pusese în față și s-a lăsat pe spate, oftând.

– Aș vrea să știu ce părere ai, a spus ea, întinzând mâna după cană.

– Nu prea limpede, i-a răspuns Roger zâmbind, ieșind din reverie. Mă întrebam doar cum se face că oamenii ajung să fie ceea ce sunt. De pildă, cum de-ai ajuns medic?

– Cum am ajuns medic?

Claire a inspirat aburul ce se înălța din cana de cacao, a socotit că era prea fierbinte ca să bea din ea și a pus-o înapoi pe birou, între numeroasele cărți, jurnale și foi de hârtie scrise cu creionul. I-a zâmbit discret lui Roger, apoi și-a frecat mâinile, răspândind căldura căpătată de la cana cu băutură.

– Dar tu cum ai ajuns istoric?

– Mai mult sau mai puțin din onestitate, a răspuns el, lăsându-se pe spate în fotoliul reverendului și făcând un semn către nenumăratele hârtii și lucruri mărunte din jurul acestora. A lovit ușor cu palma un mic ceas aurit de călătorie de pe birou, o piesă elegantă de mare măiestrie a secolului al XVIII-lea, care emitea sunete discrete pentru a marca ora, jumătățile și sferturile de oră.

– Am crescut printre toate astea; am scotocit peste tot prin Highlands, în căutare de artefacte, împreună cu tatăl meu încă de pe vremea când abia învățam să citesc. Cred că mi s-a părut firesc să fac același lucru. Dar tu?

Ea a dat din cap și s-a întins, pentru a alunga încordarea din umeri după orele îndelungi cât stătuse aplecată peste birou. Nereușind să rămână trează, Brianna renunțase și se dusese la culcare, însă Claire și Roger continuaseră să cerceteze evidențele administrative ale închisorilor britanice.

– Ei bine, cum mine s-a întâmplat așa, a spus ea. Nu neapărat că mi-am dat brusc seama că vreau să devin medic, ci pentru că într-o zi am înțeles că *fusesem* medic multă vreme, iar la

acea dată nu eram și am simțit că pierdusem ceva.

Și-a desfăcut brațele pe birou și, pentru a și le dezmorți, și-a mișcat degetele lungi și suple, cu unghii ovale, curate și sclipitoare.

– Exista un cântec vechi din Primul Război Mondial, a spus ea, gânditoare. Îl ascultam uneori când vechii prieteni din armată ai unchiului Lamb se adunau la noi și stăteau până târziu ca să bea. Suna cam așa: „Cum să îi ții la fermă, după ce-au văzut Parisul?“ [11]

A cântat primul vers, apoi, cu un surâs strâmb, s-a oprit.

– Am văzut Parisul, a spus ea încet.

Alertă și vioaie, dar cu amintirile încă proaspete în minte, a ridicat privirea de la mâini și s-a uitat la Roger cu limpezimea unei a doua viziuni.

– Și multe alte lucruri. Caen, Amiens, Preston și Falkirk, Hôpital des Anges și așa-zisa sală de chirurgie de la Leoch. Am fost medic în toate felurile posibile – am fost moașă, am fixat oase la locul lor, am prins multe răni în copci, am tratat stări febrile…

Vocea i s-a stins, apoi a ridicat din umeri.

– Erau multe lucruri pe care nu le știam, bineînțeles. Mi-am dat seama câte puteam învăța – și de aceea am făcut medicina. Dar asta nu a avut vreo importanță, înțelegi? Și-a afundat degetul în spuma care plutea peste cacao și l-a lins. Dețin diplomă de medic, dar am fost doctor cu mult timp înainte de a călca în facultatea de medicină.

– Imposibil să-ți fi fost chiar atât de ușor cum vrei să pară, a zis Roger, suflând în propria cană cu cacao, timp în care o examina pe Claire cu un interes fățiș. Pe vremea aceea nu existau multe femei care să se priceapă la medicină – și, fiindcă a venit vorba, nici acum nu sunt chiar atât de multe femei în domeniu –, iar în plus tu ai avut o familie.

– Nu, n-aș putea spune că a fost ușor, a răspuns Claire, uitându-se la el amuzată. Am așteptat până când Brianna a început școala, bineînțeles, iar noi am avut destui bani ca să ne permitem să angajăm pe cineva care să gătească și să deretice, dar…

A ridicat din umeri și a zâmbit ironic.

– Câțiva ani n-am dormit. Asta a fost oarecum de folos. Și, lucru destul de ciudat, m-a ajutat și Frank.

Roger și-a pipăit cana și a socotit că se răcise îndeajuns pentru a bea din ea. A ținut-o între

mâini, apreciind căldura porțelanului alb și gros care se furișa în palmele lui. Deși iunie începuse deja, nopțile rămâneau destul de răcoroase, astfel că șemineul electric era încă o necesitate.

– Serios? a întrebat el curios. Judecând doar după ce mi-ai povestit despre el, n-aș fi crezut că i-ar fi plăcut ideea ca tu să urmezi o școală medicală sau să devii doctor.

– Nu i-a plăcut.

A strâns din buze; gestul i-a sugerat lui Roger mai multe decât cuvintele: amintirea disputelor, discuții pe jumătate încheiate și abandonate, o opoziție din încăpățânare și piedicile duplicitare în locul unei dezaprobări fățișe.

Ce chip expresiv avea, și-a zis el studiind-o. S-a întrebat dacă și fața lui era la fel de ușor de ghicit. Gândul era atât de supărător, încât și-a coborât capul spre cană și a sorbit din cacao, deși era încă destul de fierbinte.

Și-a ridicat capul și a constatat că era privit puțin sardonic.

– De ce? a întrebat el imediat, ca să îi distragă atenția. Ce l-a făcut să se răzgândească?

– Bree, i-a răspuns ea și fața i s-a relaxat, așa cum se întâmpla întotdeauna când aducea vorba despre fiica ei. Bree era singurul lucru cu adevărat important pentru Frank.

> *Așa cum spusesem, așteptasem până când Brianna începuse școala și după aceea urmasem facultatea de medicină. Însă și așa, exista un mare decalaj între programul meu și al ei, ore care erau umplute la întâmplare cu o serie de menajere și bone mai mult sau mai puțin pricepute; unele mai bune, dar majoritatea nu.*
>
> *Gândurile mele s-au îndreptat spre înspăimântătoarea zi în care primisem un telefon de la spital și fusesem anunțată că Brianna era rănită. Plecasem valvârtej, fără să mai am răgazul de a-mi schimba uniforma verde și scrobită pe care o purtam, gonisem până acasă, ignorând toate restricțiile de viteză și găsisem o mașină de poliție și o ambulanță, ale căror lumini pulsau sângeriu în noapte, și un grup mic de vecini curioși care se adunaseră pe stradă.*
>
> *După cum am pus laolaltă amănuntele mai târziu, se întâmplase că ultima bonă temporară, iritată că întârziam din nou, își îmbrăcase pardesiul la finalul programului și plecase, lăsând-o pe Brianna, care avea șapte ani, cu instrucțiunea de a o aștepta pe „mami". Ascultătoare, fetița făcuse asta vreme de o oră sau cam*

așa ceva. Însă începuse să se întunece și se speriase stând singură în casă, așa că se hotărâse să plece să mă găsească. Traversase una dintre străzile aglomerate din apropierea casei noastre, unde fusese lovită de o mașină care vira.

Slavă Cerului că nu era rănită grav! Mașina nu avusese viteză, iar ea fusese doar șocată și ușor rănită în urma experienței trăite. Fiindcă veni vorba, nu era chiar atât de șocată ca mine. Și nici la fel de traumatizată, când am intrat în camera de zi și am găsit-o întinsă pe canapea, iar ea m-a privit, în timp ce lacrimile începeau să-i curgă din nou pe obrajii mânjiți de praf, și mi-a spus: „Mami! Unde ai fost? Nu te-am găsit."

Făcusem uz de toate rezervele de stăpânire de sine profesională ca să o liniștesc, să o examinez, să-i îngrijesc tăieturile și zgârieturile, să le mulțumesc salvatorilor – care, după cum judeca mintea mea febrilă, se uitau acuzator la mine – și am culcat-o cu ursulețul ei, pe care l-a strâns tare în brațe. Apoi m-am așezat la masa din bucătărie și am plâns pe săturate.

Murmurând, Frank m-a bătut ușor pe spate cu stângăcie, dar a renunțat și, ceva mai practic, a pus de ceai.

– M-am hotărât, am spus eu fără nicio inflexiune în glas, când el a așezat ceașca aburindă în fața mea și mi-am simțit mintea goală și blocată. Mă retrag. O s-o fac mâine.

– Te retragi? a zis Frank cu voce ascuțită de uimire. Din facultate? De ce?

– Nu mai suport.

Niciodată nu puneam frișcă sau zahăr în ceai. Acum însă am pus și una, și alta, amestecând și urmărind dârele lăptoase răsucindu-se pe suprafața lichidului.

– Nu suport să o las singură pe Bree și să nu știu dacă e bine îngrijită și conștientă fiind că nu e fericită. Doar știi că nu i-a plăcut niciuna dintre bonele pe care le-am încercat.

– Da, știu asta.

– S-a așezat față în față cu mine și a amestecat ceaiul din cana lui. După o vreme, mi-a spus:

– Nu cred că trebuie să te retragi.

Era ultimul lucru la care m-aș fi așteptat; crezusem că va primi hotărârea mea cu aplauze. L-am privit uimită, apoi mi-am suflat nasul încă o dată cu șervețelul din buzunar.

– Așa crezi?

– Vai, Claire, a zis el impacientat, dar cu o nuanță de afecțiune. Ai știut mereu cine ești. Îți dai seama cât de neobișnuit este să știi asta?

– Nu. Mi-am suflat nasul cu șervețelul zdrențuit, mânuindu-l cu grijă ca să nu se destrame.

Frank s-a rezemat de spătarul scaunului și a clătinat din cap uitându-se la mine.

– Nu, cred că nu, a spus.

A rămas tăcut o clipă și și-a privit mâinile împreunate. Avea degete lungi și subțiri, cu pielea netedă și lipsită de păr, ca a unei fetițe. Mâini elegante, făcute pentru gesturi nonșalante și pentru accentuarea discursului. Le-a întins pe masă și le-a privit de parcă nu și le mai văzuse până atunci.

– Eu nu am calitatea asta, a zis el încet în cele din urmă. Sunt bun, de acord. La ceea ce fac – la predat, scris… Uneori o fac splendid. Și îmi și place puțin, îmi place ceea ce fac. Problema este că…

A ezitat, apoi s-a uitat drept la mine cu ochi sinceri.

– Aș putea face și altceva și să fiu la fel de bun. Ceva de care să-mi pese la fel de mult sau la fel de puțin. N-am convingerea absolută că există ceva în viață pentru care sunt menit – pe când tu ești.

– Și asta e bine?

Nările îmi erau iritate, iar ochii mi se umflaseră de plâns.

El a râs scurt.

– Claire, e al naibii de greu. Pentru mine și pentru tine, dar și pentru Bree, pentru toți trei. Dar, Dumnezeule, chiar că te invidiez uneori.

A întins mâna și mi-a luat-o pe a mea, iar după o ezitare de-o clipă, l-am lăsat să mi-o strângă.

– Să dovedești o asemenea pasiune pentru orice – și un rictus i-a apărut în colțul gurii – sau oricine altcineva. E un lucru minunat, Claire, și extrem de rar.

M-a strâns de mână ușor și mi-a eliberat-o, apoi s-a întors după una dintre cărțile de pe raftul de lângă masă.

Era una dintre cărțile lui de referință. Patrioții *de Woodhill. O serie de profiluri ale Părinților Fondatori ai Americii.*

Și-a lăsat mâna pe coperta cărții, delicat, ca și cum nu ar fi voit să tulbure odihna vieților celor îngropați în ea.

– Ei au fost de asemenea oameni. Cei cărora le păsa extrem de mult – suficient ca să riște totul, suficient pentru a schimba și a face lucruri. Știi bine că majoritatea oamenilor nu sunt așa. Nu se poate spune că sunt nepăsători, dar nu le pasă chiar atât de mult.

Mi-a luat din nou mâna, însă de astă dată a întors-o cu palma în sus. Cu un deget, a trasat liniile care îmi brăzdau palma, gâdilându-mă.

– Mă întreb dacă există, a spus el zâmbind vag. Există unii oameni meniți să aibă o soartă măreață sau să facă lucruri mărețe? Ori doar se nasc cu acea mare pasiune – iar dacă circumstanțele le sunt favorabile, se întâmplă unele lucruri? Studiind istoria, îți pui astfel de întrebări… dar de fapt nu ai cum să afli asta. Știm doar ce au realizat. Însă, Claire… a continuat, iar în ochi i-a apărut o expresie de avertisment, timp în care a bătut cu palma în coperta cărții. Ei au plătit pentru asta.

– Știu.

În acel moment m-am simțit foarte distantă, ca și cum aș fi privit spre noi de la depărtare; vedeam totul foarte limpede cu ochiul minții; Frank, atrăgător și zvelt și puțin obosit, încărunțit frumos la tâmple. Eu, murdară în uniforma de chirurg, cu poalele bluzei boțite și umede de lacrimile Briannei.

Am rămas câtva timp în tăcere; mâna mea încă se odihnea în a lui Frank. Vedeam liniile și adâncițurile misterioase, clare ca o hartă rutieră – dar un drum care ducea spre ce destinație?

Cu ani în urmă, o bătrână doamnă scoțiană, pe nume Graham – de fapt, bunica Fionei –, îmi citise în palmă. Liniile din palma ta se schimbă așa cum te

schimbi și tu, *spusese ea.* Nu e vorba de ceva cu care te-ai născut, ci de ceea ce faci din tine.

Și ce făcusem din mine, ce făceam? Un haos, asta făceam. Nici mamă bună, nici soție bună, nici doctor bun. O harababură. Crezusem cândva că eram deplină – mi se păruse că sunt capabilă să iubesc un bărbat, să am un copil, să îi vindec pe cei bolnavi – și știu că aceste lucruri erau aspecte firești ale mele, fragmente tulburate în care se dezintegrase viața mea. Dar asta fusese în trecut, bărbatul pe care îl iubisem fusese Jamie și, o vreme, făcusem parte din ceva mai măreț decât mine.

– O iau pe Bree.

Mă cufundasem atât de mult în gânduri amare, încât, preț de o clipă, nu am înțeles cuvintele lui Frank și l-am privit prostește.

– Ce ai spus?

– Am spus că o voi lua pe Bree, a repetat el. Poate veni de la școală până la universitate și să se joace în biroul meu până vin acasă.

M-am frecat la nas.

– Parcă spuneai că nu ți se pare normal ca personalul să-și aducă copiii la locul de muncă.

O criticase pe doamna Clancy, una dintre secretare, care își adusese nepotul la serviciu vreme de o lună, cât fusese bolnavă mama lui.

Frank a ridicat din umeri, stânjenit.

– Ei bine, circumstanțele schimbă situația. Și Brianna nu e copilul care să alerge pe holuri și să răstoarne călimări ca Bart Clancy.

– N-aș băga mâna în foc, am spus eu cu ironie în glas. Dar ai face tu asta?

În stomacul meu încordat creștea o mică senzație, un sentiment precaut, neîncrezător, de ușurare. Chiar dacă nu credeam că Frank îmi era fidel – știam bine că nu –, aveam încredere deplină că îi va purta de grijă lui Bree.

Brusc, îngrijorarea a dispărut. Nu mai trebuia să alerg spre casă de la spital, plină de spaimă că întârziam, detestând gândul de a o găsi pe Brianna ghemuită

în camera ei, bosumflată pentru că nu-i plăcea bona. Îl iubea pe Frank; știam că va fi încântată la gândul că va merge în fiecare zi la biroul lui.

– De ce? am întrebat direct. Doar n-o faci pentru că ții morțiș să devin doctor, știu asta.

– Nu, a spus el gânditor. Nu pentru asta. Dar cred că nu există nicio modalitate de a te opri – probabil că cel mai bun lucru este să te ajut, astfel încât Brianna să sufere cât mai puțin.

Trăsăturile lui s-au schimbat ușor și s-a întors cu spatele.

– Atâta vreme cât a considerat că are un destin – ceva ce era menit să facă – a simțit că acela era legat de Brianna, a spus Claire, apoi, gânditoare, a amestecat în cacao. De ce-ți pasă, Roger? De ce mă întrebi?

Lui i-a trebuit un moment ca să-i răspundă și a sorbit din cacao. Era groasă și întunecată, cu frișcă proaspătă și un praf de zahăr brun. Întotdeauna realistă, Fiona aruncase o privire spre Brianna și renunțase la încercarea de a-l ispiti pe Roger să se căsătorească prin intermediul stomacului, dar ea era bucătăreasă, așa cum Claire era medic; născută cu pricepere și incapabilă să nu o folosească.

– Pentru că sunt istoric, așa cred, i-a răspuns el într-un sfârșit, privind-o peste buza cănii. Trebuie să aflu. Ce au făcut oamenii și de ce.

– Și crezi că îți pot spune asta? a zis ea, aruncându-i o privire critică. Ori că știu?

Sorbind, el a dat afirmativ din cap.

– Știi mai bine decât cei mai mulți oameni. Cele mai multe dintre sursele unui istoric nu au – a făcut o pauză și i-a zâmbit – perspectiva ta unică, putem spune așa?

Brusc, încordarea s-a stins. Claire a râs și și-a ridicat cana de pe birou.

– Putem, l-a aprobat ea.

– Pe de altă parte, a continuat el, urmărind-o atent, tu ești onestă. Nu cred că ai fi în stare să minți, chiar dacă ai vrea.

Ea i-a aruncat o privire ascuțită și a râs sec.

– Oricine poate minți, Roger, dacă are motiv. Chiar și eu. Doar că acelora dintre noi care au

fețe ca de sticlă le este mai greu; trebuie să gândim minciunile cu mult timp înainte.

Și-a aplecat capul și a răsfoit hârtiile din fața ei, întorcând paginile încet, una câte una. Erau liste de nume, liste de deținuți, copiate din registrele închisorilor britanice. Sarcina era complicată din cauză că nu toate închisorile fuseseră bine administrate.

Unii guvernatori nu ținuseră liste oficiale ale deținuților sau îi trecuseră la întâmplare în jurnalele lor, printre notițe privind cheltuielile zilnice și de întreținere, fără a face vreo distincție între moartea unui deținut și sacrificarea a doi tauri sau sărarea cărnii lor.

Roger a avut impresia că renunțase la discuție, dar o clipă mai târziu Claire a ridicat privirea.

– Ai totuși dreptate, a spus ea. Sunt onestă – din născare, mai mult decât orice. Nu-mi vine ușor să nu spun ce gândesc. Îmi închipui că înțelegi asta, pentru că și tu ești la fel.

– Sunt?

Roger s-a simțit absurd de încântat, ca și cum i s-ar fi dat un cadou neașteptat.

Claire a dat din cap și, cât l-a urmărit, pe buze i-a apărut un zâmbet.

– Da, da. Indubitabil, să știi. Nu sunt mulți astfel de oameni – care să spună adevărul despre ei înșiși și despre orice altceva. Am întâlnit doar trei astfel de oameni, iar acum pe al patrulea, așa cred, a spus ea și zâmbetul ei s-a lățit.

– A fost Jamie, desigur, a zis, odihnindu-și degetele lungi pe teancul de hârtii. Master Raymond, farmacistul pe care l-am cunoscut la Paris. Și un prieten pe care mi l-am făcut la facultatea de medicină – Joe Abernathy. Iar acum, tu. Așa cred.

A înclinat cana ca să soarbă și ultimele picături din lichidul savuros. A lăsa-o apoi pe birou și s-a uitat direct la Roger.

– Într-un fel, Frank a avut dreptate. Nu îți este neapărat ușor dacă știi ce ești menit să faci, dar măcar nu pierzi timpul întrebându-te sau îndoindu-te. Deși presupun că, dacă ești cinstit cu tine însuți și știi cine ești, e mai puțin probabil să simți că ți-ai irosit viața, făcând altceva decât ceea ce trebuia.

A dat deoparte teancul de hârtii și a tras în față altul – un set de dosare cu antetul caracteristic al British Museum pe coperte.

– Jamie avea asta, a spus ea încet, ca și cum ar fi vorbit către sine. Nu era omul care să evite

ceva ce socotea de datoria lui să facă. Primejdios sau nu. Și cred că nu a simțit că și-a irosit viața – indiferent ce i s-a întâmplat.

A recăzut în tăcere, apoi, absorbită de scrisul complicat al unui scriitor mort de mult, a căutat pasajul care i-ar fi putut spune ce fusese și ce făcuse Jamie Fraser și dacă viața lui fusese irosită într-o celulă de închisoare ori sfârșise într-o temniță singuratică.

Ceasul de pe birou a bătut de miezul nopții, iar sunetele scoase de el au fost surprinzător de melodioase pentru un lucru atât de mărunt. După aceea ceasul a bătut sfertul de oră, apoi jumătatea de oră, punctând foșnetul monoton al paginilor. Roger a lăsat pe birou teancul fragil de hârtii pe care le răsfoise și a căscat adânc, fără a se deranja să ducă mâna la gură.

– Sunt atât de obosit că văd dublu, a spus el. Putem să continuăm mâine-dimineață?

Claire nu i-a răspuns imediat; cu o expresie de distanțare greu de descris, se uita la barele înroșite ale șemineului electric. Roger a repetat întrebarea și, treptat, ea a revenit la realitate.

– Nu, a spus ea, întinzând mâna după un alt dosar, gânditoare. Tu du-te, Roger. Eu o să mai stau puțin.

Când, în cele din urmă, am găsit pasajul, fusesem cât pe ce să trec de el. Nu citisem numele cu atenție, ci doar îmi plimbasem ochii pe paginile scrisorii. „J. John, Joseph, Jacques, James." Erau James Edward, James Alan, James Walter, la infinit. „Jms. MacKenzie Fraser, din Brock Turak."

Am așezat pagina cu grijă pe birou, am închis ochii o clipă, apoi m-am uitat din nou. Era încă acolo.

– Jamie! am spus cu voce tare. Inima îmi bătea puternic. Jamie, am rostit iar, de data asta mai încet.

Era aproape trei dimineața. Toată lumea dormea, dar casa, așa cum se întâmplă cu cele vechi, era încă trează în jurul meu, scârțâind și oftând, ținându-mi tovărășie. În mod straniu, nu mi-a venit să sar în sus de emoție și să-i trezesc pe Brianna și pe Roger, ca să le dau vestea. Am vrut să păstrez totul pentru mine o vreme, ca și cum aș fi rămas singură cu Jamie în camera iluminată de lampă.

Am urmărit cu degetul dâra de cerneală. Persoana care scrisese acel rând îl văzuse pe

Jamie – probabil că scrisese cuvântul avându-l pe Jamie în față. Data din partea de sus a paginii era 16 mai 1753. Însemna că fusese cam în aceeași perioadă din an în care ne găseam. Mi-am imaginat cum fusese aerul, răcoros și proaspăt, cu raze sărăcăcioase de soare de primăvară căzând pe umerii lui și făcându-i părul să scânteieze.

Cum purta părul atunci – scurt sau lung? Preferase să-l aibă lung, împletit sau legat în coadă la spate. Mi-am amintit gestul firesc cu care își ridica părul de pe gât ca să se răcorească în arșița efortului.

Sigur nu purta kilt – materialele ecosez fuseseră scoase în afara legii după lupta de la Culloden. Înseamnă că purta pantaloni, probabil, și o cămașă din pânză. Cususem asemenea cămăși pentru el; încă simțeam moliciunea țesăturii, bucata unduitoare, lungă de un metru, de care era nevoie pentru a face una, poalele lungi și mânecile pline care le permiteau bărbaților din Highland să își scoată pantalonii și să lupte sau să doarmă având acea cămașă drept singurul veșmânt. Mi-am imaginat umerii lui largi pe dedesubtul pânzei țesute simplu, pielea lui caldă, mâinile atinse de frigul primăverii scoțiene.

Mai fusese întemnițat. Cum o fi arătat în fața unui funcționar de închisoare englez, știind prea bine ce îl aștepta? Sumbru ca naiba, mi-am zis, privind cu ochii reci, albastru-închis – întunecați și severi ca și apele lacului Loch Ness.

Am deschis ochii și mi-am dat seama că stăteam pe marginea scaunului, ținând strâns la piept dosarul cu pagini fotocopiate, atât de captivată de rememorarea trecutului, încât nici măcar nu acordasem atenție numelui închisorii de la care proveneau acele registre.

Existau trei închisori mari pe care englezii le folosiseră cu regularitate în secolul al XVIII-lea și alte câteva, de mai mică importanță. Să fi fost Berwick, în apropiere de graniță? Sau temuta Tolbooth din Edinburgh? Ori una dintre închisorile din Sud, Castelul Leeds sau chiar Turnul Londrei?

„Ardsmuir“, scria pe biletul anexat pe coperta dosarului.

– Ardsmuir? am spus eu nedumerită. Unde naiba e asta?

8. Prizonierul onoarei

ARDSMUIR, SCOȚIA
15 FEBRUARIE 1755

– Ardsmuir e buboiul din fundul lui Dumnezeu, a spus colonelul Harry Quarry, ridicând paharul cu un surâs sardonic spre tânărul de la fereastră. Mă aflu aici de un an, și asta înseamnă unsprezece luni și douăzeci și nouă de zile prea mult. Fie să te bucuri de noua ta funcție, milord!

Maiorul John William Grey s-a întors de la fereastra care dădea spre curte, de unde tocmai își admirase noul domeniu.

– Pare cam neplăcut aici, a spus el sec, ridicându-și paharul. Plouă chiar *tot* timpul?

– Bineînțeles. E Scoția și, fiindcă veni vorba, chiar în coloana vertebrală a nenorocitei ăsteia de țări.

Quarry a luat o gură sănătoasă de whisky, a tușit și a suflat zgomotos în pahar.

– Băutura este singura mângâiere, a zis el, puțin răgușit. Să-i vizitezi pe negustorii de băutură îmbrăcat cu cea mai elegantă uniformă pe care o ai, iar ei îți vor oferi un preț rezonabil. E uimitor de ieftină, asta fără taxe. Ți-am lăsat un bilet cu cele mai bune distilerii.

A făcut semn către biroul masiv din lemn de stejar, așezat chiar în centru, pe insula sa de covor, ca o mică fortăreață care înfrunta încăperea altfel lipsită de mobilier. Iluzia de fortificații era sporită de stindardele de regimente și națiune care atârnau pe peretele din piatră dinapoia lui.

– Lista gardienilor e aici, a spus Quarry, ridicându-se și cotrobăind într-un sertar al biroului. A lovit cu palma un dosar jerpelit din piele pe care l-a pus pe tăblie și a adăugat încă unul deasupra lui. Și lista deținuților. Acum sunt o sută nouăzeci și șase; numărul lor se ridică de obicei la două sute, mai mult sau mai puțin, având în vedere decesele cauzate de boli sau braconierii prinși la țară.

– Două sute! a repetat Grey. Și câți gardieni sunt?

– Optzeci și doi, potrivit cifrelor. Poți folosi doar jumătate dintre ei.

Quarry a băgat din nou mâna în sertar și a scos o sticlă de culoare cafenie, cu dop. A

scuturat-o, a auzit zgomotul produs de lichid și a surâs disprețuitor.

– Comandantul nu este singurul care se consolează cu băutură. Jumătate dintre tâmpiții de acolo abia se țin pe picioare la apel. Las asta în seama ta, bine? Vei avea nevoie.

A pus sticla înapoi în sertar, apoi l-a tras pe cel mai de jos.

– Rechizițiile și copiile sunt aici; hârțogăraia reprezintă partea cea mai neplăcută a slujbei. În realitate, nu ai multe de făcut, dacă ai un om cât de cât priceput. Dar nu ai, deocamdată; am avut un caporal care scria frumușel, dar a murit acum două săptămâni. Instruiește altul și nu vei avea nimic de făcut, decât să vânezi potârnichi scoțiene și Aurul Francezului.

A râs la propria glumă; în acel colț al Scoției circulau multe zvonuri legate de aurul care se părea că fusese trimis de Ludovic al Franței vărului său, Charles Stuart.

– Deținuții sunt greu de stăpânit? a întrebat Grey. Înțelesesem că mai toți sunt scoțieni iacobiți.

– Adevărat. Dar sunt destul de docili.

Quarry a făcut o pauză și a privit pe fereastră. Un șir scurt de bărbați zdrențăroși tocmai ieșeau pe o ușă aflată în zidul impunător din fața lui.

– Nu mai au curaj după cele întâmplate la Culloden, a spus el nepăsător. Billy Măcelarul a avut grijă de asta. Și îi istovim suficient cu munca, așa că nu mai au putere să creeze necazuri.

Grey a dat din cap. Fortăreața Ardsmuir era în curs de renovare, folosind, în mod ironic, forța de muncă a scoțienilor încarcerați acolo. S-a ridicat de pe scaun și s-a dus lângă Quarry, la fereastră.

– Aceea care pleacă este o echipă de muncă; se duce să extragă turbă, a spus Quarry, făcând semn cu capul spre grupul din curte.

Doisprezece bărbați bărboși, zdrențăroși ca niște sperietori, alcătuiau un șir aproximativ în fața unui soldat cu veston roșu, care mergea de colo până colo, inspectându-i. Satisfăcut, a răcnit un ordin și a făcut un semn smucit spre poarta de ieșire.

Grupul de deținuți era însoțit de șase soldați înarmați, care s-au desfășurat în fața și în spatele lor, ținându-și muschetele în poziție de marș, înfățișarea lor strălucitoare contrastând evident cu scoțienii zdrențăroși. Deținuții mergeau încet, fără să ia în seamă ploaia care le îmbiba hainele. O căruță trasă de un catâr scârțâia înapoia lor, iar în ea

sticleau slab câteva unelte pentru tăiat turba.

Numărând deținuții, Quarry s-a încruntat.

– Unii sunt bolnavi; o echipă de muncă trebuie să aibă optsprezece oameni – trei deținuți pentru fiecare gardian, din cauza cuțitelor pentru turbă. Deși uimitor de puțini dintre ei încearcă să evadeze, a adăugat el, întorcându-se de la fereastră. Presupun că nu au unde să se ducă.

S-a îndepărtat de birou, izbind cu piciorul un coș mare, împletit, care se afla pe vatră, plin cu bucăți dintr-o substanță cafeniu-închis.

– Să ții fereastra deschisă, chiar dacă plouă, l-a sfătuit el pe Grey. Altfel, fumul de turbă te va asfixia, a zis, inspirând adânc demostrativ și apoi expirând exploziv. Doamne, ce fericit sunt să mă întorc la Londra!

– Nu voi avea șanse mari în societatea locală, din câte înțeleg, a spus Grey sec.

– Societate? Dragul meu! În afara câtorva prostituate acceptabile din sat, „societatea“ ta va fi reprezentată de discuțiile cu ofițerii din subordine – trei sau patru, dintre care doar unul este capabil să vorbească fără să înjure –, ordonanța ta, plus un deținut.

– Un deținut?

Grey și-a înălțat privirea de pe unul dintre registrele pe care le consulta și a ridicat o sprânceană întrebător.

– A, da.

Quarry pășea neliniștit prin birou, dornic să plece cât mai departe. Trăsura lui aștepta; rămăsese doar pentru a-și informa înlocuitorul și a face transmiterea oficială a comenzii. De astă dată s-a oprit și i-a aruncat o privire lui Grey. A ridicat un colț al gurii, bucurându-se de o glumă doar de el știută.

– Ai auzit de Jamie Fraser cel Roșu, cred, da?

Grey s-a crispat auzind acel nume, dar și-a păstrat trăsăturile cât de imobile a putut.

– Îmi închipui că foarte mulți au auzit de el, a răspuns cu răceală. Omul s-a bucurat de notorietate în timpul Revoltei.

Așadar, Quarry auzise povestea, lua-l-ar naiba! Pe toată sau doar prima parte?

Buzele lui Quarry au tresărit slab, dar s-a mulțumit să dea aprobator din cap.

– Sigur. Ei bine, și el e deținut. Este singurul ofițer superior iacobit de aici; deținuții scoțieni îl tratează drept șef. Prin urmare, dacă apar probleme legate de ei – și vor apărea, te asigur –, el va acționa ca purtătorul lor de cuvânt.

Quarry era în ciorapi; s-a așezat și s-a apucat să-și tragă cizmele, pregătindu-se pentru noroiul din curte.

– *Seumas, mac an fhear dhuibh*, așa îi spun deținuții, ori doar *Mac Dubh* [12]. Nu vorbești galică, nu? Nici eu – doar Grimson; el spune că înseamnă „James, Fiul celui Negru". Jumătate dintre gardieni se tem de el – cei care au luptat alături de Cope la Prestonpans. Ei spun că este însuși diavolul. Sărmanul diavol, în situația de acum!

Quarry a pufnit scurt, vârându-și cu forța piciorul în cizmă. A bătut cu piciorul în podea, pentru ca laba piciorului să i se așeze mai bine, apoi s-a ridicat.

– Deținuții îi dau ascultare fără să crâcnească, însă dă ordine fără să își pună sigiliul pe ele, iar tu ai putea la fel de bine să le vorbești pietrelor din curte fără să fii auzit. Ai avut mult de-a face cu scoțienii? A, sigur, ai luptat la Culloden, în regimentul comandat de fratele tău, nu?

Quarry s-a lovit peste frunte pentru pretinsa uituceală. Să-l ia naiba pe acel om! Auzise totul despre el.

– Înseamnă că îți poți face o idee. Încăpățânarea e un cuvânt prea slab pentru a descrie situația.

A fluturat o mână, ca și cum ar fi vrut să alunge un întreg contingent de scoțieni recalcitranți.

– Asta înseamnă, a spus Qaurry, oprindu-se o clipă și bucurându-se de ea, că vei avea nevoie de bunăvoința lui Fraser sau măcar de cooperarea lui. Eu l-am invitat la cină o dată pe săptămână, ca să discutăm, și am constatat că lucrurile au mers foarte bine. Ai putea încerca același lucru.

– Cred că da.

Grey i-a răspuns pe un ton glacial, însă și-a ținut mâinile strânse pumn pe lângă corp. Probabil că va lua cina cu James Fraser când vor apărea țurțuri în iad.

– E un bărbat educat, a continuat Quarry, fixându-l pe Grey cu ochi în care i se citea

răutatea. E mult mai interesant să stai de vorbă cu el decât cu ofițerii. Joacă șah. Joci și tu din când în când, nu?

– Când și când.

Mușchii abdomenului îi erau atât de încordați, încât îi venea greu să respire. Prostănacul acela cu capul ca un glonț nu avea de gând să termine de vorbit și să plece?

– Ei bine, te las cu toate astea pe cap.

Ca și când ar fi auzit dorința lui Grey, Quarry și-a așezat mai bine peruca, după care și-a luat mantia din cuierul de lângă ușă și a răsucit-o șmecherește pentru a și-o așeza pe umeri. Cu pălăria în mână, s-a întors spre ușă, apoi a revenit.

– A, încă ceva. Dacă iei cina singur cu Fraser, să nu te întorci niciodată cu spatele la el.

Expresia glumeață și jignitoare dispăruse de pe fața lui Quarry; Grey s-a uitat atent la el, dar nu a reușit să descopere niciun indiciu că avertismentul era menit drept glumă.

– Vorbesc serios, a spus Quarry, devenit brusc grav. E legat în fiare, dar e ușor să sugrumi un om cu ele. Și Fraser ăsta e un tip masiv.

– Știu.

Spre furia lui, Grey a simțit că sângele i se urca în obraji. Pentru a-și ascunde starea, s-a răsucit, lăsând aerul rece care pătrundea pe fereastra întredeschisă să îi mângâie fața.

– Desigur, a mai spus el, privind pietrele ude de pavaj de jos, dacă e așa de inteligent precum spui, nu va fi atât de neghiob încât să mă atace în locuința mea, chiar în mijlocul închisorii, nu? Ce rost ar avea?

Quarry nu i-a răspuns. După un moment, Grey s-a întors și a descoperit că celălalt ofițer se uita la el gânditor, iar de pe fața lui latră și aspră de vreme dispăruse orice urmă de umor.

– E inteligent, a spus Quarry rar. Și apoi mai sunt și alte lucruri. Dar probabil că ești prea tânăr ca să fi văzut ura și disperarea de aproape. Asta e starea de spirit în Scoția, în acești ultimi zece ani.

Și-a înclinat capul și l-a măsurat din ochi pe noul comandant al închisorii Ardsmuir din poziția lui, de om cu experiența a cincisprezece ani în spate.

La douăzeci și șase de ani, maiorul Grey *era* tânăr, iar tenul lui alb și genele ca de fată îl

făceau să arate și mai tânăr. Pentru a complica problema, era cu doi sau cu patru centimetri mai scund decât media ofițerilor, dar avea și oasele fine. S-a îndreptat de spate.

– Sunt conștient de toate aceste probleme, domnule colonel, a spus el cu glas controlat.

Ca și el, Quarry era mezinul unei familii bune, însă îi era superior ca grad; trebuia să își păstreze cumpătul.

Gânditori, ochii migdalați și strălucitori ai lui Quarry s-au oprit asupra lui.

– Îndrăznesc a spera asta.

Cu o mișcare bruscă, și-a pus pălăria pe cap. A dus o mână la un obraz, unde linia ceva mai întunecată a unei cicatrice îi brăzda pielea aspră; o amintire a unui duel scandalos care îl trimisese în exil la Ardsmuir.

– Doar Dumnezeu știe ce ai făcut ca să fii trimis aici, domnule Grey, a spus el, clătinând din cap. Dar de dragul tău sper că ai meritat asta! Îți doresc noroc!

Apoi, întorcându-se și făcând mantia să se înfoaie, Quarry a ieșit pe ușă.

– Mai bun e diavolul pe care-l cunoști decât cel pe care nu-l știi, a spus Murdo Lindsay, clătinând din cap cu un aer lugubru. Harry cel Frumos nu a fost nici pe departe atât de rău!

– Ai dreptate, nu a fost, l-a aprobat Kenny Lesley. Dar erai aici când a sosit, nu? Era mult mai bun decât căcăciosul de Bogle, adevărat?

– Da, a spus Murdo, cu o expresie indescifrabilă pe chip. Dar ce vrei să spui, omule?

– Păi, dacă Frumosul a fost mai bun decât Bogle, i-a explicat răbdător Lesley, înseamnă că Frumosul a fost diavolul pe care nu l-am cunoscut, iar Bogle, cel pe care l-am cunsocut – dar Frumosul a fost mai de treabă, așa că te înșeli, omule.

– Eu?

Derutat fără speranță de acel exemplu de logică, Murdo l-a fulgerat cu privirea pe Lesley.

– Nu. Nu mă-nșel deloc!

– Ba da, a spus Lesley, pierzându-și răbdarea. Mereu te înșeli, Murdo! De ce protestezi, dacă niciodată nu ai dreptate?

– Eu nu mă cert cu nimeni, a susținut Murdo cu vehemență. Îmi servești doar excepția, nu invers.

– Fac asta doar pentru că te înșeli, omule! a spus Lesley. Dacă ai avea dreptate, nu aș scoate nicio vorbuliță.

– Nu greșesc! Cel puțin așa cred, a bombănit Murdo, nereușind să își aducă precis aminte ce spusese, apoi s-a întors, apelând la ajutorul siluetei masive care stătea așezată într-un colț. Mac Dubh, m-am înșelat eu?

Bărbatul înalt s-a întins cât era de lung, iar lanțul fiarelor lui a scos un clinchet slab când s-a mișcat și a izbucnit în râs.

– Nu, Murdo, nu te înșeli. Dar o să-ți spunem peste o vreme dacă ai dreptate. După ce vedem cum arată noul diavol, bine?

Observând sprâncenele lui Lesley împreunându-se, gata pentru o nouă confruntare, a ridicat glasul, adresându-se celor din încăpere:

– L-a văzut cineva pe noul guvernator? Johnson? MacTavish?

– L-am văzut eu, a spus Hayes, împingându-se bucuros în față, ca să-și încălzească mâinile la foc.

În celula spațioasă exista doar o vatră, în jurul căreia nu încăpeau decât șase oameni odată. Ceilalți patruzeci rămâneau în frigul amarnic, ghemuiți laolaltă în grupuri mici ca să se încălzească.

Drept urmare, înțelegerea era că aceia care aveau o poveste de spus sau vreun cântec de cântat puteau primi un loc în apropierea vetrei, dar numai atâta timp cât vorbeau. Mac Dubh spusese că acela era dreptul bardului, pentru că atunci când un bard sosea la vechile castele, i se oferea un loc cald și multă mâncare și băutură, pentru a onora ospitalitatea castelanului. În cazul de față nu se făcea risipă de mâncare sau de băutură, dar locul acela sigur era cald.

Cu ochii închiși și cu un zâmbet fericit când și-a întins mâinile spre căldura focului, Hayes s-a liniștit. Avertizat însă de mișcarea agitată a celor din stânga și din dreapta lui, a deschis ochii și a început să povestească.

– L-am văzut când a coborât din caleașcă și apoi din nou, când am adus un platou cu dulciuri de la bucătărie, în timp ce el și Frumosul flecăreau.

Încruntându-se, Hayes s-a concentrat pentru a-și aminti mai bine.

– E blond, cu bucle gălbui legate cu panglici albastre. Și mai are ochi mari și gene lungi, ca de fată.

Hayes a rânjit spre ascultătorii lui, clipind des din genele lui scurte, imitând un flirt.

Încurajat de râsul celor din jur, el a continuat să descrie îmbrăcămintea noului guvernator – „haine frumoase ca ale unui moșier" – echipajul și servitorul lui – „un englezoi care vorbește de parcă și-a fript limba" – și ce a auzit din spusele individului.

– Vorbește scurt și repede, ca și cum ar ști ce spune, a zis Hayes, clătinând din cap a îndoială. Dar e foarte tânăr, nenorocitul, parcă abia a fost înțărcat, deși cred că e mai în vârstă decât arată.

– Da, e un tip mărunțel, mai scund decât Angus al nostru, a intervenit Baird, făcând un semn din cap către Angus MacKenzie, care s-a măsurat din ochi cu uimire. Angus avusese doisprezece ani când luptase alături de tatăl lui la Culloden. Își petrecuse aproape jumătate din viață la Ardsmuir și, din cauza hranei sărăcăcioase din închisoare, nu mai crescuse.

– Da, l-a aprobat Hayes, dar se ține tare; stă cu umerii înălțați, de parcă ar avea un par înfipt în fund.

Asta a dat naștere unor hohote de râs și unor comentarii deochiate, după care Hayes i-a lăsat locul lui Ogilvie, care știa o poveste lungă și obscenă despre moșierul de la Donibristle și fiica porcarului. Hayes s-a îndepărtat de vatră fără niciun resentiment și, cum era obiceiul, s-a dus să se așeze lângă Mac Dubh.

Mac Dubh nu își ocupa niciodată locul cuvenit lângă vatră, chiar dacă le spunea istorii lungi din cărțile pe care le citise – *Aventurile lui Roderick Random, Tom Jones, istoria unui copil găsit* sau, preferata tuturor, *Robinson Crusoe* [13]. Pretinzând că avea nevoie de spațiu pentru a-și întinde picioarele lungi, Mac Dubh stătea întotdeauna în același loc din colț, de unde îl puteau auzi toți. Însă cei care plecau de lângă foc veneau, unul după altul, ca să se așeze pe banca de lângă el, pentru a-i ceda din căldura păstrată de straiele lor.

– Ce părere ai, Mac Dubh, o să stăm de vorbă mâine cu noul guvernator? a întrebat Hayes, în timp ce se așeza. L-am întâlnit pe Billy Malcolm, când s-a întors de la tăiat de turbă, și mi-a zis că șobolanii au devenit din cale-afară de îndrăzneți în celula lor. Săptămâna asta au fost mușcați șase oameni în timp ce dormeau, iar doi dintre ei au acum răni care supurează.

Mac Dubh a clătinat din cap și și-a frecat bărbia. Înainte de audiențele săptămânale cu Harry Quarry, i se îngăduise să folosească un brici, dar trecuseră cinci zile de atunci, iar bărbia îi era invadată de păr roșcat.

– Nu știu, Gavin, a zis el. Quarry a spus că îi va vorbi noului guvernator despre înțelegerea noastră, dar s-ar putea ca el să aibă propriile obiceiuri, nu? Dacă mă cheamă să vorbesc cu el, o să-i spun totuși despre șobolani. Malcolm l-a chemat pe Morrison să se uite la rănile lui?

Închisoarea nu avea doctor; Morrison, care se pricepea să lecuiască, avea permisiunea temnicerilor să meargă din celulă în celulă pentru a-i îngriji pe cei bolnavi sau răniți, asta, la cererea lui Mac Dubh.

– Mai bine îl trimit pe Morrison, a hotărât Mac Dubh. El îl poate întreba pe Billy dacă există ceva în neregulă acolo.

Existau patru celule principale în care deținuții erau ținuți în grupuri mari; știrile se transmiteau între ele prin intermediul vizitelor lui Morrison și a amestecului de deținuți din echipele care plecau să muncească zilnic pentru a aduce piatră sau turbă de pe landa din apropiere.

Când a fost chemat, Morrison a apărut imediat, având în buzunar patru dintre craniile de șobolani care fuseseră sculptate și cu care deținuții improvizau jocuri de dame. Mac Dubh a pipăit sub banca lui și a scos săculețul din pânză pe care îl purta în spinare când ieșea pe landă.

– A, nu mai vreau să văd blestemații ăia de scaieți, a protestat Morrison când a văzut strâmbătura lui Mac Dubh, care scotocea prin sacul lui. Nu-i pot face să mănânce chestiile alea; așa-mi spun toți: îi cred oameni sau porci?

Mac Dubh a așezat jos cu grijă o mână de tulpini ofilite, apoi și-a supt degetele înțepate.

– Sunt încăpățânați ca porcii, asta-i limpede, a remarcat el. E doar suc de scaiete. Morrison, de câte ori trebuie să-ți spun? Tai capetele scaieților și pe urmă zdrobești bine frunzele și tulpinile, iar dacă sunt prea înțepătoare pentru a fi mâncate pe o bucată de pâine, fă ceai din ele și pune-i să-l bea. Spune-le că vreau să văd porci bând ceai.

Fața ridată a lui Morrison s-a destins într-un zâmbet. Bărbat între două vârste, știa destul de bine cum să se poarte cu pacienții recalcitranți; îi plăcea să se plângă doar ca să se amuze.

– Da, în fine, vreau să întreb și eu: au văzut vreodată vacă fără dinți? a spus el, pe un ton resemnat, în timp ce, cu grijă, a strâns ierburile pălite în sac. Dar cu siguranță că o să rânjiți la Joel McCullough, când îl mai vedeți. E cel mai rău dintre ei, fiindcă nu crede că verdețurile îi ajută pe cei care suferă de scorbut.

– Așa o să-i spun când o să-l mușc de cur dacă aud că nu a mâncat scaieții mei, a promis Mac Dubh, arătându-și dantura perfectă.

Morrison a scos un zgomot amuzat, care trecea drept râs înfundat în ceea ce îl privea, după care s-a dus să strângă unsorile și puținele ierburi pe care le avea drept medicamente.

Mac Dubh s-a liniștit o clipă și a aruncat o privire prin celulă, ca să fie sigur că nu se pregătea nicio revoltă. În acele momente existau neînțelegeri mari; cu o săptămână în urmă îi împăcase pe Bobby Sinclair și pe Edwin Murray și, deși acum nu erau prieteni, se țineau la distanță unul de celălalt.

A închis ochii. Era obosit; cărase piatră toată ziua. Masa de seară avea să le fie adusă peste câteva minute – un cazan cu terci și niște pâine, care trebuiau împărțite, și puțină supă, dacă aveau noroc –, după care probabil că cei mai mulți vor adormi imediat, lăsându-i câteva minute de pace și oarecare intimitate, în care nu era silit să asculte pe nimeni și nici să simtă că trebuia să intervină.

Deocamdată nu își găsise timp să-și pună întrebări în legătură cu noul guvernator al închisorii, chiar dacă acesta prezenta importanță pentru viețile tuturor. Tânăr, spusese Hayes, ceea ce putea fi bine, dar și rău.

Bărbații mai vârstnici care luptaseră la Revoltă erau deseori prejudiciați față de scoțieni – Bogle, care îl pusese în lanțuri, luptase alături de Cope. Însă un soldat tânăr și speriat, care încerca să se pună la curent cu o treabă ce nu îi era familiară, putea fi mai rigid și mai tiranic decât vechii colonei. Mda, și nu se putea face nimic în afară de a aștepta și a vedea ce se întâmplă.

A oftat și și-a schimbat poziția, fiindcă se simțea incomodat – pentru a zecea mia oară – de cătușe. S-a foit iritat, lovind cu o încheietură de marginea băncii. Era îndeajuns de solid pentru ca greutatea fiarelor să nu îl deranjeze din cale-afară, însă îl rodeau mult când muncea. Cel mai rău era că nu-și putea întinde brațele nici măcar jumătate de metru; asta îi dădea crampe și o senzație chinuitoare, adânc în mușchii pieptului și ai spatelui, care îl lăsau doar când dormea.

– Mac Dubh, s-a auzit o voce moale de lângă el. Pot să-ți strecor o vorbă la ureche, dacă-mi dai voie?

A deschis ochii și l-a văzut pe Ronnie Sutherland cocoțat lângă el, cu fața ascuțită și foarte hotărâtă, amintind de a unei vulpi, în lumina slabă a focului.

– Da, Ronnie, bineînțeles.

Sprijinindu-se în palme, s-a ridicat și a alungat din minte atât fiarele, cât și gândul legat de noul guvernator al închisorii.

Mai târziu în acea seară, John Grey a scris: *Scumpa mea mamă,*

> *Am sosit cu bine la noul post și mi se pare comod. Colonelul Quarry, predecesorul meu – este nepotul ducelui de Clarence, poate îți amintești? –, m-a întâmpinat și m-a familiarizat cu sarcinile pe care le voi avea. Mi s-a pus la dispoziție un servitor excelent și, deși este posibil ca la început multe lucruri legate de Scoția să mi se pară ciudate, am convingerea că experiența aceasta va fi interesantă. La cină mi s-a servit ceva despre care servitorul mi-a spus că se numește „drob". Interesându-mă, am aflat că este vorba despre organul intern al oii, care se umple cu un amestec de ovăz și o cantitate neprecizată de carne gătită. Deși mi s-au dat asigurări că locuitorii Scoției prețuiesc acest fel de mâncare drept o delicatesă, l-am trimis înapoi la bucătărie și am cerut în locul lui o ruladă de oaie fiartă. După ce am luat aici prima mea masă – umilă! – și fiind destul de obosit după călătoria lungă – detaliile ți le voi comunica într-o altă scrisoare –, cred că acum mă voi retrage la culcare, lăsând pe altă dată descrierea lucrurilor care mă înconjoară – cu care nu m-am familiarizat deocamdată, căci s-a întunecat.*

A făcut o pauză și a bătut ușor cu pana pe foaia de sugativă. Vârful ei a lăsat mici puncte de cerneală și, cu un aer absent, a trasat linii care au unit punctele, rezultând un obiect zimțat.

Să îndrăznească să întrebe despre George? Nu o întrebare directă, nu se cuvenea, dar să facă o referire la familie, vrând să știe dacă mama lui o mai întâlnise în ultima vreme pe lady Everett și dacă și-a adus aminte să o întrebe de fiul ei.

A oftat și a mai făcut un punct pe obiectul desenat. Nu. Mama lui, văduvă, nu cunoștea situația, dar soțul lui lady Everett se învârtea prin cercurile militare. Influența fratelui lui va reduce bârfele la minimum, dar lordul Everett ar putea mirosi ceva și nu îi va fi greu să pună lucrurile cap la cap. O singură vorbă nepotrivită spusă soției lui despre George, iar ea

va ajunge la urechile mamei lui… Contesa Melton, bogata văduvă, nu era deloc proastă.

Ea știa prea bine că el căzuse în dizgrație; ofițerii tineri și promițători care se aflau în grațiile superiorilor nu erau trimiși în fundul Scoției pentru a supraveghea renovarea unor fortărețe-închisoare mici și lipsite de importanță. Însă Harold, fratele lui, îi spusese mamei că necazul pornise de la o nefericită legătură amoroasă, sugerându-i că era vorba despre o lipsă de delicatețe pentru a o convinge să nu îl descoasă mai mult. Probabil că ea și-a închipuit că el fusese surprins cu soția colonelului ori că ținuse o târfă în apartamentul lui.

O nefericită legătură amoroasă! A surâs sumbru și a înmuiat pana în cerneală. De vreme ce descrisese situația în acei termeni, probabil că Hal dăduse dovadă de mai multă sensibilitate decât își închipuise el. În sfârșit, toate legăturile lui amoroase fuseseră nefericite după moartea lui Hector la Culloden.

Gândindu-se la Culloden, în minte i-a apărut Fraser; ceva ce evitase toată ziua. A ridicat privirea de la sugativă la registrul în care erau menționate numele tuturor deținuților și și-a mușcat buzele. S-a simțit ispitit să îl deschidă și să vadă dacă numele lui era acolo, dar ce rost avea? Poate că în Highlands existau zeci de oameni cu același nume, însă numai unul era cunoscut drept Jamie cel Roșu.

S-a simțit cuprins de un val de căldură, dar nu din cauză că stătea prea aproape de foc. Cu toate acestea, s-a ridicat și s-a dus spre fereastră, unde a respirat adânc de câteva ori, ca și cum aerul rece ar fi putut să îl elibereze de amintiri.

– Iertare, sir, dar vreți cumva să vă încălzesc patul?

Vorbele acelea, rostite cu accent scoțian, l-au luat prin surprindere și, răsucindu-se pe călcâie, a văzut capul cu păr ciufulit al deținutului numit să se ocupe de cazarea lui vârât pe ușa întredeschisă care ducea spre încăperile sale.

– A! Hm, da. Mulțumesc… MacDonell? a ezitat el.

– MacKay, milord, l-a corectat bărbatul, aparent fără resentimente, apoi și-a retras capul.

Grey a oftat. În noaptea aceea nu putea face nimic. S-a întors la birou și a strâns registrul și dosarele pentru a le pune la locul lor. Obiectul zimțat pe care îl desenase pe foaia de sugativă arăta ca una dintre ghioagele cu țepușe cu care cavalerii din vechime zdrobeau capetele dușmanilor. Se simțea ca și cum ar fi înghițit așa ceva, deși probabil că nu era vorba decât despre o indigestie provocată de carnea de berbec gătită doar pe jumătate.

A clătinat din cap, a tras scrisoarea mai aproape și a semnat-o în grabă.

Cu toată afecțiunea, preasupusul tău fiu, John Wm. Grey. A presărat nisip peste semnătură, a sigilat misiva cu inelul și a pus-o deoparte pentru a fi expediată în dimineața următoare.

S-a ridicat și a rămas nehotărât, privind spre colțurile umbrite ale biroului. Era o încăpere spațioasă, rece și pustie, lipsită de mobilier, cu excepția biroului uriaș și a două scaune. A început să tremure, strălucirea ștearsă a bucăților de turbă din vatră nu prea reușea să încălzească spațiul vast, mai ales că pe fereastra deschisă pătrundea un aer înghețat.

A aruncat încă o privire spre registrul cu numele deținuților. Apoi s-a aplecat, a deschis sertarul de jos al biroului și a scos sticla de culoare cafenie. A stins lumânarea strângând mucul cu degetele și a plecat la culcare în lumina pierită a vetrei.

Efectul combinat al epuizării și al băuturii ar fi trebuit să-l adoarmă imediat, dar somnul întârzia să vină, plutind pe deasupra patului ca un liliac, însă fără să se instaleze. De fiecare dată când simțea că se cufundă în vis, înaintea ochilor îi apărea pădurea de la Carryarrick și se trezea din nou, transpirat și cu bătăile inimii răsunându-i în urechi.

Atunci avea șaisprezece ani și era emoționat peste măsură de participarea la prima lui campanie. La acea dată nu fusese învestit ca ofițer, dar fratele lui, Hal, îl luase în regimentul lui, ca să vadă ce înseamnă viața de soldat.

În drum spre Prestonpans, locul de joncțiune cu forțele generalului Cope, în tabăra de noapte instalată în apropierea unei păduri scoțiene întunecate, John fusese prea agitat ca să adoarmă. Cum va fi bătălia? Cope era un general renumit, așa spuseseră toți prietenii lui Hal, însă soldații adunați în jurul focului spuneau povești înspăimântătoare despre fioroșii scoțieni și despre sângeroasele lor săbii late. Va avea curajul să înfrunte șarja îngrozitorilor scoțieni?

Nu a putut să-și mărturisească teama nici măcar față de Hector. Acesta îl iubea, dar avea douăzeci de ani, era înalt, musculos și neînfricat, deținând gradul de locotenent, și putea spune povești despre bătăliile pe care le purtase în Franța.

Nici acum nu știa dacă dorise să-l imite pe Hector sau doar să-l impresioneze. În orice caz, când îl văzuse pe scoțian în pădure și îl recunoscuse după afișe ca fiind faimosul Jamie Fraser cel Roșu, hotărâse să îl ucidă sau să îl captureze.

Îi trecuse prin minte să revină în tabără pentru a cere ajutor, dar bărbatul era singur – cel puțin așa crezuse el – și ședea pe un buștean mâncând pâine, evident nepregătit.

Prin urmare, își scosese pumnalul de la centură și se furișase în tăcere prin pădure către individul roșcat, simțind că mânerul îi alunecă dintre degete, în timp ce prin minte i se perindau viziuni de glorie, precum și laude din partea lui Hector.

Însă lovitura trecuse razant când pumnalul țâșnise în jos, apoi îl prinsese strâns de gât pe scoțian pentru a-l sugruma, după care… Căzuseră în spate, rostogolindu-se pe covorul din frunze de stejar, uscate și foșnitoare, și el încercase să-și recupereze pumnalul, zbătându-se și luptând – pentru viața lui, așa crezuse.

Lordul John Grey se răsuci în pat, rememorând evenimentele.

La început, scoțianul se aflase dedesubtul lui, apoi, răsucindu-se, ajunsese deasupra. Cândva atinsese un șarpe mare, un piton pe care un prieten de-al unchiul său îl adusese din Indii, și exact așa fusese atingerea lui Fraser, agilă, lină și oribil de puternică, mișcându-se ca inelele musculoase, nefiind nicio clipă acolo unde ar fi trebuit să fie.

Fusese azvârlit în mod umilitor cu fața în frunze și cu brațul răsucit dureros la spate. Într-o explozie frenetică de groază, convins că avea să fie ucis, trăsese cu toată puterea de brațul captiv, iar osul plesnise, însoțit de o durere cumplită care îl făcuse să își piardă cunoștința preț de-o clipă.

Își revenise câteva momente mai târziu, prăbușit lângă un copac, față în față cu un cerc de scoțieni fioroși, îmbrăcați cu toții în haine din material ecosez. În mijlocul lor stăteu Jamie Fraser cel Roșu și femeia.

Grey a strâns din dinți. Blestemată fie femeia aceea! Dacă nu ar fi fost ea – ei bine, doar Dumnezeu știe ce s-ar fi întâmplat. Și se *întâmplase* ca ea să vorbească. Era englezoaică, o lady, judecând după felul în care se exprimase, iar el – ce idiot fusese! – trăsese imediat concluzia că ea era ostatică a violenților scoțieni, fără îndoială răpită pentru a fi violată. Se spunea că scoțienii își făceau poftele cu orice prilej și că le plăcea nespus să dezonoreze englezoaicele; de unde să știe el cum stăteau de fapt lucrurile?

Iar lordul John William Grey, în vârstă de șaisprezece ani și convins până peste cap de ideile militare privind galanteria și scopurile nobile, acum plin de vânătăi, doborât și chinuindu-se să uite durerea din brațul rupt, încercase să negocieze, să o salveze pe femeie de soarta crudă ce o aștepta. Înalt și disprețuitor, Fraser îl jucase pe degete, dezbrăcând-o pe jumătate pe femeie pentru a-l stoarce de informații privind poziția și efectivul regimentului condus de fratele său. Apoi, după ce spusese tot ce știa, Fraser îi dezvăluise râzând că femeia era soția lui. Toți cei din jur râseseră; chiar și acum îi răsunau în urechi glasurile obscene al scoțienilor.

Grey s-a rostogolit, frământându-se iritat pe salteaua cu care nu era obișnuit. Și, pentru a agrava lucrurile, Fraser nici măcar nu avusese bunul-simț de a-l ucide, ci îl legase de un copac, unde avea să fie găsit a doua zi de prietenii lui. Timp în care oamenii lui Fraser făcuseră o incursiune în tabără și – folosindu-se de informațiile date chiar de *el!* – puseseră stăpânire pe tunul pe care îl duceau generalului Cope.

Desigur, toți aflaseră ce se întâmplase și, deși invocaseră drept scuză vârsta lui și faptul că încă nu fusese numit ofițer, Grey devenise un proscris și o țintă a disprețului. Cu excepția fratelui său – și a lui Hector –, nimeni nu voia să îi vorbească. Fidelul Hector.

Frecându-și obrazul de pernă, a suspinat. Cu ochii minții, parcă îl vedea pe Hector. Cu părul negru și ochii albaștri, cu gura blândă, întotdeauna zâmbitoare. Trecuseră zece ani de când Hector murise la Culloden, ciopârțit de sabia lată a unui scoțian, iar John încă se trezea uneori în zori, cu trupul arcuit într-un spasm, simțind atingerea lui Hector.

Iar acum, situația asta. Se temuse de numire, să fie înconjurat de scoțieni, de vocile lor hârâite, copleșit de amintirea a ce îi făcuseră ei lui Hector. Însă niciodată, nici măcar în momentele cele mai jalnice de presimțire, nu crezuse că îl va reîntâlni pe James Fraser.

Focul de turbă din vatră a murit treptat, transformându-se în cenușă, apoi s-a răcit și aceasta, după care s-a făcut frig, iar fereastra, dintr-un negru adânc, a devenit cenușie în zorii cu ploaie scoțiană. Și totuși, John Grey stătea întins fără să doarmă, cu ochii arzând ațintiți asupra grinzilor înnegrite de fum de deasupra capului.

Grey s-a ridicat din pat neodihnit, dar hotărât. Se afla acolo. Tot acolo era și Fraser. Și niciunul dintre ei nu putea pleca în viitorul apropiat. Asta era. Trebuia să-l vadă când și când pe acel om – peste o oră li se va adresa deținuților strânși laolaltă, apoi trebuia să îi inspecteze cu regularitate –, dar nu îl va întâlni între patru ochi. Dacă păstra distanța față de Fraser, probabil că va ține în frâu amintirile pe care acesta i le stârnea. Dar și sentimentele.

Pentru că, deși ceea ce îl ținuse treaz era amintirea furiei și sentimentul de umilință din trecut, ceea ce îl împiedicase să adoarmă spre zori fusese cealaltă latură a situației actuale. Înțelesese treptat că Fraser era acum prizonierul *lui;* nu mai era persecutorul lui, ci prizonier, la fel ca și ceilalți, aflat la mila lui.

A sunat din clopoțel pentru a-și chema servitorul și s-a apropiat de fereastră ca să vadă cum era vremea, crispându-se la contactul cu podeaua rece din piatră de sub tălpile goale.

Deloc surprinzător, ploua. În curte, uzi până la piele, deținuții formau deja echipele de muncă. Tremurând pe sub cămașă, Grey și-a retras capul de la fereastra, pe care a închis-o pe jumătate; un frumos compromis între moartea prin sufocare și cea produsă de friguri.

Dorința de răzbunare îl făcuse să se agite în pat când fereastra se luminase, iar picăturile de ploaie răpăiau pe pervaz; se gândea la Fraser, închis într-o celulă minusculă, din piatră rece ca gheața, gol în nopțile de iarnă, hrănit cu lături, despuiat și biciuit în curtea închisorii. Acea putere arogantă, îngenuncheată, redusă la o suferință umilitoare, depinzând exclusiv de ordinul lui pentru a avea parte de o ușurare de/o clipă.

Da, se gândise la toate acele lucruri, și le imaginase în cel mai mic detaliu, intens, se desfătase cu ele. L-a auzit pe Fraser cerșind îndurare, s-a imaginat disprețuitor și dominator. Gândise toate acele lucruri, iar obiectul cu țepușe i s-a răsucit în măruntaie, străpungându-l și umplându-l cu dezgust față de el însuși.

Indiferent ce ar fi reprezentat pentru Grey, acum era un dușman înfrânt, un prizonier de război și un supus al Coroanei. În realitate, era supusul lui *Grey*; responsabilitatea și totodată datoria lui de onoare.

Servitorul îi adusese apă fierbinte pentru ras. Și-a umezit obrajii, simțind cum căldura îl alină, făcând să se potolească închipuirile chinuitoare ale nopții. Atât erau, și-a dat el seama – plăsmuiri, iar înțelegerea acestui lucru i-a oferit o oarecare ușurare.

L-ar fi putut înfrunta pe Fraser în luptă, iar atunci ar fi simțit plăcerea adevărată și sălbatică de a-l ucide sau a-l mutila. Însă adevărul ineluctabil era că, atâta vreme cât îi era prizonier, onoarea îl împiedica să-i facă vreun rău lui Fraser. Cât s-a bărbierit și s-a îmbrăcat, cu ajutorul unui servitor, și-a revenit îndeajuns pentru a atribui situației un umor sumbru.

Comportarea lui neghioabă de la Carryarrick îi salvase viața lui Fraser la Culloden. Acum, când datoria fusese achitată, iar Fraser se afla în puterea lui, neajutorarea lui evidentă ca deținut îl făcea să fie cu totul inofensiv. Pentru că, din prostie sau înțelepciune, din naivitate ori experiență, toți bărbații din familia Grey erau oameni de onoare.

Simțindu-se întru câtva mai bine, și-a întâlnit propria privire în oglindă, și-a îndreptat peruca și a plecat să ia micul dejun înainte de a se adresa deținuților.

– Vreți să vă servesc masa în camera de zi sau aici, sir?

Nepieptănat ca întotdeauna, MacKay a vârât capul în birou.

– Hm? a murmurat Grey, absorbit de hârtiile împrăștiate pe birou. A, a spus el, ridicând privirea. Aici, te rog.

A indicat vag un colț al biroului uriaș și s-a întors la treabă, abia ridicând ochii mai târziu, când i s-a adus tava cu mâncare.

Quarry nu glumise în legătură cu hârțogăraia. Până și cantitatea de alimente necesare impunea nesfârșite ordine și rechiziții – toate ordinele trebuind să fie trimise în duplicat la Londra, *dacă* avea el chef! –, fără a mai vorbi despre sutele de alte lucruri indispensabile prizonierilor, gărzilor, bărbaților și femeilor din sat care veneau să deretice cazarma și să muncească la bucătărie. Toată ziua nu făcuse altceva decât să scrie și să semneze ordine de rechiziție. *Trebuia* să găsească un scrib cât mai curând, altfel va muri de plictiseală.

O sută de kilograme de făină de grâu, a scris el, *pentru uzul deținuților. Șase butoaie* [14] *de bere pentru cazarmă.* Scrisul lui, de obicei elegant, degenerase, ajungând un soi de mâzgăleală funcțională, iar semnătura lui înflorită devenise brusc *J. Grey*.

Cu un oftat, a așezat pana pe masă și a închis ochii, masându-și punctul dureros dintre sprâncene. De la sosirea lui, soarele nu catadicsise să își arate fața, așa că, lucrând toată ziua în încăperea plină de fum, la lumina lumânării, ochii îl ardeau ca niște bucăți de cărbune. În ziua precedentă îi sosiseră cărțile, dar nu avusese timp nici măcar să le despacheteze, deoarece era prea obosit spre căderea nopții ca să facă altceva decât să își clătească ochii cu apă rece și să se culce.

A auzit un zgomot slab, discret și s-a ridicat brusc, deschizând ochii mari. Pe colțul biroului se afla un șobolan mare, cafeniu, care s-a mulțumit să se uite gânditor la el, mișcând din mustăți.

– Ei na, fir-ar să fie! a exclamat Grey plin de uimire. Hei, ticălosule! Aceea e cina *mea!*

Cu ochii sclipitori îndreptați spre maior, șobolanul ronțăia liniștit din prăjitura cu prune.

– Pleacă de-acolo!

Furios, Grey a înșfăcat cel mai apropiat obiect și l-a aruncat cu forță spre șobolan. Călimara, căci acela fusese obiectul aflat la îndemână, s-a făcut țăndări pe podeaua de piatră, împrăștiindu-și conținutul negru în toate părțile, iar șobolanul speriat a sărit de pe birou și a fugit precipitat, țâșnind printre picioarele lui MacKay, care apăruse în pragul ușii ca să vadă ce anume provocase gălăgia.

– Închisoarea nu are o pisică? a întrebat Grey, azvârlind conținutul tăvii cu mâncare în

coșul de gunoi de lângă birou.

– Ba da, sir, avem pisici în magazii, a spus MacKay, târându-se în patru labe ca să șteargă urmele negre lăsate de șobolanul care trecuse în goană prin băltoaca de cerneală.

– Ei bine, să aduci una și aici, te rog, MacKay, i-a poruncit Grey. Imediat!

Amintindu-și de coada cu aspect obscen, lipsită de păr, întinsă nepăsător peste farfuria lui, a mormăit. Sigur, văzuse adeseori șobolani pe câmpul de luptă, dar era deosebit de supărător să-și vadă cina distrusă chiar în fața ochilor.

A pășit spre fereastră și a rămas acolo, încercând să își limpezească gândurile în timp ce inspira aerul proaspăt, cât MacKay a terminat de curățat podeaua. Amurgul cobora, populând curtea interioară cu umbre violacee. Pietrele aripii în care se aflau celulele păreau chiar mai reci și mai sumbre decât de obicei.

Gardienii veneau prin ploaie dinspre aripa în care era bucătăria; o procesiune de cărucioare mici, încărcate cu hrană pentru deținuți; cazane uriașe cu terci de ovăz și coșuri cu pâine, acoperite cu pânză pentru a fi ferite de ploaie. Măcar sărmanii oameni aveau parte de o cină caldă după ce trudiseră toată ziua în cariera de piatră.

Întorcându-se de la fereastră, i-a venit o idee.

– În celule sunt mulți șobolani? l-a întrebat pe MacKay.

– Da, sir, foarte mulți, i-a răspuns deținutul, după care a terminat de șters pragul ușii. O să-i spun bucătarului să vă pregătească altă tavă, e bine, sir?

– Chiar te rog, a zis Grey. Și dacă ești bun, MacKay, te rog să te îngrijești ca în fiecare celulă să fie câte o pisică.

MacKay a părut ușor descumpănit. Grey s-a oprit o clipă din strângerea hârtiilor împrăștiate pe birou.

– S-a întâmplat ceva, MacKay?

– Nu, sir, i-a răspuns prizonierul cu glas tărăgănat. Numa' că fiarele astea cenușii se hrănesc cu cărăbuși. Și, cu tot respectul cuvenit, sir, nu cred că oamenii ar voi ca pisicile să le ia toți șobolanii.

– Cum, deținuții mănâncă șobolani? a întrebat el, aducându-și aminte de animalul cu dinți îngălbeniți care rodea din plăcinta lui cu prune.

– Doar când au norocul de a prinde vreunul, sir, a răspuns MacKay. La urma urmei, poate că pisicile le-ar fi de ceva ajutor. Asta e tot pentru seara asta, sir?

9. Rătăcitorul

Hotărârea lui Grey în ceea ce îl privea pe James Fraser a ținut două săptămâni. Apoi a sosit mesagerul din satul Ardsmuir cu o știre care a schimbat totul.

– Mai trăiește? l-a întrebat pe om pe un ton tăios.

Mesagerul, unul dintre locuitorii satului care lucra pentru închisoare, a încuviințat din cap.

– L-am văzut cu ochii mei, sir, când l-au adus înăuntru. Acum e la Lime Tree [15], unde i se poartă de grijă, dar nu mi s-a părut că i-ar păsa prea mult, sir, dacă înțelegeți ce vreau să zic.

A ridicat o sprânceană în mod semnificativ.

– Am înțeles, a răspuns Grey scurt. Mulțumesc, domnule…

– Allison, sir. Rufus Allison. La dispoziția dumneavoastră, domnule.

Bărbatul a primit apoi șilingul oferit, a făcut o plecăciune ținându-și boneta sub braț și a plecat.

Grey s-a așezat la birou și a privit cerul plumburiu. De la sosirea lui acolo, soarele strălucise doar o zi. Uitând că strica vârful ascuțit, a bătut în tăblia biroului cu capătul penei cu care scria.

Orice om, dar mai ales el, ar fi ciulit urechile auzind vorbindu-se despre aur.

În acea dimineață fusese descoperit un bărbat rătăcind prin ceața de pe landă, în apropierea satului. Hainele nu-i erau doar umede, ci și îmbibate cu apă de mare și, din cauza fierbințelii, delira.

De când fusese găsit, vorbise neîncetat, bolborosind în mare parte, însă salvatorii lui nu reușiseră să înțeleagă mare lucru din bălmăjelile lui fără sens. Omul părea a fi scoțian, dar vorbea într-un amestec incoerent de galică și franceză, strecurând ici și colo și câte un cuvânt în engleză. Iar unul dintre acele cuvinte fusese „aur“.

Combinația de scoțieni, aur și cuvinte franțuzești, folosită în acea zonă a țării, nu le putea readuce în minte decât un singur lucru celor care luptaseră până în ultimele zile în răscoala iacobită. Aurul Francezului. Comoara în aur pe care Ludovic al Franței i-o trimisese în secret – după cum se zvonea – vărului său, Charles Stuart. Însă ea ajunsese prea târziu.

Unii povesteau că aurul francez fusese ascuns de armata scoțiană în timpul ultimei retrageri direct spre nord, înainte de dezastrul final de la Culloden. Alții susțineau că aurul nu ajunsese la Charles Stuart, ci fusese ascuns în siguranță într-o peșteră din apropierea locului în care ajunsese la țărm, undeva pe coasta de nord-vest.

Unii ziceau că secretul ascunzătorii se pierduse, pentru că paznicul ei murise la Culloden. Alții credeau că ascunzătoarea era cunoscută și în prezent, dar secretul ei se păstra cu strășnicie, în rândurile unei singure familii din Highlands. Indiferent care ar fi fost adevărul, aurul nu fusese descoperit. Deocamdată.

Franceză și galică. Ca urmare a câtorva ani petrecuți în străinătate ca luptător, Grey vorbea destul de bine franceza, dar nici el, nici unul dintre ofițerii lui nu puteau vorbi barbara limbă galică, cu excepția câtorva cuvinte pe care sergentul Grissom le învățase de mic de la doica scoțiană.

Nu se putea încrede într-un om din sat; mai ales dacă acea poveste avea vreun înțeles. Aurul Francezului! Dincolo de valoarea lui – care, în orice caz, ar fi aparținut Coroanei –, aurul avea o valoare considerabilă și personală pentru John William Grey. Descoperirea acelei comori aproape mitice ar fi reprezentat pașaportul lui de plecare de la Ardsmuir – revenirea la Londra și la civilizație. Cea mai întunecată dizgrație ar fi instantaneu ștearsă de strălucirea aurului.

A mușcat capătul penei tăiate și a simțit cilindrul crăpând între dinți.

La naiba! Nu, nu putea apela la un sătean și nici la vreunul dintre ofițerii lui. Atunci, la un deținut. Da, putea folosi un deținut fără niciun risc, căci acesta nu ar fi putut să folosească informațiile în interes personal.

Încă o dată, la naiba. Toți deținuții vorbeau galica, iar mulți dintre ei chiar și engleza, dar niciunul nu știa franceză. *E un om educat*, i-a răsunat în memorie glasul lui Quarry.

– La naiba, la naiba, *la naiba!* a mormăit Grey.

N-avea ce face. Allison spusese că rătăcitorul era foarte bolnav; nu avea timp să caute altă soluție. A scuipat o fărâmă din pană.

– Brame! a strigat el.

Speriat, caporalul și-a băgat capul pe ușă.

– Da, sir!

– Adu-mi-l pe deținutul numit James Fraser. Neîntârziat.

Guvernatorul stătea la biroul său, proptindu-se de el ca și cum uriașa tăblie din lemn de stejar ar fi fost un zid de apărare. Mâinile îi asudau pe lemnul lustruit, iar gulerul alb al uniformei părea că îl strânge de gât.

Inima i-a tresărit puternic atunci când ușa s-a deschis. Scoțianul a intrat, cu lanțurile zornăind încet în urma lui, și a rămas în picioare în fața biroului. Toate lumânările din încăpere erau aprinse, iar biroul era luminat ca în toiul zilei, deși afară începuse să se întunece.

Îl văzuse pe Fraser de câteva ori, desigur, stând în curte cu ceilalți deținuți, cu creștetul roșcat și cu umerii mult deasupra celorlalți, dar niciodată nu se aflase suficient de aproape pentru a-i vedea limpede chipul.

Arăta altfel. Asta venea ca un șoc, dar și ca o ușurare; multă vreme, păstrase în amintire fața bărbierită, întunecată ca o amenințare sau iluminată de râs. Individul avea barba tunsă scurt, iar fața îi era calmă și precaută și, deși neschimbați, ochii albaștri nu dădeau niciun semn de recunoaștere. Bărbatul a rămas în așteptare în fața biroului.

Grey și-a dres glasul. Inima încă îi bătea prea repede, dar măcar putea vorbi calm.

– Domnule Fraser, a spus el. Vă mulțumesc că ați venit.

Scoțianul și-a plecat capul curtenitor, dar nu a spus că nu avusese de ales; ochii lui exprimau clar acest lucru.

– Fără îndoială că v-ați întrebat de ce am cerut să fiți chemat, a spus Grey, iar vorbele lui au sunat insuportabil de pompos până și pentru urechile lui, dar nu avea încotro. Am constatat că a apărut o situație în care am nevoie de ajutorul dumneavoastră.

– Despre ce este vorba, domnule maior?

Glasul rămăsese la fel – profund și precis, marcat de o ușoară vibrație a oamenilor din Highlands.

Grey a respirat adânc și s-a ridicat de la birou. Ar fi preferat să facă orice decât să ceară ajutorul acelui bărbat, însă nu avea de ales. Fraser reprezenta singura posibilitate.

– În apropierea coastei a fost găsit un om rătăcit, a spus el cu fereală. Se pare că este grav

bolnav, iar vorbirea i-a fost afectată. Cu toate acestea, anumite… chestiuni la care face referire par să fie… importante pentru Coroană. Vă cer să discutați cu el și să descoperiți cât de multe posibil despre identitatea lui, dar și chestiunile despre care vorbește.

A făcut o pauză, însă Fraser a rămas drept, în așteptare.

– Din păcate, a mai spus Grey, inspirând încă o dată adânc, omul cu pricina a fost auzit vorbind un amestec de galică și franceză, și doar un cuvânt sau două în engleză.

Una dintre sprâncenele groase ale scoțianului s-a clintit. Trăsăturile feței nu s-au schimbat considerabil, dar era evident că înțelesese implicațiile situației.

– Am înțeles, domnule maior. Vocea slabă a scoțianului era încărcată de ironie. Și doriți sprijinul meu pentru a interpreta ceea ce ar avea de spus acel om.

În loc de răspuns, Grey s-a mulțumit să aprobe cu un semn din cap.

– Mă tem că trebuie să refuz, domnule maior.

Fraser i s-a adresat cu respect, dar cu o sclipire în ochi care nu arăta nicidecum așa ceva. Fără să-și dea seama, Grey a strâns puternic cuțitul de scrisori din alamă aflat pe sugativă.

– Refuzați? a întrebat el, strângând și mai tare degetele în jurul mânerului pentru a-și păstra vocea calmă. Domnule Fraser, aș putea întreba de ce?

– Domnule maior, eu sunt deținut, a spus scoțianul pe un ton politicos. Nu interpret.

– Sprijinul dumneavoastră va fi… apreciat, a intervenit Grey, străduindu-se să confere cuvântului o anumită semnificație, fără a-l mitui de-a dreptul. În caz contrar, a continuat el pe un ton mai aspru, refuzul de a oferi sprijinul legitim…

– Nu e legitim să mă siliți să vă slujesc și nici să mă amenințați, domnule maior.

Vocea lui Fraser fusese mult mai dură decât a lui Grey.

– Dar nu v-am amenințat!

Lama cuțitului de deschis scrisori îi pătrundea în palmă, așa că a fost silit să slăbească strânsoarea.

– Nu? Ei bine, sunt încântat să aud asta, a zis Fraser întorcându-se să plece. Domnule maior, în acest caz, vă urez noapte bună.

Grey ar fi dat orice să îl vadă plecat. Din păcate, datoria îi cerea să îl facă să rămână.

– Domnule Fraser!

Scoțianul s-a oprit la câțiva centimetri de ușă, dar nu s-a întors. Grey a inspirat adânc, pentru a căpăta curaj.

– Dacă veți face ce vă cer, voi pune să vi se scoată fiarele de la mâini, a promis el.

Fraser a rămas neclintit. Chiar dacă era tânăr și neexperimentat, lui Grey nu îi lipsea simțul observației. Și se pricepea să judece oamenii. Grey a observat cum Fraser își înalță capul și își încordează umerii și a simțit slăbindu-i temerile care îl cuprinseseră de când primise știrea despre bărbatul rătăcitor.

– Domnule Fraser? a spus el.

Foarte încet, scoțianul s-a întors spre el. Chipul îi era absolut inexpresiv.

– Domnule maior, accept târgul, a spus el încet.

Trecuse de miezul nopții când au sosit în satul Ardsmuir. Nicio lumină nu lucea în ferestrele căsuțelor de țară prin dreptul cărora treceau, iar Grey s-a trezit întrebându-se ce gândeau sătenii auzind zgomotul de copite și zornăitul armelor pe la geamuri atât de târziu în noapte, un ecou slab al trupelor engleze care măturaseră Highlands în urmă cu zece ani.

Rătăcitorul fusese dus la Lime Tree, un han numit astfel deoarece, vreme de mulți ani, se mândrise cu un tei uriaș chiar în curte; singurul copac mare pe o rază de patruzeci și cinci de kilometri. Acum, din el nu mai rămăsese decât un ciot lat – copacul, la fel ca multe alte lucruri, pierise după lupta de la Culloden, folosit ca lemn de foc de soldații lui Cumberland –, însă numele lui dăinuise.

Ajuns la ușă, Grey s-a oprit o clipă și s-a întors spre Fraser.

– Mai țineți minte condițiile înțelegerii noastre?

– Da, a răspuns Fraser scurt, apoi a trecut pe lângă el.

În schimbul scoaterii fiarelor de la mâini, Grey îi mai ceruse trei lucruri: în primul rând, Fraser nu va încerca să evadeze în cursul călătoriei spre sat și nici la înapoiere. În al doilea

rând, Fraser va prezenta o relatare completă și sinceră a spuselor străinului. Și, în al treilea rând, Fraser trebuia să își dea cuvântul de gentleman că nu va dezvălui nimănui altcuiva cele aflate, cu excepția lui Grey.

Dinăuntru s-a auzit un murmur de voci care vorbeau în galică; o exclamație de uimire a hangiului la vederea lui Fraser și reținere când l-a zărit pe bărbatul cu tunică roșie din spatele lui. Hangița se afla pe scară, ținând în mână un felinar care făcea ca umbrele să danseze în jurul ei.

Alarmat, Grey și-a lăsat mâna pe brațul hangiului.

– Cine e omul acela?

Pe scară apăruse o altă siluetă, fantomatică, învești mântată în negru.

– E preotul, a spus încet Fraser, aflat alături de el. Înseamnă că omul va muri curând.

Încercând să se pregătească pentru ceea ce ar putea urma, Grey a inspirat adânc.

– Înseamnă că nu trebuie să mai pierdem timpul, a spus el cu fermitate, punând un picior pe scară. Să trecem la treabă.

Ținându-i cu o mână pe Fraser și cu cealaltă pe preot, bărbatul a murit înainte de ivirea zorilor. În timp ce preotul se apleca asupra patului murmurând în galică și latină, făcând semne ca un papă deasupra cadavrului, Fraser stătea cu ochii închiși pe un taburet, încă ținând mâna mică și fragilă într-a lui.

Scoțianul masiv stătuse alături de acel om toată noaptea, ascultându-l, încurajându-l, liniștindu-l. Grey rămăsese lângă ușă, nedorind să îl sperie pe muribund cu uniforma lui, și se arătase deopotrivă surprins și ciudat de mișcat de blândețea lui Fraser.

Acum, Fraser a așezat cu delicatețe mâna subțire și uscată peste pieptul încremenit și a făcut același semn ca și preotul, atingându-și fruntea, inima și ambii umeri pe rând, în semnul crucii. A deschis ochii și s-a ridicat, cât pe ce să atingă grinzile joase cu crestetul. I-a făcut un semn scurt din cap lui Grey și l-a urmat pe scara îngustă.

– Aici.

Grey a indicat încăperea în care se serveau băuturi, pustie la acea oră. O servitoare cu ochi adormiți le-a făcut focul și le-a adus pâine și bere, după care a plecat, lăsându-i singuri.

Grey a așteptat ca Fraser să bea puțină bere înainte de a-l lua la întrebări.

– Ei bine, domnule Fraser?

Scoțianul a așezat pe masă stacana de bere din cositor și apoi și-a trecut o mână peste gură. Deja bărbos, cu părul lung împletit frumos, nu părea deloc răvășit după îndelungata veghe, însă avea cearcăne de oboseală sub ochi.

– În regulă, a spus el. Domnule maior, nu se leagă prea multe, a adăugat el prevenitor, dar iată ce a zis omul.

Vorbea cu grijă, oprindu-se când și când ca să-și amintească vreun cuvânt, apoi din nou, ca să explice unele cuvinte din galică. Grey asculta cu o dezamăgire crescândă; Fraser avusese dreptate – nimic nu se lega.

– Vrăjitoarea albă? l-a întrerupt Grey la un moment dat. A vorbit despre o vrăjitoare albă? Și despre sigilii?

Amănuntul nu i se păruse cu nimic mai tras de păr decât restul, dar tonul vocii îi trăda neîncrederea.

– Da, a vorbit.

– Mai povestiți-mi o dată, i-a cerut Grey pe un ton poruncitor. Cât de bine vă amintiți. Vă rog, a adăugat el.

Oarecum surprins, Grey și-a dat seama că se simțea foarte în largul lui alături de Fraser. Sentimentul era parțial cauzat de oboseală, desigur, toate reacțiile și senzațiile lui fiind amorțite după noaptea lungă și încordarea de a vedea un om murind dintr-o clipă în alta.

Noaptea i se păruse ireală lui Grey; iar încheierea ei era și mai ciudată, mai ales că se trezise stând într-o tavernă de țară, în lumina slabă a zorilor, și bând o stacană de bere alături de Jamie Fraser cel Roșu.

Fraser i-a ascultat ordinul, vorbind rar și oprindu-se din când în când. Omițând câte un cuvânt ici și colo, relatarea lui a fost la fel cu prima, iar acele porțiuni pe care Grey le înțelesese singur au fost redate cu fidelitate.

Descurajat, a clătinat din cap. Bolboroseli. Exact asta fuseseră aiurelile bărbatului – deliruri. Dacă omul văzuse vreodată aur – și la un moment dat lăsase această impresie –, din amestecul de vorbe provocate de halucinații și din delirul cauzat de febră, nu se putea preciza unde sau când se întâmplase asta.

– Ești absolut sigur că asta e tot ce a spus? a întrebat Grey, agățându-se de slaba speranță că Fraser ar fi putut omite o mică propoziție, o afirmație care ar fi putut oferi un indiciu pentru descoperirea acelei comori pierdute.

Când Frser a ridicat stacana, mâneca straiului i-a alunecat spre cot; Grey a văzut atunci carnea iritată din jurul încheieturii, întunecată în lumina cenușie a zorilor care pătrundea în încăpere. Fraser l-a surprins privind-o și a așezat stacana pe masă, punând astfel capăt fragilei iluzii de camaraderie.

– Domnule maior, eu respect înțelegerea făcută, a spus Jamie cu un aer glacial, apoi s-a ridicat în picioare. Acum ne putem întoarce?

O vreme, au călărit în tăcere. Fraser era pierdut în propriile gânduri, iar Grey era doborât de oboseală și dezamăgire. S-au oprit la un mic izvor pentru a se împrospăta, tocmai când soarele trecea peste dealurile scunde dinspre nord.

Grey a băut din apa rece, apoi s-a stropit pe față, simțindu-se înviorat de răceala ei pentru moment. Nu mai dormise de mai bine de douăzeci și patru de ore, iar acum se simțea prost și lent.

Fraser stătuse treaz tot atâta timp, dar nu dădea niciun semn că asta l-ar fi deranjat în vreun fel. Mergea de-a bușilea pe lângă izvor, culegând atent un fel de bălării din apă.

– Ce faci, domnule Fraser? l-a întrebat Grey, oarecum nedumerit.

Ușor surprins, dar nicidecum jenat, Jamie a ridicat privirea spre el.

– Culeg năsturași, domnule maior.

– Văd asta, a spus Grey impacientat. De ce?

– Ca să-i mănânc, domnule maior, i-a răspuns Fraser pe un ton firesc.

A luat sacul pătat din pânză de la brâu și a lăsat să cadă în el masa verde și umedă.

– Chiar așa? Nu primești suficientă hrană? a întrebat Grey, absent. Nu am auzit până acum ca oamenii să mănânce frunze de năsturaș.

– Domnule maior, dar e ceva verde.

În starea lui de oboseală, maiorul trăia bănuiala că era luat peste picior.

– Pentru numele Domnului, ce altă culoare ar trebui să aibă o bălărie? a întrebat el.

Fraser a strâmbat ușor din buze, lăsând impresia că discută ceva cu sine. În cele dn urmă, a ridicat vag din umeri, ștergându-și mâinile ude de pantaloni.

– Domnule maior, voiam să spun doar că, dacă mâncăm plante verzi, nu vom mai suferi de scorbut și nu ne vor mai cădea dinții. Oamenii mei mănâncă toate verdețurile pe care le aduc, iar frunzele de năsturaș au cel mai bun gust dintre toate plantele pe care le pot culege de pe landă.

Grey a făcut ochii mari de uimire.

– Plantele verzi împiedică apariția scorbutului? a exclamat el. De unde ți-a venit ideea asta?

– De la soția mea! s-a răstit Fraser.

Apoi s-a întors brusc cu spatele, s-a ridicat și a legat sacul cu mișcări rapide și rigide.

Grey nu s-a putut abține, astfel că a întrebat:

– Soția dumneavoastră, domnule, unde este?

Răspunsul a fost o flacără bruscă de un albastru-închis care l-a fulgerat până în măduva oaselor, atât de șocantă a fost intensitatea ei.

Probabil că ești prea tânăr ca să cunoști puterea urii și a disperării. Vorbele lui Quarry au răsunat în mintea lui Grey. Nu era prea tânăr; le-a recunoscut imediat pe amândouă în adâncimile ochilor lui Fraser. Însă doar o clipă; apoi, vălul de politețe glacială a revenit în glasul lui Fraser.

– Soția mea a dispărut, a spus Jamie și s-a întors din nou cu spatele, atât de brusc, încât gestul ar fi putut trece drept impolitețe.

Grey a fost străbătut de un sentiment neașteptat. În parte, se simțea ușurat. Femeia care provocase și participase la umilirea lui era moartă. Pe de altă parte, îi părea rău.

În cursul călătoriei de înapoiere spre Ardsmuir, niciunul dintre ei nu a mai rostit nicio vorbă.

Trei zile mai târziu, Jamie Fraser a evadat. Niciodată nu le fusese greu deținuților de la Ardsmuir să evadeze, însă niciunul dintre ei nu făcuse asta, pur și simplu pentru că nu avea unde să se ducă. La cinci kilometri de închisoare, coasta Scoției se prăbușea în ocean printr-

o faleză de granit sfărâmicios. Pe celelalte trei laturi, nu exista nimic în afara landei pustii, care se întindea pe kilometri întregi.

Cândva, un bărbat putea porni pe landă, bizuindu-se pe clanul lui și pe rude pentru a fi sprijinit și protejat. Însă clanurile fuseseră strivite, neamurile muriseră, iar deținuții scoțieni fuseseră duși departe de pământurile propriilor clanuri. Moartea prin înfometare pe landa pustie era doar ceva mai bună decât aceea dintr-o celulă de închisoare. Evadarea nu era o opțiune – pentru nimeni, în afară de Jamie Fraser, care avusese un motiv clar în minte.

Caii dragonilor țineau drumul. Landa înconjurătoare arăta netedă ca o cuvertură din catifea, iar florile violacee ale ierbii-negre alcătuiau un strat subțire, răspândit înșelător peste treizeci de centimetri sau mai mult de mușchi de turbă, spongios și ud. Nici măcar căprioarele nu se aventurau la întâmplare prin acea masă mlăștinoasă – Grey a văzut trei sau patru animale, ca niște siluete, la peste un kilometru și jumătate depărtare, iar poteca făcută de ele printre tufișurile de iarbă-neagră nu părea mai largă decât un fir.

Desigur, Fraser nu avea cal. Însemna că deținutul evadat putea fi oriunde pe landă, liber să urmeze potecile căprioarelor.

Datoria lui John Grey era să urmărească fugarul și să încerce capturarea lui. Pentru el era ceva mai mult decât o îndatorire, de aceea pornise în căutarea lui împreună cu soldații din garnizoană, mânându-i înainte și aprobând doar opriri foarte scurte pentru odihnă și hrană. Datoria, da, și dorința arzătoare de a descoperi aurul francez, de a recâștiga respectul superiorilor lui, precum și de a scapa de exilul în acel peisaj dezolant din Scoția. Însă era vorba și despre furie, și despre un sentiment ciudat de trădare personală.

Grey nu era sigur dacă era mai furios pe Fraser, care își încălcase cuvântul, ori pe sine, pentru că fusese suficient de neghiob să creadă că un scoțian – gentleman sau nu –, avea un sentiment de onoare egal cu al lui. Dar era furios și, la nevoie, hotărât să scotocească orice potecă de pe landă pentru a-l prinde pe James Fraser.

După o zi istovitoare în care cercetaseră landa, în următoarea seară, mult după căderea întunericului, au ajuns pe coastă. Ceața se subțiase deasupra stâncilor, purtată de vântul din larg, iar marea se întindea dinaintea lor, mărginită de faleze și presărată cu insulițe pustii.

John Grey a rămas alături de calul lui pe stânci, privind spre marea întunecată și agitată. Slavă Domnului, era o noapte senină pe coastă, iar luna era pe jumătate; lumina ei picta stâncile udate de spargerea valurilor, făcându-le să iasă în evidență și strălucind ca niște

lingouri de argint pe fundalul umbrelor negre ca de catifea.

Nu mai văzuse un peisaj atât de dezolant, deși avea un soi de frumusețe înfiorătoare care îi făcea sângele să înghețe în vine. Nici urmă de James Fraser. Niciun semn de viață.

Brusc, unul dintre soldați și-a scos pistolul, exclamând surprins:

– Acolo! Pe stânci!

– Stai potolit, nătărăule, i-a spus alt soldat, prinzându-l de mână, apoi fără niciun efort de a-și ascunde disprețul, a continuat: N-ai văzut niciodată foci?

– A… nu, a răspuns primul, foarte rușinat.

Și-a coborât pistolul și a rămas cu privirea ațintită la formele mici și întunecate de pe stâncile care se înălțau din apă.

Nici Grey nu mai văzuse foci, așa că le-a urmărit fascinat. De la distanță, arătau ca niște limacși negri, iar lumina lunii, reflectată de blana lor umedă, părea să se rostogolească și să se unduiască nesigur când animalele se deplasau cu stângăcie pe uscat.

Când era copil, mama lui avusese o mantie din blană de focă. I se îngăduise să o atingă o dată și îl uimise netezimea ei, întunecată și caldă ca o noapte de vară fără lună. Era uimitor că o blană atât de moale și deasă provenea de la acele creaturi alunecoase și ude.

– Scoțienii le numesc mătăsoase, a spus soldatul care le recunoscuse.

A făcut semn din cap către foci, cu aerul unui cunoscător.

– Mătăsoase?

Asta îi reținuse atenția lui Grey, care l-a privit pe soldat cu interes.

– Ce altceva mai știi despre ele, Sykes?

Bucurându-se de scurta atenție ce i se acorda, soldatul a ridicat din umeri.

– Nu mare lucru, sir. Oamenii de pe aici au tot felul de povești despre ele; se spune că uneori una dintre ele vine pe mal și își leapădă blana, iar în ea este o femeie frumoasă. Dacă un bărbat găsește blana și o ascunde, pentru ca ea să nu se poată întoarce în apă, atunci e silită să rămână și să-i devină soție. Mi s-a spus că devin soții bune.

– Măcar sunt tot timpul umede, a murmurat primul soldat, iar ceilalți au izbucnit în hohote

de râs strident ca țipătul păsărilor de mare, căpătând ecou între stânci.

– De ajuns!

Grey a fost silit să ridice glasul pentru a fi auzit în vacarmul de râsete și comentarii grosolane.

– Desfășurarea! le-a ordonat el. Cercetați falezele în ambele direcții și stați cu ochii în patru ca să nu vă scape vreo ambarcațiune; s-ar putea ca înapoia acelor insule să existe suficient loc pentru a ascunde un barcaz cu velă.

Rușinați, soldații au plecat fără să mai comenteze. Au revenit o oră mai târziu, udați de valuri și răvășiți de efortul de a urca faleza, dar fără să fi văzut vreo urmă de evadat sau de Aurul Francezului.

În zori, când lumina a colorat stâncile alunecoase în roșu și în auriu, mici grupuri de dragoni au fost trimise să cerceteze faleza în ambele direcții, coborând cu atenție prin crăpăturile dintre stânci și peste movilele de pietre.

Nu au găsit nimic. Grey a rămas lângă focul de pe culmea falezei și a urmărit cum se desfășura căutarea. Era înfășurat în mantaua grea, pentru a se feri de vântul mușcător, și bea din când în când câte o cafea fierbinte făcută de servitorul lui, pentru a prinde puteri.

Omul de la hanul Lime Tree venise dinspre mare, pentru că straiele lui erau îmbibate cu apă de mare. Dacă Fraser aflase din vorbele bărbatului ceva ce nu-i declarase ori dacă hotărâse să rișt să cerceteze de unul singur, cu certitudine că s-ar fi îndreptat spre mare. Și totuși nu descoperiseră nici urmă de el, nicăieri pe acea porțiune de coastă. Lucru și mai neplăcut, nici urmă de aur.

– Domnule maior, dacă a ajuns în zona asta de faleză, cred că până aici i-a fost, a spus sergentul Grissom de lângă el, privind tălăzuirea și învârtejirea apei printre stâncile ascuțite.

A făcut semn către marea furioasă, continuând:

– Locul ăsta este numit Cazanul Diavolului, pentru că apa pare să fiarbă tot timpul. Pescarii care se înecă în largul coastei de aici sunt rareori găsiți; de vină sunt curenții înșelători, desigur, dar oamenii spun că diavolul îi prinde și-i trage în adânc.

– Așa se spune? a întrebat Grey cu tristețe, privind în jos, spre apa înspumată și agitată, aflată la doisprezece metri dedesubtul lui. Nici nu mă îndoiesc, sergent, a continuat, apoi s-a întors spre focul de tabără.Sergent, să dai ordin de cercetare până la căderea

întunericului. Dacă nu găsiți nimic, vom porni înapoi mâine-dimineață.

Grey și-a ridicat privirea de la gâtul calului și a mijit ochii în lumina difuză a zorilor. Avea pleoapele umflate din cauza fumului de turbă și a lipsei de somn, iar oasele îl dureau după cele câteva nopți dormite pe pământul jilav.

Drumul de întoarcere la Ardsmuir nu va dura mai mult de o zi. Gândul că va avea parte de un pat moale și de o cină caldă era încântător, însă apoi va trebui să scrie un mesaj către Londra, să mărturisească evadarea lui Fraser, să precizeze motivul și eșecul lui rușinos în încercarea de a-l prinde.

Senzația de deprimare provocată de acea perspectivă era accentuată de niște crampe puternice în partea de jos a abdomenului. A ridicat un braț, cerându-le soldaților să se oprească și a coborât greoi de pe cal.

– Așteptați aici! le-a ordonat el.

La câteva zeci de metri era un delușor; îi va oferi destulă intimitate ca să găsească ușurarea de care avea mare nevoie; intestinele lui, neobișnuite cu terci și turte din ovăz, se revoltaseră în fața solicitărilor impuse de dieta de campanie.

În tufișurile de iarbă-neagră, păsările cântau. Departe de zgomotul de copite și de harnașamente, se auzeau toate sunetele mărunte ale landei care se trezea. Vântul se schimbase după ivirea zorilor, iar parfumul mării se îndrepta acum spre uscat, șoptind printre firele de iarbă. Un animal mărunt se foia printr-un tufiș din apropiere. Totul era foarte pașnic.

Îndreptându-se de spate din postura pe care, cu întârziere, a socotit-o extrem de nedemnă, Grey a ridicat capul și s-a trezit față în față cu James Fraser.

Acesta se afla la mai puțin de doi metri de el. Stătea nemișcat ca o căprioară, iar vântul landei îi mângâia chipul și razele soarelui se încurcau în părul lui.

Privindu-se fix, au rămas ca înghețați. În aer se simțea mirosul delicat al mării, purtat de vânt. În afara brizei și a cântecului unor privighetori, nu se auzea niciun alt sunet. Atunci Grey s-a ridicat, înghițind cu greu pentru a-și reveni din sperietură.

– Îmi pare rău, dar m-ai prins într-o poziție dezavantajoasă, domnule Fraser, a spus el cu răceală, ridicându-și pantalonii cu toată stăpânirea de sine de care era în stare.

Scoțianul a rămas imobil, urmărindu-l pe Grey cum se ridică. Apoi a privit peste umăr către cei șase soldați care stăteau cu muschetele îndreptate către el. Ochii lui albaștri-închis i-au întâlnit pe ai lui Grey ca într-o confruntare. În cele din urmă, un colț al gurii lui Fraser s-a mișcat:

– Cred că m-ați prins în aceeași situație, domnule maior.

10. Blestemul vrăjitoarei albe

Tremurând, strângându-și genunchii la piept și străduindu-se să se încălzească, Jamie Fraser stătea pe podeaua din piatră a magaziei. Credea că nu-i va mai fi niciodată cald. Răceala mării i se furișase în oase și încă simțea, adânc în pântec, frământarea brizanților clocotitori.

Simțea lipsa celorlalți deținuți – Morrison, Hayes, Sinclair, Sutherland. Nu doar pentru tovărășie, ci și pentru căldura corpurilor lor. În nopțile amarnic de friguroase, bărbații se ghemuiau laolaltă ca să se încălzească, simțindu-și respirațiile stătute, îndurând ghionturile și loviturile camarazilor de dragul căldurii.

Însă acum era singur. Probabil că nu îl vor mai trimite în celula mare, alături de ceilalți, decât după ce îi vor fi aplicat pedeapsa cuvenită pentru evadare. Suspinând, s-a lipit de zid, conștient de oasele șirei spinării presate de piatră și de fragilitatea cărnii care le acoperea.

Se temea foarte mult că va fi biciuit, și totuși spera ca aceea să-i fie pedeapsa. Va fi oribil, dar se va încheia repede și era infinit mai suportabil decât să fie pus din nou în lanțuri. Simțea în carne lovitura barosului mânuit de fierar, răsunând cu ecou prin oasele brațului când acesta punea cătușele la loc, ținându-i încheietura nemișcată pe nicovală.

Degetele lui au căutat rozariul de la gât. I-l dăduse sora lui când plecase de la Lallybroch; englezii îi îngăduiseră să îl păstreze, pentru că mărgelele din lemn de fag nu aveau nicio valoare.

– Sfântă Maria, plină de grație dumnezeiască, binecuvântată fii între toate femeile! a murmurat el.

Nu avea mari speranțe. Diavolul acela scund și blond de maior văzuse – blestemat să-i fie sufletul – și știa cât de îngrozitoare fuseseră pentru el cătușele.

– Binecuvântat fie rodul pântecului tău, Iisus! Sfântă Maria, Mama Domnului, roagă-te pentru noi, păcătoșii…

Micuțul maior îi propusese un târg și el îl respectase. Dar maiorul sigur nu gândea la fel.

Își ținuse jurământul, făcuse ce promisese. Redase cuvintele pe care le auzise, fără a omite nimic, așa cum le auzise din gura rătăcitorului. Nu făcea parte din înțelegere să îi spună englezului că îl cunoștea pe acel bărbat și nici ce concluzie trăsese din bolboroselile lui.

Îl recunoscuse imediat pe Duncan Kerr, deși era schimbat de trecerea timpului și de boala ucigătoare. Înainte de Culloden, fusese arendaș al lui Colum MacKenzie, unchiul lui Jamie. După aceea, fugise în Franța, ca să-și ducă traiul chinuit.

– Stai liniștit, *a charaid, bi sàmhach,* îi șoptise el în galică, îngenunchind lângă patul pe care zăcea bolnavul.

Duncan era vârstnic, avea chipul topit de boală și de oboseală, iar ochii îi sticleau de febră. La început crezuse că Duncan era prea dărâmat ca să îl recunoască, însă acesta îl prinsese de mână cu o forță surprinzătoare și repetase printre gâfâieli *„mo charaid“.* Neam al meu.

Privind de lângă ușă, peste umărul maiorului Grey, hangiul urmărea totul. Jamie își aplecase capul și îi șoptise la ureche lui Duncan:

– Tot ce rostești îi va fi spus englezului. Să vorbești cu fereală.

Hangiul mijise ochii, dar distanța dintre ei era prea mare; Jamie fusese sigur că acesta nu auzise. Apoi maiorul se întorsese și îi poruncise hangiului să plece, iar el se simțise în sfârșit în siguranță.

Nu ar fi putut spune dacă fusese efectul avertismentului sau doar tulburarea provocată de fierbințeală, dar vorbirea lui Duncan rătăcea odată cu mintea lui, devenind deseori incoerentă, imaginile din trecut suprapunându-se peste cele din prezent. Câteodată, îl numea Dougal pe Jamie, numele fratelui său, celălalt unchi al lui Jamie. Alteori se cufunda în poezie, pentru ca apoi să delireze. Iar între aiurelile și cuvintele fără noimă, câteodată apărea un grăunte de înțeles ori mai mult decât atât.

– E blestemat, șoptise Duncan. Aurul e blestemat. Bagă de seamă, flăcăule. A fost dat de vrăjitoarea albă, pentru fiul regelui. Dar cauza este pierdută, fiul regelui a fugit, iar ea nu va îngădui ca aurul să fie dat unui laș.

– Cine este ea? întrebase Jamie.

Inima fusese cât pe ce să-i sară din piept și îl făcuse să se înece auzind vorbele rostite de Duncan, după care începuse să îi bată nebunește când îl întrebase din nou:

– Vrăjitoarea albă – cine este ea?

– Caută un bărbat curajos. Un MacKenzie, aurul este pentru el. MacKenzie. E al lor, așa spune ea, de dragul celui care a murit.

– Cine e vrăjitoarea? întrebase Jamie din nou.

Cuvântul folosit de Duncan fusese *bandruidh* – o vrăjitoare, o prezicătoare, o femeie albă.

Așa se vorbise cândva despre soția lui. Claire – doamna lui cea albă. Îl strânsese puternic de mână pe Duncan, încercând din răsputeri să-și păstreze cumpătul.

– Cine? întrebase el din nou. Cine e vrăjitoarea?

– Vrăjitoarea, a mormăit Duncan, cu ochii închiși. Vrăjitoarea. E mâncătoare de suflete. E moartea. El e mort, acel MacKenzie e mort.

– Cine e mort? Colum MacKenzie?

– Toți, toți. Toți morți! a strigat bolnavul, strângându-l de mână pe Jamie. Și Colum, și Dougal, și Ellen.

A deschis brusc ochii, ațintindu-i spre Jamie. Din cauza fierbințelii, pupilele i se dilataseră, astfel că privirea lui părea un ocean adânc și negru.

– Oamenii povestesc, a spus el, cu o limpezime surprinzătoare, cum Ellen MacKenzie și-a părăsit frații și căminul și s-a dus să se mărite cu o sirenă din mare. Le-a auzit, da?

Duncan zâmbise cu un aer visător, iar privirea lui întunecată rememorase viziunea îndepărtată.

A auzit sirenele cântând, acolo, pe stânci, una, două, trei, și a văzut din turn, una, două, trei, și atunci a coborât și a intrat adânc în mare, să trăiască alături de ele. Da? Nu așa a făcut?

– Așa spun oamenii, îi răspunsese Jamie, simțindu-și gura uscată.

Ellen fusese numele mamei lui. Și așa vorbiseră oamenii când își părăsise căminul și fugise cu Brian Dubh Fraser, un bărbat cu părul negru și lucios, ca al unei foci. Bărbatul de dragul căruia acum el era numit Mac Dubh – fiul lui Brian cel Negru.

Maiorul Grey stătea aproape, de cealaltă parte a patului, cu sprâncenele ridicate în timp ce se uita concentrat la fața lui Duncan. Englezul nu vorbea galică, dar Jamie putea băga mâna în foc că știe cuvântul care însemna aur. A surprins privirea maiorului și a dat din cap, aplecându-se apoi și zicându-i muribundului în franceză, suficient de tare ca să audă și Grey:

– Aurul, omule. Unde este aurul?

L-a strâns de mână pe Duncan cât de tare a putut, sperând ca astfel să-l avertizeze.

Duncan a închis ochii și a mișcat capul neajutorat încoace și încolo pe pernă. A mormăit ceva, dar prea încet ca vorbele lui să poată fi auzite.

– Ce a spus? a întrebat maiorul brusc. Ce?

– Nu știu, a zis Jamie, bătându-l ușor pe Duncan peste mână pentru a-l trezi. Vorbește-mi, omule, mai spune o dată.

În afara câtorva bolboroseli, nu a primit niciun răspuns. Duncan dăduse ochii peste cap, astfel că printre pleoapele ofilite se vedea doar o dungă albă, sclipitoare. Impacientat, maiorul s-a aplecat și l-a scuturat de umăr.

– Trezește-te! i-a zis. Vorbește!

Dintr-odată, Duncan Kerr a deschis ochii. A privit în sus, dincolo de cele două chipuri aplecate asupra lui, parcă văzând ceva în depărtare.

– Ea vă va spune, a zis el în galică. Va veni după tine.

Preț de o clipă, atenția lui a părut să revină asupra încăperii în care zăcea, iar ochii lui s-a concentrat asupra bărbaților aflați în încăpere.

– După voi doi, a spus el limpede.

Apoi a închis ochii și nu a mai scos nicio vorbă, dar l-a strâns și mai tare de mână pe Jamie. După o vreme, strânsoarea a slăbit și totul s-a încheiat. Paznicul aurului își dăduse sufletul.

Și astfel, Jamie Fraser își respectase cuvântul față de englez, dar și față de conaționali. Îi spusese maiorului tot ce rostise Duncan, iar asta nu îi fusese de niciun folos! Iar când i se oferise prilejul de a evada, profitase de el – plecase spre zona cu tufișuri de iarbă-neagră și cercetase marea, și făcuse tot ce putuse cu testamentul lui Duncan Kerr. Iar acum trebuia să plătească prețul faptelor lui, indiferent care ar fi fost acela.

A auzit zvon de pași dinspre coridor. Și-a strâns și mai mult genunchii, încercând să își stăvilească tremurul. Măcar avea să se hotărască acum, orice ar fi fost.

– …roagă-te pentru noi, păcătoșii, și în clipa morții! Amin!

Ușa s-a deschis, lăsând înăuntru o rază de lumină care l-a făcut să clipească des. Pe coridor era întuneric, însă gardianul avea o făclie.

– În picioare! i-a ordonat el apucându-l și trăgându-l în sus, în ciuda amorțelii care se instalase în încheieturile lui Jamie, după care l-a împins spre ușă, făcându-l să se împleticească. Ești chemat sus.

– Sus? Unde?

A rămas descumpănit – forja fierarului se afla la un nivel mai jos decât celula în care stătea el, undeva în afara curții. Și nu aveau să îl biciuiască la acea oră târzie de seară.

Fioroasă și aspră în lumina făcliei, fața omului s-a schimonosit.

– În camerele maiorului, i-a răspuns gardianul rânjind. Și fie ca Dumnezeu să se milostivească de sufletul tău, Mac Dubh!

– Nu, domnule, nu vă spun unde am fost.

A repetat acest lucru cu fermitate, străduindu-se să nu clănțănească din dinți. Nu fusese dus în biroul lui Grey, ci în sufrageria lui. În vatră ardea focul, dar Grey stătea în fața ei, blocând mai toată căldura.

– Nici de ce ați preferat să evadați?

Glasul lui Grey suna oficial și glacial.

Chipul lui Jamie s-a crispat. Fusese așezat lângă raftul cu cărți, unde lumina unui sfeșnic cu trei lumânări cădea exact peste fața lui; Grey era doar o siluetă întunecată pe fundalul strălucirii slabe a focului.

– E ceva personal, a spus el.

– Ceva personal? a repetat Grey neîncrezător. Ați spus că a fost vorba de ceva personal?

– Exact.

Maiorul a inspirat puternic pe nas.

– E probabil cel mai revoltător lucru pe care l-am auzit în viața mea!

– Viața dumneavoastră a fost destul de scurtă, domnule maior, a comentat Fraser. Dacă mă iertați că vă vorbesc astfel.

Nu avea niciun rost să tărăgăneze lucrurile în încercarea de a-l împăca pe maior. Era preferabil să-l facă să ia o hotărâre și să termine cu totul.

Cu certitudine provocase ceva; Grey a strâns pumnii pe lângă corp și a făcut un pas spre el, îndepărtându-se de foc.

– Ai idee ce ți-aș putea face pentru asta? l-a întrebat Grey cu glas scăzut și foarte bine controlat.

– Da, am, domnule maior.

Avea mai mult decât o idee. Din experiență, știa ce i-ar putea face și nu aștepta cu nerăbdare așa ceva. Cu toate acestea, nu avea de ales.

Grey a respirat profund câteva momente, apoi și-a ridicat capul brusc.

– Veniți aici, domnule Fraser! i-a poruncit el.

Nedumerit, Jamie l-a privit lung.

– Aici! a spus el încă o dată, dictatorial, arătând spre un punct dinaintea lui, pe covorul din fața vetrei. Rămâneți aici, sir!

– Domnule maior, nu sunt câine! s-a răstit Jamie. Puteți face tot ce vreți cu mine, dar nu voi executa comenzile dumneavoastră ca un patruped ascultător!

Luat prin surprindere, Grey a scăpat fără să vrea un scurt hohot de râs.

– Vă cer iertare, domnule Fraser, a spus el sec. Nu am vrut să vă jignesc prin vorbele mele. Voiam doar să vă apropiați. Veniți, vă rog.

S-a dat deoparte și a făcut o plecăciune elegantă, arătând spre vatră.

Jamie a șovăit, apoi a pășit cu precauție pe covorul cu model. Cu nările fremătând, Grey s-a apropiat de el. Atât de mult, încât oasele delicate și pielea albă a feței îl făceau să arate ca o fată. Maiorul și-a lăsat o mână pe mâneca lui, iar ochii lui cu gene lungi s-au căscat de uimire.

– Sunteți ud!

– Da, sunt ud, a întărit Jamie, cu un aer răbdător.

Pe de altă parte, era pe jumătate înghețat. Chiar și în apropierea focului, era străbătut de un

tremur slab, continuu.

– De ce?

– De ce? a repetat Jamie, uimit. Nu le-ați ordonat gardienilor să mă stropească cu apă înainte de a mă arunca într-o celulă rece ca gheața?

– Nu, nu am făcut asta.

Era destul de limpede că maiorul spunea adevărul; era palid în lumina roșiatică a focului și părea furios. Buzele lui s-au subțiat, devenind o linie fină.

– Îmi cer scuze pentru asta, domnule Fraser.

– Le accept, domnule maior.

Mici firicele de aburi începuseră să se ridice din straiele lui, însă căldura se împrăștia prin țesătura umedă. Îl dureau mușchii din cauza tremuratului și își dorea să se poată întinde pe covor, chiar dacă nu era câine.

– Evadarea dumneavoastră a avut vreo legătură cu cele aflate la Hanul Lime Tree?

Jamie a rămas mut. Capetele firelor lui de păr se uscau, iar firișoare de abur i se înălțau pe lângă față.

– Jurați că evadarea nu a avut nimic de-a face cu acea chestiune?

Jamie a rămas tăcut. Deocamdată se părea că nu avea niciun rost să spună ceva.

Micuțul maior a început să umble de colo până colo prin fața focului, cu mâinile împreunate la spate. Când și când, ridica privirea spre Jamie, după care își relua mersul.

În cele din urmă, s-a oprit în fața lui.

– Domnule Fraser, a spus el pe un ton oficial. Vă întreb încă o dată – de ce ați evadat din închisoare?

Jamie a oftat. Nu va apuca să mai stea multă vreme în apropierea focului.

– Domnule maior, nu vă pot spune.

– Nu puteți sau nu vreți? l-a întrebat Grey, tăios.

– Nu mi se pare o deosebire utilă, domnule maior, pentru că oricum nu veți auzi nimic de la

mine.

Încercând să înmagazineze cât de multă căldură putea înainte de a fi scos din încăpere, a închis ochii și a așteptat.

Grey s-a trezit fără replică, atât ca vorbe, cât și ca acțiune. *Încăpățânarea e un cuvânt care nu-l poate descrie întru totul*, așa spusese Quarry. Exact așa stăteau lucrurile.

A inspirat adânc, întrebându-se ce să facă. Se simțea jenat de cruzimea meschină a gardienilor; cu atât mai mult cu cât era prima pedeapsă la care se gândise când auzise că Fraser era prizonierul lui.

Acum avea tot dreptul să pună ca omul să fie biciuit ori aruncat din nou în lanțuri. Condamnat la detenție solitară și la reducerea rației de hrană. Putea de fapt să ordone oricare dintre cele aproape douăsprezece pedepse prevăzute de regulament. Iar dacă o făcea, șansele de a descoperi vreodată Aurul Francezului deveneau din ce în ce mai reduse.

Aurul *exista*. Ori măcar exista o oarecare probabilitate. Doar simpla credință în acel aur l-ar fi îndemnat pe Fraser să acționeze așa cum o făcuse.

L-a măsurat pe Jamie. Acesta stătea cu buzele strânse și cu ochii închiși. Avea o gură puternică, lată, a cărei expresie sumbră era câteodată ușor contrazisă de buzele sensibile, moi și expuse în cuibul cârlionțat al bărbii roșiatice.

Încercând să străpungă zidul de sfidare al bărbatului, Grey a tăcut câteva momente. Folosirea forței ar fi fost mai mult decât inutilă; în plus, după inițiativa gardienilor, i-ar fi fost rușine să ordone așa ceva, ba chiar să suporte o asemenea brutalitate.

Ceasul de pe cămin a bătut de ora zece. Era târziu; cu excepția pașilor unei santinele în curtea interioară, în fortăreață domnea o liniște deplină.

Era limpede că nici forța, nici amenințările nu vor duce la aflarea adevărului. Fără să vrea, Grey și-a dat seama că nu-i mai rămânea decât o singură soluție dacă dorea să pună mâna pe aur. Trebuia să lase deoparte sentimentele proprii legate de acest om și să urmeze sfatul lui Quarry. Să stabilească o relație în care ar putea stoarce de la el vreun indiciu care să îl conducă spre comoara ascunsă.

Dacă ea exista, și-a repetat el în minte, apoi s-a întors către deținut și a inspirat adânc.

– Domnule Fraser, a spus el cu răceală, îmi faceți onoarea de a cina împreună mâine, în apartamentul meu?

S-a bucurat un moment de satisfacția de a-l fi șocat pe ticălosul de scoțian. Fraser a făcut ochii mari, după care și-a recâștigat stăpânirea de sine. A tăcut câteva clipe, apoi s-a înclinat cu eleganță, ca și cum ar fi purtat kilt și o vestă ecosez, iar nu haine zdrențuite de închisoare.

– Voi fi încântat să fiu alături de dumneavoastră, domnule maior, a zis Jamie.

7 MARTIE 1755

Fraser a fost adus de gardian și lăsat să aștepte în sufragerie, unde se pregătise masa. Câteva momente mai târziu, când Grey a apărut pe ușa dinspre dormitor, musafirul lui stătea lângă raftul cu cărți, citind atent din romanul *Iulia sau Noua Eloiză* [16].

– Vă interesează romanele franțuzești? a exclamat el, dându-și seama prea târziu cât de ridicol sunase întrebarea lui.

Tresărind, Fraser a ridicat privirea și a închis cartea cu un pocnet. Atent, a pus-o înapoi pe raft.

– *Știu* să citesc, domnule maior, a spus el.

Se bărbierise; pe pomeți avea o ușoară roșeață.

– Păi… da, sigur că nu la asta m-am referit… ci doar…

Obrajii lui Grey erau mai îmbujorați decât ai lui Fraser. Adevărul era că, în subconștient, *crezuse* că Fraser nu știe să citească, în ciuda educației lui evidente, iar asta doar din cauza accentului scoțian și a îmbrăcămintii sărăcăcioase.

Deși veșmintele îi erau jalnice, manierele lui Fraser erau impecabile. A ignorat scuzele bălmăjite de Grey și s-a întors spre raftul cu cărți.

– Le-am spus oamenilor mei povestea acestor îndrăgostiți, dar a trecut ceva vreme de când am citit-o; mă gândeam că ar merita să-mi reîmprospătez memoria privind sfârșitul ei.

– Am înțeles.

Apoi, exact în momentul potrivit, Grey și-a reprimat urmarea, care suna: „Și au înțeles?“

Bineînțeles că Fraser a citit pe fața lui întrebarea nerostită, pentru că a spus sec:

– Toți copiii scoțieni știu să citească, domnule maior. Pe de altă parte, avem o tradiție îndelungată în ceea ce privește poveștile.

– Aha. Da. Am înțeles.

Apariția slujitorului cu cina l-a scutit de alte stângăcii, iar masa a decurs fără evenimente, deși conversația a fost foarte firavă, mărginindu-se la bunul mers al închisorii.

Data următoare, așezase tabla de șah în fața focului și îl invitase pe Fraser să joace o partidă înainte de servirea cinei. În ochii albaștri-închis ai deținutului a apărut o sclipire de uimire, urmată de o înclinare a capului, în semn de aprobare.

Fusese o mică lovitură genială, a gândit Grey în retrospectivă. Despovărați de necesitatea conversației sau a amabilităților firești, s-au obișnuit unul cu altul cât au stat aplecați asupra tablei din fildeș și lemn de abanos, studiindu-se reciproc în tăcere prin mișcarea pieselor.

În cele din urmă, când s-au așezat să cineze, nu mai erau chiar străini unul față de celălalt, iar discuția, deși foarte precaută și oficială, a fost reală, iar nu stângace, ca până atunci. Au discutat probleme legate de închisoare, despre cărți și s-au despărțit destul de rece, dar în condiții amicale. Grey nu adusese vorba despre aur.

Și astfel s-a înstăpânit obiceiul de a lua masa împreună o dată pe săptămână. Grey se străduia să-și facă oaspetele să se simtă în largul lui, sperând că acesta ar putea scăpa vreo aluzie la soarta Aurului Francezului. În ciuda iscodelilor grijulii, nu ajunsese chiar atât de departe. Orice aluzie privind întâmplările din timpul celor trei zile de absență a lui Fraser de la Ardsmuir era întâmpinată cu tăcere.

În timp ce mâncau carne de berbec și cartofi fierți, Grey și-a dat silința să-și atragă oaspetele într-o discuție despre Franța și politica acesteia, pentru ca astfel să descopere dacă ar putea exista vreo legătură între Fraser și o posibilă sursă de aur provenind de la Curtea Franceză.

Spre marea lui uimire, a aflat că, înainte de rebeliunea organizată de Stuart, Fraser petrecuse doi ani în Franța, angajat într-o afacere cu vinuri.

O undă de umor rece din privirea lui Fraser i-a arătat că omul era foarte conștient de motivele care stăteau la baza întrebărilor. În același timp, se purta cu suficientă grație în

timpul discuției, deși avea mereu grijă să abată întrebările despre viața lui personală, îndreptând discuția spre chestiuni mai generale, precum arta și societatea.

Grey petrecuse câtva timp la Paris și, în ciuda încercărilor de a-l descoase pe Fraser în privința legăturilor lui cu francezii, s-a trezit că devenea tot mai interesat de discuție de dragul conversației.

– Domnule Fraser, spuneți-mi, vă rog, dacă în timpul ședерii dumneavoastră la Paris ați avut prilejul de a cunoaște lucrările dramatice ale lui monsieur Voltaire?

Fraser a zâmbit.

– A, desigur, domnule maior. De fapt, am avut privilegiul de a mă întreține cu monsieur Arouet – Voltaire fiind numele lui de scriitor, nu? – la masa mea, în mai multe ocazii.

– Serios? a ridicat Grey o sprânceană, vădit interesat. Și este tot atât de spiritual cum e ca scriitor?

– N-aș putea spune, i-a răspuns Fraser, luând cu furculița o bucată de carne de berbec. Nu spunea mai nimic, fără a mai pomeni de ceva de geniu. Se mulțumea să stea ghemuit pe scaun, urmărind pe toată lumea pe rând. Nu aș fi deloc surprins să aud că lucrurile rostite la masa mea au apărut mai apoi pe scenă, deși, din păcate, nu am recunoscut încă o parodie a persoanei mele în niciuna dintre operele lui.

Mestecând carnea, a închis ochii, concentrându-se vreme de câteva clipe.

– Carnea e pe gustul dumneavoastră, domnule Fraser? l-a întrebat Grey pe un ton politicos.

Pentru el, era plină de zgârciuri, tare și cu greu comestibilă. Pe de altă parte, poate că ar fi gândit altfel dacă ar fi mâncat doar terci, verdețuri și, câteodată, carne de șobolan.

– Da, este, domnule maior, vă mulțumesc.

Fraser a adunat ultimele picături de sos de vin și le-a dus la gură, fără a se sinchisi să-și abandoneze farfuria când Grey i-a făcut semn lui MacKay să ia platoul de pe masă.

– Regret, dar domnul Arouet nu ar aprecia o masă atât de bună, a spus Fraser, clătinând din cap, în timp ce se servea cu încă o bucată de friptură.

– E de așteptat ca un om atât de respectat în societatea franceză să aibă gusturi ceva mai alese, i-a răspuns Grey pe un ton sec.

Jumătate din mâncarea lui rămăsese pe farfurie, destinată mesei de seară a motanului Augustus.

Fraser a râs.

– Nu tocmai, domnule maior, l-a asigurat el pe Grey. Nu l-am văzut niciodată pe monsieur Arouet consumând altceva decât un pahar cu apă și un pesmet, indiferent cât de bogată ar fi fost masa. E un bărbat slab ca o așchie, să știți, și un martir al indigestiilor.

– Chiar așa? s-a arătat Grey fascinat. Probabil că asta explică cinismul sentimentelor exprimate în piesele lui. Ori nu credeți că personalitatea unui autor este evidențiată de alcătuirea operei sale?

– Domnule maior, ținând seama de personajele pe care le-am văzut apărând în piese și romane, mi s-ar părea că autorul ar fi oarecum depravat dacă le-ar extrage întru totul din persoana sa, nu credeți?

– Cred că așa stau lucrurile, i-a răspuns Grey, zâmbind la gândul altor personaje fictive extreme cu care era familiarizat. Totuși, dacă autorul creează aceste personaje aparte din viața reală, iar nu din profunzimea imaginației lui, este limpede că se bucură de cunoștințe foarte diferite!

Fraser a dat aprobator din cap, după care, slujindu-se de un șervet, a îndepărtat firimiturile căzute în poală.

– Nu domnul Arouet, ci o colegă a sa – o romancieră – mi-a spus cândva că scrierea de romane e arta unui canibal, în care autorul amestecă adesea frânturi din viețile prietenilor și ale dușmanilor, la care adaugă puțină imaginație, permițând apoi ca totul să fiarbă laolaltă și să devină un amestec savuros.

Grey a râs auzind acea descriere și i-a făcut semn lui MacKay să ia farfuriile și să aducă apoi carafele cu vin de Porto și de Xeres.

– O descriere încântătoare, chiar așa! Fiindcă am adus vorba de canibalism, ați avut prilejul să citiți *Robinson Crusoe* de domnul Defoe? E preferata mea încă din copilărie.

Apoi conversația a avut drept subiect romanele de amor și atracția pe care o exercitau țările tropicale. Se făcuse foarte târziu când Fraser a revenit în celula lui, după ce îl făcuse pe maiorul Grey să se simtă bine, dar fără să fi aflat nimic privitor la sursa sau la ascunzătoarea aurului rătăcitorului.

2 APRILIE 1755

John Grey a desfăcut pachetul cu pene pe care mama lui i-l trimisese de la Londra. Pene de lebădă, mai fine și mai rezistente decât cele obișnuite, de gâscă. Văzându-le, a surâs vag; era o aluzie lipsită de subtilitate că rămăsese dator în privința corespondenței.

Cu toate acestea, mama va trebui să aștepte până a doua zi. A scos un briceag mic cu monogramă pe care îl avea tot timpul asupra lui și, încet, a tăiat o pană pe placul lui, compunând în gând ce dorea să scrie. Până a înmuiat pana în cerneală, cuvintele îi erau limpezi în minte, așa că a scris repede, oprindu-se doar arareori.

2 aprilie 1755

Lui Harold, lord Melton, conte de Moray

Dragul meu Hal, a început el, *îți scriu pentru a te informa în legătură cu o întâmplare care mi-a reținut atenția. S-ar putea ca până la urmă să nu atârne prea greu, dar, dacă ar exista ceva adevăr în această chestiune, ar prezenta o importanță deosebită.* Au urmat imediat amănunte privind înfățișarea rătăcitorului și relatarea delirurilor lui, dar a descoperit că mâna i se mișcă mai încet când a povestit despre evadarea și prinderea lui Fraser.

Faptul că Fraser a dispărut din închisoare atât de curând după aceste evenimente sugerează cu tărie că în vorbele rătăcitorului a existat un grăunte de adevăr.

Dacă așa ar sta lucrurile totuși, nu pot înțelege acțiunile ulterioare ale lui Fraser. A fost prins la trei zile după evadare, la cel mult un kilometru și jumătate de coastă. Cu excepția satului Ardsmuir, zona din jurul închisorii este pustie pe mulți kilometri și probabilitatea ca el să se fi întâlnit cu vreun camarad căruia să îi transmită știrea despre comoară este redusă. Am percheziționat toate casele din sat, la fel ca și pe Fraser, și nu s-a descoperit nici urmă de aur. Este un ținut îndepărtat și sunt aproape sigur că înainte de evadare nu a comunicat cu nimeni din afara închisorii – sunt convins că nu a făcut-o nici de atunci încoace, deoarece este supravegheat îndeaproape.

Văzând în minte silueta bătută de vânt a lui James Fraser, sălbatică precum a unui cerb, și simțindu-se în largul lui pe landă ca și acel animal, Grey s-a oprit din scris.

Nu avea nici cea mai mică îndoială că, dacă ar fi vrut, Fraser ar fi putut să se ascundă de

dragoni cu ușurință, dar nu o făcuse. Se lăsase prins în mod deliberat. De ce? A continuat să scrie, dar mult mai încet.

> *Desigur, s-ar putea ca Fraser să nu fi descoperit comoara sau ca o asemenea comoară să nu existe. Mă simt oarecum înclinat să cred asta, pentru că, dacă ar fi intrat în posesia unei sume mari, cu siguranță că ar fi plecat imediat din district. E un bărbat puternic, obișnuit cu traiul în condiții grele și întru totul capabil, cred eu, să își croiască drum până la un punct de pe coastă de unde să fugă pe mare.*

Grey a mușcat delicat capătul penei, simțind gustul cernelii. Amăreala l-a făcut să se strâmbe, așa că s-a ridicat și a scuipat pe fereastră. A rămas acolo o clipă, privind în răceala nopții de primăvară și, cu un aer absent, s-a șters la gură.

În cele din urmă se gândise să întrebe; nu întrebarea pe care o pusese mereu, ci una mai importantă. O făcuse la capătul unei partide de șah pe care o câștigase Fraser. Gardianul stătea la ușă, pregătit să îl escorteze înapoi în celulă; când deținutul se ridicase de pe scaun, Grey procedase la fel.

– Nu vă întreb din nou de ce ați părăsit închisoarea, spusese el calm, aproape amical. Dar vă întreb – de ce ați revenit?

Tresărind, Fraser înghețase un moment. S-a întors și l-a privit pe Grey drept în ochi. Apoi colțurile gurii i s-au arcuit într-un zâmbet.

– Cred că apreciez compania, domnule maior; vă asigur că nu mâncarea m-a adus înapoi.

Amintindu-și acele vorbe, Grey a pufnit. Incapabil de o reacție pe măsură, îi permisese lui Fraser să plece. Abia mai târziu în acea noapte, găsise cu greu un răspuns, având, în cele din urmă, intuiția să își pună întrebări lui însuși, nu lui Fraser. Ce ar fi făcut el, Grey, dacă Fraser *nu* s-ar fi întors?

Răspunsul era că următorul pas ar fi fost o anchetă privind legăturile de familie ale lui Fraser, în caz că el ar fi încercat să găsească adăpost la vreuna dintre rude.

Și acum era foarte sigur că acela era răspunsul. Grey nu participase la subjugarea Highlands – fusese la post în Italia și în Franța –, dar auzise mai multe decât și-ar fi dorit despre acea campanie. Cât călătorise spre Ardsmuir, văzuse pietrele înnegrite ale prea multor case carbonizate înălțându-se ca niște tumuli în mijlocul câmpurilor distruse.

Fidelitatea aprigă dintre scoțienii din Highlands era legendară. Un Highlander care văzuse acele căsuțe în flăcări prefera să sufere în închisoare, înlănțuit sau chiar biciuit, pentru a-și salva familia de o incursiune a soldaților englezi.

Grey s-a așezat și a luat din nou pana în mână și a înmuiat-o în cerneală.

Cred că știi tăria de caracter a scoțienilor, a scris el. Mai ales tăria, a gândit el cu ironie.

> *Este improbabil ca folosirea forței sau a amenințărilor să-l facă pe Fraser să dezvăluie ascunzătoarea aurului – dacă el există, iar dacă nu există, mă pot aștepta și mai puțin ca amenințarea să aibă efect! În schimb, am preferat să inițiez o apropiere formală de Fraser, în calitatea lui de căpetenie a deținuților scoțieni, sperând să surprind vreun indiciu în discuțiile cu el. Deocamdată, nu am avut succes. Se conturează însă altă cale de abordare.*

Din motive evidente, a continuat el, scriind încet în timp ce își formula gândurile, *nu doresc să fac chestiunea cunoscută în mod oficial*. Era periculos să atragă atenția asupra unei comori care se putea dovedi himerică; riscul de a dezamăgi era prea mare. Dacă se găsea aurul, avea timp suficient să își informeze superiorii și să primească recompensa meritată – plecarea de la Ardsmuir și numirea în alt post, undeva în inima civilizației.

> *Prin urmare, dragă frate, te abordez și te rog să mă ajuți să obținem cât de multe amănunte posibil despre familia Fraser. Te implor, nu alarma pe nimeni în legătură cu investigația ta; dacă există asemenea legături de familie, prefer ca rudele să nu știe despre interesul pe care îl manifest în prezent față de ele. Cele mai profunde mulțumiri pentru eforturile pe care le vei face în numele meu și socotește-mă mereu,*

A înmuiat pana încă o dată în cerneală și a semnat cu o înfloritură elegantă,

> *Al tău umil servitor și iubitor frate,*
>
> *John William Grey*

15 MAI, 1775

– Cum se simt oamenii bolnavi de *grippe?* Cum o mai duc? a întrebat Grey.

Cina se încheiase și, odată cu ea, și conversația despre cărți. Sosise momentul să treacă la treabă.

Fraser a privit încruntat pe deasupra paharului cu brandy, singurul pe care îl acceptase ca băutură. Încă nu gustase din el, deși terminaseră cina de câtva timp.

– Nu prea bine. Am mai mult de șaizeci de oameni bolnavi, treisprezece dintre ei sunt foarte rău. Aș putea cere…? a zis el după o clipă de ezitare.

– Domnule Fraser, nu vă pot promite nimic, dar întrebați, i-a răspuns Grey pe un ton oficial.

Abia dacă luase o gură din băutura lui, tot astfel cum abia gustase și cina; anticipând ceva, toată ziua simțise un nod în stomac.

Jamie a tăcut încă un moment, calculându-și șansele. Nu va primi tot; trebuia să încerce doar cu ce era mai important, lăsându-i totuși lui Grey posibilitatea de a respinge unele cereri.

– Domnule maior, avem nevoie de mai multe pături, de mai mult foc și de mai multă hrană. Și de medicamente.

Grey a amestecat băutura, urmărind în lumina focului vârtejul creat în pahar. Chestiunile cotidiene mai întâi, și-a reamintit singur. Pentru celelalte va fi timp mai târziu.

– Nu avem în magazie decât douăzeci de pături, a răspuns el, dar le puteți primi pentru a-i îngriji pe cei în stare mai gravă. Regret, dar nu pot mări rația de hrană; distrugerile provocate de șobolani au fost considerabile, iar acum două luni am pierdut multă făină când s-a prăbușit magazia. Avem resurse limitate și…

– Problema nu e că am vrea mai mult, s-a grăbit Fraser să intervină. Mă refer la genul de mâncare. Cei în stare mai gravă nu pot digera ușor pâinea și terciul. N-ar fi posibilă o înlocuire a hranei pentru ei?

Potrivit legii, fiecărui om i se dădeau un quart [17] de terci din ovăz și o pâine mică din făină de grâu pe zi. O zeamă subțire de ovăz se oferea ca supliment de două ori pe săptămână, la care se adăuga un quart de ghiveci cu carne duminica, pentru a asigura necesitățile oamenilor care munceau câte douăsprezece sau șaisprezece ore pe zi.

Grey a ridicat o sprânceană.

– Domnule Fraser, ce sugerați?

– Presupun că închisoarea are unele fonduri pentru achiziționarea de carne sărată de vită, napi și ceapă pentru ghiveciul de duminică.

– Da, dar aceste fonduri trebuie să asigure proviziile pentru trimestrul următor.

– Atunci, aș sugera să folosiți banii acum, pentru a asigura supă și ghiveci pentru cei bolnavi, domnule maior. Cei sănătoși vor renunța de bunăvoie la porția de carne în acel trimestru.

Grey s-a încruntat.

– Dar nu vor slăbi deținuții dacă nu vor primi carne? Vor mai putea munci?

– Cei care vor muri de gripă sigur nu vor mai munci, a spus Fraser cu cerbicie.

Grey a pufnit scurt.

– Adevărat. Dar voi, cei sănătoși, nu veți mai fi așa multă vreme dacă renunțați la rația de carne. Nu, domnule Fraser, nu cred că e bine așa, a zis el clătinând din cap. Mai bine-i lăsăm pe bolnavi să se descurce cum pot decât să riscăm îmbolnăvirea altora.

Fraser era un bărbat încăpățânat. Și-a plecat capul un moment, apoi a ridicat privirea și a mai făcut o încercare:

– În cazul în care Coroana nu ne poate da hrană corespunzătoare, atunci v-aș cere permisiunea să vânăm, domnule maior.

– Să vânați? a repetat Grey, ridicând uimit din sprâncenele blonde. Să vă dăm arme și permisiunea de a vâna pe landă? Pe dinții Domnului, domnule Fraser!

– Nu cred că Dumnezeu suferă de scorbut, domnule maior, a spus sec Jamie. Dinții Lui nu sunt în primejdie.

A observat tresărirea buzelor lui Grey și s-a relaxat puțin. Grey încerca mereu să își țină în frâu simțul umorului, considerându-l neîndoielnic în dezavantajul lui. Iar în relațiile cu Jamie Fraser, așa se întâmpla.

Încurajat de tresărirea elocventă, Jamie a insistat:

– Nu avem nevoie de arme. Și nu e nevoie să ne deplasăm mult. Ne permiteți totuși să punem capcane pe landă când tăiem turbă? Și să păstrăm carnea pe care o obținem astfel?

Când și când, deținuții reușeau să pună câte un lat, dar de cele mai multe ori prada le era confiscată de gardieni.

Rămas pe gânduri, Grey a inspirat adânc și a expirat încet.

– Capcane? Dar nu veți avea nevoie de materiale pentru a le face, domnule Fraser?

– Doar de sfoară, domnule maior, l-a asigurat Jamie. O duzină de gheme, nimic altceva, din orice fel de sfoară sau frânghie, și lăsați restul în seama noastră.

Gândindu-se, Grey s-a frecat pe obraz, apoi a dat aprobator din cap.

– Prea bine, a încuviințat maiorul, întorcându-se spre masa de scris, unde a luat pana din călimară și și-a notat. Voi da ordin în acest sens mâine. Acum, în ce privește restul solicitărilor…

Un sfert de ceas mai târziu,totul era stabilit. În cele din urmă, oftând, Jamie și-a lipit spatele de spătar și a sorbit din brandy. Socotea că îl merita.

Obținuse aprobare nu doar pentru capcane, ci și ca tăietorii de turbă să muncească suplimentar jumătate de oră pentru a asigura focurile din celule. Nu se puteau obține medicamente, dar primise îngăduința ca Sutherland să transmită un mesaj către o vară de-a lui din Ullapool, al cărei soț era farmacist. Dacă el era dispus să trimită medicamente, deținuții le puteau folosi.

O treabă bună pentru acea seară, a gândit Jamie. A mai luat o înghițitură din pahar și a închis ochii, savurând căldura focului pe obraz.

Pe sub pleoapele coborâte pe jumătate, Grey l-a urmărit pe musafir și a văzut că umerii lui lați se lasă puțin, pentru că, după ce își încheiase misiunea, încordarea lui scăzuse. Foarte bine, a gândit Grey. Da, bea-ți brandy-ul și relaxează-te. Vreau să te prind total nepregătit.

S-a aplecat în față pentru a lua carafa și a simțit foșnetul scrisorii lui Hal în buzunarul de la piept. Inima a început să îi bată mai tare.

– Nu mai vreți o picătură, domnule Fraser? Și spuneți-mi – cum se descurcă sora dumneavoastră în prezent?

A văzut că Fraser a deschis brusc ochii, pălind din cauza șocului.

– Cum merg lucrurile acolo la… Lallybroch, parcă așa se cheamă, nu?

Grey a împins deoparte carafa, rămânând cu privirea ațintită asupra musafirului.

– N-aș putea spune, domnule maior.

Glasul lui Fraser a rămas reținut, dar strânsese din pleoape.

– Nu? Dar îndrăznesc a spune că o duc foarte bine acum, având în vedere aurul pe care l-ați dus acolo.

Umerii lați ai lui Fraser s-au încordat pe neașteptate, umflându-se pe sub îmbrăcămintea sărăcăcioasă. Grey a ridicat o piesă de șah de pe tabla de joc și a început să o arunce nepăsător dintr-o palmă în cealaltă.

– Și presupun că Ian – pe cumnatul dumneavoastră îl cheamă Ian, dacă nu mă înșel, da? – va ști cum să îl folosească.

Fraser își recăpătase stăpânirea de sine. Ochii lui albaștri i-au întâlnit pe ai lui Grey.

– Domnule maior, întrucât sunteți atât de bine informat în legătură cu rudele mele, a spus el fără nicio intonație în glas, presupun că știți că acest conac al meu se află la mai bine de o sută șaizeci de kilometri de Ardsmuir. Poate îmi explicați cum aș fi putut străbate această distanță de două ori în trei zile?

Grey a rămas cu ochii la piesa de șah, rostogolind-o lenevos dintr-o palmă în cealaltă. Era un pion, un mic războinic cu capul ca un con, cu o față fioroasă și sculptat dintr-un colț de morsă.

– Puteați întâlni pe cineva pe landă care să ducă mesajul despre aur sau chiar să care aurul până la familia dumneavoastră.

Fraser a pufnit scurt.

– În Ardsmuir? Cât de probabil este, domnule maior, să întâlnesc în landă, pe neașteptate, o persoană cunoscută, căreia să îi încredințez un mesaj, așa cum sugerați? Și-a așezat paharul pe masă cu un gest hotărât. Nu m-am întâlnit cu nimeni pe landă, domnule maior.

– Și trebuie să vă cred în acest sens, domnule Fraser?

Grey și-a strecurat în glas o undă considerabilă de scepticism. Cu sprâncenele arcuite, a ridicat privirea.

Pomeții lui Fraser s-au îmbujorat discret.

– Nimeni n-a avut vreodată motiv să se îndoiască de cuvântul meu, domnule maior, a spus el înțepat.

– Chiar așa?

Grey nu mima cu totul furia.

– Țin minte că mi-ați dat cuvântul, atunci când am ordonat să vi se scoată lanțurile!

– Și mi l-am respectat!

– Serios?

Cei doi s-au ridicat în același timp, înfruntându-se din priviri peste masă.

– Domnule maior, mi-ați cerut trei lucruri și mi-am respectat partea de învoială, în fiecare privință!

Grey a pufnit cu dispreț.

– Nu mai spuneți, domnule Fraser! Și dacă lucrurile stau astfel, ziceți-mi, vă rog, ce v-a făcut să disprețuiți dintr-odată compania amicilor dumneavoastră și să căutați tovărășia iepurilor de pe landă? Întrucât mă asigurați că nu v-ați întâlnit cu nimeni, dați-mi *cuvântul de onoare* că așa se prezintă situația.

Ultimele cuvinte fuseseră rostite cu un o strâmbătură care l-a făcut pe Fraser să roșească. Și-a strâns pumn una din mâinile lui mari.

– Da, domnule maior, a spus el încet. Vă dau *cuvântul de onoare* că așa stau lucrurile.

Atunci a părut să-și dea seama că își ținea pumnul strâns. Foarte încet, și-a desfăcut degetele, așezându-și palma pe masă.

– Și în ce privește evadarea dumneavoastră?

– În ce privește evadarea mea, domnule maior, v-am spus că nu voi declara nimic.

Fraser a expirat încet și s-a așezat la loc pe scaun, privindu-l pe Grey pe sub sprâncenele groase și roșcate.

Grey a tăcut o clipă, apoi s-a rezemat și el de spătarul scaunului și a așezat piesa de șah pe masă.

– Permiteți-mi să vorbesc limpede, domnule Fraser. Vă fac onoarea de a presupune că sunteți un bărbat rezonabil.

– Sunt profund recunoscător pentru această onoare, domnule maior, vă asigur.

Grey a perceput ironia, dar nu a reacționat; acum era în avantaj.

– Domnule Fraser, în realitate, nu are nicio importanță dacă ați comunicat cu familia în legătură cu aurul. S-ar putea să o fi făcut. Această posibilitate este suficientă să mă îndreptățească să trimit o trupă de dragoni să percheziționeze proprietatea de la Lallybroch – dar deplin – și să-i aresteze și să-i interogheze pe membrii familiei dumneavoastră.

A vârât mâna într-un buzunar de la piept și a scos o foaie de hârtie. Despăturind-o, a citit o listă cu nume.

– Ian Murray – cumnatul, din câte am înțeles, da? Soția lui, Janet. Ea e sora dumneavoastră, firește. Copiii lor, James, numit după unchiul lui, corect? – a ridicat ochii scurt, îndeajuns de mult ca să surprindă expresia de pe chipul lui Fraser, apoi a revenit la listă –, Margaret, Katherine, Janet, Michael și Ian. Un adevărat neam, a subliniat pe un ton disprețuitor prin care îi compara pe copiii Murray cu o turmă de purcelușI.

Apoi a așezat lista pe masă, alături de piesa de șah.

– Cei trei copii mai mari au vârsta la care pot fi arestați și interogați alături de părinți, știți asta. Asemenea interogatorii nu sunt întotdeauna blânde, domnule Fraser.

De astă dată, nu spunea decât adevărul, iar Fraser o știa. De pe fața deținutului dispăruse orice culoare, evidențiindu-i astfel oasele puternice pe sub piele. A închis ochii câteva clipe, apoi i-a deschis din nou.

Grey și-a adus aminte brusc de vocea lui Quarry care spusese*: Dacă iei cina singur cu Fraser, să nu te întorci niciodată cu spatele la el.* Părul i s-a zbârlit pe ceafă, dar s-a controlat și și-a îndreptat privirea spre ochii albaștri ai lui Fraser.

– Ce vreți de la mine?

Glasul lui Fraser era scăzut și răgușit de furie, dar scoțianul rămăsese neclintit, o siluetă parcă cioplită în cinabru, aurită de lumina focului.

Grey a inspirat adânc.

– Vreau adevărul, a spus el încet.

În afara pocnetelor și a fâsâiturilor scoase de turba din vatră, în cameră nu se auzea niciun alt sunet. A urmat o mișcare abia perceptibilă a lui Fraser, doar o tresărire a degetelor pe coapsă, apoi, nimic. Scoțianul stătea cu capul întors și privea spre foc de parcă ar fi căutat acolo răspunsul.

Tăcut, Grey a rămas în așteptare. Își permitea asta. În cele din urmă, Fraser a revenit cu fața spre el.

– Așadar, adevărul.

A respirat apăsat; Grey a văzut pieptul cămășii lui umflându-se – Fraser nu purta vestă.

– Domnule maior, mi-am respectat cuvântul. V-am redat cu credință tot ce mi-a spus omul în noaptea aceea. Nu v-am zis însă că unele lucruri pe care le-a rostit aveau înțeles doar pentru mine.

– Cum spuneți. Grey s-a silit să rămână nemișcat, abia îndrăznind să se clintească. Și despre ce înțeles este vorba?

Fraser a strâns din buze, care au devenit o linie subțire.

– Păi… v-am vorbit despre soția mea, a spus el, rostind cuvintele forțat, ca și cum i-ar fi provocat o suferință.

– Da, mi-ați spus că a murit.

– Domnule maior, am spus că a *dispărut,* l-a corectat Fraser cu delicatețe, cu ochii ațintiți la pion. Ar putea fi moartă, dar…

S-a oprit și a înghițit în sec, după care a continuat cu glas mai ferm:

– Soția mea era vindecătoare. Ceea ce noi numim, în Highlands, o fermecătoare, dar mai mult decât atât. Era o doamnă albă – o femeie înțeleaptă, a zis, apoi a ridicat privirea o clipă. Cuvântul din galică este *ban-druidh,* mai înseamnă și vrăjitoare.

– A, vrăjitoarea albă.

Și Grey a rostit încet cuvintele, însă emoția îi făcea sângele să vibreze.

– Așadar, vorbele lui se refereau la soția dumneavoastră?

– Așa am socotit. Și dacă era adevărat…

Umerii lui lați s-au mișcat, ridicându-se puțin.

– A trebuit să mă duc acolo, a spus el cu glas firesc. Să văd.

– De unde ați știut unde să vă duceți? Ați mai înțeles și altceva din vorbele acelui vagabond?

Curios, Grey s-a aplecat puțin în față. Fraser a dat din cap afirmativ, dar a rămas cu ochii ațintiți asupra piesei de șah din os.

– Există un loc pe care îl cunosc, nu departe de aici, unde se află un altar închinat Sfintei Bride. Ea a fost numită și „Doamna Albă", a explicat el, ridicând privirea. Deși altarul e acolo de foarte multă vreme – dinainte ca Sfânta Bride să fi ajuns în Scoția.

– Am înțeles. Și ați presupus că vorbele bărbatului s-au referit la acel loc, dar și la soția dumneavoastră?

A urmat o nouă ridicare din umeri.

– Nu am știut, a repetat Fraser. Nu mi-am dat seama dacă se referea la soția mea sau doar la „vrăjitoarea albă" Sfânta Bride – referirea voia să mă îndrepte spre acel loc sau poate spre nicăieri. Dar am simțit că trebuie să ajung acolo.

A descris locul respectiv și, la insistențele lui Grey, a precizat cum putea fi găsit.

– Altarul în sine este o piatră mică, în forma unei cruci vechi, atât de roasă de vreme, încât semnele nu se mai disting pe ea. Se găsește deasupra unui mic iaz, pe jumătate îngropat în tufișurile de iarbă-neagră. În apă puteți găsi mici pietre albe, încălcite între rădăcinile ierbii-negre care crește pe mal. Domnule maior, se crede că pietrele acelea au o mare putere, a explicat el când a văzut privirea neîncrezătoare a celuilalt. Însă doar când sunt folosite de o doamnă albă.

– Am înțeles. Și soția dumneavoastră?

Grey s-a oprit cu delicatețe.

Fraser a clătinat scurt din cap.

– Nimic de acolo nu avea legătură cu ea, a spus el încet. Chiar a dispărut…

Vorbea cu glas scăzut și stăpânit, dar Grey a perceput o nuanță de disperare.

De obicei, chipul lui Fraser era calm și insondabil; nu și-a schimbat expresia nici acum, însă semnele de suferință erau limpezi, întipărite în ridurile din jurul gurii și al ochilor, întunecate de licăririle focului, Părea o încălcare a oricăror reguli să scotocească într-un sentiment atât de profund, chiar dacă nu era declarat, însă Grey trebuia să își facă datoria.

– Iar aurul, domnule Fraser? a întrebat el încet. Ce s-a întâmplat cu el?

Fraser a oftat adânc.

– Era acolo, a spus el, pe un ton nepăsător.

– Poftim? a sărit Grey în scaun și s-a uitat atent la scoțian. L-ai găsit?

Fraser a ridicat privirea spre el, iar buzele i s-au arcuit în mod ironic.

– L-am găsit.

– Și era chiar aurul francez, pe care Ludovic i l-a trimis lui Charles Stuart?

Emoția făcea ca sângele să gonească mai repede prin venele lui Grey, care se și vedea predându-le lăzi de ludovici de aur superiorilor lui de la Londra.

– Ludovic nu le-a trimis aur stuarților, a spus Fraser cu convingere. Nu, domnule maior, ceea ce am descoperit la iazul sfintei era aur, dar nu monede franțuzești.

Găsise doar o cutie mică, în care se aflau câteva monede din aur și argint, plus o pungă din piele, plină cu bijuterii.

– Bijuterii? a îngăimat Grey. De unde naiba au apărut?

Ușor exasperat, Fraser i-a aruncat o privire.

– Nu am nici cea mai vagă idee, domnule maior, a spus el. De unde să știu?

– Da, nu ai cum să știi, a spus Grey, tușind pentru a-și ascunde jena. Desigur. Însă această comoară… unde se află acum?

– Am aruncat-o în mare.

Grey s-a holbat la el.

– Ce… ce ai făcut?

– Am aruncat totul în mare, a repetat răbdător Fraser, ochii lui întâlnindu-i pe ai lui Grey.

Poate ați auzit de un loc numit Cazanul Diavolului, am dreptate? Nu e decât la opt sute de metri de iazul sfintei.

– De ce? De ce ați făcut asta? a întrebat Grey. Nu e logic, domnule!

– În acele momente nu mă interesa logica, domnule maior, a spus Fraser încet. Mă dusesem acolo sperând – și cum acea speranță se năruise, comoara nu mi s-a părut decât o cutiuță cu pietre prețioase și bucățele de metal ruginit. Nu aveam ce face cu ele. Și-a înălțat privirea, cu o sprânceană ridicată ironic. Dar nu am văzut niciun „rost" să i-o dau regelui Geordie. Așa că am aruncat-o în mare.

Grey s-a rezemat de spătar și, cu mișcări mecanice, și-a turnat un nou pahar de brandy, fără să-și dea seama ce făcea. Gândurile i se învălmășeau în minte.

Cu capul întors într-o parte și cu bărbia sprijinită într-un pumn, Fraser a rămas așezat și a contemplat focul, iar chipul lui și-a recăpătat expresia impasibilă obișnuită. Lumina venea din spatele lui, evidențiindu-i nasul lung și drept, dar și arcuirea moale a buzelor, umbrindu-i falca și fruntea.

Grey a luat o gură zdravănă din băutură și s-a așezat mai bine.

– Este o poveste mișcătoare, domnule Fraser, a spus el cu un aer nepăsător. Foarte dramatică. Și totuși, nu avem dovada că reprezintă adevărul.

Fraser a întors capul pentru a se uita la Grey. A mijit ochii cu o expresie ce putea trece drept amuzată.

– Da, așa e, domnule maior.

A dus mâna la betelia pantalonilor jerpeliți, a scotocit puțin și a întins-o apoi peste masă, așteptând.

Instinctiv, Grey a întins și el mâna, iar în palma lui desfăcută a căzut un obiect mic.

Era un safir, albastru-închis ca și ochii lui Fraser, și încă unul destul de mare.

Grey a deschis gura, dar, mut de uimire, nu a spus nimic.

– Domnule maior, iată dovada existenței comorii.

Fraser a făcut semn din cap către piatra prețioasă din mâna lui Grey. Ochii lui i-au întâlnit pe ai maiorului peste masă.

– În ce privește restul – regret să o spun, dar trebuie să mă credeți pe cuvânt.

– Dar… dar ați spus…

– Adevărat, a zis Fraser calm, de parcă ar fi discutat despre ploaia de afară. Am păstrat doar această pietricică, socotind că mi-ar fi de folos în cazul că aș fi eliberat ori că aș găsi vreun prilej să o trimit familiei mele. Pentru că vă dați seama, domnule maior – și în ochii lui albaștri a apărut o sclipire ironică –, că familia mea nu s-ar fi putut folosi de o asemenea comoară fără să atragă multă atenție nedorită. De o piatră, poate, dar nu atât de multe.

Grey aproape că nu știa ce să creadă. Era adevărat ce spusese Fraser; un fermier scoțian precum cumnatul lui nu ar fi avut cum să transforme în bani o asemenea comoară fără să stârnească tot felul de bârfe care i-ar fi adus imediat pe oamenii regelui la Lallybroch. Iar Fraser putea rămâne închis tot restul vieții. Și totuși, să arunci cu atâta ușurință o comoară! Însă privindu-l pe scoțian, putea crede asta. Dacă existase vreodată un om a cărui judecată să nu se lase pervertită de lăcomie, acela era James Fraser. Și cu toate astea…

– Și cum ați păstrat piatra? l-a întrebat brusc Grey. Doar ați fost percheziționat când ați fost adus înapoi.

Colțurile gurii mari s-au arcuit în primul zâmbet adevărat pe care îl văzuse Grey până atunci.

– Am înghițit-o, a spus Fraser.

Degetele lui Grey s-au strâns convulsiv în jurul pietrei prețioase. A desfăcut pumnul și a așezat cu grijă safirul pe masă, lângă piesa de șah.

– Am înțeles, a zis el.

– Sunt convins, domnule maior, a spus Fraser cu o gravitate care i-a accentuat sclipirea amuzată din ochi. Din când în când, dieta cu terci simplu prezintă și avantaje.

Frecându-și buzele cu un deget, Grey și-a reprimat impulsul brusc de a râde.

– Sunt convins, domnule Fraser.

A rămas un moment nemișcat, contemplând piatra albastră, apoi a ridicat privirea.

– Domnule Fraser, sunteți papistaș?

Deja știa răspunsul; puțini dintre susținătorii catolicului Stuart aveau altă religie. Fără să

mai aștepte răspuns, s-a ridicat și s-a apropiat de raftul cu cărți din colțul biroului. I-a luat doar o clipă ca să găsească ce căuta; un dar de la mama lui; nu făcea parte dintre lecturile lui obișnuite.

A așezat pe masă Biblia îmbrăcată în piele, alături de piatra prețioasă.

– Sunt dispus să accept cuvântul dumneavoastră de onoare, domnule Fraser, a spus el. Dar sper că înțelegeți că trebuie să îmi fac datoria.

Fraser a privit îndelung Biblia, apoi, cu o expresie impenetrabilă, a ridicat ochii spre Grey.

– Da, o cunosc bine, domnule maior, a spus el încet.

Fără să ezite, și-a lăsat palma mare pe Biblie.

– Jur în numele atotputernicului Dumnezeu și pe Cuvântul Lui sfânt, a spus apăsat. Comoara este acolo unde v-am spus.

Întunecați și insondabili, ochii lui au lucit în lumina focului.

– Și jur pe speranța de a ajunge în rai, a adăugat încet, că ea se odihnește acum în mare.

11. Gambitul Torremolinos

După ce întrebarea legată de aurul francez își găsise răspunsul, cei doi au revenit la ceea ce devenise deja rutină; o scurtă perioadă de negociere privind problemele deținuților, urmată de discuții pe alte teme și, câteodată, o partidă de șah. În acea seară, veniseră de la masă încă discutând imensul roman *Pamela* de Samuel Richardson.

– Credeți că dimensiunile romanului sunt justificate de complexitatea poveștii? l-a întrebat Grey, aplecându-se în față pentru a-și aprinde un trabuc de la flacăra lumânării de pe comodă. La urma urmelor, o carte de o asemenea lungime reprezintă o cheltuială mare pentru editor, dar solicită și un efort considerabil din partea cititorului.

Fraser a zâmbit. Nu fuma, dar preferase să bea porto în acea seară, susținând că era singura băutură al cărei gust nu va fi afectat de duhoarea de tutun.

– Cât are – parcă o mie două sute de pagini, nu? Da, așa cred. La o adică, e greu de rezumat complicațiile unei vieți într-un spațiu mic și să speri că vei realiza o relatare precisă.

– Adevărat. Am auzit totuși că priceperea unui romancier se vede din alegerea atentă a amănuntelor. Nu credeți că o carte atât de mare poate indica lipsa de disciplină în această selecție, și de aici lipsa de pricepere?

Fraser a rămas pe gânduri și a sorbit încet din lichidul rubiniu.

– Am citit cărți în care așa stau lucrurile, desigur, a spus el. Prin prezentarea unei avalanșe de amănunte, autorul încearcă să își copleșească cititorul și să-l facă să creadă povestea. În cazul de față, totuși cred că nu este așa. Fiecare personaj e gândit cu grijă și toate întâmplările alese par necesare în poveste. Nu, cred că este adevărat că unele povești impun un spațiu mai mare pentru a fi relatate.

A mai luat o gură de vin și a râs.

– Desigur, recunosc că sunt părtinitor în privința asta, domnule maior. Având în vedere condițiile în care am citit *Pamela*, aș fi fost încântat dacă romanul ar fi fost de două ori mai lung.

– Și care au fost acele condiții?

Grey și-a țuguiat buzele și a suflat un cerc de fum care s-a ridicat spre tavan.

– Am stat într-o peșteră din Highlands vreme de câțiva ani, domnule maior, a spus Fraser ironic. Rareori am avut mai mult de trei cărți la mine, iar ele trebuiau să mă țină câteodată și câteva luni. Da, prefer cărțile lungi, dar trebuie să recunosc că nu întotdeauna.

– Da, adevărat, l-a aprobat Grey.

A mijit ochii și a urmărit dâra lăsată de primul cerc de fum, apoi a suflat încă unul. Nereușind la fel de bine, fumul s-a deplasat într-o parte.

– Țin minte că, a continuat el, trăgând cu nesaț din trabuc, încurajându-l să ardă mai bine, o prietenă de-a mamei a văzut cartea – în salonul mamei…

A tras încă un fum și a mai făcut un rotocol, scoțând un sunet de satisfacție când acesta l-a atins pe precedentul, dispersându-se într-un nor minuscul.

– Era lady Hensley. A ridicat cartea, s-a uitat la ea cu expresia nefericită pe care o arborează multe femei și a spus: „Vai, contesă! Ești foarte *curajoasă* dacă citești o carte de asemenea dimensiuni înspăimântătoare. Regret, dar eu n-aș îndrăzni să încep a citi o carte atât de lungă.“

Grey și-a dres și și-a coborât glasul, renunțând la falsetul folosit pentru a o imita pe afectata lady Hensley.

– La care mama i-a răspuns, a continuat el cu voce normală: „Nu-ți face absolut nicio grijă, draga mea; oricum nu ai înțelege-o.“

Fraser a râs, apoi a tușit, alungând rămășițele unui alt inel de fum.

Grey s-a grăbit să stingă trabucul și s-a ridicat de pe scaun.

– Veniți, mai avem vreme să facem o partidă scurtă.

Nu erau egali; Fraser juca mult mai bine, dar Grey reușea din când în când să salveze câte o partidă jucând foarte avântat.

În acea seară a încercat gambitul Torremolinos [18]. Era o deschidere riscantă, cu calul reginei. Lansat cu succes, acest lucru a pregătit calea pentru o combinație neobișnuită a turnului cu nebunul, bizuindu-se pe reușită cu o mișcare înșelătoare a calului regelui și a pionului din fața nebunului. Grey folosea deseori acea deschidere, deoarece era un truc care nu dădea rezultate împotriva unui jucător mediocru, îndeajuns de atent ca să-și dea seama de amenințarea pe care o reprezenta calul sau de posibilitățile pe care le oferea el. Era un gambit folosit împotriva cuiva cu o minte subtilă și șireată, iar după aproape trei luni de

partide săptămânale, Grey știa foarte bine cu cine se confrunta pe careurile liniate cu fildeș.

S-a silit să nu își țină respirația când a făcut mișcarea aproape finală a combinației. A simțit ochii lui Fraser privindu-l scurt, dar nu i-a întâlnit, de teamă că își va da de gol emoția. În schimb, a întins mâna spre comoda pe care se afla carafa și și-a umplut paharul cu vin dulce de Porto, având grijă să își țină ochii îndreptați asupra lichidului al cărui nivel se ridica.

Va fi pionul ori calul? Contemplând situația, Fraser își ținea capul aplecat asupra tablei de joc, iar când s-a mișcat puțin, părul lui roșcat a strălucit. Calul, și totul era bine; va fi prea târziu. Pionul, și probabil că jocul avea să fie pierdut.

În așteptare, Grey își simțea inima bătând puternic sub stern. Mâna lui Fraser a zăbovit deasupra tablei, apoi a hotărât subit, a coborât și a atins piesa. Calul.

Probabil că expirase prea zgomotos, pentru că Fraser a ridicat brusc privirea spre el, dar era prea târziu. Atent să nu îi apară pe chip o expresie clară de triumf, Grey a făcut rocada.

Încruntându-se, Fraser a privit îndelung spre tabla de joc, iar ochii i-au trecut de la o piesă la alta, evaluând posibilitățile de mutare. Apoi, făcând ochii mari și înțelegând, a tresărit discret și a ridicat privirea.

– A, micuț șiret și ticălos! a exclamat el, pe un ton de respect și surprindere. De unde naiba ați învățat stratagema asta?

– Fratele meu mai mare m-a învățat, a răspuns Grey, abandonând aerul prevăzător obișnuit, brusc încântat de succesul mișcărilor făcute. În mod normal, îl învingea pe Fraser de cel mult trei ori în zece partide, iar victoria îl bucura nespus.

Fraser a râs scurt și, întinzându-și arătătorul foarte lung, și-a răsturnat propriul rege.

– Trebuia să mă aștept la așa ceva din partea unuia ca lordul Melton, a remarcat el cu glas degajat.

Grey a înțepenit pe scaun. Fraser a perceput acest lucru și a ridicat o sprânceană întrebător.

– Vă referiți la lordul Melton, nu? a spus el. Ori mai aveți un frate?

– Nu, a spus Grey, simțind cum îi amorțesc buzele, deși probabil că din cauza trabucului. Nu, am doar un frate.

Inima începuse să îi bubuie din nou în piept, dar, de astă dată, surd și greu. Ticălosul de

scoțian știuse tot timpul cine era el?

– Întâlnirea noastră a fost foarte scurtă, a spus sec scoțianul. Însă memorabilă, a adăugat el, apoi a ridicat paharul și a luat o gură din băutură, urmărindu-l pe Grey pe deasupra marginii din cristal. Probabil că nu știați că l-am cunoscut pe lordul Melton pe câmpul de bătălie de la Culloden.

– Știam. Am luptat și eu acolo.

Toată plăcerea lui Grey în urma victoriei se năruise. Până și el se simțea ușor îngrețoșat din cauza fumului.

– Nu credeam că vă veți aduce aminte de el sau că veți afla despre rudenia noastră.

– Întrucât acea întâlnire mi-a salvat viața, nu voi uita cu ușurință respectiva întâmplare, a spus Fraser sec.

– Înțeleg că nu ați fost chiar atât de îndatoritor când l-ați întâlnit pe Hal la Culloden, a zis Grey, ridicâdnd privirea.

Buzele lui Jamie s-au crispat ușor, apoi s-au relaxat.

– Nu, a spus el încet. Apoi a zâmbit amuzat. Fratele dumneavoastră a refuzat să mă împuște. În acele momente, nu m-am simțit defel înclinat să îi fiu recunoscător pentru asta.

– Doreați să fiți împușcat? a întrebat Grey, ridicând mirat din sprâncene.

Privirea scoțianului era absentă, ațintită asupra tablei de șah, dar văzând sigur altceva.

– Am socotit că aveam un motiv, a spus el cu glas moale. La acea dată.

– Ce motiv? a întrebat Grey, apoi a surprins o privire sfredelitoare și s-a grăbit să adauge: Nu vreau ca întrebarea mea să pară impertinentă. Doar că, în acele momente, și eu… m-am simțit la fel. Din câte mi-ați povestit despre Stuarți, nu pot crede că pierderea cauzei lor v-ar fi făcut să fiți atât de disperat.

Gura lui Fraser a tresărit ușor, mult prea firav pentru a trece drept zâmbet. A înclinat din cap drept încuviințare.

– Au fost unii care au luptat din iubire față de Charles Stuart – ori din fidelitate față de dreptul tatălui său de a fi rege. Dar aveți dreptate; nu m-am numărat printre ei.

Nu a dat alte explicații. Grey a inspirat adânc, cu ochii ațintiți asupra tablei de joc.

– V-am zis că atunci m-am simțit la fel ca dumneavoastră. La Culloden, am pierdut un prieten foarte bun, a explicat el.

Pe de o parte, s-a întrebat de ce trebuia să îi vorbească despre Hector tocmai acestui om, un războinic scoțian care își croise drum cu sabia pe acel câmp al morții, a cărui armă putea fi chiar aceea care… Pe de altă parte, îi era imposibil să nu vorbească; nu exista nimeni căruia să îi *poată* povesti despre Hector, cu excepția acestui bărbat, deținutul care nu avea cum să spună asta altcuiva, ale cărui cuvinte nu îi puteau afecta imaginea.

– M-a silit să mă uit la cadavru – Hal, fratele meu, a spus brusc Grey.

Și-a privit o mână, pe care albastrul pătrunzător al safirului dat de Hector îi ardea pielea, o versiune mai mică a celui pe care Fraser i-l dăduse cu mari rezerve.

– Mi-a spus că trebuie, că, dacă nu îl voi vedea mort, nu voi crede. Că dacă nu știam cu adevărat că Hector – prietenul meu – murise cu adevărat, voi suferi până la sfârșitul vieții. Dacă îl vedeam și știam asta, voi suferi, iar apoi mă voi lecui – și voi uita, a mai zis, ridicând privirea și încercând cu greu să zâmbească. În general, Hal are dreptate, dar nu întotdeauna.

Probabil că se lecuise, dar nu avea să uite nicicând. Cu siguranță că nu avea să uite cum îl văzuse ultima oară pe Hector, cu fața ca din ceară, zăcând în lumina zorilor, cu genele lungi și negre coborâte delicat peste ochi ca atunci când dormea. Și rana căscată care aproape că îi despărțise capul de trup, lăsând traheea și vasele mari de sânge ale gâtului expuse măcelului.

O clipă au rămas muți. Fraser nu a spus nimic, ci a ridicat paharul și l-a golit. Fără să întrebe, Grey a umplut paharele pentru a treia oară. Apoi s-a rezemat de spătar și s-a uitat curios la musafirul lui.

– Domnule Fraser, vi se pare viața din cale-afară de apăsătoare?

Scoțianul a ridicat capul și i-a întâlnit privirea neclintită. Evident, în afară de curiozitate, Fraser nu a lăsat să i se citească nimic pe chip, dar umerii lui lați de dincolo de tabla de șah s-au destins întru câtva, iar expresia sumbră a gurii lui mari s-a stins treptat. Scoțianul s-a rezemat de spătar, apoi și-a mișcat încet mâna dreaptă, desfăcând și strângând degetele pentru a-și întinde mușchii. Grey a observat rana veche de la mâna lui; în lumina focului, se vedeau câteva cicatrice și cele două degete rigide.

– Nu tocmai, i-a răspuns scoțianul rar, privindu-l relaxat. Cred că o mai mare povară este să le porți de grijă celor pe care nu îi poți ajuta.

– Mai mare decât să nu ai cui să-i porți de grijă?

Înainte de a răspunde, Fraser a tăcut un moment, probabil că analiza poziția pieselor de pe tabla de joc.

– Asta înseamnă pustietatea, a spus el încet, în cele din urmă. Însă nu e o povară foarte mare.

Se făcuse târziu; dinspre fortăreață nu se auzea niciun sunet cu excepția pașilor răzleți ai vreunei santinele din curtea interioară.

– Soția dumneavoastră… a fost vindecătoare, așa spuneați?

– Adevărat. Ea… se numea Claire.

Fraser a înghițit în sec, apoi și-a ridicat cupa și a băut, ca și cum ar fi încercat să scape de ceva ce-i rămăsese blocat în gâtlej.

– Ați ținut foarte mult la ea sau mă înșel? a spus Grey încet.

A recunoscut la scoțian aceeași dorință puternică pe care o simțise chiar el cu câteva momente mai devreme – nevoia de a rosti un nume tăinuit, pentru a readuce la lumină, preț de o clipă, fantoma unei iubiri.

– Am vrut să vă mulțumesc odată, domnule maior, a zis scoțianul cu glas pierit.

Grey a tresărit.

– Să-mi mulțumiți? Pentru ce?

Cu ochi întunecați după încheierea partidei de șah, scoțianul a ridicat privirea.

– Pentru noaptea aceea de la Carryarrick, când ne-am întâlnit prima oară. A rămas cu ochii ațintiți asupra lui Grey. Pentru ce ați făcut pentru soția mea.

– Deci v-ați adus aminte, a spus Grey, răgușit.

– Nu uitasem, a răspuns Fraser.

Grey și-a făcut curaj pentru a se uita peste masă, însă ochii albaștri nu trădau nici cea mai mică intenție de zâmbet.

Fraser a dat din cap, glacial.

– Domnule maior, ați fost un dușman demn de respect; nu voi uita asta.

John Grey a râs cu amărăciune, lucru destul de ciudat, se simțea mai puțin iritat decât își închipuise, pentru că i se reamintise atât de limpede acea întâmplare rușinoasă.

– Domnule Fraser, dacă ați socotit drept dușman demn un tânăr de șaisprezece ani, care s-a scăpat pe el de spaimă, înseamnă că nu trebuie să mă mire că armata scoțiană a fost înfrântă!

Fraser a surâs vag.

– Domnule maior, un om care nu face pe el când simte pistolul la tâmplă, ori nu are măruntaiele bune, ori nu are creier.

Fără să vrea, Grey a izbucnit în râs. Un colț al gurii lui Fraser s-a ridicat ușor.

– Nu ai vorbi astfel ca să îți salvezi propria viață, în schimb ai face-o ca să salvezi onoarea unei doamne. Onoarea doamnei mele, a spus încet Fraser. Aceasta nu mi se pare o dovadă de lașitate.

Adevărul sunase prea convingător în tonul scoțianului pentru a fi ignorat sau înțeles greșit.

– Nu am făcut nimic pentru soția dumneavoastră, a spus Grey cu o oarecare amărăciune în glas. La urma urmelor, nu era în primejdie!

– Nu știați asta, da? a spus apăsat Fraser. V-ați închipuit că îi salvați viața și virtutea cu riscul vieții dumneavoastră. Astfel i-ați fi apărat onoarea – și m-am tot gândit la asta de când… de când am pierdut-o.

În glasul lui Fraser s-a simțit o ușoară ezitare; doar încordarea mușchilor gâtului îi trăda emoția.

– Am înțeles, a zis Grey, inspirând profund, apoi expirând încet. Îmi pare rău pentru pierderea pe care ați suferit-o, a mai adăugat pe un ton oficial.

Copleșiți de amintiri, amândoi au rămas tăcuți. Apoi Fraser a ridicat privirea și a respirat adânc.

– Domnule maior, fratele dumneavoastră a avut dreptate. Vă mulțumesc și vă urez noapte bună!

S-a ridicat de pe scaun, și-a lăsat cupa pe masă și a ieșit din încăpere.

Într-un fel, asta i-a amintit de anii petrecuți în peșteră și de vizitele acasă, acele oaze de viață și căldură într-un deșert de singurătate. Aici era exact pe dos, ajungând din mizeria, aglomerația și frigul celulei în apartamentul sclipitor al maiorului, unde, vreme de câteva ore, se putea destinde atât trupește, cât și mintal, relaxându-se la căldură, discutând și mâncând pe săturate.

Situația îi dădea însă și o senzație ciudată de dislocare; sentimentul că pierde ceva prețios din sine, care nu ar putea supraviețui revenirii la viața de zi cu zi. De fiecare dată, trecerea devenea tot mai dificilă.

A rămas în pasajul în care era curent, așteptând ca temnicerul să descuie ușa celulei. Auzea sunetele scoase de oamenii care dormeau ca un bâzâit în urechi, iar mirosul lor a ajuns până la el când s-a deschis ușa, înțepător ca un pârț.

Inspirând profund, și-a umplut plămânii cu aer, a plecat capul și a intrat.

Când a pășit în celulă, trupurile de pe podea s-au mișcat, iar umbra lui a căzut întunecată peste siluetele ghemuite. Ușa s-a închis în urma lui, lăsând celula în beznă, însă înăuntru s-a stârnit un val de recunoaștere, pentru că oamenii simțiseră revenirea lui.

– Ai venit cam târziu, Mac Dubh, a spus Murdo Lindsay, cu glas răgușit și somnoros. O să fii frânt mâine.

– Mă descurc eu, Murdo, a șoptit el, pășind peste camarazii lui.

Și-a scos haina și a așezat-o cu grijă pe bancă, apoi și-a luat pătura aspră, după care și-a căutat locul pe podea, iar umbra lui lungă a licărit pe fundalul ferestrei cu gratii, luminate slab de lună.

Ronnie Sinclair s-a răsucit când Mac Dubh s-a întins lângă el. A clipit somnoros, iar genele ca nisipul au rămas aproape invizibile în lumina lunii.

– Te-a ospătat bine Micuțul Auriu, Mac Dubh?

– Da, Ronnie, mulțumesc.

S-a foit pe podeaua din piatră, căutând o poziție mai comodă.

– Ne povestești și nouă mâine?

În mod bizar, deținuții se desfătau ascultând ce i se servise la cină, socotind o onoare faptul că șeful lor trebuie să fie bine hrănit.

– Da, o să vă povestesc, Ronnie, i-a promis Mac Dubh. Dar acum trebuie să dorm, bine?

– Somn ușor, Mac Dubh, s-a auzit o șoaptă din colțul în care Hayes era chircit, aproape de MacLeod, Innes și Keith, cărora le plăcea să doarmă la căldură; cei patru aminteau de un set de linguriță strânse laolaltă.

– Somn ușor, Gavin, a șoptit Mac Dubh și, treptat, în celulă s-a reînstăpânit liniștea.

În noaptea aceea a visat-o pe Claire. Stătea în brațele lui, cu mâinile și picioarele grele și înmiresmate. Era însărcinată; pântecul îi era rotunjit și neted ca un cantalup, sânii mari și plini, sfârcurile întunecate ca vinul, îndemnându-l să le guste.

Ea și-a făcut o mână căuș între picioarele lui, iar el a întins mâna să îi întoarcă favorul, iar mica ei moliciune umflată i-a umplut palma când ea s-a lipit mai strâns de el. Cu fața încadrată de păr, Claire s-a ridicat zâmbind deasupra lui și și-a trecut un picior peste el.

– Dă-mi gura ta, a șoptit el, neștiind dacă voia să o sărute sau să fie dezmierdat de buzele ei, conștient doar că trebuia să o aibă cumva.

– Dă-mi-o tu pe a ta, a spus ea.

A râs și s-a aplecat peste el, cu mâinile pe umerii lui, iar părul ei i-a mângâiat fața cu miros de mușchi și lumină de soare, și el a simțit înțepăturile frunzelor uscate și și-a dat seama că se aflau în valea de lângă Lallybroch, iar ea avea culoarea arămie a fagilor din jur; frunze și lemn de fag, ochi aurii și piele albă, presărate de umbre.

Apoi un sân l-a apăsat pe gură, iar el l-a primit recunoscător, trăgându-i trupul mai aproape când a început să sugă. Laptele ei era fierbinte și dulce, cu un gust slab de argint, ca sângele de căprioară.

– Mai tare, i-a șoptit ea, băgându-și o mână sub capul lui, strângându-l de ceafă și apăsându-l peste sân. Mai tare.

Claire s-a întins peste el, iar el a apucat-o strâns de carnea dulce a feselor, simțind greutatea mică a copilului peste propriul abdomen, ca și cum în acele momente îl împărțeau, apărând mica ființă între trupurile lor.

Și-a înfășurat strâns brațele în jurul ei, iar ea l-a ținut la fel de strâns în timp ce el tresărea și se cutremura, cu părul ei peste față, cu mâinile ei în părul lui și copilul între ei, neștiind unde începea și unde se sfârșea fiecare.

S-a trezit brusc, gâfâind și asudat, pe jumătate ghemuit pe o parte, sub una dintre băncile din celulă. Încă nu se luminase bine, dar vedea siluetele tovarășilor săi adormiți în apropiere și spera că nu strigase. A închis imediat ochii, dar visul dispăruse. A rămas nemișcat, în timp ce inima își domolea bătăile, și a așteptat zorile.

18 IUNIE 1755

John Grey se îmbrăcase cu grijă în acea seară, cu lenjerie curată și ciorapi din mătase. Fără perucă, cu părul împletit simplu, dat cu un tonic din lămâie și verbină. Ezitase un moment în legătură cu inelul lui Hector, dar în cele din urmă și-l pusese pe deget. Cina fusese bună; un fazan împușcat chiar de el și o salată de verdețuri, din respect pentru gusturile ciudate ale lui Fraser față de asemenea lucruri. Acum stăteau cu tabla de șah în față, lăsând deoparte subiectele banale de conversație pentru că erau concentrați la mijloc de partidă.

– Vreți niște brandy?

A mutat nebunul, apoi s-a rezemat de spătar și s-a întins.

Absorbit de noua poziție, Fraser a încuviințat cu o mișcare din cap.

– Mulțumesc.

Grey s-a ridicat și a traversat camera, lăsându-l pe Fraser lângă foc. A băgat mâna în dulap după sticlă și a simțit un firicel de sudoare coborându-i de-a lungul coastelor. Nu din cauza focului, care ardea în cealaltă parte a camerei, ci din pricina stării de agitație.

A adus sticla la masă, ținând cupele în cealaltă mână; cristal de Waterford trimis de mama lui. Lichidul a curs susurând în pahare, aruncând sclipiri ca de ambră, rozalii în lumina focului. Fraser stătea cu ochii ațintiți la cupă, urmărind cum se ridica nivelul băuturii, dar privirea pierdută arăta că era cufundat în gânduri. Ochii albaștri erau întredeschiși. Grey s-a întrebat la ce se gândea; nu la joc – deznodământul era sigur.

Grey a întins o mână și a deplasat nebunul reginei. Nu era decât o mutare de tărăgănare, știa; totuși, amenințase regina lui Fraser și probabil avea să forțeze schimbul cu un turn.

Grey s-a ridicat să mai pună un calup de turbă pe foc. S-a întins și s-a dus în spatele

adversarului pentru a vedea poziția din unghiul lui.

Lumina focului a strălucit când scoțianul masiv s-a aplecat în față ca să studieze tabla de joc, împrumutând tonurile roșiatice ale părului lui Fraser, ca un ecou al luminii din băutura cristalină.

Fraser își prinsese părul la spate cu un șnur subțire și negru, legat cu fundă. Cu o mișcare slabă și-l putea elibera foarte ușor. John Grey și-a imaginat că vâră mâna pe sub părul bogat pentru a atinge ceafa netedă și caldă de dedesubt. Să atingă…

A strâns palma brusc, imaginându-și senzația.

– E mutarea dumneavoastră, domnule maior.

Glasul blând al scoțianului l-a readus la realitate, astfel că și-a reluat locul, uitându-se la tabla de șah cu ochi incapabili să mai vadă.

Fără să-l privească, a perceput cu intensitate mișcările celuilalt, prezența lui. În jurul lui Fraser aerul parcă se învolbura; îi era imposibil să nu se uite la el. Ca să-și ascundă căutătura, a ridicat paharul cu băutură și a sorbit din el, abia observând gustul de aur lichid.

Fraser stătea imobil ca o statuie din cinabru, doar ochii albaștri i se mișcau în timp ce examina situația de pe tabla de șah. Focul se mai potolise, iar conturul corpului său era zugrăvit în umbre. Mâna lui, aurie și întunecată în lumina focului, a rămas pe tablă, nemișcată și minunată ca și pionul capturat de alături.

Piatra albastră de la inelul lui Grey a sclipit când a întins mâna spre nebunul reginei. *E păcat, Hector?* a gândit el. *Să iubesc un bărbat care probabil te-a ucis?* Ori asta era, în cele din urmă, modalitatea de a îndrepta lucrurile, de a vindeca rănile amândurora de la Culloden?

Nebunul a scos un zgomot înfundat când l-a așezat precis pe baza acoperită cu pâslă. Apoi a ridicat mâna imediat, ca și cum s-ar fi mișcat fără voia lui. Mâna s-a întins ușor, parcă știind precis ce dorește, și a poposit peste mâna lui Fraser, simțind o gâdilătură, cu degetele îndoite într-un gest de implorare.

Mâna lui Fraser era caldă – foarte caldă –, dar aspră și încremenită ca și cum ar fi fost din marmură. Pe tablă nu se clintea nimic în afara licăririi de flacără din băutura aflată în pahare. A ridicat ochii și i-a întâlnit pe ai lui Fraser.

– Luați-vă mâna de pe mine, a spus Fraser foarte, foarte încet. Altfel vă voi ucide.

Mâna de sub cea a lui Grey nu s-a mișcat, așa cum și chipul a rămas impasibil, dar a simțit fiorul de repulsie, un spasm de ură și dezgust care se înălța din străfundul ființei acelui bărbat, radiind prin carnea lui.

Pe neașteptate, a rememorat avertismentul lui Quarry, la fel de clar cum Fraser îi vorbise în acel moment la ureche.

Dacă iei cina singur cu Fraser, să nu te întorci niciodată cu spatele la el.

Nu exista nicio șansă să se întâmple asta; nu se putea întoarce. Nu a reușit nici să își mute privirea sau să clipească, pentru a înfrânge privirea din ochii albaștri care îl făcuse să înghețe. Mișcându-se încet, ca și cum s-ar fi aflat deasupra unei mine neexplodate, și-a retras mâna.

A urmat un moment de tăcere, întreruptă doar de răpăitul ploii și de sfârâitul focului de turbă, când niciunul dintre ei nu a părut să mai respire. Apoi, fără niciun sunet, Fraser s-a ridicat și a ieșit din cameră.

12. Sacrificiul

Ploaia de noiembrie răpăia pe pietrele curții interioare, căzând peste șirurile de oameni morocănoși, ghemuiți sub apăsarea aversei. Nici tunicile roșii care asigurau paza nu păreau mai fericite decât deținuți uzi leoarcă.

Maiorul Grey stătea sub o streașină și aștepta. Nu era vremea cea mai potrivită pentru a desfășura o percheziție și a curăța celulele deținuților, dar în acea perioadă a anului era inutil să aștepte o zi senină. Și cum la Ardsmuir se aflau mai bine de două sute de prizonieri, era necesar să se curețe celulele cel puțin o dată pe lună pentru a împiedica izbucnirea vreunei epidemii.

Ușile blocului principal de celule s-au deschis și pe ele a ieșit un șir mic de deținuți: oamenii de încredere care făceau curățenie, supravegheați îndeaproape de gardieni. În coada șirului a apărut și caporalul Dunstable, cu brațele pline de mici obiecte de contrabandă pe care le scotea de obicei la iveală acel gen de percheziții.

– Gunoaiele obișnuite, sir, a raportat el, aruncând jalnica adunătură de relicve și obiecte anonime pe capacul unui butoi de lângă maior. Doar asta, poate observați.

Era o bucată de pânză verde, de aproximativ cincisprezece pe zece centimetri, cu un model de tartan. Dunstable a aruncat o privire scurtă spre șirurile de deținuți, ca și cum ar fi vrut să surprindă pe cineva făcând o mișcare elocventă.

Grey a oftat, apoi și-a îndreptat umerii.

– Da, cred că da.

Deținerea de tartan scoțian era strict interzisă prin legea privind desființarea kiltului în baza căreia scoțienii fuseseră dezarmați și li se anulase dreptul de a purta îmbrăcăminte tradițională. A pășit în fața șirurilor de oameni, în vreme ce caporalul Dunstable a scos un strigăt tăios pentru a le atrage atenția.

– A cui este pânza?

Caporalul a ridicat în aer peticul de pânză odată cu vocea. Grey și-a mutat privirea de la pânza viu colorată spre șirul de deținuți, eliminând în minte numele lor, încercând să îi asocieze cu cunoștințele lui imperfecte privind tartanele. Modelele difereau atât de mult chiar și în sânul aceluiași clan, încât nu le puteai atribui cu certitudine, însă existau tipare generale de culoare și model.

MacAlester, Hayes, Innes, Graham, MacMurtry, MacKenzie, MacDonald… stai. MacKenzie. Acela. Era vorba mai mult despre felul în care un ofițer își cunoștea oamenii decât despre identificarea țesăturii cu un anume clan care l-a făcut să fie sigur. MacKenzie era un deținut tânăr, iar chipul lui era prea controlat, prea inexpresiv.

– Al tău este, MacKenzie. Adevărat? l-a întrebat Grey.

A înșfăcat fragmentul de pânză de la caporal și l-a vârât sub nasul tânărului. Pe sub petele de murdărie, fața prizonierului era albă ca hârtia. Își ținea fălcile încleștate și respira greu pe nas, scoțând un șuierat slab.

Grey l-a țintuit pe tânăr cu o privire dură și triumfătoare. Tânărul scoțian avea masca de ură implacabilă ca toți ceilalți, dar nu reușise să ridice zidul de opoziție stoică pentru a și-o ascunde. Grey a simțit teama crescândă a flăcăului; încă o secundă și avea să cedeze.

– E al meu.

Glasul era calm, aproape plictisit, și sugera o indiferență atât de clară încât MacKenzie și Grey nu au înțeles pe dată. Au rămas cu privirile încleștate până când o mână mare s-a întins peste umărul lui Angus MacKenzie și a luat bucata de pânză din mâna ofițerului.

John Grey a făcut un pas înapoi, simțind acele vorbe ca pe o lovitură în stomac. Uitând de MacKenzie, a ridicat ochii câțiva centimetri, suficient ca să-l privească pe Fraser drept în față.

– Nu este tartan, Fraser, a spus el, scoțând cu forța cuvintele printre buzele ca de lemn.

Își simțea amorțită întreaga față, lucru pentru care era vag recunoscător; măcar expresia nu îl putea da de gol în fața deținuților care îl urmăreau.

Fraser a deschis gura mai mult. Grey și-a menținut privirea pe chipul lui, temându-se să înfrunte ochii albaștri-închis.

– Nu, nu este, a recunoscut Fraser. E MacKenzie. Clanul mamei mele.

Într-un colțișor al minții, Grey a reținut încă o fărâmă de informație, alături de micuța comoară de lucruri păstrate în cufărul încrustat cu pietre prețioase etichetat „Jamie“ – mama lui fusese o MacKenzie. Știa că e adevărat, tot astfel cum știa că tartanul nu îi aparținea lui Fraser.

Și-a auzit propria voce, rece și netulburată, spunând:

– Posesia de tartane de clan este ilegală. Știți pedeapsa, da?

– Da, a răspuns Jamie, zâmbind cu un colț al gurii.

În rândul deținuților s-a produs o mișcare însoțită de murmure, dar Grey a simțit că alinierea se schimba, ca și cum de fapt oamenii se retrăgeau spre Fraser, înconjurându-l, îmbrățișându-l. Cercul se rupsese și se regrupase, iar el se afla singur în afara lui. Jamie Fraser se întorsese spre neamul lui.

Cu un efort de voință, Grey și-a smuls ochii de la buzele lui netede și moi, ușor crăpate de expunerea la soare și la vânt. Privirea lui îi provoca teamă; nici spaimă, nici furie, doar indiferență.

A făcut semn către gardieni.

– Luați-l.

Maiorul John William Grey și-a plecat capul deasupra hârtiilor de pe birou, semnând rechiziții fără să le mai citească. Rareori lucra până atât de târziu în noapte, dar în timpul zilei nu avusese vreme, iar hârțogăraia se acumula. Ordinele de rechiziție trebuiau trimise la Londra în acea săptămână.

O sută de kilograme de făină de grâu, a scris el, chinuindu-se să se concentreze asupra literelor negre de sub pană. Necazul cu acea activitate de rutină era că ea îi menținea ocupată doar atenția, nu și mintea, îngăduind amintirilor de peste zi să se furișeze, luându-l pe nepregătite.

Șase butoaie de bere pentru uzul soldaților. A lăsat jos pana și și-a frecat energic palmele. Încă simțea frigul care îi intrase în oase cât stătuse de dimineață în curtea interioară. În vatră ardea un foc puternic, dar nu părea să îl ajute defel. Nu s-a apropiat de el; încercase o dată și rămăsese ca hipnotizat, revăzând în flăcările lui imaginile din acea dimineață, îndepărtându-se de el doar când stofa pantalonilor începuse să se încingă peste măsură.

A ridicat pana și a încercat din nou să-și alunge din minte acele imagini.

Era preferabil să nu amâne executarea pedepselor de acel fel; în așteptare, deținuții deveneau neliniștiți și agitați și era deosebit de greu să fie ținuți sub control. Executată imediat, disciplinarea avea deseori un efect salutar, demonstrându-le deținuților că pedeapsa va veni rapid și neiertător, sporind respectul lor față de cei care îi supravegheau. Într-un fel, John Grey a bănuit că acea ocazie aparte nu sporise nicidecum respectul

deținuților – cel puțin față de el.

Simțind ceva asemănător unui firicel de apă strecurându-i-se prin vene, dăduse ordine, iute și stăpân pe sine, iar ei se supuseseră cu o exactitate similară.

Deținuții fuseseră așezați pe mai multe rânduri pe cele patru laturi ale careului curții, față în față cu șirurile mai puțin numeroase de gardieni cu baionetele pregătite, gata de intervenție, pentru a preveni orice încercare de revoltă care era nelalocul ei.

Însă nu se produsese nicio revoltă, nici nelalocul ei, nici altfel. Deținuții așteptaseră într-o mutenie înghețată în ploaia slabă care crea un soi de negură peste pietrele curții, scoțând puține sunete, doar tușind când și când sau dregându-și glasurile, lucru care se întâmplă în orice adunare de oameni. Era început de iarnă, iar guturaiul era o calamitate care apărea atât în cazarmă, cât și în celulele mucede.

Rămăsese în picioare, cu mâinile împreunate la spate și urmărind cu un aer impasibil cum deținutul era condus pe platformă. Privea, simțind picăturile de ploaie strecurându-se prin umerii hainei și prelingându-i-se în șiroaie minuscule pe lângă gulerul cămășii, în timp ce Jamie Fraser a rămas pe platformă, la un metru depărtare, și s-a dezbrăcat până la brâu, fără grabă sau șovăială, ca și cum era ceva familiar, o sarcină cu care se obișnuise, practic lipsită de importanță.

Le făcuse semn din cap celor doi soldați care îi apucaseră brațele deținutului ce nu opusese nicio rezistență și le ridicaseră, legându-le de stâlpul de biciuire. I-au pus căluș la gură, iar Fraser a rămas drept, în vreme ce picăturile de ploaie îi curgeau pe brațe și pe adâncitura șirei spinării, îmbibând pânza subțire a pantalonilor.

Încă un semn din cap, de astă dată către sergentul care ținea în mână documentul conținând acuzația, și un mic val de iritare când gestul a făcut apa acumulată în borul pălăriei să se reverse ca o cascadă. Și-a îndreptat pălăria și peruca udă și și-a reluat la vreme postura de autoritate pentru a asculta citirea acuzației și sentința.

– …încălcând prevederile legii privind desființarea kiltului, aprobată de Parlamentul Maiestății Sale, infracțiune pentru care se vor administra șaizeci de lovituri de bici.

Cu o detașare profesională, Grey a aruncat o privire către sergentul-fierar desemnat să administreze pedeapsa: nu era prima pentru niciunul dintre ei. De astă dată, nu a mai încuviințat din cap; ploaia continua. În schimb, a închis pe jumătate ochii și a rostit cuvintele obișnuite:

– Domnule Fraser, veți primi pedeapsa.

Și a rămas neclintit, cu privirea îndreptată în față, urmărind și auzind pocnetul biciului pe piele și icnetele deținutului, care treceau prin căluș la fiecare lovitură.

Mușchii deținutului s-au încordat ca să reziste durerii. Mereu și mereu, până când fiecare dintre ei a rămas întărit pe sub piele. De încordare, până și pe Grey îl dureau mușchii și se muta ușor de pe un picior pe celălalt, în timp ce brutala biciuire continua. De-a lungul șirei spinării deținutului curgeau firicele roșiatice, sânge amestecat cu apă, pătând pânza pantalonilor lui.

Grey i-a simțit pe oamenii dinapoia lui, deopotrivă soldați și deținuți, cu privirile ațintite spre platformă și spre silueta aflată în mijlocul ei. Până și accesele de tuse încetaseră.

Și, peste toate acestea, precum un strai lipicios care izola simțămintele lui Grey, exista un ușor dezgust față de sine când și-a dat seama că ochii lui erau ațintiți asupra scenei nu din îndatorire, ci din incapacitatea de a-și desprinde privirea de la pelicula de apă amestecată cu sânge care lucea pe mușchii încordați în suferință într-o curbură de o frumusețe răpitoare.

Sergentul-fierar făcea doar câte o pauză scurtă între lovituri. Grăbea ușor procesul; cu toții doreau să se termine ca să poată să se adăpostească de ploaie. Grisson număra fiecare lovitură cu voce tare, notând-o totodată pe foia lui. Fierarul verifica biciul, trecând printre degete firele cu noduri dure, ceruite, pentru a îndepărta sângele și fragmentele de carne, apoi ridica pisica cu nouă cozi încă o dată, o rotea de două ori pe deasupra capului și lovea din nou.

– Treizeci! a spus sergentul.

Maiorul Grey a tras sertarul de jos al biroului și a fost cât pe ce să verse peste teancul de documente de rechiziție.

> *Degetele îi erau îngropate adânc în palme, dar tremurul nu voia să se oprească. Pătrunsese adânc în oasele lui, la fel ca frigul iernii.*
>
> *– Puneți o pătură peste el, îl voi îngriji imediat.*
>
> *Glasul doctorului englez părea îndepărtat; nu a simțit nicio legătură între voce și mâinile care l-au prins cu fermitate de ambele brațe. A țipat când l-au mutat din loc, rotirea sfâșiind rănile de pe spate, acolo unde sângele abia se închegase. Firicelul de sânge cald care se scurgea de-a lungul spinării intensifica tremuratul, în ciuda păturii care i se pusese pe spinare.*

A prins între degete marginile băncii pe care zăcea întins, cu obrazul apăsat pe lemn, cu ochii închiși și chinuindu-se să nu mai tremure. Undeva în încăpere a simțit o agitație și un târșâit de picioare, dar nu a putut observa altceva, nu a izbutit să-și desprindă atenția de la încleștarea dinților și de la încheieturile încordate.

Ușa s-a închis, iar în încăpere s-a făcut liniște. Îl lăsaseră singur?

Nu, a auzit zvon de pași în apropierea capului, iar pătura care îl acoperea a fost ridicată și coborâtă spre talie.

– Mm. Te-au făcut praf, nu-i așa, băiete?

El nu a răspuns; în situația dată, nici nu era nevoie de un răspuns. Doctorul s-a întors cu spatele o clipă; apoi Jamie a simțit o mână care i-a ridicat capul. Un prosop i-a fost strecurat sub obraz, închipuind un soi de pernă care să îl ferească de duritatea lemnului.

– Acum o să-ți curăț rănile, a spus bărbatul, cu o voce impersonală, dar nu neprietenoasă.

A tras aer printre dinți, timp în care a simțit atingerea unei mâini pe spinare. A auzit un scâncet ciudat. Și-a dat seama că el îl scosese și s-a simțit rușinat.

– Băiete, câți ani ai?

– Nouăsprezece.

Abia a reușit să rostească acel cuvânt, după care s-a trezit scoțând un geamăt.

Doctorul i-a atins spinarea cu blândețe ici și colo, apoi s-a ridicat. Jamie a auzit zgomotul zăvorului tras, apoi pașii doctorului care se întorcea.

– Acum nu va mai intra nimeni, l-a informat el pe un ton amabil. Poți plânge în voie.

– Hei, spunea vocea. Trezește-te, domnule!

Și-a revenit treptat, duritatea lemnului de sub obraz a împreunat visul și starea de trezie și nu a putut să-și amintească unde se afla. Din întuneric a apărut o mână care l-a atins delicat pe obraz.

– Domnule, salutai pe cineva în somn, a spus omul în șoaptă. Te doare rău?

– Puțin.

Și-a dat seama care era cealaltă legătură între vis și starea de trezie când a încercat să se ridice, iar durerea i-a străbătut spinarea ca un fulger. A expirat puternic în timp ce, fără să vrea, a icnit și s-a prăbușit înapoi pe bancă.

Avusese noroc; îl alesese pe Dawes, un soldat masiv, de vârstă mijlocie, căruia de fapt nu îi plăcea să biciuiască deținuți, ci o făcea doar pentru că se număra printre sarcinile lui. Cu toate acestea, șaizeci de lovituri de bici provocau răni, chiar dacă erau aplicate fără entuziasm.

– Nu, uite, asta e mult prea fierbinte. Ia zi, vrei să îl opărim?

Era vocea dojenitoare a lui Morrison. Sigur era vocea lui.

Ciudat, a gândit el, ca prin vis. Felul în care, ori de câte ori exista un grup de oameni, aceștia păreau să își găsească propria menire, indiferent dacă era sau nu ceva ce mai făcuseră până atunci. La fel ca majoritatea dintre ei, Morrison fusese arendaș. Probabil că se pricepea la animale, dar nu se gândea prea mult la asta. Acum devenise un lecuitor de oameni, la care apelau toți când îi durea burta sau aveau vreun deget rupt. Morrison știa ceva mai multe lucruri decât restul oamenilor, dar aceștia apelau la el când se răneau, așa cum se duceau la Seumus Mac Dubh pentru încurajări și îndrumări. Și pentru a le face dreptate.

Pânza aburindă i-a fost așezată pe spinare, iar el a icnit din cauza înțepăturilor, astfel că a strâns din buze ca să nu țipe. A simțit palma mică a lui Morrison, așezată ușor pe centrul spatelui.

– Rabdă, domnule, până trece căldura.

Pe măsură ce coșmarul se stingea, a clipit un moment, încercând să distingă și să recunoască vocile din apropiere. Se afla într-o celulă mare, în ungherul umbrit de lângă cotul hornului. Din foc se înălțau aburi; probabil că era un cazan în care fierbea apă. L-a văzut pe Walter MacLeod scufundând un braț de zdrențe în apă, timp în care focul îi lumina roșiatic barba și sprâncenele. Apoi, pe măsură ce cârpele încălzite de pe spatele lui s-au răcit, devenind calmante și suportabile, a închis ochii și a recăzut într-un soi de moțăială, legănată de conversația domoală a oamenilor din jur.

Acea stare de detașare visătoare îi era familiară. Se simțise cam la fel din momentul în care

întinsese mâna peste umărul tânărului Angus și își strânsese degetele în jurul peticului de tartan. Ca și cum, prin acea alegere, un soi de cortină coborâse între el și oamenii din jurul lui; ca și cum s-ar fi aflat singur într-un loc liniștit, nespus de îndepărtat.

Îl urmase pe gardianul care îl luase, se dezbrăcase când i se ceruse, dar totul fără să simtă ca și cum s-ar fi trezit cu adevărat. Își ocupase locul pe platformă și ascultase vorbele incriminatoare și sentința, fără să le audă cu adevărat. Nici măcar mușcătura nemiloasă a frânghiei cu care fusese legat de încheieturi, nici ploaia rece căzând peste spatele dezgolit nu îl treziseră. Toate păreau să se mai fi întâmplat până atunci; nimic din ce ar fi spus sau făcut nu ar fi putut schimba ceva; așa fusese sortit.

Cât despre biciuire, o suportase. În acele momente nu putuse gândi sau regreta și nici nu găsise loc pentru altceva în afara luptei disperate și înverșunate pe care o impunea insulta adusă trupului.

– Stai nemișcat, stai.

Morrison și-a apăsat mâna pe gâtul lui pentru a-l împiedica să se miște în timp ce îndepărta cârpele ude și aplica o nouă compresă fierbinte, care a trezit la viață preț de un moment toți nervii somnolenți.

Din pricina ciudatei stări de spirit în care se afla, toate senzațiile i se păreau la fel de intense. Dacă încerca, putea să simtă fiecare lovitură peste spate, să o vadă cu ochiul minții ca o dungă vie de culoare peste întunericul imaginației. Însă durerea tăieturii adânci care se întindea de la coaste până la umeri nu avea mai mare greutate sau consecință decât senzația aproape plăcută de greutate din picioare, decât durerea din brațe sau decât atingerea moale și gâdilătoare a părului care i se revărsa peste obraz.

Pulsul îi bătea slab și regulat în urechi; pieptul i se ridica și cobora în timp ce respira, iar printre respirații scotea când și când câte un geamăt. Exista doar ca o adunătură de fragmente, fiecare părticică din el având propriile senzații, și niciuna dintre ele nu reprezenta o preocupare deosebită pentru înțelegerea esențială a lucrurilor.

– Uite, Mac Dubh, a spus Morrison, vorbindu-i la ureche. Ridică-ți capul și bea asta.

Mirosul puternic de whisky l-a surprins, așa că a încercat să își îndepărteze capul de cană.

– Nu am nevoie de el, a spus.

– Ba da, l-a contrazis Morrison, cu convingerea fermă a tuturor vracilor, ca și cum ar fi știut întotdeauna mai bine decât pacientul cum se simte acesta și de ce are nevoie. Lipsit de tăria

sau de voința de a intra într-o dispută, a deschis gura și a sorbit băutura, simțindu-și mușchii gâtului tremurând de efortul de a-și înălța capul.

Whisky-ul a adăugat propria contribuție la multitudinea de senzații care îl cutreierau. O scurtă arsură în gâtlej și pântec, o gâdilătură bruscă pe nas și un soi de vârtej în cap, care îi spuneau că băuse prea mult și prea repede.

– Încă puțin, hai, așa, a spus Morrison încurajator. Bravo, domnule! Da, așa e mai bine, nu?

Corpul masiv al lui Morrison s-a deplasat, blocându-i vederea în camera întunecoasă. Dinspre fereastra de sus a venit un curent, dar în jurul lui era o agitație mai mare decât cea produsă de vânt.

– Ascultă, cum îți simți spatele? Mâine o să te simți țeapăn ca o căpiță de porumb, dar poate n-o să fie chiar atât de rău. Uite, domnule, mai bea ceva.

Buza unei căni i-a fost apăsată cu insistență de buze.

Morrison a continuat să vorbească, tare, fără să se refere la ceva anume. Însemna că e grav. Morrison nu era un om vorbăreț. Se întâmplase ceva, însă el nu putea să vadă nimic. Și-a ridicat capul, să descopere ce era în neregulă, însă Morrison i l-a împins la loc pe bancă.

– Nu te mai chinui, Mac Dubh, a spus el încet. Nu ai cum să îi împiedici.

Sunete neașteptate veneau dinspre colțul îndepărtat al celulei, sunete pe care Morrison se străduise să le mascheze vorbind tare. Zgomote produse de frecare, murmure scurte și bufnituri. Apoi, lovituri înfundate, rare și repetate, și un gâfâit greu de spaimă și durere, punctat de câte un sunet scâncet de respirație întreruptă.

Îl băteau pe Angus MacKenzie. Și-a pus mâinile sub piept, dar efortul a făcut ca vederea să i se întunece și să amețească. Morrison l-a apăsat din nou cu mâna, silindu-l să rămână întins.

– Stai nemișcat, Mac Dubh!

În vocea lui se amestecaseră autoritatea și resemnarea.

S-a simțit cuprins de un val de amețeală, iar mâinile i-au alunecat de pe bancă. Și-a dat seama că Morrison avea dreptate. Nu îi putea împiedica.

Cu ochii închiși, a rămas neclintit sub apăsarea mâinii lui Morrison și a așteptat ca sunetele să înceteze. Deși nu dorea asta, s-a întrebat cine era cel care administra dreptatea oarbă pe

întuneric. Sinclair. Mintea lui i-a dat răspunsul fără șovăială. Și, fără îndoială, avându-i ca ajutoare pe Hayes și Lindsay.

N-aveau încotro, așa cum nici el, nici Morrison n-aveau ce face. Oamenii acționau cum le era scris încă de la naștere. Unul era vindecător, iar altul, brută.

În afara unui suspin înfundat, zgomotele se stinseseră. Umerii i s-au relaxat și nu s-a mișcat când Morrison a îndepărtat ultima compresă și l-a șters cu mișcări blânde, uscându-l, iar curentul dinspre fereastră l-a făcut să tremure, învăluindu-l brusc în aerul rece. Ca să nu scoată niciun sunet, a strâns din buze. În acea după-amiază i se pusese căluș la gură și se bucura că procedaseră astfel; cu ani în urmă, când fusese biciuit, își mușcase buza de jos, cât pe ce să și-o taie cu dinții.

Cana cu whisky i-a fost din nou apăsată peste buze, însă a întors capul într-o parte, astfel că ea a dispărut fără alte comentarii, ajungând într-un loc în care avea să fie primită mai cordial. Probabil de Milligan, irlandezul.

Un om cu o slăbiciune față de băutură, altul care o detesta. Un bărbat, iubitor de femei, iar altul…

A suspinat și s-a mișcat puțin pe patul dur din scândură. Morrison îl acoperise cu o pătură și se îndepărtase. S-a simțit golit și epuizat, încă făcut bucăți, dar cu mintea limpede, departe de restul ființei lui.

Morison luase cu sine și lumânarea; ardea în capătul îndepărtat al celulei, unde ceilalți deținuți stăteau ghemuiți laolaltă, iar lumina îi transforma în siluete întunecate, care nu puteau fi deosebite una de alta, încadrate de o aură strălucitoare, precum fețele sfinților din vechile cărți de rugăciuni.

S-a întrebat de unde veneau acele daruri care alcătuiau natura umană. De la Dumnezeu?

Era ca pogorârea Sfântului Duh și ca limbile de foc ce ajungeau să se așeze peste apostoli? Și-a amintit imaginea din Biblia aflată în salonul mamei lui, toți apostolii încoronați cu flăcări și parcă fermecați de șoc, stând ca un grup de lumânări din ceară, aprinse pentru o petrecere.

Amintindu-și, a zâmbit în sinea lui și a închis ochii. Umbrele aruncate de lumânare au tremurat roșiatic peste pleoapele lui.

Claire, Claire a lui – cine știe cine i-o trimisese, o aruncase într-o viață pentru care sigur nu fusese născută? Și totuși, ea știuse ce să facă, ce menire avea. Nu oricine avea norocul să își

cunoască darurile.

În întuneric, a auzit un târșâit de pași în preajmă. A deschis ochii și nu a văzut decât o siluetă, dar și-a dat seama cine era.

– Cum te simți, Angus? a întrebat el încet în galică.

Tânărul a îngenuncheat stângaci lângă el și i-a luat o mână.

– Sunt… sunt bine. Dar dumneavoastră, sir, vreau să zic… îmi cer iertare.

Să fi fost experiența sau instinctul ceea ce l-a făcut să-i strângă mâna pentru a-l liniști?

– Și eu sunt bine, a spus el. Întinde-te, micuțule Angus, și odihnește-te.

Tânărul și-a plecat capul într-un gest ciudat de oficial și i-a sărutat apăsat dosul mâinii.

– Pot… pot să stau lângă dumneavoastră, sir?

Mâna părea să cântărească o tonă, dar a ridicat-o și a lăsat-o pe creștetul lui. Apoi a alunecat, dar a simțit că încordarea lui Angus se stinge, pentru că atingerea îi adusese mângâierea.

Se născuse lider, apoi fusese modelat și educat să îndeplinească un asemenea destin. Dar ce se întâmpla cu un bărbat care nu se născuse pentru rolul pe care trebuia să joace? De pildă, John Grey. Pe de altă parte, Charles Stuart.

De la depărtare, pentru prima oară în ultimii zece ani, putea găsi în sine capacitatea de a-l ierta pe acel bărbat vulnerabil care îi fusese cândva prieten. Cum trebuise să plătească atât de des prețul cerut de propriul lui dar, putea în cele din urmă să vadă nenorocirea cumplită de a se fi născut rege, fără a avea înzestrarea necesară a regalității.

Angus MacKenzie s-a rezemat moale de zidul de lângă el, cu capul plecat pe genunchi și pătura petrecută peste umeri. Un sforăit ușor venea dinspre silueta ghemuită. Jamie a simțit că îl cuprinde somnul, care avea să adune laolaltă părțile împrăștiate și sfărâmate din sine, și și-a dat seama că a doua zi se va trezi întreg, chiar dacă îndurerat.

S-a simțit dintr-odată eliberat de multe lucruri. De povara răspunderii imediate, de necesitatea de a lua hotărâri. Ispita dispăruse, împreună cu posibilitatea ei. Și mai important încă, povara furiei se risipise; probabil că dispăruse pentru totdeauna.

Așadar, a gândit el prin negura care se îndesea, John Grey îi redase destinul.

Aproape că îi era recunoscător.

13. Mijloc de partidă

INVERNESS
2 IUNIE 1968

A doua zi dimineață, Roger a găsit-o ghemuită pe canapeaua din bibliotecă, sub carpeta din fața șemineului, cu multe file desprinse dintr-un dosar și împrăștiate neglijent în jurul ei, pe podea.

Lumina care pătrundea pe fereastra cât peretele inunda biblioteca, dar spătarul înalt al canapelei umbrise fața lui Claire și împiedicase zorii să o trezească. Lumina se strecura peste catifeaua canapelei abia acum, făcându-i șuvițele de păr să lucească.

Un chip de sticlă în mai multe sensuri, și-a spus Roger privind-o. Avea pielea atât de albă, încât venele albăstrui îi erau vizibile la tâmple și pe gât, iar oasele i se reliefau clar sub piele, ca și cum Claire ar fi fost dăltuită din fildeș.

Covorul alunecase parțial de pe ea, expunându-i umerii. Un braț stătea relaxat peste piept, strângând între degete o singură filă mototolită. Roger i-a ridicat brațul cu grijă pentru a elibera foaia fără să o trezească. Era moleșită de somn și i-a simțit pielea surprinzător de caldă și de netedă în strânsoarea lui slabă.

A observat imediat numele; știuse că ea îl găsise.

– James MacKenzie Fraser, a murmurat el.

A ridicat privirea de la foaie și s-a uitat la femeia care dormea pe canapea. Lumina tocmai îi atinsese conturul urechii; ea s-a foit o clipă și a întors capul, apoi s-a adâncit din nou în somn.

– Nu știu cine ai fost, amice, a șoptit el către nevăzutul scoțian, dar trebuie să fi reprezentat ceva ca să o meriți.

Foarte delicat, a așezat carpeta peste umerii lui Claire, apoi a coborât storul de la fereastra din spatele ei. S-a lăsat pe vine și a strâns filele împrăștiate din dosarul Ardsmuir. Ardsmuir. Asta era tot ce avea nevoie acum; chiar dacă soarta lui Jamie Fraser nu era cuprinsă în paginile din mâinile lui, trebuia să existe undeva în istoria închisorii Ardsmuir. Probabil că se impunea încă o incursiune în arhivele scoțiene sau chiar o călătorie la Londra, dar pasul următor al căutării fusese făcut; calea era limpede.

În timp ce închidea cu o grijă deosebită ușa bibliotecii, Brianna cobora scara. Fata și-a arcuit o sprânceană întrebător, iar el, zâmbind, a ridicat dosarul în aer și a șoptit:

– L-a găsit.

Brianna nu a scos nicio vorbă, dar, drept răspuns, pe față i-a apărut un zâmbet larg, sclipitor ca soarele care se înălța pe cer.

Partea a patra

DISTRICTUL LACURILOR

14. Geneva

HELWATER
SEPTEMBRIE 1756

– Cred că ar fi cazul să vă gândiți la schimbarea numelui.

Nu aștepta un răspuns; în timpul celor patru zile de călătorie, Fraser nu îi adresase nicio vorbă, reușind chiar stânjenitoarea performanță de a împărți o cameră de han fără să comunice direct. Grey ridicase din umeri și ocupase patul, în vreme ce Fraser, fără să facă vreun gest sau să-i arunce vreo privire, se învelise cu mantia subțire și jerpelită și se întinsese pe podea, dinaintea focului. Scărpinându-și pielea pișcată de purici și păduchi, Grey a socotit că Fraser făcuse o alegere multă mai bună în privința locului de dormit.

– Noua dumneavoastră gazdă nu îi agreează defel pe Charles Stuart și pe susținătorii lui, deoarece și-a pierdut singurul fiu la Prestonpans, a continuat el, adresându-se profilului parcă turnat în fier de lângă el.

Gordon Dunsany, tânăr căpitan în regimentul comandat de Bolton, fusese cu doar câțiva ani mai în vârstă decât el. Puteau muri amândoi pe acel câmp de bătălie – dacă nu ar fi fost acea întâlnire în pădurea din apropiere de Carryarrick.

– Nu veți putea ascunde faptul că sunteți scoțian, și pe deasupra din Highlands. Dacă veți catadicsi să analizați un sfat bine intenționat, ar fi preferabil să nu folosiți un nume care să fie ușor recunoscut ca fiind al dumneavoastră.

Expresia împietrită de pe fața lui Fraser nu s-a schimbat câtuși de puțin. Lovind ușor cu un călcâi în flancul calului, l-a îndemnat înaintea murgului pe care călărea Grey, căutând urmele drumului recent măturat de o inundație.

Spre sfârșitul după-amiezii au traversat arcul podului Ashness și au pornit în josul versantului, spre Watendlath Tarn. Districtul lacurilor din Anglia nu semăna defel cu Scoția, dar măcar avea munți. Plați, cu coastele rotunjite, visători, nu amenințători și stâncoși ca aceia din Highlands, dar tot munți se chemau.

În vântul începutului de toamnă, Watendlath Tarn era întunecat și agitat, mărginit de stuf des și iarbă de mlaștină. Ploile din cursul verii fuseseră mai bogate decât de obicei în acel loc umed, iar vârfurile tufișurilor se iteau moi și zdrențuite deasupra apei care trecuse dincolo de maluri.

Pe culmea următorului deal, drumul se despărțea în două. Aflat la oarece distanță în față, Fraser, cu părul fluturând în vânt, și-a oprit calul și a așteptat instrucțiuni. În acea dimineață nu și-l împletise, așa că-i cădea liber, șuvițele dansându-i nebunește în jurul capului.

Urcând terenul îmbibat de apă care clefăia sub copitele calului, John William Grey a ridicat ochii spre bărbatul aflat mai sus, ca o statuie din bronz ecvestră, mai puțin coama care i se unduia în vânt. Răsuflarea i s-a oprit în gâtlej și și-a umezit buzele.

– Cum ai căzut tu din ceruri, stea strălucitoare, fecior al dimineții [19], a murmurat către sine, dar s-a ferit să continue citatul.

Pentru Jamie, călătoria de patru zile călare până la Helwater însemnase o tortură. Iluzia neașteptată a libertății, îmbinată cu certitudinea pierderii ei iminente, i-a stârnit un sentiment îngrozitor privind destinația necunoscută.

Acest lucru, la care se adăuga tristețea provocată de despărțirea de oamenii lui, proaspătă în memorie, pierderea brutală reprezentată de părăsirea ținutului Highlands, știind că acea despărțire ar putea fi permanentă, și momentele de trezie, pătrunse de durerea fizică resimțită de mușchii feselor, îndelung nefolosiți, au fost de ajuns să îl facă să sufere pe toată durata călătoriei. Doar faptul că își dăduse cuvântul de onoare îl împiedica să îl tragă jos de pe cal pe maiorul John William Grey și să îl stranguleze pe vreun drum pustiu.

Pe jumătate acoperite de zbaterea furioasă a sângelui, cuvintele lui Grey i-au răsunat din nou în urechi.

– Cum renovarea fortăreței s-a încheiat în mare măsură, cu sprijinul și priceperea dumneavoastră și a oamenilor dumneavoastră – Grey își îngăduise să strecoare o undă de ironie în glas –, deținuții urmează să fie transferați în alt loc, iar în fortăreața Ardsmuir își vor stabili garnizoana soldații Maiestății Sale din regimentul 12 de dragoni. Prizonierii de război de origine scoțiană urmează a fi transportați în coloniile americane, a continuat el. Vor fi vânduți cu înțelegeri contractuale oficiale, pe durata a șapte ani.

Jamie avusese grijă să nu afișeze nicio expresie, însă auzind știrea, simțise că fața și mâinile îi amorțesc de șoc.

– Contract? Asta înseamnă sclavie, a spus el, fără să acorde prea mare atenție cuvintelor pe care le rostise.

America! Un tărâm neîmblânzit și populat de sălbatici, unde se ajungea doar străbătând patru mii opt sute de kilometri pe marea pustie și agitată! Ca pedeapsă, acel acord cu America era totuna cu exilul permanent din Scoția.

– Un contract pe un anumit termen nu înseamnă sclavie, l-a asigurat Grey, însă maiorul știa la fel de bine ca și Fraser că deosebirea era doar ceva ce ținea de legalitate și valabilă doar în măsura în care cei ce ajungeau într-o asemenea situație – dacă supraviețuiau – își recâștigau libertatea la o dată prestabilită.

Un asemenea slujitor *era* din toate punctele de vedere sclavul stăpânului sau al stăpânei lui – putea fi umilit, biciuit sau însemnat cu fierul roșu, după voința acestora, interzicându-i-se să părăsească proprietatea fără aprobarea lui sau a ei.

Așa cum și lui Fraser urma să-i fie interzis acum.

– Nu veți fi trimis laolaltă cu ceilalți, i-a zis Grey fără să-l privească. Nu sunteți doar prizonier de război, ci și trădător condamnat. Drept urmare, veți fi întemnițat după bunul plac al Maiestății Sale; sentința nu poate fi comutată la transport în America fără aprobarea regelui. Iar Maiestatea Sa nu a socotit cu cale să dea această aprobare.

Jamie a simțit crescând în el o paletă de emoții; dincolo de mânia de moment era teama pentru soarta oamenilor lui, amestecată cu un licăr de ușurare umilitoare că, indiferent care i-ar fi fost soarta, ea nu va însemna să se încredințeze mării. Rușinat de acel sentiment, s-a uitat glacial spre Grey.

– Aurul, a spus el fără nicio inflexiune în glas. Asta e, da?

Atâta vreme cât mai exista o cât de mică șansă ca el să dezvăluie ce știa despre comoara aproape mitică, Coroana engleză nu va risca să îl piardă în favoarea demonilor mării sau a sălbaticilor din colonii.

Cu toate acestea, maiorul nu s-a uitat spre el, ci s-a mulțumit să ridice ușor din umeri, ceea ce era totuna cu o confirmare.

– Unde trebuie să ajung?

Glasul propriu îi suna parcă ruginit în urechi, ușor răgușit după ce își revenise puțin din șocul provocat de veștile primite.

Grey își făcea de lucru aranjându-și evidențele. Era început de septembrie, iar prin fereastra întredeschisă venea o briză călduță, făcând hârtiile să fluture.

– Se numește Helwater. În Districtul Lacurilor din Anglia. Veți rămâne cu lordul Dunsany, pentru a sluji în calitatea pe care acesta o va socoti necesară.

Grey își ridicase privirea, dar expresia din ochii lui albaștri spălăciți rămăsese de nepătruns.

– Vă voi vizita acolo trimestrial, ca să mă asigur că vă simțiți bine.

În timp ce călăreau unul în spatele celuilalt pe drumul îngust, a măsurat spinarea maiorului cu veston roșu, căutând un refugiu față de toate suferințele și imaginându-și ochii aceia, larg căscați, injectați și sărindu-i din orbite de uimire când mâinile lui Jamie s-ar strânge în jurul gâtului firav, degetele mari afundându-se în carnea înroșită de soare, până când corpul scund și musculos al maiorului s-ar înmuia în strânsoarea lui precum trupul unui iepure ucis.

După bunul plac al Maiestății Sale, da? Nu s-a lăsat amăgit. Asta fusese stratagema lui Grey, iar aurul reprezenta doar o scuză. Avea să fie vândut ca slujitor și ținut într-un loc pe care Grey îl putea vizita, ca să exulte. Aceasta era răzbunarea maiorului.

Se întinsese în fiecare noapte în fața vetrei din camera unui han, simțind dureri de mâini și de picioare, conștient de fiecare tresărire, freamăt și respirație a bărbatului din patul dinapoia lui, și avusese resentimente profunde pentru că era atât de conștient de toate. Când apărea prima geană de lumină, era pregătit din nou să se înfurie, dorindu-și ca bărbatul să se ridice din pat și să facă vreun gest dizgrațios spre el, astfel încât să își dezlănțuie mânia într-un gest ucigaș. Însă Grey nu făcuse decât să sforăie.

Au traversat podul Helvellyn și au trecut pe lângă un iezer înconjurat de ierburi ciudate, timp în care frunzele roșiatice și îngălbenite ale arțarilor și ale zadelor se rostogoleau spre sol ca niște stropi de ploaie torențială pe lângă flancurile transpirate ale calului său, lovindu-l peste față și plutind pe lângă el ca o hârtie, cu o mângâiere șoptitoare.

În fața lui, Grey s-a oprit și s-a întors în șa, așteptându-l. Așadar, ajunseseră. Terenul cobora abrupt în vale, unde se afla un conac pe jumătate ascuns de o mulțime de copaci sclipind în culorile toamnei.

Helwater se întindea înaintea lui și, odată cu el, perspectiva unei vieți înjositoare de servitute. Și-a încordat spatele și a dat călcâie calului, mai tare decât voise.

Grey a fost primit în salonul mare, iar lordul Dunsany s-a arătat ușor dezgustat de hainele

lui în neorânduială și de cizmele murdare, însă lady Dunsany, o femeie scundă și rotofeie, cu păr blond șters, s-a dovedit foarte ospitalieră.

– Ceva de băut, Johnny, trebuie să bei un păhărel. Louisa, draga mea, ar trebui să aduci fetele jos ca să îl salute pe oaspetele nostru.

Cât lady Dunsany s-a întors să dea ordine unui lacheu, lordul s-a aplecat asupra paharului pentru a murmura spre Grey.

– Deținutul scoțian – l-ai adus cu tine?

– Da, a răspuns Grey.

Antrenată într-o discuție animată cu majordomul despre așezarea diferită a mesei pentru cină, lady Dunsany nu avea cum să audă, totuși lordului i se păruse că era mai bine să coboare glasul.

– L-am lăsat în holul din față – nu știam sigur ce vreți să faceți cu el.

– Ziceai că omul se pricepe la cai, nu? Cel mai bine ar fi să-l fac rândaș, așa cum ați sugerat.

Lordul Dunsany a aruncat o privire spre soția lui și s-a întors cu spinarea slabă spre ea, vorbind în continuare cu fereală:

– Nu i-am spus Louisei cine este acest om, a mormăit baronetul. După atâtea temeri în legătură cu scoțienii în timpul revoltei, cred că țara a fost paralizată de spaimă, înțelegeți? Iar ea nu și-a revenit după moartea lui Gordon.

– Înțeleg prea bine.

Grey l-a bătut ușor pe braț pe bărbatul în vârstă. Era convins că nici Dunsany nu își revenise după moartea fiului, deși se arătase curajos de dragul soției și a fiicelor lui.

– Îi voi spune că omul este un servitor pe care mi l-ați recomandat. Hm… nu prezintă vreun pericol, sper. Cum să spun? În fine, fetele…

Lordul Dunsany a aruncat o privire neliniștită spre soția sa.

– În niciun caz, și-a asigurat Grey gazda. E un om de onoare și și-a dat cuvântul. Nu va intra în casă și nici nu va trece dincolo de limitele domeniului decât cu permisiunea dumneavoastră expresă.

Din câte știa, domeniul Helwater deținea peste două sute patruzeci de hectare. Asta

însemna un drum lung până la dobândirea libertății, dar și până în Scoția, însă probabil că era ceva mai bine aici decât pe stâncile de la Ardsmuir sau decât să îndure chinurile exilului în îndepărtatele colonii.

Un zgomot venit dinspre ușă l-a făcut pe Dunsany să se întoarcă alarmat, după care a surâs jovial când și-a văzut cele două fiice.

– Johnny, ți-o amintești pe Geneva, da? a întrebat el, împingându-și oaspetele în față. Ultima oară când ai fost aici, Isobel era copilă – cum mai zboară timpul, nu?

Apoi a clătinat din cap, ușor disperat.

Isobel avea paisprezece ani și era, ca și mama ei, scundă, rotunjoară, vioaie și blondă. În realitate, Grey nu și-o amintea pe Geneva ori mai curând și-a adus aminte de ea, însă școlărița din trecut semăna prea puțin cu grațioasa fată de șaptesprezece ani care îi întindea mâna acum. Dacă Isobel semăna cu mama ei, Geneva mergea pe urmele tatălui, cel puțin în ceea ce privea înălțimea și zvelțețea. Se părea că părul grizonant al lordului Dunsany fusese cândva castaniu strălucitor, în plus fata avea ochii lui căprui și limpezi.

Tinerele l-au salutat politicos pe oaspete, dar păreau mult mai interesate de altceva.

– Tati, a spus Isobel, trăgându-l de mânecă. În hol e un bărbat *uriaș!* Ne-a urmărit cât am coborât scara! Arată înspăimântător!

– Cine e, tată? a întrebat Geneva.

Ea era mai rezervată decât sora ei, dar evident interesată de musafir.

– Hm… păi, trebuie să fie noul grăjdar pe care ni l-a adus John, a zis lordul Dunsany, evident jenat. O să pun un lacheu să îl ducă…

Baronetul a fost întrerupt de apariția bruscă a unui lacheu în pragul ușii.

– Sir, a spus el, din cale afară de uimit de vestea pe care o anunța, în hol e un scoțian!

Pentru ca afirmația lui să fie crezută, s-a răsucit pe călcâie și a făcut un gest larg spre silueta înaltă, tăcută și învești mântată în mantie, care se afla în spatele lui.

Auzind acestea, străinul a făcut un pas înainte și, zărindu-l pe lordul Dunsany, și-a înclinat capul politicos.

– Mă numesc Alex MacKenzie, s-a prezentat el, cu un ușor accent din Highlands și a făcut o

plecăciune spre lordul Dunsany, fără nicio sugestie de bătaie de joc în acel gest. Slujitorul dumneavoastră, milord.

Pentru cineva învățat cu viața aspră de la o fermă din Highlands sau cu munca silnică dintr-o închisoare, treaba unui grăjdar de la o fermă de cai din Districtul Lacurilor nu reprezenta niciun efort. Pentru cineva ținut într-o celulă vreme de două luni – deoarece restul fuseseră trimiși în colonii – munca era foarte chinuitoare. În prima săptămână, cât mușchii i s-au obișnuit din nou cu cerințele mișcării permanente, Jamie Fraser se prăbușea în fiecare seară pe patul lui din paie, prea obosit ca să mai viseze.

Sosise la Helwater într-o asemenea stare de epuizare fizică și de tulburare mintală, încât la început văzuse totul drept un nou soi de închisoare – una în care trebuia să își ispășească pedeapsa printre necunoscuți, departe de Highlands. Acum, stabilit aici, întemnițat de cuvântul de onoare, ca de gratii, descoperise că, odată cu scurgerea zilelor, trupul și mintea îi funcționau mai ușor. Trupul i se întărise, simțămintele i se liniștiseră în tovărășia tăcută a cailor și, treptat, descoperise că era din nou posibil să gândească logic.

Chiar dacă nu era cu adevărat liber, măcar avea aer curat, lumină, spațiu suficient ca să își întindă brațele și picioarele, dar și priveliștea munților și a cailor frumoși pe care îi creștea Dunsany. Lucru lesne de înțeles, ceilalți grăjdari și slujitori se arătau suspicioși față de el, dar se simțeau înclinați să îl lase în pace, din respect pentru statura și atitudinea lui autoritară. Era o viață solitară, însă acceptase de multă vreme acea situație și nu nutrea speranțe că ea ar putea fi vreodată altfel.

Ninsorile slabe de la Helwater și chiar vizita oficială a lui Grey de Crăciun – un eveniment marcat de încordare și stângăcie – au trecut fără a-i tulbura sentimentul de mulțumire crescândă.

Foarte discret, a reușit să stabilească legăturile necesare pentru a putea să comunice cu Jenny și Ian, aflați în Highlands. În afara scrisorilor sporadice care îi parveneau prin mijloace indirecte și pe care le distrugea ca să fie în siguranță, unica lui amintire de acasă era rozariul cu mărgele din lemn de fag pe care îl purta la gât, ascuns pe sub cămașă.

Atingea de cel puțin zece ori pe zi crucea mică aflată în dreptul inimii, invocând de fiecare dată chipul cuiva drag și rostind câteva cuvinte de rugăciune – pentru Jenny, sora lui, pentru Ian și copii – pentru tizul lui–, tânărul Jamie–, Maggie și Katherine Mary, pentru gemenii Michael și Janet și pentru pruncul Ian. Pentru arendașii de la Lallybroch, pentru oamenii de la Ardsmuir. Și, întotdeauna, prima lui rugăciune dimineața, dar și ultima,

seara – și multe altele între – erau pentru Claire. *Doamne, fă ca ea să fie în siguranță. Ea și copilul.*

După ce zăpada s-a topit, iar anul s-a luminat spre primăvară, Jamie Fraser a fost conștient doar de singura alinare din existența lui de zi cu zi: prezența domnișoarei Geneva Dunsany.

Atrăgătoare, răsfățată și autoritară, lady Geneva se învățase să obțină ce dorea și când dorea și lăsa deoparte orice convenienețe când cineva îi stătea în cale. Era o bună călăreață – Jamie trebuia să recunoască asta –, dar atât de slobodă la gură și de capricioasă, încât rândașii ajunseseră să tragă la sorți pentru a stabili cine va avea ghinionul de a o însoți în plimbarea ei zilnică.

În ultima vreme totuși lady Geneva își alegea chiar ea însoțitorul în persoana lui Alex MacKenzie.

– Prostii, a spus ea, când el a pretextat întâi discreția, apoi o indispoziție trecătoare, pentru a evita să o însoțească în negurile îndepărtate de la poalele dealurilor de deasupra fermei Helwater; un loc în care i se interzisese să călărească, din cauza terenului nesigur și a negurilor primejdioase.

– Nu fi nătâng. Nu ne va vedea nimeni. Hai!

Și, lovind cu brutalitate cu pintenii în coastele iepei, a pornit înainte ca el să o poată opri, iar ea a râs privindu-l peste umăr.

Preferința ei față de el devenise destul de vădită, astfel încât ceilalți grăjdari surâdeau din colțul gurii și făceau tot soiul de remarci în surdină atunci când ea intra în grajd. Aflat în compania ei, Fraser simțea un puternic îndemn de a o pune la punct la momentul potrivit, însă deocamdată se mulțumise să păstreze o tăcere deplină, răspunzând la toate propunerile ei cu mormăieli neclare.

Era încredințat că, mai devreme sau mai târziu, ea se va sătura de purtarea lui taciturnă și își va îndrepta atenția supărătoare către alt grăjdar. Ori – slavă Cerului! – se va căsători și va ajunge cât mai departe de Helwater și de el.

Era o zi însorită, lucru rar pentru Districtul Lacurilor, unde, în ceea ce privea umiditatea, deosebirea dintre nori și sol era deseori imperceptibilă. Dar în acea după-amiază de mai era cald, suficient ca Jamie să-și dorească să-și scoată cămașa. Era destul de ferit acolo, pe câmpia înaltă, fără probabilitatea de a avea altă tovărășie decât a lui Bess și Blossom, cei

doi cai de povară indiferenți, care trăgeau ruloul compresor.

Se afla pe un câmp întins, iar caii erau bătrâni și bine pregătiți pentru acea treabă, care le plăcea; nu avea nevoie decât să tragă de hățuri din când în când, pentru a-i face să ridice capetele și să meargă drept înainte. Ruloul era făcut din lemn, nu din piatră sau din metal, ca de obicei, și avea câte o despicătură la fiecare capăt pentru ca interiorul să fie umplut cu îngrășământ de grajd bine maturat, care era presărat într-un ritm constant în vreme ce el se rotea, devenind mai ușor pe măsură ce se golea.

Jamie aprecia întru totul acea inovație. Trebuia să îi spună lui Ian despre ea și să o și deseneze. Curând aveau să sosească țiganii; fetele de la bucătărie și grăjdarii vorbeau despre asta. Probabil că va avea timp să adauge ceva la scrisoarea pe care deja o întocmise, trimițând paginile scrise ori de câte ori vreun grup de cârpaci rătăcitori sau de țigani ajungea la fermă. Predarea mesajelor putea întârzia o lună sau trei, sau chiar șase, însă, în cele din urmă, pachetul își găsea drumul până în Highlands, trecut din mână în mână, până la sora lui din Lallybroch, care plătea un onorariu generos pentru primirea lui.

Răspunsurile de la Lallybroch îi soseau pe aceeași cale anonimă pentru că, fiind deținut al Coroanei, orice trimitea sau primea trebuia verificat de lordul Dunsany. S-a entuziasmat un moment la gândul unei scrisori, însă s-a străduit să își reprime sentimentul; poate se agita degeaba.

– Prrr! a strigat el, mai mult de formă decât de nevoie.

Bess și Blossom văzuseră la fel de bine ca și el că se apropiaseră de gardul din piatră și știau că acela era locul din care trebuiau să se întoarcă. Bess și-a mișcat o ureche și a fornăit, iar el a surâs.

– Da, știu, i-a spus el iepei, trăgând slab de frâu. Dar sunt plătit să spun asta.

Apoi caii au pornit pe noua fâșie de pământ, astfel că nu avea nimic altceva de făcut până când ei ajungeau la căruța de la capătul ogorului, plină vârf cu gunoi de grajd, pentru a umple din nou ruloul. Soarele îi bătea acum direct în față, așa că a închis ochii, bucurându-se de căldura razelor lui pe pieptul și umerii dezgoliți.

Zgomotul produs de nechezatul ascuțit al unui cal l-a făcut să se trezească din somnolența în care se aflase în ultimul sfert de ceas. Deschizând ochii, a văzut un călăreț venind pe drumul de la padocul de jos, încadrat între urechile iepei Blossom. Precipitat, s-a ridicat în capul oaselor și și-a tras cămașa pe el.

– Nu e nevoie să te îmbraci decent din cauza mea, MacKenzie.

Glasul Genevei Dunsany era ascuțit și ușor gâfâit când și-a mânat iapa la pas spre rulou.

– Hmm, a făcut el.

Tânăra purta cea mai bună ținută, a observat el, cu o broșă dintr-o piatră albastră la gât, și era mai aprinsă la față decât ar fi fost normal pentru acea parte a zilei.

– Ce faci? l-a întrebat ea, după ce se învârtiseră câțiva pași în cerc în tăcere.

– Lady, împrăștii gunoi de grajd, a răspuns el pe dată, fără să se uite spre ea.

– Aha.

Geneva a călărit cam o jumătate de tură, după care s-a întors și a reînceput conversația.

– Știai că urmează să mă căsătoresc?

Știa; toți slujitorii știau asta de o lună, pentru că Richards, majordomul casei se aflase în bibliotecă, pentru a-i servi pe oaspeți, când avocatul venise de la Derwentwater pentru a întocmi contractul de căsătorie. Lady Geneva fusese înștiințată de acest lucru cu doar două zile în urmă. Potrivit cameristei ei, Betty, știrea nu fusese primită cu încântare.

S-a mulțumit să mormăie ceva fără înțeles.

– Cu Ellesmere, a spus ea.

A strâns buzele și roșeața din obraji i s-a accentuat.

– Lady, vă doresc toată fericirea din lume.

Apoi Jamie a tras scurt de frâie, pentru că ajunsese cu caii la capătul ogorului. A coborât din șa înainte ca Bess să-și schimbe poziția; nu dorea nicidecum să mai zăbovească la discuții cu lady Geneva, care părea a fi într-o dispoziție de-a dreptul primejdioasă.

– Fericire! a strigat ea, străfulgerându-l cu privirea, după care s-a lovit cu cravașa peste coapsă. Fericire? Să mă căsătoresc cu un bărbat îndeajuns de bătrân ca să-mi fie bunic?

Jamie s-a abținut să spună că bănuia că perspectivele de fericire ale contelui de Ellesmere erau ceva mai reduse decât ale ei. În schimb, a zis:

– Lady, vă cer iertare, a zis el și s-a dus să desfacă ruloul.

Ea a descălecat și l-a urmat.

– E un târg murdar între tata și acest Ellesmere! Mă vinde, asta face. Tatălui meu nu îi pasă deloc de mine, altfel nu ar fi găsit niciodată o asemenea partidă! Nu crezi că sunt folosită în mod nefiresc?

Dimpotrivă; Jamie socotea că lordul Dunsany, un părinte extrem de devotat, găsise perechea cea mai potrivită pentru fiica lui cea mare, foarte răsfățată. Contele de Ellesmere chiar *era* bătrân. Existau toate șansele ca, după câțiva ani, Geneva să devină o văduvă tânără, extrem de bogată, dar și având titlul de contesă. Pe de altă parte, astfel de considerații probabil că nu cântăreau prea mult pentru o domnișoară hotărâtă – o femeiușcă încăpățânată și răsfățată, s-a corectat el în gând, văzând expresia irascibilă care se citea pe chipul și buzele ei – de doar șaptesprezece ani.

– Am convingerea că tatăl vostru acționează întotdeauna spre binele dumneavoastră, lady, a răspuns el cu glas sec.

Oare micuța diavoliță nu avea de gând să se îndepărteze de el?

Nu, nu avea. Arborând o expresie mai cuceritoare, ea s-a apropiat de Jamie și s-a oprit alături de el, împiedicându-l să deschidă ușița de încărcare a ruloului.

– Cum adică, măritișul cu un bătrân uscat? a spus ea. Mi se pare lipsit de inimă din partea tatei să mă arunce în brațele unei asemenea creaturi, a zis, apoi s-a ridicat pe vârful degetelor, uitându-se la Jamie. MacKenzie, câți ani ai?

Inima lui a încetat să bată preț de o clipă.

– Sunt mult mai în vârstă decât dumneavoastră, lady, a spus el cu fermitate. Vă cer iertare, doamna mea.

S-a strecurat pe lângă ea fără să o atingă și a sărit în căruța cu gunoi de grajd, fiind sigur că ea nu îl va urmări până acolo.

– Dar încă nu ești pregătit de moarte, așa e, MacKenzie?

Acum ajunsese în fața lui, punându-și mâna streașină la ochi când s-a uitat în sus spre el. Se stârnise o adiere de vânt, iar părul castaniu îi flutura peste față.

– MacKenzie, ai fost căsătorit vreodată?

Era copleșit de impulsul de a-i turna o lopată de gunoi de grajd în părul castaniu, dar a scrâșnit din dinți, și-a reprimat pornirea și a înfipt unealta în morman spunând: „Da, am fost“, pe un ton care nu admitea alte întrebări.

Însă lady Geneva nu se sinchisea de sensibilitățile altora.

– Bun, a zis ea cu un aer satisfăcut. Înseamnă că știi ce să faci.

– Să fac?

S-a oprit brusc din răscolit gunoiul, rămânând cu un picior pe lama lopeții.

– În pat, a spus ea calm. Vreau să vii la mine în pat.

Șocat, i-a trecut prin minte viziunea grotescă a elegantei lady Geneva, cu fustele ridicate până la gât, întinsă pe mormanul mirositor din căruță.

A scăpat lopata din mână.

– *Aici?* a întrebat el cu glas răgușit.

– Nu, nătărăule, a răspuns ea impacientată. În pat, într-un pat adevărat. În iatacul meu.

– V-ați pierdut mințile, a zis Jamie cu răceală, pentru că starea de șoc îi mai trecuse. Deși cred că asta s-a întâmplat, dacă ați avut minte până acum.

Chipul ei s-a împurpurat și l-a privit cu ochi mijiți.

– Cum îndrăznești să-mi vorbești astfel?

– Dar dumneavoastră cum îndrăzniți să îmi vorbiți astfel? i-a răspuns Jamie, înfierbântat. O fată atât de tânără și bine-crescută să îi facă propuneri indecente unui bărbat care are de două ori vârsta ei? Și care e grăjdar la casa tatălui ei? a adăugat el, amintindu-și cine era.

Și-a înghițit alte remarci pe care voia să le facă, amintindu-și că acea fată îngrozitoare *era* lady Geneva și că el era *grăjdarul* tatălui ei.

– Milady, vă cer iertare, a spus el, stăpânindu-și cu greu furia. Soarele e foarte puternic astăzi și fără îndoială că v-a afectat puțin buna judecată. Cred că ar trebui să vă întoarceți neîntârziat acasă și să-i cereți cameristei să vă pună o compresă rece pe frunte.

Lady Geneva a bătut în pământ cu piciorul încălțat în condur din marochin.

– Judecata nu mi-e afectată defel!

Ridicându-și bărbia, l-a fulgerat cu privirea. Avea bărbia mică și ascuțită, la fel ca și dinții, și, cu acea expresie de hotărâre pe față, Jamie s-a gândit că semăna foarte mult cu o vulpe

încăpățânată, ceea ce era adevărat.

– Ascultă-mă, a spus ea. Nu pot împiedica această căsătorie blestemată. Dar să… – a ezitat, apoi a continuat cu fermitate – să mă ia *naiba* dacă-mi voi da fecioria unui monstru bătrân, depravat și dezgustător ca Ellesmere!

Jamie a dus o mână la gură. Fără să vrea, a simțit puțină milă față de ea. Dar să fie blestemat dacă va îngădui ca acea maniacă să îl amestece în necazurile ei.

– Mă simt foarte onorat, milady, a spus el într-un târziu, cu o ironie evidentă, dar chiar nu pot.

– Ba da, poți. Ochii ei s-au oprit asupra părții din față a pantalonilor lui murdari. Așa zice Betty.

El a făcut un efort să vorbească, reușind să scoată doar câteva sunete aproape incoerente. În cele din urmă, a inspirat adânc și a spus cu toată tăria de care era în stare:

– Betty nu are nici cel mai mic motiv să tragă o asemenea concluzie privind capacitatea mea. Nu am atins-o pe fata aceea!

Geneva a râs încântată.

– Așadar, nu ai dus-o în patul tău? Ea a spus că nu, dar mi-am închipuit că a vorbit astfel ca să scape de bătaie. Asta e bine; nu aș fi putut împărți un bărbat cu o cameristă.

El a respirat greoi. Din păcate, era exclus să o lovească peste cap cu lopata sau să o sugrume. Iritarea i-a trecut treptat. Oricât de hotărâtă ar fi fost să ducă până la capăt scandaloasa propunere, Geneva era practic neputincioasă. Nu îl putea sili să sară în patul ei.

– Vă doresc o zi bună, milady, a spus el, cât se poate de politicos.

I-a întors apoi spatele și a început să pună gunoi de grajd în rulou.

– Dacă n-o vei face, a spus ea cu glas mieros, îi voi spune tatei că mi-ai făcut avansuri necuviincioase. O să pună să ți se jupoaie pielea de pe spate cu biciul.

Fără să vrea, Jamie și-a încordat umerii. Imposibil ca ea să știe. De când ajunsese acolo, avusese grijă să nu-și scoată cămașa în fața nimănui.

S-a întors cu fereală și a coborât ochii spre ea. Ea însă avea o privire triumfătoare.

– S-ar putea ca tatăl dumneavoastră să nu mă cunoască bine, a spus el, dar vă știe de când v-ați născut. Spuneți-i și duceți-vă naibii!

Geneva s-a umflat ca un curcan, iar chipul i s-a îmbujorat tot mai mult de furie.

– Așa deci? a strigat ea. Ei bine, atunci uită-te la asta, și să te ia naiba pe tine!

A dus mâna la corsajul rochiei și a scos din sân o scrisoare groasă, pe care i-a fluturat-o pe sub nas. Scrisul ferm al surorii lui îi era atât de familiar, încât o aruncătură de ochi i-a fost de-ajuns.

– Dă-mi-o!

Într-o clipă, a coborât din căruță și s-a apropiat, dar ea a fost mai iute. A urcat în șa înainte de a o putea prinde, trăgând cu o mână de hățuri pentru ca iapa să meargă înapoi și a fluturat disprețuitoare scrisoarea ținută în cealaltă mână.

– O vrei, nu?

– Da, o vreau! Vă rog să mi-o dați!

Era atât de furios încât ar fi bruscat-o, asta dacă putea pune mâna pe ea. Din nefericire, iapa murgă i-a simțit starea de spirit și s-a retras, fornăind și lovind neliniștită cu o copită în pământ.

– Nu prea cred, a zis și l-a măsurat cu un aer cochet, iar roșeața i-a dispărut treptat din obraji. La urma urmelor, am datoria să îi dau asta tatei, nu? Se cuvine ca el să știe că slujitorii lor poartă corespondență clandestină, corect? Jenny e iubita ta?

– Mi-ai citit scrisoarea? Târfă mizerabilă ce ești!

– Vai, ce limbaj! a exclamat ea, fluturând scrisoarea cu un aer de reproș. E de datoria mea să îmi ajut părinții și să-i înștiințez ce lucruri groaznice pun la cale slujitorii lor, nu? Iar eu sunt o fată ascultătoare, chiar așa, dacă mă supun acelei căsătorii fără să crâcnesc, am dreptate?

S-a aplecat în față peste oblânc și a zâmbit disprețuitoare, iar Jamie, străbătut de un nou val de furie, și-a dat seama că ei îi făcea mare plăcere acel joc.

– Presupun că tata va socoti foarte agreabilă o asemenea lectură, a zis ea. Mai ales partea despre aurul ce trebuie să fie trimis la Lochiel, în Franța. Ajutarea dușmanilor regelui nu mai este considerată trădare? Vai, vai! a făcut ea, plescăind malițios din limbă. Ce urât…

De groază, Jamie a crezut că i se va face rău pe loc. Avea acea fată o cât de vagă idee câte vieți erau în primejdie din cauza scrisorii pe care o ținea în mâna albă, cu degete și unghii îngrijite? Sora lui, Ian, cei șase copii ai lor, toți arendașii și familiile lor de la Lallybroch – probabil chiar viețile celor care duceau mesaje și bani între Scoția și Franța, pentru ca exilații iacobiți de acolo să își ducă viața de pe o zi pe alta.

A înghițit în sec o dată, apoi încă o dată, după care a vorbit:

– Bine.

Pe chipul ei a apărut un zâmbet mai firesc, iar Jamie și-a dat seama cât de tânără era. Da, în fine, și mușcătura unei vipere tinere era la fel de ucigătoare ca a uneia bătrâne.

– Nu voi spune nimănui, l-a asigurat ea, aparent sinceră. Îți voi înapoia scrisoarea după aceea și nu voi povesti nimănui ce era în ea. Promit.

– Mulțumesc.

A încercat să își adune gândurile atât cât să alcătuiască un plan de bun-simț. De bun-simț? Să pătrundă în casa stăpânului său pentru a face amor cu fiica lui fecioară – la cererea ei? Nu auzise niciodată o idee mai lipsită de bun-simț.

– Bine, a spus el din nou. Dar trebuie să fim prevăzători.

Traversat de un val de groază, s-a simțit atras în rolul de conspirator alături de ea.

– Da. Nu te îngrijora, o pot trimite undeva pe cameristă, iar lacheul are obiceiul să bea; întotdeauna adoarme înainte de ora zece.

– Aranjați dumneavoastră, atunci, a spus el, simțind un ghem în stomac. Să aveți grijă să alegeți o zi sigură.

– O zi sigură? a repetat ea, uitându-se nelămurită la el.

– Cândva în săptămâna după ce v-au trecut sângerările, a spus el direct. Așa riscați mai puțin să rămâneți gravidă.

– A, a spus ea, roșind discret, dar s-a uitat la el cu un interes sporit.

S-au privit îndelung în tăcere, brusc legați de perspectiva viitorului.

– O să-ți trimit vorbă, a zis ea în cele din urmă, apoi și-a făcut calul să se rotească și a pornit la galop peste câmp; copitele iepei azvârleau în aer bucăți din gunoiul de grajd proaspăt

împrăștiat.

Blestemând încet și cursiv, s-a strecurat sub șirul de zade. Luna nu lumina foarte mult, ceea ce venea ca o binecuvântare. După șase metri de peluză expusă traversați în goană, a ajuns apoi în stratul de căldărușe și dumbeț.

A ridicat ochii spre acea latură a conacului, masivitatea lui dominându-l și apăsându-l. Da, la fereastră ardea o lumânare, așa cum spusese ea. Cu toate acestea, a numărat atent ferestrele, ca să verifice. Să-l ferească Dumnezeu dacă nimerea în altă încăpere, a gândit el sumbru și s-a prins ferm de trunchiul iederei uriașe care acoperea acea latură a casei.

Frunzele au foșnit ca un uragan, iar tulpinile, deși groase, au scrâșnit și s-au îndoit alarmant sub greutatea lui. Nu avea ce să facă, trebuia să urce cât de repede posibil și să fie pregătit să se azvârle în întuneric dacă vreuna dintre ferestre s-ar fi deschis pe neașteptate.

A ajuns la micul balcon gâfâind, cu inima bătând nebunește și transpirat, în ciuda răcorii nopții. Rămas singur sub stelele palide ale primăverii, s-a oprit un moment ca să își tragă sufletul. A folosit acel răstimp pentru a o blestema încă o dată pe Geneva Dunsany, apoi a împins ușa.

Ea îl aștepta și sigur auzise zgomotul făcut de el cât urcase pe iederă. S-a ridicat de pe jețul pe care stătuse până atunci și s-a apropiat de el cu bărbia ridicată și cu părul castaniu lăsat liber peste umeri.

Purta o cămașă de noapte albă, dintr-un material aproape transparent, legată la gât cu o fundă din mătase. Straiul acela nu arăta ca îmbrăcămintea de noapte a unei tinere lady decente și atunci și-a dat seama că era vorba despre cămașa pregătită pentru noaptea nunții.

– Așadar, ai venit.

A perceput o notă de triumf în glasul ei, dar și un ușor tremur. Prin urmare nu fusese sigură?

– Nu am prea avut de ales, a spus el scurt și s-a întors ca să închidă ușile înalte din spatele lui.

– Vrei niște vin?

Străduindu-se să fie grațioasă, s-a apropiat de masa pe care se aflau o carafă și două

pahare. Cum de reușise asta? s-a întrebat el. Totuși, un pahar de băutură nu stica în situația aceea. A aprobat din cap și a luat paharul plin din mâna ei.

În timp ce a sorbit, a privit-o fără fereală. Cămașa de noapte nu reușea defel să îi ascundă trupul și, pe măsură ce bătăile inimii i s-au potolit după spaima simțită în timpul urcușului, a descoperit o primă teamă – că nu va fi în stare să respecte partea lui de înțelegere –, calmată fără niciun efort conștient. Geneva avea trupul micuț, cu coapse zvelte și sâni mici, dar sigur arăta a femeie.

Terminând de băut, a lăsat paharul pe masă. Nu avea niciun rost să mai amâne.

– Scrisoarea? a spus el brusc.

– După aceea, a zis ea, strângând din buze.

– Acum. Altfel, plec.

Și s-a răsucit spre ușă, ca și cum ar fi fost gata să pună în aplicare amenințarea.

– Stai!

El s-a întors, dar a măsurat-o cu o nerăbdare prost ascunsă.

– Nu ai încredere în mine? a întrebat ea, încercând să pară cuceritoare și fermecătoare.

– Nu, a spus el fără înconjur.

Ea a părut furioasă auzind asta și, irascibilă, și-a răsfrânt buza de jos, însă el s-a mulțumit să o privească împietrit peste umăr, rămânând cu fața spre ușă.

– Ei bine, poftim, a spus ea în cele din urmă, ridicând din umeri.

Scotocind sub un strat de broderii dintr-o cutie de cusut, a dat la iveală scrisoarea și a aruncat-o pe lavoarul de lângă el.

El a înșfăcat-o și a despăturit foile, ca să fie sigur că scrisoarea rămăsese întreagă. A simțit un val de furie amestecată cu ușurare la vederea sigiliului rupt, dar și a scrisului familiar, ordonat și precis, al lui Jenny.

– Ei bine? i-a întrerupt lectura, arătându-se nerăbdătoare. Las-o jos, Jamie, și vino aici. Sunt pregătită.

S-a așezat pe pat cu brațele încolăcite în jurul genunchilor.

El a rămas ca de piatră și, peste paginile din mâini, a întors ochii albaștri și reci spre ea.

– Să nu mai folosiți acest nume, a spus el.

Ea și-a înălțat bărbia ascuțită, apoi și-a arcuit sprâncenele pensate.

– De ce nu? Doar e numele tău. Așa îți spune sora ta.

El a șovăit o clipă, apoi a lăsat scrisoarea deoparte și și-a plecat capul spre șireturile pantalonilor.

– Vă voi sluji cu credință, a spus el, privind spre degetele care desfăceau șireturile, ca să păstrez onoarea mea de bărbat și a dumneavoastră, ca femeie. Însă – și a ridicat capul, iar ochii albaștri, umbriți, au străpuns-o pe Geneva –, pentru că m-ați adus în patul dumneavoastră prin mijlocirea amenințărilor la adresa familiei mele, țin foarte mult să nu mai folosiți numele pe care membrii ei îl folosesc în ce mă privește.

A rămas nemișcat, ținându-și ochii ațintiți spre ea. În cele din urmă, ea a dat vag din cap, apoi a coborât ochii spre cuvertură și a urmărit modelul acesteia cu un deget.

– Cum trebuie să-ți spun? l-a întrebat într-un târziu, cu glas pierit. *Nu pot* să îți vorbesc cu MacKenzie!

Când s-a uitat la ea, colțurile gurii i s-au ridicat ușor. Părea foarte fragilă, ghemuită astfel, cu brațele încrucișate în jurul genunchilor și ținându-și capul aplecat. El a oftat.

– Atunci, spune-mi Alex. Acesta îmi este numele.

Fără să spună nimic, ea a confirmat cu o mișcare din cap. Părul i-a căzut în șuvițe peste față, dar Jamie a văzut strălucirea ochilor ei privind dinapoia acelui văl.

– E în regulă, a spus el cu glas răgușit. Mă poți privi.

Și-a lăsat pantalonii pe podea, rulându-și ciorapii odată cu ei. I-a scuturat și i-a împăturit frumos pe speteaza unui scaun, după care s-a apucat să își descheie cămașa, conștient de privirea ei, încă timidă, dar deja directă. Simțind nevoia de a nu o șoca prea mult când i-ar fi văzut spinarea, s-a întors cu fața spre ea.

– Vai!

Exclamația fusese slabă, dar îndeajuns pentru a-l face să se oprească.

– S-a întâmplat ceva? a întrebat el.

– A, nu… voiam să spun că nu mă așteptam să…

Părul i-a recăzut peste față, dar nu înainte ca Jamie să vadă roșeața elocventă de pe obrajii ei.

– N-ai mai văzut un bărbat gol? a spus el bănuitor.

Ea a dat din cap.

– Nuu, a răspuns ea cu îndoială în glas. Da, numai că… nu era…

– Ei bine, de obicei nu e așa, a zis el pe un ton degajat, așezându-se pe pat alături de ea. Dar dacă bărbatul se pregătește să facă amor, așa trebuie să fie, înțelegi?

– Am înțeles, a spus ea, dar părând la fel de neconvinsă.

El a încercat să îi zâmbească pentru a o liniști.

– Nu te teme. Mai mare nu se face. Și nici nu va face ceva ciudat dacă o atingi.

Cel puțin spera că nu se va întâmpla asta. Să se afle gol atât de aproape de o fată pe jumătate îmbrăcată, îi solicita extrem de mult autocontrolul. Anatomia lui trădătoare nu se sinchisea nicidecum de faptul că ea era o mică târfă egoistă și șantajistă. Poate, din fericire, ea îi respingea oferta, strângându-se lângă perete, însă ochii ei au rămas ațintiți asupra lui. Jamie și-a frecat bărbia, nesigur.

– Cât de multe știi… cum să spun, ai idee cum se face asta?

Privirea ei era limpede și nevinovată, deși obrajii îi deveniseră înflăcărați.

– Păi, e ca la cai, presupun.

El a încuviințat cu o mișcare ușoară din cap, amintindu-și noaptea nunții lui, când și el se așteptase ca totul să se petreacă la fel ca la cai.

– Ceva de felul acesta, a spus el, dregându-și glasul. Dar mai încet. Cu mai multă blândețe, a adăugat, văzând privirea aproape speriată a fetei.

– Aha. Atunci e bine. Doica și cameristele spuneau tot felul de povești despre… bărbați, hm, despre căsătorie și toate astea… mi s-a părut ceva înfiorător. Și-a înghițit nodul din gât. Mă va durea rău? Brusc, și-a ridicat capul și l-a privit în ochi. Nu-mi pasă dacă doare, a spus ea cu bravură, doar că aș vrea să știu la ce să mă aștept.

Pe neașteptate, Jamie a simțit o ușoară simpatie față de ea. Chiar dacă era egoistă, răsfățată și nechibzuită, măcar avea un anumit caracter. Pentru el, curajul nu era o virtute oarecare.

– Cred că nu, a spus el. Dacă nu mă grăbesc și te pregătesc pentru asta (dacă *putea* zăbovi, l-a corectat mintea). Probabil că nu va durea mai mult decât o pișcătură.

A întins o mână și a prins între degete un pliu de piele de pe brațul ei. Ea a tresărit și și-a frecat locul, dar a zâmbit.

– Pot suporta asta.

– Doar prima oară e așa, a asigurat-o el. Data viitoare va fi mai bine.

Ea a dat din cap, apoi, după ce a șovăit un moment, s-a apropiat de el treptat, întinzând temătoare un deget.

– Te pot atinge?

De astă dată, el chiar a izbucnit în râs, deși și-a reprimat aproape imediat ieșirea.

– Lady, cred că va trebui, dacă vreți să fac ceea ce mi-ați cerut.

Ea și-a plimbat mâna în josul brațului său, atât de delicat, încât atingerea ei l-a gâdilat, iar pielea lui a tresărit drept răspuns. Căpătând încredere, ea și-a lăsat mâna să-i cuprindă antebrațul, simțindu-i grosimea.

– Ești cam… masiv.

El a zâmbit, dar a rămas nemișcat, lăsând-o să îi exploreze trupul, atât de departe cât dorea. Și-a simțit mușchii abdomenului încordându-se când ea l-a mângâiat pe o coapsă și s-a aventurat pe după rotunjimea unei fese. Degetele ei s-au apropiat de linia înnodată și răsucită a cicatricei care traversa coapsa lui stângă, dar s-a oprit brusc.

– Nu e nimic, a asigurat-o el. Nu mă mai doare.

Ea nu i-a răspuns, dar și-a plimbat încet degetele de-a lungul cicatricei, fără să apese.

Devenind mai îndrăznețe, mâinile întrebătoare au alunecat peste rotunjimile umerilor lui largi, coborând pe spatele lui și au încremenit. El a închis ochii și a așteptat, urmărind mișcările ei după deplasarea greutății de pe saltea. Ea a ajuns în spatele lui și a rămas tăcută. A urmat un suspin tremurător, iar mâna ei l-a atins din nou ușor pe spinarea distrusă.

– Și nu te-ai temut când te-am amenințat că voi pune să fii biciuit?

Glasul ei era ciudat de răgușit, însă el a rămas nemișcat, cu ochii închiși.

– Nu, a spus el. Nu mă mai tem de nimic.

În realitate, se temea că nu va reuși să-și dezlipească mâinile de pe trupul ei sau să o trateze cu blândețea necesară când va sosi momentul. Boașele îl dureau de dorință și și-a simțit bătăile inimii răsunându-i în tâmple.

Ea a coborât din pat și s-a așezat în fața lui. Jamie s-a ridicat brusc, speriind-o atât de tare încât ea s-a retras un pas, însă el a întins brațele și le-a lăsat pe umerii ei.

– Pot să vă ating, milady?

Cuvintele sunaseră ispititor, dar atingerea a spus altceva. Prea emoționată ca să vorbească, ea a dat aprobator din cap, iar el a îmbrățișat-o.

A strâns-o la piept, mișcându-se doar după ce a simțit că respirația ei se domolise. Era conștient de amestecul de simțăminte. Niciodată nu luase în brațe vreo femeie fără să simtă că o iubea cât de cât, însă acea confruntare nu era nicidecum iubire și, spre binele ei, nici nu putea fi vorba despre așa ceva. Simțea o oarecare tandrețe pentru tinerețea ei și milă față de situația în care se afla ea. Furie pentru felul în care fusese manevrat și spaimă când s-a gândit la nelegiuirea pe care era pe cale să o comită. Însă, una peste alta, era o dorință sălbatică, o necesitate care îl scormonea până în străfunduri și îl făcea să se rușineze de bărbăția lui, chiar dacă el îi recunoștea forța. Detestându-se, și-a plecat capul și i-a cuprins fața între palme.

A sărutat-o ușor, scurt, apoi ceva mai lung. Lipită de el Geneva a început să tremure când el a desfăcut funda cămășii de noapte și i-a coborât-o de pe umeri. Apoi a ridicat-o și a așezat-o pe pat.

S-a întins alături de ea, ocrotind-o cu un braț, în timp ce, cu celălalt, îi mângâia sânii, pe rând, cuprinzându-l pe fiecare astfel că ea a simțit greutatea și căldura lor, la fel ca și el.

– Un bărbat ar trebui să vă respecte trupul, a spus el încet, înălțând fiecare sfârc cu mișcări slabe, circulare. Pentru că sunteți frumoasă și acesta este dreptul dumneavoastră.

Ea respira sacadat, apoi, sub atingerea lui, s-a liniștit. Jamie nu s-a grăbit, mișcându-se cât de încet a putut, mângâind-o și sărutând-o, atingând-o pe tot corpul. Nu îi plăcea acea fată, nu voia să se afle acolo, nu voia să facă asta, dar trecuseră mai bine de trei ani de când nu mai atinsese un trup de femeie.

A încercat să ghicească momentul în care ea era cel mai bine pregătită, dar cum naiba să își dea seama? Geneva era înfiorată și gâfâia, dar stătea întinsă pur și simplu, ca o piesă din porțelan expusă spre vedere. Blestemată fie fata asta, nu îi putea sugera ceva?

Și-a trecut mâna tremurătoare prin păr, străduindu-se să potolească valul de emoții neclare care îl străbătea odată cu fiecare bătaie de inimă. Era furios, speriat și, mai presus de toate, excitat, senzații care nu îi erau de niciun folos în acele clipe. A închis ochii și a respirat adânc, străduindu-se să găsească un moment de calm și blândețe.

Nu, era limpede că ea nu îi putea transmite vreun semnal. Fata nu mai atinsese niciodată un bărbat. Prin faptul că îl silise să ajungă acolo, manifestând o încredere condamnabilă, nedorită, nefirească, ea lăsase desfășurarea acelei confruntări exclusiv în seama lui!

Cu delicatețe, a atins-o, mângâind-o între coapse. Ea nu le-a desfăcut pentru a-l primi, dar nici nu s-a opus. Era ușor umedă. Să fi fost momentul potrivit?

– Bine, i-a șoptit el. Stai liniștită, *mo chridhe* [20].

Continuând astfel, cu cuvinte despre care spera că sună a alinare, s-a urcat ușor peste ea, folosindu-și genunchii pentru a-i desface picioarele. A simțit o ușoară cutremurare când căldura corpului său a acoperit-o, la atingerea mădularului și, continuând să mormăie în galică, și-a înfundat mâinile în părul ei ca să o calmeze.

Ca prin vis, s-a gândit că era bine că îi vorbea în galică, pentru că deja nu mai acorda nicio atenție vorbelor pe care le rostea. Sânii ei micuți și tari i-au împuns pieptul.

– *Mo nighean* [21], a murmurat el.

– Stai puțin, a spus Geneva. Cred că ar trebui probabil…

Efortul de a se controla l-a amețit, însă a făcut-o încet, pătrunzând-o mai puțin de doi centimetri.

– Oo! a spus Geneva.

A făcut ochii mari.

– Uuf, a făcut el, și a împins ceva mai departe.

– Încetează! E prea lungă! Scoate-o!

Cuprinsă de panică, Geneva s-a zbătut sub el. Striviți sub pieptul lui, sânii ei se agitau,

astfel că sfârcurile lui s-au întărit din cauza senzației.

Zbaterile ei înfăptuiau cu forța ceea ce el se luptase să facă mai devreme cu blândețe. Pe jumătate amețit, Jamie s-a chinuit să o țină sub el, în timp ce se gândea cu disperare ce să îi spună pentru a o calma.

– Bine, dar… a zis el.

– Încetează!

– Dar eu…

– Scoate-o! a strigat ea.

El i-a acoperit gura cu mâna și i-a șoptit lucrurile coerente care i-au venit în minte.

– Nu, s-a opus el în final și a împins.

Ceea ce ar fi putut fi un răcnet a răsunat printre degetele lui drept un „Aa!“ slab. Ochii Genevei erau uriași și rotunzi, dar uscați.

Unde merge mia, merge și suta. Zicătoarea i-a răsunat în mod absurd în minte, nelăsând nimic în urma ei în afara unui amestec de alarme incoerente și a unui sentiment evident de precipitare între ei. În acele momente nu era capabil decât de un singur lucru, pe care l-a și făcut, corpul lui, nemilos, pierzând orice control în timp ce se mișca în ritmul bucuriei păgâne, de nestăvilit.

Nu a fost nevoie decât de câteva mișcări până când valul a coborât asupra lui, fierbând de-a lungul șirei spinării și explodând ca un brizant care se izbește de stânci, măturând până și ultimele fărâme de gândire conștientă care, ca niște scoici, se agățaseră de ceea ce îi mai rămăsese din minte.

O clipă mai apoi, și-a revenit și a rămas întins pe-o parte, simțindu-și bătăile inimii în urechi. A deschis o pleoapă pe jumătate și a văzut licărul pielii rozalii în lumina lămpii. Trebuia să afle dacă o făcuse să sufere mult, dar, Doamne, nu în acel moment. A închis ochiul și s-a mulțumit să respire.

– Ce… la ce te gândești?

Glasul ei a sunat șovăitor și puțin tremurător, dar nu isteric.

Prea zdrobit ca să bage în seamă absurditatea întrebării, el i-a spus adevărul:

– Mă întrebam de ce, pentru numele lui Dumnezeu, și-ar dori bărbații să posede fecioare.

A urmat un moment lung de tăcere, după care s-a auzit o inspirație tremurătoare.

– Îmi pare rău, a spus ea cu glas slab. Nu am știut că te va durea și pe tine.

De uimire, el a deschis ochii larg și s-a ridicat într-un cot, descoperind că ea se uita la el ca o căprioară speriată. Palidă, ea și-a umezit buzele uscate.

– Dacă m-ai făcut să mă doară? a spus el uimit peste măsură. Nu *eu* am avut dureri.

– Bine, dar – și ea s-a încruntat, timp în care ochii ei au coborât peste corpul lui – am crezut că așa trebuia. Ai avut un chip îngrozitor, ca și cum ai fi suferit teribil și ai… ai gemut ca un…

– A, da, s-a grăbit el să o întrerupă, înainte ca ea să apuce să dezvăluie și alte lucruri legate de comportamentul lui. Nu am vrut… cum să spun, așa reacționează bărbații când… când fac asta, a încheiat el pe un ton umil.

Starea ei de șoc se stingea, transformându-se în curiozitate.

– Toți bărbații se poartă așa când… fac asta?

– De unde să știu? a început el iritat, apoi s-a înfrânat cu un fior, dându-și seama că de fapt știa răspunsul la întrebare.

– Da, așa, a spus el scurt.

S-a împins până a ajuns în poziție șezând și și-a dat peste cap părul căzut pe frunte.

– Bărbații sunt niște fiare oribile și dezgustătoare, așa cum v-a spus doica. V-am făcut să suferiți mult?

– Nu cred, a spus ea nesigură. Și-a mișcat picioarele pentru a verifica. A durut, însă doar o clipă, așa cum ai spus, dar acum nu mai e chiar atât de rău.

El a scos un oftat de ușurare când a văzut că ea sângerase, dar pata de pe prosop era mică și ea părea să nu aibă dureri. Ea a dus mâna între coapse și pe față i-a apărut o expresie de dezgust.

– Oo! a exclamat ea. E foarte neplăcută și lipicioasă!

Într-un amestec de revoltă și jenă, sângele a urcat în obrajii lui.

– Uite, a spus el, și a întins mâna spre o cârpă aflată pe un stativ.

Ea nu a luat-o, ci, desfăcându-și picioarele și arcuindu-se puțin pe spate, s-a așteptat ca el să se ocupe de asta. El a simțit un puternic imbold de a-i vârî cârpa pe gât, însă privirea pe care o aruncase spre locul în care se afla scrisoarea lui l-a făcut să se oprească. La urma urmelor, fusese o înțelegere, iar ea își respectase cuvântul.

Cu un aer sumbru, a umezit cârpa și a început să o curețe, dar a descoperit că încrederea cu care ea i se arăta era ciudat de mișcătoare. Apoi a continuat treaba cu mișcări delicate și, la sfârșit, s-a trezit că îi sărută ușor panta netedă a pântecului.

– Gata.

– Îți mulțumesc, a spus ea.

Și-a mișcat temătoare coapsele și a întins o mână pentru a-l atinge.

El nu s-a mișcat, lăsând degetele ei să îi coboare pe piept și să se joace cu adâncitura buricului. Atingerea ușoară a coborât ezitant mai jos.

– Ziceai că… a doua oară va fi mai bine, a șoptit ea.

El a închis ochii și a respirat profund. Mai era mult până în zori.

– Cred că da, a zis și s-a întins din nou alături de ea.

– A… Alex?

El se simțea de parcă ar fi fost drogat și a fost nevoie de ceva efort ca să îi răspundă.

– Da, milady.

Ea și-a încolăcit brațele în jurul gâtului lui și și-a așezat capul în adâncitura claviculei, iar el i-a simțit respirația caldă pe piept.

– Alex, te iubesc.

Greu, s-a ridicat cât să o îndepărteze de el, ținând-o de umeri și privind direct în ochii ei cenușii, blânzi ca ai unei căprioare.

– Ba nu, a spus el, dar cu grijă, clătinând din cap. Aceasta e a treia regulă. Nu puteți cere

mai mult decât o noapte. Nu aveți dreptul să îmi spuneți pe numele mic. Și nu aveți dreptul de a mă iubi.

Ochii ei cenușii s-au umezit ușor.

– Dar dacă nu mă pot abține?

– Acum nu simțiți iubire.

Spera să aibă dreptate, pentru binele lui, dar și al ei.

– E doar senzația pe care am stârnit-o în trupul dumneavoastră. E puternică și plăcută, dar nu e același lucru ca iubirea.

– Și care este deosebirea?

El și-a trecut palmele apăsat peste față. Fata aceea ar fi trebuit să fie *filosof*, a gândit el cu ironie.

– Ei bine, iubirea se manifestă față de o singură persoană. Ceea ce am făcut și simțiți din partea mea puteți obține din partea oricărui bărbat, nu e ceva deosebit.

Doar o persoană. Hotărât, a alungat gândul de la Claire și, ostenit, a reînceput efortul.

A aterizat greoi pe stratul de flori, fără a se sinchisi că strivise câteva plante delicate. A început să tremure, la acea oră dinaintea zorilor, nu numai că era cel mai dens întuneric, ci și cel mai frig, iar trupul lui a protestat cu tărie pentru că i se ceruse să se ridice dintr-un cuib cald și moale, pentru a se aventura în bezna înghețată, protejat de aerul rece doar de cămașa subțire și de pantaloni.

Și-a amintit rotunjimea rozalie și caldă a obrazului spre care se aplecase pentru a-l săruta înainte de plecare. Formele ei i-au zăbovit, calde încă în palme, făcându-i degetele să se îndoaie la amintirea lor, chiar și în timp ce pipăia prin beznă în căutarea zidului din piatră al grajdului. Așa epuizat cum se simțea, a făcut un efort uriaș ca să se salte și să treacă peste zid, pentru că nu putea risca să deschidă porta, al cărei scârțâit l-ar fi trezit pe Hughes, grăjdarul-șef.

A înaintat pe dibuite prin curtea interioară, plină de căruțe și baloturi de fân, pregătite pentru călătoria lui lady Geneva spre căminul noului ei stăpân, după căsătoria care urma să aibă loc în joia următoare. În cele din urmă, a deschis o ușă a grajdului și și-a găsit

drumul pe scara care ducea spre fânar. S-a așezat pe paiele reci și a tras peste el singura pătură pe care o avea, simțindu-se golit de orice.

15. Urmarea unui accident

HELWATER
IANUARIE 1758

Ca un făcut, când știrea a ajuns la Helwater, vremea era întunecată și furtunoasă. Ora de călărie de după-amiază fusese anulată din cauza ploii torențiale, iar caii stăteau liniștiți în boxele lor de dedesubt. Sunete simple, pașnice, plescăituri și fornăieli urcau până în podul grajdului, unde Jamie Fraser stătea comod într-un cuib făcut din fân, cu o carte deschisă rezemată pe piept.

Era una dintre cele împrumutate de la domnul Grieves, administratorul domeniului, și i se părea captivantă, în ciuda greutății cu care citea în lumina sărăcăcioasă ce venea pe niște fante de sub streșini.

Buzele mele, pe care le-am pus în calea lui, ca să nu poată scăpa nesărutate, l-au țintuit, înflăcărat și încurajat: iar acum, aruncându-mi ochii spre acea parte a straiului care acoperea obiectul esențial al plăcerilor, am perceput semne clare de mișcare și agitație și cum mersesem prea departe ca să mă opresc, și nici nu mai eram capabilă să mă înfrânez ori să aștept derularea mai lentă a sfielii lui feciorelnice, mi-am furișat mâna spre coapsele lui, de-a lungul uneia văzând și pipăind un organ tare și rigid, încorsetat de pantalonii lui, ceva al cărui capăt degetele mele nu l-au descoperit.

– A, da? a mormăit Jamie cu scepticism.

Și-a ridicat sprâncenele și s-a așezat mai comod în fân. Știuse că existau și asemenea cărți, desigur, dar – cum Jenny comanda ceea ce se citea la Lallybroch – nu mai dăduse niciodată peste așa ceva. Genul de concentrare mintală pe care îl solicita acel text se deosebea oarecum de cel impus de operele domnilor Defoe și Fielding, totuși el nu respingea diversitatea.

Mărimea m-a făcut să mă crispez; însă nu am putut, fără plăcere, să mă uit și chiar m-am aventurat să pipăi o asemenea lungime, o asemenea lățime de fildeș animat! modelat perfect, a cărui tărie întinsese pielea, al cărei luciu și moliciune ca de catifea rivalizează cu aceea a celui mai delicat sex al

nostru și a cărei albeață minunată era evidențiată de un smoc de păr negru și cârlionțat în jurul rădăcinii; apoi carnea lată și albăstruie a capului și serpentinele albastre ale venelor, alcătuind cea mai uimitoare țesătură de figuri și culori din natură. Pe scurt, era un obiect de groază și delectare!

Jamie a coborât ochii spre vintre și apoi a pufnit scurt, dar a întors pagina, fără să acorde atenție mai mult de o frântură de secundă unui tunet. Era atât de absorbit de lectură, încât la început nu a auzit zgomotele de jos, pentru că vocile erau acoperite de rafalele picăturilor de ploaie care cădeau pe acoperișul de scândură aflat la un metru deasupra capului.

– MacKenzie!

Repetat, răcnetul răsunător a reușit să îl trezească, astfel că s-a ridicat grăbit în picioare, și-a aranjat rapid straiele și a pornit spre scară.

– Da!

Și-a aplecat capul peste marginea podului și l-a văzut pe Hughes, care tocmai căsca gura pentru a mai slobozi un răcnet.

– A, acolo erai?

Hughes a închis gura și i-a făcut semn cu mâna noduroasă, crispându-se de durere. Pe vreme umedă, Hughes suferea foarte rău din cauza reumatismului; se adăpostise de ploaie în cămăruța de lângă sala harnașamentelor, unde avea un pat și un clondir cu alcool distilat chiar de el. Aroma acestuia era perceptibilă din pod și a sporit în intensitate când Jamie a coborât scara.

– Tre' s-ajuți la pregătirea caleștii, pentru a-i duce pe lordul Dunsady și lady Isobel la Ellesmere, i-a spus Hughes imediat ce a pus piciorul pe dalele podelei grajdului.

Bătrânul se bălăbănea alarmant și sughița slab.

– Acum? Ai înnebunit, omule? Ori ești doar beat?

A aruncat o privire spre ușa întredeschisă din spatele lui Hughes și a văzut perdeaua aproape solidă a ploii torențiale. În clipa în care a privit, cerul s-a iluminat brusc din cauza unui fulger orbitor care a făcut să se vadă foarte limpede muntele din apropiere. Lumina fulgerului a dispărut la fel de brusc, lăsându-i imaginea imprimată pe retină. A scuturat din cap pentru a o alunga și l-a văzut pe Jeffries, vizitiul, traversând curtea cu capul plecat

pentru a învinge forța vântului și a rafalelor de ploaie, ținându-și mantia strânsă în jurul corpului. Așadar, nu era doar o fantazare a lui Hughes, stârnită de băutură.

– Jeffries are nevoie de ajutor cu caii!

Hughes s-a văzut silit să se aplece în față și să strige pentru a se face auzit în vuietul furtunii. De la mică distanță, mirosul alcoolului brut era amețitor.

– Da, da' de ce? De ce trebuie lordul Dunsany să... uf, la dracu'!

Ochii grăjdarului-șef erau tiviți cu roșu și lăcrimoși; era limpede că nu se putea aștepta la vreo replică pornită din judecată. Dezgustat, Jamie a trecut pe lângă el și a urcat treptele două câte două.

Un moment ca să-și pună mantia, încă unul pentru a vârî sub fân cartea din care citise – flăcăii de la grajduri nu prea știau ce era acela drept de proprietate –, apoi a alunecat în josul scării și a ieșit în vuietul vijeliei.

A avut parte de o călătorie de iad. Vântul urla prin trecătoare, izbind caleașca masivă și amenințând să o răstoarne dintr-o clipă în alta. Cocoțat pe capră alături de Jeffries, mantaua nu îl apăra aproape deloc de ploaia îndârjită; cu atât mai puțin îl apăra când se vedea silit să coboare – lucru pe care îl făcea la fiecare câteva minute, așa avea impresia – și să pună umărul la vreo roată pentru a urni nenorocitul vehicul din strânsoarea lipicioasă a unei gropi pline de noroi.

Cu toate acestea, abia dacă lua în seamă neplăcerile călătoriei, frământat fiind de posibilele motive ale acelei aventuri. Nu puteau exista multe lucruri care să impună o asemenea grabă și să-l silească pe un bătrân ca lordul Dunsany să iasă pe o vreme ca aceea, fără a mai vorbi de drumul desfundat până la Ellesmere. Venise vreo veste de la Ellesmere, iar ea nu putea avea legătură decât cu lady Geneva sau cu copilul.

Aflând din bârfele slugilor că lady Geneva urma să nască în ianuarie, făcuse în minte socoteală, o blestemase încă o dată pe Geneva Dunsany, iar apoi înălțase o scurtă rugăciune pentru o naștere ușoară. De atunci încoace se străduise să nu se mai gândească la asta. Fusese cu ea cu doar trei zile înainte de nuntă; nu avea cum să fie sigur.

Cu o săptămână în urmă, lady Dunsany plecase la Ellesmere ca să fie alături de fiica ei. De atunci, trimisese zilnic mesaje către casă, pentru a i se aduce zeci de lucruri pe care uitase să le ia și de care avea urgentă nevoie și, de fiecare dată, la sosirea la Helwater, se anunțase:

„Încă nu sunt vești“. Acum existau vești și sigur erau rele.

Întorcându-se către partea din față a caleștii după ultima bătălie cu noroiul, a văzut fața lui lady Isobel ițindu-se pe sub pânza îmbibată cu ulei de pește care acoperea geamul.

– A, MacKenzie, a spus ea, cu chipul schimonosit de spaimă și de durere. Te rog, mai avem mult de mers?

El s-a aplecat să îi strige la ureche, ca să acopere gâlgâitul și ropotul apei care curgea vijelios prin șanțurile ce mărgineau drumul de o parte și de alta.

– Jeffries zice că mai avem șase kilometri și jumătate, milady! Probabil două ore.

Asta, dacă blestemata și nesuferita caleașcă nu se răsturna împreună cu nefericiții ei pasageri de pe podul Ashness drept în râul Watendlath Tarn, a adăugat în sinea lui.

Isobel a dat din cap drept mulțumire și a închis geamul, dar nu înainte ca el să apuce să vadă că umezeala de pe obrajii ei era cauzată deopotrivă de lacrimi și ploaie. Șarpele neliniștii, încolăcit în jurul inimii, s-a furișat mai jos, ca să se răsucească în măruntaiele lui.

După aproape trei ore, caleașca a pătruns în cele din urmă în curtea de la Ellesmere. Lordul Dunsany a sărit hotărât din vehicul și, fără a se opri pentru a-i oferi brațul fiicei mai mici, s-a grăbit să intre în casă.

Le-a luat încă o oră ca să deshame caii, să îi bușumeze, să spele noroiul strâns pe roțile caleștii și să pună totul în ordine în grajdurile de la Ellesmere. Amorțiți de frig, de oboseală și de foame, Jamie și Jeffries și-au căutat adăpost și ceva de mâncare în bucătăriile de la Ellesmere.

– Sărmanii de voi, v-ați învinețit de frig, a remarcat bucătăreasa. Ședeți icea și-o să vă dau ceva cald să vă ospătați.

Silueta ei cu trăsături ascuțite și cu aspect plăpând contrazicea priceperea ei, căci, după câteva minute, în față li s-au pus o omletă savuroasă, garnisită cu multă pâine și unt, și un borcănel cu gem.

– Bun, foarte bun, a afirmat Jeffries, aruncând o privire de apreciere către cele așezate pe masă și făcându-i cu ochiul bucătăresei. Da’ astea n-ar merge mai bine cu o picătură de ceva ca să alunece mai ușor pe gâtlej? Pari a fi genul de femeie care se milostivește de doi oameni pe jumate înghețați, nu-i așa, scumpo?

Vorbele lui au avut efectul dorit, fie pentru că irlandezul avea darul convingerii, fie datorită

înfățișării lor, cu hainele șiroind de apă și scoțând aburi, căci o sticlă de brandy și-a făcut apariția alături de râșnița de piper. Jeffries și-a turnat un pahar mărișor și l-a golit fără să șovăie, apoi a plescăit din buze.

– A, așa mai merge! Ia, băiete.

I-a întins sticla lui Jamie, s-a așezat mai comod să mănânce omleta fierbinte și să flecărească apoi cu slujnicele.

Așadar, ce se întâmplă aici? S-a născut copilul?

– A, da, noaptea trecută, a spus o slujnică săritoare. Am stat treze toată noaptea, fi'ncă a venit doctorul și a trebuit să pregătim cearșafuri și prosoape curate și toată casa a fost întoarsă cu fundu-n sus. Dar nașterea copilului nu înseamnă mai nimic!

– Ia ascultați, a intervenit bucătăreasa, încruntându-se ca un cenzor. Avem prea multă treabă de făcut ca să stăm la bârfe. Mișcă, Mary Ann, du-te în bibliotecă și vezi dacă Domnia Sa lordul nu dorește să se servească și altceva.

Ștergându-și farfuria cu o felie de pâine, Jamie a observat că slujnica, departe de a se simți stingherită de acea dojană, a plecat fără chef, ceea ce l-a făcut să presupună că probabil în bibliotecă se întâmpla ceva de mare interes.

Cum atrăsese atenția deplină a celor doi, făcând doar o încercare firavă de a obiecta, bucătăreasa și-a îngăduit să se lase convinsă să le dezvăluie ultimele bârfe.

– Păi, totul a început acum câteva luni, când lady Geneva a început să se umfle, sărmana de ea. Domnia Sa lordul se purtase cât se poate de dulce cu ea, încă de când s-au căsătorit, a făcut orice pentru ea, orice dorea să se comande la Lunnon, întrebând-o mereu dacă îi era suficient de cald, ce voia să mănânce – tare bun a fost lordul. Însă mai apoi, când a aflat că e gravidă…!

Bucătăreasa a tăcut o clipă, iar pe fața ei a apărut o expresie rău prevestitoare.

Jamie voia cu disperare să afle despre copil; ce era și cum se simțea? Însă femeia părea să nu aibă niciun motiv de grabă, prin urmare, cu o expresie de vădit interes, s-a aplecat în față, încurajând-o să spună mai multe.

– Păi, să fi auzit țipete și certuri! a povestit bucătăreasa, aruncându-și brațele în aer ca să-și ilustreze mai elocvent consternarea. El striga, iar ea bocea și amândoi băteau din picior și trânteau ușile, iar el îi arunca niște vorbe pe care nu le auzi nici la grajduri – așa i-am spus lui Mary Ann când mi-a povestit…

– Domnia Sa lordul nu a fost încântat să aibă un copil? a întrerupt-o Jamie.

Omleta îi rămăsese ca un bolovan undeva sub stern. Sperând să o disloce, a mai luat o gură de brandy.

Bucătăreasa a întors spre el un ochi sclipitor ca al unei păsări și a ridicat din sprânceană în semn de apreciere a deșteptăciunii lui.

– Ei bine, ai crede că așa ar fi trebuit, nu? Dar el, nu și nu! Departe de așa ceva, a adăugat ea cu glas apăsat.

– De ce nu? a întrebat Jeffries, cu un interes moderat.

– Zicea că nu e copilul lui, a răspuns bucătăreasa, coborându-și vocea, îngrozită de revoltătoarea informație.

Umplându-și din nou paharul, amuzat, Jeffries a pufnit disprețuitor.

– Un țap bătrân și o iepșoară tânără, nu? Aș crede că e de-ajuns, dar de unde știe Domnia Sa cu siguranță a cui sământă e? Putea fi a lui ca a oricărui altul, nu? Pentru că trebuie să ne luăm după ce zice doamna, nu-i așa?

Buzele bucătăresei s-au lățit într-un zâmbet sclipitor și răutăcios.

– Ei, eu nu spun că știe al cui *a fost*, dar există o singură cale de a ști că nu-i al lui, bine?

Lăsându-se pe spate cu scaunul, Jeffries a privit-o cu luare-aminte pe bucătăreasă.

– Poftim? a făcut el. Vrei să spui că Domnia Sa lordul e incapabil?

Pe fața lui asprită de vreme a apărut un surâs larg la auzul unei vești atât de picante. Jamie a simțit că omleta îi urcă pe gât și s-a grăbit să mai ia o gură de brandy.

– Păi, eu n-am cum să știu sigur.

Bucătăreasa a strâns din buze, apoi a deschis gura pentru a adăuga:

– Deși camerista a spus că cearșafurile pe care le-a scos de pe patul de nuntă erau la fel de albe ca și atunci când le întinsese, asta e sigur.

Asta era prea mult. Întrerupând chicotitul de încântare al lui Jeffries, Jamie și-a lăsat paharul pe masă cu un bufnet și a întrebat sec:

– Și copilul trăiește?

Bucătăreasa și Jeffries au căscat ochii de uimire, dar, după un moment, bucătăreasa a încuviințat din cap.

– A, da, sigur. Un flăcău frumos și sănătos, cel puțin așa am auzit io. Credeam că știți deja. Mama lui a murit.

Afirmația rostită fără menajamente a făcut ca în bucătărie să se lase tăcerea. Parcă trezit de vestea primită, până și Jeffries a rămas neclintit un moment. Apoi și-a făcut cruce grăbit:

– Dumnezeu să îi odihnească sufletul! a mormăit el și a înghițit restul de brandy.

Jamie și-a simțit gâtlejul arzând, deși nu ar fi putut preciza dacă din cauza băuturii sau a lacrimilor. Șocul și suferința l-au făcut să se înece, de parcă în gâtlej i-ar fi rămas blocat un ghem de lână; abia a reușit să întrebe cu glas răgușit:

– Când?

– În dimineața asta, a spus bucătăreasa, dând din cap cu tristețe. Înainte de amiază, sărmana fată. O vreme au crezut că n-are nimic, după ce a adus copilul pe lume; Mary Ann a spus că stătea în capul oaselor, ținând bebelușul în brațe și râdea, a explicat ea și a oftat apăsat amintind toate acestea. Însă spre dimineață, a început să sângereze din nou, da' rău. Au chemat doctorul, care a venit cât a putut de repede, numai' că…

Trântirea ușii a făcut-o să își întrerupă șirul vorbelor. Era Mary Ann, cu ochii dilatați pe sub bonetă, gâfâind de emoție și de efort.

– Vă cheamă stăpânul vostru! a spus ea pe nerăsuflate, trecându-și ochii de la Jamie la vizitiu. Pe amândoi, imediat și, vai, domnule – a înghițit în sec făcând semn către Jeffries –, spune că, pentru numele Domnului, să aduci pistoalele!

Vizitiul a schimbat o privire consternată cu Jamie, apoi a sărit în picioare și a țâșnit afară din bucătărie, pornind în direcția grajdurilor. Ca mulți alți vizitii, ținea două pistoale încărcate sub banchetă, pentru a se apăra în caz că erau atacați de tâlhari.

Lui Jeffries îi trebuiau câteva minute să găsească armele, ba chiar mai mult în caz că voia să verifice dacă praful de pușcă mai era bun după ce stătuse atâta vreme în aerul umed. Jamie s-a ridicat în picioare și a prins-o de mână pe slujnică.

– Du-mă în bibliotecă, i-a cerut el. Imediat!

Hărmălaia produsă de vocile ridicate l-ar fi îndrumat oricum într-acolo după ce ar fi ajuns în capul scării. Trecând înaintea lui Mary Ann fără să o mai bage în seamă, s-a oprit o clipă în fața ușii, nesigur dacă trebuia să intre imediat sau să îl aștepte pe Jeffries.

– Cum de ai îndrăzneala și lipsa de inimă să arunci asemenea acuzații, spunea Dunsany, cu vocea tremurându-i de furie și de durere. Iar mielușica mea zace acum rece în pat! Mârșavule, poltronule! Nu voi lăsa copilul să mai stea nicio noapte sub acoperișul tău!

– Micuțul bastard rămâne aici! a spus cu glas răgușit Ellesmere.

Până și un observator mai puțin experimentat ar fi remarcat că Domnia Sa era lovit rău de băutură.

– Chiar dacă e un bastard, tot moștenitorul meu se cheamă și rămâne la mine! L-am cumpărat și am plătit pentru el, iar dacă această demoazelă a fost o târfă, măcar mi-a oferit un băiat.

– Să te ia naiba!

Glasul lui Dunsany devenise atât de strident, încât era aproape un țipăt, dar revolta lui era de netăgăduit.

– Cumpărat? Cum? Îndrăznești să sugerezi că…

– Nu sugerez, a zis Ellesmere încă răgușit, dar cu glas ceva mai controlat. Mi-ai vândut fiica – și ai făcut-o cu bună știință, aș putea adăuga, a mai zis el pe un ton sarcastic. Am plătit treizeci de mii de lire pentru o fecioară cu nume bun. Prima condiție nu a fost respectată și îmi iau libertatea de a pune la îndoială și a doua condiție.

Prin ușă s-a auzit apoi sunetul de lichid care era turnat în ceva, urmat de zgomotul hârâit produs de un pahar împins pe o masă din lemn.

– Aș zice că băutura îți împovărează deja excesiv buna judecată, sir, a spus Dunsany, cu glas tremurător din cauza efortului evident de a-și stăpâni propriile emoții. Pot pune pe seama amețelii evidente mizeriile dezgustătoare pe care le azvârli asupra purității fiicei mele. Așa stând lucrurile, îmi voi lua nepotul și voi pleca.

– A, nepotul *tău*, așa spui.

Ellesmere vorbea tărăgănat și disprețuitor.

– Pari al naibii de convins de „puritatea“ fiicei tale.

– Ești sigur că micuțul bastard nu e al tău? Ea zicea că…

Cu un țipăt de uimire, însoțit de un zgomot puternic dinspre ușă, Ellesmere și-a întrerupt fraza. Cum nu mai putuse să aștepte, Jamie se năpustise înăuntru, găsindu-i pe Ellesmere și pe lordul Dunsany încleștați pe covorașul din fața șemineului, legănându-se încoace și-ncolo într-o învălmășeală de vestoane și brațe, fără ca vreunul dintre ei să bage de seamă flăcările focului din spatele lor.

I-a luat un moment ca să evalueze situația, apoi, profitând de o situație prielnică, a intervenit și l-a smuls pe stăpânul lui din încăierare, ridicându-l în picioare.

– Stați liniștit, milord, a mormăit el în urechea lui Dunsany, îndepărtându-l târâș de Ellesmere, care gâfâia, apoi a adăugat, cu glas șuierat, în timp ce Dunsany se zbătea ca un dement să își lovească adversarul: Încetați, neghiobi bătrâni!

Ellesmere era aproape la fel de bătrân ca Dunsany, dar cu o constituție mai puternică și evident mai sănătos, în ciuda beției.

Bălăbănindu-se, contele s-a ridicat în picioare, cu părul rar ciufulit, iar ochii injectați l-au țintuit pe Dunsany. Și-a șters saliva de la gură cu dosul mâinii și și-a îndreptat umerii largi.

– Gunoiule! a spus el, pe un ton neutru. Să pui mâna pe mine… cum de-ai îndrăznit?

Încă străduindu-se să își recapete suflul, s-a repezit spre șnurul clopoțelului.

Jamie nu avea nicio certitudine că lordul Dunsany va putea rămâne în picioare, însă nu era momentul să își facă griji pentru asta. I-a dat drumul stăpânului său și s-a repezit spre mâna lui Ellesmere, care bâjbâia după cordon.

– Nu, milord, a spus el cât a putut de respectuos. Ținându-l pe Ellesmere într-o strânsoare brutală, ca de urs, l-a silit să traverseze încăperea. Cred că ar fi… lipsit de înțelepciune să… amestecați slujitorii în treaba asta.

Gemând, l-a făcut pe Ellesmere să se așeze pe un scaun.

– Faceți bine și rămâneți acolo, milord.

Jeffries, cu câte un pistol în fiecare mână, a înaintat precaut în cameră, privind când spre Ellesmere, care se zbătea să se ridice din scaunul moale, când spre lordul Dunsany, care se ținea precar de marginea mesei, având fața îmbătrânită și albă ca varul.

Jeffrey s-a uitat spre Dunsany, așteptând instrucțiuni și, cum acesta nu a reacționat în

niciun fel, l-a privit instinctiv pe Jamie, care era iritat la culme; de ce trebuia să se ocupe chiar el de acea încurcătură? Însă era important ca oamenii de la Helwater să părăsească domeniul cât mai curând posibil. A făcut un pas în față și l-a prins pe Dunsany de braț.

– Să mergem, milord, a spus el.

L-a luat de lângă masă pe Dunsany, care nu mai avea nici pic de vlagă, și a încercat să îl conducă spre ușă.

În clipa în care încercau să scape, ușa încăperii a fost blocată de doamna Dunsany.

– William!

La vederea scenei din bibliotecă, pe chipul lui lady Dunsany, marcat de urmele suferințelor recente, a apărut o ușoară expresie de uimire. Ținea în brațe ceva ce semăna cu o legătură mare de rufe cocoloșite care trebuiau duse la spălat. Cu un gest iscoditor, ea a ridicat în aer legătura.

– Camerista a spus că vrei să aduc copilul. Ce…

Ellesmere a întrerupt-o cu un răcnet. Fără să ia în seamă pistoalele îndreptate spre el, contele a țâșnit de pe scaun și l-a îmbrâncit pe Jeffries, care îi stătea în cale.

– E al meu!

Împingând-o cu brutalitate pe lady Dunsany spre peretele lambrisat, Ellesmere a smuls legătura din brațele ei. Contele a strâns pruncul la piept, s-a retras spre fereastră și, gâfâind ca o fiară încolțită, s-a uitat cu ură la Dunsany.

– E al meu, ai înțeles?

Din scutece, s-a auzit un țipăt, ca și cum pruncul ar fi protestat față de acea apropriere, iar Dunsany, trezit din șoc la vederea nepotului în brațele lui Ellesmere, a pornit spre el, cu fața schimonosită de furie.

– Dă-mi-l!

– Du-te dracului, neisprăvit fără boașe!

Cu o agilitate neașteptată, Ellesmere l-a ocolit pe Dunsany. A tras în lături draperiile și a deschis fereastra cu o mână, ținându-l cu cealaltă pe copilul care urla.

– Ieșiți... ieșiți din casa mea! a spus el gâfâind tot mai tare cu fiecare mișcare de deschidere a

ferestrei. Plecați! Imediat, altfel îi dau drumul în gol micului bastard, vă jur că așa voi face!

Pentru a-și întări spusele, a împins legătura din care se auzeau plânsete spre pervaz, care dădea în curtea întunecată, pavată cu pietre umede, aflate la zece metri mai jos.

Fără să fie conștient de consecințe, Jamie Fraser a acționat instinctiv, lucru care îl salvase în peste zece bătălii. A înșfăcat un pistol de la Jeffries, care rămăsese împietrit, s-a răsucit pe călcâie și a tras.

Bubuitura împușcăturii i-a făcut pe toți să amuțească. Până și copilul a încetat să mai țipe. Ellesmere s-a albit la față și a ridicat întrebător din sprâncenele groase. Apoi s-a bălăbănit pe picioare, iar Jamie a făcut un salt înainte, observând cu un soi de limpezime detașată gaura mică din stofa în care era înfășurat copilul, acolo pe unde trecuse glonțul.

A rămas ca înrădăcinat pe covorașul din fața șemineului, fără să se sinchisească de focul ce îi pârjolea pulpele, avându-l la picioare pe Ellesmere care răsufla greu, auzind țipetele isterice și ritmice ale lui lady Dunsany, sfredelitoare ca ale unui păun. Tremurând ca varga, cu ochii închiși și incapabil să se miște sau să gândească, s-a ridicat ținând strâns în brațe ghemotocul acela fără formă și mișcător, în care se afla fiul lui.

– Vreau să stau de vorbă cu MacKenzie. Între patru ochi.

Lady Dunsany arăta clar nelalocul ei în grajd. Scundă, plinuță și îmbrăcată în haine negre, impecabile, părea ca un ornament din porțelan, scos din locul său perfect și sigur de pe etajera de deasupra șemineului, și aflat în primejdie permanentă și iminentă de a se sparge acolo, în acea lume populată de animale nemiloase și de bărbați nebărbieriți.

Aruncând o privire uimită spre stăpâna lui, Hayes a făcut o plecăciune și s-a tras de moțul din frunte, după care s-a dus în bârlogul lui, aflat în camera hamurilor, lăsându-l pe MacKenzie față în față cu ea.

De aproape, impresia de fragilitate era sporită de paloarea chipului ei, atins ușor de punctișoare roz în colțurile nasului și ale ochilor. Arăta ca un iepure foarte mic și demn, îmbrăcat în straie de doliu. Jamie simțea că trebuie să o invite să se așeze, dar nu avea unde, în afară de o grămăjoară de fân sau de un cărucior răsturnat cu roțile în sus.

– MacKenzie, tribunalul coronerului s-a întrunit în această dimineață, a spus ea.

– Am înțeles, milady.

Știuse asta – de fapt, știuseră toți, inclusiv ceilalți grăjdari, care se ținuseră departe de el în acea dimineață. Nu din respect, ci de teamă că vreunul dintre ei ar putea contracta vreo boală ucigătoare. Jeffries știa ce se întâmplase în sufrageria de la Ellesmere, iar asta însemna că toți slujitorii aflaseră. Însă nimeni nu scosese vreo vorbă despre asta.

– Verdictul curții a fost că domnul conte de Ellesmere a murit în urma unui accident. Teoria coronerului a fost că Domnia Sa s-a dovedit... extrem de zdruncinat – și a făcut o vagă grimasă de dispreț – din cauza morții fiicei mele.

Glasul ei a tremurat puțin, dar nu s-a frânt. Fragila lady Dunsany făcuse față mult mai bine tragediei decât soțul ei; din zvonurile răspândite de slujitori, de la întoarcerea de la Ellesmere, Domnia Sa nu se mai ridicase din pat.

– Am înțeles, milady.

Jeffries fusese chemat să depună mărturie. MacKenzie, nu. În ceea ce privea curtea coronerului, grăjdarul MacKenzie nici nu călcase vreodată la Ellesmere.

Lady Dunsany l-a privit fățiș, cu ochii ei albaștri-verzui, ca și ai fiicei sale, Isobel, însă părul blond și strălucitor al fetei nu era egalat de al mamei, ceva mai spălăcit, înțesat de fire albe, strălucind argintiu în razele soarelui care pătrundeau pe ușa deschisă a grajdului.

– MacKenzie, îți rămânem recunoscători, a spus ea încet.

– Vă mulțumesc, milady.

– Foarte recunoscători, a repetat ea, continuând să îl privească insistent. MacKenzie nu e numele tău adevărat, așa e? a spus ea brusc.

– Nu, milady.

În josul spinării a simțit o răceală de gheață, în ciuda căldurii pe care soarele după-amiezii o revărsa pe umerii lui. Cât de multe îi spusese lady Geneva mamei ei înainte de a muri?

Ea a lăsat impresia că a simțit crisparea lui, pentru că un colț al gurii ei s-a înălțat într-o expresie pe care el a considerat-o drept un zâmbet liniștitor.

– Cred că încă nu este cazul să te întreb, a spus ea. Dar aș vrea să știu ceva. MacKenzie, vrei să te întorci acasă?

– Acasă? a repetat el cuvântul fără să-și dea seama ce însemna el cu adevărat.

– În Scoția, a explicat lady Dunsany, uitându-se la el cu ochi pătrunzători. Știu cine ești, a spus ea. Nu-ți cunosc numele, dar ai fost unul dintre deținuții iacobiți ai lui John. Soțul meu mi-a povestit.

Jamie a privit-o precaut, însă ea nu părea tulburată; nu mai mult decât ar fi fost firesc pentru o femeie care abia își pierduse o fiică și câștigase măcar un nepot.

– Milady, sper că îmi veți ierta minciuna, a spus el. Domnia Sa…

– A ținut să mă scutească de durere, a încheiat lady Dunsany propoziția în locul lui. William își face prea multe griji.

Cu toate acestea, ridul adânc dintre sprâncenele ei s-a relaxat puțin la gândul îngrijorării soțului ei. Imaginea, care sugera devoțiunea maritală, i-a provocat o suferință ușoară și neașteptată.

– Nu suntem bogați – ți-ai dat seama de asta din remarcile lui Ellesmere, a urmat lady Dunsany. Helwater are datorii destul de mari. Cu toate acestea, nepotul meu este posesorul unuia dintre cele mai mari domenii din țară.

Nu erau multe de spus, decât: „Chiar așa, milady?“, ceea ce l-a făcut să se simtă ca papagalul din salonul principal.

Îl văzuse cu o zi în urmă, la apusul soarelui, când se furișase prin straturile de flori și profitase de șansa de a se apropia de casă în timp ce membrii familiei se îmbrăcau pentru cină, pentru a încerca să-l zărească pe fereastră pe noul conte de Ellesmere.

– Noi suntem foarte retrași aici, a urmat ea. Mergem rareori la Londra, iar soțul meu are puțină influență în cercurile înalte. Însă…

– Da, milady?!

Cam bănuia deja încotro bătea înalta doamnă prin acea conversație ocolitoare, așa că senzația unei emoții neașteptate a făcut ca pieptul să i se umfle.

– John – lordul John Grey, mai precis – provine dintr-o familie cu o influență deosebită. Tatăl lui vitreg este… în fine, nu are importanță.

A ridicat din umeri, iar mișcarea umerilor acoperiți de stofa neagră a ascuns detaliile.

– Ideea e că ar fi posibil să se exercite suficientă influență în numele tău pentru a fi scutit de clauzele eliberării condiționate, astfel că te-ai putea întoarce în Scoția. Prin urmare, am

venit să te întreb: vrei să te întorci acasă, MacKenzie?

El a rămas aproape fără suflare, ca și cum cineva l-ar fi lovit cu putere în stomac.

Scoția. Însemna să părăsească acea zonă ploioasă, umedă ca un burete, să pună piciorul pe un drum interzis și să meargă pe el liber, cu pași mari, prin gropi și de-a lungul potecilor făcute de căprioare, să simtă aerul limpezindu-se și devenind amețitor cu mirosul arbuștilor și al ierbii-negre! Să ajungă acasă!

Să nu mai fie un necunoscut. Să se îndepărteze de ostilitate și singurătate, să ajungă la Lallybroch și să privească fața surorii lui luminându-se de bucurie la vederea lui, să îi simtă brațele ținându-l de talie, îmbrățișarea lui Ian în jurul umerilor și copiii lovindu-l ușor și, de asemenea, trăgându-l de haine.

Să plece, fără să-l mai vadă sau să mai audă vreodată de copilul lui. Cu o expresie impenetrabilă s-a uitat la lady Dunsany, astfel ca ea să nu își dea seama de furtuna pe care oferta ei o dezlănțuise în sufletul lui.

Cu doar o zi în urmă descoperise unde se afla băiatul, dormind într-un coș de lângă fereastra de la etaj a camerei copiilor. Cocoțat nesigur pe o creangă a uriașului molid norvegian, își încordase vederea pentru zări ceva prin scutul de ace care îl ținea ascuns.

Fața copilului fusese vizibilă doar din profil; stătea cu un obraz rezemat de umăr. Bonețica i se strâmbase, astfel că a reușit să îi vadă conturul arcuit și neted al capului, presărat discret cu un puf auriu.

„Slavă Cerului că nu e roșcat!“ fusese primul lui gând, după care își făcuse cruce în semn de recunoștință.

„Doamne, ce mic este!“ fusese cel de-al doilea gând, urmat de îndemnul de a trece dincolo de fereastră pentru a-și lua băiatul în brațe. Capul, neted și cu o formă frumoasă, s-ar fi putut odihni în palma lui. Iar el ar fi păstrat amintirea trupului micuț și fremătător, pe care îl ținuse atât de puțin în brațe, aproape de inimă.

– Ești un flăcău puternic, șoptise el. Tare, frumos și sănătos. Dar, Dumnezeule, ce mic ești!

Lady Dunsany aștepta răbdătoare. El și-a plecat capul respectuos spre ea, neștiind dacă făcea o greșeală cumplită, însă nefiind în stare să procedeze altfel.

– Milady, vă mulțumesc, dar… cred că nu voi pleca… cel puțin, nu deocamdată.

Sprâncenele ei decolorate au tresărit discret, însă a înclinat din cap cu o eleganță egală cu a

lui.

– Cum dorești, MacKenzie. Nu va fi nevoie decât să ceri.

S-a răsucit ca figurina minusculă a unui ceas și a plecat, întorcându-se în lumea domeniului Helwater, care devenise pentru el o închisoare de o mie de ori mai cumplită decât până atunci.

16. Willie

Spre marea lui surprindere, exceptând perioada în care fusese căsătorit, următorii câțiva ani au fost, în multe privințe, printre cei mai fericiți din viața lui Jamie Fraser.

Scutit de răspunderile față de arendași sau față de altcineva în afară de propria persoană sau de caii pe care îi îngrijea, viața lui a fost destul de simplă. Deși curtea coronerului nu îl băgase în seamă, lui Jeffries îi scăpaseră suficient de multe lucruri despre moartea lui Ellesmere, astfel că ceilalți slujitori îl tratau cu un respect distant, dar nu se fereau de compania lui.

Avea suficientă hrană, suficiente haine ca să-i fie cald și să arate omenește, iar scrisorile pe care le primea când și când din Highlands îl asigurau că viața era cam la fel și acolo.

Un avantaj neașteptat al vieții liniștite de la Helwater era că reluase ciudata prietenie cu lordul John Grey. Așa cum promisese, maiorul apărea o dată pe trimestru, rămânând de fiecare dată câteva zile în compania familiei Dunsany. Nu făcuse însă nicio încercare să exulte și nici să discute cu Jamie decât pe cele mai banale teme.

Treptat, Jamie a înțeles ce sugerase lady Dunsany prin oferta ei de a-l vedea eliberat. „Lordul John provine dintr-o familie cu o influență considerabilă. Tatăl lui vitreg însă – ei bine, nu are nicio importanță“, spusese ea. Cu toate acestea, avusese importanță. Nu mărinimia Majestății Sale fusese cea care îl trimisese acolo, în loc să traverseze oceanul plin de primejdii pentru a deveni sclav în America; fusese vorba despre influența exercitată de John Grey.

Și nu o făcuse din răzbunare ori din motive indecente, pentru că niciodată nu exultase în prezența lui, nici nu îi făcuse avansuri; niciodată nu îi adresase decât cele mai nevinovate amabilități. Nu, îl adusese pe Jamie acolo fiindcă era cel mai bun lucru pe care putuse să îl facă; nereușind să îl elibereze pur și simplu, Grey făcuse tot posibilul pentru a ușura condițiile captivității lui, oferindu-i aer curat, lumină și cai.

Îi ceruse un oarecare efort, dar reușise. Odată, în cursul vizitei lui trimestriale, când Grey apăruse în curtea grajdurilor, Jamie a așteptat până când maiorul a rămas singur, admirând formele unui roib castrat. Apoi s-a apropiat de Grey, care se rezemase de gard. Vreme de câteva minute au urmărit calul în tăcere.

– Pionul regelui la E4, a spus Jamie într-un târziu, fără să se uite la bărbatul de alături.

L-a simțit pe Grey tresărind surprins și privindu-l intens, însă nu a întors capul. Apoi a perceput scârțâitul lemnului sub antebraț când Grey s-a întors la loc, rezemându-se din nou de gard.

– Calul reginei la C6, i-a răspuns Grey, ceva mai răgușit decât de obicei.

De atunci, Grey venea la grajduri în timpul fiecărei vizite pentru a petrece o seară cocoțat pe scaunul grosolan al lui Jamie și a sta de vorbă. Nu aveau tablă de șah și rareori jucau verbal, dar conversațiile continuau până târziu în noapte – acestea reprezentând singura legătură cu lumea aflată dincolo de Helwater și o mică plăcere pe care o așteptau amândoi cu nerăbdare o dată pe trimestru.

Mai presus de toate, îl avea pe Willie. Helwater era dedicat cailor; chiar înainte de a sta bine în picioare, bunicul lui îl așezase pe Willie pe un ponei pentru a se plimba în jurul padocului. Înainte de a împlini trei ani, călărea singur, sub supravegherea lui MacKenzie, grăjdarul.

Willie era un copil curajos, puternic și sănătos. Avea un zâmbet orbitor și, dacă ar fi vrut, ar fi putut să hipnotizeze păsările din copaci. Pe de altă parte, era deosebit de răsfățat. Ca al nouălea conte de Ellesmere și singurul moștenitor al domeniilor Ellesmere și Helwater, neavând mamă sau tată care să îl țină în frâu, nesocotea orice vorbe ale bunicilor iubitori, ale tinerei lui mătuși și ale oricărui slujitor de pe domeniu, cu excepția celor adresate de MacKenzie.

Iar asta nu se întâmpla întotdeauna. Deocamdată, amenințările că nu îi va îngădui să îl ajute la îngrijirea cailor fuseseră suficiente pentru a potoli cele mai mari obrăznicii, însă mai devreme ori mai târziu, simplele amenințări nu aveau să mai fie de ajuns, iar MacKenzie, grăjdarul, se întreba ce se va întâmpla când, în cele din urmă, nu se va mai putea stăpâni și îi va arde micuțului diavol câteva palme peste fund.

Când era mic, Jamie ar fi primit o bătaie soră cu moartea de la orice rudă aflată în preajmă dacă ar fi îndrăznit să se adreseze unei femei așa cum îl auzise pe Willie vorbindu-le mătușii lui sau cameristelor, așa că se simțea din ce în ce mai des tentat să-l ducă pe copil într-o boxă liberă și să-i administreze o corecție pentru a-l face să-și schimbe purtarea.

Însă, de cele mai multe ori, copilul îl umplea de bucurie. Băiatul îl adora pe MacKenzie și, când a mai crescut, își petrecea ore în șir în compania lui, călărind uriașii cai de povară care trăgeau ruloul greu pe câmp, iar vara stătea cocoțat nesigur pe fânul din căruță când coborau de pe pășunile de pe culmi.

Exista însă și o amenințare la adresa existenței lui pașnice, care creștea lună de lună. Ca o

ironie, amenințarea venea chiar din partea lui Willie, și el nu avea nicio vină.

– Ce flăcăiaș atrăgător, chiar așa! Și ce călăreț adorabil!

Așa spusese lady Grozier, aflată pe verandă cu lady Dunsany, în timp ce îl admirau pe Willie care se plimba călare pe poneiul lui la marginea peluzei.

Privindu-l iubitor pe băiat, bunica lui Willie a râs.

– A, da. Își iubește poneiul. Ne chinuim cumplit să îl aducem în casă pentru a mânca. Și ține chiar mai mult la grăjdar. Câteodată glumim spunând că își petrece atât de mult timp cu MacKenzie, încât începe să *semene* cu el!

Desigur, lady Grozier, care nu îi acordase atenție grăjdarului, s-a uitat acum în direcția lui MacKenzie.

– Da, ai dreptate! a exclamat ea, foarte amuzată. Privește; Willie își ține capul aproape la fel și are aceeași conformație a umerilor. Ce ciudat!

Jamie a făcut o plecăciune spre doamne, dar a simțit o sudoare rece apărându-i pe față.

Se așteptase la asta, însă nu voia să creadă că asemănarea era suficient de pronunțată pentru a fi observată de altcineva în afară de el. Când era bebeluș, Willie fusese grăsuț și avusese fața dolofană, astfel că nu semănase cu nimeni. Pe măsură ce crescuse, trăsăturile durdulii dispăruseră din obrajii și bărbia lui și, deși nasul lui era îndesat ca al tuturor copiilor, sugestia de pomeți mari și înalți era evidentă, iar ochii albaștri de bebeluș deveniseră de un albastru-închis și limpezi, tiviți cu gene negre și părând puțin înclinați.

După ce doamnele s-au retras în casă, iar el s-a convins că nu îl vedea nimeni, pe furiș, Jamie și-a trecut o palmă peste față. Să fi fost asemănarea chiar atât de mare? Părul lui Willie era castaniu și moale, moștenind o nuanță amintind de castaniul strălucitor al mamei lui. Și urechile mari, translucide – cu siguranță că ale lui nu erau așa?

Necazul era că nu se mai privise în oglindă de mulți ani. Grăjdarii nu aveau oglinzi, iar el evitase cu încăpățânare tovărășia cameristelor, care i-ar fi putut da așa ceva. Apropiindu-se de troaca de adăpat caii, s-a aplecat cu un gest firesc peste ea, ca și cum ar fi examinat păianjenii care patinau pe luciul apei. Pe suprafața unduitoare, presărată cu fragmente plutitoare de fân și traversată încoace și-ncolo de acele insecte care învălurau apa, și-a văzut fața.

A înghițit nodul din gât și în reflexie a văzut mișcarea mărului lui Adam. Nu semănau întru totul, dar aduceau unul cu celălalt. Mai ales în ținuta și forma capului și a umerilor, așa

cum remarcase lady Grozier – dar sigur și a ochilor. Ochii neamului Fraser; tatăl lui, Brian, așa arătaseră și el, dar și sora lui. Când oasele băiatului se vor evidenția sub piele, când nasul cârn de copil va crește lung și drept, iar pomeții vor deveni mai lați, oricine va putea vedea asemănarea.

Reflexia din apă a dispărut când s-a îndreptat de spate și a privit orbește spre grajdul care îi fusese cămin în ultimii ani. Era iulie, iar soarele ardea, dar nu reușea să alunge frigul care îi făcea degetele să amorțească și îi trimitea fiori pe șira spinării.

Era momentul să stea de vorbă cu lady Dunsany.

Spre sfârșitul lunii septembrie, totul fusese aranjat. Se obținuse amnistia, John Grey o adusese cu o zi în urmă. Jamie economisise o mică sumă de bani, suficientă pentru a-și asigura cheltuielile de călătorie, iar lady Dunsany îi dăduse un cal destul de bun. Singurul lucru care mai rămăsese de făcut era să-și ia rămas-bun de la cunoștințele de la Helwater și de la Willie.

– Voi pleca mâine.

Jamie a rostit cuvintele cu glas reținut, fără să-și dezlipească ochii de la chișița iepei murge. Formațiunea cornoasă pe care o pilea se desprinsese, lăsând un strat subțire de așchii negre pe podeaua grajdului.

– Unde pleci? La Derwentwater? Pot să merg cu tine?

William, viconte de Dunsany și conte de Ellesmere, a sărit jos de pe parapetul boxei cu un bufnet care a făcut iapa murgă să tresară și să fornăie.

– Să nu mai faci așa ceva, l-a dojenit Jamie din reflex. Nu ți-am spus să te miști încet pe lângă Milly? E sperioasă.

– De ce?

– Și tu ai fi sperios dacă te-aș strânge de genunchi.

A întins o mână brusc și l-a pișcat puțin deasupra genunchiului. Willie a scos un țipăt și s-a retras chiotind.

– Mac, după ce termini, pot să o călăresc pe Millyflower?

– Nu, i-a răspuns el răbdător, pentru cel puțin a zecea oară în acea zi. Ți-am explicat de o mie de ori, deocamdată e prea mare pentru tine.

– Dar eu *vreau* să o călăresc!

Jamie a oftat, dar nu i-a răspuns, în schimb a ocolit iapa numită Milles Fleurs și i-a ridicat copita piciorului stâng.

– Am zis că vreau să o călăresc pe Milly!

– Te-am auzit.

– Atunci, pune-i șaua! Imediat.

Cel de-al nouălea conte de Ellesmere și-a împins bărbia în față cât de mult a putut, însă privirea sfidătoare din ochii lui a fost domolită de o anumită îndoială când a surprins uitătura rece a lui Jamie. Aceasta a așezat încet copita iepei pe podea și, la fel de încet, s-a ridicat în picioare, și-a pus mâinile în șolduri, a coborât privirea spre conte, care avea doar un metru și cinci centimetri, și a spus foarte încet:

– Nu.

– Ba da! a bătut Willie cu piciorul în podeaua acoperită cu fân. *Trebuie* să faci ce îți zic eu!

– Ba nu.

– Ba da!

– Nu, eu…

Clătinându-și capul destul de tare și făcând părul roșcat să îi fluture prin dreptul urechilor, Jamie a strâns din buze, apoi s-a așezat pe vine în fața băiatului.

– Ascultă-mă, a spus el, nu trebuie să fac ce vrei tu, pentru că n-o să mai fiu grăjdar aici. Ți-am spus doar, mâine plec.

Chipul lui Willie a pălit din cauza șocului, iar pistruii de pe nas au ieșit în evidență pe pielea delicată.

– Nu se poate! a exclamat el. Nu poți să pleci!

– Trebuie.

– *Ba nu!*

Micul conte a strâns din fălci, lucru care l-a făcut să semene izbitor de mult cu străbunicul lui. Jamie a mulțumit Cerului că nimeni de la Helwater nu îl văzuse vreodată pe Simon Fraser, stăpânul de la Lovat.

– *Nu* te las!

– De data asta, milord, nu ai niciun cuvânt de spus, i-a răspuns Jamie cu fermitate, iar suferința lui, provocată de ideea plecării, a fost oarecum alinată de faptul că, în sfârșit, îi putea spune băiatului ceea ce gândea.

– Dacă pleci… Willie a privit neajutorat în jur, căutând o amenințare și a văzut una la îndemână. Dacă pleci, a spus el mai sigur pe sine, o să țip, o să urlu și o să sperii toți caii, să știi!

– Dacă scoți vreun sunet, diavol mic ce ești, o să-ți dau eu de cheltuială!

Eliberat de obișnuita reținere și alarmat la gândul că acel țânc răsfățat ar putea speria caii încordați și foarte prețioși, Jamie s-a uitat cu severitate la băiat.

Micul conte a holbat ochii de furie și chipul i s-a îmbujorat. A inspirat adânc, apoi s-a răsucit și a pornit în fugă de-a lungul grajdului, răcnind și fluturându-și mâinile.

Milles Fleurs, deja agitată după ce i se piliseră copitele, s-a cabrat și a nechezat puternic. Suferința ei a avut ca ecou lovituri de copită și nechezaturi stridente din boxele alăturate, unde Willie răcnea toate cuvintele urâte pe care le știa – și nu erau puține – și lovea cu picioarele în ușile boxelor.

Jamie a reușit să prindă frânghia cu care era legată Milles Fleurs și, cu un efort considerabil, a reușit să o scoată de acolo în siguranță, fără ca vreunul dintre ei să pățească ceva. A legat-o de gardul padocului și s-a întors în grajd ca să se ocupe de Willie.

– La dracu', la naiba, la naiba! țipa contele. Rahat! Pizdă! Căcat! Futai!

Fără să scoată vreo vorbă, Jamie l-a prins pe băiat de guler, l-a ridicat în aer și l-a dus, așa cum se zbătea și dădea din picioare, până la scaunul potcovarului pe care îl folosise mai devreme. S-a așezat, l-a pus pe conte pe genunchi și l-a lovit tare cu palma peste fund de cinci sau șase ori. Apoi l-a ridicat în picioare.

– *Te urăsc!*

Fața înlăcrimată a vicontelui parcă luase foc, iar pumnii îi tremurau de furie.

– Ei bine, nici eu nu te iubesc din cale-afară, bastard mic ce ești! s-a răstit Jamie.

Cu chipul împurpurat și cu pumnii strânși, Willie și-a îndreptat umerii, urlând:

– Nu sunt bastard! Nu sunt, nu sunt! Retrage-ți cuvintele! Nimeni nu are dreptul să-mi spună așa! Retrage-ți cuvintele, îți ordon!

Șocat, Jamie s-a uitat lung la copil. Deci *se vorbise*, iar Willie auzise bârfele. Își prelungise prea mult șederea acolo.

A inspirat adânc, apoi încă o dată și a sperat că glasul nu-i va tremura.

– Îmi retrag cuvintele, a șoptit el. Milord, nu ar fi trebuit să folosesc acel cuvânt.

Îi venea să îngenuncheze și să îl îmbrățișeze pe băiat ori să îl aline, ținându-l la piept, dar nu era un gest pe care un grăjdar și l-ar fi putut permite cu un conte, chiar dacă era copil. Își simțea palma stângă arzând, așa că și-a strâns degetele după singura mângâiere părintească pe care avea să i-o acorde fiului său.

Willie știa cum trebuie să se comporte un conte; a făcut un efort măiestrit de a-și reține lacrimile, pufnind cu ferocitate și ștergându-și fața cu o mânecă.

– Dă-mi voie, milord.

Jamie a îngenuncheat și, folosindu-se de batista lui aspră, a șters cu delicatețe obrajii băiatului. Cu ochi înroșiți și triști, Willie s-a uitat la el peste pliurile pânzei din bumbac.

– Chiar trebuie să pleci, Mac? a întrebat copilul cu glas pierit.

– Da, trebuie.

S-a uitat în ochii lui albaștri, sfâșietor de asemănători cu ai lui și, brusc, și-a zis că nu îi pasă deloc de ce e corect sau dacă e văzut de cineva. L-a tras pe băiat fără menajamente spre el, strângându-l la piept, ținându-i fața aproape de umăr, astfel încât copilul să nu vadă lacrimile care se rostogoleau peste părul lui des și moale.

Willie și-a petrecut brațele pe după gâtul lui și l-a strâns. Jamie i-a simțit trupul micuț și viguros tremurând puternic din cauză că băiatul își reprima suspinele. L-a bătut ușor pe spinare și i-a aranjat părul, după care, în galică, a șoptit câteva cuvinte pe care a sperat că el nu le va înțelege.

În cele din urmă, a desprins brațele băiatului din jurul gâtului său și l-a îndepărtat de el.

– Willie, vino până în camera mea; vreau să-ți dau ceva să păstrezi amintire de la mine.

Se mutase de multă vreme din pod, preluând ascunzătoarea lui Hughes, de lângă camera harnașamentelor, când bătrânul grăjdar-șef renunțase la slujbă. Era mică și mobilată foarte simplu, însă prezenta două calități: era călduroasă și intimă.

În afară de pat, taburet și oala de noapte, mai avea o măsuță, pe care se aflau câteva cărți ale lui, o lumânare groasă, înfiptă într-un sfeșnic din ceramică, masiv și jos, așezat lângă o mică statuie a Fecioarei. Era o sculptură în lemn, ieftină, pe care i-o trimisese Jenny, dar care fusese făcută în Franța, și nu chiar fără har artistic.

– La ce slujește lumânarea aceea? l-a întrebat Willie. Bunica spune că doar nenorociții de papiștași ard lumânări în fața imaginilor păgâne.

– S-ar putea să fiu un papistaș nenorocit, a spus Jamie, cu un surâs ironic. Nu e o imagine păgână, ci o statuetă a Sfintei Fecioare.

– Serios? Era evident că acea revelație nu făcuse decât să îl fascineze și mai mult pe băiat. Atunci, de ce aprind papiștașii lumânări în fața statuilor?

Jamie și-a trecut o mână prin păr.

– Mda, în fine. E… poate că e un fel de a te ruga… și de a-ți aduce aminte. Aprinzi o lumânare și spui o rugăciune și te gândești la oamenii la care ții. Și, cât arde, flacăra ți-i readuce în minte.

– Și tu de cine îți aduci aminte?

Willie a ridicat ochii spre el. După agitația de mai devreme, părul îi stătea vâlvoi, însă ochii lui albaștri și limpezi erau plini de interes.

– A, de foarte mulți oameni. De familia mea din Highlands – de sora mea și de familia ei. Prietenii. Soția mea.

Și, câteodată, lumânarea ardea în amintirea unei fete nechibzuite, pe nume Geneva, dar nu i-a mărturisit asta.

Willie s-a încruntat.

– Dar tu nu ai soție.

– Așa e. Nu mai am. Dar îmi amintesc tot timpul de ea.

Willie a dus degetul arătător, scurt și dolofan, spre statuetă și a atins-o precaut. Mâinile ei erau întinse în față în semn de binecuvântare, iar pe chipul frumos avea întipărită o expresie de blândețe maternă.

– Vreau să fiu și eu un papistaș împuțit, a spus Willie cu hotărâre în glas.

– Nu se poate! a exclamat Jamie, pe jumătate amuzat și pe jumătate mișcat de acea idee. Bunica și mătușa ta ar înnebuni dacă ar auzi.

– Ar face spume la gură, la fel ca vulpea pe care ai ucis-o? a întrebat Willie, înseninându-se la față.

– Nu m-ar mira să se întâmple asta, a spus Jamie binedispus.

– Vreau să fac asta! Trăsăturile lui mici, dar bine conturate îi trădau hotărârea. N-o să-i spun bunicii și nici mătușii Isobel; n-o să spun nimănui. Te rog, Mac! Te rog să-mi dai voie! Vreau să fiu ca tine!

Jamie a șovăit, mișcat de sinceritatea copilului și dorind pe neașteptate să îi lase fiului său ceva mai mult decât calul din lemn, sculptat chiar de el, drept cadou de despărțire. A încercat să își aducă aminte ce îi învățase părintele McMurtry la școală despre botez. Orice persoană putea face asta, și-a zis el, cu condiția ca situația să fie una de urgență, când nu exista niciun preot în preajmă.

Probabil că forța lucrurile socotind situația de față drept urgentă, dar… un impuls apărut ca de nicăieri l-a îndemnat să întindă mâna spre vasul cu apă pe care îl ținea pe pervazul ferestrei.

Cu ochi mari și solemni ca ai lui, copilul l-a urmărit când Jamie i-a ridicat părul castaniu de pe fruntea înaltă. A vârât trei degete în apă și, cu grijă, a trasat o cruce pe fruntea lui Willie.

– Te botez William James, a spus el încet, în numele Tatălui, al Fiului și al Sfântului Duh. Amin!

Uitându-se cruciș când o picătură de apă i s-a rostogolit pe nas, Willie a clipit. A scos limba ca să o prindă și, fără să vrea, Jamie a pufnit în râs.

– De ce m-ai numit William James? a întrebat curios Willie. Celelalte nume ale mele sunt Clarence Henry George.

Apoi s-a strâmbat; Clarence nu i se părea un nume potrivit.

Jamie și-a reținut zâmbetul.

– Când ești botezat, capeți alt nume; James este numele tău special ca papistaș. Așa mă cheamă și pe mine.

– Chiar așa? Willie a părut încântat. Acum sunt un papistaș, ca și tine?

– Da, măcar atât cât pot fi eu.

I-a zâmbit lui Willie, apoi, dintr-un alt impuls, a vârât mâna pe sub cămașă.

– Uite. Să păstrezi asta, ca să-ți aduci aminte de mine.

Cu mișcări delicate, a trecut rozariul din lemn de fag peste capul copilului.

– Și, pentru numele lui Dumnezeu, să nu spui nimănui că ești papistaș.

– Așa voi face, i-a promis Willie. Nimănui.

A ascuns rozariul pe sub cămașă, atingându-l ușor pentru a se convinge că era ascuns cum trebuie.

– Bine. Jamie a întins o mână și i-a răvășit părul în semn de rămas-bun. A cam venit vremea ceaiului; fă bine și du-te acum în casă.

Willie a pornit spre ușă, dar, din nou întristat, s-a oprit la jumătatea drumului, cu o mână apăsată pe piept.

– Ai spus să păstrez asta ca să te țin minte. Dar eu nu am nimic să-ți dau care să-ți amintească de mine.

Jamie a surâs slab. Își simțea inima atât de strânsă, încât a crezut că nu va reuși să mai răsufle pentru a vorbi, dar a reușit în cele din urmă să spună:

– Nu te îngrijora. Eu nu te voi uita.

17. Monștri

LOCH NESS
AUGUST 1968

Dându-și peste cap o șuviță de păr bătută de vânt, Brianna a clipit.

– Aproape că uitasem cum e la soare, a spus ea, mijindu-și ochii spre obiectul despre care discutau și care lucea cu o ferocitate neobișnuită pe apele întunecate ale Loch Nessului.

Mama ei s-a întins lenevos, bucurându-se de vântul slab.

– Fără a mai vorbi de aerul curat de aici. Mă simt ca o broască râioasă, care a crescut în beznă săptămâni la rând – palidă și moale.

– Voi două ați putea deveni oameni de știință, a spus Roger, zâmbind.

Erau într-o foarte bună dispoziție. După extenuanta căutare prin arhivele închisorilor pentru a afla ce se petrecuse la Ardsmuir, norocul le surâsese. Evidențele de la Ardsmuir erau complete, precise și – în comparație cu cele mai multe – incredibil de clare. Ardsmuir fusese închisoare doar cincisprezece ani; după renovarea ei prin munca silnică a iacobiților, fusese transformată în garnizoană, iar deținuții, dispersați – cei mai mulți ajungând în coloniile americane.

– Tot nu-mi dau seama de ce Fraser nu a fost trimis cu ceilalți în America, a comentat Roger.

Trăise un moment de panică atunci când văzuse lista deținuților transportați de la Ardsmuir, verificând numele unul după altul, literă cu literă, fără să fi găsit nici un Fraser. Fusese convins că acesta murise în închisoare și se simțise cotropit de o sudoare rece la gândul că va trebui să le-o mărturisească celor două doamne Randall – asta până când, întorcând o pagină, a văzut că Fraser fusese eliberat condiționat și trimis într-un loc numit Helwater.

– Nu știu, a spus Claire, dar e al naibii de bine că nu a ajuns în America. Suferă – adică *suferea* – s-a corectat ea imediat, dar nu îndeajuns de repede pentru a-l împiedica pe Roger să observe greșeala – cumplit de rău de mare. A făcut un semn către lacul din fața lor, pe care se formaseră valuri minuscule. Chiar și dacă ar fi navigat pe un asemenea lac s-ar fi îngălbenit la față în doar câteva minute.

Mirat, Roger a aruncat o privire spre Brianna.

– Tu suferi de rău de mare?

Ea a clătinat din cap, iar părul strălucitor a fluturat în vânt.

– N-am nicio treabă. S-a bătut apoi calmă peste stomac. Sunt tare ca piatra.

Roger a râs.

– Atunci, vrei să ieșim cu barca? La urma urmelor, ești în vacanță.

– Serios? Se poate? Se poate pescui?

Brianna și-a dus mâna streașină la ochi și a privit cu interes apa întunecată.

– Desigur. Am prins somon și țipari în Loch Ness de multe ori, a asigurat-o Roger. Hai! O să închiriem o bărcuță de la debarcaderul din Drumnadrochit.

Drumul cu mașina până la Drumnadrochit a fost o încântare. Era una dintre acele zile senine de vară care îi făceau pe turiștii din Sud să dea năvală în Scoția cu sutele în lunile septembrie și octombrie. După ce mâncase un dejun generos pregătit de Fiona și pusese în portbagajul mașinii un coș cu alte provizii pregătite tot de ea, și având-o alături pe Brianna Randall, cu părul lung fluturând în vânt, Roger era foarte dispus să considere că lumea e frumoasă.

Și-a îngăduit să analizeze cu satisfacție rezultatele cercetărilor lor. Asta însemna că trebuise să își ia un concediu suplimentar de la colegiu pe durata semestrului de vară, dar meritase.

După ce găsiseră indiciul privind eliberarea condiționată a lui James Fraser, mai avuseseră nevoie de încă două săptămâni de cercetare trudnică – ba chiar și de o deplasare a lui Roger și a lui Bree în Districtul Lacurilor, în cursul unui weekend, și alta a tuturor până la Londra –, iar apoi ceva o făcuse pe Brianna să chiuie în mijlocul sacrosanctei Săli de Lectură de la British Museum, provocând plecarea lor precipitată și valuri de dezaprobare glacială. Găsiseră Decretul Regal de Iertare, având sigiliul lui George al III-lea, *Rex Angleterre,* datat 1764, purtând numele „James Alex^{drl} M'Kensie Frazier".

– Ne apropiem, spusese Roger, exultând la vederea fotocopiei Decretului de Iertare. Al naibii de mult.

– Ne apropiem? repetase Brianna, însă apoi atenția îi fusese distrasă de sosirea autobuzului lor, astfel că nu mai continuase subiectul.

Roger surprinsese însă privirea lui Claire; ea știa prea bine ce voise să spună el.

Desigur, probabil că ea se gândise la sat; s-a întrebat dacă și Briannei îi venise în minte acea idee. Claire dispăruse în trecut în 1945, trecând printr-un cerc de pietre așezate în picioare pe Craigh na Dun și reapăruse în 1743. Trăise alături de James Fraser aproximativ trei ani, apoi revenise prin pietre. Și se întorsese în aprilie 1948, la aproape trei ani de la data dispariției.

Iar asta însemna – probabil – că, dacă ar fi fost dispusă să repete călătoria prin pietre, probabil va ajunge în trecut la douăzeci de ani după ce plecase – în 1766. Și 1766 era la doi ani distanță de ultima dată cunoscută la care James Fraser fusese localizat, viu și nevătămat. Dacă ar mai fi supraviețuit doi ani și dacă Roger l-ar fi putut găsi.

– Uitați! a spus brusc Brianna. „Închiriere bărci".

A făcut semn spre afișul din vitrina bodegii de lângă debarcader, iar Roger a tras mașina în parcarea de lângă ea, fără să se mai gândească la James Fraser.

– Mă întreb, de ce bărbaților scunzi le plac deseori femeile foarte înalte?

Glasul lui Claire exprima gândurile lui Roger cu o exactitate neobișnuită – și asta nu se întâmpla pentru prima oară.

– Să fie vorba de sindromul fluturilor atrași de flacără? a sugerat Roger, încruntându-se spre barmanul scund, evident fascinat de Brianna.

El și Claire stăteau la ghișeul închirieri, așteptând ca funcționara să scrie chitanța, în vreme ce Brianna cumpăra sticle de coca-cola și bere brună pentru completarea mesei de prânz.

Tânărul barman, care îi venea Briannei cam până la subsuoară, se agita de colo până colo, oferindu-i ouă murate și bucăți de limbă afumată, cu ochii plini de venerație ridicați spre zeița blondă din fața lui. Judecând după râsul ei, Brianna părea să îl găsească „simpatic".

– Mereu am sfătuit-o pe Bree să nu se încurce cu bărbați scunzi, a remarcat Claire, urmărind scena.

– Serios? a întrebat Roger sec. Nu-mi închipuiam că ții atât de mult să dai sfaturi materne.

Ignorând acreala lui de moment, Claire a râs.

– Ei bine, nu țin chiar atât de mult. Când observi un principiu important ca ăsta însă, mi se pare că am datoria de mamă să îl transmit mai departe.

– E ceva în neregulă cu bărbații scunzi? a întrebat-o Roger.

– Au tendința să devină răi dacă nu obțin ce-și doresc, i-a răspuns Claire. Seamănă cu câinii mici și zgomotoși. Drăguți și pufoși, dar, dacă-i superi, există toate șansele să te trezești mușcat de picior.

Roger a râs.

– Observația asta e urmarea multor ani de experiență, din câte înțeleg.

– Da, sigur, a zis ea, dând din cap și ridicând privirea spre el. N-am văzut niciun dirijor care să aibă mai mult de un metru cincizeci. Practic, toți sunt niște exemplare cumplite. Însă bărbații înalți – și colțurile gurii ei s-a arcuit puțin uitându-se la Roger, care avea aproape un metru nouăzeci –, bărbații înalți sunt întotdeauna foarte dulci și blânzi.

– Dulci, da? a făcut Roger, aruncând o privire cinică spre barman, care tăia felii de țipar în aspic pentru Brianna.

Pe fața ei a apărut o expresie de dezgust precaut, dar s-a aplecat în față, strâmbând din nas în timp ce a luat o felie oferită într-o furculiță.

– Cu femeile, a continuat Claire să dezvolte subiectul, am socotit întotdeauna că ei nu trebuie să dovedească nimic; când este foarte clar că ei pot face orice vor, fie că le ceri asta, fie că nu, pentru că ei nu țin să dovedească nimic.

– În vreme ce un bărbat scund… a îndemnat-o Roger să continue.

– În vreme ce un bărbat scund știe că nu poate face orice decât dacă îi permiți și faptul ăsta îl enervează, așa că încearcă întotdeauna câte ceva, doar ca să arate că poate.

– Hm.

Roger a scos un zgomot din gâtlej, prin care a vrut să transmită aprecierea față de acuitatea observației lui Claire, dar și bănuiala generală privind ceea ce ar fi dorit barmanul să îi dovedească Briannei.

– Mulțumesc, i-a spus el funcționarei care i-a întins chitanța. Gata, Bree? a întrebat el.

Cu soarele de august, care își trimitea razele calde pe spinarea lor, și simțind aromele de zmeură și de pin venind dinspre mal, lacul fiind calm, pescuitul mergea încet, dar se simțeau bine pe apă. Sătui, au fost toropiți de somn și, foarte curând, Brianna s-a ghemuit la prova și a adormit cu capul pe haina împăturită a lui Roger, folosind-o drept pernă. Claire a rămas la pupa, încă trează.

– Dar ce părere ai despre femeile scunde și bărbații înalți? a întrebat-o Roger, reluând discuția de mai devreme, în timp ce vâslea încet de-a latul lacului. A aruncat o privire peste umăr spre picioarele uimitor de lungi ale Briannei, strânse incomod sub ea. Același lucru? Micuțele sunt rele?

Gânditoare, Claire a clătinat din cap, buclele scăpându-i de sub cleme.

– Nu, nu cred. Se pare că nu are nimic de-a face cu statura. Cred că ele îi consideră pe bărbați inamici ori îi percep strict ca bărbați și, în mare, îi plac pentru asta.

– A, are legătură cu mișcarea de eliberare a femeilor, da?

– Nu, nicidecum, l-a contrazis Claire. Am constatat același tip de comportament între bărbați și femei în 1743 ca și acum. Existau unele deosebiri de comportament, dar nu atât de mari în felul în care se poartă unul cu altul.

Ducându-și mâna streașină la ochi, se uită peste apele întunecate ale lacului. Poate căuta vidre și bușteni plutitori, dar Roger a avut impresia că privirea ei mergea ceva mai departe decât faleza de pe malul celălalt.

– Îți plac bărbații, nu-i așa? a întrebat el încet. Bărbații înalți?

Fără să se uite la el, ea a zâmbit discret.

– Unul, a spus ea încet.

– Înseamnă că vei pleca – dacă reușesc să-l găsesc?

El a rezemat vâslele un moment și i-a urmărit reacția.

Înainte de a răspunde, Claire a respirat adânc. Vântul îi îmbujora obrajii și modela țesătura bluzei sale albe, scoțându-i în evidență sânii ridicați și talia zveltă. Prea tânără să fie văduvă, prea atrăgătoare ca să își irosească viața.

– Nu știu, a spus ea cu glas ușor tremurător. Gândul ori mai curând *gândurile* legate de asta! Pe de altă parte, să îl găsesc pe Jamie, apoi, pe de alta, să… trec din nou.

Simțind un fior, a închis ochii.

– Nu se poate descrie, înțelegi? a zis ea, ținând în continuare ochii închiși, ca și cum și-ar fi imaginat chiar atunci inelul de pietre de pe Craigh na Dun. Oribil, dar diferit de alte lucruri oribile, așa că nu ai cum să povestești.

A deschis ochii și i-a zâmbit confuz.

– E cam ca atunci când îi spui unui bărbat cum te simți când ești însărcinată; poate înțelege că e dureros, dar nu poate să priceapă exact ce senzații ai.

Amuzat, Roger și-a dres glasul.

– A, da? Ei bine, e o oarecare deosebire, știi? Am auzit de fapt despre acele pietre.

S-a cutremurat fără să vrea. Amintirea nopții din urmă cu trei luni, când Gillian Edgars trecuse prin pietre, nu era una pe care să dorească să și-o reamintească din proprie voință; îi revenise însă de câteva ori în coșmaruri. Încercând să alunge acea amintire, a tras cu forță la rame.

– E ca și cum ai fi sfâșiat, nu? a spus el, privind-o țintă. Ceva care te trage, sfâșiind și târându-te, și nu doar pe dinafară, ci și lăuntric, astfel că ai impresia că și capul ți se va face bucăți dintr-un moment în altul.

S-a cutremurat din nou. Claire pălise puțin.

– Nu am știut că le poți auzi, a spus ea. Nu mi-ai zis asta.

– Nu mi s-a părut important. A studiat-o un moment, în timp ce trăgea la rame, apoi a adăugat încet: Și Bree le-a auzit.

– Înțeleg.

A întors din nou privirea spre apele lacului, unde siajul micii ambarcațiuni își desfăcea aripile în formă de V. Departe, în urmă, valurile stârnite de trecerea unei bărci mai mari ricoșau din faleză și se alăturau din nou în mijlocul lacului, făcând o formă lungă și cocoșată de apă lucioasă – un val care rămânea îndelung, fenomen tipic pentru lac și care fusese luat drept apariție a monstrului.

– Există acolo, să știi, a spus ea brusc, făcând semn cu capul spre apa întunecată, încărcată de turbă.

El a deschis gura pentru a o întreba ce voia să spună, dar și-a dat seama că *știa*. Locuise mai toată viața în apropiere de Loch Ness, pescuise țipari și somoni în apele lui și auzise toate poveștile – și râsese de ele – legate de „înspăimântătoarea fiară" care se spuneau în tavernele din Drumnadrochit și din Fort Augustus.

Poate era vorba despre neverosimilul situației – stând în barcă acolo și discutând dacă femeia de lângă el își va asuma inimaginabilul risc de a se catapulta într-un trecut necunoscut. Oricare ar fi fost cauza certitudinii lui, i s-a părut brusc, nu doar posibil, ci și sigur, că apa întunecată a lacului ascundea mistere necunoscute, dar și ale cărnii.

– Ce crezi că este? a întrebat-o el, pe de o parte pentru a permite senzației de tulburare să se stingă, pe de alta, din curiozitate.

Claire s-a aplecat peste copastia bărcii și a urmărit cu atenție un buștean care plutea în apropiere.

– Cel pe care l-am văzut era probabil un plesiozaur, a spus ea în cele din urmă. Nu s-a uitat la Roger, dar a rămas cu privirea spre pupa. Deși nu am luat notițe la acea dată.

Buzele i s-au arcuit în ceva care nu era tocmai zâmbet.

– Câte cercuri de piatră există? a întrebat ea pe neașteptate. În Marea Britanie, în Europa? Știi?

– Nu cu exactitate. Câteva sute totuși, a răspuns el precaut. Crezi că toate sunt…?

– De unde să știu? l-a întrerupt ea nerăbdătoare. Problema e că ar putea fi. Au fost așezate pentru a marca ceva, ceea ce înseamnă că probabil există nenumărate locuri în care s-a întâmplat acel lucru.

Și-a înclinat capul într-o parte, îndepărtându-și de pe față părul suflat de vânt, și i-a zâmbit strâmb.

– Asta ar explica, să știi.

– Ce să explice?

Roger s-a simțit derutat de rapiditatea cu care se schimbase subiectul discuției.

– Monstrul, a zis, arătând spre apă. Dacă există unul dintre acele locuri sub lac?

– Un coridor al timpului – un pasaj – ceva de genul ăsta?

Copleșit de idee, Roger s-a uitat la siajul bărcii.

– Asta ar explica multe.

În colțul gurii ei, înapoia vălului format de părul suflat de vânt, se ascundea un zâmbet. Roger nu a putut să-și dea seama dacă ea vorbea serios sau nu. Cei mai posibili candidați la titlul de monstru sunt ființele care au dispărut de sute de mii de ani. Dacă există un coridor al timpului sub lac, această mică problemă s-ar rezolva.

– Ar explica de ce informațiile sunt câteodată diferite, a spus Roger, intrigat de idee. Dacă sunt creaturi diferite care trec prin el.

– Și ar explica de ce creatura sau creaturile nu au fost prinse și nu sunt văzute prea des. Probabil că se întorc dincolo, astfel că nu stau tot timpul în lac.

– Ce idee minunată! a exclamat Roger.

Și-au zâmbit.

– Știi ceva? a spus ea. Pun rămășag că așa ceva nu va ajunge pe lista teoriilor agreate.

Prinzând un crab, Roger a râs, iar câteva picături de apă au stropit-o pe Brianna. Ea a pufni, s-a ridicat clipind în capul oaselor, apoi s-a lăsat la loc, cu fața cotropită de somn și a reînceput să respire apăsat după câteva secunde.

– A stat până târziu noaptea trecută, ca să mă ajute să pun în cutii ultimele documente pe care să le înapoiez Universității Leeds, a zis Roger, ca să o apere.

Urmărindu-și fiica, Claire a dat din cap cu un aer absent.

– Jamie era în stare de asta, a spus ea încet. Se întindea și adormea oriunde.

A tăcut. Roger vâslea voinicește spre locul în care, printre pini, se înălțau ruinele masive ale castelului Urquhart.

– Problema e că devine tot mai greu, a spus Claire într-un târziu. Prima trecere a fost cel mai groaznic lucru care mi s-a întâmplat vreodată. Revenirea a fost de o mie de ori mai grea.

Apoi a rămas cu ochii ațintiți la castelul impunător.

– Nu știu dacă a fost pentru că nu m-am întors în ziua potrivită – era de Beltane [22] când am plecat și m-am întors cu două săptămâni înainte de sărbătoare.

– Geilie – Gillian, vreau să zic – și ea a plecat de Beltane.

În ciuda căldurii, Roger a fost străbătut de un fior rece, revăzând silueta femeii care îi fusese atât strămoș, cât și contemporană, stând în lumina focului de sărbătoare, neclintită un moment, înainte de a dispărea pentru totdeauna în crăpătura pietrelor așezate în picioare.

– Așa a scris în carnețelul ei – că ușa se deschide de Sărbătorile Soarelui și ale Focului. Probabil că în apropierea acelor date este parțial deschisă. Ori s-a înșelat ea; la urma urmelor, a crezut că trebuie făcut un sacrificiu uman pentru ca poarta să se deschidă.

Claire a înghițit în sec. Rămășițele îmbibate cu benzină ale lui Greg Edgars, soțul lui Gillian, fuseseră recuperate din cercul de piatră de poliție, în ziua de 1 mai. Raportul concluzionase despre soția lui doar atât: „Fugară, adresă necunoscută".

Claire s-a aplecat peste copastie și a băgat o mână în apă, lăsând o dâră în urmă. Un nor mic a acoperit soarele, lacul devenind brusc cenușiu, iar pe luciul apei au apărut zeci de valuri mărunte, stârnite de vântul slab ce sporise în intensitate. Dedesubtul bărcii, în siajul ei, apa era întunecată și impenetrabilă. Lacul avea adâncimea de 210 metri, iar apa era cumplit de rece. Ce ar fi putut trăi într-un asemenea loc?

– Ai coborî, Roger? a întrebat ea pierit. Să sari peste bord, să te scufunzi și să treci prin acea beznă până ți-ar exploda plămânii, fără să știi dacă acolo te așteaptă fiare cu colți și corpuri mari și grele?

Roger a simțit că i se zbârlește părul de pe brațe, și nu doar din cauza vântului care, brusc, devenise rece.

– Dar nu asta e întrebarea, a continuat ea, fără să-și ridice ochii de la apa misterioasă, opacă. Te-ai duce dacă Brianna ar fi acolo? S-a îndreptat de spate și s-a întors cu fața spre el. Ai face-o?

Ochii de culoarea ambrei au rămas neclintiți asupra lui, ca ai unui șoim.

El și-a umezit buzele crăpate și uscate de vânt și a aruncat iute o privire peste umăr, spre Brianna, care dormea. S-a întors apoi spre Claire.

– Da, cred că aș face-o.

Ea l-a privit îndelung și, fără să zâmbească, a dat din cap.

– Și eu.

Partea a cincea

FĂRĂ PUTINȚĂ DE ÎNTOARCERE

18. Rădăcini

SEPTEMBRIE 1968

Femeia așezată lângă mine cântărea probabil o sută și cincizeci de kilograme. Dormea șuierând, iar plămânii trudeau din greu ca să ridice povara sânilor ei masivi pentru a doua suta mia oară. Șoldul și coapsa ei, dar și brațul plin stăteau strâns lipite pe mine, neplăcut de calde și de umede.

Nu aveam scăpare; eram țintuită de cealaltă parte a curbei fuzelajului avionului. Mi-am eliberat un braț și am aprins lumina de deasupra capul ca să mă pot uita la ceas. Zece și jumătate după ora Londrei; mai erau cel puțin șase ore până când aterizarea la New York îmi promitea salvarea.

Avionul răsuna de suspinele și de sforăiturile pasagerilor care dormeau care cum puteau. Pentru mine, somnul era exclus. Cu un oftat de resemnare, am băgat mâna în buzunarul scaunului din față după romanul sentimental citit pe jumătate pe care îl îndesasem acolo. Povestea era scrisă de una dintre autoarele mele preferate, dar am descoperit că atenția îmi era distrasă de la carte – fie de Roger și de Brianna, pe care îi lăsasem la Edinburgh, pentru a continua vânătoarea, fie spre viitor și ce mă aștepta la Boston.

Nu știam sigur *ce anume* mă aștepta, și asta era o parte a problemei. Fusesem obligată să mă întorc, fie și temporar; îmi epuizasem de mult concediul, îmi luasem și câteva zile în plus. Trebuia să rezolv multe probleme la spital, facturi care necesitau să fie plătite, întreținerea casei și curtea care avea nevoie de îngrijire – m-am cutremurat gândindu-mă cât de mare crescuse iarba pe gazonul în curtea din spatele casei –, prieteni pe care trebuia să-i sun…

Mai ales unul. Joseph Abernathy fusese cel mai apropiat prieten al meu încă din facultatea de medicină. Înainte de a lua vreo hotărâre definitivă – și probabil irevocabilă –, voiam să stau de vorbă cu el. Am închis cartea pe care o țineam în poală și, zâmbind discret, am urmărit cu degetul buclele și volutele extravagante ale titlului. Între altele, prinsesem gustul pentru povești romantice datorită lui.

Îl cunoscusem pe Joe încă de când îmi începusem studiile medicale. El se remarcase între ceilalți stagiari de la Boston General, la fel ca și mine. Eram singura femeie între medicii în devenire; Joe era singurul stagiar de culoare.

Individualitatea noastră l-a făcut pe fiecare dintre noi să capete o percepție clară față de celălalt; amândoi o simțeam, dar nici unul dintre noi nu a vorbit vreodată despre asta. Am conlucrat foarte bine, însă amândoi ne-am arătat rezervați – din motive întemeiate – în a ne afișa, iar legătura durabilă dintre noi, mult prea neclară pentru a fi numită prietenie, a rămas nerecunoscută până aproape de încheierea stagiaturii.

În acea zi, efectuasem prima mea operație chirurgicală – o apendicectomie lipsită de complicații, realizată pe un pacient adolescent, altfel sănătos. Totul decursese bine și nu aveam niciun motiv să cred că vor apărea complicații postoperatorii. Cu toate acestea, simțeam un soi de posesiune față de acel tânăr și nu voiam să plec acasă decât după ce se trezea la reanimare, chiar dacă tura mea se terminase. Mi-am schimbat hainele și m-am dus în salonul medicilor de la etajul trei pentru a aștepta.

Salonul nu era pustiu. Joseph Abernathy stătea într-unul dintre fotoliile tapițate, aparent absorbit de lectura unui exemplar din *US News & World Report*. Când am intrat, a ridicat privirea și m-a salutat scurt, după care și-a reluat lectura.

Salonul era dotat cu un teanc de reviste – aduse din sălile de așteptare – și cu o serie de cărți necartonate, abandonate de pacienții externați din spital. Căutând ceva care să îmi distragă atenția de la problemele care mă frământau, am răsfoit un exemplar vechi de șase luni al revistei *Studii de gastroenterologie*, altul din revista *Time* și un teanc ordonat de broșuri editate de *Watchtower* [23]. În cele din urmă, punând mâna pe una dintre cărți, m-am așezat să citesc.

Nu avea copertă, însă pe pagina de titlu scria *Piratul impetuos*. „O poveste de iubire palpitantă, senzuală, la fel de necuprinsă ca Imperiul Spaniol!“ apărea scris imediat sub titlu. Așadar, teritoriile spaniole? Dacă doream să găsesc o scăpare, nu puteam alege mai bine, am gândit eu și am deschis cartea la întâmplare. S-a deschis automat la pagina 42.

> *Ridicându-și disprețuitoare nasul, Tessa și-a azvârlit bogatele șuvițe blonde de păr pe spate, fără să țină seama că acest lucru îi făceau sânii voluptoși și mai proeminenți pe sub rochia cu decolteu generos. Văzând acestea, ochii lui Valdez s-au dilatat, însă el nu a dat niciun semn privind efectul pe care o asemenea frumusețe o exercitase asupra lui.*
>
> *– Mă gândeam că ne-am putea cunoaște mai bine, domnișoară, a sugerat el, cu glas scăzut și răgușit, care a stârnit mici fiori de așteptare de-a lungul spinării Tessei.*
>
> *– Nu am nicio intenție să mă împrietenesc cu un… un… pirat de mâna a doua,*

respingător și murdar! a spus ea.

Zâmbindu-i, Valdez și-a etalat dinții sclipitori, iar mâna lui a mângâiat mânerul pumnalului de la brâu. Fusese impresionat de cutezanța ei; era extrem de îndrăzneață, impetuoasă… și frumoasă.

Am ridicat o sprânceană, dar, fascinată, am continuat să citesc.

Cu un gest posesiv de neînfrânt, Valdez și-a petrecut un braț pe după talia Tessei.

– Seniorita, uiți că ești o pradă de război, a murmurat el și vorbele lui i-au gâdilat lobul urechii, foarte sensibil, iar căpitanul unei corăbii de pirați are drept de primă alegere a prăzii!

Tessa s-a zbătut în brațele lui puternice în timp ce el a dus-o în calină și a așezat-o ușor pe un covoraș presărat cu pietre prețioase. Ea s-a chinuit să își recapete suflul, urmărind cu groază cum el se dezbrăca, lăsându-și deoparte haina din catifea de culoare azurie, apoi cămașa albă și boțită. Pieptul lui era magnific, o suprafață netedă de piele bronzată, sclipitoare. Degetele ei doreau să atingă acea piele, chiar dacă inima îi bătea asurzitor în urechi când el a dus mâinile spre betelia pantalonilor.

– Dar nu, a spus el, oprindu-se. Mi se pare nedrept să nu țin seama de dorința ta. Permite-mi.

Cu un zâmbet irezistibil, s-a aplecat și, cu delicatețe, a luat între mâinile lui înfierbântate și aspre sânii Tessei, bucurându-se de greutatea lor voluptuoasă prin țesătura subțire din mătase. Scoțând un mic strigăt, Tessa s-a ferit de atingerea lui, lipindu-se de perna din fulgi, înfățată în dantelă brodată.

– Mi te opui? E mare păcat să stricăm straie atât de frumoase, seniorita…

A prins cu fermitate corsajul ei din mătase de culoarea jadului și a tras cu forță, făcând ca sânii frumoși ai Tessei să scape din ascunzătoarea lor, ca o pereche de potârnichi grase care-și iau zborul.

Am scos un sunet care l-a făcut pe doctorul Abernathy să ridice brusc ochii peste revista *US New & World Report*. Grăbindu-mă să adopt o atitudine demnă și absorbită de lectură, am întors pagina.

Buclele dese ale părului lui Valdez i-au măturat pieptul, în timp ce buzele lui fierbinți s-au lipit de sfârcurile rozalii ale Tessei, răspândind valuri de dorință dureroasă prin trupul ei. Simțindu-se slăbită de senzațiile neobișnuite pe care ardoarea lui le stârnea în ea, nu a reușit să se miște când, pe furiș, mâna lui a căutat tivul rochiei, iar atingerea lui arzătoare a stârnit valuri de senzații de-a lungul coapselor ei subțiri.

– O, mi amor, *a gemut el. Atât de frumoasă și de pură. Mă înnebunești de dorință,* mi amor. *Te-am dorit din prima clipă în care te-am zărit, atât de mândră și de rece pe puntea corabiei tatălui tău. Însă nu mai ești chiar atât de rece, adevărat, draga mea?*

În realitate, sărutările lui Valdez produceau ravagii asupra simțămintelor Tessei. Cum, cum de putea avea asemenea simțăminte față de acel bărbat, care scufundase cu sânge-rece corabia tatălui ei și ucisese o sută de oameni cu mâna lui? Ar fi trebuit să se cutremure de groază, însă ea s-a trezit respirând gâfâit, desfăcând buzele pentru a primi sărutările lui fierbinți, arcuindu-și trupul într-o cedare involuntară sub apăsarea copleșitoare a bărbăției lui înfloritoare.

Ah, mi amor*! a spus el gâfâind. Nu mai pot aștepta. Dar… n-aș vrea să te fac să suferi. Cu blândețe,* mi amor, *blând.*

Tessa a icnit când a simțit apăsarea crescândă a dorinței lui făcându-și prezența cunoscută între picioarele ei.

– O, a făcut ea. O, te rog! Nu se poate! Nu vreau!

(Potrivit moment să mai protestezi, am gândit eu.)

– Nu te teme, mi amor. *Ai încredere în mine.*

Treptat, puțin câte puțin, ea s-a liniștit sub mângâierile lui fascinante, simțind căldura din stomac sporind și răspândindu-se. Buzele lui i-au atins sânul, iar răsuflarea lui fierbinte și murmurele de alinare au făcut-o să nu mai opună nicio rezistență. În timp ce se liniștea, coapsele i s-au desfăcut fără voia ei. Mișcându-se cu o încetineală infinită, mădularul lui umflat a dat deoparte vălul nevinovăției ei…

Am scos un hohot și am scăpat cartea din mână, care mi-a alunecat din poală și a căzut cu un bufnet la picioarele doctorului Abernathy.

– Iartă-mă, am murmurat eu și, cu obrajii arzând, m-am aplecat să o recuperez. Când am luat *Piratul impetuos* între degetele transpirate, am văzut că, departe de a-și păstra atitudinea de obicei austeră, doctorul Abernathy zâmbea cu gura până la urechi.

– Dă-mi voie să ghicesc, a spus el. Valdez tocmai a dat deoparte vălul inocenței ei?

– Da, i-am răspuns chicotind din nou fără să mă pot opri. De unde ai știut?

– Păi, nu ai ajuns prea departe cu lectura, a spus el, luându-mi cartea din mână. Priceput, a răsfoit cartea cu degete scurte și boante. Pasajul acela trebuia să fie poate cel de la pagina 73, unde el îi spală sânii rozalii cu limba flămândă.

– *Poftim?*

– Convinge-te.

Mi-a vârât cartea în mână, indicând un paragraf de la jumătatea paginii.

Da, bineînțeles. *…ridicând acoperământul, el și-a aplecat capul cu păr negru precum cărbunele și i-a spălat sânii rozalii cu limba lui flămândă. Tessa a gemut și…*

Am izbucnit în râs strident.

– Chiar ai citit asta? l-am întrebat, făcându-l să ridice ochii de pe pagină.

– A, da, a spus el, zâmbind larg. Avea un dinte de aur în partea din spate a maxilarului. De două sau de trei ori. Nu e cea mai bună carte, dar nici rea nu e.

– Cea mai bună? Mai există și *altele* ca asta?

– Sigur. Să vedem… S-a ridicat și s-a apucat să scotocească prin maldărul de cărți ieftine de pe masă. Trebuie alese cele fără coperte, a explicat el. Sunt cele mai bune.

– Și eu, care am crezut că nu citești nimic altceva în afară de *Lancet* și *Journal of the AMA* [24], am comentat eu.

– Păi, după ce vreme de treizeci și șase de ore am scotocit până la coate prin măruntaiele oamenilor, crezi că vreau să vin aici ca să citesc „Progrese în rezecția colecistului?“ La naiba – prefer să călătoresc spre teritoriile spaniole cu Valdez. M-a privit cu un oarecare interes, iar zâmbetul a persistat pe fața lui. Nici eu n-am crezut că citești doar *The New England Journal of Medicine*, lady Jane, a spus el. Aparențele sunt înșelătoare, nu?

– Așa e, am spus eu sec. Ce e cu această „Lady Jane“?

– A, Hoechstein a inventat-o, a spus el rezemându-se de spătar și ținându-și degetele împreunate peste un genunchi. E vorba de voce, de accentul acela care sugerează că tocmai ai luat ceaiul cu regina. Asta te caracterizează și îi face pe bărbați să nu fie mai răi decât sunt în realitate. Vezi tu, vorbești ca Winston Churchill – dacă Winston Churchill ar fi fost femeie, adică – și asta îi cam sperie. Totuși, mai ai ceva – m-a măsurat gânditor, legănându-se înainte și înapoi pe scaun. Ai un fel de a vorbi de parcă te-ai aștepta să obții ce-ți dorești, iar dacă nu, știi motivul. Unde ai învățat asta?

– În război, am spus, zâmbind la auzul descrierii lui.

A ridicat sprâncenele.

– În Coreea?

– Nu, am fost asistentă pe front, în Al Doilea Război Mondial, în Franța. Am văzut o mulțime de asistente-șefe care, cu o singură privire, îi făceau pe medicii stagiari și pe infirmieri să li se înmoaie picioarele.

Apoi căpătasem multă experiență, iar aerul de autoritate neclintit – chiar dacă poate fusese mimat – îmi fusese de mare ajutor în relațiile cu oamenii care aveau o putere mult mai mare decât personalul medical și stagiarii de la Boston General Hospital.

Absorbit de explicația mea, el a dat aprobator din cap.

– Da, e logic. Și eu m-am folosit de Walter Cronkite.

– Walter *Cronkite?* [25] am exclamat eu și am făcut ochii mari.

El a zâmbit din nou, arătându-și dintele de aur.

– Poți găsi un exemplu mai bun? Pe de altă parte, am ajuns să îl ascult la radio și să-l văd la televizor în fiecare seară. Obișnuiam să o distrez pe mama – ea voia să mă fac predicator. A zâmbit, pe jumătate trist. Dacă aș fi vorbit ca Walter Cronkite acolo unde locuiam pe vremea aceea, nu aș mai fi *trăit* ca să ajung la facultatea de medicină.

Îmi plăcea Joe Abernathy tot mai mult.

– Sper că mama ta nu a fost dezamăgită că ai devenit doctor în loc de predicator.

– Sincer să fiu, nu sunt sigur, a zis el, încă zâmbind. Când i-am spus, m-a privit lung o clipă, apoi a oftat adânc și a zis: „Bine, măcar îmi poți procura doctorii pentru reumatism ceva mai ieftin.“

Am râs ironic.

– Eu nu am stârnit atât de mult entuziasm când i-am spus soțului meu că voi deveni medic. M-a privit și, într-un târziu, a spus că, dacă mă plictiseam, de ce nu mă ofeream voluntar ca să scriu scrisori pentru cei internați într-un azil de bătrâni.

Ochii lui Joe erau căprui-aurii și blânzi ca niște caramele rotunde. Când m-a fixat cu privirea, am observat o sclipire amuzată în ei.

– Da, oamenii încă își închipuie că e bine să-ți spună în față că nu poți face ceea ce faci. „Hei, micuță doamnă, de ce ești aici și nu acasă, ca să te ocupi de bărbat și de copil?“ a mimat el.

A zâmbit ironic și m-a bătut ușor pe mână.

– Nu-ți face griji, mai devreme sau mai târziu vor renunța. Bine că pe mine nu mă mai întreabă direct de ce nu spăl closete, așa cum mă menise Dumnezeu.

Apoi venise o asistentă care mă anunțase că pacientul operat de apendicită se trezise și plecasem, dar prietenia începută la pagina 42 înflorise, iar Joe Abernathy devenise unul dintre cei mai buni prieteni ai mei; probabil, singura persoană din preajmă care înțelegea cu adevărat ce făceam și de ce.

Am surâs și am pipăit netezimea titlului în relief de pe copertă. Apoi m-am aplecat în față și am introdus cartea în buzunarul scaunului. Probabil că în acele momente nu voiam să evadez.

Afară, un plafon de nori iluminați de lună ne-a izolat de pământ. Acolo sus, totul era liniștit, frumos și senin, într-un contrast izbitor cu vâltoarea vieții de la sol.

Trăiam ciudata senzație că eram suspendată, nemișcată, ca într-un cocon de solitudine, și că până și respirația grea a femeii de alături era doar o părticică din zgomotul alb care alcătuiește tăcerea, una cu susurul sălciu al aerului condiționat și foșnetul stârnit pe mochetă de pantofii însoțitoarelor de zbor. În același timp, mi-am dat seama că ne deplasam inexorabil prin aer, lansați cu sute de kilometri pe oră spre un scop – iar dacă acel lucru oferea siguranță, puteam doar spera.

Suspendând în minte toată agitația, am închis ochii. Aflați în Scoția, Roger și Bree îl vânau pe Jamie. În Boston, slujba mea și Joe așteptau. Dar Jamie? Am încercat să alung acel gând, hotărâtă să nu mă mai gândesc la el decât după ce voi fi luat o hotărâre.

Am simțit o ușoară răvășire a părului, iar o buclă m-a mângâiat pe obraz, ca atingerea ușoară a unui amant. Însă bineînțeles că nu era decât curentul de aer al duzei de aer condiționat de deasupra capului, și imaginația mea că mirosurile de parfum și fum de țigară au fost brusc acoperite de izuri de lână și de iarbă-neagră.

19. Trecerea în uitare

În sfârșit, acasă, pe Furey Street, unde locuisem cu Frank și Brianna vreme de douăzeci de ani. Azaleele de lângă ușă nu muriseră cu totul, dar frunzele lor atârnau moi în mănunchiuri sărăcăcioase, iar pe pământul uscat iască de dedesubt se așternuse un strat gros de frunze moarte. Era o vară caniculară în Boston – nici nu putea fi altfel acolo –, iar ploile de august nu sosiseră, cu toate că era deja jumătatea lunii septembrie.

Mi-am lăsat bagajele în fața ușii și m-am dus să pornesc furtunul. Stătuse în soare; șarpele verde din cauciuc s-a dovedit suficient de încins ca să îmi frigă mâna, așa că l-am trecut grăbită dintr-o palmă în alta până când șuvoiul de apă l-a făcut să învie brusc și l-a răcit, împroșcând cu stropi.

Nu-mi plăceau prea mult azaleele. Le-aș fi smuls de acolo de mult, dar, de dragul Briannei, nu voisem să modific vreun amănunt al casei după moartea lui Frank. Fusese un șoc, am gândit eu, să începi cursurile universitare și să-ți moară tatăl într-un an, pe nepusă masă. Ignorasem casa multă vreme; puteam continua astfel.

– Gata! le-am spus azaleelor pe un ton supărat și am oprit apa. Sper că sunteți fericite, pentru că mai mult nu căpătați. Vreau și eu să beau ceva. Și să fac baie, am adăugat, văzând frunzele lor prăfuite.

Am rămas pe marginea căzii mari și îngropate, în halat de baie, urmărind apa curgând tunător, învolburând spumantul în nori parfumați de spumă de mare. De pe suprafața agitată se înălțau aburi; apa era prea fierbinte.

Am oprit-o – o răsucire rapidă și simplă a manetei – și m-am așezat un moment, simțind casa neclintită în jurul meu, cu excepția sunetului discret produs de spargerea balonașelor de spumă, discret ca zgomotul unei bătălii îndepărtate. Mi-am dat seama perfect de bine ce făceam. Făcusem asta de când pășisem la bordul Scoțianului Zburător la Inverness și simțisem uruitul șinelor înviind sub tălpi. Mă puneam la încercare.

Observasem cu atenție mașinăriile – toate obiectele vieții moderne de zi cu zi – și, lucru și mai important, îmi studiasem reacția față de ele. Trenul spre Edinburgh, avionul spre Boston, taxiul de la aeroport și zecile de invenții mecanice care ne slujesc – automate de vânzări, lumini stradale, toaleta avionului aflată la o mie șase sute de metri înălțime, cu jetul ei de dezinfectant verde-albăstrui și neplăcut, azvârlind resturile și germenii prin

apăsarea unui singur buton. Restaurante cu certificate de funcționare din partea Ministerului Sănătății, garantând cel puțin șansa de a evita toxiinfecțiile alimentare când mâncăm acolo. În casa mea chiar, omniprezentele butoane care furnizau lumină, căldură, apă și hrană gătită.

Întrebarea era – îmi păsa? Mi-am înmuiat o mână în apa din care se ridicau aburi și am vânturat-o încoace și încolo, urmărind umbrele vârtejului dansând în adâncimile din marmură. Puteam trăi fără acele „utilități" mari și mici, cu care eram învățată?

La fiecare răsucire de buton, la fiecare uruit de motor, mă întrebasem asta și eram foarte sigură că răspunsul era „da". La urma urmelor, timpul nu conta atât de mult; puteam traversa orașul și găsi oameni care trăiau fără multe dintre acele utilități – în străinătate, existau țări în care oamenii trăiau destul de mulțumiți și fără să fi cunoscut energia electrică.

În ce mă privea, niciodată nu mă sinchisisem. După ce-mi muriseră părinții, de la cinci ani, locuisem la unchiul Lamb, un eminent arheolog. Drept urmare, crescusem în condiții care, cu unele rezerve, puteau fi numite „primitive", deoarece îl însoțeam în toate expedițiile pe care le făcea pe teren. Da, băile calde și becurile erau bune, dar trăisem fără ele în câteva perioade din viață – în timpul războiului, de pildă – și niciodată nu resimțisem acut lipsa lor.

Apa se răcise suficient pentru a fi suportabilă. Am dat drumul halatului pe podea și am pășit în cadă, simțind un fior plăcut când căldura de la picioare mi-a făcut, ca prin contrast, pielea de găină pe umeri.

M-am cufundat în cadă și m-am relaxat, întinzându-mi picioarele. Băile elegante din secolul al XVIII-lea erau doar niște butoaie mari; oamenii se spălau pe segmente, introducându-și întâi mijlocul corpului în apă, ținându-și picioarele atârnate afară, apoi se ridicau și își spălau partea superioară a torsului, timp în care își udau labele picioarelor. De cele mai multe ori, se spălau cu apa dintr-un urcior și un soi de lighean, cu ajutorul unei cârpe.

Nu, utilitățile și confortul se reduceau la atât. Nimic esențial, nimic de care să nu mă pot lipsi.

Nu că facilitățile reprezentau singura problemă, nici pe departe. Trecutul era un teritoriul periculos. Însă nici măcar progresele așa-zisei civilizații nu garantau siguranța. Trăisem în perioada a două mari războaie „moderne" – de fapt lucrasem pe câmpul de bătălie într-unul dintre ele – și în fiecare seară vedeam la televizor încă unul care căpăta contur.

Bătăliile „civilizate" erau mai oribile decât versiunile lor mai vechi. Poate că viața de zi cu

zi era mai lipsită de primejdii, dar numai dacă îți alegeai atent locurile în care te aflai. Unele zone din Roxbury erau acum la fel de primejdioase ca orice alee pe care mersesem în Paris în urmă cu două sute de ani.

Am oftat și am tras dopul căzii cu degetele de la picioare. Nu avea rost să fac speculații despre lucruri impersonale precum căzi de baie, bombe și violatori. Instalațiile sanitare erau doar o diversiune neînsemnată. Adevărata problemă o reprezentau oamenii implicați și așa se întâmplase mereu. Eu, Brianna și Jamie.

Apa s-a scurs din cadă. Puțin ametită, m-am ridicat și am șters ultimele urme de spumant. Oglinda mare se aburise, dar era suficient de clară pentru a mă vedea de la genunchi în sus, rozalie ca un crevete opărit.

Lăsând prosopul să cadă, m-am privit atent. Mi-am îndoit brațele, le-am ridicat deasupra capului, căutând pungi de grăsime. Nici una; bicepșii și tricepșii, bine conturați, deltoizii aproape rotunjiți și coborând în curbura înaltă a pectoralilor mari. M-am întors puțin într-o parte, încordându-mi și relaxându-mi mușchii abdominali – oblici, cu un tonus decent, mușchiul drept al abdomenului aplatizându-se, devenind aproape concav.

– Bine că membrii familiei nu manifestă tendințe de îngrășare, am murmurat.

Unchiul Lamb rămăsese zvelt și în formă până în ziua morții, la șaptezeci și cinci de ani. Am presupus că și tatăl meu – fratele unchiului Lamb – fusese la fel și, pe neașteptate, m-am întrebat cum arăta spinarea mamei mele. La urma urmelor, femeile trebuie să facă față unui țesut adipos excesiv.

M-am întors și m-am privit peste umăr în oglindă. Mușchii lungi ai coloanei mele vertebrale au lucit umezi când m-am răsucit; încă aveam talie, și chiar subțire bine.

În ceea ce privea spinarea mea – „În fine, nu văd cute“, am spus cu voce tare. M-am întors și mi-am văzut din nou imaginea reflectată în oglindă.

– Ar putea fi mult mai rău, am spus.

Oarecum înveselită, am îmbrăcat cămașa de noapte și m-am apucat să pregătesc casa pentru noapte. Nu aveam pisică pentru a o da afară, nici câine de hrănit – Bozo, ultimul dintre câinii noștri, murise de bătrânețe cu un an în urmă și nu voisem să luăm altul, mai ales că Brianna terminase școala, iar eu lucram până târziu la spital și aveam un program neregulat.

Am reglat termostatul, am verificat încuietorile ferestrelor și ale ușilor, m-am asigurat că ochiurile aragazului nu ardeau. Vreme de optsprezece ani, patrula de noapte inclusese și o oprire în camera Briannei, dar, după ce terminase facultatea, nu mai era cazul.

Mânată de un amestec de obiceiuri și obligații, am deschis ușa camerei ei și am aprins lumina. Unii oameni țin la anumite obiecte, alții nu. Bree ținea, abia dacă rămăseseră câțiva centimetri pătrați liberi din cauza afișelor și a fotografiilor, a florilor uscate și a țesăturilor vopsite, a certificatelor înrămate și a altor lucruri ce puteau fi agățate.

Unii oameni obișnuiesc să aranjeze într-un fel aparte totul în jurul lor, astfel că obiectele nu capătă doar propriul înțeles și stabilesc o relație cu celelalte lucruri etalate, ci și ceva în plus – o aură imposibil de definit care aparține atât posesorului lor invizibil, cât și obiectelor în sine. *Mă aflu aici pentru că așa m-a așezat Brianna*, păreau a spune lucrurile din cameră. *Mă aflu aici pentru că ea este ceea ce este.*

Era ciudat că ea avea acea calitate, am gândit eu. Și Frank o avusese; după ce murise, când mă dusesem să îi golesc biroul de la universitate, mi se păruse ca împrăștierea unui animal dispărut; cărți, documente și resturi care păstraseră forma, textura și greutatea dispărută a minții care ocupase acel spațiu.

Între Brianna și unele dintre obiectele ei, relația era evidentă – fotografii cu mine, Frank sau Bozo sau ale unor prieteni sau prietene. Fâșiile de pânză erau cele pe care le făcea singură, modele alese de ea, în culorile preferate – un turcoaz sclipitor, un indigo-închis, magenta și un galben limpede. Însă alte lucruri – de ce cochiliile de melci de apă dulce de pe biroul ei mi-ar sugera doar „Brianna“? Sau acea bucată de piatră ponce, rotunjită, culeasă de pe plaja de la Truro, la fel ca mii de altele asemănătoare – cu excepția faptului că fusese aleasă de ea?

Pe mine nu mă caracterizau obiectele. Nu mă mâna impulsul de a dobândi lucruri sau de a face decorațiuni – Frank se plânsese deseori de mobilarea spartană a casei, înainte ca Brianna să devină destul de mare pentru a prelua inițiativa. Fie din cauza vieții mele de nomadă sau a felului meu de a fi, am trăit mai tot timpul în propria piele, fără a simți imboldul de a schimba ceea ce mă înconjura pentru a reflecta imaginea mea.

Jamie era la fel ca mine. Avusese puține lucruri, pe care le căra cu sine în sacul de spate pentru diverse întrebuințări sau drept talismane și, în afară de ele, nu posedase și nici nu se sinchisise de obiecte. Nici chiar în scurta perioadă cât locuisem în lux la Paris și în perioada mai lungă de liniște de la Lallybroch, el nu dovedise niciun îndemn de a acumula obiecte.

În ceea ce îl privea, probabil că fusese vorba despre împrejurările în care ajunsese la

bărbăție, când trăise ca un animal hăituit și nu deținuse nimic altceva decât armele de care depindea pentru a supraviețui. Însă probabil că acel lucru, izolarea de lumea obiectelor, senzația că propria ființă era suficientă pentru supraviețuire fuseseră firești pentru el – unul dintre lucrurile care ne făcuseră să căutăm împlinirea unul prin celălalt.

În același timp, era ciudat că Brianna semăna atât de mult cu ambii ei tați, care se deosebeau foarte mult. Am rostit un noapte bună mut către fantoma fiicei mele absente și apoi am stins lumina.

Gândul la Frank m-a însoțit până în dormitor. Imaginea patului dublu, neted și neatins sub cuvertura albastru-închis din satin, mi l-a evocat brusc și pregnant în minte într-un fel în care nu mă gândisem la el de luni de zile.

Am presupus că mă gândeam la el din cauza posibilității plecării mele iminente. Încăperea – acel pat, de fapt – era locul în care îmi luasem rămas-bun de la el ultima oară.

– Chiar nu poți veni în pat, Claire? E trecut de miezul nopții.

Frank a ridicat privirea spre mine peste marginea cărții. Era deja în pat, citind, ținând cartea proptită pe genunchi. Cercul de lumină plăcută al lămpii de pat îl făcea să arate ca și cum ar fi plutit într-o bulă caldă, izolată cu seninătate de răceala din restul încăperii. Era la începutul lunii ianuarie și, în ciuda eforturilor eroice ale cazanului, noaptea, singurul loc cald din casă era patul, și doar sub pături groase.

I-am zâmbit și m-am ridicat de pe scaun, lăsând halatul gros din lână să-mi alunece de pe umeri.

– Te-am făcut să aștepți? Îmi cer iertare. Tocmai retrăiam operațiile pe care le-am făcut azi-dimineață.

– Da, știu, a spus el sec. Mi-am dat seama doar uitându-mă la tine. Ți s-au împăienjenit ochii și ai rămas cu gura deschisă.

– Iartă-mă, am zis din nou, folosind același ton ca al lui. Când mă gândesc, nu-mi mai pot controla expresia feței.

– Dar la ce bun să te gândești la asta? m-a întrebat el, vârând un semn de carte între file. Ai făcut tot ce puteai – dacă te îngrijorezi acum, nu vei schimba nimic… ei, în fie, a zis, ridicând iritat din umeri și a închis cartea. Dar ți-am mai spus asta.

– Așa e, am zis eu scurt.

Tremurând puțin, m-am urcat în pat și mi-am înfășurat picioarele cu halatul. Frank s-a răsucit automat spre mine, iar eu m-am strecurat sub cearșaf alături de el, ghemuindu-ne strâns unul în celălalt pentru a ne încălzi.

– O, stai puțin, trebuie să mut telefonul.

Am dat deoparte păturile și am coborât ca să iau telefonul din partea de pat a lui Frank și să-l aduc pe partea mea. Lui îi plăcea să stea în pat la începutul serii pentru a discuta cu studenți și colegi, în vreme ce eu citeam sau luam notițe legate de intervenții chirurgicale, dar îi displăcea să fie trezit de apelurile târzii de la spital, destinate mie. Îl irita destul de mult, astfel că aranjasem să fiu sunată doar pentru urgențe sau când lăsam instrucțiuni să fiu informată în legătură cu evoluția unui anumit pacient. În acea seară lăsasem asemenea instrucțiuni; era vorba despre o rezecție de organe foarte problematică. Dacă lucrurile evoluau rău, probabil că trebuia să plec în grabă la spital.

Frank a gemut când am stins lumina și m-am strecurat din nou în pat, dar după un moment s-a rostogolit spre mine și și-a petrecut un braț pe după mijlocul meu. M-am așezat pe o parte și m-am lipit de el, relaxându-mă treptat pe măsură ce degetele picioarelor s-au dezmorțit.

Am reluat în minte detaliile operației, simțindu-mi încă o dată picioarele înghețate din cauza instalației de aer condiționat din sala de operații și a senzației inițiale, tulburătoare, de căldură din pântecul pacientului când degetele mele înmănușate au pătruns în el. Organul bolnav, încolăcit ca o viperă, era presărat cu pete violacee de echimoze și de pierderi lente de sânge sclipitor prin rupturile minuscule.

– Mă gândeam la ceva.

Gasul lui Frank a răsunat în întuneric excesiv de degajat.

– Hm? am făcut, încă absorbită de imaginea operației, dar m-am străduit să revin în prezent. În legătură cu ce?

– Concediul meu sabatic.

Urma ca peste o lună să își ia concediu. Își propusese să facă o serie de călătorii scurte în nord-estul Statelor Unite, să adune material, apoi să plece în Anglia

timp de șase luni și să revină la Boston pentru a petrece trei săptămâni de concediu sabatic scriind o lucrare.

– Mă gândeam să plec imediat în Anglia, a spus el cu grijă.

– Da, de ce nu? Vremea va fi groaznică, dar cum îți vei petrece mai tot timpul în biblioteci…

– Vreau să o iau pe Brianna cu mine.

Am încremenit, iar frigul din dormitor s-a transformat brusc într-un mic ghem de suspiciune în capul stomacului.

– Nu poate pleca acum; mai are un semestru până la absolvire. Nu poți aștepta până la vară, când putem veni și noi? Am cerut concediu în perioada aceea și probabil că…

– Plec acum. Pentru totdeauna. Fără tine.

M-am retras și m-am ridicat în capul oaselor, apoi am aprins lumina. Cu părul negru în dezordine, Frank m-a privit îndelung. Încărunțise la tâmple, ceea ce îi dădea un aer de distincție care părea să aibă un efect alarmant asupra studentelor lui mai slabe de înger. Eram uimitor de calmă.

– De ce acum, dintr-odată? Ultima ta cucerire te presează, da?

Privirea alarmată care a apărut fulgerător în ochii lui a fost atât de clară, încât mi s-a părut comică. Am râs amar.

– Chiar credeai că nu știu? Dumnezeule, Frank! Ești bărbatul cel mai… uituc din lume.

Frank s-a ridicat în capul oaselor, cu fălcile încleștate.

– Credeam că am fost cât se poate de discret.

– Posibil, am spus pe un ton sardonic. Am numărat șase doar în ultimii zece ani – dacă a existat o duzină înseamnă că ai fost un model de discreție.

Chipul lui rareori îi trăda emoțiile puternice, dar de astă dată paloarea de la colțurile gurii mi-a spus că era foarte furios.

– Ultima trebuie să fie deosebită, am zis, încrucișându-mi brațele la piept și

rezemându-mă de tăblia patului cu un aer nepăsător. Totuși, ce e cu graba asta de a pleca acum în Anglia și de ce să o iei pe Bree?

– Poate merge la o școală cu internat în ultimul semestru, a spus el scurt. Ar reprezenta o nouă experiență pentru ea.

– Nu cred că ar dori asta, am zis. Nu va voi să-și părăsească prietenele, mai ales înainte de absolvire. Și în niciun caz ca să meargă la un internat englezesc!

Gândul m-a făcut să mă cutremur. Fusesem cât pe ce să mă trezesc închisă într-o astfel de școală când eram mică; mirosul cantinei de spital îmi evoca uneori amintiri, la care se adăugau valurile de deznădejde resimțite când unchiul Lamb mă dusese să vizitez o asemenea școală.

– Puțină disciplină nu strică nimănui, a motivat Frank. Își recăpătase calmul, însă ridurile de pe față îi trădau încordarea. Ți-ar fi prins bine. A făcut un semn cu o mână, abandonând subiectul Fie și așa. Cu toate astea, am hotărât să mă întorc pentru totdeauna în Anglia. Mi s-a oferit un post bun la Cambridge și țin să îl ocup. Tu nu vrei să părăsești spitalul, desigur. Dar n-aș vrea să o las aici pe fiica mea.

– Fiica ta?

Pe moment m-am simțit incapabilă să mai scot vreo vorbă. Așadar, își asigurase o nouă slujbă și avea o amantă care îl va însoți. Însemna că plănuise totul de câtva timp. O viață cu totul nouă, dar nu fără Brianna.

– Fiica mea, a repetat calm. Poți veni în vizită oricând dorești, bineînțeles.

– Ticălos nenorocit! am zis eu.

– Clare, fii rațională. S-a uitat în lungul nasului, administrându-mi Tratamentul A, răbdare dureroasă, rezervată studenților care se milogeau să primească o notă de trecere. Tu lipsești aproape tot timpul de acasă. Dacă plec, nu va exista nimeni care să-i poarte de grijă Briannei.

– Vorbești de parcă ar avea opt ani, nu aproape optsprezece! Pentru numele lui Dumnezeu, e aproape adultă!

– Cu atât mai mult va avea nevoie de supraveghere, s-a răstit el. Dacă ai fi văzut ce am văzut eu la universitate – bețiii, droguri și…

– Am văzut, l-am asigurat printre dinți. Și încă de aproape, în sala de urgențe. Dar nu e plauzibil ca…

– Ba este! Fetele nu au bun-simț la vârsta asta – va merge cu primul individ care…

– Nu fi ridicol! Bree are foarte mult bun-simț. Pe de altă parte, toți tinerii experimentează, așa învață. Dar nu o poți ține înfofolită în scutece toată viața.

– Mai bine înfofolită decât să se culce cu vreun negru! a strigat el. Pe pomeții lui a apărut câte o pată de roșeață. Cum e mama va fi și fiica, nu? Dar asta nu se va întâmpla, la naiba, dacă am și eu un cuvânt de spus aici!

M-am dat jos din pat și m-am ridicat în picioare, străpungându-l cu privirea.

– Nu ai nici un singur lucru împuțit și murdar de zis în legătură cu Bree sau cu orice altceva, am explodat eu. Tremuram de furie și a trebuit să îmi apăs pumnii pe coapse ca să nu-l lovesc. Ai îndrăzneala nemăsurată și de neiertat să-mi spui că pleci cu ultima dintr-o succesiune de amante, apoi sugerezi că aș avea o aventură cu Joe Abernathy? Asta vrei să insinuezi, da?

A avut bunul-simț să își plece ușor ochii.

– Toată lumea crede asta, a mormăit el. Îți petreci tot timpul cu el. E același lucru pentru Bree. Să o târăști în… situații în care este expusă pericolului și… la acel gen de bărbați…

– Oameni de culoare, presupun, da?

– Exact. La naiba! a zis el uitându-se la mine cu ochii lucind. Și-așa e destul de grav că îl aduci mereu pe Abernathy la petreceri, deși omul este educat. Dar persoana aia obeză pe care am cunoscut-o acasă la ei, cu tatuaje tribale și cu noroi în păr? Șopârla aceea respingătoare cu glas unsuros? Și tânărul Abernathy a început să-și petreacă zilele și nopțile cu Bree și o duce la marșuri, orgii și localuri rău famate…

– Nu cred că există localuri bine famate, am spus eu, reținându-mi un îndemn de a râde de evaluarea nepoliticoasă, dar precisă a doi dintre prietenii mai outré [26] *ai lui Leonard Abernathy. Știai că Lenny a început să-și spună Muhammad Ishmael Shabazz?*

– Da, mi-a spus și mie, a afirmat el scurt, și nu vreau să-mi asum riscul ca fiica mea să devină doamna Shabazz.

– Nu cred că Bree are asemenea sentimente față de Lenny, l-am asigurat eu, făcând eforturi de a-mi stăpâni iritarea.

– Și nici nu se va întâmpla așa ceva. Merge cu mine în Anglia.

– Nu și dacă nu va dori asta, m-am opus cu multă hotărâre.

Simțind fără îndoială că poziția aceea îl dezavantaja, Frank a coborât din pat și a pipăit în căutarea papucilor.

– Nu am nevoie de aprobarea ta ca să-mi iau fiica în Anglia, a spus el. Și Bree este încă minoră; va merge unde-i spun eu. Ți-aș fi recunoscător dacă i-ai găsi fișa medicală; noua școală va avea nevoie de ea.

– Fiica ta? am repetat eu. Am resimțit vag răcoarea din cameră, dar eram atât de înfuriată, încât mă înfierbântasem. Bree e fiica mea și nu o vei lua nicăieri!

– Nu mă poți împiedica, a insistat el, cu un calm agasant, ridicându-și halatul de la picioarele patului.

– Cum dracu' să nu pot? am spus. Vrei să divorțăm? Foarte bine. Folosește orice motive – cu excepția adulterului, lucru pe care nu-l poți dovedi, pentru că el nu există. Dar dacă încerci să o iei pe Bree cu tine, voi avea câte ceva de spus despre adulter. Vrei să știi câte dintre amantele cărora le-ai dat papucii au venit la mine ca să-mi ceară să renunț la tine?

De șoc, el a rămas cu gura căscată.

– Le-am asigurat că aș renunța la tine într-o clipită, am spus eu, dacă mi-ai cere-o tu. Mi-am încrucișat brațele la piept și mi-am cuibărit mâinile la subsuori. Începeam să resimt din nou frigul. Chiar le-am întrebat de ce nu ai cerut asta, dar am presupus că era din cauza Briannei.

Sângele îi dispăruse din obrajii, iar în lumina slabă din cealaltă parte a patului devenise alb ca un craniu.

– Ei bine, a spus el, făcând o încercare nereușită de a-și păstra stăpânirea de sine, nu m-aș fi gândit că îți păsa. Dar nu ai făcut nicio încercare de a mă opri.

Luată prin surprindere, l-am privit fix.

– Să te opresc? am făcut eu. De ce aș fi făcut așa ceva? Să-ți deschid scrisorile la aburi și să-ți flutur textele pe sub nas? Să fac vreo scenă la vreo petrecere de Crăciun de la facultate. Să mă plâng decanului?

A strâns un moment din buze, apoi s-a relaxat.

– Ai fi putut să te porți ca și cum ar fi avut importanță, a zis el încet.

– A avut.

Vorbele au sunat ca sugrumate.

Încă privindu-mă cu ochi negri în lumina lămpii, Frank a clătinat din cap.

– Nu a fost de-ajuns.

A tăcut o clipă, iar fața lui palidă a părut că plutește în aer deasupra halatului de culoare închisă, apoi a ocolit patul și a venit lângă mine.

– M-am întrebat uneori dacă aș fi avut dreptate acuzându-te, a spus el, gânditor. El arăta ca Bree, adevărat? Semăna cu ea?

– Da.

A respirat greu, parcă fornăit.

– Se citea pe fața ta – când te uitai la ea, gândul te purta la el. Să te ia naiba, Claire Beauchamp! a spus el, foarte încet. Să te ia naiba cu fața ta care nu poate ascunde nimic din ce gândești sau simți.

După aceea s-a lăsat tăcerea, o tăcere care te face să auzi toate zgomotele inaudibile, precum scârțâitul lemnului și respirația caselor – doar într-un efort de a te preface că nu ai auzit ceea ce s-a rostit.

– Te-am iubit, am spus încet într-un târziu. Cândva.

– Cândva, a repetat el. Să-ți fiu recunoscător pentru asta?

Începusem să-mi simt din nou buzele amorțite.

– Ți-am spus, am zis eu. Apoi, când nu ai vrut să mergi… Frank, am încercat.

Indiferent ce a distins în vocea mea, a rămas neclintit o clipă.

– Am încercat, am spus cu glas pierit.

S-a întors și s-a apropiat de toaleta mea, unde a atins câteva lucruri cu febrilitate, ridicându-le și punându-le înapoi la întâmplare.

– La început, nu te puteam părăsi – însărcinată, singură. Doar un nemernic ar fi procedat așa. Iar apoi Bree…

A privit cu ochi goi rujul pe care îl ținea într-o mână, apoi l-a așezat delicat pe blatul din sticlă al măsuței.

– Nu am putut renunța la ea, a șoptit.

S-a întors să mă privească, iar ochii lui au părut niște găuri negre pe fața mohorâtă.

– Știai că nu pot zămisli copii? M-am testat, în urmă cu câțiva ani. Sunt steril. Știai?

Temându-mă să vorbesc, am clătinat din cap.

– Bree e a mea, fiica mea, a spus el mai mult către sine. Singurul copil pe care îl voi avea vreodată. Nu aș putea renunța la ea. N-aș putea renunța la ea, dar tu n-ai putea să o vezi fără să te gândești la el, nu-i așa? Fără acea amintire permanentă, mă întreb, l-ai fi uitat cu vremea?

– Nu.

Rostit în șoaptă, cuvântul a părut să îl străbată ca un șoc electric. A rămas nemișcat un moment, apoi s-a răsucit brusc spre dulap și a început să îmbrace haine peste pijamale. Am stat pe loc, cu brațele înfășurate în jurul corpului, urmărindu-l cum îmbracă paltonul și iese din cameră cu pași apăsați, fără să se uite la mine. Gulerul pijamalei albastre din mătase îi ieșea de sub gulerul de astrahan al paltonului.

Un moment mai apoi, am auzit ușa casei închizându-se – avusese suficientă prezență de spirit să nu o trântească –, iar după aceea, zgomotul motorului rece care a pornit cu greu. Lumina farurilor a măturat tavanul dormitorului când mașina a ieșit cu spatele pe alee, apoi a dispărut, lăsându-mă tremurând lângă patul răvășit.

Frank nu s-a întors. Am încercat să dorm, dar am rămas întinsă și nemișcată în patul rece, rememorând cearta, trăgând cu urechea să aud scrâșnetul pneurilor pe alee. În cele din urmă, m-am sculat și m-am îmbrăcat, am lăsat un bilet pentru Bree și am ieșit din casă.

Cei de la spital nu sunaseră, dar puteam oricum să mă duc acolo să consult pacientul; era mai bine decât să mă întorc de pe o parte pe alta fără să adorm. Și, ca să fiu cinstită, nu m-ar fi deranjat ca Frank să se întoarcă și să descopere că plecasem.

Străzile erau alunecoase ca untul, iar gheața întunecată sclipea în luminile stradale. Globurile galben-fosforescent iluminau fulgii de zăpadă care cădeau; peste o oră, gheața care acoperea străzile avea să fie ascunsă sub stratul proaspăt așternut, făcând mersul pe jos de două ori mai primejdios. Singura mea consolare era că la ora patru dimineața nu se zărea nimeni pe străzi pentru a fi în primejdie. Nimeni în afară de mine, mai precis.

În spital, mirosul închis caracteristic și căldura obișnuită m-au învăluit ca o pătură de familiaritate, lăsând afară noaptea întunecoasă și zăpada.

– E bine, mi-a spus asistentul încet, ca și cum glasul ridicat l-ar fi putut deranja pe bărbatul adormit. Toate funcțiile vitale sunt stabile și pulsul e în regulă. Nu sângerează.

M-am încredințat singură; pacientul avea fața palidă, dar cu o ușoară nuanță de roz, ca vinele unei petale de trandafir alb, iar la scobitura gâtului pulsul era puternic și regulat.

Am expirat profund, dându-mi seama că până atunci îmi ținusem respirația.

– E bine, am spus. Foarte bine.

Asistentul mi-a zâmbit călduros și eu a trebuit să-mi reprim impulsul de a mă rezema de el și de a mă dizolva. Mediul spitalicesc mi s-a părut brusc singurul meu refugiu.

Nu avea niciun rost să mă întorc acasă. I-am verificat scurt pe ceilalți pacienți și am coborât în cantină. Încă mirosea a școală cu internat, dar m-am așezat cu o ceașcă de cafea în față și am sorbit alene din ea, întrebându-mă ce să îi spun lui

Bree.

Cred că trecuse jumătate de oră când una dintre asistentele de la Urgențe a trecut grăbită prin ușile batante și, văzându-mă, s-a oprit brusc. Apoi a venit spre mine, foarte încet.

Mi-am dat seama pe dată; văzusem prea des medici și asistente dându-le membrilor familiei vestea morții ca să mă înșele semnalele. Foarte calmă, fără să simt absolut nimic, am pus jos ceașca aproape plină, dându-mi seama că voi ține minte toată viața marginea ei ciobită și „B"- ul auriu, aproape șters de pe exteriorul ei.

– Mi s-a spus că sunteți aici. Actele în portofel… poliția a zis… zăpadă pe gheață, derapaj… Mort la sosirea în spital… bolborosea asistenta, în timp ce înaintam pe holurile iluminate orbitor, fără să o privesc, văzând fețele asistentelor de la secția Urgențe întorcându-se spre mine cu încetinitorul, neștiind, dar înțelegând dintr-o simplă privire că se petrecuse ceva iremediabil.

Frank zăcea întins pe o targă cu rotile într-unul dintre separeurile de la Urgențe; un spațiu liber, anonim. Afară era o ambulanță – probabil cea care îl adusese acolo. Ușile duble de la capătul coridorului erau deschise spre zorii înghețați. Luminile roșii ale ambulanței pulsau ca o arteră, scăldând coridorul în sânge.

L-am atins scurt pe Frank. Carnea lui avea textura plastică, inertă a celor morți de puțină vreme, foarte diferită de înfățișarea ei obișnuită. Nu se vedeau răni; plăgile erau ascunse sub pătura care îl acoperea. Gâtul îi era neted și cafeniu; în adâncitura gâtului nu se vedea pulsul.

Am rămas acolo, cu mâna pe pieptul nemișcat, uitându-mă la el așa cum nu o făcusem de ceva vreme. Un profil delicat și puternic, buze sensibile, iar nasul și falca bine dăltuite. Un bărbat atrăgător, în pofida ridurilor adânci din jurul gurii, riduri de dezamăgire și de furie nerostită, riduri care nici măcar în relaxarea morții nu se șterseseră.

Am rămas neclintită, ascultând. Se auzeau vaierul altei ambulanțe apropiindu-se și voci pe coridor. Scârțâitul tărgilor pe rotile, paraziții unui radio de poliție și zumzetul slab al unui droser de tub fluorescent undeva. Tresărind, mi-am dat seama că trăgeam cu urechea spre Frank, așteptându-mă…. la ce? Ca fantoma lui să plutească încă în apropiere, dornică să continue discuția noastră neîncheiată?

Am închis ochii ca să alung imaginea tulburătoare a profilului nemișcat,

înroșindu-se și albindu-se rând pe rând în vreme ce lumina pulsa prin ușile deschise.

– Frank, am șoptit, în aerul înghețat și agitat, dacă mai ești suficient de aproape ca să mă auzi – chiar te-am iubit. Cândva. Serios.

Apoi a apărut Joe, îngrijorat, în uniforma verde de chirurg, croindu-și grăbit loc pe coridorul aglomerat. Venea direct din sala de operații, pentru că avea câteva picături de sânge pe lentilele ochelarilor și o pată roșiatică pe piept.

– Claire, a exclamat el, Dumnezeule, Claire!

Atunci am început să tremur. Vreme de zece ani, Joe nu mi se adresase decât cu „Jane" sau „L.J." Dacă îmi folosea numele însemna că era adevărat. Mâna mea părea uimitor de albă în strânsoarea mâinii lui negre, apoi a devenit roșie în lumina pulsândă, după care m-am întors către el, așa cum era, solid ca un copac, mi-am rezemat capul pe umărul lui și pentru prima oară am plâns pentru Frank.

Mi-am lipit fața de fereastra dormitorului din locuința de pe Furey Street. Era fierbinte și umedă în acea seară albastră de septembrie, plină de țârâiturile greierilor și de susurul aspersoarelor. Totuși, eu vedeam negrul și albul fără compromis al acelei nopți din urmă cu doi ani – gheața întunecată și albul așternuturilor de spital, apoi estomparea tuturor judecăților în zorii de un gri spălăcit.

Acum, când mi-am amintit de agitația anonimă de pe coridor și luminile pulsând ale ambulanței care răzbăteau roșii ca sângele în separeul tăcut, ochii mi s-au împăienjenit și am plâns pentru Frank.

Acum l-am plâns pentru ultima oară, conștientă în timp ce lacrimile mi se scurgeau pe obraji că ne despărțiserăm o dată pentru totdeauna în urmă cu douăzeci de ani, pe creasta unui deal înverzit din Scoția.

După ce am încheiat cu plânsul, m-am ridicat și am pus o mână pe pătura albastră și netedă, rotunjită puțin peste perna din partea stângă a patului – unde dormea Frank.

– Adio, dragul meu, am șoptit și m-am dus să mă culc la parter, departe de fantome.

Soneria m-a ridicat a doua zi dimineață din patul meu improvizat pe canapea.

– O telegramă, doamnă, a spus poștașul, străduindu-se să nu se uite spre cămașa mea de noapte.

Micile plicuri galbene se fac răspunzătoare pentru mai multe atacuri de cord decât orice altceva, în afară de șunca grasă de la micul dejun. Inima mi s-a strâns ca un pumn, apoi și-a reluat bătăile, supărător și greoi.

I-am dat poștașului un bacșiș și am pornit cu telegrama pe hol. Mi s-a părut important să nu o deschid decât după ce ajungeam în siguranța relativă a băii, ca și cum ar fi fost un dispozitiv exploziv care trebuia dezactivat sub apă.

Stând pe marginea căzii, cu spatele rezemat de peretele placat cu faianță ca să simt un sprijin, degetele mi-au tremurat când am deschis plicul.

Era un mesaj scurt, desigur, scoțienii sunt zgârciți la vorbă, mi-am zis eu în mod absurd.

L-AM GĂSIT PUNCT TE POȚI ÎNTOARCE QUERY ROGER.

Am împăturit telegrama și am vârât-o înapoi în plic. Am rămas locului și am privit-o îndelung. Apoi m-am ridicat și m-am dus să mă îmbrac.

20. Diagnosticul

Joe Abernathy stătea la biroul lui, încruntându-se spre un mic dreptunghi de carton de culoare deschisă pe care îl ținea între mâini.

– Ce ai acolo? am întrebat eu, așezându-mă nepoliticoasă pe marginea biroului.

– O carte de vizită.

Mi-a întins-o, deopotrivă amuzat și iritat.

Era o carte de vizită pe o hârtie striată, gri-deschis; imprimată atent cu litere elegante. *Muhammad Ishmael Shabazz III,* scria pe rândul din mijloc, cu adresa și numărul de telefon dedesubt.

– Lenny? am întrebat eu râzând. Muhammad Ishmael Shabazz al Treilea?

– Îhâm.

Starea de amuzament părea să predomine. Dintele din aur i-a sclipit o clipă când a primit cartea de vizită înapoi.

– Zice că nu vrea să ia un nume de alb, unul de sclav. Ține să își reclame moștenirea africană, a spus el pe un ton sardonic. Bine, am zis eu; și l-am întrebat dacă mai apoi își va trece un os prin nas. Parcă n-ar fi de ajuns că și-a lăsat părul să crească până *aici* – și a făcut un gest, fluturându-și palmele pe lângă capul cu tunsoare scurtă – și poartă niște straie până la genunchi, croite parcă de sora lui la ora de lucru economic. Nu, Lenny – pardon, Muhammad –, el trebuie să fie *african* din cap până în picioare.

Din poziția privilegiată a biroului său cu vedere spre parc, Joe a fluturat o mână pe fereastră.

– I-am spus, uită-te în jur, domnule. Vezi vreun leu? Asta ți se pare a fi Africa?

Joe s-a lăsat pe spătarul fotoliului tapisat și și-a întins picioarele. Resemnat, a clătinat din cap.

– Nu ai cum să discuți cu un om la o asemenea vârstă.

– Adevărat, am spus. Dar ce înseamnă acel „al treilea“?

Sticlirea dintelui de aur mi-a dat răspunsul.

– Ei bine, a tot vorbit despre „tradiția pierdută“ și despre „istoria pierdută“, dar și despre alte lucruri. Mi-a zis: „Cum să rămân cu capul sus, față în față cu tipii pe care îi întâlnesc la Yale, care se numesc Cadwallader al IV-lea și Sewell Lodge Junior, când eu nici măcar nu cunosc numele bunicului meu și nu știu de unde vin?“ Joe a pufnit. I-am spus: Dacă vrei să știi de unde vii, uită-te în oglindă, băiete. Nu ai ajuns aici cu corabia *Mayflower*, adevărat?“

Cu un surâs reținut, a ridicat din nou cartea de vizită.

– De aceea zice că, dacă își recâștigă moștenirea, de ce să nu o recâștige cu totul? Dacă bunicul lui nu i-a dat un nume, îi va da el lui unul. Și singura belea în privința asta, a spus el, ridicând privirea spre mine pe sub sprâncenele înălțate, este că îl lasă pe băiat undeva la mijloc. Acum trebuie să fiu Muhammad Ishmael Shabazz *Junior*, pentru ca Lenny să poată fi un afro-american mândru.

Ținându-și bărbia lipită de piept, s-a ridicat brusc de la birou și s-a uitat îndurerat spre cartea de vizită de culoare cenușiu-deschis.

– L.J., ești norocoasă, a zis. Cel puțin, Bree nu te întristează în legătură cu bunicul ei. Nu trebuie să-ți faci griji decât să nu se apuce de droguri și să nu rămână gravidă cu cine știe ce șmecher care o șterge în Canada.

Am râs mai mult decât ironic.

– Asta s-o crezi *tu*, i-am spus.

– Da? a ridicat o sprânceană spre mine, apoi și-a scos ochelarii cu rame din aur și i-a șters cu capătul cravatei. Și, cum a fost în Scoția? a întrebat el, măsurându-mă. I-a plăcut lui Bree?

– Încă e acolo, i-am răspuns. Căutându-și *propria* istorie.

Joe tocmai deschidea gura pentru a spune ceva când o ciocănitură ezitantă în ușă l-a făcut să se întrerupă.

– Doctor Abernathy?

Uitându-se nedumerit, în birou a intrat un tânăr plinuț, îmbrăcat cu un tricou polo, aplecat deasupra unei cutii din carton pe care o strângea pe burta proeminentă.

– Spune-mi Ishmael, a zis Joe binedispus.

– Poftim? Tânărul a întredeschis gura și mi-a aruncat o privire în care uimirea era amestecată cu speranța. *Sunteți* doctor Abernathy?

– Nu, am spus eu, el este, dar când face un efort. M-am ridicat de la birou și mi-am aranjat netezit fusta. Joe, te las cu domnul, dar dacă ai timp mai târziu…

– Nu, mai stai puțin, L.J., m-a întrerupt el, ridicându-se. A luat cutia de la tânăr, apoi i-a strâns mâna cu un aer oficial. Ești domnul Thompson? John Wicklow mi-a telefonat spunându-mi că vei veni. Încântat să te cunosc!

– Horace Thompson, da, a încuviințat tânărul, clipind ușor. V-am adus un… un specimen…

A făcut un semn vag către cutia din carton.

– Da, ai dreptate. Voi fi încântat să mă uit la el, dar cred că și doctorul Randall, aici de față, ne-ar putea fi de ajutor. M-a privit scurt, cu o expresie jucăușă. Vreau să văd ce îi poți face unui mort, L.J.

– Ce să-i *fac* unui mort… am început eu, când el a vârât mâna în cutie și a ridicat cu grijă un craniu.

– A, drăguț, a exclamat el încântat, întorcând craniul într-o parte și în alta.

„Drăguț" nu a fost primul adjectiv care m-a șocat; craniul era pătat și foarte decolorat, osul căpătând o nuanță cafenie cu dungi. Joe l-a dus spre fereastră și l-a ținut în lumină, timp în care a mângâiat cu delicatețe marginile osoase ale orbitelor.

– Frumoasă doamnă, a spus el încet, adresându-se deopotrivă craniului și lui Thompson. Matură. Probabil până în patruzeci de ani, dacă nu chiar aproape de cincizeci. Ai și picioarele? a întrebat el, întorcându-se brusc spre tânărul grăsuț.

– Da, chiar aici, l-a asigurat Horace Thompson și a băgat o mână în cutie. De fapt, avem tot scheletul.

Horace Thompson era probabil de la secția de medicină legală, am bănuit eu. Câteodată, cei de acolo îi aduceau lui Joe cadavre grav deteriorate descoperite în zona rurală, pentru a-și expune părerea privind cauza decesului. Acesta arăta foarte rău.

– Uite, doctore Randall, a zis Joe aplecându-se spre mine și așezându-mi cu grijă craniul în mâini. Cât eu mă uit la picioare, spune-mi dacă această doamnă era într-o stare bună de sănătate.

– Eu? Dar nu sunt medic legist.

Cu toate acestea, am coborât instinctiv privirea spre craniu. Era fie un specimen vechi, fie fusese foarte afectat de condițiile meteorologice; osul era neted și cu un luciu pe care cele noi nu îl au niciodată, pătat și decolorat de pigmenții din sol.

– A, bine.

Am rotit craniul încet între mâini, urmărind oasele și numindu-le pe fiecare în minte. Arcada netedă a oaselor parietale, unite cu declivitatea osului temporal, cu proeminența unde se aflau mușchii maxilarului, proiecția care se îmbina cu maxilarul în curbura grațioasă a arcadei scuamoase. Avusese pomeții atrăgători, înalți și lați. Falca superioară avea mai toți dinții – drepți și albi.

Ochi adânciți în orbite. Osul scobit din partea interioară a orbitelor era umbrit; chiar și înclinând craniul într-o parte, tot nu am reușit să iluminez toată cavitatea. Craniul părea ușor în mâinile mele, osul era fragil. Am mângâiat fruntea și mâna mi-a alunecat în sus și în jos în spatele occiputului, degetele mele căutând gaura întunecată de la bază, orificiul mare, pe unde trec toate mesajele sistemului nervos spre creier și spre corp.

Apoi, închizând ochii, l-am ținut lipit de stomac și am simțit tristețea trecătoare care umplea cavitatea craniului ca o apă curgând. Și un sentiment ciudat – de surpriză?

– A fost ucisă, am spus eu. Nu a vrut să moară. Am deschis ochii și am văzut că Horace Thompson mă privea fix, cu ochi dilatați și rotunzi, cu fața palidă. Foarte delicat, i-am întins craniul. Unde ați găsit-o? am întrebat.

Domnul Thompson a schimbat o privire cu Joe, apoi s-a uitat din nou la mine cu sprâncenele ridicate.

– Într-o peșteră din Caraibi, mi-a răspuns el. Avea alături o sumedenie de obiecte. Credem că are o vechime de o sută cincizeci sau două sute de ani.

– *Poftim?*

Plăcându-i gluma, Joe a zâmbit larg.

– Prietenul nostru, domnul Thompson, lucrează la Catedra de antropologie de la Harvard. Prietenul lui, Wicklow, mă cunoaște; m-a rugat să arunc o privire la schelet și să le spun ce pot despre el.

– Ce îndrăzneală din partea ta! am spus eu indignată. Credeam că e un cadavru

neidentificat pe care ți l-a trimis Departamentul de medicină legală.

– Păi, e neidentificată, a precizat Joe. Și probabil că așa va rămâne.

A scotocit în cutie ca un câine terier. Pe capac scria PICT-PORUMB DULCE.

– Ce avem noi aici? a zis el și, atent, a scos un sac din plastic în care se aflau vertebre amestecate.

– Era făcută bucăți când am primit-o, a explicat Horace.

– O, osul capului legat de… osul gâtului, a murmurat Joe, așezând vertebrele pe marginea biroului. Degetele lui butucănoase s-au deplasat cu pricepere de-a lungul oaselor, aliniindu-le. Osul gâtului legat de… coloana vertebrală… [27]

– Nu-l băga în seamă, i-am spus lui Horace. Nu faci decât să-l încurajezi.

– I-auzi… cuvântul… Domnului! a încheiat el triumfător. Iisuse Hristoase, L.J., ai devenit altcineva! Uite aici.

Eu și Horace Thompson ne-am aplecat ascultători deasupra șirului de vertebre. Corpul lat al epistrofeului avea o gaură mare; apofiza articulară a vertebrei fusese despicată, iar planul fracturii trecea prin centrul osului.

– Și-a rupt gâtul? a întrebat Thompson, privind cu interes.

– Da, dar cred că e mai mult de-atât. Joe și-a plimbat un deget pe deasupra liniei planului de fractură. Vedeți aici? Osul nu e doar crăpat, ci și *tăiat*. Cineva a încercat să îi taie capul acestei doamne. Cu o lamă boantă, a încheiat el cu încântare.

Horace Thompson s-a uitat la mine cu un aer ciudat.

– De unde ai știut că a fost ucisă, doctore Randall? m-a întrebat el.

Am simțit sângele invadându-mi fața.

– Nu știu, am zis. Așa am… așa lăsa ea impresia, asta-i tot.

– Serios? a clipit el de câteva ori, dar nu a mai insistat. Ciudat.

– Așa i se întâmplă mereu, l-a informat Joe, privind printre gene femurul pe care l-a măsurat cu un șubler. Însă cu precădere în cazul celor vii. E cel mai bun diagnostician pe care l-am cunoscut. A lăsat instrumentul deoparte și a luat o riglă mică, din plastic. O

peșteră, ai spus?

– Credem că a fost un… hm, un loc secret pentru înhumarea sclavilor, a explicat domnul Thompson roșind și mi-am dat brusc seama de ce păruse atât de rușinat când a înțeles care dintre noi era doctorul Abernathy.

Joe i-a aruncat o uitătură bruscă și tăioasă, apoi s-a aplecat asupra scheletului. A continuat să fredoneze „Oase uscate" mai mult pentru sine în timp ce a măsurat partea superioară a bazinului, după care a revenit la picioare, de astă dată concentrându-se asupra tibiei. În cele din urmă, s-a îndreptat de spate și a clătinat din cap.

– Nu a fost sclavă, a spus el.

Horace a clipit nedumerit.

– Dar așa ar fi trebuit, a zis el. Lucrurile pe care le-am găsit alături de ea… dovedesc o influență africană…

– Nu, a spus Joe sec. A atins ușor femurul lung de pe birou. Unghia lui a scos un sunet ușor la atingerea osului. Nu a fost negresă.

– Poți fi atât de sigur? După oase? a zis Horace Thompson, vizibil agitat. Dar am crezut... lucrarea aceea a lui Jensen, vreau să zic... teoriile privind diferențele fizice între rase... au explodat în mare măsură…

Incapabil să încheie fraza, a roșit.

– Da, ele există, a încuviințat Joe, foarte sec. Dacă vrei să crezi că negrii și albii sunt la fel pe sub piele, nu ai decât, dar din punct de vedere științific, lucrurile nu stau așa.

S-a întors și a luat o carte de pe raftul din spatele lui. Pe coperta ei scria *Tabele de variație scheletală*.

– Aruncă o privire, l-a invitat Joe. Poți vedea diferențele multor oase, dar mai ales ale picioarelor. Negrii prezintă un raport cu totul diferit între femur și tibie. Și doamna asta – a arătat cu degetul spre scheletul de pe birou – a fost albă. Caucaziană. Nu încape nicio îndoială.

– Aha, a murmurat Horace Thompson. Da. Va trebui să mă gândesc – adică – ați fost foarte amabil că ați examinat-o. Mulțumesc, a adăugat el, cu o plecăciune discretă și stângace.

L-am urmărit în tăcere cum strânge oasele în cutie, după care a plecat, oprindu-se o clipă la

ușă, înclinându-și capul în direcția noastră.

După ce a închis ușa, Joe a râs scurt.

– Pariem că va duce scheletul la Rutgers pentru a cere o a doua părere?

– Profesorii nu renunță chiar atât de ușor la teorii, am spus eu ridicând din umeri. Am trăit cu unul îndeajuns de mult ca să știu asta.

Joe a pufnit din nou.

– Deci așa. Ei bine, acum, că am rezolvat cu domnul Thompson și cu doamna lui albă, cu ce te pot ajuta, L.J.?

Am respirat adânc și m-am întors spre el.

– Am nevoie de o părere sinceră din partea cuiva despre care sunt sigură că este obiectiv. Ba nu, m-am corectat, retrag cele spuse. Am nevoie de o părere, apoi – în funcție de ea – probabil și de o favoare.

– Nicio problemă, m-a asigurat Joe. Mai ales că e vorba despre o părere. Sunt specialist în asta. S-a legănat pe scaun, și-a desfăcut ochelarii cu ramă din aur și i-a așezat pe vârful nasului lat. Apoi și-a încrucișat mâinile la piept, unindu-și degetele și a făcut un semn din cap. Să auzim.

– Sunt atrăgătoare din punct de vedere sexual? am întrebat.

Ochii lui îmi aminteau mereu de două caramele din cauza culorii căprui-aurii și a căldurii lor. Acum ei s-au rotunjit perfect, astfel că asemănarea cu caramelele era și mai pregnantă.

Apoi ochii i s-au îngustat, dar nu mi-a răspuns imediat. M-a măsurat atent din cap până în picioare.

– E o întrebare-capcană, corect? a zis el. Dacă-ți răspund, s-ar putea ca vreo activistă pentru drepturile femeilor să sară de după ușă, strigând: „Porc sexist!“ și să mă lovească în cap cu vreo pancartă cu inscripția: „Castrați masculii șovini!“ Ce zici?

– Nu, l-am asigurat. În esență, vreau răspunsul unui mascul șovin și sexist.

– A, în regulă. Atâta vreme cât nu suntem homo.

Și-a reluat evaluarea, privindu-mă printre gene în timp ce eu am rămas dreaptă.

– Damă albă și slabă, cu prea mult păr, dar cu un fund grozav, a spus el în cele din urmă. Și sâni grozavi, a adăugat. Asta voiai să afli?

– Da, am spus eu, abandonându-mi postura rigidă. Exact asta voiam să aflu. Nu e genul de întrebare pe care să o adresezi oricui.

Și-a țuguiat buzele într-un fluierat mut, apoi și-a lăsat capul pe spate și a hohotit plin de încântare.

– Lady Jane! Ți-ai găsit un *bărbat!*

Am simțit sângele năvălindu-mi în obraji, dar am încercat să păstrez un aer demn.

– Nu știu. Probabil. S-ar putea.

– Poate, pe naiba! Iisus Hristos pe o felie de pâine prăjită, L.J., cam era și *momentul!*

– Încetează cu chicotitul, l-am dojenit eu, așezându-mă pe scaunul rezervat vizitatorilor. Nu se cuvine din partea unui bărbat de vârsta și poziția ta.

– Vârsta mea? *Oho*, a spus el, uitându-se răutăcios la mine prin lentilele ochelarilor. E mai tânăr decât tine? Asta te îngrijorează?

– Nu cu mult, am spus, în timp ce roșeața din obraji îmi dispărea treptat. Dar nu l-am mai văzut de douăzeci de ani. Ești singura persoană care mă cunoaște de multă vreme; m-am schimbat mult de când ne-am cunoscut?

L-am privit direct în ochi, cerându-i astfel să fie sincer.

S-a uitat la mine, și-a scos ochelarii, a mijit ochii, după care și i-a pus la loc.

– Nu, a spus el. Nu te-ai schimbat, decât dacă n-ai mai pus câteva kilograme.

– Nu m-am schimbat?

– Nu. Ai fost vreodată la revederea cu colegii de liceu?

– Nu am urmat liceul.

A ridicat brusc din sprâncene.

– Nu? Ei bine, eu am fost. Și, să-ți spun ceva, L.J.: îi întâlnești pe toți cei pe care nu i-ai văzut de douăzeci de ani și într-o fracțiune de secundă observi pe cineva cunoscut și te gândești:

„*Dumnezeule*, s-a schimbat!“, apoi brusc nu s-a schimbat – e ca și cum cei douăzeci de ani nici nu s-au scurs. Cum să zic – s-a scărpinat în cap cu vigoare, în căutarea cuvintelor potrivite –, vezi că unii au încărunțit puțin și au și câteva riduri și poate că nu mai sunt așa cum erau, dar la două clipe după primul șoc, nu mai vezi schimbarea. Sunt aceeiași oameni și trebuie să te retragi în timp ca să vezi că nu mai au optsprezece ani. Ei, dacă se îngrașă, a spus el gânditor, oamenii se schimbă puțin. E mai greu să-i recunoști, pentru că li se schimbă trăsăturile feței. Însă tu – și m-a privit din nou printre gene – n-o să te îngrași niciodată; nu ai genele potrivite pentru așa ceva.

– Cred că nu, am spus.

Am coborât ochii spre mâinile împreunate în poală. Încheieturi fine; cel puțin încă nu eram grasă. Inelele mele sclipeau în razele soarelui tomnatic.

– El este tatăl lui Bree? a întrebat Joe încet.

Am ridicat capul pe dată și l-am privit fix.

– De unde naiba știi asta? l-am întrebat.

A zâmbit discret.

– De când o știu pe Bree? De cel puțin zece ani. A clătinat din cap. L.J., are multe de la tine, dar n-am văzut nimic din Frank. Tăticul ei e roșcat, nu? Și e un tip masiv ori tot ce am învățat la cursul de genetică a fost o minciună nenorocită.

– Da, am spus și recunoașterea mi-a stârnit un soi de emoție delirantă.

Până la data la care le-am spus lui Bree și lui Roger despre Jamie, douăzeci de ani nu scosesem o vorbă despre el. Bucuria de a putea vorbi nestingherită despre el era îmbătătoare.

– Da, e masiv și cu părul roșcat și e scoțian, am spus, făcându-l pe Joe să caște din nou ochii de uimire.

– Și Bree e acum în Scoția?

Am confirmat cu o mișcare din cap.

– Bree se află acolo de unde vine favoarea.

Două ore mai târziu, am părăsit spitalul pentru ultima oară, lăsând în urmă o cerere de demisie adresată Consiliului, toate documentele necesare pentru administrarea proprietății mele până când Brianna va ajunge la majorat și încă unul, care să fie pus în execuție atunci, prin care cedam totul în favoarea ei. Când am ieșit cu mașina din parcare, am trăit un sentiment amestecat de panică, regret și entuziasm. Porneam la drum.

21. Q.E.D. [28]

INVERNESS
5 OCTOMBRIE 1968

– Am găsit actul privind proprietatea.

Chipul lui Roger era îmbujorat de emoție. Abia reușise să se abțină, așteptând cu evidentă nerăbdare în gara din Inverness, în vreme ce Brianna m-a îmbrățișat și bagajele mele erau coborâte din tren. Cu greu a izbutit să ne îngrămădească în minusculul lui Morris, iar motorul a pornit înainte ca el să îmi dea vestea.

– Cum, pentru Lallybroch?

M-am aplecat peste spătarul scaunului dintre el și Brianna, ca să-l pot auzi, pentru că motorul făcea mult zgomot.

– Da, cel pe care l-a scris Jamie – Jamie al tău – și prin care ceda proprietatea nepotului său, Jamie cel Tânăr.

– Se află pe proprietatea preotului. Ne-am temut să îl aducem cu noi; Roger a trebuit să-și semneze numele cu sânge pentru a-l scoate din colecția SAP.

Pielea ei gălbuie se îmbujorase de emoție și de răcoarea zilei și avea picături de ploaie în păr. Întotdeauna aveam un șoc când o revedeam după o absență mai îndelungată – mamele își socotesc frumoși copiii, dar Bree chiar era frumoasă.

I-am zâmbit, radiind de afecțiune, dar panicată. Oare chiar mă gândeam cu adevărat să o părăsesc? Interpretând zâmbetul meu drept unul de plăcere la auzul știrii, ea a continuat, strângând între degete spătarul scaunului de emoție.

– Și nici nu-ți închipui ce am mai descoperit noi!

– Ce ai descoperit *tu!* a corectat-o Roger, strângând-o de genunchi în timp ce conducea micuța mașină printr-un sens giratoriu.

Ea i-a aruncat o privire scurtă și l-a atins cu un aer de intimitate care a declanșat imediat sistemele mele de alarmă maternă. Deja atât de apropiați, oare?

Am avut impresia că simt umbra lui Frank și privirea lui acuzatoare peste umăr. Ei bine,

măcar Roger nu era negru. Am tușit și am spus:

– Serios? Ce anume?

Au schimbat o privire și și-au zâmbit larg.

– Mamă, așteaptă și vei vedea, a zis Bree cu o îngâmfare enervantă.

– Vezi? mi-a spus ea douăzeci de minute mai târziu, când m-am aplecat peste biroul din biblioteca reședinței parohiale. Pe blatul biroului afectat de patina timpului al regretatului reverend Wakefield se afla un teanc de documente îngălbenite, cu colțurile îndoite și maronii pe margini. Acum erau puse în folii de plastic, dar se vedea clar că fuseseră folosite neglijent cândva; aveau marginile zdrențuite, o filă era ruptă brutal pe mijloc și toate foile prezentau note și adnotații pe laturi și inserate în text. Era evident ciorna cuiva – a ceva.

– E textul unui articol, mi-a spus Roger, răsfoind prin mormanul de volume folio [29] uriașe aflate pe canapea. A fost publicat într-un fel de ziar numit *Forrester's*, scos de un tipograf pe nume Alexander Malcolm, la Edinburgh, în 1765.

Mi-am înghițit nodul din gât și am simțit dintr-odată că bluza până în talie era prea strâmtă la subraț; 1765 se afla la aproape douăzeci de ani de la data când îl părăsisem pe Jamie.

M-am uitat atent la literele scrijelite, devenite maronii din cauza trecerii timpului. Erau scrise de cineva care avea probleme cu condeiul, literele fiind ici îngrămădite, colo lăbărțate, cu bucle exagerate la „g" și „y". Probabil scrisul cuiva stângaci, care avea probleme cu mâna dreaptă.

– Uite, aici e versiunea publicată. Roger a adus volumul și l-a așezat în fața mea, pe birou. Vezi data? 1765, și se potrivește aproape perfect cu manuscrisul; doar câteva dintre notele marginale nu au fost incluse.

– Da, am spus. Și actul de proprietate…

– Uite-l aici.

Brianna a scotocit grăbită prin sertarul de sus și a scos o filă mult mai mototolită, vârâtă și ea într-o folie de plastic. Protecția venise mult mai târziu după săvârșirea actului decât în cazul manuscrisului; hârtia prezenta urme de picături de ploaie, era murdară și ruptă, iar multe dintre cuvinte erau șterse, dincolo de a mai putea fi citite. Însă cele trei semnături din

partea de jos a paginii erau suficient de clare.

De mâna mea, scria pe partea dificil de descifrat a documentului, executată acolo cu o asemenea grijă încât doar bucla exagerată a literei *e* demonstra legătura lui cu manuscrisul scris neglijent, *James Alexander Malcolm MacKenzie Fraser*. Și, dedesubt, cele două linii pe care semnaseră martorii. Cu un scris subțire și delicat, *Murtagh FitzGibbons Fraser*, iar și mai jos, cu scrisul meu mare și rotunjit, *Claire Beauchamp Fraser.*

M-am așezat brusc, punând instinctiv mâna peste document, ca și cum aș fi vrut să neg autenticitatea.

– Ăsta e, nu? a spus Roger încet.

Atitudinea îi era contrazisă de mâini, care au tremurat ușor când a ridicat teancul de pagini de manuscris pentru a le așeza alături de actul de cedare.

– Tu ai semnat aici. Dovada e clară – dacă am avea nevoie de ea, a adăugat el, uitându-se scurt la Bree.

Ea a clătinat din cap, apoi și-a lăsat părul să îi cadă peste față, pentru a și-o ascunde. Niciunul dintre ei nu avea nevoie de vreo altă dovadă. Dispariția lui Geilie Duncan prin pietre în urmă cu cinci luni fusese dovada clară necesară oricui pentru a confirma povestea mea.

Era copleșitor să văd totul negru pe alb. Mi-am retras mâna și m-am uitat încă o dată la documentul de cedare, apoi la manuscris.

– E același scris, mamă? a întrebat Bree aplecându-se atentă peste pagini, iar părul ei mi-a măturat mâna. Articolul acela nu a fost semnat ori a fost, dar cu un pseudonim. A zâmbit în treacăt. Autorul s-a semnat „Q.E.D.“. Ni s-a părut la fel, dar niciunul dintre noi nu este grafolog, însă nu am vrut să le dăm unui expert decât după ce le vezi tu.

– Așa cred.

– Am simțit că rămân fără suflu, dar în același timp eram cât se poate de sigură și am perceput o undă crescândă de bucurie sceptică. Da. Sunt aproape sigură. Jamie a scris asta.

Q.E.D., chiar așa! Simțeam un imbold absurd să smulg paginile manuscrisului din apărătorile lor de plastic și să le strâng între degete, pentru a simți cerneala și hârtia pe care le atinsese el; dovada clară că supraviețuise.

– Mai e ceva. Dovezi interne. Glasul trăda mândria lui Roger. Vezi aici? E un articol

împotriva Legii Accizelor din 1764, recomandând anularea restricțiilor de export la produsele alcoolice din Highlands către Anglia. Uite aici – și degetul lui s-a oprit brusc pe o frază – „pentru că se cunoaște din secolele trecute, «Libertatea și Whisky-ul stau laolaltă».“ Remarcați că a pus expresia scoțiană între ghilimele. A luat-o din altă parte.

– De la mine, am spus eu încet. I-am spus-o când plănuia să fure vinul de Porto al prințului Charles. Mi-am amintit.

Roger a încuviințat din cap, cu ochii sclipind de emoție.

– Dar e un citat din Burns, am spus eu încruntându-mă brusc. Probabil că scriitorul l-a auzit de acolo – Burns trăia pe vremea aceea?

– Da, a spus Bree cu un aer satisfăcut, luând-o înaintea lui Roger. Însă Robert Burns avea șase ani în 1765.

– Iar Jamie, patruzeci și patru.

Brusc, totul mi s-a părut real. Trăia – trăise, m-am corectat eu, încercând să îmi țin emoțiile în frâu. Mi-am trecut degetele tremurânde peste paginile manuscriptului.

– Și dacă… am spus eu, dar a trebuit să mă opresc pentru a-mi înghiți nodul din gât.

– Dacă timpul merge în paralel, așa cum credem noi…

Roger s-a oprit și s-a uitat la mine. Apoi ochii lui s-au mutat spre Brianna.

Ea pălise, însă buzele și ochii nu se clinteau, iar degetele ei mi s-au părut calde când mi-au atins mâna.

– Înseamnă că te poți întoarce acolo, mamă, a spus ea cu delicatețe. Îl poți găsi.

Umerașele din plastic se ciocneau zgomotos de bara din oțel a suportului în timp ce priveam rochiile, încercând să aleg ceva potrivit.

– Domnișoară, vă pot ajuta cu ceva?

Vânzătoarea s-a uitat spre mine ca un câine pechinez săritor, cu ochii conturați de rimel albastru, care abia se vedeau printre zulufii care îi ajungeau până pe vârful nasului.

– Aveți și alte rochii de modă veche de genul acesta?

Am arătat spre cadrul din față, înțesat de modele ultimul răcnet – rochii lungi, din țesătură cadrilată din bumbac și catifea, cu corsaje din dantelă.

Vânzătoarea avea gura atât de rujată, încât am crezut că rujul alb va crăpa când mi-a zâmbit, dar nu s-a întâmplat asta.

– A, da, mi-a răspuns. Chiar astăzi am primit un lot nou de la Jessica Gutenburg. Nu credeți că rochiile astea de modă veche sunt cele mai grozave?

Și-a plimbat admirativ un deget peste mâneca din catifea cafenie, după care s-a răsucit pe pantofii fără tocuri și a arătat spre centrul magazinului.

– Acolo e. Unde vedeți reclama.

În partea superioară a reclamei prinse de un suport circular scria cu litere mari și albe: PĂSTRAȚI FARMECUL SECOLULUI AL XVIII-LEA. Mai jos, cu un scris învolt, apărea semnătura creatoarei, *Jessica Gutenburg.*

Gândindu-mă la improbabilitatea ca vreo femeie să se numească Jessica Gutenburg, am scotocit printre rochiile de pe suport, oprindu-mă o clipă la una uimitoare, din catifea crem, cu inserții de satin și foarte multă dantelă.

– Asta ar arăta minunat pe dumneavoastră cu siguranță.

Pechineza revenise, iar nasul ei cârn adulmeca în speranța unei vânzări.

– Tot ce se poate, am spus eu, dar nu este prea practică. S-ar murdări imediat ce ai ieși din magazin.

Am împins rochia aproape albă înapoi, trecând cu oarece regret la următorul suport cu rochii pe măsura mea.

– A, ador rochiile acelea roșii!

Fata și-a împreunat mâinile în extaz văzând țesătura sclipitoare de culoarea granatului.

– Și eu, am murmurat, dar nu vrem să părem prea țipătoare. Nu face să fii luată drept prostituată, așa e?

Pechineza mi-a aruncat o privire șocată printre buclele de păr de pe frunte, apoi a socotit că glumeam și a chicotit apreciativ.

– A, uitați-o pe aceea, a spus ea cu hotărâre, trecând înaintea mea, asta e perfectă, serios. E

culoarea care vi se potrivește perfect, serios.

În realitate, chiar *era* aproape perfectă. Lungă până la podea, cu mâneci trei sferturi, tivite cu dantelă auriu-roșiatică, lucrată din mătase grea, cu licăriri de cafeniu, ambră și roșu de Xeres.

Am luat-o cu grijă de pe suport și am ridicat-o pentru a o examina. Cam fantezistă, dar probabil mergea. Cusăturile păreau cel puțin decente; nu existau fire libere și nici tivuri destrămate. Dantela de pe corsaj, realizată la mașină, era doar însăilată, dar nu avea să îmi fie greu să o întăresc.

– Vreți să o probați? Cabinele de probă sunt acolo.

Încurajată de interesul meu, pechineza se agita pe lângă mine. Aruncând o privire la eticheta cu prețul, mi-am dat seama de ce se agita; probabil că lucra contra unui comision. Am respirat profund văzând prețul, care ar fi asigurat costul unei chirii pentru un apartament din Londra, dar am ridicat din umeri. La urma urmelor, la ce îmi mai trebuiau bani?

Cu toate acestea, am șovăit.

– Nu-mi dau seama… am spus, cu îndoială, e frumoasă. Însă…

– A, nu vă faceți griji că pare prea tinerească pentru dumneavoastră, m-a asigurat ea cu onestitate. Nu arătați cu nici o zi peste douăzeci și cinci de ani! În fine, peste treizeci, a încheiat ea fără convingere, după o scurtă privire îndreptată spre chipul meu.

– Îți mulțumesc, am spus eu sec. Nu asta mă îngrijora. Presupun că nu aveți nicio rochie fără fermoar, adevărat?

– Fără fermoar? Pe sub machiaj, fața ei s-a albit. Hm… nu. Nu cred că avem așa ceva.

– În fine, nu-ți face griji, am spus, luând rochia și pornind spre cabina de probă.

Dacă treceam dincolo așa cum arătam, fermoarele reprezentau cea mai mică problemă.

22. Sărbătoarea de Halloween

– Două guinee, șase sovereigni, treizeci și trei de șilingi, optsprezece penny și… douăsprezece centime.

Roger a dat drumul și ultimei monede în grămadă, apoi a băgat mâna în buzunarul cămășii, cu chipul ușor absorbit în timp ce căuta.

– Ah, uite! a zis, scoțând o pungă mică din plastic și, cu atenție, a răsturnat o mână de monede minuscule din cupru într-o grămăjoară lângă ceilalți bani. Doits, a explicat el. Moneda cu valoarea cea mai mică în circulație în Scoția la acea vreme. Am procurat cât de multe am putut, pentru că e posibil ca pe acestea să le utilizezi mai tot timpul. Nu le vei folosi pe cele cu valoare mare decât dacă va trebui să-ți cumperi un cal sau ceva similar.

– Știu.

Am ridicat două monede de un sovereign și le-am învârtit în palmă, făcându-le să zornăie. Erau grele – monede din aur, cu diametrul de aproape doi centimetri și jumătate. Roger și Brianna umblaseră patru zile prin Londra de la un negustor de monede rare la altul, pentru a aduna comoara ce strălucea în lumina lămpii din fața mea.

– Știți ceva, e ciudat; monedele astea valorează mult mai mult acum decât la origine, am spus, dar având în vedere ce pot cumpăra cu ele, valoarea lor este cam la fel acolo. Reprezintă venitul unui mic fermier pe șase luni.

– Uitasem că știi deja ce valoare aveau lucrurile acolo și la preț se vindeau, a zis Roger.

– E lesne să uiți, am zis eu, cu ochii la bani.

Cu coada ochiului am văzut-o pe Bree apropiindu-se brusc de Roger, iar el a întins din reflex mâna spre ea.

Am respirat adânc și am ridicat privirea de la micile mormane minuscule de aur și argint.

– Ei bine, asta e. Mergem să cinăm?

Cina – la unul dintre barurile de pe River Street – s-a desfășurat în mare măsură în tăcere. Claire și Brianna au stat alături pe o banchetă, cu Roger în fața lor. Cât au mâncat abia dacă s-au privit, dar Roger le-a văzut atingându-se ușor tot timpul ori înghiontindu-se

discret cu umărul sau șoldul.

Cum s-ar descurca el? s-a întrebat. Dacă ar fi avut el de ales. Ori părintele lui? Despărțiri aveau loc în toate familiile, dar de cele mai multe ori erau provocate de decese, care retezau legăturile dintre părinte și copil. În acest caz, alegerea îngreuna lucrurile – nu că ar fi vreodată ușor, a gândit el, ducând la gură o bucată de carne din tocănița de vită.

Când s-au ridicat să plece, Roger și-a lăsat o mână pe brațul lui Claire.

– Doar de dragul artei, a spus el, vrei să încerci ceva?

– Cred că da, a spus ea zâmbind. Despre ce e vorba?

El a făcut un semn cu capul spre ușă.

– Închide ochii și ieși pe ușă. Când ajungi afară, deschide-i. Apoi te întorci și îmi spui care a fost primul lucru pe care l-ai văzut.

Claire a zâmbit amuzată.

– Bine. Să sperăm că nu voi vedea un polițist, altfel va trebui să mă scoți din închisoare pentru ebrietate și comportament indecent.

– Atâta vreme cât nu e o rață.

Claire i-a aruncat o privire ciudată, dar, ascultătoare, s-a întors spre ușa barului și a închis ochii. Brianna a urmărit-o pe mama ei dispărând pe ușă, cu o mână întinsă spre lambriurile de la intrare pentru a se orienta. S-a întors spre Roger, uitându-se la el cu ochi arămii.

– Ce-ai pus la cale, Roger? *Rațe?*

– Nimic, i-a răspuns el, cu ochii ațintiți spre intrarea în bar. E un vechi obicei. Samhain – Halloween, înțelegi? O sărbătoare în care se obișnuia ca lumea să încerce să-și ghicească viitorul. Iar o modalitatate de a-l ghici era să mergi până la capătul casei, dar să ieși cu ochii închiși. Primul lucru pe care îl vedeai când deschideai ochii era un semn privind viitorul.

– Și rațele sunt semn rău?

– Depinde ce fac, a spus el cu un aer absent și încă privind spre ușă. Dacă își țin capetele sub aripi, asta înseamnă moarte. De ce întârzie atât?

– Mai bine mergem să vedem unde e, a spus agitată Brianna. Nu cred că sunt multe rațe

adormite în centrul orașului Inverness, dar cum râul e atât de aproape…

Când au ajuns lângă ușă, geamul cu vitralii s-a întunecat și Claire a pătruns în bar, oarecum tulburată.

– N-o să vă vină să credeți ce am văzut, a spus ea, râzând.

– Nu o rață cu capul sub aripă? a întrebat Brianna, neliniștită.

– Nu, a spus mama ei, aruncându-i o privire nedumerită. Un polițist. M-am întors spre dreapta și m-am ciocnit de el.

– Deci, venea spre tine? a întrebat Roger, cu un aer ușurat în mod inexplicabil.

– Păi, da, până m-am ciocnit de el, a răspuns Claire. Apoi am dansat împreună pe trotuar, ținându-ne în brațe. A râs, s-a îmbujorat, iar ochii căprui au sclipit în lumina de culoarea ambrei din bar. De ce?

– Asta înseamnă noroc, a spus Roger, zâmbind. Dacă vezi un bărbat venind spre tine pe Samhain înseamnă că vei găsi ceea ce cauți.

– Serios? Claire s-a uitat întrebător în ochii lui Roger, apoi fața ei s-a luminat într-un zâmbet. Minunat! Să mergem acasă și să sărbătorim, bine?

Reținerea neliniștită care îi cuprinsese în timpul cinei s-a risipit brusc, fiind înlocuită de o emoție agitată, și au râs și au glumit în drum spre casa parohială, unde au băut și au toastat pentru trecut și viitor – scotch Loch Minneaig pentru Claire și Roger – și coca-cola pentru Brianna – și au discutat cu înflăcărare despre planurile pentru a doua zi. Brianna a insistat să facă un felinar dintr-un dovleac, reușind să cioplească o figură cu un zâmbet binevoitor, apoi l-a așezat pe o comodă.

– Acum ai și bani, a zis Roger pentru a zecea oară.

– Și mantie, a intervenit Brianna.

– Da, da, da, a încuviințat Claire cu un aer nerăbdător. Tot ce-mi trebuie sau măcar tot ce pot lua cu mine, s-a corectat ea.

A tăcut, apoi s-a întins impulsiv și i-a luat de mână pe Bree și pe Roger.

– Vă mulțumesc amândurora, a spus ea, strângându-le mâinile. Ochii îi luceau umed, iar vocea i-a răgușit brusc. Vă mulțumesc! Nu vă pot spune ce simt. Nu pot. Dar, dragii mei, o

să vă duc dorul!

Apoi ea și Bree s-au îmbrățișat, Claire și-a lăsat capul în scobitura gâtului fiicei și amândouă s-au strâns una pe cealaltă, ca și cum forța brută ar fi putut exprima profunzimea sentimentelor dintre ele.

Apoi, cu ochii înlăcrimați, s-au despărțit, iar Claire și-a așezat o mână pe obrazul fiicei ei.

– Eu mă duc la culcare, a șoptit ea. Mai sunt lucruri de pregătit. Ne vedem mâine-dimineață, scumpo.

Claire s-a ridicat pe vârfurile picioarele și a sărutat-o pe Bree pe nas, după care s-a întors și a ieșit precipitată din încăpere.

După plecarea mamei ei, Brianna s-a așezat cu paharul de cola și a oftat adânc. Nu a scos nicio vorbă, ci a rămas cu privirea ațintită spre foc, învârtind încet paharul între mâini.

Roger și-a făcut de lucru, aranjând încăperea pentru noapte, închizând ferestrele, făcând ordine pe birou, strângând cărțile de specialitate pe care le folosise pentru a o ajuta pe Claire să se pregătească de călătorie. S-a oprit o clipă lângă felinar, dar acesta arăta atât de frumos cu lumina lumânării care răzbătea prin ochii înclinați și gura zimțată a figurii, încât nu s-a îndurat să îl stingă.

– Nu cred că va produce un incendiu, a remarcat el. Îl lăsăm aprins?

Ea nu a răspuns. Când s-a uitat la Brianna, a văzut că ea rămăsese ca o stană de piatră, cu ochii ațintiți la vatră. Nu-l auzise. S-a așezat alături de ea și a luat-o de mână.

– S-ar putea să se întoarcă, a spus el calm. Nu avem de unde să știm.

Fără să-și dezlipească ochii de la flăcările săltărețe, Brianna a clătinat rar din cap.

– Nu cred, a spus ea încet. Ți-a spus cum a fost. S-ar putea să nici nu reușească trecerea.

Bătea neîncetat darabana pe coapsă cu degetele ei lungi.

Roger a aruncat o privire spre ușă, pentru a se asigura că mama ei era sus, apoi s-a așezat pe canapea, alături de Brianna.

– Locul ei este lângă el, Bree, a spus el. Nu înțelegi? Când vorbește despre el?

– Înțeleg. Știu că are nevoie de el. Buza de jos i-a tremurat slab. Dar… și *eu* am nevoie de ea!

Brusc, Brianna și-a încleștat mâinile de genunchi și s-a aplecat în față, ca și cum ar fi încercat să își reprime o durere.

Roger a mângâiat-o pe păr, mirându-se de moliciunea șuvițelor strălucitoare care îi alunecau printre degete. A dorit să o strângă în brațe, atât pentru a o simți aproape, cât și pentru a-i oferi consolare, însă ea era rigidă și nereceptivă.

– Bree, ai crescut, a șoptit el. Acum vei trăi pe cont propriu, nu? Chiar dacă o iubești, nu mai ai nevoie de ea așa cum aveai când erai mică. Ea nu are dreptul la propria bucurie?

– Da. Dar… Roger, nu înțelegi!

Și-a strâns buzele și a înghițit cu greu nodul din gât, apoi s-a întors spre el, cu ochii întunecați de suferință.

– Ea e tot ce mi-a rămăs, Roger! Singura care mă *cunoaște* cu adevărat. Ea și tata – Frank – s-a corectat ea – au fost singurii care m-au cunoscut de la început, cei care m-au văzut învățând să merg și s-au mândrit cu mine când am avut reușite la școală și care…

S-a întrerupt, iar lacrimile au năpădit-o, lăsând dâre strălucitoare pe obrajii iluminați de foc.

– Sună *prostește*, a spus ea cu glas exploziv. De-a dreptul *prostește!* Însă e… neajutorată, și-a căutat cuvintele, apoi a sărit în picioare, incapabilă să mai stea nemișcată. E… există o mulțime de lucruri pe care nu le știu! a continuat ea, plimbându-se furioasă de colo până colo. Crezi că eu mai țin minte cum arătam, când învățam să merg sau care a fost primul cuvânt pe care l-am rostit? Nu, dar mama știe! Și de asta e *ridicol*, fiindcă ce importanță are, nu are niciuna, dar e important, contează pentru că *ea* a socotit că da și… vai, Roger, dacă pleacă, nu va mai exista nimeni pe lume care să se sinchisească de felul în care sunt sau să mă considere deosebită, nu pentru ceva anume, ci doar pentru că sunt eu! Ea este singura persoană din lume căreia îi pasă că m-am născut, iar dacă ea dispare…

A rămas nemișcată pe covorașul din fața focului, cu mâinile încleștate pe lângă corp, cu gura schimonosită de efortul de a se controla și cu lacrimi pe obraji. Apoi umerii i-au căzut și încordarea a dispărut din silueta ei înaltă.

– Și asta e prostesc și egoist, a spus ea pe un ton rațional. Și tu nu înțelegi și mă socotești groaznică.

– Ba nu, a contrazis-o Roger cu delicatețe. Cred că nu.

S-a ridicat și a venit în spatele ei, și-a petrecut brațele pe după talia ei, îndemnând-o să se

încline pe spate, spre el. La început, ea s-a opus, rămânând rigidă în brațele lui, apoi a cedat nevoii de alinare fizică și s-a relaxat, lăsându-l pe Roger să își așeze bărbia pe umărul ei, ținând capul înclinat ca să i-l atingă pe al ei.

– Nu mi-am dat seama niciodată, a spus el. Până acum. Mai ții minte toate cutiile acelea din garaj?

– Care? a întrebat ea, schițând un zâmbet. Sunt sute.

– Cele pe care scrie „Roger". A strâns-o puțin și și-a ridicat brațele, apoi le-a încrucișat peste pieptul ei, ținând-o lipită de el.

– Sunt pline cu diverse lucruri vechi ale părinților mei, a continuat el. Fotografii, scrisori, haine de copil, cărți și multe nimicuri. Reverendul le-a împachetat când m-a adus să locuiesc la el. Le-a tratat ca și cum ar fi fost cele mai prețioase documente istorice ale lui – le-a pus în câte două cutii, adăugând substanțe împotriva moliilor și așa mai departe.

A legănat-o încet în față și în spate, apoi într-o parte și în alta, ducând-o cu el în timp ce a urmărit focul peste umărul ei.

– L-am întrebat cândva de ce s-a deranjat să le păstreze – nu aveam nevoie de nimic de acolo, nu-mi păsa. Însă el a zis că trebuiau totuși păstrate; erau istoria mea și fiecare are nevoie de istoria lui.

Brianna a suspinat, iar trupul ei a părut că se relaxează și mai mult, alăturându-i-se în legănarea ritmică, pe jumătate instinctivă.

– Te-ai uitat vreodată în ele?

El a clătinat din cap.

– Nu contează ce este în ele, a spus el. Doar că există acolo.

Apoi i-a dat drumul și s-a retras, așa că ea s-a întors spre el. Brianna avea chipul înroșit, iar nasul ei lung și elegant era puțin umflat.

– Să știi că greșești, a șoptit el și i-a întins o mână. Nu doar mamei tale îi pasă.

Brianna se culcase de multă vreme, dar Roger a rămas în bibliotecă, urmărind flăcările stingându-se în vatră. Halloween i se păruse mereu o noapte neliniștită, încărcată de spirite

care se trezeau la viață. În acea noapte era chiar mai mult decât atât, știind ce avea să se întâmple a doua zi dimineață. Parcă așteptând asta, felinarul de pe birou zâmbea, umplând aerul cu aroma plăcută a unei plăcinte proaspăt ieșite din cuptor.

Sunetul unor pași pe scară l-a trezit din visare. Credea că e Brianna, care nu reușise să adoarmă, însă vizitatoarea era Claire.

– Mă gândeam eu că te prind încă treaz, a spus ea.

Era în cămașă de noapte, o licărire palidă de satin alb profilat pe holul întunecat.

El a zâmbit și a întins o mână, invitând-o înăuntru.

– Nu. Niciodată n-am putut dormi în noaptea Tuturor Sfinților. Mai ales după toate poveștile spuse de tata; mereu mi s-a părut că aud fantome vorbind în fața ferestrei camerei mele.

Ea a zâmbit și s-a apropiat de foc.

– Și ce vorbeau?

– „Vezi tu capul acela mare, cu păr cărunt și cu fălci descărnate?“ a citat Roger. Știi povestea? Micuțul croitor care și-a petrecut noaptea într-o biserică bântuită și a întâlnit o fantomă flămândă?

– Da. Cred că, dacă aș fi auzit *asta* în fața ferestrei mele, mi-aș fi petrecut restul nopții ascunzându-mă sub pătură.

– A, așa făceam și eu de obicei, a asigurat-o Roger. Deși odată, când aveam vreo șapte ani, mi-am făcut curaj, m-am ridicat în picioare și am făcut pipi pe pervaz – reverendul îmi spusese că, dacă faci asta pe stâlpii ușilor, alungi fantomele, care nu mai pătrund în casă.

Claire a râs încântată, iar lumina focului a dansat în ochii ei.

– Și a mers?

– Păi, ar fi mers mai bine dacă fereastra ar fi fost deschisă, a spus Roger, dar fantomele nu au venit înăuntru, nu.

Au râs amândoi, apoi între ei s-a lăsat una dintre tăcerile stângace care marcaseră seara, faptul că își dăduseră seama brusc de hăul care se căsca sub frânghia subțire a conversației. Urmărind focul și mișcându-și mâinile neliniștită printre faldurile cămășii de noapte, Claire

s-a așezat alături de el. Lumina sclipea din inelele de căsătorie, argint și aur, cu scântei de foc.

– O să-i port de grijă, să știi, a spus Roger încet, în cele din urmă. Să fii convinsă de asta, bine?

Fără să se uite la el, Claire a dat din cap.

– Știu, a spus slab.

El i-a văzut lacrimile, a surprins tremurul de la capătul genelor lucind în lumina focului. Ea a scotocit în buzunarul cămășii de noapte și a scos un plic alb, lung.

– O să mă consideri lașă, a spus ea, și așa sunt. Însă eu… nu cred că voi reuși… să îmi iau rămas-bun de la Bree, asta vreau să zic.

A tăcut, pentru a-și controla din nou glasul, apoi i-a întins scrisoarea.

– Am scris totul pentru ea – tot ce am putut. Vrei să…?

Roger a luat plicul. După ce stătuse lipit de corpul ei, era cald. Trăind sentimentul obscur că plicul nu trebuia să se răcească înainte de a ajunge la fiica ei, l-a băgat în buzunarul de la piept, simțind foșnetul lui când s-a îndoit.

– Da, a spus el, percepându-și vocea tot mai îngroșată. Înseamnă că vei pleca…

– Devreme, a spus ea, respirând adânc. Înainte de crăpatul zorilor. Am aranjat să fiu luată de o mașină. Mâinile ei împreunate se frământau în poală. Dacă eu… Și-a mușcat buza de jos, apoi s-a uitat rugător la Roger. Nu știu, înțelegi? a adăugat. Nu știu dacă voi reuși. Mă tem foarte mult. Mă tem să plec. Mă tem dacă n-o voi face. Pur și simplu, mi-e teamă.

– Și mie mi-ar fi.

Roger i-a întins mâna și ea a acceptat-o. El i-a ținut-o îndelung, simțind pulsul de la încheietură, delicat și iute, în degete.

După o vreme, ea i-a strâns ușor mâna și i-a dat drumul.

– Îți mulțumesc, Roger, a spus Claire. Pentru tot.

S-a aplecat spre el și l-a sărutat ușor pe buze. Apoi s-a ridicat și a ieșit, o fantomă albă în întunericul holului, purtată de vântul Halloween-ului.

Roger a rămas îndelung singur, încă simțind căldura atingerii ei pe piele. Lumânarea din felinarul făcut din dovleac era pe sfârșite. Mirosul de ceară se înălțase destul de pregnant în aerul neclintit, iar zeii păgâni au privit spre exterior pentru ultima oară prin ochii flăcării care se stingea.

23. Craigh na Dun

Aerul dimineții era rece și încețoșat, astfel că m-am bucurat că aveam mantie. Trecuseră douăzeci de ani de când nu mai purtasem așa ceva, însă așa cum erau hainele pe care le purtau oamenii în prezent, croitorului din Inverness, care mi-o făcuse, nu i se păruse deloc ciudată comanda pentru o mantie din lână cu glugă.

Mi-am ațintit ochii spre potecă. Când mașina m-a lăsat pe drumul de dedesubt, creasta dealului rămăsese nevăzută, învești mântată în negură.

– Aici? a întrebat șoferul, uitându-se cu un aer dubios prin parbriz spre peisajul rural pustiu. Sigur, doamnă?

– Da, am spus, pe jumătate sugrumată de groază. Acesta este locul.

– Da? S-a uitat la mine plin de îndoială, în ciuda bancnotei pe care i-o dădusem. Doamnă, vreți să vă aștept? Ori să vin mai târziu, ca să vă aduc înapoi?

Mă simțeam ispitită să spun da. La urma urmelor, ce se întâmpla dacă îmi pierdeam curajul? Pe moment, mi-a fost greu să stăpânesc acea senzație.

– Nu, i-am răspuns, înghițind în sec. Nu, nu va fi nevoie.

Dacă nu reușeam, puteam să mă întorc pe jos până la Inverness și gata. Ori poate veneau Roger și Brianna până acolo; m-am gândit că asta ar fi fost mai rău, pentru că aș fi fost recuperată în mod rușinos. Ori ar fi fost o ușurare?

Pietrele din granit s-au rostogolit sub tălpile mele, iar o porțiune de pământ, dislocată de pașii mei, s-a prăbușit ca un pârâu năvalnic. Nu era posibil să fac așa ceva, îmi ziceam. Monedele grele din buzunarul întărit mi se loveau de coapsă, certitudinea solidă a aurului și argintului devenind un semn al realității. Făceam încercarea.

Îmi era greu. Gândurile îmi zburau spre Bree, așa cum o văzusem târziu în noaptea precedentă, dormind liniștită în pat. Când am început să percep apropierea pietrelor, dinspre culmea dealului parcă s-au întins spre mine niște firicele de groază, pline de amintiri. Urlete, haos, senzația de a fi sfâșiată în bucăți. Nu puteam.

Deși nu mă simțeam în stare, am continuat să urc, cu palmele asudate, cu picioarele mișcându-se de parcă mi-ar fi scăpat de sub control.

Când am ajuns pe culmea dealului, se iviseră deja zorii. Negura rămăsese jos, iar pietrele se profilau întunecate pe cerul cristalin. Imaginea lor m-a făcut să-mi simt palmele umede de teamă, dar am continuat să înaintez și am pășit în cerc.

Stăteau în picioare pe iarbă în fața pietrei despicate, față în față. Brianna mi-a auzit sunetul pașilor și s-a răsucit spre mine.

Rămasă fără grai de uimire, am privit-o fix. Purta o rochie Jessica Gutenburg, foarte asemănătoare cu cea pe care o purtam eu, doar că a ei era de un verde viu, cu aplicații din plastic imitând pietrele prețioase cusute pe piept.

– E o culoare total nepotrivită pentru tine, am spus eu.

– Era singura din care aveau măsura 48, mi-a răspuns ea calm.

– Și, pentru numele lui Dumnezeu, ce cauți aici, am întrebat-o, redevenind coerentă.

– Am venit să te conducem, a spus ea, iar pe buze i-a înflorit un zâmbet.

M-am uitat la Roger, care a ridicat ușor din umeri și a surâs pieziș.

– A. Da. Bine, am spus eu.

Piatra se afla în spatele Briannei, de două ori mai înaltă decât un stat de om. Am privit prin crăpătura lată de treizeci de centimetri și am văzut razele slabe ale soarelui de dimineață strălucind pe iarba din afara cercului.

– Ori pleci tu, a spus ea cu fermitate, ori plec eu.

– Hei! Ți-ai pierdut mințile?

– Nu.

Brianna a aruncat o privire spre piatra despicată și a înghițit în sec. Probabil că rochia verde-deschis îi făcea chipul să pară alb precum hârtia.

– Pot să o fac... să trec dincolo, vreau să zic. Știu că pot. Când Geilie Duncan a trecut prin pietre, le-am auzit. Și Roger le-a auzit.

I-a aruncat o privire, ca și cum ar fi avut nevoie de o încurajare, apoi și-a ațintit ochii cu fermitate asupra mea.

– Nu știu dacă îl voi găsi pe Jamie Fraser; poate doar tu poți reuși. Dar, dacă tu nu vrei să

încerci, atunci o voi face eu, a spus Brianna.

Am deschis gura, dar nu am găsit cuvintele potrivite.

– Mamă, nu înțelegi? El trebuie să afle – trebuie să știe că a făcut ce trebuia pentru noi. Buzele îi tremurau și le-a strâns preț de o clipă. Mamă, îi datorăm asta, a continuat ea încet. Trebuie să îl găsească cineva și să-i spună. Mi-a atins delicat fața cu mâna. Spune-i că m-am născut.

– Vai, Bree! am exclamat eu, cu glas atât de strangulat, încât abia am putut vorbi. Vai, Bree!

Ea mă ținea de mâini, strângându-mă cu putere.

– El m-a dat ție, a spus ea atât de încet, încât cu greu am auzit-o. Acum trebuie să i te dai lui, mamă.

Și-a coborât spre mine ochii împăienjeniți de lacrimi, care semănau foarte mult cu ai lui Jamie.

– Dacă îl găsești, mi-a șoptit Brianna, când îl găsești pe tatăl meu... dă-i asta.

Apoi s-a aplecat și m-a sărutat cu fervoare, dar blând; s-a îndreptat de spate și m-a răsucit spre piatră.

– Du-te, mamă, a spus ea pe nerăsuflate. Te iubesc. Du-te!

Cu coada ochiului l-am văzut pe Roger apropiindu-se de ea. Am făcut un pas, apoi încă unul. Am auzit un sunet, un muget slab. Am făcut ultimul pas și lumea a dispărut.

Partea a șasea

EDINBURGH

24. A. Malcolm, tipograf

Primul meu gând coerent a fost: „Plouă. Înseamnă că am ajuns în Scoția.“ Următorul meu gând a fost că nu vedeam nicio schimbare față de imaginile aleatorii care mi se învălmășeau prin minte, ciocnindu-se unele de altele și declanșând mici explozii sinaptice lipsite de relevanță.

Cu o oarecare dificultate, am deschis ochii. Pleoapele îmi erau lipite și îmi simțeam fața rece și umflată ca a unui cadavru scufundat în apă. M-am cutremurat la un asemenea gând, iar mișcarea firavă m-a făcut să devin conștientă de țesătura umedă de pe mine.

Sigur ploua – un ropot constant de ploaie, care acoperea landa înverzită cu o negură slabă de picături. M-am ridicat în picioare, simțindu-mă ca un hipopotam care iese dintr-o mlaștină și imediat am căzut pe spate.

Am clipit și am închis ochii ca să-i feresc de aversă. Încet-încet mi-am dat seama cine eram și unde mă aflam. *Bree.* Chipul ei mi-a revenit brusc în memorie, cu o tresărire care m-a făcut să icnesc de parcă aș fi primit o lovitură puternică în stomac. Eram năpădită de imagini fragmentare de pierdere și de separare, un ecou difuz al haosului din timpul trecerii printre pietre.

Jamie. Era acolo; ancora de care mă agățasem, singura mea legătură cu starea de sănătate mintală. Am respirat rar și adânc, cu mâinile împreunate peste inima care bătea nebunește, evocând chipul lui Jamie. O clipă am crezut că îl pierdusem, apoi a revenit clar și pregnant în ochiul minții mele.

M-am chinuit încă o dată să mă ridic și de astă dată am reușit să rămân dreaptă, proptindu-mă în mâinile întinse. Da, sigur era Scoția. Putea fi oricare loc, desigur, dar semăna cu Scoția din trecut. *Am sperat* că era măcar în trecut. În orice caz, nu era Scoția pe care o părăsisem. Copacii și tufișurile crescuseră în alt fel de tipar; dedesubtul meu exista acum un pâlc de arțari mici, care nu fusese acolo când urcasem dealul – dar când asta? În acea dimineață? Cu două zile în urmă?

Nu aveam habar cât timp se scursese de când trecusem printre pietrele în picioare sau cât de mult zăcusem lipsită de cunoștință pe panta dealului de sub cerc. Multă vreme, judecând după starea de umezeală a hainelor mele; eram udă până la piele, iar firișoare reci mi se scurgeau în josul taliei pe sub rochie.

Am început să simt furnicături în obrazul amorțit; ducând mâna spre el, am pipăit câteva

umflături incizate. Am coborât ochii și am văzut un strat de fructe de scorușe-de-munte sclipind roșiatic și negru printre firele de iarbă. Oarecum amuzată, am gândit că era foarte potrivit. Căzusem sub un arbust de scoruș-de-munte, care îi protejează pe scoțieni de vrăjitorie și de farmece.

M-am prins de trunchiul neted al unui arbore de scorușe-de-munte și m-am ridicat cu greu în picioare. Încă sprijinindu-mă de copac, am privit spre nord-est. Ploaia estompase orizontul devenit cenușiu și invizibil, dar știam că Inverness se afla într-acolo. Ceea ce, pe drumuri modernizate, însemna o călătorie de cel mult o oră.

Drumul exista; am observat conturul vag al unui drumeag care se întindea la poalele dealului, o linie argintie, întunecată, în umezeala sclipitoare și verzuie a plantelor de pe landă. Cu toate acestea, cei peste șaizeci de kilometri de străbătut pe jos reprezentau o mare diferență față de călătoria cu mașina care mă adusese până acolo.

Începeam să mă simt ceva mai bine după ce mă ridicasem în picioare. Slăbiciunea din membre se stingea, împreună cu senzația de haos și tulburare din mintea mea. Trecerea fusese la fel de rea cum mă temusem; poate chiar mai neplăcută. Simțeam prezența îngrozitoare a pietrelor deasupra mea așa că m-am cutremurat, iar din cauza frigului mi s-a făcut pielea de găină.

Și totuși, eram în viață. Vie și cu un vag sentiment de certitudine, ca un mic soare care strălucea pe sub coastele mele. *El era acolo*. Acum știam sigur, deși nu avusesem nicio idee despre asta când mă avântasem printre pietre; fusese un salt pornit din credință. Însă renunțasem la gândul că Jamie reprezenta frânghia de salvare azvârlită într-un torent turbat – iar acea frânghie se întinsese în strânsoarea mea și mă eliberase.

Eram udă, înfrigurată și mă simțeam ca bătută, ca și cum aș fi fost purtată de brizanții care goneau spre un țărm stâncos. Însă ajunsesem acolo. Iar undeva, în acel tărâm ciudat al trecutului, exista bărbatul pe care venisem să îl găsesc. Când mi-am dat seama că zarurile fuseseră aruncate, amintirea suferinței și a groazei s-a stins. Nu mă puteam întoarce; călătoria de revenire va fi aproape sigur fatală. Pe măsură ce am înțeles că probabil mă aflam acolo pentru totdeauna, orice ezitare și spaimă au fost înlocuite de o stare ciudată de calm, aproape exultare. Nu mă puteam întoarce. Nu puteam decât să merg înainte și să-l găsesc.

Blestemându-mă pentru neglijența de a nu mă fi gândit să îi cer croitorului să plaseze un strat impermeabil între țesătura și căptușeala mantiei, mi-am strâns-o mai bine pe corp. Chiar și udă, lâna menținea căldura. Dacă începeam să mă mișc, aveam să mă încălzesc. Pipăindu-mi buzunarul, m-am asigurat că pachetul cu sendvișuri făcuse călătoria cu mine.

Asta era bine; gândul de a merge pe jos șaizeci și cinci de kilometri cu burta goală era cumplit.

Cu puțin noroc, poate nu va trebui să merg doar pe jos. S-ar putea să dau de vreun sat sau de vreo casă de unde să cumpăr un cal. Dar dacă nu aveam acea șansă, eram pregătită. Planul meu era să ajung la Inverness – indiferent prin ce mijloace –, iar de acolo să iau o diligență până la Edinburgh.

Nu aveam cum să știu unde se afla Jamie în acele momente. Putea fi la Edinburgh, unde se i publicase articolul, dar la fel de bine putea fi în orice alt loc. Puteam merge la Lallybroch, locuința lui. Membrii familiei lui sigur știau unde este – dacă mai rămăsese vreunul în viață. Gândul m-a făcut să îngheț brusc și am început să tremur.

Mi-am adus aminte de o mică librărie prin dreptul căreia treceam în fiecare dimineață în drumul de la parcare spre spital. Aveau afișe la reducere; văzusem etalarea de exemple psihedelice când plecasem ultima oară din biroul lui Joe.

„Astăzi este prima zi din restul vieții tale“, scria pe un afiș, deasupra imaginii unui pui de găină cu o înfățișare prostească, scoțându-și capul dintr-o coajă de ou. În cealaltă vitrină, un alt afiș înfățișa o omidă urcând pe tulpina unei flori. Deasupra tijei plutea un fluture în culori minunate, iar dedesubt era mottoul: „O călătore de o mie de kilometri începe cu un singur pas.“

Cel mai iritant lucru în privința clișeelor, am socotit eu, era că de cele mai multe ori ele se dovedeau adevărate. M-am desprins de scorușul-de-munte și am pornit pe deal în jos, spre viitorul meu.

De la Inverness la Edinburgh am avut parte de o călătorie lungă și plină de hârtoape, claie peste grămadă într-o diligență mare, alături de alte două doamne, copilul mic și scâncit al uneia dintre ele și patru gentlemeni cu staturi și caractere diferite.

Domnul Graham, un gentleman scund și vioi, înaintat în vârstă, care stătea lângă mine, purta la gât un săculeț cu camfor și balega-diavolului [30], astfel că restul călătorilor din diligență aveau ochii înlăcrimați din cauza mirosului.

– E esențial pentru a alunga umorile rele ale gripei, mi-a explicat el, fluturându-mi săculețul ușor pe sub nas, de parcă ar fi fost o cădelniță. Îl port în fiecare zi în lunile de toamnă și iarnă și de treizeci de ani n-am fost bolnav nici măcar o zi.

– Uimitor! am spus eu, străduindu-mă să îmi țin respirația.

Nu mă îndoiam de spusele lui; probabil că duhoarea îi ținea pe purtătorii de germeni la mare distanță.

Efectul mirosului nu părea să fie binefăcător nici pentru băiețel. După o serie de remarci vocale și nechibzuite despre mirosul din diligență, micul Georgie fusese înfofolit la pieptul mamei lui, de unde privea palid printre gene. Am rămas cu ochii la el, dar și la oala de noapte de sub bancheta din fața mea, pentru cazul în care ar fi fost nevoie de ea.

Am înțeles că oala de noapte se folosea pe vreme proastă sau în cazul unei urgențe, deoarece, în mod normal, decența cerea ca diligența să oprească din oră în oră pentru doamne, moment în care pasagerii se împrăștiau printre copacii și arbuștii de pe marginea drumului ca un stol de prepelițe, chiar și cei care nu aveau nevoie să se ușureze, dar căutau să scape de duhoarea degajată de săculețul domnului Graham.

După unul sau două schimburi de cai, domnul Graham a constatat că locul de lângă mine fusese ocupat de domnul Wallace, un avocat tânăr și plinuț, care se întorcea la Edinburgh după ce se ocupase de dispozițiile testamentare legate de proprietatea unei rude în vârstă din Inverness, după cum mi-a explicat el.

Amănuntele privitoare la meseria lui nu mi s-au părut la fel de fascinante cum le socotea el, dar în acele condiții, faptul că era atras de mine a fost destul de liniștitor, pentru că am petrecut câteva ore jucând șah cu el, folosind un set mic pe care l-a scos dintr-un buzunar și l-a ținut pe genunchi.

Atenția mi-a fost distrasă de la disconfortul călătoriei și de la complexitatea partidelor de șah de sentimentul de anticipație despre ce aveam să descopăr la Edinburgh. A. Malcolm. Numele îmi gonea prin minte ca un imn al speranței. Trebuia să fie Jamie, pur și simplu așa trebuia! James Alexander Malcom MacKenzie Fraser.

„Având în vedere modul în care fuseseră tratați rebelii din Highland după Culloden, ar fi fost foarte probabil ca el să folosească un nume fals într-un loc precum Edinburgh“, îmi explicase Roger Wakefield. „Mai ales el – la urma urmelor, a fost un trădător condamnat. Se pare că și-a făcut un obicei din asta“, adăugase el cu un aer critic, cercetând manuscrisul diatribei antitaxe. „Pentru acele vremuri, textul ăsta este aproape sinonim cu răzvrătirea.“

„Da, cam așa s-ar exprima Jamie“, spusesem eu, dar inima îmi sărise din piept văzând scrisul acela distinct, dezordonat, cuvintele cutezătoare prin care își expunea sentimentele. Jamie al meu. Am atins dreptunghiul mic și tare din buzunarul fustei, întrebându-mă când vom ajunge la Edinburgh.

Vremea a rămas neobișnuit de bună pentru acel anotimp, astfel că drumul ne-a fost încetinit doar de câte o burniță trecătoare și am încheiat călătoria în mai puțin de două zile, oprind de patru ori pentru schimbarea cailor și pentru a ne împrospăta la tavernele de la stațiile de poștă.

Diligența a oprit într-o curte din spatele tavernei Boyd's Whitehorse, din apropierea străduțelor care alcătuiesc Royal Mile din Edinburgh. Dezobișnuiți să se miște, pasagerii au coborât în razele de soare palide ca niște crisalide abia eclozate, cu aripile mototolite și cu mișcări dezordonate. După semiîntunericul din diligență, până și cerul cenușiu și înnorat părea orbitor.

Stătusem atâta vreme nemișcată, că am simțit furnicături în labele picioarelor, dar m-am grăbit, sperând să scap din curte în timp ce foștii mei tovarăși de călătorie erau ocupați cu recuperarea bagajelor. N-am avut noroc însă; domnul Wallace m-a ajuns din urmă când ieșeam pe stradă.

– Doamnă Fraser! a spus el. Pot avea plăcerea de a vă însoți până la destinația dumneavoastră? Sigur veți avea nevoie de ajutor ca să transportați bagajele.

S-a uitat peste umăr către diligență, unde rândașii cărau bagaje și cufere de călătorie de-a valma spre mulțime, însoțindu-și eforturile cu gemete și strigăte.

– Ăă… am zis. Vă mulțumesc, dar eu… hm, îmi las bagajul în grija patronului tavernei. Cum să… m-am bâlbâit eu disperată. Servitorul soțului meu va veni să-l ia mai târziu.

Pe fața lui bucălată a apărut o expresie de dezamăgire când a auzit cuvântul „soț", dar s-a descurcat cu galanterie, luându-mi mâna și făcând o plecăciune adâncă spre ea.

– Am înțeles. Atunci, permiteți-mi să îmi exprim profunda apreciere pentru plăcerea de a vă fi avut tovarășă de călătorie, doamnă Fraser. Și probabil că ne vom revedea. S-a îndreptat de spate, urmărindu-i pe cei care treceau pe lângă noi. Nu vă așteaptă soțul? Aș fi încântat să îl cunosc.

Deși interesul domnului Wallace față de mine era foarte măgulitor, situația devenea jenantă.

– Nu, îl voi întâlni mai târziu, am spus eu. Mă bucur că v-am cunoscut, domnule Wallace, sper să ne revedem cândva.

I-am strâns mâna cu entuziasm, lucru care l-a deconcertat îndeajuns ca să mă strecor apoi printre pasageri, rândași și vânzători de mâncare.

Nu am îndrăznit să mă opresc lângă stația de diligențe de teamă că Wallace va veni după mine. M-am întors și am țâșnit în sus pe panta de la Royal Mile, mișcându-mă cât de repede îmi permitea fusta voluminoasă, croindu-mi drum și ciocnindu-mă de oamenii din mulțime. Avusesem noroc; sosisem într-o zi de târg, astfel că m-am făcut curând nevăzută dinspre stație, pierzându-mă printre dughenele și vânzătorii de stridii de pe stradă.

Gâfâind ca un hoț de buzunare care scapă cu fuga, la jumătatea dealului m-am oprit să-mi trag sufletul. Acolo era o fântână publică și m-am așezat pe marginea ei ca să-mi revin.

Ajunsesem acolo. Da, acolo. Edinburghul se întindea în sus pe panta din spatele meu, spre înălțimile amenințătoare ale castelului Edinburgh, și în jos, înaintea mea, spre maiestuosul și grațiosul palat Holyrood, de la poalele orașului.

Ultima oară stătusem lângă acea fântână când prințul Charlie cel Frumos se adresase cetățenilor din Edinburgh, încurajându-i cu prezența lui regală. Sărise plin de exuberanță de pe marginea ei spre fleuronul sculptat din centru, stând cu un picior în apă și agățându-se de unul dintre capetele-țâșnitoare și strigând: „Înainte, spre Anglia!“ Mulțimea ovaționase, încântată de acea demonstrație de spirit avântat și tineresc și de abilitățile lui atletice. Aș fi fost și eu mai impresionată dacă nu aș fi observat că apa fântânii fusese oprită, anticipându-se gestul lui.

M-am întrebat unde se afla acum Charlie. După Cullodn, se întorsese în Italia, am presupus, pentru a trăi cum putea ca membru al familiei regale în exil permanent. Nu știam și nici nu mă interesa ce făcea. Ieșise din paginile istoriei, dar și din viața mea, lăsând în urma lui distrugeri și ruină. Rămânea de văzut ce se mai putea salva.

Eram foarte înfometată. Nu mâncasem nimic în acea zi, în afara unui dejun pe fugă, alcătuit din terci și carne fiartă de oaie, gătite în zori la o stație de poștă din Dundaff. Mai aveam în buzunar un ultim sendviș, dar mă abținusem să îl mănânc în diligență, sub ochii curioși ai tovarășilor de călătorie.

L-am scos și l-am despachetat cu grijă. Pâinea albă cu unt de arahide și gem arăta cam strivită, pentru că zeama gemului roșiatic pătase felia de pâine înmuiată și totul arăta ca un ghemotoc aplatizat. Dar a fost delicios.

L-am mâncat încet, bucurându-mă de gustul uleios și gras al untului de arahide. În câte dimineți pusesem unt de arahide pe felii de pâine, făcând sendvișuri pentru gustările de la școală ale Briannei? Alungând hotărâtă acel gând, i-am măsurat pe trecători ca să observ și alte lucruri. Arătau ușor diferiți de semenii lor moderni; atât bărbații, cât și femeile erau mai scunzi, iar consecințele hranei sărăcăcioase erau evidente. Cu toate acestea, îi simțeam

foarte familiari – aceștia erau oamenii pe care îi cunoșteam, scoțieni și englezi, în cea mai mare măsură și, după ce ascultasem atâția ani tonurile nazale și plate ale locuitorilor din Boston, auzind glasurile guturale ale oamenilor de pe stradă, am trăit sentimentul extraordinar că mă întorsesem acasă.

Am înghițit ultima îmbucătură dulce și grasă din vechea mea viață și am mototolit ambalajul între degete. M-am uitat în jur, dar nimeni nu se uita la mine. Am desfăcut pumnul și, pe ascuns, am dat drumul la pământ micuței folii din plastic. Făcută ghemotoc, s-a rostogolit câțiva centimetri pe pietrele de pavaj, foșnind și desfăcându-se ca și cum ar fi fost vie. Adierea ușoară a prins-o, iar micuța folie transparentă a căpătat brusc aripi, trecând peste pietrele cenușii ca o frunză.

Curentul stârnit de niște roți în trecere a făcut-o să fie aspirată sub o căruță; a sclipit o clipă, reflectând lumina, și a dispărut fără să fie observată de trecători. M-am întrebat dacă prezența mea anacronică urma să provoace tot atât de puțin deranj.

– Tragi de timp, Beauchamp, mi-am zis. E vremea să pornești la treabă.

Am respirat adânc și m-am ridicat.

– Scuză-mă, am spus eu, trăgându-l de mânecă pe un băiat de brutărie care trecea pe lângă mine. Caut un tipograf – un anume domn Malcolm. Alexander Malcolm.

M-am simțit străbătută de un sentiment amestecat de groază și emoție. Ce mă făceam dacă în Edinburgh nu exista nicio tipografie deținută de Alexander Malcolm?

Însă ea exista; gândindu-se, băiatul s-a încruntat, apoi trăsăturile feței lui s-au relaxat.

– A, da, doamnă… înainte și undeva pe stânga. La Carfax Close.

Apoi, prinzând mai bine pâinile sub braț, a dat din cap drept salut și a reintrat în mulțimea care umplea strada.

Carfax Close. M-am strecurat din nou în mulțime, ținându-mă aproape de zidurile clădirilor pentru a mă feri de zoaiele aruncate când și când de la ferestrele de la etaj. În Edinburgh trăiau câteva zeci de mii de oameni, iar zoaiele și resturile tuturor curgeau de-a lungul rigolelor străzii pietruite, depinzând de forța de gravitație și de ploile frecvente pentru a face orașul locuibil.

Deschizătura joasă, întunecată de la Carfax Close se căsca în față, dincolo de întinderea zonei Royal Mile. Uitându-mă la ea, m-am oprit brusc, iar dacă cineva ar fi tras cu urechea, mi-ar fi putut auzi bătăile puternice ale inimii.

Nu ploua, dar nici nu mai era mult până acolo, iar umezeala din aer mi-a făcut părul să se încrețească. Mi l-am îndepărtat de pe frunte, aranjându-l cât am putut de bine fără să mă folosesc de oglindă. Apoi am zărit în față o vitrină mare din sticlă și m-am grăbit să ajung lângă ea.

Geamul era încețoșat din cauza condensului, dar tot îmi oferea o reflexie slabă, în care fața mea apărea îmbujorată, cu ochi larg deschiși, dar altfel prezentabilă. Cu toate acestea, părul meu profitase de ocazie pentru a se ondula nebunește în toate direcțiile și se zbătea să scape din agrafe ca buclele Meduzei. Agitată, am scos agrafele și m-am apucat să îmi răsucesc în sus buclele.

În dugheană era o femeie care stătea aplecată peste tejghea. În jurul ei se aflau trei copii mici și am urmărit cu jumătate de ochi cum ea s-a întors de la treaba ei ca să li se adreseze impacientată, lovindu-l cu geanta pe cel mijlociu, un băiat care își făcea de lucru cu câteva tulpini de anason dintr-o găleată cu apă de pe podea.

Era un magazin care vindea doctorii; ridicând privirea, am văzut numele „Haugh“ scris deasupra ușii și am avut senzația că recunosc ceva. În scurtul răstimp în care trăisem în Edinburgh, cumpărasem ierburi de acolo. De atunci încoace, aspectul vitrinei se îmbunătățise prin adăugarea unui borcan mare cu apă colorată, în care plutea ceva care arăta vag a umanoid. Un făt de porc ori probabil un pui de babuin; avea trăsăturile plate și rânjite care stăteau presate de curbura borcanului într-un mod deconcertant.

– Ei bine, cel puțin arăt mai bine decât *tine!* am mormăit eu, vârându-mi în păr o agrafă îndărătnică.

Mi s-a părut că arătam mai bine și decât femeia din dugheană. După ce și-a terminat cumpărăturile, le-a îndesat în geantă, iar pe fața ei slabă au apărut semne de încruntare. Avea înfățișarea decolorată a unui orășean, iar pielea ei era puternic ridată, prezentând cute evidente care îi coborau dinspre nas spre gură și riduri adânci pe frunte.

– Să te ia dracii, hoț mic ce ești! tocmai îi spunea ea supărată băiețelului în timp ce ieșeau cu toții din dugheană. Nu ți-am spus mereu să-ți ții ghearele în buzunare?

– Iertați-mă, am spus eu, pășind în fața ei, întrerupând-o, dar mânată de o curiozitate căreia nu i-am putut rezista.

– Da?

Uitând de dojenile materne, m-a privit nedumerită. Colțurile gurii îi erau strânse, iar

buzele, căzute spre interior – fără îndoială din cauza dinților lipsă.

– Mi-a fost imposibil să nu vă observ copiii, am spus eu prefăcându-mă cât am putut de mult că îi admiram. Le-am zâmbit cu bunătate. Ce copii frumoși! Spuneți-mi, ce vârste au?

Femeia a rămas cu gura căscată, ceea ce a confirmat bănuiala mea că îi lipseau câțiva dinți. A clipit spre mine, apoi a spus:

– A! Păi, sunteți tare amabilă, *madame*. Aha. Maisri, asta de aci are zece ani, a spus ea, făcând semn din cap către fata cea mare, care tocmai se ștergea la nas cu mâneca hainei, Joey are opt ani – scoate-ți degetul din nas, diavol murdar ce ești! a spus ea șuierat, apoi s-a întors și a atins-o pe creștе cu mândrie pe cea mai mică din grup. Și micuța Polly, care a făcut șase ani anu' ăsta în mai.

– Chiar așa? M-am uitat la femeie mimând uimirea. Nu arătați ca și cum ați avea copii de asemenea vârste. Cred că sigur v-ați măritat foarte tânără.

Ea s-a înfoiat ușor și a zâmbit.

– A, nuuu! Nu chiar așa de tânără; păi, aveam nouăspe ani când am născut-o pe Maisri.

– Uimitor, am spus eu, vorbind serios.

Am vârât mâna în buzunar și am oferit fiecărui copil câte un penny, pe care ei l-au primit făcând plecăciuni sfioase de mulțumire.

– Vă doresc o zi bună tuturor și felicitări pentru admirabila dumneavoastră familie! i-am spus femeii, după care m-am îndepărtat făcându-le cu mâna și zâmbind.

Nouăsprezece ani când îl născuse pe cel mai mare, iar Maisri avea acum zece ani. Deci avea douăzeci și nouă de ani. Iar eu, grație bunei nutriții, igienei și tratamentelor stomatologice, fără să fiu uzată de multiple nașteri și de muncă fizică grea, arătam cu mult mai bine decât ea. Am respirat adânc, mi-am tras părul pe spate și am pătruns în umbrele din Carfax Close.

Era un pasaj destul de lung și întortocheat, la capătul căruia se afla tipografia. De o parte și de alta se găseau ateliere și clădiri bine întreținute, dar nu aveam ochi decât pentru firma albă și elegantă care atârna deasupra ușii.

A. MALCOLM
TIPOGRAF ȘI VÂNZĂTOR DE CĂRȚI

Așa scria pe ea, iar dedesubt, *Cărți, cărți de vizită, pamflete, foi volante, scrisori etc.*

Am întins mâna și am atins literele negre cu care era scris numele. A. Malcolm. Alexander Malcolm. James Alexander Malcolm MacKenzie Fraser. Probabil.

Încă o clipă și mi-aș fi pierdut curajul. Am deschis ușa și am intrat în atelier.

În partea din față a încăperii era o tejghea lungă, având o clapă deschisă și un raft într-o parte, pe care se aflau câteva tăvi cu litere de tipar. Pe peretele opus, prinse în bolduri, am văzut afișe și anunțuri de tot felul; mostre, neîndoielnic.

Ușa care dădea în spatele atelierului stătea deschisă, astfel că am putut vedea cadrul masiv al unei tiparnițe. Cu spatele spre mine și aplecat peste ea, era Jamie.

– Tu ești, Geordie? a întrebat el, fără să se întoarcă. Purta o cămașă și pantaloni și avea în mână o sculă, cu care meșterea în măruntaiele mașinii. Ți-a luat cam mult. Ai adus…

– Nu e Geordie, am spus eu. Glasul meu a sunat mai ascuțit decât de obicei. Sunt eu, Claire.

S-a îndreptat de spate foarte încet. Purta părul lung; o coadă groasă de un castaniu-închis și bogat, presărat de arămiu. Am apucat să văd că șnurul curat care îi lega părul la spate era de culoare verde și abia după aceea s-a întors.

M-a privit lung, fără să scoată o vorbă. Gâtul musculos i-a tremurat ușor când a înghițit în sec și totuși nu a spus nimic.

Avea aceeași față lată, exprimând buna dispoziție, cu ochi albaștri, oblici, pomeți plați de viking, gură largă, arcuită spre capete, ca și cum ar fi fost întotdeauna pregătit să zâmbească. Ridurile din jurul ochilor și al gurii se adânciseră, desigur. Nasul părea oarecum schimbat. Culmea lui, ascuțită ca un cuțit, era îngroșată puțin în apropiere de rădăcină din cauza unei fracturi vechi, vindecate. Îl făcea să arate mai fioros, așa am socotit, dar reducea aerul de reținere superioară și îi dădea o înfățișare nouă, un farmec aspru.

Am trecut de clapa din tejghea, fără să văd altceva decât ochii lui, care nu au clipit. Mi-am dres glasul.

– Când ți-ai spart nasul?

Colțurile gurii lui s-au înălțat puțin.

– La vreo trei clipe după ce te-am văzut ultima oară... englezoaico.

O ezitare, aproape o întrebare. Între noi nu mai erau decât doi–trei centimetri. Am întins o mână temătoare și am atins linia minusculă a fracturii, unde osul presa, făcând ca o porțiune a pielii bronzate să fie mai albă.

El s-a tras înapoi, ca și cum între noi s-ar fi declanșat scânteia unui arc electric, iar expresia de calm s-a spulberat.

– Ești adevărată, a șoptit el.

Și așa mi se păruse destul de palid. Acum orice urmă de culoare a dispărut de pe chipul lui. Și-a rostogolit ochii și s-a lăsat moale spre podea, trăgând după sine o ploaie de coli și alte lucruri care stătuseră pe tiparniță; căzuse foarte grațios pentru un bărbat atât de masiv, am gândit eu cu un aer distras.

Doar leșinase; pleoapele lui au început să se miște când am îngenuncheat alături de el și i-am desfăcut legătura de la gât. Acum nu mai aveam nicio îndoială, cu toate acestea am privit instinctiv când am îndepărtat pânza groasă de la gâtul lui. Era acolo, desigur, micuța cicatrice triunghiulară deasupra claviculei, lăsată de lama cuțitului folosit de căpitanul Jonathan Randall din regimentul al optulea al Maiestății Sale.

Culoarea lui normală și sănătoasă revenea treptat. Am rămas cu picioarele încrucișate pe podea și i-am ridicat capul pe o coapsă. I-a simțit părul des și moale între mâini. Apoi a deschis ochii.

– Chiar așa de rău a fost? am întrebat eu, zâmbindu-i și adresându-i aceleași cuvinte pe care le rostise în ziua căsătoriei noastre, ținându-mi capul în poală, în urmă cu douăzeci de ani.

– La fel de rău, ba chiar mai rău, englezoaico, mi-a răspuns el, iar buzele lui s-au arcuit într-un zâmbet.

Apoi s-a ridicat brusc în capul oaselor și s-a uitat fix la mine.

– Doamne Dumnezeule, chiar *ești* reală!

– La fel și tu. Mi-am înălțat capul ca să îl pot privi. Am… am crezut că ai murit.

Voisem să vorbesc încet, dar glasul ridicat m-a trădat. Lacrimile mi s-au rostogolit pe obraji, scurgându-se pe țesătura aspră a cămășii lui când m-a tras aproape de el.

M-am cutremurat, astfel că a trecut ceva timp până să-mi dau seama că și el tremura din același motiv. Nu știu cât am stat așa acolo, pe podeaua prăfuită, plângând unul în brațele celuilalt, după un dor de douăzeci de ani, care făcea ca fețele noastre să se inunde de lacrimi.

Degetele lui s-au prins în părul meu, făcându-l să mi se reverse în josul gâtului. Agrafele dislocate au căzut ca o cascadă peste umerii mei, răpăind precum grindina. Degetele mele se strânseseră în jurul antebrațului lui, adâncindu-se în țesătură de parcă m-aș fi temut că el va dispărea dacă nu era reținut cu forța.

Ca și cum ar fi fost cuprins de aceeași teamă, Jamie m-a apucat brusc de umeri și m-a îndepărtat de el, privindu-mi chipul cu disperare. Și-a dus palma spre obrazul meu, trecându-și degetele în mod repetat peste oasele feței mele, fără să ia în seamă lacrimile și faptul că îmi curgea abundent nasul.

Mi-am tras nasul cu putere, ceea ce a părut să îl aducă la realitate, pentru că mi-a dat drumul și s-a scotocit grăbit în mânecă după o batistă, pe care a folosit-o cu stângăcie pentru a-mi șterge fața, după care și-a șters-o și pe a lui.

– Dă-mi-o. Am prins între degete bucata de pânză și mi-am suflat nasul cu putere. Acum e rândul tău.

I-am întins peticul de pânză și l-am urmărit cum își suflă nasul, scoțând un sunet ca al unei gâște sugrumate. Copleșită de emoție, am chicotit.

A zâmbit și el, îndepărtându-și lacrimile cu dosul mâinilor, incapabil să își dezlipească privirea de la mine.

Pe neașteptate, nu am mai suportat să nu îl ating. M-am repezit spre el, iar el și-a ridicat brațele ca să mă prindă. L-am strâns până când mi s-a părut că-i aud coastele plesnind și am simțit mâinile lui mângâindu-mă aspru pe spate și rostind numele meu la nesfârșit.

În cele din urmă, i-am dat drumul și m-am lăsat puțin pe spate. El a aruncat o privire spre podea, între picioare, și s-a încruntat.

– Ai pierdut ceva? l-am întrebat surprinsă.

El a ridicat privirea oarecum timid.

– M-am temut că m-am pierdut cu totul și m-am scăpat pe mine, dar nu e nimic. M-am așezat pe o cană cu bere.

Bineînțeles, sub el se răspândea încet o băltoacă de lichid cafeniu și aromat. Cu un strigăt slab, alarmat, m-am ridicat și l-am ajutat și pe el. După ce a încercat zadarnic să evalueze daunele, a ridicat din umeri și și-a desfăcut cheutorile pantalonilor. A tras pânza aspră și strânsă în josul picioarelor, apoi s-a oprit și s-a uitat la mine, roșind ușor.

– Nu e nicio problemă, am spus eu, simțind căldura îmbujorării din obraji. Suntem căsătoriți. Cu toate astea, mi-am lăsat ochii în jos, aproape ținându-mi răsuflarea. Măcar presupun că așa stau lucrurile.

El m-a privit îndelung, apoi colțurile gurii i s-au arcuit într-un zâmbet.

– Da, suntem, a spus el.

Ieșind din pantalonii pătați de bere, a pășit spre mine.

Am întins o mână spre el, deopotrivă pentru a-l opri, dar și pentru a-l întâmpina. Mai mult decât orice, dorind să îl ating din nou, însă m-am dovedit inexplicabil de sfioasă. După atâta vreme, cum aveam să reîncepem?

Și el a simțit reținerea, un amestec de sfiiciune și intimitate. Oprindu-se la câțiva centimetri de mine, m-a prins de mână. A ezitat o clipă, apoi și-a aplecat capul asupra ei, iar buzele lui abia dacă mi-au atins încheieturile degetelor. Apoi degetele lui au atins inelul din argint și s-au oprit acolo, strângând cerculețul din metal între degetul mare și arătător.

– Nu mi l-am scos niciodată, am spus eu pe nerăsuflate.

Mi s-a părut important ca el să știe asta. M-a strâns ușor de mână, dar nu mi-a eliberat-o.

– Vreau să…

S-a oprit și, încă ținându-mă de mână, și-a înghițit nodul din gât. Degetele lui au căutat și au atins încă o dată inelul de pe degetul meu.

– Vreau foarte mult să te sărut, a spus el. Îmi dai voie?

Nu mi-am putut stăpâni lacrimile. Altele îmi umpleau ochii și se revărsau; le-am lăsat să se scurgă, pline și rotunde, să mi se rostogolească pe obraji.

– Da, am șoptit eu.

El m-a tras aproape.

– N-am mai făcut asta de multă vreme, a spus el.

Am văzut speranța și teama întunecată în albastrul ochilor lui. Am primit darul și i l-am înapoiat.

– Nici eu, am spus încet.

Mi-a cuprins fața cu o gentilețe extraordinară, apoi mi-a acoperit gura cu a lui.

Nu știam defel la ce să mă aștept. O revenire a furiei nebune care însoțise despărțirea noastră definitivă? Îmi amintisem acea scenă atât de des, o retrăisem în memorie, incapabilă să schimb finalul. Orele nesfârșite, pe jumătate aspre, de posesie reciprocă în întunericul patului nostru marital? Tânjisem după clipa aceea, trezindu-mă deseori transpirată și tremurând când îmi aduceam aminte de ea.

Însă acum eram ca niște străini, abia atingându-ne, fiecare căutând calea spre împreunare, lent, ca o încercare, dorind și acordând aprobarea nespusă de buzele noastre tăcute. Țineam ochii închiși, știind că și ai lui Jamie erau la fel. Pur și simplu, ne temeam să ne privim direct.

Fără să-și ridice capul, a început să mă mângâie ușor, simțindu-mi oasele prin haine, familiarizându-se din nou cu anatomia trupului meu. În cele din urmă, mâna lui a coborât pe brațul meu până a regăsit inelul și l-a prins între degete, pipăind modelul Highlands, aproape șters de atâta purtat, dar încă perceptibil.

Buzele lui s-au îndepărtat de ale mele, trecând peste obrajii și ochii mei. L-am mângâiat cu blândețe pe spate, simțind prin țesătură semne pe care nu le vedeam, rămășițe ale unor cicatrice vechi, precum inelul meu, uzate, dar distincte.

– Te-am văzut de multe ori, mi-a șoptit cald la ureche. Ai venit la mine foarte des. Câteodată, când visam. Când aveam fierbințeli. Când eram înspăimântat și singur și știam că trebuie să mor. Când aveam nevoie de tine, te vedeam, zâmbind, cu părul căzând în bucle peste față. Dar nu mi-ai vorbit niciodată. Și nu m-ai atins niciodată.

– Acum pot.

Am întins mâna și l-am mângâiat cu delicatețe pe tâmplă, ureche, pe obraz și maxilar. Am dus mâna la ceafa lui, sub părul arămiu, iar el a ridicat capul în cele din urmă și mi-a prins fața între palme, iar în ochii lui albaștri a strălucit iubirea.

– Nu te teme, a spus el încet. Acum suntem împreună.

Am fi rămas acolo, privindu-ne, o veșnicie, dacă nu s-ar fi auzit clopoțelul de la ușa atelierului. M-am desprins de Jamie și am privit brusc în jur; am văzut un bărbat scund și robust, cu părul în dezordine, care stătea la ușă cu gura căscată, ținând în mână un pachețel.

– A, ai venit și tu, Geordie! Ce-a durat atât? a întrebat Jamie.

Geordie nu a spus nimic, dar și-a plimbat bănuitor privirea de la patronul lui, care stătea desculț și în cămașă în mijlocul atelierului, spre pantalonii, pantofii și șosetele lepădate pe podea, apoi la mine, care mă aflam în brațele lui, cu rochia boțită și părul răvășit. Geordie s-a încruntat critic.

– Eu plec, a spus el pe un ton care i-a trădat originea; vestul zonei Highlands. Io te înțeleg, să nu crezi altceva – dar eu merg la Biserica Liberă, la fel ca tata și ca bunicul meu. Să muncesc pentru un papistaș e una – bănuții papei sunt la fel de buni ca oricare, nu? Dar să muncesc pentru un papistaș păcătos e alta. Fă ce vrei cu sufletul tău, domnule, dar dacă ai ajuns să faci orgii în atelier înseamnă că mergi prea departe, io așa zic. Plec!

A așezat pachetul exact în mijlocul tejghelei, s-a răsucit pe călcâie și a pornit spre ușă. Afară, ceasul orașului de pe Tolbooth a început să bată. Ajuns în prag, Geordie s-a întors și s-a holbat acuzator la noi.

– Și nici măcar nu s-a făcut de amiază! a adăugat el.

Ușa atelierul s-a trântit în urma lui.

Jamie s-a uitat după el o clipă, apoi s-a lăsat la loc pe podea, râzând atât de nestăvilit, încât i-au dat lacrimile.

– Și nici măcar nu s-a făcut de amiază! a repetat el, ștergându-și lacrimile de pe obraji. Of, Doamne, Geordie!

S-a legănat înainte și înapoi, ținându-se de genunchi cu ambele mâini.

Nu m-am putut abține și am izbucnit și eu în râs, deși eram destul de îngrijorată.

– N-am vrut să-ți fac necazuri, am zis. Ce părere ai, o să se întoarcă?

El a inspirat și și-a șters fața neglijent cu poalele cămășii.

– A, sigur. Locuiește peste drum, în Wickham Wynd. O să mă duc la el curând și… o să-i explic, a spus el. S-a uitat la mine gânditor și a adăugat: Dumnezeu știe cum!

O clipă am crezut că va izbucni din nou în râs, dar și-a stăpânit impulsul și s-a ridicat în picioare.

– N-ai altă pereche de pantaloni? l-am întrebat, ridicându-i pe cei lepădați și întinzându-i la uscat pe tejghea.

– Da, am – sus. Însă așteaptă puțin.

Și-a vârât brațul lung în dulapul de după tejghea și a scos un anunț scris cu litere elegante, care spunea: SUNT PLECAT. După ce l-a agățat pe exteriorul ușii și a tras zăvorul cu o mișcare hotărâtă, s-a întors către mine.

– Vii cu mine la etaj? a zis și mi-a întins un braț în semn de invitație, iar ochii i-au strălucit. Dacă nu socotești că e imoral.

– De ce nu? am spus. Tentația de a râde era foarte mare, eram la fel de exuberantă ca bulele dintr-un pahar de șampanie. Doar suntem căsătoriți, nu?

Etajul era împărțit în două camere, câte una de fiecare parte a palierului, și o toaletă mică în capătul holului. Camera din spate era clar rezervată pentru depozitarea obiectelor de tipografie; ușa era deschisă și se vedeau lăzi din lemn pline cu cărți, teancuri înalte de pamflete legate frumos cu sfoară, butoaie cu alcool, cerneală pudră și un vălmășag de lucruri cu aspect ciudat despre care am presupus că erau piese de schimb pentru presa de tipar.

Camera din față era mobilată simplu, ca a unui călugăr. Un dulap cu un sfeșnic din ceramică, un lavoar, un scaun și un pat îngust, ceva mai lat decât unul de campanie. La vederea lui, am respirat ușurată, dându-mi seama că până atunci îmi ținusem răsuflarea. Dormea singur.

O privire rapidă prin cameră mi-a confirmat că nu exista niciun semn al vreunei prezențe feminine, iar bătăile inimii au început să mi se domolească. Era limpede că acolo nu locuia decât Jamie; trăsese deoparte draperia care masca un colț al încăperii și pe cuierul de acolo se aflau doar două cămăși, o haină și un palton de un gri sobru; o mantie cenușie din lână și perechea de pantaloni după care venise.

A rămas cu spatele spre mine cât și-a băgat cămașa în pantaloni, dar i-am simțit stinghereala din linia încordată a umerilor lui. Am perceput o încordare asemănătoare și în gâtul meu. După ce ne reveniserăm din șocul revederii, amândoi eram acum copleșiți de sfială. I-am văzut umerii îndreptându-se, apoi Jamie s-a întors spre mine. Hohotele isterice de râs încetaseră, la fel și lacrimile, deși pe fața lui se vedeau semnele unui sentiment

născut brusc și mi-am dat seama că și fața mea arăta la fel.

– E foarte plăcut să te văd, Claire, a spus el încet. N-am crezut niciodată că… în fine.

A ridicat ușor din umeri ca și cum ar fi vrut să scape de strânsoarea cămășii de pânză. A înghițit în sec, apoi m-a privit drept în ochi.

– Copilul? a întrebat el.

Tot ce simțea se citea pe fața lui, speranța, teama disperată și efortul de a le stăpâni pe amândouă.

I-am zâmbit și am întins mâna spre el.

– Vino aici.

Mă gândisem îndelung și intens ce aș putea aduce cu mine în caz că reușeam călătoria prin pietre. Având în vedere că fusesem acuzată de vrăjitorie, fusesem foarte prevăzătoare. Însă exista un lucru pe care trebuia să-l aduc, indiferent care ar fi fost consecințele dacă l-ar fi văzut cineva.

L-am tras lângă mine pe pat și am scos din buzunar pachețelul dreptunghiular pe care îl pregătisem cu mare grijă în Boston. Am desfăcut învelișul impermeabil și i-am vârât conținutul între mâini.

– Uite, am spus.

Le-a luat cu fereală, de parcă ar fi manevrat vreo substanță necunoscută și posibil primejdioasă. Palmele lui mari au încadrat fotografiile preț de o clipă, ținându-le ascunse. Fața rotundă, de nou-născut, a Briannei era nepăsătoare între degetele lui, cu pumnii minusculi strânși deasupra păturii, cu ochii înclinați închiși în noua oboseală a existenței, și cu gura ușor întredeschisă în somn.

Am ridicat ochii spre fața lui, inexpresivă din cauza șocului. A strâns fotografiile la piept, fără să se miște, cu ochii dilatați și imobili, încremeniți de parcă o săgeată de arbaletă îi străpunsese inima – așa am presupus că arăta.

– Fiica ta îți trimite asta, am spus.

Apoi l-am întors spre mine și l-am sărutat delicat pe buze. Gestul meu a rupt vraja; a clipit, iar fața lui a căpătat din nou viață.

– Fii… ea… Avea glasul răgușit de șoc. Fiică. Fiica mea. Ea… știe?

– Știe. Uită-te și la celelalte.

Am extras prima fotografie din strânsoarea lui, lăsând la vedere un instantaneu cu Brianna, mânjită scandalos cu glazura primului ei tort aniversar, cu un zâmbet care evidenția patru dinți și cu o expresie de triumf diavolesc pe chip în timp ce flutura deasupra capului un iepuraș din pluș.

Jamie a scos un sunet slab, neinteligibil, iar degetele i s-a destins. I-am luat teancul de fotografii din mână și i le-am întins una câte una.

Brianna la doi ani, bondoacă, în costum de iarnă, cu obrajii rotunzi și îmbujorați ca niște mere și cu părul delicat ieșindu-i de sub glugă.

Bree la patru ani, cu părul neted și strălucitor în formă de clopot, stând cu glezna așezată pe piciorul celălalt și zâmbindu-i fotografului, cuminte și echilibrată în șorțulețul alb.

La cinci ani, mândră posesoare a unei cutii pentru sendvișuri, așteptând să urce în autobuzul de grădiniță.

– Nu voia să o însoțesc; ținea să meargă singură. E foarte curajoasă, nu se teme de nimic…

M-am simțit pe jumătate sufocată în timp ce i-am explicat, arătat, evidențiat imaginile schimbătoare care i-au căzut din mâini și au alunecat pe podea; apoi Jamie a început să smulgă fiecare nouă fotografie.

– O, Doamne! a exclamat el văzându-o pe Bree la zece ani, stând pe podeaua din bucătărie cu brațele petrecute în jurul lui Smoky, un Newfoundland masiv. Era o fotografie color, iar părul ei strălucea orbitor, contrastând cu blana neagră și lucioasă a câinelui.

Mâinile îi tremurau atât de mult, încât nu putea ține fotografiile; a trebuit să i le pun chiar eu în față pe ultimele – Bree, matură, râzând în fața unui șirag de pești prinși de ea; stând la o fereastră într-o atitudine contemplativă și secretoasă; îmbujorată și cu părul răvășit, rezemându-se de securea pe care o folosise pentru a sparge lemne. Fotografiile o surprinseseră în toate stările posibile, evidențiindu-i întotdeauna fața, cu nasul lung și gura largă, cu pomeți înalți și lați de viking și ochi alungiți – o versiune mai delicată, cu oase mai fine a tatălui ei, bărbatul care stătea pe pat alături de mine, mișcându-și buzele fără să articuleze nicio vorbă și pe obrajii căruia curgeau lacrimi.

Și-a întins o mână peste fotografii, fără să le atingă cu degetele tremurătoare, apoi s-a întors și s-a rezemat de mine, încet, cu grația nesigură a unui copac mare care se

prăbușește. Și-a îngropat fața în umărul meu și a tăcut, părând întru totul doborât.

L-am ținut la piept, cu brațele pe după umerii lați și tremurători, iar lacrimile mele i-au căzut pe păr, lăsând mici pete întunecate în buclele roșcate. Mi-am apăsat obrazul de creștetul capului său și am murmurat cuvinte mărunte și incoerente, de parcă aș fi fost cu Brianna. M-am gândit că era ca o intervenție chirurgicală – chiar și atunci când este efectuată pentru a repara daune existente, vindecarea tot dureroasă este.

– Numele ei? a ridicat în cele din urmă capul, ștergându-și nasul cu dosul palmei. A ridicat din nou fotografiile, cu delicatețe, ca și cum ele s-ar fi putut dezintegra la atingerea lui. Cum ai botezat-o?

– Brianna, am spus eu mândră.

– Brianna, a făcut el, privind încruntat pozele. Ce nume oribil pentru o fată frumoasă!

M-am uitat la el de parcă aș fi fost trăsnită.

– Nu e oribil! m-am răstit. E un nume frumos și, în plus, *tu* mi-ai spus să o numesc așa! Cum adică e un nume groaznic?

– Eu ți-am spus să o botezi așa? a clipit el mirat.

– Chiar tu! Când… când am… când ne-am văzut ultima oară.

Am strâns din buze ca să nu izbucnesc din nou în plâns. După un moment, am reușit să-mi stăpânesc sentimentele îndeajuns ca să adaug:

– Mi-am zis să dau copilului numele tatălui tău. Îl chema Brian, nu?

– Da, așa e. Un zâmbet a părut să capete contur în dauna celorlalte emoții de pe chipul lui. Da, a recunoscut. Da, ai dreptate, așa ți-am spus. Numai că… ei bine, am crezut că va fi băiat, atâta tot.

– Și-ți pare rău că nu este?

M-am uitat apoi mustrător la el și am început să adun fotografiile împrăștiate.

Mâinile lui m-au prins de brațe și m-au oprit.

– Nu, a spus el. Nu, nu-mi pare rău. Sigur că nu! Dar nu pot să neg că e al naibii de șocantă, englezoaico. La fel ca tine.

Am rămas nemișcată o clipă și l-am privit. Mă pregătisem luni întregi pentru asta și totuși îmi simțeam genunchii moi și aveam un nod în stomac. Jamie fusese luat complet pe nepregătite de apariția mea; nici nu era de mirare că era puțin șocat.

– Cred că da. Îți pare rău că am venit? am întrebat. Vrei… vrei să plec?

Mi-a strâns brațele atât de tare, încât am țipat ușor. Dându-și seama că mă durea, a slăbit strânsoarea, dar m-a reținut ferm. Când sugerasem plecarea, chipul lui a pălit. A inspirat adânc și a expirat.

– Nu, a răspuns cu un calm aproximativ. Nu. Eu… S-a întrerupt brusc și și-a încleștat fălcile. Nu, a repetat, foarte convins.

A lăsat mâna în jos după a mea și cu cealaltă a ridicat fotografiile de pe podea. Le-a așezat pe genunchi, uitându-se la ele cu capul plecat, ca să nu-i văd fața.

– Brianna, a spus el încet. Englezoaico, îl pronunți greșit. Numele ei e Brianna.

A pronunțat numele cu o ciudată inflexiune scoțiană, astfel că prima silabă a primit accent, iar a doua abia s-a auzit. *Bree*anah.

– *Bree*anah? am repetat eu, amuzată.

El a confirmat din cap, dar a rămas cu ochii ațintiți la fotografii.

– Brianna, a întărit el. E un nume frumos.

– Mă bucur că-ți place.

Apoi a ridicat capul și m-a privit în ochi, cu un zâmbet ascuns în colțul gurii.

– Povestește-mi despre ea. Cu arătătorul a urmărit trăsăturile plinuțe ale copilei în costumaș de iarnă. Cum a fost ca fetiță? Care a fost primul cuvânt pe care l-a pronunțat când a început să vorbească?

Cu o mână m-a tras mai aproape, iar eu m-am cuibărit lângă el. Era masiv și mirosea a rufe curate și cerneluri, având un parfum masculin cald care m-a emoționat pentru că îmi era familiar.

– „Câine“, am spus. Acesta a fost primul cuvânt rostit. Al doilea a fost: „Nu!“

Zâmbetul i s-a lățit pe chip.

– Da, toți copiii îl învață repede. Deci îi plac câinii? a întrebat, așezând fotografiile ca pe niște cărți de joc, în căutarea celei cu Smoky. Drăguț câinele de lângă ea. Ce rasă e?

– Newfoundland, am zis aplecându-mă și răsfirând fotografiile. Mai e una aici, cu un cățel pe care i l-a dăruit o prietenă de-a mea.

Lumina cenușie și estompată a zilei începuse să se stingă, iar ploaia răpăia pe acoperiș de ceva timp, după care discuția noastră a fost întreruptă de un ghiorțăit venit de sub corsajul decorat cu dantelă, creat de Jessica Gutenburg. Trecuse multă vreme de când mâncasem sendvișul cu unt de arahide.

– Ți-e foame, englezoaico? m-a întrebat Jamie, fără să fie necesar, am socotit eu.

– Ei bine, da, dacă tot ai adus vorba. Mai ții mâncare în sertarul de sus?

Când ne-am căsătorit, îmi făcusem obiceiul de a păstra mâncare la îndemână, pentru a-i domoli pofta constantă, iar sertarul de sus al oricărei comode era în general ticsit de chifle, prăjiturele și cașcaval.

A râs și a întins mâna.

– Da, țin. Acum însă nu am mare lucru, doar două pâinișoare de grâu, cam uscate. Mai bine te duc la tavernă și…

Expresia de fericire stârnită de vederea fotografiilor cu Brianna s-a stins, fiind înlocuită de una de alarmă. A aruncat iute o privire pe fereastră, unde o culoare violacee delicată începea să înlocuiască cenușiul, și expresia de alarmă s-a accentuat.

– Taverna! Iisuse! Am uitat de domnul Willoughby!

S-a ridicat brusc în picioare și a cotrobăit prin dulap după niște șosete curate, înainte ca eu să apuc să spun ceva. Venind cu ciorapii într-o mână și cu pâinișoarele în cealaltă, mi le-a pus în poală și s-a așezat pe taburet, trăgându-și ciorapii.

– Cine e domnul Willoughby?

Am mușcat dintr-o pâine, împrăștiind firimituri.

– La naiba! a exclamat el, mai mult către sine decât spre mine. Am promis că mă duc după el la amiază, dar mi-a ieșit cu totul din minte! Cred că acum e ora patru!

– Este. Am auzit ceasul bătând acum câtva timp.

– La naiba! a repetat el.

Încălțând o pereche de pantofi cu catarame din cositor, s-a ridicat, și-a înșfăcat haina din cuier și s-a oprit la ușă.

– Vii cu mine? m-am întrebat neliniștit.

Mi-am lins degetele și m-am ridicat, strângându-mi mantia în jurul corpului.

– Nici caii sălbatici nu m-ar putea opri, l-am asigurat.

25. Casa bucuriei

– Cine e domnul Willoughby, am întrebat când ne-am oprit sub arcada de la Carfax Close pentru a privi spre strada pietruită.

– Ăă… un asociat de-al meu, mi-a răspuns Jamie, uitându-se precaut spre mine. Ridică-ți gluga, plouă tare.

De fapt, ploua foarte tare; perdeaua de apă cădea de pe arcada de deasupra și gâlgâia în josul rigolelor, curățând străzile de gunoaie și resturi. Am respirat adânc aerul umed și curat, entuziasmată de sălbăticia serii și de apropierea lui Jamie, înalt și puternic alături de mine. Îl găsisem. Îl găsisem și, indiferent câte necunoscute îmi rezerva viața, ele nu păreau să conteze. Mă simțeam imprudentă și indestructibilă.

L-am luat de mână și i-am strâns-o; el a coborât privirea și mi-a zâmbind, răspunzând la strânsoarea mea.

– Unde mergem?

– La World's End.

Mugetul apei făcea dificilă conversația. Fără să mai spună ceva, Jamie m-a prins de cot ca să mă ajute să trec peste pietre și am pornit pe panta abruptă spre Royal Mile.

Din fericire, taverna World's End nu era decât la o sută de metri depărtare; în ciuda ploii torențiale, umerii mantiei mele erau aproape uscați când am trecut pragul ușii joase și am ajuns în holul îngust de la intrare.

Sala mare era aglomerată, caldă și plină de fum, dar era un refugiu plăcut după furtuna de afară. Am văzut câteva femei pe băncile așezate de-a lungul pereților, dar majoritatea clienților erau bărbați. Ici și colo am văzut câte un bărbat îmbrăcat elegant, semn că era negustor, dar la acea oră cei mai mulți bărbați care aveau o casă unde să meargă se aflau acolo; taverna găzduia un amestec de soldați, salahori din port, lucrători și calfe, iar ici și colo, câte un bărbat beat, pentru diversitate.

La apariția noastră mulți au ridicat capetele și am auzit strigăte de salut și o agitație generală pentru a ne face loc la una dintre mesele lungi. Se vedea limpede că Jamie era cunoscut la World's End. Câțiva oameni s-au uitat curioși în direcția mea, dar nimeni nu a spus nimic. Mi-am ținut mantia strânsă pe corp și l-am urmat pe Jamie prin aglomerația din tavernă.

– Nu, domnișoară, nu o să stăm, i-a spus Jamie tinerei servitoare care s-a grăbit să îl întâmpine cu un zâmbet îndatoritor. Am venit doar pentru el.

Fata și-a dat ochii peste cap.

– A, da, și nu tocmai la vreme! Mither l-o dus jos.

– Știu, am întârziat, s-a scuzat Jamie. Am avut… afaceri care m-au reținut.

Fata s-a uitat curioasă la mine, apoi a ridicat din umeri și i-a surâs lui Jamie.

– A, nu-i niciun necaz, domnule. Harry i-o dus jos o cană cu brandy și de-atunci n-am mai auzit de el.

– Brandy, zici? Jamie a părut resemnat. Și mai e treaz?

A vârât mâna într-un buzunar al hainei și a scos o pungă mică din piele, din care a luat câteva monede, pe care le-a lăsat să cadă în palma întinsă a fetei.

– Așa cred, a spus ea binedispusă, băgând banii în buzunar. Pe la o vreme, l-am auzit cântând. Mulțam, domnule!

Dând din cap, Jamie s-a aplecat să treacă de ușa din spatele sălii, făcându-mi semn să îl urmez. În fundul încăperii se afla o bucătărie minusculă, cu tavanul din lemn, unde, într-un cazan uriaș așezat pe vatră, fierbea ceva ce părea a fi ghiveci de stridii. Mirosea delicios și m-am trezit că salivez. Speram că vom rezolva problema noastră cu domnul Willoughby la cină.

Lângă vatră era o femeie grasă, cu o rochie murdară, care băga bucăți de lemn în foc. A aruncat o privire spre Jamie și l-a salutat cu o mișcare din cap, dar nu s-a sinchisit să se ridice.

El a ridicat o mână drept răspuns la salut și s-a îndreptat spre o ușiță din lemn aflată într-un colț. A ridicat ivărul și a deschis-o, lăsând la vedere o scară întunecată care cobora, parcă spre măruntaiele pământului. Undeva jos licărea o lumină, ca și cum niște spiriduși ar fi săpat în căutare de diamante dedesubtul tavernei.

Umerii lui Jamie au umplut scara îngustă, împiedicându-mă să văd ce se afla sub noi. Când a ajuns în spațiul deschis de jos, am văzut căpriori groși din stejar și un șir de butoaie uriașe depozitate pe o scândură lungă așezată pe grătare, lângă peretele din piatră.

La baza scării ardea doar o făclie. Pivnița era cufundată în umbră, iar adâncimile ei ca de

peșteră păreau pustii. Am ciulit urechile, dar nu am auzit decât zgomotul înăbușit al oamenilor din taverna de deasupra. În orice caz, nimeni nu cânta acolo.

– Ești convins că e aici? M-am aplecat să mă uit sub șirul de butoaie, întrebându-mă dacă nu cumva bețivul domn Willoughby fusese doborât de prea mult brandy și își găsise vreun loc ferit ca să doarmă.

– A, sigur. Glasul lui era sumbru, dar resemnat. Micul ticălos s-a ascuns, cred. Știe că nu-mi place să-l văd bând.

Auzind acestea am ridicat o sprânceană, dar el a pătruns între umbre, mormăind ceva în barbă. Pivnița era lungă și l-am auzit pășind prevăzător prin întuneric încă mult timp după ce l-am pierdut din ochi. Rămasă lângă scară, în cercul de lumină al făcliei, am privit în jur cu interes.

În afara șirului de butoaie, am văzut câteva lăzi din lemn stivuite aproape de centrul camerei, lipite de un fragment ciudat de zid de sine stătător, ridicându-se cam un metru și jumătate din podeaua pivniței și înaintând în întuneric.

Auzisem de acea trăsătură a tavernei în urmă cu douăzeci de ani, când stătusem în Edinburgh cu Înălțimea Sa prințul Charles, dar având multe alte treburi, nu văzusem acel zid. Erau rămășițele unui zid construit de întemeietorii orașului Edinburgh după dezastruoasa Bătălie de pe Câmpia Flodden din 1513. Trăgând concluzia – oarecum îndreptățită – că asocierea cu englezii din Sud nu va duce la nimic bun, ei construiseră un zid, trasând astfel granițele orașului, dar și granița lumii civilizate a Scoției. De aici, „World's End", iar numele fusese păstrat de cele câteva versiuni ale tavernei, care fuseseră construite deasupra rămășițelor dorințelor deșarte ale scoțienilor.

– Să-l ia naiba pe micul ticălos! Jamie a ieșit din umbră, încruntat și cu pânze de păianjen în păr. Trebuie să fie înapoia zidului.

Întorcându-se, a dus mâinile pâlnie la gură și a strigat. Mi s-a părut ceva de neînțeles – nu vorbise în galică. Nedumerită, mi-am vârât un deget într-o ureche, întrebându-mă dacă trecerea mea prin pietre nu cumva îmi afectase auzul.

Cu coada ochiului am surprins o mișcare bruscă, care m-a făcut să ridic privirea și să văd un ghem de un albastru sclipitor zburând de pe coama zidului antic și lovind-l pe Jamie drept între omoplați.

Jamie a căzut pe podea cu un bufnet înfiorător, iar eu m-am repezit spre el.

– Jamie! Ai pățit ceva?

El a făcut câteva remarci grosolane în galică și s-a ridicat încet în șezut, frecându-și fruntea, cu care lovise razant podeaua din piatră. Ghemul albastru s-a materializat într-o siluetă de chinez foarte scund care, cu fața rotundă și gălbuie, strălucind de veselie și de brandy, chicotea cu o încântare dezlănțuită.

– Domnul Willoughby, nu? i-am spus apariției fantomatice, cu ochii în patru pentru a mă feri de alte năzbâtii.

A părut să-și recunoască numele, fiindcă a zâmbit și a dat nebunește din cap către mine, mijindu-și ochii sclipitori. A făcut un semn către sine, a spus ceva în chineză, apoi a sărit în aer și a executat câteva salturi înapoi într-o succesiune rapidă, ridicându-se în picioare triumfător și numai un zâmbet.

– Purice nenorocit!

Jamie s-a ridicat, ștergându-și cu grijă palmele jupuite de haină. Întinzând mâna brusc, l-a prins pe chinez de guler și l-a ridicat în aer.

– Hai, a spus apoi, așezându-l pe omuleț pe scară și împungându-l ferm în spinare. Trebuie să plecăm, și încă repede. Drept reacție, silueta mică, îmbrăcată în albastru, s-a lăsat moale, arătând ca un sac cu rufe de spălat care zăcea pe o treaptă.

– Treaz, e băiat de treabă, mi-a explicat Jamie drept scuză, în timp ce l-a ridicat pe chinez și l-a așezat pe un umăr. Dar nu ar trebui să bea brandy. E un nătărău fără pereche.

– Văd și eu asta. Dar de unde Dumnezeu te-ai ales cu el?

Fascinată, l-am urmat pe Jamie pe scară, urmărind coada de cal a domnului Willoughby legănându-se într-o parte și în alta ca tija pendulului unui metronom peste mantia din lână cenușie a lui Jamie.

– Din port.

Însă, până să-mi dea alte explicații, ușa de deasupra s-a deschis și am ajuns din nou în bucătăria tavernei.

Proprietăreasa solidă ne-a văzut ieșind și a venit spre noi, iar pe obrajii ei umflați a apărut o expresie de dezaprobare.

– Uitați ce e, domnule Malcolm, a început ea, încruntându-se, știți prea bine că sunteți bine-

venit aici și mai știți că nu sunt o femeie pretențioasă. Pen' că nu așa îi stă bine unei femei care ține o tavernă. Da' v-am mai spus și altă dată că omulețul ăst galbin nu e un…

– Da, mi-ați mai spus-o, doamnă Patterson, a întrerupt-o Jamie.

A vârât mâna în buzunar și a scos o monedă pe care i-a întins-o mătăhăloasei cârciumărese cu o plecăciune.

– Și apreciez răbdarea dumneavoastră. Sper să nu se mai întâmple așa ceva, a adăugat el pe nerăsuflate.

Și-a aranjat boneta pe cap, a mai făcut o plecăciune către doamna Patterson și s-a aplecat ca să iasă pe ușă, pătrunzând în tavernă.

Revenirea noastră a stârnit o nouă agitație, dar de astă dată de dezaprobare. Am înțeles astfel că domnul Willoughby nu era cel mai agreat client al localului.

Jamie și-a croit drum printre clienți, care s-au dat deoparte destul de reticenți. L-am urmat cât de bine am putut, străduindu-mă să nu privesc pe nimeni în ochi și să nu respir. Neobișnuită cu duhorile cauzate de lipsa de igienă din secolul al XVIII-lea, mirosurile trupurilor nespălate dintr-un spațiu închis erau sufocante.

Aproape de ușă, însă, am dat de belea, în persoana unei tinere pieptoase, a cărei rochie era un ton mai deschisă decât cenușiul mohorât al celor pe care le purtau patroana și fiica ei. Decolteul ei era mai generos, astfel că nu mi-a venit greu să îi ghicesc ocupația. Absorbită într-o discuție cu două tinere calfe când noi am ieșit din bucătărie, a ridicat ochii când am trecut pe lângă ea și, scoțând un țipăt străpungător, a sărit în picioare, răsturnând o stacană de bere.

– El este! a strigat ea cu glas ascuțit, arătând cu degetul tremurător spre Jamie. El este diavolul mizer!

Am avut impresia că întâmpina dificultăți în a-și concentra privirea; mi-am dat seama că nu era prima stacană de bere pe care o răsturnase până atunci, deși abia se înserase.

Camarazii ei s-au holbat cu interes la Jamie, cu atât mai mult cu cât tânăra femeie a înaintat, împungând cu degetul prin aer ca un dirijor de cor.

– El e! Omul scund de care vă spuneam. El mi-a făcut acel lucru dezgustător!

Ca și ceilalți oameni din tavernă, m-am uitat atentă la Jamie, dar mi-am dat seama, ca și restul, că tânăra nu vorbea despre el, ci mai curând despre povara pe care o avea pe umăr.

– Căcat de nimic! a răcnit ea, îndreptându-și remarcile către turul pantalonilor domnului Willoughby. Nenorocitule! Melc fără casă!

Acest spectacol declanșat de domnișoara în suferință a stârnit sentimentele tovarășilor ei; unul dintre ei, un flăcău înalt și masiv, s-a ridicat cu pumnii strânși și s-a aplecat peste masă, cu ochii sticlind de bere și de iritare.

– El este, da? Maggie, să ți-l jumulesc puțin, ce zici?

– Băiete, să nu încerci, l-a sfătuit Jamie imediat, mutând povara pentru a se echilibra mai bine. Bea-ți berea liniștit și noi plecăm.

– Așa deci? Și tot tu ești codoșul fetei de colo, da? Tânărul a rânjit răutăcios, întorcându-și fața îmbujorată spre mine. Măcar cealaltă târfă a ta nu e galbenă – uitați-vă la ea.

A întins o mână spre mine și m-a prins de marginea mantiei, dezvăluind decolteul adânc al creatoarei Jessica Gutenburg.

– Mie mi se pare destul de roz, a comentat amicul lui, pe un ton aprobator. E la fel peste tot?

Înainte de a reuși să fac vreo mișcare, el s-a agățat cu degetele de corsajul rochiei, smucind marginea dantelei. Cum nu era gândită pentru rigorile vieții din secolul al XVIII-lea, țesătura ușoară s-a sfâșiat pe jumătate într-o parte, dând la iveală multă piele roz.

– Termină, fiu de cățea!

Cu ochi înflăcărați și cu pumnii strânși amenințător, Jamie s-a răsucit pe călcâie.

– Cu cine vorbești tu așa, scoțian nenorocit?

Primul dintre tineri, care nu a putut ieși de după masă, a sărit pe tăblia ei și s-a azvârlit asupra lui Jamie, care s-a mișcat cu eleganță într-o parte, ceea ce a făcut ca individul să se izbească cu fața de zid.

Jamie a făcut apoi un pas uriaș spre masă, l-a lovit cu pumnul în cap pe celălalt individ, făcându-l să rămână cu gura căscată, apoi m-a prins de mână și m-a târât spre ușă.

– Hai! a spus el, gemând când a aranjat silueta alunecoasă a chinezului mai bine pe umăr. Vor porni după noi peste câteva clipe.

Chiar așa s-a întâmplat; am auzit răcnete când cei mai gălăgioși și mai violenți dintre oameni au descins din tavernă pornind pe urmele noastre. Jamie a ales prima cotitură care

ieșea din Royal Mile și am ajuns într-o alee întunecoasă și îngustă, am trecut prin noroi și o sumedenie de gunoaie, ne-am ghemuit pe sub o arcadă joasă, apoi am coborât pe o altă alee întortocheată care părea să ducă spre măruntaiele orașului Edinburgh. Pe lângă noi se perindau ziduri întunecate, dar și uși din lemn, spintecate, după care am cotit, ajungând într-o curte mică, unde ne-am oprit pentru a ne trage sufletul.

– Ce… ce Dumnezeu a făcut? am întrebat eu gâfâind.

Nu-mi imaginam ce i-ar fi putut face micul chinez unei tinere corpolente precum acea Maggie. După toate aparențele, ea l-ar fi putut strivi ca pe o muscă.

– Ei bine, e vorba de picioare, înțelegi? a explicat Jamie, aruncând o privire iritată, dar resemnată, spre domnul Willoughby.

– Picioare?

Fără să vreau, am aruncat o privire spre labele picioarelor micuțului chinez, care erau încălțate cu pantofi negri din satin, cu tălpi din pâslă.

– Nu picioarele lui, a spus Jamie, surprinzându-mi privirea. Picioarele femeilor.

– *Care* femei? am întrebat eu.

– Păi, până acum a fost vorba doar de târfe, a zis el, aruncând o privire prin arcadă pentru a-i descoperi pe urmăritori, dar nu se știe ce ar putea încerca. Nu am cum să știu, mi-a explicat el pe scurt. E păgân.

– Am înțeles, am spus eu, deși nu pricepusem nimic. Ce…?

– Uite-i acolo!

Un strigăt venind din capătul îndepărtat al aleii m-a făcut să îmi întrerup întrebarea.

– La dracu'… Credeam că au renunțat. Vino pe aici!

Am pornit din nou de-a lungul unei alei, înapoi spre Royal Mile, făcând câțiva pași în josul dealului și înapoi într-un intrând. Am auzit țipete și strigăte în urma noastră pe strada mare, însă Jamie m-a strâns de mână și m-a tras brusc după el printr-o poartă și am ajuns într-o curte plină de butoaie, maldăre de paie și lăzi din lemn. S-a uitat disperat în jur, după care l-a azvârlit pe domnul Willoughby într-un butoi mare, plin cu gunoaie. Oprindu-se cât să arunce o bucată de pânză peste capul chinezului, pentru a-l ascunde, m-a dus înapoia unei căruțe încărcate cu lăzi și m-a tras la pământ, alături de el.

După efortul cu care nu eram obișnuită, gâfâiam, iar inima îmi bătea nebunește din cauza adrenalinei pornite din spaimă. Jamie se îmbujorase de frig și de efort, avea părul răvășit, dar nu respira nicidecum cu greutate.

– Faci asta mereu? l-am întrebat eu, apăsându-mi o mână peste piept, încercând inutil să-mi domolesc bătăile inimii.

– Nu tocmai, a spus el, uitându-se peste marginea căruței după eventualii urmăritori.

Ecoul pașilor apăsați s-a auzit slab, apoi a încetat și s-a lăsat liniștea, mai puțin răpăitul picăturilor de ploaie peste lăzile de deasupra noastră.

– Ne-au depășit. Dar am face bine să mai rămânem aici puțin.

A coborât o ladă ca să mă așez pe ea, a luat una și pentru el și s-a așezat oftând, îndepărtându-și părul lung de pe față cu mâna.

Mi-a aruncat un zâmbet pieziș.

– Îmi pare rău, englezoaico. Nu credeam că va fi chiar atât de…

– Aventuros? am încheiat eu în locul lui, întorcându-i zâmbetul și scoțând o batistă ca să-mi șterg apa de pe nas. Nu-i nimic. Am privit spre butoiul mare, din care se auzeau foșnete, care sugerau că domnul Willoughby își recăpăta oarecum cunoștința. Hm… de unde știi despre picioare?

– El mi-a spus; îi place să bea, înțelegi? a explicat el, aruncând o privire spre butoiul în care era ascuns colegul lui. Iar când depășește măsura, începe să vorbească despre picioarele femeilor și despre lucrurile oribile pe care vrea să le facă cu ele.

– Ce lucruri oribile ar putea face cu un picior? Eram fascinată. Posibilitățile sunt limitate, desigur.

– Ba nu sunt, m-a contrazis Jamie pe un ton sumbru. Dar nu vreau să vorbesc pe stradă despre asta.

Din butoiul aflat în spatele nostru a răzbătut un cântecel slab. Între inflexiunile firești ale limbii era greu de spus, dar mi s-a părut că domnul Willoughby întreba ceva.

– Ține-ți gura, vierme! l-a repezit Jamie. Dacă mai scoți vreo vorbă, o să te calc pe mutră; să vedem dacă-ți place.

A urmat un chicotit ascuțit, după care s-a lăsat liniștea.

– Vrea să fie călcat pe față? am întrebat eu.

– Da. Și s-o faci tu, a spus el scurt, ridicând din umeri în semn de scuză și îmbujorându-se puternic. N-am avut timp să-i spun cine ești.

– Vorbește englezește?

– Da, într-un fel, dar nimeni nu înțelege ce spune. Vorbesc cu el mai mult în chineză.

L-am privit mirată.

– Vorbești chineză?

A dat din umeri, înclinând din cap și zâmbind vag.

– Ei, vorbesc chineza la fel de bine cum domnul Willoughby vorbește engleza, dar nu prea are cu cine conversa, așa că trebuie să se mulțumească doar cu mine.

Inima mea părea că bate normal și m-am rezemat de platforma căruței apoi mi-am coborât gluga mai mult pe frunte ca să-mi feresc fața de burniță.

– Și de unde Dumnezeu s-a ales cu numele Willoughby? am întrebat.

Deși eram curioasă în privința chinezului, eram și mai curioasă să aflu ce făcea cu el un tipograf respectabil din Edinburgh, dar ezitam să-l iscodesc pe Jamie despre viața lui. Abia întoarsă din morți, ca să zic așa, nu prea puteam să-i cer să-mi povestească imediat toate amănuntele existenței lui.

Jamie s-a frecat la nas cu o mână.

– Da, în fine. Numele lui adevărat e Yi Tien Cho. Spune că înseamnă „rezemat de cer".

– Și e prea greu de pronunțat de scoțieni?

Cunoscând caracterul insular al mai tuturor scoțienilor, nu mă surprindea că nu manifestau dorința de a se aventura în ape lingvistice ciudate. Cu talentul lui de a învăța limbi străine, Jamie era o anomalie genetică.

A zâmbit, iar dinții albi i-au strălucit în întunericul care se îndesea.

– Ei bine, nu e vorba de asta. Doar că, dacă îi pronunți numele puțin schimbat, aduce foarte

mult cu o înjurătură în galică. Am crezut că numele de Willoughby ar fi mai potrivit.

– Am înțeles.

Am considerat că în acele condiții nu se cuvenea să întreb care era acel cuvânt injurios în galică. Am privit peste umăr, dar urmăritorii dispăruseră.

Jamie a observat gestul meu și, cu un semn din cap, s-a ridicat.

– Da, acum putem pleca; probabil că flăcăii aceia s-au întors deja la tavernă.

– Nu va trebui să trecem prin dreptul ei ca să ne întoarcem la tipografie? am întrebat eu temătoare. Ori există și un drum prin spate?

Se întunecase deplin și gândul de a ne împletici printre movile de gunoaie și noroi nu-mi prea plăcea.

– A… nu. Nu mergem la atelier.

Nu i-am văzut fața, dar mi s-a părut că simt o anumită reținere în purtarea lui. Avea o locuință în alt loc din oraș? Perspectiva mi-a dat senzația unui gol lăuntric, camera de deasupra atelierului tipografic arăta sigur ca o chilie de călugăr; exista totuși o casă în care locuia familia lui? Nu avusesem vreme să schimbăm decât câteva informații esențiale. De unde să știu ce făcuse în ultimii douăzeci de ani ori ce făcea în prezent?

Cu toate acestea, Jamie se arătase foarte încântat – cel puțin să mă revadă, iar expresia gânditoare, însoțită de o încruntare, de pe fața lui putea prea bine să aibă legătură cu asociatul lui beat, iar nu cu mine.

S-a aplecat spre butoi și a spus ceva în chineză, cu accent scoțian. Au fost cele mai ciudate sunete pe care le auzisem vreodată; semănau cu țiuiturile unui cimpoi care e acordat de cineva, așa am avut impresia, susținută mult de realizarea lui.

Indiferent ce îi spusese, domnul Willoughby i-a răspuns volubil, întrerupându-se pentru a pufni și a chicoti. În cele din urmă, chinezul bondoc a ieșit din butoi, iar silueta lui măruntă s-a profilat în lumina radiată de un felinar din depărtare. A sărit din butoi cu o agilitate deosebită și imediat s-a prosternat în fața mea.

Ținând minte ce îmi spusese Jamie despre labele picioarelor, am făcut rapid un pas înapoi, dar Jamie mi-a pus mâna pe brațul meu pentru a mă calma.

– Nu, e-n regulă, englezoaico, a spus el. Își cere iertare pentru lipsa de respect de care a dat

dovadă față de tine mai devreme.

– Aha. Bine.

M-am uitat cu suspiciune la domnul Willoughby, care mormăia ceva spre pământul din fața lui. Neștiind cum să reacționez, m-am aplecat și l-am atins ușor pe cap. Se vede treaba că procedasem conform etichetei, pentru că el a sărit în picioare și a făcut câteva plecăciuni, asta până când, iritat, Jamie i-a spus să înceteze, după care ne-am întors spre Royal Mile.

Clădirea spre care ne-a condus Jamie era ascunsă discret pe o străduță aflată mai sus de Kirk of Canongate, probabil la vreo patru sute de metri depărtare de palatul Holyrood. Am văzut felinarele agățate la porțile palatului de jos și imaginea mi-a stârnit un fior slab. În scurta perioadă victorioasă a existenței lui, locuisem aproape cinci săptămâni în palat, alături de Charles Stuart. Acolo murise Colum MacKenzie, unchiul lui Jamie.

Ușa s-a deschis imediat după ce Jamie a ciocănit și toate gândurile mele despre trecut au dispărut. Cu o lumânare în mână, femeia care se uita la noi era minionă, cu părul negru și elegantă. Văzându-l pe Jamie, l-a tras înăuntru cu o exclamație de bucurie și l-a sărutat pe obraz în semn de bun venit. Am simțit un nod în stomac, dar m-am liniștit din nou când el i s-a adresat cu „madame Jeanne“. Nimeni nu i-ar fi spus astfel soției și nici unei amante, am sperat eu.

Totuși, ceva din aerul acelei femei mă neliniștea. Era sigur franțuzoaică, deși vorbea bine englezește – nu era un lucru ciudat; fiind port la mare, Edinburgh era destul de cosmopolit. Era îmbrăcată sobru, dar cu haine scumpe, din mătase groasă, croite cu pricepere, însă era mai rujată decât o scoțiană obișnuită. Dar mă tulbura felul în care se uita la mine – încruntată, cu o expresie vizibilă de dezgust.

– Domnule Fraser, a spus ea, atingându-l pe umăr pe Jamie cu un aer posesiv care nu mi-a plăcut deloc, am putea discuta ceva între patru ochi?

Întinzându-și mantia către menajera care venise să i-o ia, Jamie s-a uitat scurt la mine și a înțeles imediat situația.

– Desigur, madame Jeanne, a spus el curtenitor, întinzând o mână pentru a mă trage mai în față. Însă mai întâi permite-mi să ți-o prezint pe soția mea, madame Fraser.

Inima mea s-a oprit un moment, apoi a reînceput să bată, dar cu o forță despre care eram convinsă că a fost auzită de toți cei aflați în micul hol. Jamie m-a privit în ochi și a zâmbit, întărindu-și strânsoarea degetelor pe brațul meu.

– Soția?

Nu-mi dădeam seama dacă uimirea sau oroarea era mai pronunțată pe fața doamnei Jeanne.

– Dar, domnule Fraser… o aduci *aici?* Am crezut că… o femeie… de ajuns, dar nu e bine să insulți *jeune filles…* dar… *o soție?*

Apoi a rămas cu gura căscată, lăsând la vedere câțiva molari stricați. Într-un târziu, s-a scuturat și, cu o atitudine tulburată, a înclinat capul spre mine într-o încercare de amabilitate.

– *Bonsoir…* Madame Fraser.

– La fel și eu, sunt convinsă, am spus pe un ton politicos.

– E pregătită camera mea, *madame?* a întrebat Jamie și, fără să mai aștepte răspunsul, s-a întors spre scară, trăgându-mă după el. Vom rămâne aici peste noapte.

A aruncat o privire în urmă, către domnul Willoughby, care intrase odată cu noi. Se așezase imediat pe podea, șiroind de ploaie și cu o expresie visătoare pe fața lui mică și plată.

– Ăă…

Jamie a făcut un mic gest întrebător către domnul Willoughby și a ridicat sprâncenele spre madame Jeanne. Ea s-a holbat o clipă la micuțul chinez, apoi, revenindu-și, a bătut din palme pentru a chema menajera.

– Vezi dacă *mademoiselle* Josie e liberă, te rog, Pauline, a spus ea. Și să aduci apă caldă și prosoape curate pentru domnul Fraser și… soția sa.

A rostit ultimul cuvânt cu un soi de uimire împietrită, ca și cum tot nu credea ce i se spusese.

– A, și încă un lucru, madame, dacă ești amabilă, a adăugat Jamie, aplecându-se peste balustradă și zâmbindu-i. Soția mea ar avea nevoie de o rochie curată; a avut un accident nefericit cu garderoba ei. Ai putea găsi ceva potrivit până mâine-dimineață? Mulțumesc, madame Jeanne. *Bonsoir!*

Fără să scot o vorbă, l-am urmat pe scara în spirală până la etajul patru, ultimul, al casei. Eram mult prea preocupată de un gând care mi se învârtejea în minte. „Codoș“, așa spusese tânărul din tavernă. Cu siguranță că era vorba despre un simplu epitet – așa ceva

era absolut imposibil. Pentru Jamie Fraser pe care îl cunoscusem, era imposibil, m-am corectat eu, uitându-mă spre umerii lui lați acoperiți de haina din serj de culoare gri-închis. Dar pentru acest bărbat?

Nu știusem la ce să mă aștept, dar încăperea era una obișnuită, mică și curată, deși, dacă mă gândeam mai bine, lucru extraordinar – avea ca mobilier un scaun, un pat simplu și un lavoar cu sertare, pe care se aflau un lighean, un urcior și un sfeșnic din lut cu o lumânare din ceară, pe care Jamie a aprins-o de la cea pe care o adusese de jos.

Și-a scos haina udă și a pus-o neglijent pe scaun, apoi s-a așezat pentru a-și scoate încălțările ude.

– Dumnezeule, a exclamat el, sunt rupt de foame! Sper că bucătăreasa încă nu s-a dus la culcare.

– Jamie… am spus eu.

– Englezoaico, scoate-ți rochia, m-a îndemnat el, observând că rămăsesem lângă ușă. Ești udă leoarcă.

– Da. În fine… da. Mi-am înghițit nodul din gât, apoi am continuat. Doar că… hm, Jamie, de ce ai o cameră într-un bordel? am izbucnit eu.

Ușor stingherit, el și-a frecat bărbia.

– Iartă-mă, englezoaico. Știu că nu am făcut bine aducându-te aici, dar a fost singurul loc la care m-am gândit unde să ți se repare rochia în cel mai scurt timp, plus că tot aici puteam găsi ceva cald de mâncare. Apoi trebuia să-l duc pe domnul Willoughby undeva unde să nu mai dea de belea, și cum trebuia să venim aici în orice caz… ei bine – a aruncat o privire spre pat – e mult mai comod decât pătuțul meu de la atelier. Dar probabil că am avut o idee proastă. Putem pleca, dacă simți că nu e…

– Nu mă deranjează asta, l-am întrerupt eu. Întrebarea este: de ce ai o cameră într-un bordel? Ești un client atât de bun încât…?

– Client? S-a uitat fix la mine, cu sprâncenele ridicate. Aici? Dumnezeule, englezoaico, dar ce crezi că sunt?

– Să mă ia naiba dacă știu, am spus eu. Tocmai de aceea te întreb. Vrei să-mi răspunzi?

El și-a privit o clipă ciorapii din picioare, mișcându-și degetele pe podeaua din scândură. În cele din urmă, a ridicat ochii spre mine și mi-a zis, calm:

– Așa cred. Nu sunt mușteriul lui Jeanne, în schimb ea este clienta mea – și încă una bună. Îmi păstrează o încăpere pentru că sunt deseori plecat cu treburi și astfel am un loc în care să găsesc mâncare și un pat să dorm la orice oră ar fi. Camera face parte dintr-o înțelegere cu ea.

Îmi ținusem răsuflarea. Acum am expirat repede o parte din aerul din plămâni.

– Bine, am spus. Atunci, presupun că următoarea întrebare este: ce treabă are proprietara unui bordel cu un tipograf?

Mi-a trecut prin minte gândul absurd că poate Jamie tipărea reclame pentru madame Jeanne, dar l-am alungat imediat.

– Ei bine, nu, a spus el rar. Nu cred că asta e întrebarea.

– Nu?

– Nu.

Cu o mișcare fluidă, s-a ridicat de pe pat și s-a oprit în fața mea, suficient de aproape ca să ridic ochii spre chipul lui. Brusc, am simțit dorința instinctivă de a mă retrage, dar nu am făcut-o, în mare măsură pentru că nu aveam cum.

– Englezoaico, întrebarea este: de ce te-ai întors? a spus el încet.

– O întrebare al naibii de bună! Mi-am lipit palmele strâns de lemnul aspru al ușii. Tu *de ce* crezi că m-am întors, lua-te-ar naiba!

– Nu m-am gândit.

Glasul moale era rece, dar chiar în lumina slabă am putut vedea pulsul bătându-i în gât, pe porțiunea desfăcută a cămășii.

– Ai venit ca să-mi fii din nou soție? Ori doar ca să-mi aduci vești despre fiica mea?

Ca și cum și-ar fi dat seama că prezența lui atât de aproape de mine mă intimida, s-a întors brusc și s-a îndreptat spre fereastră, ale cărei obloane scârțâiau în bătaia vântului.

– Ești mama copilului meu... doar pentru asta îți datorez sufletul... pentru faptul că viața mea nu s-a scurs zadarnic, pentru faptul că am un copil în siguranță.

S-a întors spre mine și m-a privit cu hotărâre în ochi.

– Dar a trecut multă vreme de când noi am fost ca unul, englezoaico. Tu ți-ai trăit viața – acolo –, iar eu am avu-o pe-a mea aici. Nu știi nimic despre ce am făcut sau ce am fost. Ai venit acum pentru că ai vrut ori pentru că ai simțit că așa trebuia?

Am simțit un nod în gât, dar l-am privit în ochi.

– Am venit abia acum pentru că înainte… am crezut că murișeși. Am crezut că ai murit la Culloden.

Și-a coborât ochii spre pervaz, de unde a ridicat o aschie.

– Da, înțeleg, a spus el încet. Ei bine… trebuia să mor. Rămas cu ochii la aschia de lemn, a zâmbit amar. Am încercat din greu.

Apoi m-a privit din nou.

– Și cum ai aflat că nu murisem? Ori unde eram, fiindcă veni vorba?

– Am fost ajutată. Un tânăr istoric, pe nume Roger Wakefield, a descoperit niște documente; el te-a găsit în Edinburgh. Iar când am văzut „A. Malcolm", mi-am dat seama… M-am gândit că tu ești acela…

Aveam timp mai târziu să îi explic detaliile.

– Da, am înțeles. Și apoi ai venit. Și totuși… de ce?

L-am privit un moment fără să răspund. Ca și cum ar fi simțit nevoia de aer ori pentru a-și găsi o preocupare, a deschis pe jumătate ivărul obloanelor, ceea ce a făcut ca încăperea să fie invadată de susurul apei și de mirosul răcoros și proaspăt al ploii.

– Sugerezi cumva că nu vrei să rămân? am întrebat eu. Pentru că, dacă așa stau lucrurile… cum să zic, știu că acum ai viața ta… poate ai și alte legături.

În ciuda vuietului furtunii și a bătăilor inimii, cu simțurile neobișnuit de ascuțite, auzeam sunetele slabe de activitate din toată casa. Palmele îmi erau umede și mi le-am șters pe furiș de fustă.

De la fereastră, el s-a întors ca să se uite la mine.

– Iisuse! a exclamat. Cum să nu te doresc? Acum avea fața palidă, iar ochii îi erau neobișnuit de sclipitori. Englezoaico, am tânjit după tine vreme de douăzeci de ani, a zis el încet. Nu știi asta? Iisuse Hristoase! Adierea de afară i-a răsfirat buclele din jurul feței și,

impacientat, și le-a dat deoparte. Dar nu mai sunt omul pe care îl cunoșteai, mai ales după douăzeci de ani, nu? Cu un gest de frustrare, s-a întors cu spatele. Acum ne cunoaștem mai puțin decât atunci când ne-am căsătorit.

– Vrei să plec?

Sângele îmi bubuia în urechi.

– Nu! s-a răsucit el cu repeziciune spre mine și m-a strâns de umăr, făcându-mă să mă retrag fără să vreau. Nu, a repetat, ceva mai încet. Nu am vrut să pleci înapoi. Ți-am spus-o și am vorbit serios. Însă… trebuie să știu. Și-a plecat capul spre mine, cu chipul îmbujorat din pricina întrebării tulburătoare. Mă vrei? a șoptit el. Englezoaico, mă dorești – și riști pentru bărbatul care sunt acum, de dragul celui pe care l-ai cunoscut cândva?

Am simțit un puternic val de ușurare, amestecat cu suferință. Valul năvălea de la mâna lui, de pe umărul meu, spre vârful degetelor de la picioare, făcând-mă să mi se înmoaie încheieturile.

– E mult prea târziu ca să întrebi asta, am zis și am întins o mână pentru a-i atinge obrazul, pe care barba aspră începuse să apară. Mi s-a părut moale sub atingerea degetelor, ca un pluș ceva mai aspru. Pentru că eu am riscat deja tot ce aveam. Însă, indiferent ce ai fi acum, Jamie Fraser... da. Da, te doresc.

Lumina lumânării a strălucit albastră în ochii lui când a întins cealaltă mână spre mine, iar eu am pășit fără nicio vorbă în îmbrățișarea lui. Mi-am rezemat fața de pieptul lui, uimită de senzația pe care o aveam ținându-l în brațe; masiv, solid și cald. Adevărat, în anii de dor după o fantomă pe care nu o puteam atinge.

Dezlipindu-se de mine după o clipă, el m-a măsurat și mi-a atins delicat obrazul, schițând un zâmbet.

– Ai un curaj diavolesc, știai? Dar mereu ai fost așa.

Am încercat să îi zâmbesc, dar buzele îmi tremurau.

– Dar cu tine cum e? De unde știi *cum* sunt? Nu știi ce am făcut în ultimii douăzeci de ani. S-ar putea să fi devenit o persoană oribilă!

Zâmbetul de pe buze i-a luminat privirea, umplând-o de veselie.

– S-ar putea să te fi schimbat. Dar, știi ceva, englezoaico? Nu cred că îmi pasă.

Am rămas privindu-l încă o clipă, apoi am oftat atât de adânc, încât am făcut să pocnească alte câteva cusături din corsajul rochiei.

– Nici mie.

Mi s-a părut absurd să mă arăt sfioasă, dar așa eram. Aventurile serii, precum și vorbele pe care mi le adresase deschiseseră hăul realității – cei douăzeci de ani pe care nu îi trăiserăm împreună, care se căscau între noi, dar și viitorul necunoscut care ni se așternea în față. Acum ajunseserăm în locul în care urma să ne cunoaștem din nou și să descoperim dacă eram aceiași doi oameni care existaseră cândva ca unul ori dacă vom putea redeveni una și aceeași persoană.

Un ciocănit în ușă a detensionat atmosfera. O micuță slujnică ne-a adus tava cu masa de seară. A înclinat capul vag spre mine, i-a zâmbit lui Jamie, apoi a așezat mâncarea pe masă – carne rece, supă fierbinte și pâine caldă din ovăz, cu unt –, după care a întețit focul cu mâini pricepute și iuți, după care ne-a lăsat singuri, murmurând:

– Noapte bună vă doresc!

Am mâncat fără să ne grăbim, discutând precaut despre lucruri banale; eu i-am povestit cum ajunsesem de la Craigh na Dun până la Inverness și l-am făcut să râdă vorbindu-i despre domnul Graham și micuțul Georgie. La rândul lui, el mi-a povestit despre domnul Willoughby; cum îl găsise pe micuțul chinez, pe jumătate mort de foame și beat criță, zăcând în spatele unui șir de butoaie la Burntisland, unul dintre porturile din apropiere de Edinburgh.

Nu am spus multe despre noi, dar, în timp ce am mâncat, urmărindu-i mâinile lungi și frumoase când a turnat vin și a tăiat carnea, răsucirea torsului puternic pe sub cămașă, precum și linia grațioasă a gâtului și a umerilor când s-a aplecat să ia de jos un șervet căzut pe podea, am devenit tot mai conștientă de trupul lui. O dată sau de două ori, mi s-a părut că și privirea lui a zăbovit asupra mea în același fel, însă el și-a mutat iute ochii de fiecare dată, ferindu-și-i ca să nu îmi dau seama ce văzuse sau simțise.

Când cina a luat sfârșit, același gând ne trecea amândurora prin minte. Nici nu se putea altfel, având în vedere locul în care ne aflam. M-am simțit străbătută de un fior de teamă, amestecată cu speranță.

În cele din urmă, el și-a golit paharul de vin, l-a așezat pe masă și m-a privit direct în ochi.

– Vrei să…

S-a oprit, îmbujorarea subliniindu-i trăsăturile, dar mi-a întâlnit ochii, și-a înghițit nodul din gât și a continuat:

– Înseamnă că te culci cu mine, da? Cum să spun, s-a grăbit el să continue, e frig și amândoi suntem uzi și…

– Și nu avem scaune, am încheiat eu. De acord.

Mi-am smuls mâna din strânsoarea degetelor lui și m-am întors spre pat, cuprinsă de un amestec bizar de emoție și ezitare care m-a făcut să respir precipitat.

El și-a scos grăbit pantalonii și ciorapii, apoi mi-a aruncat o privire.

– Iartă-mă, englezoaico; trebuia să-mi dau seama că vei avea nevoie de ajutor ca să-ți desfaci șireturile.

Așadar, n-a dezbrăcat prea des femei, mi-am zis, după care m-am oprit, iar buzele mele s-au arcuit într-un zâmbet.

– Păi, nu e vorba de șireturi, am murmurat, dar dacă m-ai ajuta puțin la spate…

Mi-am așezat deoparte mantia și m-am întors cu spatele spre el, ridicându-mi părul pentru a lăsa la vedere partea de sus rochiei.

A urmat o tăcere care i-a trădat nedumerirea. Apoi i-am simțit degetul coborând de-a lungul șirei spinării.

– Ce e ăsta? a întrebat el mirat.

– Se numește fermoar, am explicat zâmbind, deși el nu mă putea vedea. Vezi capătul acela de sus? Prinde-l între degete și trage de el în jos.

Dinții fermoarului s-au despărțit cu un sunet mut ca o sfâșiere, iar rochia creată de Jessica Gutenburg a fost eliberată de pe trupul meu. Mi-am scos brațele din mâneci și am lăsat-o să cadă grea în jurul picioarelor, întorcându-mă spre Jamie înainte de a-mi pierde curajul.

Șocat de acea bruscă lepădare de crisalidă, el a făcut imediat un pas înapoi. Apoi a clipit des și m-a privit în ochi.

Am rămas în fața lui, fără nimic pe mine în afara pantofilor și a ciorapilor roz din mătase, prinși cu jartiere. Mă copleșea dorința de a îmbrăca rochia, oricum era ea, dar m-am opus ispitei. Mi-am îndreptat spinarea, am ridicat bărbia și am așteptat.

El nu a scos niciun cuvânt. Ochii i-au strălucit în lumina lumânării când a dat încet din cap, însă el încă stăpânea trucul de a-și ascunde gândurile înapoia acelei măști indescifrabile.

– Nu spui nimic? am întrebat eu în cele din urmă, cu glas ușor tremurător.

El a deschis gura, dar nu a putut articula nicio vorbă. A clătinat încet din cap, într-o parte și-n alta.

– Iisuse, a șoptit în cele din urmă. Claire… ești cea mai frumoasă femeie pe care am văzut-o vreodată.

– Cred că ai început să-ți pierzi vederea, am zis eu cu convingere. Probabil că ai glaucom; ești prea tânăr pentru a avea cataractă.

La auzul vorbelor mele, a râs nesigur, apoi am văzut că de fapt chiar fusese orbit – ochii lui luceau de umezeală, deși acum zâmbea. A clipit de câteva ori, apoi a întins o mână în față.

– Am ochi ca de șoim, a spus el, la fel de convins, și întotdeauna i-am avut așa. Vino mai aproape.

Oarecum rezervată, i-am prins mâna și am ieșit din adăpostul nepotrivit oferit de resturile rochiei mele. M-a tras cu blândețe spre el până am ajuns între genunchii lui, în timp ce el s-a așezat pe pat. Apoi m-a sărutat blând, câte o dată pe fiecare sân, apoi și-a apăsat capul între ei, iar eu i-am simțit răsuflarea caldă pe piele.

– Sânii tăi au culoarea fildeșului, a spus el încet, pronunțând cuvântul diferit, într-un fel în care scoțienii din Highland îl rosteau când erau cu adevărat impresionați de ceva.

A ridicat mâna pentru a cuprinde un sân, degetele lui bronzate în întuneric contrastând cu luciul palid al pielii mele.

– Doar văzându-i, atât de plini și de rotunzi... Iisuse, aș putea rămâne cu capul sprijinit de ei o veșnicie. Dar să te ating, englezoaica mea… care ai pielea precum catifeaua albă și liniile lungi ale trupului tău…

A tăcut, iar eu i-am simțit mușchii gâtului mișcându-se când a înghițit în sec, în vreme ce mâna lui a coborât pe linia curbată a taliei și a șoldurilor mele, dar și pe rotunjimile feselor și ale coapselor.

– Doamne Dumnezeule! a exclamat el, la fel de slab. N-aș fi în stare, englezoaico, să te privesc și să nu te mângâi, să nu te am aproape de mine și să nu te doresc.

A ridicat capul și m-a sărutat în dreptul inimii, apoi și-a lăsat mâna să alunece peste curbura delicată a pântecului meu, trasând cu delicatețe urmele lăsate de nașterea Briannei.

– Chiar… chiar nu te deranjează? am ezitat eu, trecându-mi degetele peste burtă.

El mi-a zâmbit cu o expresie pe jumătate întristată. A șovăit o clipă, apoi și-a ridicat poala cămășii.

– Dar pe tine? m-a întrebat.

Cicatricea se întindea de la mijlocul coapsei până la zona inghinală, un țesut albicios și răsucit de aproape treizeci de centimetri lungime. Nu mi-am putut reține un icnet când am văzut-o și m-am lăsat în genunchi alături de el.

Mi-am lipit obrazul de coapsa lui, ținându-mă strâns de piciorul lui, ca și cum aș fi vrut să îl rețin – așa cum nu reușisem să o fac în trecut. Am simțit pulsarea profundă și lentă a sângelui prin artera femurală pe sub buricele degetelor – la cel mult trei centimetri de adâncitura urâtă a cicatricei răsucite.

– Nu te sperie și nici nu te îngrețoșează, englezoaico? a întrebat el, mângâindu-mă pe păr.

Am ridicat capul și m-am uitat la chipul lui.

– Sigur că nu!

– Bine, cum zici. A întins o mână ca să mă mângâie pe abdomen, rămânând cu ochii adânciți în ai mei. Și dacă porți cicatricele propriilor tale bătălii, englezoaico, a spus el slab, ele nu mă tulbură nici pe mine.

M-a ridicat spre pat, alături de el, și s-a aplecat să mă sărute. Mi-am lepădat pantofii și am ridicat picioarele, simțind căldura lui prin țesătura cămășii.

Cu o mână am găsit nasturele de sus și m-am chinuit să îl desfac.

– Vreau să te văd.

– Ei bine, nu prea ai ce vedea, englezoaico, a spus el râzând nu tocmai sigur pe sine. Însă, orice ar fi, e al tău... dacă ți-l dorești.

Și-a scos cămașa peste cap și a azvârlit-o pe podea, după care s-a aplecat pe palme, expunându-și corpul.

Nu știam la ce ar fi trebuit să mă aștept. În realitate, imaginea trupului său dezgolit mi-a

tăiat răsuflarea. Rămăsese la fel de înalt, desigur, și minunat dăltuit, cu oasele lungi, zvelte și musculoase, elegante și puternice. A lucit în lumina lumânării, ca și cum lumina ar fi radiat dinlăuntrul lui.

Se schimbase, bineînțeles, dar schimbarea era subtilă; de parcă ar fi fost băgat într-un cuptor și gătit până căpătase un aspect dur. Arăta ca și cum mușchii și pielea i se strânseseră ceva mai mult pe oase, astfel că părea mai bine închegat; niciodată nu mi se păruse stângaci, însă atitudinea lui băiețească și ușor relaxată dispăruse.

Pielea i se mai înnegrise puțin, având acum o culoare auriu-deschis, aproape de bronz pe față și pe gât, pălind de-a lungul corpului până la alb pur, străbătut de venele albăstrui din scobitura coapselor. Părul pubian alcătuia un smoc feroce și roșcat și era evident că nu mințise; mă dorea, și încă foarte mult.

Ochii mei i-au întâlnit pe ai lui, iar buzele lui s-au arcuit brusc.

– Ți-am spus cândva că voi fi sincer față de tine, englezoaico.

Am râs, deși ochii mă usturau din pricina lacrimilor și m-am simțit copleșită de un val de emoție confuză.

– Și eu.

Ezitând, am întins o mână spre el și el mi-a luat-o într-a lui. Forța și căldura ei m-au uimit, așa că am tresărit slab. Apoi mi-am sporit strânsoarea, iar el s-a ridicat în picioare cu fața spre mine.

Șovăind stângaci, am rămas nemișcați. Ne percepeam cu intensitate unul pe celălalt – cum se putea altfel? Eram într-o încăpere mică, iar atmosfera era încărcată cu o energie precum electricitatea statică, îndeajuns de puternică pentru a deveni vizibilă. Am avut o senzație de groază viscerală, ca atunci când te afli în vârful unui montaigne russe.

– Ești la fel de speriat ca și mine? am întrebat eu în cele din urmă și în urechi mi-a răsunat propria voce răgușită.

El m-a cercetat cu atenție și a ridicat o sprânceană.

– Nu credeam că voi fi. Ți s-a făcut piele de găină. Englezoaico, ți-e teamă sau doar ți-e frig?

– Și una, și alta, am spus, iar el a râs.

– Atunci urcă în pat.

A dat drumul mâinii mele și s-a aplecat pentru a da plapuma deoparte. Nu am încetat să tremur nici când el s-a strecurat alături de mine, deși căldura radiată de trupul lui a venit ca un șoc fizic.

– Dumnezeule, dar nu ți-e frig! am exclamat eu.

M-am întors spre el și i-am perceput căldura pe pielea mea, din cap până în picioare. Atrasă instinctiv, m-am lipit strâns de el, tremurând. Mi-am simțit sfârcurile întărite presate de pieptul lui, dar și șocul neașteptat al pielii lui dezgolite lipite de a mea.

A râs oarecum nesigur.

– Nu, nu mi-e frig. Cred că mi-e teamă, nu?

M-a cuprins delicat cu brațele, iar eu i-am atins pieptul, simțind sub degete sute de minuscule asperități ale pielii de găină izvorându-mi sub degete printre părul cârlionțat și roșcat.

– Când ne-am temut unul de celălalt, am șoptit eu, în noaptea nunții noastre, m-ai ținut de mâini. Ai spus că va fi mai ușor dacă ne atingem.

El a scos un mic sunet când, cu vârful unui deget, i-am găsit sfârcul.

– Da, așa am făcut, a spus el, gâfâind. Dumnezeule, mai atinge-mă ca atunci.

Și-a încordat brațele brusc, strângându-mă aproape de el.

– Atinge-mă, a spus din nou încet, și lasă-mă să te ating, englezoaico.

Mâna lui m-a cuprins, mângâind, atingând, iar sânul meu a ajuns tare și greu în palma lui. Am continuat să tremur, dar acum tremura și el.

– Când ne-am căsătorit, mi-a șoptit și i-am simțit respirația caldă pe obraz, și te-am văzut acolo, atât de frumoasă în rochia ta albă, nu m-am gândit decât la momentul în care vom rămâne singuri, ca să îți pot desface șireturile și să te văd goală în pat, alături de mine.

– Mă vrei acum? am șoptit și l-am sărutat în scobitura de deasupra claviculei. Pielea lui bronzată mi s-a părut puțin sărată, iar părul îi mirosea a fum de lemne și a masculinitate înțepătoare.

El nu mi-a răspuns, dar s-a mișcat brusc și i-am simțit tăria, rigidă, lipită de pântecul meu.

Ceea ce m-a făcut să mă lipesc mai strâns de el au fost groaza, dar și dorința. Îl voiam,

desigur; sânii mă dureau, iar pântecul îmi era încordat, valul neobișnuit de dorință devenise alunecos între picioarele mele, care s-au desfăcut pentru a-l primi. Dar la fel de puternică precum pofta trupească era dorința de a fi posedată, de a fi luată în stăpânire de el, de a-mi înăbuși îndoielile în momentele de asprime, de a fi posedată cu tărie și a uita de mine.

Am simțit îndemnul de a o face tremurând în mâinile care mi-au cuprins fesele, în tresărirea coapselor lui, înfrânată când el s-a oprit.

Fă-o, am gândit, cuprinsă de suferința provocată de spaimă. Pentru numele lui Dumnezeu, fă-o acum și să nu te porți blând!

N-am putut rosti acele vorbe. Am văzut dorința pe chipul lui, dar nu am putut vorbi; era deopotrivă prea devreme și prea târziu pentru a folosi astfel de cuvinte între noi.

Însă noi împărtășiserăm un alt limbaj, iar trupul meu și l-a reamintit. Mi-am apăsat coapsele brusc de el, prinzându-l de fese strâns cu palmele. Mi-am întors fața în sus ca să fiu sărutată, iar în același moment, el s-a aplecat grăbit să mă sărute.

El m-a lovit cu fruntea în nas și am simțit o durere ascuțită. Ochii mi-au lăcrimat din belșug și m-am întors, prinzându-mi fața între palme.

– Au!

– Iisuse, te doare, Claire?

Clipind ca să îndepărtez lacrimile, i-am văzut fața și expresia de îngrijorare.

– Nu, am spus prostește. Dar cred că mi-ai spart nasul.

– Nu, nu e spart, a spus el cu blândețe, pipăindu-mi rădăcina nasului. Când se întâmplă așa ceva, auzi un zgomot urât de strivire și sângerezi ca un porc înjunghiat. Nu ai nimic.

M-am pipăit ușor sub nări, dar avusese dreptate; nu sângeram. În plus, durerea se stinsese rapid. Dându-mi seama de asta, am mai înțeles că el se afla deasupra mea, eu, cu picioarele desfăcute sub el, iar membrul lui abia atingându-mă, la un fir de păr depărtare de momentul decisiv.

Am observat expresia de înțelegere din ochii lui. Niciunul dintre noi nu s-a clintit și amândoi abia respiram. Apoi el a inspirat adânc, umflându-și pieptul, și m-a prins de încheieturile mâinilor cu o singură mână. Mi le-am smuls și le-am așezat peste cap, iar el m-a țintuit acolo, corpul meu rămânând arcuit și încordat, dar și neajutorat sub el.

– Dă-mi gura ta, englezoaico, a spus el încet și s-a aplecat spre mine.

Capul lui a ascuns lumina lumânării și nu am văzut nimic în afară de o strălucire pierită și întunecimea pielii când buzele lui le-au atins pe ale mele. Cu blândețe, abia atingând, apoi apăsând, fierbinte, și eu am deschis gura cu un gâfâit slab, iar limba lui a căutat-o pe-a mea.

L-am mușcat de buză și, surprins, el s-a retras puțin.

– Jamie, am spus aproape lipită de buzele lui și simțindu-i răsuflarea caldă. Jamie!

Era tot ce puteam spune, dar coapsele mele au urcat către el și am repetat mișcarea, îndemnând la violență. Mi-am întors capul și mi-am înfipt dinții în umărul lui.

El a scos un sunet gros din gâtlej și m-a pătruns cu forță. Eram strâmtă ca o fecioară și am scos un țipăt, arcuindu-mă sub el.

– Nu te opri! i-am spus. Pentru numele lui Dumnezeu, nu te opri!

Trupul lui m-a auzit și a răspuns cu același limbaj, iar strânsoarea din jurul încheieturilor mele a sporit când el m-a pătruns cu tărie, forța mișcării atingându-mi pântecul la fiecare mișcare.

Apoi mi-a eliberat încheieturile mâinilor și a căzut pe jumătate peste mine, iar greutatea lui m-a țintuit de pat când a băgat mâinile dedesubtul meu, apucându-mi coapsele cu putere și imobilizându-mă.

Am scâncit și m-am zvârcolit, iar el m-a mușcat de umăr.

– Stai nemișcată, mi-a spus la ureche.

Eram nemișcată, pentru că nu mă puteam clinti. Am rămas strânși unul de altul, vibrând. Am simțit niște bătăi în dreptul coastelor, dar nu mi-am dat seama dacă erau ale inimii mele ori ale inimii lui.

Apoi s-a mișcat în mine, foarte puțin, o întrebare a cărnii. Era de ajuns; drept răspuns, am tresărit, țintuită fără sorți de scăpare sub el, și am simțit spasmele orgasmului meu lovindu-l, strângându-l și eliberându-l, îndemnându-l să mi se alăture.

El s-a ridicat pe ambele mâini, cu spinarea arcuită și capul lăsat pe spate, cu ochii închiși și respirând greu. Apoi, foarte încet, și-a plecat capul în față și a deschis ochii. M-a privit cu o tandrețe de nespus, iar lumina lumânării a lucit o clipă pe obrajii umezi, probabil sudoare sau poate lacrimi.

– Vai, Claire! a șoptit el. O, Doamne, Claire!

Și orgasmul lui a început, adânc în mine, fără să se miște, tremurând din tot corpul, astfel că și brațele i-au vibrat, iar firele roșcate de păr au licărit în lumina difuză, după care a lăsat capul în jos și a scos un fel de oftat; părul îi acoperea fața când se descărca, fiecare tresărire și pulsație a cărnii lui între picioarele mele stârnind un ecou în carnea mea.

Când s-a terminat, a rămas peste mine îndelung, nemișcat ca o piatră. Apoi, foarte delicat, s-a lăsat în jos, și-a apăsat capul de al meu și a rămas întins ca și cum ar fi fost mort.

Într-un târziu, am reușit să ies din acea stare de perplexitate profundă, satisfăcută și am ridicat o mână pe care am așezat-o peste locul în care pulsul bătea încet și puternic, exact la baza sternului.

– Cred că e ca mersul pe bicicletă, am spus eu.

Îmi rezemasem capul în curbura umărului lui, iar mâna mea își făcea de lucru cu buclele dese, aurii-roșiatice de pe pieptul lui. Știai că ai avut mai multe fire de păr pe piept decât ai acum?

– Nu, a spus el, cu voce somnoroasă, nu le-am numărat mereu. Înseamnă că bicicletele au mai mult păr pe piept?

Întrebarea m-a luat prin surprindere, astfel că am izbucnit în râs.

– Nu, am spus. Înseamnă că ne-am amintit ce trebuie să facem, așa cum trebuie.

Jamie a deschis un ochi și s-a uitat la mine, analizându-mă.

– Ar trebui să fiu un prostănac fără pereche să uit *așa ceva*, dar încă nu mi-am pierdut toate calitățile.

Am rămas nemișcați multă vreme, simțindu-ne unul altuia răsuflarea, percepând orice tresărire și schimbare a poziției celuilalt. Stăteam bine împreună, capul meu, cuibărit în adâncitura umărului lui, corpul lui cald sub atingerea mea, deopotrivă familiar și straniu, așteptând să fie redescoperit.

Clădirea era solidă, iar zgomotul furtunii de afară acoperea cele mai multe sunete dinăuntrul ei, însă când și când se auzeau zgomote discrete de pași și de voci la etajul de dedesubt; un râs gros, masculin, ori vocea ridicată a unei femei, care flirta în mod

profesionist.

Auzind acestea, Jamie s-a foit oarecum stânjenit.

– Poate era mai bine să te duc la o tavernă, a spus el. Doar că…

– Nu-i nimic, l-am asigurat eu. Deși, trebuie să recunosc, dintre toate locurile în care îmi imaginasem că voi fi cu tine din nou, niciodată nu m-am gândit că va fi un bordel. Am șovăit o clipă, pentru că nu voiam să insist, însă curiozitatea m-a învins. Tu… hm… tu deții locul ăsta, Jamie?

El s-a retras puțin și m-a privit de sus.

– Eu? Dumnezeule mare, englezoaico, drept cine mă crezi?

– Cum să-ți zic, n-am de unde să știu, nu? am spus eu cu glas destul de hotărât. Primul lucru pe care l-ai făcut când te-am găsit a fost să leșini și, imediat ce te-am pus pe picioare, am fost atacată într-o tavernă și vânată prin Edinburgh în tovărășia unui chinez bizar, ajungând apoi într-un bordel a cărui patroană pare să fie în relații foarte bune cu tine, dacă-mi permiți să o spun.

Jamie se înroșise până în vârful urechilor și, deși indignat, părea gata să izbucnească în râs.

– Apoi te dezbraci, susții că ești o persoană îngrozitoare, cu un trecut depravat, și mă atragi în pat. Ce te-ai *aștepta* să cred?

Hohotul lui de râs a acoperit totul.

– În fine, englezoaico, nu sunt un sfânt, a spus el. Dar nici codoș.

– Mă bucur să aud asta, am zis, iar după o scurtă pauză l-am întrebat: Vrei să-mi spui ce ești ori vrei să enumăr variantele supărătoare până când mă apropii de adevăr?

– A, chiar așa? a spus el, întărâtat de sugestie. Și care e cea mai bună bănuială a ta?

M-am uitat cu atenție la el. Stătea zâmbindu-mi, întins între așternuturile mototolite, cu un braț petrecut sub cap.

– Ei bine, pun rămășag pe lenjeria mea că nu ești tipograf, am spus.

Zâmbetul i s-a lățit.

– De ce nu?

L-am împuns cu răutate în coaste.

– Ești mult prea în formă. Cei mai mulți bărbați trecuți de patruzeci de ani încep să se rotunjească la mijloc, iar tu nu ai pus niciun gram în plus.

– Asta fiindcă nu am pe nimeni care să-mi gătească, a zis el cu tristețe. Dacă ai mânca în taverne tot timpul, nici tu nu te-ai îngrășa. Din fericire, se pare că tu mănânci cum se cuvine.

M-a bătut cu palma familiar peste fese, ferindu-se când i-am lovit mâna.

– Nu încerca să-mi distragi atenția, am spus eu cu demnitate. În orice caz, nu puteai avea asemenea mușchi doar lucrând la tiparniță.

– Englezoaico, ai încercat vreodată să lucrezi la așa ceva? m-a întrebat, ridicând o sprânceană ironic.

– Nu, am zis, încruntându-mă gânditoare. Să înțeleg că te-ai apucat de jafuri la drumul mare?

– Nu, a spus el, rânjind și mai abitir. Mai încearcă.

– Delapidare.

– Nu.

– Ei bine, presupun că nu răpești persoane care să fie apoi răscumpărate, am zis, apoi am început să enumăr alte posibilități pe degete. Mici hoții? Piraterie? Nu, imposibil, decât dacă nu mai suferi de rău de mare. Cămătărie? Nu prea cred.

Am coborât mâna și l-am privit drept în ochi.

– Ultima oară când te-am văzut erai trădător, dar asta nu-ți prea asigură mijloacele de trai necesare.

– A, încă sunt trădător, m-a asigurat el. Doar că, în ultima vreme, nu am fost condamnat.

– *În ultima vreme?*

– Englezoaico, am petrecut câțiva ani în închisoare pentru trădare, a explicat el, pe un ton destul de sumbru. Pentru Revoltă. Dar asta s-a întâmplat cu mult timp în urmă.

– Da, știu.

El a făcut ochii mari.

– Știi?

– Asta și încă ceva, am încuviințat. O să-ți povestesc mai târziu. Dar lăsându-le pe toate deoparte deocamdată și revenind la subiectul discuției noastre, ce faci pentru a-ți asigura traiul?

– Sunt tipograf, a răspuns el, surâzând larg.

– *Și* trădător?

– Și trădător, a confirmat el, dând din cap. În ultimii doi ani am fost arestat pentru răzvrătire de șase ori, iar atelierul mi-a fost confiscat de două ori, însă tribunalul nu a reușit să dovedească nimic.

– Și ce se va întâmpla dacă, la un moment dat, tribunalul reușește să găsească dovada?

– A, a spus el nepăsător, fluturându-și mâna liberă prin aer, mă așteaptă stâlpul infamiei. Țintuirea de urechi. Biciuirea. Închisoarea. Exilul. Cam așa ceva. Probabil că voi scăpa de spânzurătoare.

– Ce ușurare! am exclamat eu sec.

Mă simțeam un om de nimic. Nici măcar nu încercasem să îmi imaginez cum era viața lui, dacă l-aș fi găsit. Acum, după ce se întâmplase asta, eram oarecum luată prin surprindere.

– Te-am avertizat, a spus el.

Aerul glumeț dispăruse, iar ochii lui albaștri mă priveau cu seriozitate și atenție.

– Adevărat, am spus eu, inspirând adânc.

– Acum vrei să pleci?

Vorbea destul de degajat, dar l-am observat încleștându-și degetele pe o cută a plăpumii, astfel că încheieturile lui păreau albe în contrast cu pielea bronzată.

– Nu, am spus eu, zâmbind cât am putut de convingător. Nu m-am întors doar ca să fac încă o dată dragoste cu tine. Am venit să rămân alături de tine... dacă mă vrei, am încheiat cu ezitare.

– Dacă te vreau!

A expirat profund și, ținându-și picioarele încrucișate, s-a ridicat în capul oaselor ca să se uite la mine. A întins brațele și mi-a prins mâinile într-ale sale.

– Nici nu-ți pot spune ce am simțit când te-am atins astăzi, englezoaico, și când mi-am dat seama că ești aievea, a spus el.

Și-a plimbat privirea peste trupul meu, iar eu am simțit căldura lui, dorința, dar și propria mea căldură contopindu-se cu a lui.

– Să te regăsesc… și apoi să te pierd…

S-a oprit, încercând să-și înghită nodul din gât.

I-am atins fața, trasându-i cu degetele liniile fine ale pomeților și ale maxilarului.

– Nu mă vei pierde, l-am încredințat. De-acum încolo, nu.

Am zâmbit și i-am netezit bucla de păr roșcat și des după ureche.

– Nici măcar dacă voi descoperi că ai comis păcatul bigamiei și te-ai îmbătat în public.

A tresărit brusc la auzul vorbelor mele, și eu, șocată, mi-am retras mâna.

– Ce s-a întâmplat?

– Păi… a făcut el și s-a oprit. Și-a țuguiat buzele și mi-a aruncat o privire. Doar că…

– Doar ce? E ceva ce nu mi-ai spus?

– Păi, tipărirea de pamflete care cheamă la revoltă nu e chiar atât de profitabilă, a spus el drept explicație.

– Cred că nu, am zis, iar inima a început să-și iuțească din nou bătăile la perspectiva altor revelații. Ce altceva ai mai făcut?

– Ei bine, ceva contrabandă, a zis el pe un ton de scuză. Pe lângă munca mea.

– Ești *contrabandist?* m-am mirat, privindu-l fix. Ce aduci?

– Păi, mai mult whisky, dar și rom, din când în când, și ceva vinuri franțuzești și batist.

– Deci asta era! am spus. Piesele de puzzle se așezaseră cum trebuia – domnul Willoughby, docurile din Edinburgh și enigma locului în care ne aflam. Deci asta e legătura ta cu bordelul, cu madame Jeanne pe care o numești clientul tău?

– Exact, a dat el din cap. Merge foarte bine; când băutura sosește din Franța, o depozităm într-una dintre pivnițele de jos. Îi vindem o parte din ea direct lui Jeanne; iar ea are grijă de o parte din marfă pentru noi până o putem da mai departe.

– Aha. Și, ca parte a aranjamentului…, am spus eu cu delicatețe, tu, ăă…

Și-a mijit ochii albaștri.

– Răspunsul la ceea ce-ți închipui e nu, englezoaico, a zis el foarte hotărât.

– A, chiar așa? am spus, extrem de încântată. Mi-ai citit gândurile, da? Și ce-mi închipuiam?

– Te întrebai dacă primesc o parte din bani în natură, nu?

A ridicat o sprânceană spre mine.

– Da, așa e, am recunoscut. Deși nu e treaba mea.

– Nu e, zici.

A ridicat ambele sprâncene și m-a prins de umeri, apoi s-a aplecat spre mine.

– Da, am răspuns pe nerăsuflate. Și tu nu…?

– Nu. Vino-ncoace!

M-a cuprins cu brațele și m-a tras mai aproape. Memoria trupului e diferită de a minții. Când gândeam, mă întrebam, mă îngrijoram, eram stângace și greoaie, dibuind drumul. Fără amestecul gândirii conștiente, trupul meu îl cunoștea, așa că i-a răspuns pe dată, ca și cum atingerea lui mă părăsise cu doar câteva momente mai înainte, și nu de ani întregi.

– Mi-a fost mai teamă acum decât în noaptea nunții noastre, am murmurat, urmărind pulsul lent și puternic din scobitura gâtului său.

– Deci ți-a fost teamă? m-a întrebat, strângându-mă mai tare în brațe. Englezoaico, ți-e teamă de mine?

– Nu. Mi-am așezat un deget pe vena care pulsa, inspirând mirosul lui pătrunzător. Doar că… prima oară… N-am crezut că va ține o veșnicie. Atunci am vrut să plec.

El a pufnit slab, iar sudoarea a lucit vag în adâncitura din mijlocul pieptului său.

– Și ai plecat, iar acum te-ai întors, a spus el. Ești aici; altceva nu mai contează.

M-am ridicat puțin pentru a-l privi. Ținea închiși ochii alungiți și asemănători cu ai unei pisici, iar buclele aveau culoarea uimitoare pe care mi-o aminteam prea bine, pentru că le văzusem foarte des; castanii la vârfuri și un roșcat din ce în ce mai deschis, aproape blond la rădăcină.

– La ce te-ai gândit prima oară când am făcut dragoste? l-am întrebat.

El a deschis încet ochii albaștri și m-a privit atent.

– Englezoaico, pentru mine a fost mereu pe vecie, a spus el simplu.

Câtva timp mai târziu am adormit îmbrățișați, învăluiți de sunetul slab al ploii dincolo de obloane, amestecat cu sunetele înăbușite ale persoanelor de la etajele de mai jos.

A fost o noapte agitată. Prea obosită ca să mai stau trează, eram prea fericită ca să dorm profund. Probabil mă temeam că, dacă dorm, el va dispărea. Probabil că și el se simțea la fel. Stăteam alături, nu treji, dar prea conștienți unul de prezența celuilalt ca să dormim adânc. Simțeam fiecare tresărire a mușchilor lui, fiecare mișcare produsă de respirația lui și știam că și el conștientiza la fel prezența mea.

Pe jumătate adormiți, ne întorceam și ne mișcam simultan, atingându-ne întotdeauna, într-un balet lent și somnoros, învățând din nou în tăcere limbajul trupurilor noastre. La o oră târzie și tăcută din noapte, el s-a întors spre mine și eu spre el și am făcut dragoste cu o tandrețe nespusă, încet, ceea ce ne-a făcut să ne liniștim în cele din urmă, fiecare posedând secretele celuilalt.

Ușoară ca un fluture care zboară pe întuneric, mâna mea a alunecat pe piciorul lui și a descoperit adâncitura subțire a cicatricei. Degetele mele au pipăit-o ușor cât era de lungă și s-au oprit, abia atingând capătul rănii vechi, întrebând fără cuvinte: „Cum?“

El a suspinat și și-a așezat mâna peste a mea.

– Culloden, a spus el, șoapta lui evocând tragedia.

Moartea. Inutilitatea. Și despărțirea îngrozitoare care mă dusese departe de el.

– Nu te voi părăsi niciodată, i-am șoptit. Nu o voi mai face.

A întors capul pe pernă, cu trăsături ascunse în întuneric, și buzele lui le-au mângâiat pe ale mele, ușor ca atingerea unei aripi de insectă. Apoi s-a așezat pe spate, trăgându-mă alături de el, și și-a lăsat mâna grea pe curbura coapsei mele.

Ceva mai târziu, l-am simțit mișcându-se din nou și trăgând în jos plapuma. Peste antebrațmi-a trecut un curent rece; perișorii fini s-au răzvrătit, apoi s-au liniștit sub atingerea lui caldă. Am deschis ochii și l-am văzut întorcându-se pe-o parte, absorbit de mâna mea. Stătea peste plapumă, un lucru alb, sculptat, toate oasele și tendoanele fiind desenate în cenușiu, în vreme ce în cameră se petrecea trecerea imperceptibilă de la noapte la zi.

– Descrie-o, a spus el în șoaptă, ținând capul plecat în timp ce desena forma degetelor mele, lungi și fantomatice în întunericul creat de atingerea lui.

– Ce are din tine și din mine? Îmi poți spune? Are mâinile ca ale tale, Claire, sau ca ale mele? Deseneaz-o, fă-mă să o văd.

Și-a așezat mâna alături de a mea. Era mâna lui bună, cu degete drepte și cu încheieturile plate, unghiile tăiate scurt, pătrate și curate.

– Ca ale mele, am spus eu.

Aveam vocea scăzută și răgușită după ce mă trezisem, abia ceva mai tare decât zgomotul picăturilor de ploaie de afară. Casa era cufundată în liniște. Drept ilustrare, am ridicat câțiva centimetri degetele mâinii imobile.

– Are mâinile lungi și zvelte ca ale mele – dar mai mari, late și cu o curbură adâncă la exterior, aproape de încheietură –, uite așa. Și ca ale tale; are pulsul acolo, ca și tine.

Am atins locul în care o venă traversa curbura radiusului, exact unde încheietura se unește cu mâna. Era atât de nemișcat, încât i-am simțit bătăile inimii sub buricul degetului.

– Unghiile ei seamănă cu ale tale; pătrate, nu ovale ca ale mele. Dar are degetul mic de la mâna dreaptă curbat, la fel ca mine, am spus, ridicându-l. Și mama l-a avut la fel; așa mi-a spus unchiul Lambert.

Mama murise când aveam cinci ani. Nu mi-o aminteam limpede, dar mă gândeam la ea când, pe neașteptate, surprinsă de un moment de grație ca acesta, îmi vedeam degetul. Mi-am lăsat mâna cu degetul strâmb peste a lui, apoi am ridicat-o.

– Are acest contur, am spus, trasând linia îndrăzneață de la tâmplă până la falcă. Ochii tăi, întocmai, la fel și genele și sprâncenele. Nas de Fraser. Gura ei seamănă mai mult cu a mea, cu buza de jos plină, dar e lată, ca a ta. Bărbia ascuțită, ca a mea, dar mai pronunțată. E o fată înaltă – are aproape un metru optzeci. Am simțit tresărirea lui de uimire și l-am împuns încet, genunchi contra genunchi. Are picioare lungi ca ale tale, dar foarte feminine.

– Și are și vena aceea mică și albastră aici? a întrebat, atingându-mi tâmpla. Și urechi ca

niște aripioare, englezoaico?

– Întotdeauna s-a plâns de urechi – că sunt prea depărtate de cap, am spus, simțind lacrimile înțepându-mi ochi în timp ce Brianna a înviat brusc între noi. Sunt perforate. Sper că nu te deranjează, nu? am zis repede, pentru a-mi ține lacrimile în frâu. Lui Frank nu i-a plăcut; zicea că era ceva nedemn și că nu trebuia să o facă, dar ea a ținut morțiș, iar eu i-am permis când avea șaisprezece ani. Și eu aveam urechile perforate; nu mi se părea drept să spun nu când eu eram așa, iar toate prietenele ei aveau piercinguri, și nu… nu am vrut să…

– Ai avut dreptate, a spus el, întrerupându-mi șirul de cuvinte pe jumătate isterice. Ai procedat bine, a repetat el încet, dar ferm, ținându-mă aproape. Ai fost o mamă minunată, știu asta.

Plângeam din nou, în tăcere, tremurând alături de el. El m-a ținut cu blândețe, mângâindu-mă pe spate și murmurând:

– Ai procedat bine, a repetat el. Ai procedat corect.

După o vreme, am încetat să plâng.

– Mi-ai dăruit un copil, *mo nighean donn* [31], mi-a șoptit în păr. Rămânem împreună pe veci. Ea e în siguranță; și vom trăi în veci, tu și eu.

M-a sărutat foarte ușor, apoi a pus capul pe pernă, lângă al meu.

– Brianna, a șoptit el, cu acel ciudat accent din Highlands care făcea ca numele ei să îi aparțină.

A oftat adânc și, într-o clipă, a adormit. Peste încă o clipă am adormit și eu, cu gândul la gura lui mare și dulce, relaxată în somn, zâmbind pe jumătate.

26. Dejunul târfei

După ani și ani în care trebuise să răspund deopotrivă chemărilor de mamă și de medic, căpătasem abilitatea de a mă trezi imediat și deplin chiar și din somnul cel mai profund. Așa s-a întâmplat și acum, percepând complet cearșafurile uzate din jurul meu, șiroitul apei din streșini și mirosul corpului lui Jamie amestecat cu aerul rece și dulceag care pătrundea prin crăpătura obloanelor de deasupra mea.

Jamie nu mai era în pat; fără să întind mâna sau să deschid ochii, mi-am dat seama că locul de alături era gol. Însă era în apropiere. Am auzit sunetul unor mișcări furișate și un râcâit slab. Am întors capul pe pernă și am deschis ochii.

Camera era inundată de o lumină cenușie care estompa culorile tuturor lucrurilor, dar lăsa clare liniile palide ale corpului său. Se profila în semiîntunericul din cameră, solid ca fildeșul, pregnant de parcă ar fi fost imprimat pe aer. Era gol, cu spatele la mine și stătea în fața oalei de noapte pe care tocmai o scosese din locul ei, de sub lavoar.

I-am admirat rotunjimea feselor, mica adâncitură musculară a fiecăreia și vulnerabilitatea lor palidă. Adâncitura șirei spinării, urcând într-o curbă adâncă și netedă dinspre șolduri spre umeri. S-a mișcat puțin și lumina i-a evidențiat strălucirea slab argintie a cicatricelor de pe spinare, iar eu am simțit că rămân fără suflu.

El s-a întors și i-am văzut chipul calm și puțin gânditor. M-a observat urmărindu-l și a părut oarecum tulburat.

I-am zâmbit, însă tăcută, incapabilă să mă gândesc la ceva. Am continuat să îl privesc, iar el a făcut întocmai, cu același zâmbet pe buze. Fără să vorbească, a pășit spre mine și s-a așezat pe pat, salteaua afundându-se sub greutatea lui. Și-a lăsat mâna pe învelitoare și eu mi-am pus mâna într-a lui fără nicio ezitare.

– Ai dormit bine? am întrebat eu prostește.

Zâmbetul s-a lărgit pe fața lui.

– Nu, mi-a răspuns. Dar tu?

– Nici eu.

În ciuda frigului din încăpere, îi simțeam căldura corpului, chiar de la acea distanță.

– Nu ți-e frig?

– Nu.

Am tăcut din nou amândoi, dar nu ne-am putut dezlipi ochii unul de la celălalt. L-am privit cercetător în lumina care sporea, comparând amintirile cu realitatea. O rază de lumină a săgetat prin crăpătura din oblon și a căzut pe o buclă de culoarea bronzului lustruit, poleindu-i curbura umărului și panta netedă și plată a abdomenului. Mi s-a părut că era ceva mai masiv decât țineam minte și mult mai impunător ca prezență.

– Ești mai masiv decât îmi amintesc, am îndrăznit eu.

El și-a înclinat capul într-o parte și a coborât spre mine privirea amuzată.

– Și tu ești ceva mai scundă, mi se pare.

Mi-a prins mâna, iar degetele lui au încercuit cu delicatețe oasele încheieturii. Îmi simțeam gura uscată; am înghițit în sec și mi-am umezit buzele.

– M-ai întrebat demult dacă știu ce există între noi, am spus eu.

Ochii lui au rămas ațintiți asupra mea, atât de albaștri, încât în lumina aceea păreau negri.

– Țin minte, a zis încet, degetele lui strângându-mi mâna o clipă. Ce este… când te ating, când facem dragoste.

– Ți-am spus că nu știu.

– Nici eu nu știu.

Zâmbetul se estompase puțin, dar persista, pândind din colțurile gurii lui.

– Tot nu știu, am spus eu. Dar… și m-am oprit ca să-mi dreg glasul.

– Dar încă există, a încheiat el, zâmbetul de pe buze luminându-i acum privirea. Da?

Așa era. Încă îl percepeam ca și cum ar fi fost un baton de dinamită cu fitilul aprins în imediata mea apropiere, dar sentimentul dintre noi se schimbase. Adormiserăm ca o singură carne, înlănțuiți de iubirea copilei pe care o aveam împreună, și ne treziserăm ca doi oameni legați de ceva diferit.

– Da. Este… cum să zic… nu e doar din cauza Briannei, nu crezi?

Presiunea asupra degetelor mele a crescut.

– Că te vreau deoarece ești mama copilului meu? Nevenindu-i să creadă, a ridicat o sprânceană. Ei bine, nu. Nu că n-aș fi recunoscător, s-a grăbit să adauge. Dar… nu.

Și-a plecat capul, uitându-se atent la mine, iar soarele i-a subliniat rădăcina nasului și a sclipit în buclele lui.

– Nu, a spus. Cred că te-aș putea urmări ore în șir, englezoaico, ca să văd cum te-ai schimbat sau dacă ești la fel. Să văd chiar și un lucru mărunt, cum ar fi curbura bărbiei tale – mi-a atins ușor falca, lăsându-și mâna să alunece pentru a-mi cuprinde capul, iar un deget mi-a mângâiat lobul urechii – ori urechile și găurile mici pentru cercei. Acestea sunt la fel cum le știam. Părul tău – te-am numit *mo nighean donn*, mai ții minte? Fata mea cu păr castaniu.

Glasul lui era doar o idee mai tare decât o șoaptă; și-a înfășurat degetele în buclele mele.

– Cred că părul meu s-a schimbat puțin, am spus.

Nu încărunțisem, dar aveam șuvițe mai deschise la culoare, iar castaniul părului meu se decolorase, ajungând auriu-deschis și, ici și colo, sclipea câte un fir argintiu.

– Ca lemnul de fag în ploaie, a comentat el, netezindu-mi o buclă cu arătătorul, și ca picăturile care se preling de pe frunze peste scoarța copacului.

Am întins mâna și l-am mângâiat pe coapsă, atingând cicatricea lungă, care cobora.

– Îmi pare că nu am fost acolo să te îngrijesc, am șoptit. A fost cel mai oribil lucru pe care l-am făcut vreodată – să te părăsesc, știind… că voiai să fii ucis.

Am rostit acel ultim cuvânt cu mare greutate.

– Da, am încercat din răsputeri, a zis el cu o grimasă ironică și, în ciuda emoției mele, m-a făcut să râd. N-a fost vina mea că nu am reușit. A aruncat nepăsător o privire spre cicatricea lungă și groasă de pe coapsă. Nici vina englezului care a mânuit baioneta.

M-am ridicat într-un cot și am cercetat cicatricea.

– O *baionetă* a făcut asta?

– Da, și s-a infectat, înțelegi? mi-a explicat el.

– Știu; am descoperit jurnalul lordului Melton, care te-a trimis acasă de pe câmpul de luptă.

Nu credea că vei supraviețui.

L-am strâns de genunchi pentru a mă convinge că era în fața mea, viu.

El a pufnit.

– Ei bine, era cât pe ce să nu ajung viu acolo. Eram ca și mort când m-au dat jos din căruță la Lallybroch. Amintindu-și, chipul i s-a întunecat. Doamne, câteodată mă trezesc noaptea visând căruța aceea. Am călătorit două zile și aveam fierbințeli sau mi-era frig, câteodată și una, și alta. M-au acoperit cu fân și firele mă înțepau în ochi și în urechi, ba treceau și prin cămașă, iar puricii săreau peste tot și mă mâncau de viu, iar piciorul mă durea de moarte la fiecare zgâlțâitură. Am mers pe un drum cu multe hârtoape, a adăugat el gânditor.

– Mi se pare oribil, am spus, simțind că acel cuvânt nu descria întru totul situația.

El a pufnit scurt.

– Da. Am rezistat doar imaginându-mi ce-i voi face lui Melton dacă voi mai da vreodată ochii cu el, ca să i-o plătesc pentru că nu m-a împușcat.

Am râs din nou, iar el, cu un zâmbet ironic pe buze, a coborât privirea spre mine.

– Nu râd fiindcă e amuzant, am zis, înghițind în sec. Râd pentru că altfel aș plânge și nu vreau – mai ales acum, când totul a rămas în urmă.

– Da, știu, m-a liniștit, strângându-mă de mână.

Am inspirat adânc.

– Nu am privit în urmă. Nu am crezut că puteam suporta să descopăr… ce s-a întâmplat. Mi-am mușcat buza de jos; recunoașterea părea o trădare. Nu că nu am încercat – am vrut să… să uit, am spus, găsindu-mi cu greu cuvintele. Nu te-am putut uita; să nu crezi asta. Niciodată. Însă eu…

– Nu te îngrijora, englezoaico, m-a întrerupt el, bătându-mă ușor peste mână. Înțeleg ce vrei să spui. Fiindcă veni vorba, și eu încerc să nu privesc în urmă.

– Dar dacă aș fi făcut-o, am spus eu, privind atentă fibra netedă a țesăturii, dacă aș fi făcut-o, poate că te-aș fi găsit mai devreme.

Cuvintele au rămas în suspensie între noi ca o acuzație, ceva care să amintească de anii amari de pierdere și de separare. În cele din urmă, el a oftat adânc și mi-a pus un deget sub

bărbie, ridicându-mi fața spre el.

– Și dacă ai fi făcut-o? a spus el. Ai fi lăsat copilul acolo, fără mamă? Ori te-ai fi întors la mine imediat după Culloden, și eu nu ți-aș fi putut purta de grijă, ci aș fi văzut cum suferi alături de ceilalți și m-aș fi simțit vinovat că îți rezervam o asemenea soartă? Poate te-aș fi văzut murind de foame și boală, conștient că eu te-am ucis?

A ridicat întrebător o sprânceană, apoi a clătinat din cap.

– Nu. Ți-am spus să pleci și să uiți. Să te învinovățesc că ai făcut ce ți-am spus, englezoaico? Nicidecum.

– Dar am fi petrecut mai mult timp împreună! am zis. Am fi putut…

M-a oprit apelând la cea mai simplă metodă, aplecându-se și sărutându-mă. Avea buzele calde și foarte moi, iar barba nerasă m-a zgâriat ușor pe obraz.

După un moment, m-a eliberat. Lumina se intensifica, dând culoare chipului său. Pielea îi lucea ca bronzul lustruit și sclipea arămiu în barba lui. A inspirat adânc.

– Da, am fi putut. Dar, dacă mă gândesc mai bine, nu putem. Ochii lui, cercetători și neclintiți, i-au întâlnit pe ai mei. Nu pot privi în urmă, englezoaico, și în același timp să trăiesc, a spus el cu simplitate. Dacă nu rămânem decât cu noaptea care a trecut și cu aceste momente, este de-ajuns.

– Nu, pentru mine nu este! am spus, iar el a râs.

– Mică și lacomă, nu-i așa?

– Da.

Cum încordarea dispăruse, mi-am îndreptat din nou atenția spre cicatricea de pe piciorul lui, ca să țin departe momentul de contemplare dureroasă a timpului și a prilejurilor pierdute.

– Îmi povesteai cum te-ai ales cu asta.

– Da, așa e.

S-a lăsat puțin pe spate, privind printre gene linia lungă și albicioasă din partea de sus a coapsei.

– Ei bine, Jenny a fost aceea... sora mea, o mai ții minte?

Sigur că mi-o aminteam, pe jumătate ca înălțime față de el și brunetă spre deosebire de el care era blond, dar care îl egala în ceea ce privea îndărătnicia.

– A promis că n-o să mă lase să mor, a zis el cu un surâs gânditor. Și nu m-a lăsat. Părerea mea nu părea să aibă vreo greutate în chestiunea asta, așa că nu s-a sinchisit de ea.

– Așa o știu pe Jenny.

Gândindu-mă la cumnata mea, am simțit o undă de calm. Jamie nu rămăsese singur, așa cum mă temusem; Jenny Murray s-ar fi luat la trântă și cu diavolul ca să își salveze fratele – și, evident, reușise.

– Ea m-a tratat de febră și mi-a pus comprese de tot felul pe picior ca să tragă otrava, dar nimic nu a dat roade, ba rana chiar s-a agravat. Piciorul mi s-a umflat și duhnea, apoi a început să se înnegrească și să putrezească, așa că, dacă era să mai trăiesc, s-au gândit să-mi taie piciorul.

Povestea totul sec, dar eu mă simțeam gata să leșin gândindu-mă cât suferise.

– Evident că nu au făcut-o, am zis eu. De ce?

Jamie s-a scărpinat la nas și apoi și-a trecut mâna prin păr, îndepărtându-l din ochi.

– Păi, datorită lui Ian, a spus el. El n-a lăsat-o. A spus că știe cum e să trăiești doar cu un picior și, cu toate că pe el nu îl deranja prea mult, s-a gândit că nu aș vrea să… având în vedere multe lucruri – pierderea bătăliei, a războiului, a soției, a casei și… Poate că Ian avea dreptate. În schimb, Jenny a chemat trei arendași să se așeze pe mine și să mă țină bine, după care mi-a despicat piciorul până la os cu un cuțit de bucătărie și a spălat rana cu apă clocotită, a povestit el nepăsător.

– Iisuse Hristoase! am exclamat eu, șocată de groază.

Văzând expresia de pe fața mea, el a zâmbit vag.

– Da, dar a dat roade.

Simțind un gust amar, mi-am înghițit cu greu nodul din gât.

– Iisuse! Ai fi putut rămâne infirm pe viață.

– Da, ei bine, mi-a curățat rana cât s-a priceput și m-a cusut. A spus că nu mă va lăsa să mor, dar nici nu voia să mă vadă infirm și nici să zac tot timpul plângându-mi de milă și…

Resemnat, a ridicat din umeri.

– După ce mi-a spus toate lucrurile pe care nu avea de gând să mi le permită, mi s-a părut că singurul lucru care îmi rămăsese era să mă însănătoșesc.

Am râs alături de el, iar zâmbetul lui s-a intensificat când și–a amintit.

– Când m-am putut ridica din pat, Jenny l-a pus pe Ian să mă scoată din casă la căderea întunericului și să mă pună să merg. Doamne, ce pereche eram, Ian, cu piciorul lui de lemn, iar eu, cu un toiag, șchiopătând pe drum ca două berze oloage!

Am râs din nou, dar a trebuit să clipesc pentru a-mi alunga lacrimile. Parcă aș fi avut în fața ochilor cele două siluete înalte șchiopătând, luptând cu îndărătnicie împotriva întunericului și a durerii, rezemându-se una de celălaltă ca să rămână în picioare.

– Ai trăit o vreme într-o peșteră, da? Am găsit o poveste despre asta.

A ridicat surprins din sprâncene.

– O poveste? Despre mine, vrei să zici?

– Ești o legendă renumită în Highland, i-am spus eu sec, ori, mai bine zis, vei fi.

– Pentru că am trăit într-o peșteră? Pe jumătate încântat, pe jumătate jenat, a zis: Ei bine, e o prostie să faci din asta o poveste, nu crezi?

– Aranjamentul să fii dat pe mâna englezilor pentru răscumpărarea care se pusese pe capul tău a fost chiar mai impresionant, am spus eu și mai sec. Ai riscat cam mult în situația aceea, nu-i așa?

Vârful nasului i s-a înroșit și părea oarecum rușinat.

– Mda, a spus el cu stângăcie. Mă gândeam că nu va fi foarte rău în închisoare și, ținând seama de alte lucruri…

I-am vorbit cât de calm am putut, dar, devenită în retrospectivă ridicol de furioasă pe el, voiam să îl trezesc la realitate.

– Închisoare, pe naiba! Știai foarte bine că puteai fi spânzurat, nu? Și cu toate astea, ai făcut-o.

– Trebuia să fac ceva, s-a justificat el cu un gest din umeri. Iar dacă englezii au fost atât de proști să plătească o sumă frumușică pentru cadavrul meu... ei bine, nu există nicio lege

care să-ți interzică să profiți de proști, nu?

A ridicat un colț al gurii, iar eu m-am zbătut între îndemnul de a-l săruta și cel de a-l pălmui.

Nu am făcut nici una, nici alta, în schimb m-am apucat să-mi descâlcesc părul cu degetele.

– După părerea mea, rămâne neclar cine a fost prost în situația aceea, am spus eu, fără să-l privesc, dar ar trebui să știi că fiica ta e foarte mândră de tine.

– Da?

A părut ca lovit de trăsnet, iar eu am ridicat privirea spre el și, în ciuda iritării, am izbucnit în râs.

– Păi, sigur că e. Ești un mare erou, nu?

Auzind asta, a roșit tare și s-a ridicat, părând total deconcertat.

– Eu? Nu!

Și-a trecut o mână prin păr, așa cum obișnuia când se gândea sau îl tulbura ceva.

– Nu. Să-ți explic, a spus el răspicat, nu am fost deloc erou. M-am gândit cum să fac să le port de grijă tuturor – e vorba de Jenny, Ian și copii, de toți arendașii și familiile lor. Neajutorat, a coborât privirea spre mine și a continuat: Chiar nu-mi păsa dacă englezii mă spânzurau sau nu. M-am gândit că nu o vor face, amintindu-mi ce mi-ai povestit, dar, chiar dacă aș fi fost convins că asta însemna moarte sigură, tot la fel aș fi procedat, englezoaico, și nu mi-ar fi păsat. Dar n-a fost bravură – nici pe departe. Întorcându-se cu spatele, și-a azvârlit brațele în aer. Altceva nu puteam face!

– Am înțeles, am spus eu încet după un moment. Da, am înțeles.

Încă gol, Jamie rămăsese lângă lavoar, dar la auzul vorbelor mele, s-a întors.

– Chiar ai înțeles?

Avea o expresie serioasă pe față.

– Te cunosc, Jamie Fraser.

Am spus-o cu mai multă convingere decât oricând, încă din momentul în care trecusem prin rocă.

– Serios? a întrebat el din nou, zâmbind discret.

– Așa cred.

Zâmbetul de pe buze i s-a lărgit și a deschis gura să îmi răspundă. Înainte de a apuca să spună ceva, s-a auzit o ciocănitură în ușă.

Am tresărit de parcă aș fi atins o sobă încinsă. Jamie a râs și s-a aplecat să mă bată ușor pe coapsă, după care s-a dus la ușă.

– Cred că e fata cu dejunul nostru, englezoaico, nu poliția. Și doar suntem căsătoriți, nu?

A ridicat întrebător o sprânceană.

– Chiar și-așa, n-ar trebui să pui ceva pe tine? am întrebat când el a întins mâna spre clanță.

A coborât ochii, privindu-se.

– Nu cred că ar șoca pe cineva din casa asta, dar ca să-ți respect sensibilitățile…

Mi-a aruncat un zâmbet și, luând un prosop din pânză de pe lavoar, l-a înfășurat nepăsător în jurul taliei, după care a deschis ușa.

Am zărit silueta înaltă a unui bărbat în hol și imediat mi-am tras învelitoarea peste cap. A fost o reacție de panică, deoarece, dacă ar fi fost șeful poliției din Edinburgh sau vreunul dintre oamenii lui, nu mă puteam aștepta la prea multă protecție din partea unei plăpumi. Apoi am auzit glasul vizitatorului și m-am bucurat că pentru moment rămăsesem nevăzută de el.

– Jamie!

Glasul lui a trădat uimirea. În ciuda faptului că nu îl auzisem de douăzeci de ani, l-am recunoscut pe dată. Rostogolindu-mă, am ridicat pe furiș un colț al învelitoarei și am tras cu ochiul spre ușă.

– Păi, sigur că eu sunt, a spus Jamie destul de iritat. Nu ai ochi să mă vezi, domnule?

L-a tras pe cumnatul lui, Ian, în cameră și a închis ușa.

– Văd că tu ești, a spus Ian pe un ton tăios. Numai că nu-mi vine să-mi cred ochilor ce văd!

Părul lui castaniu și drept avea șuvițe cărunte, iar munca grea își pusese amprenta pe chipul său. Însă Joe Abernathy avusese dreptate; după ce rostise primele cuvinte, noua

imagine s-a contopit cu cea veche, devenind Ian Murray cel de odinioară.

– Am venit aici pentru că băiatul de la atelier mi-a zis că n-ai stat acolo peste noapte, iar asta e adresa la care Jenny îți trimite scrisorile. S-a uitat roată cu ochi suspicioși, ca și cum s-ar fi așteptat ca dinapoia lavoarului să sară ceva la el. Apoi privirea lui s-a îndreptat spre cumnatul lui care făcea eforturi superficiale de a-și lega mai bine costumația improvizată.

– Jamie, nu mi-aș fi închipuit vreodată că o să te găsesc într-o casă de târfe, a spus el. Nu am fost sigur când… doamna mi-a deschis ușa, dar apoi…

– Ian, nu e ce crezi tu, l-a întrerupt Jamie scurt.

– A, nu e? Și Jenny, care e îngrijorată că o să te îmbolnăvești fiindcă trăiești fără o femeie de atâta amar de vreme! a pufnit Ian. O să-i spun să nu-și mai facă griji din cauza ta. Și unde mi-e fiul, așadar, în hol cu altă târfă?

– Fiul tău? a zis Jamie, evident surprins. Care dintre ei?

Ian s-a holbat la Jamie, iar furia de pe fața lui prelungă și atrăgătoare s-a transformat în îngrijorare.

– Nu este cu tine? Micul Ian nu-i aici?

– Ian cel Tânăr? Iisuse, îți închipui că aș aduce un băiat de paisprezece ani într-un bordel?

Ian a deschis gura, apoi a închis-o și s-a așezat pe scaun.

– Jamie, ca să-ți mărturisesc adevărul, nu știu ce alte lucruri faci, a spus el fără nicio inflexiune în glas. Cândva puteam spune. Dar acum, nu.

– Și ce dracu' vrei să insinuezi?

Am văzut mânia înroșindu-i obrajii lui Jamie.

Ian a aruncat o privire spre pat, apoi și-a mutat ochii. Îmbujorarea nu dispăruse de pe fața lui Jamie, dar am văzut o tresărire slabă în colțul gurii lui. A făcut o plecăciune ceremonioasă în fața cumnatului său.

– Îmi cer iertare, Ian, am uitat bunele maniere. Îngăduie-mi să ți-o prezint pe tovarășa mea de pat.

S-a apropiat de pat și a ridicat învelitoarea.

– Nu! a exclamat Ian, sărind în picioare și uitându-se disperat în podea, spre lavoar, către orice altceva decât spre pat.

– Cum adică, nu vrei să-mi saluți soția? a spus Jamie.

– Soția? Uitând să mai privească în altă parte, Ian s-a holbat îngrozit la Jamie. Te-ai căsătorit cu o târfă? a gemut el.

– Eu n-aș numi-o așa, am spus eu.

Auzindu-mi vocea, Ian s-a uitat brusc la mine.

– Bună, am spus eu veselă, fluturând o mână din adăpostul plăpumii. A trecut mult de când nu ne-am văzut, așa e?

Întotdeauna socotisem foarte exagerate descrierile reacțiilor pe care le au oamenii când zăresc o fantomă, dar m-am văzut silită să îmi revizuiesc părerea dată fiind purtarea cunoscuților când revenisem în trecut. Jamie leșinase și chiar dacă lui Ian nu i se făcuse părul măciucă, în mod cert părea speriat de moarte.

Cu ochii ieșiți din orbite, a deschis și închis gura, înghițind zgomotos în gol, fapt care a părut să îl distreze mult pe Jamie.

– Să te înveți minte și să nu mai gândești rău despre caracterul meu, l-a dojenit el, cu o evidentă satisfacție. Făcându-și milă de cumnatul care tremura, Jamie i-a turnat o gură de brandy și i-a întins paharul. Nu judeca pe altul, ca să nu fii tu însuți judecat, ai înțeles?

Am crezut că Ian va vărsa băutura pe pantaloni, dar a reușit să ducă paharul la gură și să bea.

– Ce…? a întrebat el cu glas șuierat și privindu-mă fix cu ochii umezi. Cum asta?

– E o poveste lungă, am spus eu, aruncând o privire spre Jamie.

El a încuviințat din cap. Avuseserăm multe alte lucruri la care să ne gândim în ultimele douăzeci și patru de ore decât să dăm explicații în legătură cu prezența mea și, date fiind împrejurările, am socotit că explicația mai putea aștepta.

– Nu cred că-l cunosc pe Ian cel Tânăr. A dispărut? am întrebat eu politicos.

Ian a dat mecanic din cap, fără să-și dezlipească ochii de la mine.

– A fugit de-acasă vinerea trecută, a spus el, foarte amețit. A lăsat un bilet anunțând că a

plecat la unchiul lui. A luat încă o înghițitură de brandy, a tușit și a clipit de câteva ori, apoi s-a îndreptat de umeri, privindu-mă în continuare.

– Și nu e prima oară, înțelegi? mi-a zis.

Văzând că eram din carne și oase și că nu dădeam semne că voi coborî din pat sau că-mi voi lua capul la subraț ca să merg prin cameră fără el, în modul tradițional al fantomelor din Highlands, părea să-și fi recăpătat încrederea.

Jamie s-a așezat pe pat alături de mine și m-a luat de mână.

– Nu l-am văzut pe Ian cel Tânăr de șase luni, când l-am trimis acasă cu Fergus, a spus el. Începuse să fie la fel de îngrijorat ca și Ian. Ești sigur că a zis că vine la mine?

– Păi, nu știu să mai aibă alți unchi, a spus Ian, destul de amar.

A dat peste cap restul de brandy și a așezat paharul pe masă.

– Fergus? l-am întrerupt. Așadar, Fergus e bine, da?

Am simțit un val de bucurie la auzul numelui orfanului de origine franceză pe care Jamie îl angajase ca hoț de buzunare la Paris și apoi îl dusese cu sine în Scoția ca servitor.

Distras de la gândurile lui, Jamie a coborât ochii spre mine.

– Da, Fergus e acum adult în toată regula, o mândrețe de bărbat. S-a schimbat puțin, bineînțeles. Chipul i s-a umbrit o clipă, dar i s-a luminat când a zâmbit, strângându-mă de mână. Va fi fermecat când te va revedea, englezoaico.

Cum Fergus nu-l interesa, Ian se ridicase și pășea de colo până colo pe podeaua de scândură lustruită.

– A plecat fără cal, a mormăit el. Așa că nu va avea nimeni motiv să-l jefuiască. S-a întors către Jamie, întrebând: Ce drum ai urmat când ai adus băiatul aici? Pe uscat, ocolind Firth, ori ai traversat cu barca?

Încruntat și îngândurat, Jamie și-a frecat bărbia.

– N-am venit la Lallybroch pentru el. El și Fergus au traversat prin trecătoarea Carryarrick și ne-am întâlnit puțin mai sus de Loch Laggan. Apoi am coborât prin Struan și Weem și… a, acum îmi amintesc. Nu am vrut să traversăm pământurile Campbell, așa că am mers spre răsărit și am traversat râul Forth la Donibristle.

– Crezi că ar proceda la fel și acum? a întrebat Ian. E singurul drum pe care îl știe?

Jamie a dat din cap, exprimându-și îndoiala.

– S-ar putea. Dar știe că e periculos să meargă pe coastă.

Ian și-a continuat plimbarea agitată cu mâinile împreunate la spate.

– O să-l bat până n-o să mai poată sta în picioare, fără a mai vorbi de șezut în fund, ca să fie ultima oară când fuge de acasă, a amenințat el, clătinând din cap.

Strângea din buze și am înțeles că Ian cel Tânăr îl punea greu la încercare pe tatăl lui.

– Ar fi fost cazul ca neghiobul să se gândească mai bine înainte de a face asemenea prostii, nu?

Jamie a pufnit, dar nu fără înțelegere.

– Bătaia te-a împiedicat vreodată să faci ce ți-ai pus în minte?

Ian s-a oprit și, oftând, s-a reașezat pe scaun.

– Nu, a recunoscut el cu sinceritate, dar cred că pentru tata era o ușurare.

În timp ce Jamie râdea, fața lui Ian s-a destins puțin și chiar a zâmbit fără să vrea.

– O să se dea el pe brazdă, a spus Jamie, încrezător. S-a ridicat și a dat drumul prosopului pe podea, după care a întins mâna după pantaloni. Eu mă duc să dau de veste despre el. Dacă e în Edinburgh, vom afla până la căderea întunericului.

Ian a aruncat o privire spre pat și s-a ridicat precipitat.

– Merg cu tine.

Mi s-a părut că disting o umbră de îndoială pe chipul lui Jamie, dar apoi a dat aprobator din cap și și-a tras cămașa.

– Cum vrei, a spus când a scos capul prin despicătura cămășii, apoi s-a încruntat la mine zicând: Îmi pare rău, englezoaico, dar tu trebuie să rămâi aici.

– Așa cred și eu, am spus sec. Ținând cont că nu am haine…

Fata care ne adusese masa de seară îmi luase rochia, dar încă nu îmi adusese altceva în schimb.

Sprâncenele pufoase ale lui Ian s-au ridicat până la rădăcina părului, dar Jamie s-a mulțumit să dea din cap.

– O să-i spun lui Jeanne când plecăm, a promis el. Gânditor, s-a încruntat ușor. S-ar putea să dureze o vreme, englezoaico. Sunt niște chestii... în fine, lucruri de care trebuie să mă ocup.

M-a strâns de mână, iar expresia lui s-a îmblânzit când m-a privit.

– Nu voiam să plec, a zis încet. Dar trebuie. Rămâi aici până mă întorc?

– Nu-ți face griji, l-am asigurat, fluturând o mână către prosopul pe care îl lepădase. Nu prea pot pleca nicăieri cu așa ceva pe mine.

Zgomotul pașilor lor s-a stins pe hol, apoi s-au auzit sunete de activitate ale casei. Bordelul se trezea, târziu și languros după standardele scoțiene din Edinburgh. De dedesubt răzbătea câte un bufnet înfundat, zdrăngănitul unor obloane date în lături undeva în apropiere, un strigăt de „Atenție!“, iar o secundă mai apoi, pleoscăitul apei murdare aruncate în stradă.

Voci undeva în lungul holului, un schimb scurt de replici, o ușă închizându-se. Clădirea în sine părea să se întindă și să ofteze, cu scârțâit de grinzi și de trepte, iar din spatele vetrei reci a venit damful neașteptat de aer cald, mirosind a cărbune, respirația unui foc aprins undeva la un etaj inferior, care folosea același horn cu vatra din cameră.

Somnoroasă și mulțumită, m-am lăsat moale pe perne. Aveam dureri ușoare, dar plăcute în unele locuri neobișnuite și, deși nu prea voisem ca Jamie să plece, acum nu puteam nega faptul că era bine să fiu singură o vreme și să analizez lucrurile.

Mă simțeam aproape la fel ca o persoană căreia i se dă o ladă cu o comoară demult pierdută. Parcă percepeam greutatea și forma ei plăcută, cunoșteam marea bucurie stârnită de faptul că o posedam, dar încă nu știam exact ce conține.

Muream de curiozitate să aflu tot ce făcuse, spusese, gândise și fusese în răstimpul cât trăiserăm despărțiți. Bineînțeles, știusem că, dacă supraviețuise Bătăliei de la Culloden, avea să ducă o viață care, cunoscându-l pe Jamie Fraser, era puțin probabil să fi fost simplă. Însă a ști asta și a te confrunta cu realitatea erau două lucruri complet diferite.

Mi se întipărise în memorie de atâta vreme, luminos, dar static, ca o insectă prizonieră în ambră. Apoi apăruseră datele istorice ale lui Roger, ca niște priviri furișate prin gaura cheii; imagini disparate, modificări; reglaje ale memoriei, fiecare arătând aripile libelulei ridicate

sau coborâte în diferite unghiuri, precum cadrele unui film artistic. Acum timpul începuse să curgă din nou pentru noi, iar libelula zbura încolo și-ncoace sub ochii mei, astfel că vedeam ceva mai mult decât simpla sclipire a aripilor ei.

Erau foarte multe întrebări pe care niciunul dintre noi nu avusese posibilitatea să le pună – ce se întâmplase cu familia din Lallybroch, cu sora lui, Jenny, și cu copiii ei. Evident, Ian era viu și nevătămat, în ciuda piciorului de lemn, dar ceilalți membri ai familiei și arendașii de pe domeniu supraviețuiseră distrugerii ținutului Highlands? Dacă da, de ce Jamie se afla în Edinburgh?

Iar, dacă trăiau, cum aveam să le clarific apariția mea neașteptată? Îmi mușcam buza întrebându-mă dacă exista vreo explicație cât de cât plauzibilă – mai puțin adevărul.

Totul depindea de ce le spusese Jamie când dispărusem după Culloden; la acea dată, nu fusese nevoie să inventez un motiv al dispariției mele; se presupunea că pierisem în haosul Revoltei, un cadavru în plus, al cuiva fără nume, mort de foame pe stânci sau măcelărit într-o vale stearpă.

Ei bine, o să ne descurcăm noi când va sosi momentul, am presupus eu. Acum eram mai curioasă să aflu anvergura și pericolele pe care le presupuneau activitățile mai puțin legale ale lui Jamie. Contrabanda și propaganda în sprijinul răzvrătirii, parcă astea erau, nu? Știam că în Highlands, contrabanda era o profesiune la fel de onorabilă precum cea de hoț de vite în urmă cu douăzeci de ani și putea fi desfășurată cu riscuri relativ mici. Instigarea la răzvrătire era altceva și părea o ocupație foarte nesigură pentru un trădător iacobit care fusese condamnat.

Acela era motivul pentru care își luase alt nume, am presupus eu, ori unul dintre ele. Deși tulburată și emoționată când sosisem noaptea trecută la stabilimentul lui madame Jeanne, observasem că i se adresase pe numele lui real. Așadar, probabil că făcea contrabandă sub numele lui adevărat, dar își desfășura activitatea de tipograf – legală și ilegală – sub numele de Alex Malcolm.

Văzusem, auzisem și simțisem destule în scurtele ore ale nopții pentru a fi aproape sigură că Jamie Fraser pe care îl cunoșteam încă mai exista. Rămânea să aflu câte alte fețe putea să mai aibă el.

Am auzit un ciocănit nesigur în ușă, care mi-a întrerupt șirul gândurilor. Micul dejun, am presupus eu, și venea la momentul potrivit. Eram moartă de foame.

– Intră, am strigat și m-am ridicat în capul oaselor în pat, așezându-mi pernele pentru a mă rezema de ele.

Ușa s-a deschis foarte încet, iar după o lungă pauză capul cuiva s-a ițit prin crăpătură, așa cum iese un melc din cochilie după o ploaie torențială.

Am văzut o coamă prost tunsă de păr castaniu-închis, atât de des, încât marginile tăiate ieșeau în afară ca un raft deasupra ochilor mari. Avea fața lungă și osoasă; destul de familiară, mai puțin cei doi ochi căprui și frumoși, delicați și uriași ca ai unei căprioare, care s-au oprit asupra mea cu o expresie amestecată de interes și șovăială.

Ne-am privit îndelung.

– Sunteți… femeia domnului Malcolm? m-a întrebat.

– Am putea spune și așa, i-am răspuns eu prevăzătoare.

Evident, nu era camerista care trebuia să-mi aducă micul dejun. Și nici alt angajat al stabilimentului, pentru că era bărbat, deși foarte tânăr. Mi s-a părut oarecum familiar, cu toate că sigur nu-l mai văzusem până atunci.

– Dar tu cine ești? l-am întrebat.

Tânărul a rămas pe gânduri o vreme și în cele din urmă mi-a răspuns la fel de precaut:

– Ian Murray.

– Ian Murray? Am țâșnit în sus, înhățând cearșaful în ultimul moment. Intră, i-am spus cu glas autoritar. Dacă ești cine spui, de ce nu te afli acolo unde ar trebui și ce cauți aici?

Pe fața lui a apărut o expresie speriată și a dat să se retragă.

– Stai! am strigat și am coborât un picior din pat ca și cum aș fi avut intenția de a porni în urmărirea lui.

Văzându-mi piciorul dezgolit, a căscat și mai tare ochii căprui și a înghețat.

– Ți-am zis să intri.

Încet, mi-am retras piciorul sub învelitoare și, la fel de încet, el a pătruns în cameră.

Era înalt și deșirat ca un stârc nesigur pe picioare, cântărind în jur de 57 de kilograme, deși era înalt de un metru optzeci. Acum, după ce aflasem cine era, asemănarea cu tatăl lui mi s-a părut neîndoielnică. Moștenise însă de la mama lui tenul palid, care s-a înroșit puternic când și-a dat seama dintr-odată că se află lângă patul unei femei în pielea goală.

– Ăă… eu îl căutam pe… unchi… pe domnul Malcolm, adică, a murmurat el privind fix spre scândurile podelei.

– Dacă te referi la unchiul Jamie, nu e aici, am spus.

– Nu. Cred că nu.

Părea că nu găsește altceva de adăugat, însă a rămas cu privirea ațintită în podea, cu un picior răsucit stângaci într-o parte, ca și cum ar fi fost pe cale să îl tragă sub el, la fel ca pasărea lacustră căreia îi semăna atât de mult.

– Știți unde… a început el ridicând ochii, apoi, cum m-a văzut, i-a coborât, a roșit din nou și a amuțit.

– Te caută, am spus eu. Împreună cu tatăl tău, am adăugat. Au plecat de mai puțin de jumătate de oră.

Făcând ochii cât cepele, a înalțat capul pe gâtul subțire.

– Tata! a exclamat el. Tata a fost aici? Îl cunoașteți?

– Păi, da, am spus fără să stau pe gânduri. Îl cunosc pe Ian de multă vreme.

Chiar dacă era nepotul lui Jamie, nu avea darul acestuia de a nu-și trăda sentimentele. Tot ce gândea i se citea pe față și mi-am dat seama cu ușurință cum trecea de la o expresie la alta. Șocul pur aflând că tatăl lui sosise la Edinburgh, apoi un soi de groază amestecată cu admirație în fața dezvăluirii că tatăl lui era o cunoștință veche cu ceea ce părea a fi o femeie cu o anumită ocupație și, în cele din urmă, începuturile unei înțelegeri furioase, când tânărul prinse a-și revizui părerea despre caracterul tatălui său.

– Ă… a spus, ușor îngrijorată. Nu e ce crezi. Cum să spun, eu și tatăl tău… de fapt, eu și unchiul tău, cum să-ți zic…

Am încercat să mă gândesc cum să îi explic situația fără a-l deruta și mai mult, dar el s-a răsucit pe călcâie și a dat să iasă din cameră.

– Așteaptă puțin, am spus.

S-a oprit, dar nu s-a întors spre mine. Urechile lui bine spălate arătau ca niște aripi minuscule, iar lumina dimineții le scotea în evidență culoarea rozalie.

– Ce vârstă ai? l-am întrebat.

S-a întors spre mine, cu un vag aer de demnitate dureroasă.

– Fac cincisprezece ani peste trei săptămâni, mi-a răspuns. Roșeața i se strecura din nou în obraji. Nu vă îngrijorați, sunt destul de mare ca să-mi dau seama… ce fel de loc e acesta, vreau să spun.

A dat din cap brusc, într-o încercare de plecăciune curtenitoare.

– Nu vreau să vă jignesc, doamnă. Dacă unchiul Jamie, vreau să zic, eu… și-a căutat cuvintele potrivite, nu a reușit și, în cele din urmă, a spus precipitat: Foarte încântat să vă cunosc, doamnă!

Apoi s-a întors și a țâșnit pe ușă, care s-a închis atât de violent, încât a vibrat în ramă.

M-am prăbușit peste perne, amuzată și îngrijorată deopotrivă. M-am întrebat ce îi va spune bătrânul Ian fiului când se vor întâlni – și invers. Apoi m-am întrebat ce îl adusese pe tânărul Ian acolo, în căutarea lui Jamie. Evident, știa unde putea fi găsit unchiul lui; însă, judecând după atitudinea lui rezervată, nu se aventurase niciodată într-un bordel.

Smulsese acea informație de la Geordie, de la atelier? Mi se părea improbabil. Și dacă nu, însemna că aflase de legătura unchiului cu acel loc din altă parte, poate chiar de la Jamie.

În cazul acesta, am raționat eu, Jamie probabil că știa deja de sosirea nepotului la Edinburgh, dar atunci de ce se prefăcuse că nu îl văzuse pe băiat? Ian era cel mai vechi prieten al lui Jamie; crescuseră împreună. Dacă ceea ce punea la cale Jamie merita prețul de a-și minți cumnatul însemna că e vorba despre ceva serios.

Nu mi-am dus raționamentul mai departe, pentru că s-a auzit altă ciocănitură în ușă.

– Intră, am spus, netezind așternutul, în speranța de a pune tava peste el.

Când s-a deschis ușa, îmi concentrasem privirea spre un punct aflat cam la un metru și jumătate deasupra podelei, unde mă așteptam să apară capul cameristei. La precedenta deschidere a ușii trebuise să privesc în sus, pentru a-l cuprinde în câmpul meu vizual pe Ian cel Tânăr. De astă dată, am fost silită să cobor ochii.

– Ce mama naibii cauți aici? am întrebat când silueta minusculă a domnul Willoughby a pătruns de-a bușilea.

M-am ridicat și m-am grăbit să îmi îndoi picioarele sub mine, trăgându-mi nu doar cearșaful, ci și plapuma în jurul umerilor.

Drept răspuns, chinezul s-a apropiat la vreo treizeci de centimetri de pat, apoi și-a lăsat capul să cadă pe podea cu un bufnet puternic. L-a ridicat și a repetat gestul foarte hotărât, scoțând un sunet oribil, ca de pepene despicat cu o secure.

– Încetează! am exclamat când el se pregătea să lovească podeaua cu capul a treia oară.

– Mii scuze, a explicat el, sprijinindu-se pe călcâie și clipind des spre mine.

Arăta jalnic, iar urmele de un roșu întunecat de pe fruntea lovită nu îi îmbunătățeau nicidecum aspectul. Speram că nu intenționează să se dea cu capul de podea de o mie de ori, dar nu eram sigură. Mi-era clar că avea o mahmureală de zile mari; faptul că încercase asta chiar și o dată mă tulburase.

– E de-ajuns, am spus, retrăgându-mă cu fereală spre zid. Nu ai pentru ce să-ți ceri scuze.

– Ba da, scuze, a insistat el. Tsei-mi spune soție. Doamna fiind cea mai onorabilă Primă Soție, nu o târfă împuțită.

– Mulțumesc mult, am spus. Tsei-mi? Te eferi la Jamie? Jamie Fraser?

Bărbatul minion a dat din cap, declanșând probabil dureri mari. S-a prins de el cu ambele mâini și a închis ochii, care au dispărut imediat în cutele obrajilor.

– Tsei-mi, a afirmat el, cu ochii închiși. Tsei-mi spune să iau scuze de la cea mai onorată Primă Soție. Yi Tien Cho, a adăugat el, deschizând ochii și bătându-se în piept, ca să arate că acela îi era numele, pentru situația în care l-aș fi confundat cu alți servitori umili ai casei.

– Asta mi-e clar, am spus. Hm, încântată să te cunosc.

Evident încurajat de vorbele mele, el s-a întins la podea, prosternându-se înaintea mea.

– Yi Tien Cho, servitor la doamna, a spus el. Prima Soție poate călca servitor umil, dacă vrei.

– Ha, am spus eu cu răceală. Am auzit de tine. Să te calc, zici? Nici să nu te gândești!

A deschis o idee un ochi negru și a chicotit, atât de dezlănțuit, încât nu m-am putut abține să nu râd și eu. S-a așezat din nou în fund, netezindu-și țepii părului negru, întărit de mizerie, care i se înălțau pe țeastă, ca la un porc-spinos.

– Să spăl picioare la Prima Soție? s-a oferit el, zâmbind cu gura până la urechi.

– Categoric nu, am spus. Dacă vrei să faci ceva cu adevărat folositor, du-te și spune cuiva să

îmi aducă micul dejun. Ba nu, stai o clipă, am zis, răzgândindu-mă. Mai întâi spune-mi unde l-ai cunoscut pe Jamie. Dacă nu te deranjează, am adăugat eu, politicos.

S-a așezat din nou pe călcâie și a clătinat capul într-o parte și în alta încet.

– Docuri, a zis el. Acum doi an. Vin China, drum lung, nu mâncare. Ascuns butoi, a explicat el, descriind un cerc cu brațele, pentru a ilustra cum călătorise.

– Pasager clandestin?

– Corabie de comerț, a dat el din cap. Pe doc aici, furat mâncare. Furat brandy o noapte, beat mort. Foarte frig să dorm; mort curând, dar Tsei-mi găsit pe mine, a zis, împungându-se din nou cu un deget în piept. Servitor umil Tsei-mi. Servitor umil Prima Soție.

A făcut o plecăciune, legănându-se primejdios, dar a reușit să-și recapete echilibrul.

– Brandy-ul pare să-ți facă rău, am remarcat. Îmi pare rău că nu am nimic să-ți dau pentru durerea de cap; nu am la mine medicamente, deocamdată.

– Nu problemă, m-a asigurat el. Am bile zdravene.

– Frumos din partea ta, am spus, încercând să mă lămuresc dacă se pregătea să se avânte din nou asupra picioarelor mele ori încă era prea beat ca să deosebească părțile anatomice. Sau poate că în filosofia chineză exista vreo legătură între sănătatea capului și testicule. Pentru orice eventualitate, am privit în jur căutând ceva care mi-ar fi putut sluji drept armă, dacă manifesta cumva dorința de a se băga sub așternut.

Însă el a vârât o mână în mâneca largă a celeilalte și, ca un prestidigitator, a scos o punguță din mătase albă. A răsturnat-o și în palmă i-au căzut două bile. Erau mai mari decât cele pentru jocul cu bile, dar mai mici decât cele de baseball; de fapt, cam de mărimea unui testicul normal. Ceva mai tari totuși, făcute, din câte se părea, dintr-o rocă lustruită, de culoare verzuie.

– Bile zdravene, mi-a explicat domnul Willoughby, rostogolindu-le pe amândouă în palmă cu un clinchet plăcut auzului. Jad cu dungi, din Canton, a spus el. Cele mai bune bile zdravene.

– Serios? am întrebat eu, fascinată. Și sunt medicinale – bune pentru tine, asta vrei să zici?

El a dat din cap viguros, apoi s-a oprit și a gemut ușor. După o pauză, a întins mâna și a rostogolit bilele de colo până colo, mișcându-le cu dexteritate între degete.

– Tot corpul un întreg; în mână, fiecare parte, a spus el, arătând cu degetul spre palma desfăcută și atingând cu delicatețe ici și colo între cele două sfere netede. Cap aici, stomac aici, ficat aici, a spus. Bilele fac bine la toate.

– Ei bine, ele pot fi purtate oriunde, ca pastilele Alka Seltzer, am spus.

Probabil că referirea la tabletele antiacid a făcut ca stomacul meu să scoată un bolborosit puternic.

– Prima Soție vrea mâncare, a remarcat cu istețime domnul Willoughby.

– Ești foarte perspicace, am spus. Da, vreau mâncare. Crezi că te poți duce să anunți pe cineva?

A băgat bilele în punguță și, sărind în picioare, a făcut o plecăciune până la pământ.

– Servitor umil acum pleacă, a spus el, și a dat să plece, izbindu-se destul de tare de tocul ușii la ieșire.

Totul devenea ridicol, am gândit. Aveam mari îndoieli că vizita domnului Willoughby îmi va aduce mâncare; era norocos dacă reușea să coboare scara fără să pice în cap, dacă era să judec starea în care se afla.

În loc să rămân acolo în pielea goală, primind tot soiul de vizite, m-am gândit că era momentul să întreprind ceva. Ridicându-mă și înfășurându-mi învelitoarea pe trup, am făcut câțiva pași pe coridor.

Etajul de sus părea pustiu. În afară de încăperea pe care o părăsisem, mai erau doar două uși. Ridicând ochii, am văzut deasupra capului grinzi dezgolite. Așadar ne aflam în pod; cel mai probabil celelalte două camere erau ocupate de servitoare care, în acele momente, munceau jos.

Se auzea zgomot slab de pași urcând pe scară și totodată simțeam aromă de cârnați puși la fript. Un bolborosit puternic produs de miros m-a informat că stomacului meu nu îi scăpase asta și, în plus, că măruntaiele mele trebuiseră să se mulțumească doar cu un sendviș cu unt de arahide și un bol de supă în decurs de douăzeci și patru de ore, ceea ce reprezenta un nivel de nutriție inadecvat.

Am prins capetele învelitorii spre interior, puțin deasupra sânilor, așa cum se procedează când porți sarong, și, ridicându-mi poalele care măturau podeaua, am pornit în jos pe scări,

urmând mirosul de mâncare.

Mirosul precum și zgomotele, clinchetele și zăngănelile făcute de câteva persoane care mâncau veneau din spatele unei uși închise de la primul etaj. Am deschis-o și m-am trezit în capătul unei săli lungi, mobilate ca un refectoriu.

În jurul mesei erau în jur de douăzeci de femei, câteva cu rochii de zi, dar majoritatea pe jumătate dezbrăcate, ceea ce, prin comparație, făcea ca îmbrăcămintea mea să pară mai mult decât decentă. O femeie aflată aproape de capătul mesei m-a văzut lângă ușă și m-a invitat cu un semn să mă apropii după care, amabilă, mi-a făcut loc alături de ea pe bancă.

– Tu ești fata cea nouă, da? a spus ea, uitându-se la mine cu interes. Ești ceva mai bătrână decât cele pe care le primește de obicei *madame* – îi plac alea care nu au mai mult de două'șcinci de ani. Dar nu arăți rău deloc, s-a grăbit ea să mă asigure. Sunt convinsă că te descurci de minune.

– Are pielea frumoasă și fața drăguță, a remarcat doamna cu păr negru de vizavi, măsurându-mă cu aerul detașat al cuiva care apreciază carnea de cal. Și sâni țapeni, din câte îmi dau io seama.

Și-a ridicat puțin bărbia, uitându-se peste masă ca să vadă cât se putea prin decolteul meu improvizat.

– *Madame* nu ne dă voie să plecăm cu așternuturile din pat, mi-a reproșat prima dintre cunoștințele mele. Trebuie să porți lenjeria ta, dacă încă n-ai ceva frumușel în care să te arăți.

– Mda, ai grijă de așternuturi, m-a sfătuit bruneta, încă măsurându-mă din ochi. *Madame* o să-ți taie din bani și o să te alegi cu tot felul de pete pe cearșafuri.

– Cum te cheamă, scumpico? m-a întrebat o fată scundă, plinuță, cu o față rotundă și prietenoasă, aplecându-se peste cotul brunetei ca să-mi zâmbească. Uite că toate vorbeam despre tine și nu te-am primit deloc așa cum se cuvine. Eu sunt Dorcas, ea e Peggy, a zis, arătând cu degetul spre fata cu părul negru, apoi a indicat peste masă spre blonda de lângă mine – și ea e Molly.

– Numele meu este Claire, m-am prezentat și mi-am tras învelitoarea ceva mai sus, conștientă de privirile lor cercetătoare.

Nu prea știam cum să corectez impresia pe care o aveau despre mine ca ultimă angajată a lui madame Jeanne, însă pe moment mi se părea mai puțin important decât să mă aleg cu

ceva la micul dejun.

Parcă ghicindu-mi gândul, prietenoasa Dorcas a întins mâna spre bufetul din spatele ei, mi-a dat o farfurie din lemn și a împins câțiva cârnați spre mine.

Mâncarea era bine gătită și oricum mi s-ar fi părut bună; așa moartă de foame cum eram, am avut impresia că e ambrozie. Cu mult mai bună decât cea de la cantina spitalului, am remarcat eu, luând încă o porție de cartofi prăjiți.

– Ai avut parte de unul rău în prima seară, nu? m-a întrebat Millie, cea de lângă mine, făcând semn spre sânii mei.

Aruncând o privire în jos, am rămas stupefiată văzând o pată roșie apărând de sub marginea așternutului. Nu-mi putea vedea gâtul, dar, din direcția în care privea Millie, mi-am dat seama că senzația ușoară de iritare se dovedea a fi o urmă de mușcături.

– Și nasul ți-e puțin umflat, a constatat Peggy, încruntându-se critic spre mine.

A întins mâna peste masă ca să îl atingă, fără să ia în seamă că gestul a făcut ca îmbrăcămintea ei străvezie să-i alunece în jurul taliei.

– Te-a pălmuit, nu? Dacă bărbații devin prea brutali, trebuie să strigi, să știi. *Madame* nu le permite clienților să ne trateze rău. Scoate un țipăt sănătos, iar Bruno va ajunge acolo într-o clipită.

– Bruno? am făcut eu, cu glas pierit.

– Portarul, mi-a explicat Dorcas, vârând o bucată de ou în gură. E mare ca un urs, de-aia îi spunem Bruno. Cum îl cheamă de fapt? le-a întrebat ea pe fetele de la masă. Horace?

– Theobald, a corectat-o Millie, apoi s-a întors ca să cheme o servitoare din capătul celălalt al sălii. Janie, vrei să ne mai aduci niște bere? Fata asta nouă încă n-a luat nicio gură!

– Da, Peggy are dreptate, a spus ea, întorcându-se din nou spre mine.

Nu era prea atrăgătoare, însă avea o gură cu o formă frumoasă și o expresie plăcută.

– Dacă ai vreun bărbat care se arată prea rău, asta-i una – și nu-l deranja pe Bruno dacă e vorba de un mușteriu bun, altfel vei plăti, și încă din greu. Dar dacă socotești că suferi cu adevărat, atunci trage un țipăt sănătos. În timpul nopții, Bruno nu e niciodată departe. A, uite c-a venit berea, a adăugat ea, luând o cană mare din cositor din mâna servitoarei și trântind-o în fața mea.

– Nu e rănită, a spus Dorcas, după ce a încheiat de examinat părțile mele vizibile. Dar te doare puțin între picioare, adevărat? a spus ea, zâmbindu-mi subtil.

– Oo, uite-o că *roșește*, a remarcat Mollie, chicotind încântată. O, tu chiar *ești* prospătură, nu?

Am luat o gură sănătoasă din bere. Era neagră, densă și extrem de bine-venită, atât pentru că lățimea buzei cănii mi-a ascuns fața, cât și pentru gustul ei.

– Nu-i nimic, a spus Mollie, bătându-mă ușor pe braț. După dejun, o să-ți arăt unde sunt vanele. Îți înmoi părțile intime în apă caldă și la noapte vor fi ca noi.

– Nu uita să-i arăți unde sunt borcanele, a intervenit Dorcas. Ierburi dulci, mi-a explicat ea. Le pui în apă înainte de a te așeza în vană. Lui *madame* îi place să mirosim frumos.

– Daacă băhbații ah dohi să se culce cu un pește, s-ah duce în docuhi; ah fi mai ieftin, a intonat Peggy, ceea ce se voia clar a fi o imitație a modului în care vorbea madame Jeanne.

Fetele de la masă au izbucnit în hohote de râs, care au încetat odată cu apariția bruscă a lui *madame*, care a pătruns în sală pe o ușă de la celălalt capăt al sălii.

Madame Jeanne era încruntată și îngrijorată și părea prea cufundată în gânduri ca să bage în seamă ilaritatea care se stinsese atât de rapid.

– Sst! a murmurat Mollie, văzând-o pe patroană. Un client venit devreme. Nu-mi place când vin în timpul micului dejun, a bombănit ea. Te-mpiedică să digeri mâncarea ca lumea.

– Nu-ți faci griji, Mollie, Claire va fi aia care îl va primi, a spus Peggy, aruncându-și părul pe spate. De obicei, *madame* o preferă pe cea mai nouă fată, m-a informat ea.

– Să-i bagi un deget în fund, m-a sfătuit Dorcas. Asta-i face să termine mai repede decât orice altceva. O să-ți păstrez o pâinișoară pentru după, dacă vrei.

– Ăă… mulțumesc, i-am spus.

Ochii lui *madame* au poposit asupra mea, iar ea a căscat gura, buzele ei alcătuind un „O“.

– Ce căutați *aici?* a șuierat ea și s-a grăbit spre mine, prinzându-mă de braț.

– Mâncam, am spus, neavând chef să fiu smulsă de acolo.

Mi-am desprins brațul din strânsoarea ei și am ridicat cana cu bere.

– *Merde!* a făcut ea. Nu v-a adus nimeni de mâncare în dimineața asta?

– Nu, am spus. Și nici hainele, am adăugat, făcând un semn către așternutul care era cât pe ce să alunece de pe mine.

– *Nez de Cleopatre!* a spus ea violent. S-a îndreptat de spate și a aruncat o privire în jur, cu ochi care păreau că aruncă fulgere. O să pun ca nemernica aia de menajeră să fie biciuită! *Madame*, mii de scuze!

– Nu-i nimic, am răspuns eu politicos, conștientă de privirile uimite ale tovarășelor mele de masă. Mâncarea a fost minunată. Mă bucur că v-am cunoscut, doamnelor, am zis, ridicându-mă și făcând o plecăciune în timp ce-mi țineam învelitoarea pe umeri. Acum, *madame*… ce s-a întâmplat cu rochia mea?

Ascultând vorbele agitate ale lui madame Jeanne, prin care își cerea scuze și spera că nu voi considera necesar să îi spun domnului Fraser că fusesem expusă prezenței nedorite a lucrătoarelor din stabilimentul ei, am urcat cu stângăcie două șiruri de trepte și am ajuns într-o cămăruță doldora de rochii atârnate, aflate în diferite stadii de finisaj, și valuri de materiale stivuite ici și colo prin colțuri.

– Un moment, vă rog, a spus madame Jeanne și, cu o plecăciune adâncă, m-a lăsat în compania unui manechin cu nenumărate bolduri înfipte în pieptu-i împăiat.

Evident, acolo era locul în care se petrecea costumarea fetelor. M-am plimbat prin cameră târând după mine colțurile așternutului și am văzut câteva rochii neterminate, din mătase transparentă, dar și două rochii complicate, cu decolteuri foarte adânci, și o varietate de cămăși și camizole inedite. Am luat o cămașă din cui și am îmbrăcat-o.

Era confecționată din pânză fină de bumbac, cu decolteu adânc, strâns, și cu o broderie în forma unor mâini care se unduiau atrăgător sub piept și în jurul taliei, desprinzându-se într-o mângâiere lascivă în partea de sus a coapselor. Nu avea tiv, însă în rest era terminată și îmi oferea mult mai multă libertate de mișcare decât așternutul.

Am auzit voci răzbătând din camera alăturată, unde *madame* îl dojenea pe Bruno – cel puțin așa am dedus după glasul gros al bărbatului.

– Nu mă interesează *ce* a făcut sora nenorocitei ăleia, tocmai spunea ea, nu-ți dai seama că soția lui *monsieur* Jamie a fost lăsată în pielea goală și flămândă…

– Sunteți sigură că e soția lui? a întrebat bărbatul cu voce groasă. Auzisem că…

– Și eu auzisem. Dar dacă el spune că femeia aceea e soția lui, eu nu sunt dispusă să îl contrazic, *n'est-ce pas? Madame* era impacientată. Acum, în legătură cu nemernica asta de Madeleine…

– *Madame*, nu e vina ei, a întrerupt-o Bruno. N-ați auzit vestea de dimineață – despre Diavol?

Madame a scos un icnet.

– Nu se poate! Încă una?

– Ba da, *madame*. Glasul lui Bruno era sumbru. Nu mai departe de câteva case mai încolo – deasupra tavernei Green Owl. Fata era sora lui Madeleine; preotul ne-a adus știrea înainte de micul dejun. Așa că, înțelegeți dumneavoastră…

– Da, înțeleg. *Madame* părea să fi rămas fără suflu. Da, sigur. Sigur. A fost… la fel?

Glasul ei tremura de dezgust.

– Da, *Madame*. O secure sau un cuțit mare. A coborât glasul, așa cum fac oamenii când povestesc lucruri oribile: Preotul mi-a zis că i-a retezat capul. Corpul ei era lângă ușa camerei – a coborât glasul și mai mult, ajungând să vorbească aproape în șoaptă –, capul era așezat pe raftul de deasupra șemineului, cu fața spre cameră. Proprietarul a leșinat când a găsit-o.

Un bufnet greu venind din camera alăturată a sugerat că *madame* făcuse același lucru. Mi-am simțit pielea ca de găină pe brațe și genunchii mi s-au cam înmuiat. Începeam să înțeleg teama lui Jamie că instalarea mea într-o casă de prostituție nu fusese înțeleaptă.

În orice caz, acum eram îmbrăcată, chiar dacă nu complet, și am intrat în camera cealaltă, un mic salon, unde i-am văzut pe madame Jeanne pe jumătate culcată pe canapea și pe un bărbat mătăhălos, cu o față nefericită, stând pe o pernă de la picioarele ei.

Observându-mă, *madame* s-a holbat la mine.

– Madame Fraser! Vai, îmi pare foarte rău! Nu am vrut să vă fac să așteptați, dar am primit… a ezitat, căutând o expresie delicată, niște vești neplăcute.

– Așa aș zice. Ce e cu acest Diavol?

– Ați auzit?

Era deja palidă; acum fața ei s-a albit și mai mult și și-a frânt mâinile.

– Ce va spune el? Va fi furios! s-a văicărit ea.

– Cine? am întrebat eu. Jamie sau Diavolul?

– Soțul dumneavoastră, a zis ea și, îndurerată, s-a uitat roată prin salon. Când va afla că soția lui a fost neglijată atât de rușinos, luată drept o *fille de joie* și expusă la… la…

– Sinceră să fiu, nu cred că îl va deranja, am liniștit-o eu. Dar aș vrea să aud despre acest Diavol.

– Ați vrea?

Bruno a ridicat din sprâncenele groase. Era un bărbat masiv, cu umeri ușor căzuți și brațe lungi, ceea ce îl făcea să semene întru câtva cu o gorilă; o asemănare sporită de fruntea îngustă și de bărbia retrasă. Părea perfect potrivit pentru rolul de om de ordine într-un bordel.

– Păi... a spus el șovăitor, aruncând o privire spre madame Jeanne ca și cum ar fi căutat îndrumări, însă patroana a surprins cu privirea micul ceas emailat de pe polița de deasupra sobei și a sărit în picioare scoțând un strigăt care i-a trădat șocul.

– *Crottin* [32]*!* a exclamat ea. Trebuie să plec!

Și făcând doar un semn de la revedere în direcția mea, a ieșit precipitată din încăpere, lăsându-ne pe mine și pe Bruno să ne uităm surprinși după ea.

– Oo! a făcut el, revenindu-și. Așa e, el venea la ora zece.

Potrivit ceasului emailat, era zece și un sfert. Indiferent despre ce era vorba, am sperat că „el“ putea aștepta.

– Diavolul, l-am îndemnat eu pe Bruno.

La fel ca mai toată lumea, după o reținere de formă, de dragul convenienței sociale, Bruno era extrem de dispus să dezvăluie amănuntele oribile și sângeroase.

Așa cum dedusesem din discuția de până atunci, Diavolul din Edinburgh era un ucigaș. Precursor al lui Jack Spintecătorul, alegea femei de moravuri ușoare, pe care le ucidea lovindu-le cu o armă cu lamă grea. În unele cazuri, cadavrele erau dezmembrate ori „modificate“, după cum a spus Bruno cu glas reținut.

Crimele – în total opt – se petrecuseră la diferite intervale, pe parcursul a doi ani. Cu o excepție, femeile fuseseră ucise în camerele lor; majoritatea locuiau singure – două fuseseră ucise în bordeluri. Asta explica agitația lui *madame*, am bănuit eu.

– Care a fost excepția? l-am întrebat.

Bruno și-a făcut cruce.

– O măicuță, a șoptit el, cuvintele subliniindu-i șocul. O Soră a Îndurării, de origine franceză.

Sora, ajungând la Edinburgh împreună cu un grup de măicuțe care voiau să meargă la Londra, fusese răpită la docuri, fără ca suratele ei să-i observe absența, din cauza agitației. Când a fost descoperită pe o străduță îngustă din Edinburgh, după căderea nopții, era prea târziu.

– Violată? am întrebat eu, mânată de interes clinic.

Bruno m-a privit cu o suspiciune considerabilă.

– Nu știu, a spus el distant, ridicându-se greoi în picioare, cu umerii de maimuță pleoștiți de oboseală. Cred că fusese de serviciu toată noaptea; acum venea ora lui de culcare. *Madame*, vă rog să mă iertați, s-a scuzat el pe un ton oarecum oficial, apoi a ieșit.

Ușor derutată, m-am așezat comod pe canapeaua mică din catifea. Nu crezusem că în cursul zilei se petreceau atât de multe lucruri într-un bordel.

Brusc, au răsunat bătăi puternice în ușă. Nu era un ciocănit oarecare, ci părea că cineva folosea un ciocan ca să ceară să fie primit. M-am ridicat în picioare ca să răspund acelei cereri, însă, fără alt avertisment, ușa s-a deschis exploziv și în cameră a pătruns o siluetă zveltă, cu un aer imperios, care a început să vorbească într-o franceză cu un accent atât de pronunțat și cu o atitudine atât de furioasă, încât nu am înțeles chiar tot ce a spus.

– O căutați pe madame Jeanne? am reușit să spun, profitând de o mică pauză, când el s-a oprit ca să-și tragă sufletul pentru a slobozi un nou lanț de invective. Vizitatorul era un tânăr în jur de treizeci de ani, cu o constituție firavă și extrem de atrăgător, având părul des și sprâncenele negre. S-a uitat fioros la mine pe sub sprâncene și, după ce m-a măsurat bine, expresia feței i s-a schimbat considerabil. A ridicat din sprâncene, holbându-se și chipul i s-a albit.

– Milady! a exclamat el și s-a aruncat în genunchi, îmbrățișându-mă de coapse, în timp ce își apăsa fața de cămașa mea din bumbac ce-mi ajungea la nivelul vintrelor.

– Dă-mi drumul! am strigat eu, împingându-l de umeri ca să scap de el. Nu lucrez aici. Dă-mi drumul, ți-am spus!

– Milady! a repetat el pe un ton extaziat. Milady! V-ați întors! E un miracol! Dumnezeu v-a adus înapoi!

A ridicat capul spre mine, zâmbind și lăcrimând din plin. Avea dinți albi, perfecți. Brusc, memoria mea s-a trezit și a acționat, dezvăluindu-mi chipul unui puști pe sub trăsăturile îndrăznețe ale tânărului.

– Fergus! am exclamat eu. Fergus, chiar tu ești? Ridică-te, pentru numele Domnului, lasă-mă să te văd!

El s-a ridicat în picioare, dar nu mi-a lăsat timp să îl văd mai bine. M-a prins într-o strânsoare care era să-mi rupă coastele, iar eu i-am răspuns la fel, bătându-l pe spinare, emoționată că îl reîntâlneam. Avea cam zece ani când îl văzusem ultima oară, cu puțin timp înainte de Bătălia de la Culloden. Acum era bărbat în toată regula, iar tuleiele bărbii lui îmi zgâriau obrazul.

– Am crezut că văd o stafie, a exclamat el. Sunteți chiar dumneavoastră?

– Da, eu sunt, l-am asigurat.

– L-ați întâlnit pe milord? a întrebat el, entuziasmat. Știe că sunteți aici?

– Da.

– O! a exclamat, a clipit și s-a retras un pas, ca și cum ar fi pățit ceva. Dar… cum se face…?

Evident derutat, a tăcut.

– Despre ce e vorba?

– Aici erai? Pentru numele lui Dumnezeu, Fergus, ce cauți aici?

În pragul ușii a apărut brusc silueta masivă a lui Jamie. Văzându-mă îmbrăcată cu o cămașă brodată, a făcut ochi mari.

– Unde-ți sunt hainele? a întrebat el. Dar să lăsăm asta, a spus imediat, făcând un semn impacientat când am deschis gura să-i răspund. Nu e timp acum.

– Vino, Fergus, avem optsprezece butoaie de un anker [33] cu brandy pe alee, și oamenii de la

accize sunt pe urmele mele!

Apoi, cu bubuituri de ghete pe scara din lemn, au plecat, lăsându-mă din nou singură.

Nu eram sigură dacă era cazul să mă alătur petrecerii de jos, dar curiozitatea a învins buna-cuviință. După o scurtă vizită la croitorie în căutarea unor veșminte mai decente, am coborât, cu un șal mare, pe jumătate brodat cu nalbe, înfășurat în jurul umerilor.

În noaptea precedentă căpătasem doar o imagine vagă a dispunerii casei, dar zgomotele care pătrundeau din stradă arătau limpede care latură a clădirii era cu fața spre High Street. Am presupus că aleea la care se referise Jamie trebuia să fie pe cealaltă latură, dar nu eram sigură. Casele din Edinburgh erau deseori construite cu mici aripi ciudate și ziduri curbate pentru a se folosi fiecare centimetru de teren. M-am oprit pe palierul din josul scării, trăgând cu urechea la zgomotele produse de rostogolirea butoaielor drept reper. În timp ce stăteam acolo, am simțit brusc un curent de aer măturându-mi picioarele desculțe și, când m-am întors, am văzut un bărbat intrând pe ușa deschisă a bucătăriei.

A părut la fel de surprins ca și mine, dar, după ce m-a măsurat cu privirea, a zâmbit și a înaintat spre mine, prinzându-mă de cot.

– Bună dimineața, draga mea. Nu mă așteptam să găsesc vreuna dintre doamnele de aici trează atât de devreme.

– Păi, știi cum se spune: cine se culcă și se scoală devreme… am zis eu, străduindu-mă să-mi eliberez cotul.

El a râs, arătându-și dinții de jos destul de îngălbeniți.

– Nu, ce se spune?

– Păi, e ceva ce se spune în America, dacă îți vine să crezi, i-am răspuns, dându-mi brusc seama că, deși Benjamin Franklin își publica lucrările la acea vreme, probabil că nu era prea citit în Edinburgh.

– Ai spirit, drăguțo, a remarcat el cu un zâmbet vag. Te-a trimis aici, jos, ca momeală, da?

– Nu. Cine? am întrebat.

– *Madame*, a spus el, aruncând o privire în jur. Ea unde este?

– Habar n-am, am spus. Dă-mi drumul!

Însă el a întărit strânsoarea, iar degetele lui s-au încleștat dureros în mușchii brațului. S-a apropiat mai mult de mine și, mirosind urât a fum de tutun, mi-a șoptit la ureche:

– Există o recompensă, să știi, a murmurat el cu un aer secretos. Un procentaj din valoarea mărfurilor de contrabandă confiscate. Nu trebuie să știm decât noi doi. Mi-a vârât un deget ușor sub un sân, făcând sfârcul să se ridice sub pânza subțire din bumbac. Ce părere ai, puicuțo?

M-am uitat fix la el. „Oamenii de la accize sunt pe urmele mele“, spusese Jamie. Așadar, acesta era unul dintre ei; un funcționar al Coroanei, însărcinat cu prevenirea contrabandei și cu prinderea făptașilor. Ce mai spusese Jamie? „Stâlpul infamiei, exilul, biciuirea, închisoarea, țintuirea de urechi“, fluturându-și nepăsător o mână prin aer, ca și cum asemenea pedepse erau echivalentul unei amenzi rutiere.

– Despre ce vorbești? am zis, străduindu-mă să par nedumerită. Și, pentru ultima oară, dă-mi drumul!

M-am gândit că nu era singur. Câți alții erau în jurul clădirii?

– Da, te rog să-i dai drumul, s-a auzit un glas din spatele meu.

L-am văzut pe bărbatul de la accize căscând ochii și uitându-se peste umăr.

Domnul Willoughby se afla pe a doua treaptă a scării, cu costumația lui mototolită din mătase și un pistol mare în mâini. Și-a plecat capul politicos spre funcționarul de la accize.

– Aia nu târfă împuțită, a explicat el, clipind ca o bufniță. Soție onorabilă.

Evident surprins de apariția neașteptată a unui chinez, omul de la accize s-a holbat de la mine spre domnul Willoughby și înapoi.

– Soție? a întrebat el nedumerit. Spui că ea e soția *ta?*

Înțelegând doar cuvântul pe care îl cunoștea, domnul Willoughby a dat amabil din cap, drept confirmare.

– Soție, a repetat el. Te rog, dă drumul.

Ochii lui erau mici și injectați și mie mi-a fost clar, dacă nu cumva și funcționarului de la accize, că domnul Willoughby avea o alcoolemie de 0,8 la sută.

Funcționarul m-a tras spre el și s-a uitat urât la domnul Willoughby.

– Hei, ascultă… a spus el.

Nu a apucat să continue, pentru că domnul Willoughby, considerând că avertismentul fusese făcut, a ridicat pistolul și a apăsat pe trăgaci.

S-a auzit un pocnet puternic și un țipăt și mai puternic, probabil al meu, iar palierul s-a umplut cu un nor de fum și miros de praf de pușcă. Funcționarul de la accize s-a bălăbănit în spate, lovindu-se stupefiat de lambriuri, în timp ce pe pieptul hainei i se răspândea o pată de sânge.

Din reflex, am făcut un salt în față și l-am prins pe sub brațe, lăsându-l cu blândețe pe podeaua palierului. De sus au răzbătut zgomote și agitație, deoarece locatarele casei se strânseseră la etajul de deasupra și vorbeau precipitat, alertate de împușcătură. Am auzit pe cineva coborând treptele câte două.

Cu un pistol în mână, Fergus s-a năpustit prin ușa care probabil ducea spre pivniță.

– Milady, a spus el dintr-o suflare, când m-a văzut stând într-un colț, cu trupul funcționarului de la accize așezat în poală. Ce ați făcut?

– Eu? am întrebat indignată. Eu n-am făcut nimic; chinezul lui Jamie.

Am făcut un semn din cap către scară, unde domnul Willoughby, cu pistolul la picioare, stătea pe o treaptă și privea scena cu ochi nevinovați și injectați.

Fergus a spus în franceză ceva prea vulgar pentru a fi redat, dar foarte acuzator la adresa domnului Willoughby. A traversat încăperea și a dat să îl prindă de umăr pe micuțul chinez – cel puțin așa am presupus –, dar imediat am văzut că brațul pe care îl întinsese nu se termina cu o mână, ci cu un cârlig dintr-un metal sclipitor.

– Fergus!

Eram așa de șocată de acea imagine, încât m-am oprit din încercarea de a apăsa pe rana funcționarului cu șalul.

– Ce e… ce…? am întrebat eu, fără a reuși să fiu coerentă.

– Ce anume? a întrebat el, aruncându-mi o privire, apoi, urmând direcția în care mă uitam, a spus: A, asta, și a ridicat din umeri. Englezii. Nu-ți face griji, milady, nu avem timp acum. Tu, *canaille*, du-te jos!

L-a împins pe domnul Willoughby în jos pe scări, l-a târât spre ușa pivniței și l-a îmbrâncit înăuntru, fără să se sinchisească defel ce risca. Am auzit o serie de bufnituri, semn că micul chinez se rostogolea pe trepte și că aptitudinile lui acrobatice îl cam părăsiseră, dar nu avea timp să își facă griji în legătură cu asta.

Fergus s-a lăsat pe vine alături de mine și a ridicat capul funcționarului prinzându-l de păr.

– Câți mai sunt cu tine? l-a întrebat el. Spune-mi imediat, *cochon*, altfel îți tai beregata!

După semnele clinice evidente, amenințarea nu-și mai avea rostul. Ochii omului deveneau deja sticloși. Cu un efort considerabil, și-a ridicat colțurile gurii într-un zâmbet.

– Să te… văd… arzând… în iad, a șoptit el și, cu o ultimă convulsie care i-a împietrit zâmbetul într-un rictus, a tușit, vărsând pe gură foarte mult sânge cu spumă, și a murit în poala mea.

În susul scării duduiau pașii cuiva care venea în goană. Jamie a apărut pe ușa pivniței și s-a oprit cu greu, cât pe ce să se împiedice de picioarele întinse ale funcționarului. Și-a plimbat privirea de-a lungul cadavrului și și-a oprit ochii asupra feței mele, apoi, cu expresie de mirare îngrozită, m-a întrebat:

– Ce-ai făcut, englezoaico?

– Nu milady, ci pacostea aia galbenă, a intervenit Fergus, scutindu-mă de explicații. Și-a vârât pistolul sub centură și mi-a întins mâna. Haideți, milady, trebuie să coborâți.

Jamie l-a oprit, s-a aplecat deasupra mea și a făcut un semn cu capul în direcția sălii din față.

– Mă descurc eu aici, a spus. Apără ușa din față, Fergus. Semnalul obișnuit, și ascunde pistolul acela dacă nu ai nevoie de el.

Fergus a dat din cap și a dispărut imediat pe ușa dinspre sală.

Jamie a reușit să-l învelească stângaci pe funcționarul mort; l-a luat de pe mine, așa că m-am putut ridica, foarte ușurată că scăpasem de el, în ciuda sângelui și a altor mizerii care îmi îmbibau poalele cămășii.

– O! Cred că e *mort!*

Vocea înspăimântată a venit de sus, parcă plutind și, ridicând ochii, am văzut vreo douăsprezece prostituate care priveau ca niște heruvimi de pe scară.

– Treceți înapoi în camerele voastre! s-a răstit Jamie la ele.

S-a auzit un cor de țipete speriate și femeile s-au împrăștiat ca porumbeii.

Jamie a aruncat o privire pe palier pentru a vedea dacă incidentul lăsase vreo urmă, dar, din fericire, nu lăsase – tot sângele se scursese pe șal și pe mine.

– Hai, a spus el.

Pe scară era semiîntuneric, dar în pivniță era beznă. M-am oprit jos și l-am așteptat pe Jamie. Funcționarul fusese un om bine clădit, astfel că Jamie gâfâia din greu când a ajuns lângă mine.

– Mergi spre partea cealaltă, a spus el printre gâfâieli. E un perete fals. Ține-te de brațul meu. Cum ușa de sus era închisă, nu puteam vedea nimic; Jamie părea să se orienteze de parcă ar fi avut radar. M-a condus fără greș pe lângă tot felul de obiecte mari, de care m-am ciocnit în trecere și, în cele din urmă, s-a oprit. Am simțit miros de piatră umedă și, întinzând o mână în față, am atins peretele aspru.

Jamie a rostit ceva tare, în galică. Probabil că era echivalentul celtic pentru „Sesam, deschide-te“, pentru că a urmat un moment de tăcere, apoi un uruit, iar în întunericul din față a apărut o dâră de lumină. Dâra s-a lărgit, devenind o deschizătură, și o secțiune a zidului a ieșit în afară, dând la iveală o ușă din lemn, pe care fuseseră fixate pietre, astfel încât să pară o parte din zid.

Pivnița ascunsă era o încăpere spațioasă, lungă de cel puțin cincisprezece metri. Am văzut câteva siluete mișcându-se în aerul sufocant din cauza mirosului de brandy. Fără să se sinchisească, Jamie a dat drumul cadavrului într-un colț, după care s-a întors spre mine.

– Dumnezeule, englezoaico, ești teafără?

Pivnița părea iluminată de lumânări, presărate ici și colo în beznă. I-am zărit fața, cu pielea întinsă peste pomeți.

– Mi-e puțin frig, am spus eu, străduindu-mă să-mi reprim clănțănitul dinților. Cămașa mi-e îmbibată de sânge. În rest, mi-e bine. Așa cred.

– Jeanne!

S-a întors către capătul îndepărtat al pivniței, iar una dintre siluete s-a apropiat de noi și, în cele din urmă, am văzut-o pe *madame*, cu o expresie de îngrijorare întipărită pe față. În câteva cuvinte, el i-a explicat situația, făcând ca îngrijorarea ei să crească.

– *Horreur!* a exclamat ea. Ucis? În casa mea? Cu *martori?*

– Mă tem că da, a spus Jamie, aparent calm. Rezolv eu asta. Dar până una, alta, trebuie să urci în casă. Poate că nu era singur. Știi tu cum să procedezi.

Tonul vocii lui era calm și liniștitor; apoi Jamie a strâns-o de braț. Atingerea a părut să o calmeze pe Jeanne – speram că astfel se explica gestul lui –, după care femeia a dat să plece.

– A, încă ceva, Jeanne, a strigat Jamie după ea. Când te întorci, adu niște haine pentru soția mea. Dacă rochia ei încă nu e gata, cred că rochiile lui Daphne i s-a potrivi.

– Haine?

Madame Jeanne s-a uitat spre locul în care mă aflam. Am pășit în lumină, evidențiind starea cămășii mele după confruntarea cu funcționarul.

Madame Jeanne a clipit des, și-a făcut cruce și s-a întors fără să scoată o vorbă, apoi a dispărut pe ușa secretă, care s-a închis în urma ei cu un bufnet înfundat.

Începusem să tremur, atât ca reacție după incident, cât și de frig. Chiar dacă eram familiarizată cu situațiile de urgență, sânge și chiar moarte subită, evenimentele din acea dimineață fuseseră mai mult decât cumplite. Era ca o nefericită noapte de duminică la secția Urgențe.

– Vino, englezoaico, a spus Jamie, lăsându-și mâna cu blândețe pe omoplatul meu. Să te spălăm.

Atingerea lui a avut același efect ca și în cazul lui madame Jeanne; instantaneu, m-am simțit mai bine, chiar dacă eram în continuare îngrijorată.

– Să mă spăl? Cu ce? Cu brandy?

Auzindu-mă, el a râs discret.

– Nu, cu apă. Îți pot oferi un butoi, dar mă tem că apa e prea rece.

Adevărat, era extrem de rece.

– De unde vine apa? am întrebat, tremurând. Dintr-un ghețar?

Apa curgea dintr-o țeavă montată în perete și, în mod normal, era oprită cu ajutorul unui șomoiog de cârpe care păreau murdare, înfășurate în jurul unei bucăți de lemn ce slujea drept dop.

Mi-am retras mâna din jetul rece ca gheața și mi-am șters-o de poalele cămășii, care era prea mânjită de sânge ca să mai conteze. Jamie a clătinat din cap și a tras un butoi mare din lemn mai aproape de țeavă.

– De pe acoperiș, mi-a răspuns. Acolo e un rezervor în care se adună apă de ploaie. Burlanul coboară pe o latură a clădirii, iar înăuntrul lui este ascunsă țeava care aduce apa aici.

Arăta absurd de mândru de sine, așa că am râs.

– Frumoasă organizare, am remarcat. Dar la ce folosește apa?

– La îndoirea brandy-ului, mi-a explicat el.

A făcut un semn către celălalt capăt al încăperii, unde siluetele neclare lucrau cu o hărnicie lăudabilă printre un mare număr de butoaie și căzi.

– Când vine, e mult prea tare. Îl amestecăm aici cu apă pură și îl punem din nou în butoaie pe care le vindem tavernelor.

A vârât dopul improvizat înapoi în țeavă și s-a aplecat să tragă cada mare pe podeaua de piatră.

– Așa, îl dăm din drum; oamenii vor avea nevoie de apă.

De fapt, un bărbat se apropiase deja, cu un butoiaș în brațe; aruncându-mi doar o privire curioasă, l-a salutat din cap pe Jamie și a pus butoiașul sub jetul de apă.

Înapoia unui paravan din butoaie goale, aranjat în grabă, am privit în apa din cada improvizată. Într-o băltoacă de ceară stătea aprinsă o lumânare a cărei lumină era reflectată de suprafața apei, făcând-o să pară întunecată și fără fund. Tremurând strașnic, m-am dezbrăcat și m-am gândit că, atunci când avusesem la îndemână confortul apei calde și al instalației sanitare moderne, mi se păruse mult prea ușor să renunț la ele.

Jamie a scos din mânecă o batistă mare, la care s-a uitat printre gene cu o expresie nesigură.

– În fine, cred că e mai curată decât cămașa ta, a spus el ridicând din umeri.

Mi-a întins-o, apoi s-a scuzat și a plecat să supravegheze activitățile din celălalt capăt al încăperii.

Apa era rece ca gheața, iar în pivniță era frig, dar m-am spălat cu batista umedă; firicelele înghețate care mi se scurgeau pe pântec și coapse m-au făcut să tremur strașnic.

Gândul la ceea ce se petrecea sus nu a reușit să alunge senzația de frig. Probabil că eram oarecum în siguranță pe moment, atâta timp cât zidul fals al pivniței îi păcălea pe funcționarii veniți să percheziționeze casa.

Dar, dacă zidul nu ne putea ascunde, situația noastră era fără scăpare. Se pare că nu exista nicio altă ieșire din încăpere, în afară de ușa din zidul fals – iar dacă zidul era străpuns, nu numai că aveam să fim prinși în flagrant cu o mare cantitate de brandy de contrabandă, ci avea să fim și reținuți pentru deținerea cadavrului unui ofițer al Coroanei.

Și cu siguranță că dispariția ofițerului avea să declanșeze o cercetare amănunțită. Mi-au apărut în minte viziuni cu funcționari regali percheziționând în amănunțime bordelul, interogând femeile și obținând descrierea mea, a lui Jamie și a domnului Willoughby, precum și mărturiile câtorva martori oculari ai crimei. Fără să vreau, am aruncat o privire spre locul în care mortul zăcea dedesubtul giulgiului pătat de sânge, acoperit cu nalbe de grădină roșii și galbene. Chinezul nu se vedea nicăieri; probabil căzuse beat, undeva înapoia butoaielor de brandy, iar acum dormea.

– Uite, englezoaico. Bea asta; dinții îți clănțănesc atât de tare, încât ai putea să-ți muști limba.

Jamie apăruse din nou lângă mine ca un câine Saint-Bernard, purtând la gât un butoiaș de brandy.

– M-m-mulțumesc.

M-am văzut silită să dau drumul cârpei de spălat și să mă folosesc de ambele mâini ca să țin bine cupa din lemn ca să nu mi se lovească de dinți, dar băutura mi-a fost de folos; a coborât ca un cărbune înroșit în adâncul stomacului și mi-a transmis mici cârcei de căldură prin extremitățile înghețate când am sorbit.

– O, Doamne, e mai bine, am spus, oprindu-mă cât să-mi trag sufletul. Asta e varianta nediluată?

– Nu, pentru că aceea te-ar putea ucide. Însă e ceva mai tare decât ceea ce vindem noi. Termină de spălat și pune ceva pe tine; apoi îți mai dau puțin.

Jamie mi-a luat cupa din mână și mi-a înapoiat cârpa de spălat. Grăbindu-mă să termin baia cu apă rece, l-am urmărit cu coada ochiului. Se uita la mine încruntat, ceea ce îmi

spunea clar că era cufundat în gânduri. Îmi imaginasem că viața lui era complicată; nu-mi scăpase amănuntul că prezența mea îi îngreuna și mai mult existența. Aș fi dat orice să știu la ce se gândea.

– Jamie, la ce te gândești? l-am întrebat eu, uitându-mă la el, în timp ce îmi curățam ultimele pete de sânge de pe coapse.

Apa mi s-a scurs pe fese, tulburată de mișcările mele, iar lumânarea o făcea să scânteieze, ca și cum sângele de culoare întunecată pe care încercam să mi-l îndepărtez de pe corp ar fi strălucit încă o dată, viu și roșu.

Încruntarea a dispărut o clipă, iar ochii lui s-au limpezit și s-au ațintit asupra chipului meu.

– Mă gândeam că ești foarte frumoasă, englezoaico, a spus el încet.

– Mai ales dacă îți place pielea de găină pe tot corpul, am spus eu sec, ieșind din vană și întinzând mâna după cupă.

Brusc, el mi-a zâmbit, iar dinții i-au sclipit albi în semiîntunericul din pivniță.

– A, da, a spus el. Ei bine, vorbești cu singurul om din Scoția care se înfierbântă la vederea unei găini jumulite.

Încordată și îngrozită deopotrivă, am pufnit în cupa cu brandy și m-am înecat.

Jamie și-a scos imediat haina și m-a înfășurat în ea, strângându-mă la piept, în timp ce eu tremuram, tușeam și gâfâiam.

– E greu să treci pe lângă taraba unui vânzător de păsări și să rămâi cinstit, a murmurat el în urechea mea, frecându-mă viguros pe spate. Gata, englezoaico, liniștește-te. Totul va fi bine.

Tremurând, m-am lipit de el.

– Îmi pare rău, am spus. Acum mi-e mai bine. Totuși, e numai vina mea. Domnul Willoughby l-a împușcat pe omul de la accize deoarece a crezut că îmi făcea avansuri.

Jamie a pufnit.

– Asta nu înseamnă că e vina ta, englezoaico, a spus el sec. Și, fiindcă veni vorba, nu e prima oară când chinezul face o prostie. Când e toropit de băutură, e-n stare de orice și nu se gândește ce nebunie comite.

Brusc, expresia de pe fața lui Jamie s-a schimbat când și-a dat seama ce spusesem. M-a privit cu ochi dilatați. Ai spus „om de la accize“, englezoaico?

– Da, de ce?

Nu mi-a răspuns, ci mi-a eliberat umerii, s-a răsucit pe călcâie și, trecând pe lângă butoi, a luat brusc lumânarea. Cum nu am vrut să rămân în întuneric, l-am urmat până în colțul unde cadavrul zăcea înfășurat în șalul meu.

– Ține asta.

Jamie mi-a întins lumânarea fără menajamente, a îngenuncheat alături de silueta acoperită și a ridicat țesătura pătată de sânge de pe fața ei.

Văzusem multe cadavre; imaginea nu m-a șocat, însă nu-mi făcea nicio plăcere. Ochii se rostogoliseră peste cap pe sub pleoapele întredeschise, iar asta nu făcea decât să sporească efectul în general înspăimântător. Jamie s-a încruntat văzându-i chipul, falca atârnând moale, ca de ceară în lumina lumânării, și a mormăit ceva în barbă.

– Ce s-a întâmplat? l-am întrebat.

Crezusem că nu-mi va mai fi niciodată cald, dar haina lui Jamie era nu doar groasă și bine lucrată, ci păstrase și o parte din căldura lui. Încă îmi era frig, dar nu mai tremuram.

– Ăsta nu e de la accize, a zis Jamie, încruntat. Îi știu pe toți funcționarii din district și pe șefii lor. Dar pe ăsta nu l-am mai văzut.

Cu un ușor dezgust, a ridicat pulpana hainei bărbatului și a scotocit prin buzunare.

A pipăit minuțios haina omului și, în cele din urmă, a scos un briceag mic și o cărțulie îmbrăcată în hârtie roșie.

– Noul Testament, am citit eu cu uimire.

Jamie a dat din cap și s-a uitat la mine cu o sprânceană ridicată.

– De la accize sau nu, e ciudat să vii la un bordel cu așa ceva în buzunar. A șters cărțulia de șal, apoi a așezat cu atenție pânza peste fața mortului și, clătinând din cap, s-a ridicat.

– Doar atât a avut în buzunare. Orice inspector de vamă sau de la accize trebuie să poarte asupra lui împuternicirea tot timpul, pentru că altfel nu are autoritatea de a percheziționa o casă sau de a confisca bunuri. A ridicat privirea, înălțând din sprâncene. Ce te-a făcut să

crezi că e de la accize?

Am strâns mai bine haina lui Jamie în jurul corpului și am încercat să-mi amintesc ce-mi spusese omul pe palier.

– M-a întrebat dacă eram o momeală și unde era *madame*. Apoi a spus că exista o recompensă – un procentaj din mărfurile de contrabandă confiscate, așa a zis – și că în afară de noi doi nu va afla nimeni. Iar tu spuseseși că oamenii de la accize erau pe urmele tale, am adăugat. Era firesc să cred că era de la accize. Apoi a apărut domnul Willoughby și lucrurile au luat o întorsătură urâtă.

Încă nedumerit, Jamie a dat din cap.

– Da, în fine. N-am nici cea mai vagă idee cine e, dar bine că nu e funcționar public. La început, am crezut că a mers ceva anapoda, dar se pare că nu e nimic.

– Anapoda?

El a surâs.

– Am o înțelegere cu inspectorul-șef al vămilor din district, englezoaico.

Am rămas cu gura căscată.

– Înțelegere?

El a ridicat din umeri.

– Să zicem mită, dacă vrei să spunem lucrurilor pe nume, a continuat, ușor iritat.

– Și asta e procedura obișnuită în afaceri? am întrebat eu, străduindu-mă să mă exprim cu tact.

El a ridicat un colț al gurii.

– Da, este. Ei bine, în cazul ăsta, există o înțelegere, am putea zice, între sir Percival Turner și mine, iar dacă ar trimite funcționari aici, asta m-ar îngrijora considerabil.

– De acord, am spus eu rar, analizând în minte toate evenimentele pe jumătate înțelese din acea dimineață și încercând să descopăr un tipar. Dar în cazul ăsta, de ce i-ai spus lui Fergus că oamenii de la accize sunt pe urmele tale? Și de ce se zbăteau toți ca niște găini cu gâturile tăiate?

– A, despre asta era vorba? a zâmbit scurt și m-a luat de un braț, întorcându-mă cu spatele la cadavru. Păi, am un aranjament, cum ți-am spus. Și o parte a lui este că sir Percival trebuie să îi mulțumească pe stăpânii lui de la Londra confiscând din când în când suficiente bunuri de contrabandă. De aceea avem grijă să aibă asemenea ocazii. Wally și băieții au adus două căruțe de pe coastă; una cu cel mai bun brandy și cealaltă cu butoaie cu dop și poșircă de vin, peste care am turnat câțiva litri de lături ieftine, ca să îi dăm gust. I-am întâlnit azi-dimineață în afara orașului, așa cum plănuisem, apoi am adus căruțele în oraș, având grijă să atragem atenția Ofițerului Călare, care s-a întâmplat să treacă pe acolo cu câțiva dragoni. S-au apropiat și a fost o mică urmărire pe alei, până când eu, cu băutura bună, am apucat să mă despart de Wally și încărcătura lui de poșircă. Wally a sărit din căruță și a șters-o, iar eu am mânat nebunește până aici, cu doi dragoni pe urmele mele, doar de fațadă. Asta sună bine într-un raport, înțelegi? *În ciuda urmăririi sârguincioase, contrabandiștii au scăpat, dar vitejii soldați ai Maiestății Sale au reușit să captureze o căruță cu băuturi, evaluate la șaizeci de lire și zece șilingi.* Ceva de genul acesta, înțelegi?

– Cred că da, am spus. Atunci, tu ai sosit cu băutura de calitate la ora zece? Madame Jeanne a zicea că…

– Da, a spus el, încruntându-se. Trebuia să deschidă ușa pivniței și să pregătească rampa la ora zece fix – nu aveam timp suficient să descărcăm căruța. A întârziat cumplit de mult în dimineața asta; a trebuit să dau roată de două ori ca să nu-i aduc pe dragoni până la ușa casei.

– A fost cam tulburată, am spus, amintindu-mi brusc de Diavol.

I-am povestit lui Jamie despre crima de la Green Owl, iar el a făcut o grimasă și și-a făcut cruce.

– Sărmana fată! a exclamat el.

M-am cutremurat amintindu-mi descrierea făcută de Bruno și m-am apropiat de Jamie, care m-a luat pe după umerii. M-a sărutat pe frunte cu un aer absent și a aruncat încă o privire spre forma acoperită cu șalul.

– Ei bine, oricine ar fi omul ăsta, dacă nu a fost de la accize, probabil că pe sus nu se mai vântură nimeni. Curând vom putea pleca de-aici.

– Asta e bine.

Haina lui Jamie mă acoperea până la genunchi, dar simțeam privirile furișe pe care le aruncau spre pulpele mele bărbații din celălalt capăt al încăperii și eram conștientă de

goliciunea mea pe sub haină.

– Ne întoarcem la atelier?

Una peste alta, nu țineam să profit de ospitalitatea lui madame Jeanne mai mult decât era nevoie.

– Poate. Trebuie să mă gândesc.

Vorbea pe un ton distras și am observat că era încruntat și cufundat în gânduri. După ce m-a îmbrățișat scurt, mi-a dat drumul și a început să se plimbe încoace și-ncolo prin pivniță, privind gânditor spre pietrele de sub tălpi.

– Ăă… ce-ai făcut cu Ian?

A ridicat privirea inexpresivă, apoi fața i s-a luminat.

– A, Ian. L-am lăsat să întrebe prin tavernele de mai sus de Market Cross. Trebuie să-mi amintesc să mă văd cu el mai târziu, a murmurat Jamie, ca și cum și-ar fi făcut o notiță în memorie.

– Apropo, l-am văzut pe Ian cel Tânăr, am spus eu cu nonșalanță.

– A venit aici? m-a întrebat Jamie, speriat.

– Da. Te căuta… de fapt, a sosit cam la un sfert de oră după ce ai plecat.

– Mulțumesc lui Dumnezeu pentru micile favoruri! a zis și-a trecut o mână prin păr, deopotrivă amuzat și îngrijorat. O să-mi fie al naibii de greu să-i explic lui Ian ce căuta fiul lui aici.

– Deci *știi* de ce a venit, da? am întrebat din curiozitate.

– Nu, nu știu! Trebuia să fie… dar să lăsăm asta. Nu trebuie să-mi fac griji și pentru asta acum. A recăzut pe gânduri, părăsindu-le o clipă pentru a mă întreba: Când a plecat, Ian cel Tânăr a spus unde se duce?

Am clătinat din cap și mi-am strâns haina în jurul corpului, iar el a oftat și și-a reluat plimbarea.

M-am așezat pe un butoi răsturnat și l-am urmărit. În ciuda atmosferei generale de disconfort și de pericol, mă simțeam absurd de fericită că eram lângă el. Socotind că nu puteam face nimic pentru a îmbunătăți situația, am rămas înfofolită cu haina și m-am

abandonat plăcerii de moment de a-l privi – ceva ce nu putusem face din cauza evenimentelor petrecute până atunci.

În ciuda aerului preocupat, se deplasa cu grația controlată a unui spadasin, un om atât de conștient de corpul lui, încât era capabil să uite cu totul de sine. Bărbații de lângă butoaie lucrau la lumina făcliilor, care îi făcea părul să strălucească precum blana unui tigru, cu dungi aurii și întunecate.

Am surprins mișcarea involuntară a două degete de la mâna dreaptă cu care și-a atins țesătura pantalonilor și am tresărit ușor recunoscând acel gest. Îl văzusem făcându-l de o mie de ori atunci când se gândea la ceva și, revăzându-l în acele momente, m-am simțit de parcă despărțirea noastră nu fusese mai lungă decât intervalul dintre răsăritul și apusul soarelui.

Ca și cum mi-ar fi ghicit gândul, s-a oprit și mi-a zâmbit.

– Englezoaico, ți-e destul de cald? m-a întrebat el.

– Nu, dar nu are importanță.

M-am ridicat de pe butoi și m-am alăturat plimbării lui strecurându-mi o mână pe după brațul lui.

– Ai făcut vreun progres cu gândurile care te rod?

A râs întristat.

– Nu. Mă gândesc la vreo șase lucruri deodată, și la jumătate dintre ele nu găsesc răspuns. Cum ar fi… dacă Ian cel Tânăr e acolo unde trebuie.

L-am privit mirată.

– Unde ar trebui să fie? Unde crezi tu că ar trebui să fie?

– *Ar trebui* să fie la atelier, a spus Jamie destul de apăsat. Dar *trebuia* să fie cu Wally azi-dimineață, însă nu a apărut.

– Cu Wally? Vrei să spui că azi-dimineață, când a venit Ian, știai că plecase de acasă?

Și-a frecat nasul cu un deget, cu un aer iritat și amuzat deopotrivă.

– Da. Îi promisesem lui Ian cel Tânăr că nu-i voi spune nimic lui Ian, așteptând prilejul potrivit ca să-i explic. Deși nicio explicație nu-i va salva fundul, a adăugat el.

Așa cum spusese tatăl lui, Ian cel Tânăr venise să i se alăture unchiului din Edinburgh fără să se deranjeze ca mai întâi să îi ceară voie. Jamie descoperise asta destul de curând, dar nu voise să își trimită nepotul înapoi singur până la Lallybroch și încă nu găsise vreme ca să-l ducă personal.

– Nu că nu și-ar putea purta singur de grijă, mi-a explicat Jamie, amuzamentul câștigând lupta dintre expresiile de pe fața lui. E un flăcău foarte capabil. Doar că… ei bine, știi că unii oameni o pățesc din senin, fără ca ei să aibă vreo vină, da?

– Acum, că ai adus vorba, așa e, am spus ironic. Eu sunt una dintre acele persoane.

Auzind remarca mea, Jamie a râs tare.

– Doamne, ai dreptate, englezoaico! Poate că de aceea îmi place Ian cel Tânăr atât de mult; îmi aduce aminte de tine.

– Mi-a amintit puțin de *tine*, am spus eu.

Jamie a pufnit scurt.

– Dumnezeule, Jenny o să mă cotonogească, mai ales dacă află că fiul ei cel mic a ajuns într-o casă rău famată. Sper că micul ticălos o să aibă destulă minte încât să-și țină gura când se întoarce acasă.

– Sper să *ajungă* acasă, am comentat, gândindu-mă la tânărul deșirat, de aproape cincisprezece ani, pe care îl văzusem în acea dimineață, hoinărind prin orașul înțesat de prostituate, funcționari de la accize, contrabandiști și Diavoli care mânuiau securi.

– Bine că nu e fată, am adăugat, gândindu-mă la Diavol. Se pare că Diavolul nu are predilecție pentru băieți.

– Da, dar sunt mulți cărora le plac băieții, a spus Jamie cu acreală. Gândindu-mă la Ian cel Tânăr și la tine, o să mă socotesc norocos dacă nu albesc până ieșim din pivnița asta împuțită.

– La mine? am întrebat surprinsă. Nu trebuie să-ți faci griji din pricina mea.

– Nu? A dat drumul brațului meu și, rotindu-se spre mine, m-a fulgerat cu privirea. Nu trebuie să-mi fac griji în privința ta? Asta ai spus? Iisuse! Te las în pat, în siguranță, ca să-ți aștepți micul dejun, iar o oră mai târziu, te găsesc jos într-o cămășuță, ținând la piept un cadavru! Iar acum stai în fața mea goală-pușcă și cincisprezece oameni se întreabă cine naiba ești – și cum crezi că o să le explic prezența ta, englezoaico? Ia spune-mi, te rog! De

exasperare, și-a vârât o mână în păr. Pentru numele lui Iisus! Și peste două zile trebuie neapărat să ajung pe coastă, dar nu pot pleca din Edinburgh când știu că există Diavolul care se furișează înarmat cu securea, iar jumătate dintre oamenii care te-au văzut cred că ești prostituată și… și…

Panglica cu care își prinsese coada de cal s-a desfăcut brusc sub apăsarea mâinii lui, iar părul i s-a revărsat în jurul capului precum coama unui leu. Am râs. El s-a uitat încă o clipă sever spre mine, apoi un surâs reținut și-a croit drum prin încruntătura lui.

– Da, în fine, am spus eu resemnată. Cred că o să mă descurc.

– Cred că da, a întărit el și s-a ridicat pe vârfurile picioarelor, dându-și părul pe după urechi. Acționând pe același principiu care face magneții de polarități opuse să se lipească atunci când sunt apropiați, el a plecat capul și m-a sărutat.

– Uitasem, a spus el o clipă mai târziu.

– Ce ai uitat?

Prin cămașa subțire, spinarea lui era caldă.

– Totul. A spus asta foarte încet, pentru că avea gura lipită de părul meu. Bucuria. Teama. Mai ales teama.

A ridicat o mână ca să-mi netezească părul și să-mi îndepărteze buclele de pe nas.

– Englezoaico, multă vreme nu m-am temut de nimic, a șoptit el. Dar acum mă tem. Pentru că acum există lucruri pe care le pot pierde.

M-am tras puțin înapoi ca să îl privesc. Brațele lui erau înfășurate strâns în jurul taliei mele, iar în semiîntunericul din pivniță, ochii lui întunecați păreau ape fără fund. Apoi chipul i s-a transformat și m-a sărutat rapid pe frunte.

– Vino, englezoaico! a spus el, luându-mă de braț. O să le spun oamenilor că ești soția mea. Celelalte lucruri vor trebui să mai aștepte.

27. În flăcări

Rochia avea decolteul ceva mai adânc decât era nevoie și era puțin cam strâmtă la piept, însă, în mare, mi se potrivea destul de bine.

– Dar cum de ai știut că Daphne poartă aceeași măsură ca mine? am întrebat, în timp ce luam o lingură de supă.

– Ți-am spus că nu m-am culcat cu niciuna dintre fete, mi-a răspuns Jamie, precaut. Dar n-am zis că nu m-am uitat la ele.

M-a privit clipind ca o bufniță mare și roșcată – niciodată nu fusese în stare să facă cu ochiul – și eu am izbucnit în râs.

– Însă rochia arată mult mai bine pe tine decât pe Daphne.

A aruncat o privire aprobatoare spre sânii mei și a făcut un semn unei slujnice care avea în mâini un platou cu pâinișoare proaspăt coapte.

Taverna Moubray era la mare căutare la ora cinei. Cu câteva trepte deasupra atmosferei comode și afumate de la World's End sau din alte localuri similare, Moubray era un loc spațios și elegant, cu o scară exterioară care ducea la etaj, unde o sufragerie încăpătoare putea satisface apetitul negustorilor prosperi și al oficialităților din Edinburgh.

– Cine ești acum? l-am întrebat eu. Am auzit-o pe madame Jeanne spunându-ți „monsieur Fraser" – ești totuși Fraser în public?

El a clătinat din cap, a rupt o pâinișoară și a băgat-o în bolul cu supă.

– Nu, pentru moment sunt Sawney Malcolm, tipograf și editor.

– Sawney? E o poreclă pentru Alexander, nu? Aș fi zis că „Sandy" ar fi mai potrivit, având în vedere culoarea părului tău.

Deși părul lui nu avea nicidecum o culoare nisipie, m-am gândit eu privindu-l. Era ca al lui Bree – foarte des, ușor ondulat, cu nuanțe amestecate de roșcat și auriu, arămiu și roșcat-cenușiu, castaniu și ambră, roșu, maroniu și roșu-cafeniu, toate laolaltă.

Brusc, m-a cuprins un dor nespus de Bree; în același timp, tânjeam să îi desfac părul lui Jamie și să-mi trec mâinile pe sub el, ca să îi simt curbura solidă a capului, dar și șuvițele moi încurcate printre degete. Încă îmi aminteam cum mă gâdilase când se revărsase liber și

bogat peste sânii mei în lumina dimineții.

Am început să respir ceva mai precipitat, așa că mi-am plecat capul deasupra supei de stridii.

Jamie părea că nu observase; și-a adăugat o lingură plină de unt în bol, clătinând din cap.

– Sawney, așa se spune în Highlands, m-a lămurit el. Dar și în Isles. Mai curând auzi de Sandy în Lowlands ori din partea unui englezoi ignorant.

Mi-a zâmbit ridicând o sprânceană, apoi a dus la gură o lingură plină cu supă proaspătă și grasă.

– Am înțeles, am spus eu. Să ne apropiem și mai mult de subiect, totuși, *eu* ce sunt?

La urma urmelor, băgase de seamă. L-am simțit împingându-mă cu talpa lui mare, în timp ce-mi zâmbea peste marginea bolului.

– Englezoaico, ești soția mea, a răspuns el cu glas gros. Pe vecie. Indiferent cine aș fi eu, tu rămâi soția mea.

Am simțit plăcerea îmbujorându-mi chipul și am revăzut amintirile nopții dinainte reflectându-se în ochii lui. Vârfurile urechilor lui erau ușor rozalii.

– Nu crezi că e prea mult piper în ghiveciul ăsta? am întrebat eu, luând încă o înghițitură. Ești sigur, Jamie?

– Da, a spus el. Da, sigur, a recunoscut el, dar nu, piperul e numai bun. Întotdeauna mi-a plăcut mâncarea mai piperată.

Și-a lipit ușor piciorul de al meu, atingându-mi glezna cu vârful pantofului.

– Așadar, sunt doamna Malcolm, am spus, exersând pronunția numelui.

Simplul fapt de a spune „doamnă“ mi-a dat un mic fior, absurd, ca unei proaspete mirese. Fără să vreau, am aruncat o privire spre verigheta din argint de pe inelarul mâinii drepte.

Jamie mi-a surprins privirea și a ridicat cupa spre mine.

– În cinstea doamnei Malcolm, a toastat el încet și senzația de lipsă de aer a revenit.

Și-a lăsat cupa pe masă și m-a prins de mână; mâna lui era atât de mare și de caldă, încât prin degetele mele s-a răspândit o senzație generală de căldură. Am simțit inelul din argint,

separat de carnea mea, cu metalul încins sub atingerea lui.

– Prețuiește ce ai, a spus el zâmbind.

– De-acum și pururea! am continuat eu, fără să mă sinchisesc câtuși de puțin că atrăgeam priviri curioase din partea celorlalți oameni din salon.

Jamie s-a aplecat și și-a apăsat buzele pe dosul palmei mele, gest care a transformat privirile curioase într-unele extrem de uimite. De cealaltă parte a salonului se afla un preot; s-a uitat mustrător la noi și le-a spus ceva tovarășilor lui de masă, care s-au întors ca să se holbeze la noi. Unul dintre ei era un bărbat micuț, destul de vârstnic; celălalt, am constatat eu cu surprindere, era domnul Wallace, alături de care călătorisem în diligența ce mă adusese de la Inverness.

– Sus au camere private, a murmurat Jamie, iar ochii lui au scânteiat peste încheieturile degetelor mele, astfel că mi-am pierdut interesul față de domnul Wallace.

– Foarte interesant, am spus. Dar încă nu am terminat de mâncat ghiveciul.

– Ducă-se naibii!

– Uite că vine servitoarea cu berea.

– S-o ia dracu'!

Dinții lui albi și ascuțiți s-au strâns ușor pe încheietura mea, făcându-mă să tresar încet pe scaun.

– Se uită lumea la tine.

– N-au decât, și sper că se simt foarte bine.

Limba lui a trecut delicat printre degetele mele.

– Un bărbat cu haină verde se îndreaptă spre noi.

– La naiba! a exclamat Jamie, după care umbra vizitatorului a căzut asupra mesei.

– Bună ziua vă doresc, domnule Malcolm! a spus omul, înclinându-se politicos. Sper că nu vă deranjez.

– Ba da, a zis Jamie îndreptându-se de spate, dar strângându-mă în continuare de mână. I-a aruncat o privire glacială nou-sositului. Nu cred că vă cunosc, sir.

Gentlemanul, un englez în vârstă de aproape treizeci și cinci de ani, îmbrăcat cu discreție, a făcut o nouă plecăciune, fără să se lase intimidat de acea lipsă de ospitalitate.

– Sir, nu am avut onoarea de a vă fi prezentat, a spus el cu respect. Cu toate acestea, stăpânul meu m-a trimis să vă salut și vă întreabă dacă dumneavoastră și însoțitoarea dumneavoastră ați avea plăcerea de a bea un pahar de vin cu el.

Minuscula pauză dinaintea cuvântului „însoțitoare" a fost abia perceptibilă, însă Jamie a surprins-o. Și-a mijit ochii.

– Eu și soția mea, a zis el, făcând exact aceeași pauză înainte de cuvântul „soție", suntem prinși cu alte lucruri acum. Stăpânul dumneavoastră dorește să discute cu mine?

– Sir Percival Turner m-a trimis să vă invit, a zis grăbit secretarul – pentru că asta trebuia să fie.

Chiar dacă era bine educat, nu s-a putut abține să nu ridice discret din sprâncene, ca orice persoană care folosește un nume despre care speră să inspire respect.

– Chiar așa? a spus Jamie sec. Ei bine, cu tot respectul pe care i-l port lui sir Percival, acum am alte preocupări. Doriți să îi transmiteți regretele mele?

A făcut o plecăciune atât de exagerat de politicoasă, încât aproape că putea trece drept bădărănie, și s-a întors cu spatele spre secretar. Gentlemanul a rămas drept o clipă, apoi s-a rotit scurt pe călcâie și s-a îndreptat printre mese spre o ușă din capătul îndepărtat al sălii.

– Unde rămăsesem? a întrebat Jamie. A, da – la naiba cu gentlemenii cu haine verzi. Acum, în ceea ce privește camerele private…

– Cum o să le explici prezența mea oamenilor? am întrebat.

El a ridicat o sprânceană.

– Ce să explic? a zis, măsurându-mă din cap până-n picioare. De ce ar trebui să dau explicații din pricina ta? Nu-ți lipsește nicio mână și niciun picior, nu ai ciupituri de vărsat-de-vânt, nu ești cocoșată, nici știrbă sau oloagă.

– Știi la ce mă refer, am spus eu, lovindu-l ușor cu piciorul pe sub masă.

Doamna de lângă perete i-a dat un cot însoțitorului ei și mi-a adresat o privire insistentă și dezaprobatoare. Le-am zâmbit nonșalant amândurora.

– Da, știu, a spus el zâmbind. Cu toate astea, din cauza activităților domnului Willoughby din dimineața asta, la care se adaugă alte lucruri, n-am prea avut timp să mă gândesc la toate. Probabil că se spune…

– Prietene, deci sunteți căsătorit! Aceasta este o veste ieșită din comun! Pur și simplu extraordinară! Cele mai sincere felicitări și aș putea spune – să îndrăznesc oare? – sunt primul care prezintă felicitări și cele mai bune urări doamnei dumneavoastră?

Un gentleman vârstnic și scund, cu o perucă bine aranjată și sprijinindu-se într-un un baston cu măciulia aurită, ne zâmbea amabil. Era micuțul bărbat care stătea alături de domnul Wallace și de preot.

– Sper să-mi iertați mica lipsă de curtenie pentru că l-am trimis mai devreme pe Johnson să vă invite, sunt convins de asta, a spus el pe un ton umil. Numai că nenorocita mea de infirmitate mă împiedică să mă mișc mai repede, după cum vedeți.

Jamie se ridicase în picioare la apariția vizitatorului și, cu un gest politicos, a tras un scaun pentru el.

– Binevoiți să vă alăturați nouă, sir Percival? a spus el.

– A, nu sigur nu. Nici nu visez să vă stric fericirea, stimate domn. Adevărat, nu aveam idee…

Continuând să protesteze cu grație, s-a lăsat pe scaunul tras de Jamie, tresărind când și-a întins un picior pe sub masă.

– Sunt un martir al gutei, draga mea, s-a confesat el, aplecându-se suficient de aproape de mine ca să-i percep respirația urât mirositoare, dincolo de aroma de perișoare care îi parfuma hainele.

Nu-mi părea o persoană coruptă – făcând abstracție de mirosul răsuflării lui –, însă aparențele pot fi înșelătoare, pentru că și eu fusesem luată drept prostituată.

Reușind să salveze situația, Jamie a comandat vin și a acceptat cu amabilitate felicitările nesfârșite ale lui sir Percival.

– Ce noroc să vă întâlnesc aici, dragul meu amic, a spus bătrânul gentleman, renunțând în cele din urmă la complimentele pretențioase. Și-a pus mâna micuță, cu unghii îngrijite, pe mâneca lui Jamie. Aveam ceva să vă spun. De fapt, trimisesem o notiță către tipografie, dar mesagerul meu nu a reușit să vă găsească acolo.

– A, da?

Jamie a ridicat o sprânceană întrebător.

– Da, a continuat sir Percival. Cred că mi-ați vorbit – acum câteva săptămâni, nu-mi amintesc prea bine cu ce ocazie – despre intenția de a călători spre Nord în interes de afaceri. Ceva legat de o nouă tiparniță sau cam așa ceva?

Sir Percival avea un chip plăcut; în ciuda vârstei, arăta ca un patrician atrăgător, cu ochi mari, albaștri și nevinovați.

– Da, adevărat, l-a aprobat Jamie, cu un aer curtenitor. Am fost invitat de domnul McLeod din Perth să văd un nou tip de mașină de tipărit pe care a dat-o recent în folosință.

– Exact.

Sir Percival a făcut o pauză pentru a scoate o cutie de prizat dintr-un buzunar, un obiect acoperit cu email verde și auriu, al cărui capac înfățișa niște heruvimi.

– Sincer să fiu, nu v-aș sfătui să faceți o călătorie spre Nord chiar acum, a spus el, deschizând cutia și concentrându-se asupra conținutului ei. La drept vorbind, eu nu aș pleca într-acolo. Vremea e schimbătoare în acest anotimp; sunt convins că nu îi va prii doamnei Malcolm.

Zâmbindu-mi ca un înger în vârstă, a aspirat pe nas din cutia cu tutun și a făcut o pauză, cu o batistă la îndemână.

Cu o expresie calmă și stăpânită, Jamie a sorbit din paharul cu vin.

– Vă rămân recunoscător, sir Percival, a spus el. Probabil că ați primit de la agenții dumneavoastră vești despre furtunile recente din Nord?

Sir Percival a strănutat delicat, ca un șoarece răcit. Chiar semăna cu un cobai, mi-am zis eu, văzându-l cum își tamponează cu grație nasul rozaliu.

– Întocmai, a spus el din nou, strângând batista și privindu-l cu bunăvoință pe Jamie. Nu, eu – ca prieten apropiat și ținând din inimă la bunăstarea dumneavoastră – vă sfătuiesc foarte călduros să rămâneți în Edinburgh. La urma urmelor, a adăugat el, îndreptându-și zâmbitor atenția spre mine, acum aveți sigur toate motivele să rămâneți în confortul și tihna casei, adevărat? Iar acum, scumpii mei tineri, regret, dar trebuie să-mi iau rămas-bun; nu doresc să vă mai tulbur acest dejun de nuntă.

Cu puțin ajutor din partea lui Johnson, care se afla în preajmă, sir Percival s-a ridicat și a plecat cu pași mărunți și nesiguri, lovind ritmic în podea cu bastonul cu măciulie de aur.

– Pare un bătrân de treabă, am remarcat eu, când am fost sigură că era suficient de departe ca să nu audă vorbele mele.

Jamie a pufnit.

– E putred ca o scândură plină de cari, a spus el, apoi a ridicat paharul și l-a golit. Deși n-ai zice, a spus el gânditor, lăsând paharul pe masă și privind spre silueta ofilită care urca treptele cu precauție. Un om aflat atât de aproape de ziua Judecății de Apoi ca sir Percival, asta voiam să spun. Ai crede că teama de diavol l-ar mai potoli, dar nu e așa.

– Presupun că e la fel ca oricare om, am spus eu pe un ton cinic. Cei mai mulți oameni își închipuie că vor trăi veșnic.

Spiritul exuberant i-a revenit brusc și a început să râdă.

– Da, e adevărat, a spus el, apoi mi-a împins paharul meu cu vin, zicând: Iar acum, că ești aici, englezoaico, sunt convins de asta. Golește-ți paharul, *mo nighean donn*, și să mergem sus.

– *Post coitum omne animalium trieste est* [34], am remarcat eu, cu ochii închiși.

Jamie nu a răspuns, rămânând prăbușit și cald peste mine; îi auzeam doar respirația ca un oftat. După o clipă, însă, am simțit un fel de vibrație subterană, pe care am interpretat-o drept amuzament.

– E o senzație foarte specială, englezoaico, a bolborosit el somnoros. Sper că nu e a ta.

– Nu.

I-am mângâiat părul umed și strălucitor de pe frunte, iar el și-a ascuns fața în curbura umărului meu, oftând mulțumit.

Camerele private de la Moubray lăsau puțin de dorit în privința mobilierului necesar amanților. Cu toate astea, canapeaua ne oferise o suprafață orizontală moale, ceea ce, ca să spunem lucrurilor pe nume, era suficient. Deși socotisem că nu m-aș fi dat înapoi de la acte pasionale, eram totuși prea matură ca să le făptuim direct pe podea.

– Nu știu cine a spus asta – unul dintre filosofii antici. Expresia era citată într-o carte de medicină, la capitolul despre sistemul de reproducere uman.

Vibrația s-a transformat într-un chicot perceptibil.

– Am impresia că te-ai dăruit acelor lecții cu pasiune, englezoaico, a spus el.

Și-a coborât mâna de-a lungul corpului meu și mi-a cuprins o fesă. A strâns-o ușor și a oftat mulțumit.

– Nu-mi amintesc să mă fi simțit mai puțin *triste*, a zis el.

– Nici eu, am spus trasându-i cu degetul micul vârtej spiralat care îi ridica părul din mijlocul frunții. Asta m-a făcut să mă întreb ce l-a îndemnat pe filosoful antic să tragă o asemenea concluzie.

– Presupun că depinde cu ce fel de *animaliae* s-a împreunat el, a spus Jamie. Probabil că niciunul dintre ele nu s-a atașat de el, dar trebuie să fi încercat mai multe, ca să tragă o concluzie atât de cuprinzătoare.

S-a ținut strâns de mine, fiindcă hohotele mele de râs l-au făcut să tresalte.

– Uite, câinii par oarecum timizi după ce se împerechează, a spus el.

– Mm. Și atunci, cum arată oile?

– Păi, oaia arată tot ca o oaie – pentru că nu prea are de ales, înțelegi?

– A. Și cum arată berbecii?

– De-a dreptul depravați. Le atârnă limba, le curg balele, li se rostogolesc ochii în cap și scot niște sunete dezgustătoare. Ca mai toate animalele, nu?

L-am simțit zâmbind pe umărul meu. M-a strâns din nou și eu l-am tras delicat de o ureche.

– N-am observat ca ție să-ți atârne limba.

– N-ai observat tu; stăteai cu ochii închiși.

– Nici sunete dezgustătoare n-am auzit.

– Ei bine, nu m-am gândit la niciunul în febra momentului, a recunoscut el. Poate mă descurc mai bine data viitoare.

Am râs încet amândoi, apoi am tăcut, fiecare ascultând răsuflarea celuilalt.

– Jamie, am șoptit, mângâindu-l pe ceafă, nu cred că am mai fost atât de fericită vreodată.

El s-a rostogolit pe o parte, cu grijă ca să nu mă strivească, și s-a ridicat ajungând față în față cu mine.

– Nici eu, englezoaico, a spus el și m-a sărutat foarte ușor, dar zăbovind, astfel că am avut timp să-l muș c ușor de buza de jos.

– Nu e vorba doar de ce facem în pat, să știi, a spus el, retrăgându-se în cele din urmă.

M-a privit cu ochi albaștri, adânci ca o mare tropicală, caldă.

– Nu, am spus, atingându-i obrazul. Nu e.

– Să te am din nou alături, să stau de vorbă cu tine, să știu că pot spune orice, fără să-mi caut cuvintele sau să-mi ascund gândurile… Doamne, englezoaico, a exclamat el, Dumnezeu mi-e martor că sunt nebun după dragoste ca un flăcău și nu-mi pot ține mâinile departe de tine sau orice altceva, a adăugat ironic, dar mă gândesc la tot ce am pierdut, că nu am avut bucuria de a te fi avut alături de mine și de a-ți mărturisi tot ce aveam pe suflet.

– M-am simțit singură fără tine, am șoptit. Foarte singură.

– Și eu la fel, a zis el.

A coborât privirea, genele lungi ascunzându-i ochii și a ezitat un moment.

– Nu pot spune că am trăit ca un călugăr, a zis el încet. Când a trebuit să… când simțeam că trebuie, altfel aș fi înnebunit.

I-am pus degetele peste buze pentru a-l opri.

– Nici eu, am zis. Frank…

M-a apăsat și el peste buze. Amuțiți amândoi, ne-am privit și l-am simțit zâmbind sub palmă, după care l-am imitat. Mi-am îndepărtat mâna.

– Nu are importanță, a spus el.

Și-a luat mâna de pe gura mea.

– Așa e, am zis. Nu are importanță.

I-am mângâiat linia buzelor cu un deget, zicând:

– Povestește-mi ce ai în inimă. Dacă avem timp.

A aruncat o privire pe fereastră ca să-și dea seama de oră după lumina de afară – la cinci trebuia să-l întâlnim pe Ian la atelier, pentru a vedea ce progres făcuse în ceea ce privea căutarea lui Ian cel Tânăr –, apoi s-a rostogolit de pe mine.

– Mai avem două ore până plecăm. Ridică-te și îmbracă-te și eu o să cer să ni se aducă niște vin și biscuiți.

Suna minunat. De când îl găsisem, eram mereu flămândă. Ridicându-mă, am început să scotocesc printre hainele de pe podea, în căutarea corsetului impus de rochia cu decolteu exagerat.

– Nu sunt deloc trist, ci poate doar puțin rușinat, a remarcat Jamie, trăgându-și un ciorap pe laba piciorului cu degete lungi. Ori măcar așa s-ar cuveni.

– De ce?

– Ei bine, uite-mă aici, în paradis, ca să spun așa, cu tine, cu vin și biscuiți, în vreme ce Ian umblă pe străzi, îngrijorat de soarta băiatului.

– Îți faci griji pentru Ian cel Tânăr? am întrebat, concentrându-mă asupra șireturilor.

Încruntându-se, Jamie și-a tras și celălalt ciorap.

– Nu atât pentru el, cât mai curând mă tem că nu va apărea decât mâine.

– Dar ce se întâmplă mâine? am întrebat, amintindu-mi apoi discuția cu sir Percival Turner. A, călătoria ta spre Nord… trebuia să fie mâine?

El a confirmat din cap.

– Da, e o întâlnire fixată la Mullin's Cove, mâine fiind o noapte fără lună. Un lugher [35], cu o încărcătură de vin și chembrică.

– Și sir Percival te avertiza să nu mergi la întâlnire.

– Așa se pare. N-aș putea spune ce s-a întâmplat, dar mă aștept să aflu. S-ar putea să fie vreun ofițer vamal în vizită prin district ori să fi auzit el de vreo activitate pe coastă, care nu are nimic de-a face cu noi, dar care ne poate încurca.

A ridicat din umeri și a încheiat de strâns ultima jartea.

Și-a așezat mâinile pe genunchi, cu palmele în sus și și-a mișcat degetele, strângându-le. Palma stângă s-a închis imediat, compact și rotund, un instrument gata de luptă. Degetele mâinii drepte s-au strâns mai lent; cel mijlociu era strâmb și nu se alinia lângă arătător. Cel de-al patrulea deget nu se putea îndoi deloc, ci stătea drept, împingând degetul mic într-un unghi nefiresc.

Și-a ridicat ochii de la mâini și s-a uitat la mine.

– Mai ții minte noaptea în care mi-ai oblojit mâna?

– Câteodată, în momentele mele oribile.

Acea noapte era memorabilă – doar pentru că nu putea fi uitată. În ciuda tuturor dificultăților, reușisem să îl salvez din închisoarea Wentworth și de condamnarea la moarte, însă nu tocmai la timp ca să împiedic torturarea lui crudă și abuzurile lui Black Jack Randall.

I-am ridicat mâna dreaptă și am așezat-o pe genunchiul meu. El a lăsat-o acolo, caldă, grea și inertă, și nu s-a opus când i-am pipăit fiecare deget, trăgând ușor pentru a întinde tendoanele și răsucindu-le pentru a măsura capacitatea de mișcare a încheieturilor.

– A fost prima mea operație ortopedică, am spus ironic.

– Ai mai făcut multe lucruri similare de-atunci? a întrebat el curios, coborând privirea spre mine.

– Da, câteva. Sunt chirurg. Dar asta nu înseamnă ce înseamnă acum, m-am grăbit să adaug. În vremea mea, chirurgii nu scot dinți și nu iau sânge. Ei sunt mai curând ceea ce înțelegi acum prin „doctor" – un doctor care este instruit în toate domeniile medicinei, dar având o anumită specialitate.

– Special, zici? Da, tu ai fost mereu specială, a spus el zâmbind. Degetele afectate s-au strecurat în palma mea și cu degetul mare Jamie mi-a mângâiat încheieturile. Ce face un chirurg atât de special?

M-am încruntat, încercând să găsesc cuvintele potrivite.

– Ei bine, chirurgul vindecă… folosind un cuțit, dacă pot să spun așa.

– Frumoasă contradicție, dar ți se potrivește, englezoaico, a zis el zâmbind.

– Da? am întrebat eu mirată.

A dat din cap, fără să-și dezlipească privirea de la fața mea. L-am văzut examinându-mă îndeaproape și m-am întrebat cum arătam, îmbujorată după ce făcusem dragoste și cu părul răvășit.

– N-ai fost niciodată mai frumoasă, englezoaico, a spus el, iar zâmbetul i s-a lărgit când am ridicat mâinile ca să-mi aranjez părul. M-a prins de mână și mi-a sărutat-o. Lasă-ți buclele în pace. Nu, a spus el ținându-mi mâinile prizoniere în vreme ce mă privea, nu, tu semeni foarte mult cu un cuțit, dacă mă gândesc mai bine. O teacă bine lucrată și extraordinar de frumoasă, englezoaico, a zis urmărindu-mi conturul buzelor cu un deget și făcându-mă să zâmbesc, dar având miezul din oțel călit… și cu un tăiș ascuțit și rău, așa cred.

– Rău? am întrebat eu, surprinsă.

– Nu fără de inimă, nu la asta mă referam, m-a asigurat el. Concentrați și curioși, ochii i-au rămas îndreptați spre chipul meu. Nu, nici gând de așa ceva. Dar, la nevoie, poți fi nemilos de puternică, englezoaico.

Am zâmbit oarecum ironic.

– Da, pot fi și așa, am recunoscut.

– Am mai văzut asta la tine, nu? Glasul i s-a înmuiat, iar strânsoarea în jurul mâinii mele a sporit. Dar acum cred că ai mai multă putere decât atunci când erai mai tânără. Probabil că ai avut nevoie de asta de atunci încoace, nu?

Deodată, mi-am dat seama foarte clar de ce Frank nu descoperise niciodată ce vedea el acum.

– Și tu ai puterea asta, am spus. Și ai avut nevoie de ea. Deseori.

Am atins inconștient cu degetele cicatricea zimțată care îi traversa degetul mijlociu, răsucind încheieturile distale.

El a confirmat cu o mișcare din cap.

– M-am întrebat… a șoptit atât de încet încât abia l-am putut auzi. Deseori m-am întrebat dacă m-aș putea sluji de acea calitate, pentru ca apoi să o pun din nou în teacă. Fiindcă am văzut mulți bărbați împietrindu-se la chemare, pentru ca apoi oțelul din care erau făcuți să se transforme într-un metal fără strălucire. Și m-am mai întrebat deseori: am fost stăpân al sufletului meu ori am devenit sclav al propriei lame? M-am gândit mereu că, a urmat el,

privind mâinile noastre înlănțuite, dacă aș fi tras sabia prea des din teacă și mi-aș fi pierdut prea multă vreme în slujba luptei, nu aș mai fi fost capabil să întrețin relații normale cu oamenii.

Am mișcat buzele sub imboldul de a face o remarcă, însă mi le-am mușcat, rămânând tăcută. El a observat și a zâmbit puțin ironic.

– Englezoaico, nu am crezut că voi mai râde în patul vreunei femei, a spus el. Sau chiar că mă voi mai apropia de o femeie, altfel decât ca o brută, orbit de nevoie.

În glas i-a răzbătut o notă de amărăciune.

I-am ridicat mâna și i-am sărutat cicatricea mică de pe dosul ei.

– Nu te văd ca o brută, am spus.

Voisem ca remarca să fie delicată, dar fața lui s-a îndulcit când m-a privit și mi-a răspuns cu seriozitate.

– Știu, englezoaico. Și faptul că mă vezi așa îmi dă speranțe. Pentru că sunt – și o știu – și încă probabil…

Glasul i s-a stins și m-a privit cu ardoare.

– Ai asta… tărie. O ai, dar ai și suflet. Așa că probabil și al meu poate fi mântuit.

Nu aveam idee ce să spun, prin urmare am tăcut o vreme, mulțumindu-mă să-l țin de mână, mângâindu-i degetele deformate și încheieturile masive și tari. Era mâna unui războinic, însă în acele momente nu era unul.

I-am întors mâna și am plimbat-o pe genunchi cu palma în sus. Încet, am trasat liniile și denivelările, precum și mica literă „C“ de la baza degetului mare, semnul care îl făcea să fie al meu.

– Am cunoscut cândva o femeie în Highlands care mi-a spus că liniile din palmă nu prezic viața, ci o reflectă.

– Chiar așa e?

Degetele lui s-au crispat puțin, dar palma i-a rămas desfăcută.

– Nu știu. Zicea că ne naștem cu linii în palmă – cu o viață –, dar apoi ele se schimbă, odată cu lucrurile pe care le faci și cu persoana care ești.

Nu mă pricepeam defel la ghicitul în palmă, dar am văzut o linie adâncă mergând de la încheietură până în mijlocul ei, bifurcându-se de câteva ori.

– Cred că e cea care se numește linia vieții, am spus. Vezi toate bifurcațiile astea? Cred că înseamnă că ți-ai schimbat viața de multe ori, că ai făcut multe alegeri.

El a pufnit slab, dar amuzat, nu disprețuitor.

– Zău? Ei bine, e simplu să spui asta. S-a uitat la propria palmă, aplecându-se peste genunchiul meu. Presupun că prima ramificație reprezintă momentul când l-am întâlnit pe Jack Randall, iar a doua, când m-am căsătorit cu tine – vezi, sunt foarte apropiate, uite.

– Așa e. Mi-am plimbat un deget încet de-a lungul liniei, făcându-i degetele să tresară din cauza gâdilăturii. Și Culloden ar fi alta?

– Tot ce se poate.

Însă el nu voia să vorbească despre Culloden. Și-a mișcat degetul mai departe.

– Și când am ajuns la închisoare și m-am întors, ajungând la Edinburgh.

– Și te-ai făcut tipograf.

M-am oprit și am privit spre el cu sprâncenele ridicate.

– Cum Dumnezeu ai ajuns tipograf? Este ultimul lucru la care m-aș fi gândit.

– A! a exclamat, buzele arcuindu-i-se într-un zâmbet. Ei bine, a fost o întâmplare, înțelegi?

Pentru început, încercase să găsească o afacere care să îl ajute să disimuleze și să îi ușureze activitatea de contrabandă. Având o sumă considerabilă dintr-o afacere profitabilă recent încheiată, hotărâse să cumpere un atelier ale cărui activități să presupună folosirea unei căruțe mari și a unui echipaj de cai, precum și un loc discret pentru depozitarea temporară a mărfurilor aflate în tranzit.

Transportul cu căruțe părea soluția ideală, dar a respins-o, deoarece operațiunile afacerii făceau ca proprietarii să fie supuși unor controale mai mult sau mai puțin constante din partea vameșilor. Tot astfel, deținerea unei taverne sau a unui han, deși oarecum de dorit, având în vedere cantitățile mari de mărfuri depozitate, era prea vulnerabilă din punctul de vedere al funcționării legale pentru a ascunde o altă activitate ilegală; perceptorii și agenții

vamali fojgăiau în jurul tavernelor precum puricii în blana unui câine gras.

– M-am gândit la o tiparniță când m-am dus undeva să tipăresc niște anunțuri, a explicat el. Cât am așteptat să dau comanda, am văzut căruța venind uruind, încărcată vârf cu cutii de hârtie și butoaie cu alcool pentru diluarea prafului de cerneală, și atunci mi-am zis: „Doamne, asta e soluția!“ Pentru că oamenii de la accize nu se vor deranja să scotocească într-un asemenea loc.

Celelalte posibilități oferite de noua afacere i-au trecut prin minte abia după ce a cumpărat atelierul din Carfax Close, l-a angajat pe Geordie pentru a se ocupa de tiparniță și a început să execute comenzi pentru afișe, pamflete și cărți.

– A fost un om pe nume Tom Gage, a explicat el.

Și-a desprins mâna din strânsoarea mea, devenind tot mai aprig în povestire, gesticulând și trecându-și mâinile prin păr în timp ce vorbea, zbârlindu-și părul cu entuziasm.

– Îmi aducea mici comenzi pentru una sau alta – treburi nevinovate, toate –, însă deseori rămânea să discutăm, dându-și silința să stea de vorbă cu mine, dar și cu Geordie, deși cred că își dăduse seama că știam mai puține despre tipar decât știa el însuși.

Mi-a zâmbit ironic.

– Nu mă prea pricepeam la mașinile de tipărit, englezoaico, dar la oameni, da.

Era evident că Gage cerceta pentru a afla ce simpatii avea Alexander Malcolm; ascultând pronunția sibilantă de scoțian din Highlands a lui Jamie, îl testase cu delicatețe, aducând vorba de câte o cunoștință sau alta, a cărei simpatie îi adusese necazuri după Revoltă, reluând firele pierdute ale vreunei cunoștințe comune, dirijând cu pricepere discuțiile, urmărindu-și prada. Până când, în cele din urmă, amuzată, prada îi spusese direct să aducă ceea ce voia să fie tipărit; niciun om al regelui nu avea să afle.

– Și a avut încredere în tine.

Nu era o întrebare; singurul om care își pusese toată încrederea în James Fraser fusese Charles Stuart – și în acel caz Jamie se înșelase.

– Așa este.

Iar după aceea s-a înfiripat o asociere, la început strict afacere, dar transformându-se în prietenie odată cu scurgerea timpului. Jamie tipărise toate materialele produse de micul grup de scriitori politici radicali al lui Gage – începând cu articole admise public și încheind

cu fițuici anonime și pamflete încărcate de texte suficient de incriminatoare pentru ca autorii să fie imediat încarcerați și spânzurați.

– Mergeam deseori la taverna de pe strada mea și discutam, după ce terminam de tipărit. Am cunoscut câțiva prieteni de-ai lui Tom și, în cele din urmă, el mi-a spus că ar trebui să scriu și eu un articolaș. Am râs și i-am zis că, având în vedere starea mâinii mele drepte, până când voi reuși să scriu ceva ce se putea citi, vom fi cu toții morți – de bătrânețe, nu de streang. În timp ce discutam, stăteam lângă mașina de tipărit, așezând literele cu mâna stângă, fără să mă gândesc la nimic altceva. El s-a uitat lung la mine, apoi a început să râdă. A făcut semn către tavă și către mâna mea și a continuat să râdă, până când s-a văzut silit să se așeze pe podea pentru a se opri din hohote.

Și-a întins brațele în față, mișcându-și mâinile și examinându-le cu un aer detașat. A strâns din pumn și a îndoit brațul ai cărui mușchi s-au umflat pe sub pânza cămășii.

– Sunt destul de sănătos, a spus el. Și, cu puțin noroc, aș putea rămâne așa mulți ani de-acum încolo, dar nu pentru totdeauna, englezoaico. Am luptat cu sabia și cu pumnalul de multe ori, însă pentru orice războinic sosește ziua în care puterile îl lasă.

A clătinat din cap și a întins o mână spre haina de pe podea.

– Le-am luat în ziua aceea petrecută cu Tom Gage, ca să o țin minte, a spus el, apucându-mă de mână și punându-mi în palmă obiectele pe care le scosese din buzunar. Erau reci și dure la atingere, mici bucăți grele din plumb. Nu a fost nevoie să pipăi capetele tăiate pentru a ști care erau literele de pe miezul de tipărire.

– Q.E.D., am spus eu.

– Englezii mi-au luat sabia și pumnalul, a spus el încet, atingând cu degetele piesele din palma mea. Însă Tom Gage mi-a pus în mâini o armă și nu cred că o voi lepăda.

La cinci fără un sfert, copleșiți de cele câteva boluri de ghiveci piperat de stridii și de o sticlă de vin, consumate în timpul „conversațiilor private“, am pășit braț la braț pe panta pietruită de pe Royal Mile.

Orașul strălucea pretutindeni în jur, ca și cum ar fi trăit fericirea noastră. Edinburgh-ul era acoperit de o negură care avea să se îndesească, transformându-se curând în ploaie, însă deocamdată lumina soarelui care apunea atârna aurie, roz și roșiatică din nori și sclipea pe patina străzii pietruite, astfel încât cenușiul zidurilor din piatră ale clădirilor se dilua

datorită luminii, reflectând strălucirea care îmi încălzea obrajii și lucea în ochii lui Jamie când se uita la mine.

Mergând pe stradă într-o stare de uitare prostească de sine, mi-a luat câteva momente ca să observ ceva nelalocul lui. Un bărbat, iritat de mersul nostru șerpuitor, a trecut iute de noi, apoi s-a oprit brusc exact în fața mea, făcându-mă să alunec pe pietrele umede și să-mi pierd un pantof din picior.

A ridicat capul și a privit o clipă spre cer. Apoi s-a îndepărtat rapid pe stradă, fără să alerge, însă mergând cât de repede putea.

– Ce e cu acel bărbat? am întrebat eu, aplecându-mă pentru a-mi recupera pantoful.

Dintr-odată am observat că toată lumea din jur se oprise, ridicând privirea, după care pornise în goană pe stradă.

– Ce părere ai de…? am început eu, însă când m-am întors către Jamie, l-am văzut și pe el uitându-se concentrat spre cer. Am ridicat și eu ochii și într-o clipă am văzut că strălucirea roșie a norilor de deasupra era mult mai intensă decât culoarea obișnuită a cerului la asfințit și părea să licărească neobișnuit pentru un apus oarecare.

– Un incendiu, a spus Jamie. Dumnezeule, cred că e în Leith Wynd!

În același moment, undeva mai departe pe stradă cineva a strigat „Foc!“ și, ca la un anunț oficial, oamenii au rupt-o la fugă, siluetele de dincolo de noi s-au dezlănțuit și au năvălit în josul străzii ca o turmă de lemingi, parcă abia așteptând să se azvârle singuri în foc.

Câteva persoane ceva mai întregi la minte au alergat la deal prin dreptul nostru, strigând „Foc!“, dar probabil cu intenția de a alerta așa-zisul departament de pompieri.

Jamie era deja în alertă, trăgându-mă după el în timp ce eu țopăiam neajutorată într-un picior. În loc să mă opresc, mi-am lepădat și celălalt pantof și l-am urmat, dezechilibrându-mă și lovindu-mi degetele de pietrele reci și alunecoase.

Incendiul nu se declanșase în Leith Wynd, ci în apropiere, în Carfax Close. Intrarea în străduță era blocată de privitori agitați, care se împingeau și își ridicau capetele în efortul de a vedea cât mai mult, strigând, punând întrebări fără rost celor de alături. Fierbinte și înțepător, mirosul de fum m-a izbit, în ciuda aerului umed al serii, iar valurile de arșiță m-au lovit în față când am pătruns, aplecată, pe alee.

Jamie nu a șovăit deloc, ci s-a azvârlit prin mulțime, croindu-și drum cu forța. M-am strecurat după el înainte ca zidul de oameni să se închidă din nou și mi-am făcut loc cu

coatele printre ei, incapabilă să văd orice altceva decât spinarea lată a lui Jamie în fața mea.

Apoi am ajuns amândoi în fața mulțimii și am văzut totul foarte bine. Nori denși de fum cenușiu se rostogoleau din cele două ferestre de jos ale atelierului, însoțiți de un sunet ca o șoaptă, de trosnete, care dominau zgomotele făcute de privitori, ca și cum incendiul ar fi vorbit cu el însuși.

– Imprimeria mea!

Cu un strigăt îndurerat, Jamie s-a repezit pe treptele din față și a lovit ușa cu piciorul. Un nor de fum a năvălit pe ușa deschisă, învăluindu-l ca o fiară flămândă. Am mai surprins o imagine a lui, bălăbănindu-se când a fost înconjurat de fum, după care s-a lăsat în genunchi și a intrat de-a bușilea în clădire.

Inspirați de el, alți câțiva bărbați din mulțime au urcat în fugă treptele atelierului și au dispărut ca și el în interiorul plin de fum. Căldura era atât de intensă, încât mi-am simțit rochia fluturând pe picioare de vântul iscat și m-am întrebat cum o puteau suporta oamenii care intraseră în atelier.

Alte țipete din mulțimea aflată în spatele meu m-au anunțat că sosiseră oamenii din Garda Orașului, înarmați cu găleți. Obișnuiți cu asemenea sarcini, bărbații și-au dezbrăcat hainele uniformelor roșii ca vinul și au început lupta cu focul, spărgând ferestre și azvârlind frenetic găleți cu apă prin ele, uitând de orice altceva. În răstimp, mulțimea a sporit, iar la zgomotele produse de lume s-a adăugat tropăitul celor care coborau scările caselor din apropiere, în timp ce familiile de la etaje se grăbeau să scoată copiii și să-i ducă în siguranță.

În ciuda eroismului celor din Garda Orașului, nu credeam că eforturile lor urma să aibă un efect prea mare asupra unui incendiu care se extindea în mod evident. M-am mutat de colo până colo pe trotuar, încercând zadarnic să văd ceva mișcându-se înăuntru, când omul din fruntea șirului de gardieni a țipat înspăimântat și a făcut un salt înapoi, cât pe ce să fie lovit în cap de o tavă cu litere de tipar din plumb, care a trecut șuierând prin fereastra spartă și a aterizat pe pavaj cu mare zgomot, iar literele s-au împrăștiat în toate părțile.

Doi sau trei copii s-au furișat afară din mulțime și au înșfăcat literele de tipar, însă au fost luați la bătaie și alungați de vecinii indignați. Riscându-și viața și integritatea, o doamnă corpolentă, purtând o broboadă pe cap și șorț, s-a repezit și a pus stăpânire pe tava grea, pe care a târât-o până la marginea trotuarului, unde s-a ghemuit protectoare asupra ei ca o găină care clocește.

Înainte să ia tava căzută, tovarășii ei s-au văzut siliți să se retragă din cauza obiectelor care

cădeau ploaie pe ambele ferestre: alte tăvi cu litere, role de tipar, tampoane de aplicare a cernelii și sticle cu cerneală, care s-au spart, împroșcând pavajul cu pete întinse ca niște păianjeni, care s-au scurs în băltoacele făcute de cei care luptau cu incendiul.

Încurajat de curentul de aer creat de ușa deschisă și de ferestrele sparte, glasul focului se transformase dintr-o șoaptă într-un muget satisfăcut, parcă disprețuitor. Cum era împiedicat să mai arunce apă din cauza mulțimii de obiecte aruncate pe ferestre, șeful gărzii și-a strigat oamenii și, ducând la nas o batistă îmbibată cu apă, s-a aplecat și a intrat alergând în clădire, urmat de șase dintre camarazii lui.

Șirul s-a format din nou cu rapiditate, iar gălețile pline cu apă treceau din mână în mână dinspre colțul străduței, unde se afla cea mai apropiată pompă și, urcați pe verandă, flăcăi agitați înșfăcau gălețile golite, aruncate pe trepte, și fugeau înapoi cu ele spre pompă pentru a le umple din nou. Edinburgh este un oraș din piatră, dar având atât de multe clădiri lipite una de alta, toate dotate cu multe vetre și coșuri de fum, la acea vreme, incendiile erau foarte frecvente.

Un nou tumult stârnit în spatele meu a anunțat sosirea tardivă a utilajului de stins incendii. Mulțimea s-a despărțit ca apele Mării Roșii pentru a permite trecerea utilajului tras de oameni, nu de cai, pentru că aceștia nu ar fi putut coti pe străduțele înguste din cartier.

Utilajul era o minunăție din alamă care, reflectând flăcările, sclipea ca un cărbune încins. Arșița creștea. Îmi simțeam plămânii uscați și respiram chinuitor aerul încins, în plus eram îngrozită din pricina lui Jamie. Câtă vreme putea respira în acea negură de fum și căldură, fără a mai vorbi de pericolul reprezentat de flăcări?

– Iisuse, Sfântă Marie și Iosif!

În ciuda piciorului de lemn, Ian își croise drum prin mulțime și apăruse pe neașteptate alături de mine. M-a prins de un braț ca să își recapete echilibrul, în timp ce o nouă ploaie de obiecte i-a silit pe cei din jurul nostru să se retragă din nou.

– Unde-i Jamie? mi-a strigat el la ureche.

– Înăuntru! am răcnit eu, arătând spre clădire.

Brusc, în ușa tipografiei s-a produs agitație și învălmășeală, la care s-au adăugat răcnete confuze care au acoperit până și vuietul incendiului. Au apărut câțiva oameni, agitându-se de colo până colo sub palele de fum care se vălătuceau pe ușă afară. Șase oameni, între care și Jamie, au ieșit împleticindu-se sub greutatea unei mașini uriașe, masive – prețioasa tiparniță a atelierului. Au așezat-o pe treaptă și au împins-o spre mulțime, apoi s-au întors

în atelier.

Era prea târziu pentru a mai salva ceva; dinăuntru s-a auzit o bubuitură, a urmat un nou val de arșiță, care i-a făcut pe cei din mulțime să se retragă precipitați și, brusc, ferestrele de la etaj s-au iluminat din cauza flăcărilor care dansau în interior. Tușind și înecându-se, înnegriți de funingine și uzi leoarcă de eforturile făcute, din clădire au ieșit alți câțiva oameni. Membrii din echipajul utilajului de stins incendii pompau nebunește, dar șuvoiul gros de apă azvârlit de furtun nu avea aproape niciun efect asupra focului.

Ian m-a strâns de braț ca fălcile unei capcane.

– Ian! a strigat el cu glas ascuțit, suficient de tare ca să fie auzit, în ciuda vuietului incendiului și a răcnetelor din mulțime.

Am ridicat ochii în direcția în care privea el și am văzut o siluetă fantomatică la o fereastră de la etaj. A părut să lupte o clipă cu cerceveaua ferestrei, apoi, învăluită în fum, s-a retras.

Am simțit că îmi sare inima din piept. Nu puteam spune cu siguranță că era silueta lui Ian cel Tânăr, însă fusese evident o formă umană. Ian nu a mai stat să caște gura și a înaintat șchiopătând spre ușa atelierului, cu toată iuțeala pe care i-o permitea piciorul de lemn.

– Stai! am strigat, pornind în fugă după el.

Umflându-și pieptul în încercarea de a-și recăpăta suflul și, în același timp, mulțumindu-le celor care îl ajutaseră, Jamie se rezemase de mașina de tipărit.

– Jamie! am strigat și l-am apucat de-o mânecă, smulgându-l fără milă de lângă un bărbier cu chipul îmbujorat, care își ștergea agitat mâinile de șorț, lăsând urme lungi și negre printre petele de săpun uscat și picături de sânge. Acolo, sus! am strigat, arătând cu degetul. Ian cel Tânăr e la etaj!

Trecându-și o mânecă peste fața mânjită de funingine, Jamie a făcut un pas înapoi și a privit cu disperare către ferestrele de la etaj. Nu se vedea nimic altceva decât sclipirea învăpăiată și sălbatică a flăcărilor prin geamuri.

Ian se zbătea în brațele câtorva vecini care voiau să îl împiedice să pătrundă în atelier.

– Nu, domnule, nu puteți intra acolo! a răcnit căpitanul gărzii, încercând să-i prindă brațele pe care Ian le agita. Scara a căzut și curând se va prăbuși acoperișul.

În ciuda beteșugului și a trupului deșirat, Ian era înalt și viguros, astfel că strânsoarea slabă a oamenilor bine intenționați din gardă – mai toți pensionari din regimentele Highlands –

nu se compara cu puterea lui de muntean, la care se adăugase disperarea de părinte. Încet, dar sigur masa de oameni a urcat centimetru cu centimetru treptele atelierului, pentru că Ian îi târa spre flăcări pe cei care voiau să îl salveze.

L-am simțit pe Jamie inspirând adânc, înghițind cât de mult aer posibil în plămânii încinși, apoi a urcat și el treptele și l-a prins pe Ian de talie, târându-l înapoi.

– Coboară, omule! a strigat el cu glas răgușit. N-o să reușești – scara nu mai e! A aruncat o privire în jur, m-a văzut și l-a împins brusc înapoi pe Ian care, dezechilibrat și bălăbănindu-se, a ajuns în brațele mele. Ține-l acolo! a strigat el acoperind vuietul flăcărilor. Îl aduc eu pe băiat!

Spunând acestea, s-a răsucit pe călcâie și a țâșnit spre treptele clădirii învecinate, croindu-și drum printre clienții magazinului de ciocolată de la parter, care ieșiseră pe trotuar ca să caște gurile la acea agitație nebună, încă strângându-și în mâini cupele din cositor.

Luând exemplu de la Jamie, mi-am înfășurat strâns brațele în jurul taliei lui Ian și nu i-am dat drumul. El a făcut o încercare nereușită de a-l urma pe Jamie, apoi s-a oprit și a rămas țeapăn în brațele mele și i-am simțit în obraz inima bătând sălbatic.

– Nu te îngrijora, am spus, fără rost. Va reuși, o să-l scoată de-acolo. Sigur. Sunt convinsă că va reuși.

Ian nu mi-a răspuns – probabil că nici nu auzise vorbele mele –, ci a rămas neclintit și rigid ca o statuie în strânsoarea mea, respirând hârâit și scoțând niște sunete asemănătoare unor suspine. Când l-am eliberat din brațe, nu s-a mișcat și nici nu s-a întors, dar, după ce m-am așezat alături de el, mi-a prins mâna și a strâns-o cu forță. Dacă nu l-aș fi strâns și eu la fel de tare, probabil că oasele mâinii mele s-ar fi sfărâmat.

La mai puțin de un minut, fereastra de deasupra magazinului de ciocolată s-a deschis și prin ea au apărut capul și umerii lui Jamie, cu părul roșcat sclipind ca o limbă de foc rătăcită, scăpată din incendiul de proporții. A urcat pe pervaz și, stând pe vine, s-a întors prevăzător cu fața spre clădire.

Ridicându-se în picioare, în care nu avea decât ciorapi, s-a prins de streașina acoperișului de deasupra și s-a tras, înălțându-se încet prin tăria brațelor, căutând cu vârful degetelor locuri de susținere în crăpăturile dintre pietrele unite cu beton ale fațadei casei. Cu un geamăt care a răzbătut peste tumultul oamenilor și peste urletul incendiului, s-a strecurat pe după marginea acoperișului și a dispărut înapoia frontonului.

Un bărbat mai scund nu ar fi reușit. Nici Ian, din cauza piciorului de lemn. L-am auzit pe Ian

șoptind ceva, o rugăciune, mi s-a părut, dar când m-am uitat la el, își încleștase fălcile, iar pe față i se citea spaima.

– Ce naiba face acolo? mi-am zis fără să-mi dau seama că vorbisem cu voce tare, însă bărbierul de lângă mine, ducându-și mâna streașină la ochi, mi-a răspuns:

– În acoperișul atelierului există o trapă, doamnă. Nu am a mă îndoi că domnul Malcolm vrea să pătrundă în tipografie pe-acolo. Ce știți, înăuntru este calfa lui?

– Nu! s-a răstit Ian, auzind aceste vorbe. E fiul meu!

Văzând privirea furioasă a lui Ian, bărbierul s-a tras înapoi și a murmurat:

– A, da, deci așa, domnule, chiar așa! a zis, făcându-și cruce.

Țipetele din mulțime au crescut, devenind un muget când pe acoperișul magazinului de ciocolată au apărut două siluete, iar Ian a dat drumul mâinii mele și s-a repezit înainte.

Jamie ținea un braț în jurul lui Ian cel Tânăr, care mergea aplecat și se legăna moale din cauza fumului inhalat. Era aproape limpede că, în starea în care se aflau, niciunul dintre ei nu putea să revină prin clădirea învecinată.

În acea clipă, Jamie l-a zărit pe Ian, pe trotuar. Făcându-și mâna liberă pâlnie la gură, a răcnit:

– Frânghie!

Frânghie exista; oamenii din Garda Orașului veniseră pregătiți cu de toate. Ian a smuls colacul de la un gardian, făcându-l pe om să clipească indignat, apoi s-a întors spre casă.

Am surprins sclipirea dinților lui Jamie când i-a surâs cumnatului, dar și privirea tristă drept răspuns a lui Ian. De câte ori își aruncaseră frânghii unul altuia, când ridicaseră fân în podul șopronului sau pentru a lega vreo încărcătură în căruță?

Mulțimea s-a tras în spate de lângă Ian, care a răsucit un braț, iar colacul greu a zburat din mâna lui descriind o parabolă lină, desfăcându-se în timp ce se înălța și căzând exact pe brațul întins al lui Jamie cu precizia cu care un bondar aterizează pe o floare. Jamie a tras capătul frânghiei atârnânde și a dispărut o clipă, pentru a o lega de baza hornului clădirii.

După câteva momente de efort și pericol, cele două siluete înnegrite de fum au coborât pe pavaj. Ian cel Tânăr, cu frânghia prinsă pe sub brațe și în jurul pieptului, a rămas în picioare un moment, apoi, când susținerea frânghiei a slăbit, genunchii i s-au înmuiat și s-a prăbușit

grămadă pe pietre.

– Ai pățit ceva? *A bhalaich* [36], vorbește-mi!

Ian s-a lăsat în genunchi alături de fiul lui, chinuindu-se să desfacă nodul din jurul pieptului lui Ian cel Tânăr, încercând în același timp să-i ridice capul.

Cu fața neagră și tușind să-și verse plămânii, însă în rest nevătămat, Jamie stătea rezemat de balustrada din fața magazinului de ciocolată. M-am așezat de cealaltă parte a băiatului și i-am luat capul în poală.

Nu știam dacă era cazul să râd sau să plâng uitându-mă. Când îl văzusem în acea dimineață, arătase atrăgător, chiar dacă nu era o mare frumusețe, având ceva din înfățișarea firească și simpatică a tatălui lui. Acum, spre seară, părul des de pe o parte a frunții era pârlit, devenind o mirișteroșcată, iar sprâncenele și genele îi arseseră complet. Pielea de dedesubt, mânjită de funingine, avea culoarea roz a unui purcel de lapte abia scos de pe proțap.

I-am căutat pulsul pe gâtul lung și era liniștitor de puternic. Respira hârâit și neregulat și nu era de mirare; am sperat că țesutul protector al plămânilor nu fusese afectat de dogoare. A tușit îndelung și chinuit, apoi a avut câteva convulsii în brațele mele.

– E bine?

Ian l-a apucat instinctiv de subsuori pe fiul lui și l-a ridicat în șezut. Capul lui Ian cel Tânăr atârna moale, apoi s-a prăbușit în brațele mele.

– Așa cred, nu-ți pot spune sigur.

Băiatul a continuat să tușească, dar nu era pe deplin conștient; l-am ținut lipit de umărul meu ca pe un bebeluș uriaș, bătându-l inutil pe spinare, timp în care el a vărsat și s-a înecat.

– E bine?

De astă dată mă întreba Jamie, care, răsuflând cu greutate, s-a lăsat pe vine alături de mine. Glasul lui era atât de răgușit din cauza fumului, încât abia l-am recunoscut.

– Așa cred. Dar tu? Arăți ca Malcolm X [37], am spus eu, uitându-mă la el peste umărul lui Ian cel Tânăr.

– Așa arăt? Și-a dus o mână la față, apoi a zâmbit liniștitor. Nu, nu pot spune cum arăt, dar încă nu sunt un fost Malcolm; sunt doar puțin pârlit pe la margini.

– Înapoi, înapoi!

Cu barba căruntă înfoiată de îngrijorare, căpitanul gărzii apăruse alături de mine și m-a tras de mânecă, zicând:

– Plecați de-aici, doamnă, că se prăbușește acoperișul!

Și într-adevăr, în timp ce ne grăbeam să găsim un loc sigur, acoperișul atelierului s-a prăbușit, iar din mulțimea de privitori s-au auzit strigăte de groază când o uriașă arteziană de scântei s-a înălțat, sclipitoare pe cerul care se întuneca.

Ca și cum ar fi respins acea cenușă fierbinte și învârtejită, cerul i-a răspuns cu primele picături de ploaie care au căzut grele pe pavajul din jurul nostru. Locuitorii din Edinburgh, care sigur se obișnuiseră cu ploaia, au scos strigăte de consternare și au început să se retragă grăbiți spre clădirile din jur ca o hoardă de gândaci de bucătărie, lăsând natura să încheie treaba utilajului de stins incendii.

O clipă mai târziu, eu și Ian am rămas singuri cu Ian cel Tânăr. După ce a împărțit cu larghețe bani membrilor Gărzii și celor care îl ajutaseră și după ce a aranjat ca tiparnița și restul pieselor de schimb să fie adăpostite în magazia bărbierului, Jamie a venit clătinându-se spre noi.

– Cum se simte flăcăul? a întrebat el, ștergându-și fața cu o mână.

Ploaia începuse să se întețească, iar efectul apei asupra chipului său acoperit de funingine era din cale-afară de pitoresc. Ian l-a privit și, pentru prima oară, furia, îngrijorarea și spaima i s-au stins ușor pe chip. I-a aruncat lui Jamie un surâs pieziș.

– Nu arată cu mult mai bine decât tine, dar cred că va scăpa. Ne dai o mână de ajutor, ce zici?

Murmurând în gaelică o serie de drăgălășenii potrivite pentru sugari, Ian s-a aplecat peste fiul lui care, ametit și legănându-se într-o parte și-n alta ca un stârc surprins de un vânt puternic, stătea acum în șezut pe bordura trotuarului.

Când am ajuns la stabilimentul lui madame Jeanne, Ian cel Tânăr putea merge pe picioarele lui, deși era sprijinit de o parte și de alta de tatăl și de unchiul lui. Bruno, care ne-a deschis ușa, i-a privit, nevenindu-i să-și creadă ochilor, apoi a dat ușa în lături, râzând atât de tare, încât a reușit cu greu să o închidă în urma noastră.

Trebuie să recunosc că nu arătam prea bine; eram uzi până la piele și hainele ne șiroiau de apă. Eu și Jamie eram desculți, iar hainele lui ajunseseră niște zdrențe pârlite, rupte și

acoperite de dâre de funingine. Părul negru al lui Ian îi atârna în ochi, făcându-l să arate ca un șobolan înecat, cu un picior de lemn.

Însă centrul atenției tuturor a devenit Ian cel Tânăr când, ca urmare a zgomotelor pe care le făcuse Bruno, din salonul mare s-au ițit multe capete curioase. Cu părul pârlit și fața roșiatică și umflată, cu nasul lung, fără gene și clipind des, semăna foarte mult cu un pui de pasăre exotică – probabil cu un flamingo abia ieșit din ou. Fața lui nu putea fi mai roșie decât atât, dar ceafa s-a aprins și mai tare la auzul chicotelilor femeilor care ne urmau în sus pe scări.

Ajunși în siguranță în mica încăpere de la etaj, după ce a închis ușa, Ian s-a întors spre nefericitul lui fiu.

– O să trăiești, da, ticălos mic ce ești? a întrebat el.

– Da, domnule, i-a răspuns Ian cel Tânăr cu glas răgușit, arătând ca și cum ar fi vrut ca răspunsul lui să fie „nu“.

– Bine, a spus tatăl lui cu glas sumbru. Vrei să ne dai o explicație ori te bat la fund cu o curea imediat, ca să nu mai pierdem timpul?

– Ian, nu poți bate pe cineva căruia tocmai i-au ars sprâncenele, a protestat cu glas hârâit Jamie, turnându-și un pahar de porto din urciorul de pe masă. Nu ar fi omenește.

A zâmbit spre nepotul lui și i-a întins paharul, pe care acesta l-a luat cu ardoare.

– Da, bine. Poate că nu, s-a declarat de acord Ian. Un colț al gurii i-a tresărit. Ian cel Tânăr arăta jalnic, dar extrem de comic. Asta nu înseamnă că n-o să ai bășici pe fund mai târziu, să știi, l-a avertizat pe băiat, lăsând deoparte ce îți va face maică-ta când te va revedea. Acum, însă, ia-o domol, băiete.

Nicidecum liniștit de tonul mărinimos al ultimei replici a tatălui, Ian cel Tânăr nu a răspuns, ci și-a găsit refugiul în băutura primită.

Am luat paharul meu cu multă plăcere. Îmi dădusem seama cu întârziere de ce locuitorii din Edinburgh reacționau cu atâta repulsie la ploaie; imediat ce se udau până la piele, era al naibii de greu să se usuce în casele umede din piatră, dacă nu aveau haine curate și nici căldură, ci doar o mică vatră.

Mi-am tras corsajul ud de pe sâni și, surprinzând privirea avidă a lui Ian cel Tânăr, am hotărât cu regret că nu mi-l puteam scoate dacă băiatul era în cameră. Se părea că Jamie îl corupsese suficient. Am preferat să iau o gură din paharul cu porto, simțind cum savoarea

băuturii îmi încălzește măruntaiele.

– Băiete, te simți îndeajuns de bine ca să vorbești? l-a întrebat Jamie, așezându-se alături de Ian pe o pernă de genunchi, față în față cu nepotul lui.

– Da… cred că pot, a croncănit el, precaut. Și-a dres glasul ca un broscoi și a repetat ceva mai hotărât: Da, pot.

– Bine. Așadar, întâi și întâi, cum de ai ajuns în atelier și apoi, cum de a luat foc?

Ian cel Tânăr a rămas pe gânduri o clipă, apoi a mai luat o gură din pahar pentru a-și face curaj și a spus:

– Eu i-am dat foc.

Auzind acestea, Jamie și Ian s-au cutremurat. Am simțit că Jamie își revizuia părerea privind administrarea unei bătăi unei persoane fără sprâncene, dar, cu un efort evident, și-a stăpânit furia și s-a mulțumit să întrebe:

– De ce?

Băiatul a mai luat o gură de porto, a tușit, apoi a băut din nou, încercând să câștige timp pentru a-și găsi cuvintele.

– Păi, a început el nesigur, a venit un bărbat, după care a amuțit.

– Un bărbat, l-a îndemnat Jamie răbdător, văzând că băiatul părea să fi devenit brusc surdomut. Ce bărbat?

Ian cel Tânăr și-a prins paharul în ambele mâini, profund nefericit.

– Răspunde-i imediat unchiului tău, nătărăule, l-a somat Ian cu glas tăios. Altfel te pun pe genunchi și te bat pe loc!

Printr-un amestec de amenințări și îndemnuri, cei doi bărbați au reușit să scoată de la băiat o poveste mai mult sau mai puțin coerentă.

Ian cel Tânăr mersese în acea dimineață la o tavernă din Kerse, unde i se spusese că trebuia să îl întâlnească pe Wally, care venea de la întâlnire cu o căruță plină cu brandy, pentru a încărca butoaiele cu vin prost care să fie folosite ca subterfugiu.

– Ți s-a spus? a întrebat Ian scurt. Cine ți-a spus asta?

– Eu, a zis Jamie, înainte ca Ian cel Tânăr să apuce să răspundă. A făcut un semn către cumnatul lui, cerându-i să tacă. Da, știam că fiul tău e aici. Ian, dacă nu te superi, vorbim mai târziu despre asta. Important este să aflu ce s-a întâmplat astăzi.

Ian s-a holbat la Jamie și a deschis gura ca să protesteze, apoi a închis-o la loc și i-a făcut semn fiului său să continue.

– Mi se făcuse foame, înțelegeți? a spus Ian cel Tânăr.

– Când nu ți-e foame ție? au răspuns la unison tatăl și unchiul lui.

S-au privit unul pe celălalt, au pufnit brusc în râs, iar atmosfera încordată din încăpere s-a mai detensionat puțin.

– Așadar, te-ai dus la tavernă să mănânci ceva, a zis Jamie. În regulă, flăcăule, nu-i nimic rău în asta. Și ce s-a întâmplat cât ai fost acolo?

A rezultat că acolo îl văzuse pe acel bărbat. Un individ scund, cu înfățișare de șobolan, cu o coadă de cal, ca marinarii, fără un ochi, care vorbea cu patronul.

– Întreba de tine, unchiule Jamie, a spus Ian cel Tânăr, vorbind mai limpede după ce luase câteva guri de băutură. Îți știa numele.

Jamie a tresărit, surprins.

– Jamie Fraser, vrei să spui?

Ian cel Tânăr a dat din cap și a sorbit din nou din pahar.

– Dar îți știa și celălalt nume – Jamie Roy, vreau să zic.

– Jamie Roy?

Ian s-a întors și a aruncat o privire spre cumnatul lui, care a dat din umeri impacientat.

– Sub numele ăsta sunt cunoscut în docuri. Iisuse, doar știi cu ce mă ocup, Ian.

– Da, știu, dar habar n-aveam că băiețașul ăsta te ajută la treabă. Ian a strâns din buzele subțiri, apoi și-a îndreptat din nou atenția spre fiul lui. Continuă, băiete. Nu te mai întrerup.

Marinarul îl întrebase pe patronul tavernei cum l-ar putea găsi un lup de mare, ghinionist și în căutarea unui loc de muncă, pe un anume Jamie Fraser, despre care se știa că avea nevoie de oameni puternici. Cum patronul se prefăcea că nu auzise acel nume, marinarul s-

a aplecat spre el, i-a împins o monedă peste masă și, cu o voce scăzută, l-a întrebat dacă numele de „Jamie Roy“ îi era mai familiar.

Întrucât patronul rămăsese surd ca o viperă, marinarul părăsise curând taverna, cu Ian cel Tânăr pe urmele lui.

– Mă gândeam că e bine să aflu cine era și ce avea de gând, a explicat băiatul clipind des.

– Trebuia să te gândești să lași vorbă patronului pentru Wally, a spus Jamie. Dar nu mai are nicio importanță. Și unde s-a dus?

Mergea în ritm susținut, dar nu atât de repede ca un băiat sănătos să nu îl poată scăpa din ochi de la o distanță sigură. După ce bătuse cale de opt kilometri, ca un drumeț perfect, marinarul intrase în Edinburgh în mai puțin de o oră și ajunsese în cele din urmă la taverna Green Owl, urmat de Ian cel Tânăr, aproape sfârșit de sete după atâta mers.

Auzind numele, am tresărit, dar nu am scos nicio vorbă, pentru că nu voiam să întrerup șirul povestirii.

– Era cumplit de aglomerat acolo, a spus băiatul. Dimineață se întâmplase ceva și toată lumea numai despre asta vorbea, dar își țineau gura când mă vedeau. În orice caz, acolo omul a procedat la fel. A făcut o pauză pentru a-și drege glasul. Marinarul a comandat băutură – brandy –, după care l-a întrebat pe patron dacă îl cunoaște pe un furnizor de brandy pe nume Jamie Roy sau Jamie Fraser.

– Chiar așa? a murmurat Jamie.

Îl privea intens pe nepotul lui, dar am observat că în același timp se gândea, ceea ce făcea ca între sprâncene să îi apară o cută mică.

Bărbatul mersese metodic dintr-o tavernă în alta, urmărit de umbra lui credincioasă, și în fiecare local comandase brandy și pusese aceleași întrebări.

– Trebuie că are o rezistență deosebită dacă a putut bea atâta brandy, a remarcat Ian.

Ian cel Tânăr a clătinat din cap.

– Nu a luat nicio gură. Doar a mirosit băutura.

Tatăl lui a plescăit din buze auzind de o asemenea risipă de băutură bună, însă Jamie a ridicat și mai mult din sprâncenele roșcate.

– A gustat din vreun pahar? a întrebat el scurt.

– Da. La Dog and Gun și apoi la Blue Boar. Nu a luat decât o înghițitură mică, după care a lăsat paharul neatins. În celelalte locuri nu a băut deloc, și trecusem pe la cinci localuri până atunci…

A tăcut, apoi a mai gustat din pahar.

Chipul lui Jamie a suferit o transformare uluitoare. Din expresia de nedumerire încordată, fața lui a devenit cu totul impenetrabilă, după care a avut o revelație.

– Carevasăzică, așa, a spus încet, mai mult către sine. Adevărat. Și-a îndreptat apoi atenția spre nepot. După aceea ce s-a întâmplat, flăcăule?

Ian cel Tânăr părea din nou nefericit. A înghițit în sec și un tremur a devenit vizibil pe gâtul lui slăbănog.

– Păi, a fost un drum îngrozitor de lung de la Kerse până la Edinburgh, a spus el, și îmi era o sete cumplită.

Tatăl și unchiul lui au schimbat priviri încărcate de înțeles.

– Ai băut prea mult, a spus Jamie, cu un aer resemnat.

– Păi, nu știam c-o să intre în atâtea taverne, nu? a exclamat Ian cel Tânăr apărându-se și roșind până în vârful urechilor.

– Nu, sigur că nu aveai cum să știi asta, a zis Jamie cu blândețe, ignorând începutul remarcii mai acide a lui Ian. Cât timp ai rezistat?

Rezistase până la jumătatea drumul de pe Royal Mile, am aflat noi, unde Ian cel Tânăr, doborât după ce se sculase dis-de-dimineață, făcuse opt kilometri și suferea după efectul a peste patru litri de bere, adormise într-un colț de stradă, trezindu-se o oră mai târziu și constatând că omul pe care îl urmărise dispăruse.

– Așa că am venit aici, a explicat el. Credeam că unchiul Jamie trebuie să știe de asta. Dar nu era aici.

Băiatul mi-a aruncat o privire, iar urechile i s-au înroșit și mai mult.

– Și de ce-ai crezut că trebuia să fie aici? Ian l-a sfredelit pe fiul lui cu privirea, apoi s-a uitat la fel și la cumnatul lui. Furia clocotitoare pe care Ian și-o ținuse în frâu încă de dimineață a

erupt pe neașteptate. Femeia asta nenorocită a ta, Jamie Fraser, care mi-a dus fiul într-un bordel!

– Crezi că ai dreptul să vorbești astfel, tată?

Ian cel Tânăr s-a ridicat în picioare, legănându-se puțin, dar ținând pumnii strânși pe lângă corp.

– Eu? Ce vrei să spui, nemernic mic ce ești? a strigat Ian, făcând ochii mari de supărare.

– Vreau să spun că ești un ipocrit nenorocit! a strigat fiul lui cu glas răgușit. Ne ții mie și lui Michael predici despre puritate și ne tot spui să rămânem cu o singură femeie, iar tu de fiecare dată când vii la oraș, te duci la târfe.

– Poftim?

Fața lui Ian devenise vineție. M-am uitat alarmat la Jamie, căruia situația i se părea amuzantă.

– Ești un… un călcător pe morminte!

Ian cel Tânăr a zâmbit triumfător după comparația pe care o făcuse, apoi s-a oprit, ca și cum s-ar fi gândit la alta similară. A deschis gura, dar nu a reușit să scoată decât un râgâit slab.

– Băiatul e beat criță, i-am spus eu lui Jamie.

El a ridicat urciorul cu porto, a măsurat din ochi nivelul lichidului și l-a așezat pe masă.

– Ai dreptate, a spus el, trebuia să fi observat mai devreme, dar e greu de zis, așa uscat de arșiță cum e.

Ian cel Bătrân nu era beat, dar expresia de pe fața lui semăna foarte mult cu a fiului său, fără a mai vorbi de aspectul roșiatic, de ochii aproape ieșiți din orbite și de încordarea gâtului.

– Ce naiba vrei să spui cu asta, animalule? a strigat el.

S-a apropiat amenințător de Ian cel Tânăr, care a făcut fără să vrea un pas înapoi și s-a așezat brusc în momentul în care pulpele lui s-au lovit de marginea canapelei.

– Ea, a spus el, prea speriat ca să rostească o propoziție întreagă. A arătat spre mine, lămurind lucrurile. Ea! O înșeli pe mama cu târfa aia nenorocită, asta voiam să spun!

Ian i-a tras fiului său o palmă peste ureche care l-a făcut să se prăbușească pe canapea.

– Tâmpit fără pereche ce ești! a spus el, scandalizat. Asta gândești tu despre mătușa Claire, fără a mai vorbi de mine și de mama ta?!

– Mătușă?

Dintre perne, Ian cel Tânăr a căscat gura la mine, semănând atât de mult cu un cerșetor care cere de mâncare încât, fără să vreau, am izbucnit în râs.

– Azi-dimineață ai plecat înainte de a-mi permite să mă prezint, am spus eu.

– Dar tu ești moartă, a zis el prostește.

– Încă nu, l-am asigurat. Asta, dacă nu cumva fac pneumonie pentru că stau aici îmbrăcată cu o rochie udă.

El s-a uitat la mine cu ochi perfect rotunzi. Acum percepeam în ei o sclipire de emoție.

– Bătrânele din Lallybroch ziceau că ai fost vrăjitoare – o doamnă albă sau poate o zână. Când unchiul Jamie a venit acasă după Culloden fără tine, s-a spus că probabil te-ai întors printre zâne, de unde veniseși. E adevărat? Trăiești într-o peșteră?

Am schimbat o privire cu Jamie, care și-a îndreptat ochii spre tavan.

– Nu, am spus. Eu… ăă…

– După Culloden, a fugit în Franța, a intervenit brusc Ian, cu glas foarte hotărât. A crezut că unchiul Jamie a fost ucis în bătălie, așa că s-a întors la rudele ei din Franța. Fusese una dintre prietenele apropiate ale prințului *Tearlach* [38] – nu se putea întoarce în Scoția după război fără să se pună în mare primejdie. Apoi a auzit că unchiul tău trăiește și, imediat ce a aflat asta, a venit cu o corabie și l-a găsit.

Ian cel Tânăr a rămas cu gura căscată. La fel ca mine.

– A, da, am spus închizând gura. Așa s-a întâmplat.

Flăcăul și-a întors ochii mari și sclipitori de la mine spre unchiul lui.

– Așadar, te-ai întors la el, a spus el cu un aer fericit. Doamne, ce romantic!

Încordarea de moment s-a destrămat. Ian a ezitat, dar ochii lui s-au înmuiat când s-a uitat la mine și la Jamie.

– Da, a spus el și a zâmbit rezervat. Da, așa este.

– Nu mă așteptam să fac asta pentru el vreme de încă doi sau trei ani, a remarcat Jamie, sprijinindu-l pe nepot de cap cu o mână pricepută în timp ce acesta vărsa în scuipătoarea pe care o țineam eu.

– Da, a fost mereu cu un pas înainte, a răspuns Ian cu resemnare. A învățat să meargă înainte de a sta în picioare și mereu se prăbușea în foc sau în oala de spălat, ori în cocina porcilor sau în staulul vitelor. L-a bătut pe spinarea slăbănoagă, scuturată de spasme. Așa e, băiete, scoate tot din tine.

Ceva mai târziu, sub privirile severe ale unchiului și ale tatălui, flăcăul a fost întins pe canapea, pentru a-și reveni după efectele fumului, ale emoției și a unei cantități prea mari de porto.

– Unde naiba e ceaiul pe care l-am cerut?

Jamie a întins mâna după cordonul clopoțelului, dar eu l-a oprit. Organizarea internă a bordelului erau încă tulburată de agitația acelei dimineți.

– Nu te deranja, am spus. Mă duc eu jos să-l aduc.

Am luat scuipătoarea, ținând-o cât mai departe de nas, și l-am auzit pe Ian spunând în urma mea pe un ton rațional:

– Ascultă, nătărăule…

Am găsit drumul spre bucătărie fără nicio dificultate și am obținut ingredientele necesare. Speram ca Jamie și Ian să îi acorde băiatului câteva momente de liniște; nu doar de dragul lui, ci și pentru că nu voiam să pierd niciun amănunt al poveștii pe care o avea de spus.

Sigur îmi scăpase ceva; când m-am întors în cămăruță, în aer plutea, ca un nor, un aer reținut și Ian cel Tânăr a ridicat privirea și și-a mutat-o grăbit, ferindu-se de ochii mei. Jamie era imperturbabil ca de obicei, dar Ian cel Bătrân era aproape la fel de îmbujorat ca și fiul lui. S-a grăbit să-mi ia tava din mâini, murmurând cuvinte de mulțumire, dar a evitat să mă privească în ochi.

Am ridicat o sprânceană spre Jamie, care mi-a aruncat un zâmbet și a ridicat din umeri. Am făcut la fel și am luat un bol de pe tavă.

– Lapte și pâine, am spus, întinzându-i bolul lui Ian cel Tânăr, care a părut pe dată ceva mai fericit.

– Ceai fierbinte, am zis, dându-i cana lui Ian.

– Whisky, am continuat, întinzându-i sticla lui Jamie, și ceai rece pentru arsuri.

Am ridicat capacul ultimului bol, în care erau câteva șervețele înmuiate în ceai rece.

– Ceai rece? a făcut Jamie, ridicând sprâncenele roșcate. Bucătăreasa nu avea unt?

– Nu se pune unt pe arsuri, i-am spus. Suc de aloe sau de pătlagină, dar bucătăreasa nu avea așa ceva. O să ne descurcăm și cu ceai rece.

Am oblojit mâinile și antebrațele bășicate ale lui Ian cel Tânăr și i-am șters fața stacojie cu șervețelele înmuiate în ceai, în vreme ce Jamie și Ian au onorat ceaiul și sticla de whisky, după care, oarecum liniștiți, ne-am așezat ca să auzim restul poveștii lui Ian.

– Ei bine, a reluat el, am mers prin oraș o vreme, încercând să mă gândesc cum să procedez mai bine. Și, într-un târziu, mi s-a mai limpezit mintea și am socotit că, dacă omul pe care-l urmărisem mergea dintr-o tavernă în alta pe High Street, dacă eu porneam de la capătul celălalt și mergeam în *susul* străzii, poate îl găseam.

– Isteață idee! a exclamat Jamie, iar Ian a dat aprobator din cap și încruntarea i s-a mai domolit puțin.

– Și l-ai găsit?

Ian cel Tânăr a încuviințat din cap și a sorbit ceai.

– Da.

Alergând pe Royal Mile până la palatul Holyrood de la poale, a pornit în sus pe stradă, oprindu-se la fiecare tavernă și întrebând de bărbatul cu coadă de cal și fără un ochi. Nu a aflat nimic despre el până ceva mai jos de Canongate și începuse să își piardă speranța când, brusc, îl văzuse în berăria Holyrood.

Probabil că făcuse o pauză pentru a se odihni, nu pentru a se informa, fiindcă marinarul stătea relaxat și bea bere. Ian cel Tânăr se ascunsese după un butoi din curte și rămăsese acolo, urmărindu-l până când, într-un târziu, omul s-a ridicat, și-a plătit băutura și a ieșit calm.

– Nu s-a mai dus la nicio tavernă, a spus băiatul, ștergându-și o picătură de lapte rătăcită pe bărbie. S-a dus glonț la Carfax Close, la atelier.

Jamie a spus ceva în gaelică mai mult pentru sine.

– Așa a făcut? Și după aceea?

– Păi, a găsit atelierul închis, bineînțeles. Când a văzut că ușa era încuiată, s-a uitat atent spre ferestre, ca și cum s-ar fi gândit cum să pătrundă pe acolo. După aceea l-am văzut privind la toți oamenii care forfoteau în jur, pentru că era un moment al zilei mai agitat și mulți oameni veneau la magazinul de ciocolată. A stat un moment pe verandă și s-a gândit, apoi a pornit în susul străduței – a trebuit să mă ascund în croitoria din colț ca să nu mă vadă.

Bărbatul se oprise la intrarea pe străduță, apoi, hotărându-se, cotise spre dreapta, făcuse câțiva pași și dispăruse pe o mică alee.

– Știam că aleea aceea duce spre curtea din spatele îngrăditurii, a explicat Ian cel Tânăr. Și am înțeles imediat ce voia să facă.

– În spatele îngrăditurii e o curte mică, a explicat Jamie, văzându-mi privirea nedumerită. E pentru gunoaie și livrări și alte alea, dar atelierul are în spate o ușă care dă în curte.

Ian cel Tânăr a confirmat cu o mișcare a capului și a pus bolul gol pe masă.

– Da. Am crezut că încerca să intre pe-acolo. Și mi-am adus aminte de noile pamflete.

– Iisuse! a exclamat Jamie.

Pălise puțin.

– Pamflete? Ian a ridicat din sprâncene spre Jamie. Ce fel de pamflete?

– Ceva pentru domnul Gage, a explicat Ian cel Tânăr, palid.

– Politică, a spus Jamie sec. Un argument pentru abrogarea ultimei Legi a timbrului, cu un îndemn la opoziție publică – prin violență, dacă era necesar. Cinci mii, abia tipărite și stivuite în camera din spate. Gage trebuia să vină mâine-dimineață să le ridice.

– Iisuse! a făcut Ian. Pălise mai mult decât Jamie, la care se holba cu un amestec de oroare și teamă. Ți-ai pierdut mințile? a întrebat el. Tu, care n-ai un centimetru de piele fără cicatrice pe spinare? Când cerneala care ți-a semnat amnistia pentru trădare nici nu s-a uscat bine?

Te-ai amestecat cu Tom Gage și societatea lui de răzvrătiți și l-ai implicat și pe fiul meu?

Glasul lui crescuse în intensitate și, brusc, a sărit în picioare, strângând din pumni.

– Jamie, cum ai putut face așa ceva, cum? Eu și Jenny n-am suferit îndeajuns din cauza activităților tale? În tot timpul războiului și după aceea... Iisuse, credeam că te-ai săturat de închisori, de sânge și de violențe!

– M-am săturat, a spus scurt Jamie. Nu fac parte din grupul lui Gage. Dar meseria mea e cea de tipograf, nu? A plătit pentru pamfletele acelea.

Ian și-a ridicat mâinile în aer, extrem de iritat.

– A, da! Și asta va avea vreo importanță dacă agenții Coroanei te arestează și te duc la Londra ca să fii spânzurat? Dacă acele pamflete ar fi fost găsite în atelierul tău…

Străbătut de un gând neașteptat, a tăcut și s-a întors spre fiul lui:

– A, asta era? a întrebat el. Știai ce scrie în pamflete, prin urmare le-ai dat foc?

Solemn ca o bufniță, Ian cel Tânăr a confirmat din cap.

– Nu le puteam ascunde la timp, a spus el. Mai ales că erau cinci mii. Bărbatul acela – marinarul – spărsese fereastra din spate și bâjbâia după ivăr.

Ian s-a răsucit precipitat spre Jamie.

– Să te ia naiba! a izbucnit el. Fii blestemat, Jamie Fraser, prost și nechibzuit ce ești, ce imprudență! Întâi iacobiții, iar acum asta!

– Sunt eu de vină pentru Charles Stuart? a spus el. Ochii i-au fulgerat de furie și a trântit ceașca zgomotos pe masă, făcând ceaiul și whisky-ul să se reverse. Nu am făcut tot ce am putut ca să-l opresc pe netotul acela scund? Nu am dat totul în acea luptă – *totul*, Ian? Pământurile, libertatea, soția... pentru a încerca să salvez situația?

Mi-a aruncat o privire în timp ce vorbea și dintr-odată am înțeles cât îl costaseră ultimii douăzeci de ani.

S-a întors din nou spre Ian încruntându-se în timp ce a continuat cu glas tot mai dur:

– Cât privește prețul plătit de familia ta – ce profit ai scos, Ian? Lallybroch îi aparține micului James, nu? Fiului *tău*, nu fiului meu!

Ian a tresărit.

– Dar n-am cerut niciodată… a început el.

– Nu, n-ai cerut. Nu te acuz, pentru numele Domnului! Dar asta e realitatea, Lallybroch nu-mi mai aparține, adevărat? Tata mi-a lăsat mie domeniul și l-am administrat cât am putut de bine – am avut grijă de pământ și de arendași – și m-ai ajutat, Ian. Vocea lui s-a mai înmuiat puțin. Nu m-aș fi descurcat fără tine și fără Jenny. Nu ți-am purtat pică atunci când i-am cedat totul lui Jamie cel Tânăr – a fost nevoie să o fac. Și totuși…

S-a întors un moment, și-a plecat capul, iar umerii i s-au încordat pe sub pânza cămășii.

Îmi era teamă să mă mișc sau să vorbesc, dar am surprins ochii lui Ian cel Tânăr, plini de o suferință de nedescris. Am pus o mână pe umărul lui ciolănos pentru a ne liniști reciproc și i-am simțit pulsul constant deasupra claviculei. Mi-a acoperit mâna cu mâna lui mare și mi-a strâns-o.

Jamie s-a întors din nou spre cumnatul lui, străduindu-se să își controleze glasul și nervii.

– Ian, îți jur, băiatul nu a fost în nicio primejdie. L-am păzit cât de mult am putut – nu i-am lăsat pe marinari să-l vadă și nici nu i-am permis să urce pe vase cu Fergus, cu toate că m-a rugat insistent.

A aruncat o privire spre Ian cel Tânăr, iar expresia lui s-a transformat într-un amestec ciudat de afecțiune și iritare.

– Nu eu i-am cerut să vină la mine, Ian, și l-am sfătuit să se întoarcă acasă.

– Dar nu l-ai *convins* să plece, nu-i așa? Îmbujorarea stârnită de furie se stingea pe chipul lui Ian, dar ochii lui căprui erau în continuare mijiți și-i trădau supărarea. Și nici n-ai trimis vorbă acasă. Pentru numele lui Dumnezeu, Jamie, Jenny n-a dormit toată luna de grijă!

Jamie a strâns din buze.

– Nu, a spus, lăsând cuvintele să scape unul câte unul. Nu. Nu am făcut asta. Eu…

A privit din nou scurt spre băiat și a ridicat din umeri jenat, ca și cum cămașa i-ar fi devenit brusc prea strâmtă.

– Nu, a repetat el. Am vrut să îl aduc chiar eu acasă.

– E suficient de mare ca să călătorească singur, i-a tăiat-o Ian. Doar a ajuns singur până aici,

nu?

– Da. Dar nu era vorba de asta.

Jamie s-a întors într-o parte neliniștit, a ridicat o cană și a început să o rotească într-o parte și în alta între mâini.

– Nu, am vrut să îl duc eu ca să vă cer îngăduința – ție și lui Jenny – ca băiatul să locuiască la mine o vreme.

Ian a scos un hohot de râs scurt și sarcastic.

– A, da! Îngăduință ca să fie spânzurat sau exilat împreună cu tine, da?

Furia i-a străbătut din nou chipul lui Jamie când a ridicat ochii de la cana din mâini.

– Știi bine că nu aș permite să i se întâmple nimic rău, a spus el. Ian, pentru numele lui Dumnezeu, țin la copil ca și cum ar fi al meu, știi și tu asta!

Ian respira precipitat; se auzea din locul în care mă aflam, în spatele canapelei.

– Da, știu îndeajuns de bine, a recunoscut el, privind intens chipul lui Jamie. Dar nu ți-e fiu, da? E fiul meu.

Jamie i-a susținut îndelung privirea, apoi a întins mâna și a așezat calm cana de ceai pe masă.

– Da, a spus el încet. Așa e.

Continuând să respire apăsat, Ian s-a ridicat un moment, apoi și-a șters fruntea neglijent cu o mână, îndepărtând părul negru care o acoperea.

– Bine, atunci, a zis el.

A mai respirat adânc o dată sau de două ori, apoi s-a întors spre fiul lui.

– Vino, a spus. Am o cameră la Halliday's.

Degetele osoase ale lui Ian cel Tânăr s-au strâns în jurul degetelor mele. A mormăit ceva, dar nu a făcut niciun gest pentru a se ridica de pe scaun.

– Nu, tată, s-a opus el. Vocea îi tremura și clipea des ca să nu plângă. Nu merg cu tine.

Ian a pălit și pe pomeții proeminenți i-au apărut pete roșii, ca și cum cineva l-ar fi plesnit

tare cu palma peste ambii obraji.

– Chiar așa? l-a înfruntat el.

Ian cel Tânăr a dat din cap și a înghițit în sec.

– O să… o să merg cu tine mâine, tată, merg acasă cu tine. Dar nu acum.

Ian și-a privit îndelung fiul fără să scoată nicio vorbă. Apoi umerii i s-au pleoștit și toată încordarea din corp a dispărut.

– Am înțeles, a zis încet. Bine, atunci. Bine.

Fără alt cuvânt, s-a întors și a plecat, închizând ușa foarte încet în urma lui. Am auzit bocănitul stângaci al piciorului de lemn pe fiecare treaptă, în timp ce cobora. Un sunet hârâit a răzbătut până sus când a ajuns la ultima treaptă, apoi vocea lui Bruno care i-a urat drum bun, urmată de bufnetul ușii principale. Apoi în cameră nu s-a mai auzit alt sunet decât sâsâitul focului din vatra aflată în spatele meu.

Umărul băiatului se cutremura sub palma mea și mă ținea de degete mai strâns decât până atunci, plângând în liniște.

Cu o expresie de neajutorare și tulburare, Jamie s-a apropiat și s-a așezat alături de el.

– Ian, vai, tinere Ian! a spus. Iisuse, băiete nu trebuia să faci așa ceva.

– Ba a trebuit.

Ian a tușit și a fornăit brusc și atunci mi-am dat seama că își ținuse respirația. A întors spre unchiul lui fața pârlită, cu trăsături schimonosite de suferință.

– Nu am vrut să-l supăr pe tata, a zis el. Nu am vrut!

Jamie l-a bătut cu palma pe genunchi.

– Știu, băiete, dar să-i spui asemenea lucruri… l-a dojenit el.

– N-am putut să-i spun lui, dar trebuie să-ți spun ție, unchiule!

Brusc alertat de tonul nepotului, Jamie a ridicat privirea.

– Să-mi spui? Ce anume?

– Bărbatul. Cel cu coadă de cal.

– Ce e cu el?

Ian cel Tânăr și-a umezit buzele pentru a-și face curaj.

– Cred că l-am omorât, a mărturisit el în șoaptă.

Uimit, Jamie mi-a aruncat o privire, apoi a revenit la Ian cel Tânăr.

– Cum așa?

– Păi, am mințit puțin, a început Ian cu voce tremurată. Lacrimile încă îi izvorau în ochi, dar le-a îndepărtat cu degetele. Când am intrat în tipografie – încă aveam cheia pe care mi-ai dat-o –, omul era deja înăuntru.

Marinarul pătrunsese în camera din spate a tipografiei, unde se păstrau teancurile de comenzi proaspăt tipărite, împreună cu stocul de cerneală, foile de sugativă folosite la ștersul presei, precum și mica forjă unde literele de tipar uzate erau topite pentru a fi turnate din nou.

– Tocmai lua câteva dintre pamfletele dintr-un teanc și le vâra sub haină, a spus Ian, înghițindu-și un nod din gât. Când l-am văzut, i-am strigat să le pună la loc, iar el s-a răsucit spre mine cu un pistol în mână.

Arma se descărcase, înspăimântându-l pe Ian cel Tânăr, dar glonțul nu-și nimerise ținta. Oarecum speriat, marinarul se repezise la băiat, ridicând pistolul pentru a-l lovi în cap.

– Nu am avut timp nici să fug, nici să stau pe gânduri, a continuat el.

Deja dăduse drumul mâinii mele, iar acum degetele lui se strângeau în jurul genunchiului.

– Am apucat primul lucru pe care l-am găsit la îndemână și l-am aruncat în el.

Obiectul la îndemână fusese oala de turnătorie, un fel de polonic din cupru folosit pentru turnarea plumbului topit din cazanul de topire în matrițe. Forja era încă aprinsă, dar bine protejată și, deși în polonicul de topire nu mai era decât o cantitate mică, picăturile incandescente zburaseră din el direct în fața marinarului.

– Dumnezeule, cum a urlat!

Trupul slab al lui Ian cel Tânăr s-a cutremurat puternic, iar eu am ieșit de după canapea și m-am așezat alături de el, luându-l de mâini.

Prinzându-și fața între palme, marinarul se bălăbănise pe spate și răsturnase mica forjă, împrăștiind cărbunii încinși peste tot.

– Asta a declanșat focul, a spus băiatul. Am încercat să îl sting lovind cu diverse lucruri, dar a ajuns la hârtia curată, a aprins-o și, dintr-odată, ceva a făcut *vââj!* drept în fața mea, iar imediat după aceea întreaga încăpere a luat foc.

– Butoaiele cu cerneală, cred, a zis Jamie, mai mult către sine. Pudra dizolvată în alcool.

Mormanele de hârtie aprinsă s-au prăbușit între Ian cel Tânăr și ușa din spate, un zid de flăcări care scotea un fum negru și amenința să cadă peste el. Orbit și urlând din toți rărunchii, marinarul stătea în patru labe între băiat și ușa care dădea spre sala principală a tipografiei, unde oricine și-ar fi aflat salvarea.

– N… n-am putut suporta să-l ating, să îl împing din calea mea, a spus el, cutremurându-se din nou.

Pierzându-și capul cu totul, alegase în sus pe scară, apoi se trezise înconjurat de flăcările care se înălțau din încăperea din spate, atrase de scara devenită un fel de horn, umplând cu repeziciune camera de sus cu un fum orbitor.

– Nu te-ai gândit să ieși prin trapă pe acoperiș? l-a întrebat Jamie.

Ian cel Tânăr a clătinat amărât din cap.

– Nu știam că e acolo.

– Și de ce *exista* acolo? am întrebat curioasă.

James mi-a zâmbit.

– În caz de nevoie. Prost e vulpoiul care își face doar o ieșire din vizuină. Deși, trebuie s-o spun, nu la incendiu m-am gândit când am făcut-o.

A scuturat din cap, alungând un gând care îi distrăgea atenția.

– Dar crezi că individul nu a scăpat din foc? a întrebat Jamie.

– Nu avea cum, i-a răspuns Ian cel Tânăr, scâncind din nou. Iar dacă a murit înseamnă că eu l-am ucis. Nu i-am putut spune tatei că sunt un uci… un uci…

Plângea din nou, prea tare ca să poată rosti cuvântul.

– Ian, nu ești un ucigaș, l-a contrazis Jamie cu fermitate, bătându-l ușor pe umăr. Încetează, nu-i nimic – n-ai făcut nimic rău, băiete. Nimic rău, ai înțeles?

Băiatul a înghițit în sec și a dat din cap, dar nu a reușit să se oprească din plâns sau din tremurat. În cele din urmă, mi-am petrecut un braț pe după talia lui, l-am întors spre mine și i-am sprijinit capul pe umărul meu, bătându-l delicat pe spinare și încercând să-l liniștesc așa cum fac mamele cu copiii mici.

Am avut o senzație foarte ciudată cât l-am ținut în brațe; aproape la fel de înalt cât un bărbat matur, dar cu oase ușoare, fine și cu atât de puțină carne pe ele, încât era ca și cum aș fi îmbrățișat un schelet. Cu fața ascunsă la pieptului meu, vorbea cu un glas atât de tremurat din cauza emoției și înăbușit de țesătura rochiei mele, încât ne-a fost greu să-i distingem cuvintele.

– Păcat capital… a părut să spună… pedepsit să-mi petrec în iad… nu i-am putut spune tatei… m-am temut… nu mă mai pot întoarce acasă…

Jamie a ridicat din sprâncene spre mine, dar eu am înălțat din umeri neajutorată, mângâind în același timp părul des și bogat de pe ceafa băiatului. În cele din urmă, Jamie s-a aplecat și l-a apucat ferm de umeri, silindu-l să se ridice în picioare.

– Ascultă, Ian, a spus el. Nu, uită-te... uită-te la mine!

Cu un efort suprem, băiatul și-a îndreptat gâtul și și-a ațintit ochii înroșiți, plini de lacrimi, asupra unchiului său.

– Uite care e treaba, a început Jamie, prinzându-și nepotul de mâini și strângându-i-le ușor. În primul rând, nu e niciun păcat să ucizi un om care încearcă să te omoare. Biserica îți îngăduie să ucizi dacă ești silit, pentru a-ți apăra făptura, familia sau țara. Prin urmare, nu ai comis niciun păcat de moarte și nici nu vei fi pedepsit.

– Nu?

Ian cel Tânăr a fornăit cu putere, apoi și-a șters fața cu o mânecă.

– Nu, nu ești, a întărit Jamie, cu ochi surâzători. Mâine-dimineață vom merge împreună la părintele Hayes, te vei confesa și vei fi absolvit de păcat, dar el o să-ți spună același lucru ca și mine.

– Aha.

Exclamația i-a adus o ușurare profundă, astfel că umerii ciolănoși ai lui Ian cel Tânăr s-au

ridicat vizibil, parcă eliberați de o povară.

Jamie l-a bătut din nou pe nepot pe genunchi.

– Pe de altă parte, nu trebuie să te temi de tatăl tău.

– Nu?

Ian cel Tânăr acceptase fără ezitare vorbele lui Jamie privind starea sa sufletească, dar a părut foarte suspicios în legătură cu cea de-a doua părere a lui.

– Ei bine, nu pot spune că nu va fi supărat, a adăugat Jamie cu sinceritate. De fapt, cred că asta îi va albi părul pe loc. Dar va înțelege. Nu te va respinge și nici nu te va dezmoșteni, dacă asta te înspăimântă.

– Crezi că va înțelege? l-a întrebat Ian cel Tânăr în ai cărui ochi se dădea o bătălie între speranță și îndoială. Nu cred că… tata a ucis vreodată pe cineva? a întrebat el brusc.

Luat prin surprindere de întrebarea lui, Jamie a clipit iute de câteva ori.

– Păi, a spus el încet, cred că… A participat la o bătălie, dar… sincer să fiu, nu am cum să știu.

L-a privit oarecum neajutorat pe nepot.

– Nu e genul de lucru despre care bărbații vorbesc prea des, adevărat? Poate doar soldații, după ce au băut ceva mai mult.

Ian cel Tânăr a dat din cap, analizând replica și ți-a tras din nou nasul, scoțând un sunet gâlgâitor și neplăcut. Căutându-și grăbit batista din mânecă, Jamie a ridicat privirea brusc îngândurat.

– De aceea mi-ai povestit mie, și nu tatei? Pentru că știai că eu am mai ucis înainte?

Nepotul lui a dat din cap, studiindu-i fața lui Jamie cu ochi încrezători și tulburați.

– Da. Am crezut că… am crezut că tu vei ști ce să faci.

– Aha. Jamie a inspirat adânc și a schimbat o privire cu mine. Ei bine…

Și-a încordat umerii și l-am văzut acceptând povara pe care Ian cel Tânăr tocmai o lepădase. A oftat.

– Ceea ce trebuie să faci este să te întrebi întâi dacă ai avut de ales, a spus el. Nu ai avut șansa asta, așa că liniștește-te. Apoi mergi să mărturisești, dacă poți; dacă nu, spui o rugăciune de căință – e suficientă, când nu ai comis niciun păcat de moarte. Ascultă la mine, nu ai nicio vină, a spus el cu convingere, dar remușcarea apare pentru că regreți foarte mult necesitatea care te-a împins la acea faptă. Așa se întâmplă câteodată și nu ai cum să eviți o asemenea situație. Apoi să spui o rugăciune pentru sufletul celui pe care l-ai ucis, a urmat el, astfel încât acesta să-și găsească odihna și să nu te bântuie. Știi rugăciunea pentru liniștea sufletului? Zi-o pe aceea, dacă ai timp. Într-o bătălie, în lipsă de timp, folosește Călăuza Sufletului: „Fie ca sufletul acesta să fie la capătul brațului Tău, Tu, Iisuse Hristoase, Rege al Orașului Cerului, amin!“

– Fie ca sufletul acesta să fie la capătul brațului Tău, Tu, Iisuse Hristoase, Rege al Orașului Cerului, amin! a repetat Ian cel Tânăr în barbă, apoi a dat încet din cap. Da, am înțeles. Și-apoi?

Jamie a întins o mână și a atins cu mare delicatețe obrazul nepotului său.

– Și-apoi trăiești cu asta, băiete, a spus el slab. Atâta tot.

28. Gardianul virtuții

– Crezi că omul pe care l-a urmărit Ian cel Tânăr avea vreo legătură cu avertismentul lansat de sir Percival?

Am ridicat capacul tăvii cu mâncare aduse cu câteva momente în urmă și am adulmecat; parcă trecuse multă vreme de când mâncasem ghiveciul acela la Moubray.

Jamie a dat din cap, după care a ridicat un fel de rulou umplut, fierbinte.

– Nu m-ar surprinde să fie așa, a spus el cu glas sec. Deși sunt mai mulți oameni care îmi doresc răul, nu-mi pot închipui că bandele lor se învârt prin Edinburgh.

A luat o îmbucătură și a mestecat asiduu, clătinând din cap.

– Nu, e destul de limpede și nu merită să-mi fac prea multe griji în legătură cu asta.

– Serios?

Am luat o gură din rulou, apoi una mai mare.

– Ce e asta?

Jamie a lăsat în jos ruloul din care se pregătea să muște și s-a uitat la el.

– Carne tocată de porumbel amestecată cu trufe, a spus, după care a vârât în gură restul. Nu, a reluat apoi și a făcut o pauză pentru a înghiți. Nu, a repetat el, ceva mai clar. E mai curând o chestiune care ține de rivalitatea dintre contrabandiști. Există două bande cu care am avut unele probleme din când în când. A făcut un semn larg cu mâna, împrăștiind firimituri, și a întins degetele după alt rulou. Felul în care s-a comportat acel om – mirosind brandy-ul, dar gustându-l rareori – s-ar putea să fi fost *dégustateur de vin*; cineva care poate spune dintr-o adulmecare unde a fost făcut vinul și, dintr-o gură, să afle în ce an a fost îmbuteliat. Un individ foarte valoros.

Odată cu cina, sosise și vinul. Am turnat într-un pahar și mi l-am trecut pe sub nas.

– Îți putea da de urmă – ție, personal – după mirosul brandy-ului? am întrebat curioasă.

– Mai mult sau mai puțin. Ți-l mai amintești pe vărul meu Jared?

– Sigur că da. Vrei să spui că încă trăiește?

După măcelul de la Culloden și suferințele care au urmat, era extrem de încurajator să aflu că Jared, un emigrant scoțian bogat, care avea o afacere prosperă cu vinuri în Paris, se număra printre cei vii, iar nu printre morți.

– Cred că vor trebui să îl vâre într-un butoi și să îl azvârle în Sena ca să scape de el, a spus Jamie, expunându-și dinții într-un zâmbet strălucitor. Da, nu numai că trăiește, ci se și bucură de viață. De unde crezi că primesc brandy-ul franțuzesc pe care îl aduc în Scoția?

Răspunsul evident era „Franța“, dar m-am abținut să-l rostesc.

– De la Jared, presupun, am zis în schimb.

Având gura plină cu alt rulou, Jamie a dat afirmativ din cap.

– Hei! a exclamat, s-a aplecat în față și a înșfăcat tava din fața lui Ian cel Tânăr, ale cărui degete osoase au rămas suspendate în aer. Nu ai voie să mănânci lucruri grase ca astea după ce ți-ai umplut burta cu lapte, a spus el, încruntându-se și continuând să mestece. A înghițit și și-a lins degetele. O să mai cer niște lapte și pâine pentru tine.

– Bine, unchiule, dar… a spus Ian cel Tânăr, uitându-se cu jind la rulourile savuroase. Mi-e cumplit de foame.

După ce se eliberase prin mărturisire, băiatului îi revenise buna dispoziție și, evident, și pofta de mâncare.

Jamie s-a uitat la nepotul lui și a oftat.

– Ei, bine. Juri că nu o să verși peste mine?

– Da, unchiule, a spus umil Ian cel Tânăr.

– Bine, atunci.

Jamie a împins platoul spre băiat și a continuat să explice:

– Jared îmi trimite în majoritate vinuri de calitatea a doua din podgoriile lui din Moselle, păstrând vinurile de primă calitate pentru vânzarea în Franța, unde oamenii își dau seama de diferențe.

– Așadar, marfa pe care o aduci în Scoția poate fi identificată?

El a ridicat din umeri și a întins mâna spre paharul de vin.

– Doar un *nez*, un *dégustateur*, poate descoperi așa ceva. Însă problema este că micul Ian l-a văzut pe acel om gustând vinul la Dog, Gun și Blue Boar, iar acelea sunt tavernele de pe High Street care cumpără brandy exclusiv de la mine. Și alte câteva cumpără de la mine, dar și de la alți furnizori. După cum spuneam, în cazul ăsta nu-mi fac prea multe griji că cineva îl caută pe Jamie Roy la o tavernă.

Și-a ridicat paharul de vin și l-a trecut pe sub nas din reflex, a făcut o ușoară grimasă inconștientă și a băut.

– Nu, a reluat el, coborând paharul, ceea ce mă îngrijorează este că omul a reușit să pătrundă în atelier. Pentru că am făcut eforturi considerabile ca să mă asigur ca oamenii care mă văd în docurile de la Burntisland drept Jamie Roy să nu fie aceiași cu cei care își pierd vremea pe High Street cu domnul Alec Malcolm, tipograful.

M-am încruntat, încercând să pricep.

– Dar sir Percival te-a numit Malcolm și știe că ești contrabandist, am protestat.

Jamie a dat răbdător din cap.

– Englezoaico, jumătate dintre oamenii din porturile din apropiere de Edinburgh sunt contrabandiști, a spus el. Da, sir Percival știe bine cu ce mă ocup, dar nu a auzit de Jamie Roy, fără a mai vorbi de James Fraser. El crede că aduc mătase și catifea din Olanda, fiindcă pentru asta îl mituiesc. A zâmbit ironic. Pentru ele îi dau brandy croitorului din colț. Lui sir Percival îi cam plac hainele fine, iar soției lui, și mai mult. Dar el nu are știință ce fac eu cu băutura – fără a mai vorbi de cantități –, altfel ar vrea mai mult decât bucăți de dantelă și stofă, te asigur.

– E posibil ca vreun cârciumar să îi fi spus marinarului despre tine? Ei sigur te-au văzut.

Jamie și-a trecut o mână prin păr, așa cum făcea de obicei când stătea pe gânduri, zburlindu-și câteva șuvițe din creștet.

– Da, m-au văzut, a recunoscut el, dar numai drept client. Fergus se ocupă de afacerile cu tavernele și el are grijă să nu se apropie de tipografie. Întotdeauna ne întâlnim aici, în secret. Mi-a aruncat un zâmbet strâmb. Nimeni nu cercetează motivele pentru care un bărbat merge la bordel, nu-i așa?

– Asta să fie? am întrebat, brusc îngândurată. Orice bărbat poate veni aici fără să stârnească bănuieli. E posibil ca marinarul pe care l-a urmărit Ian cel Tânăr să vă fi văzut aici – pe tine și pe Fergus? Ori să fi auzit o descriere a voastră de la vreuna dintre fete? La urma urmelor,

nu ești cel mai greu de observat om pe care îl știu.

Și nu era. Deși în Edinburgh exista un număr considerabil de bărbați roșcați, puțini îl egalau ca înălțime și mult mai puțini băteau străzile cu aroganța instinctivă a unui războinic dezarmat.

– Bună întrebare, englezoaico, a spus el, dând din cap. Îmi va fi destul de ușor să aflu dacă vreun marinar cu coadă de cal și fără un ochi a trecut recent pe-aici; o s-o pun pe Jeanne să le iscodească pe fete.

S-a ridicat și s-a întins, aproape atingând cu degetele grinzile tavanului.

– Și după aceea, englezoaico, ce-ar fi să ne culcăm, bine? Și-a coborât brațele și mi-a zâmbit. Una peste alta, am avut parte de o zi al naibii de grea, nu?

– Cam așa e, am spus eu, surâzând.

Chemată pentru a i se da instrucțiuni, Jeanne a sosit împreună cu Fergus, care a deschis ușa pentru *madame* cu familiaritatea nepăsătoare a unui frate sau văr. Nici nu era de mirare că se simțea ca acasă, am presupus; se născuse într-un bordel parizian și tot acolo își petrecuse primii zece ani din viață, dormind într-un dulap de sub scară, asta când nu își câștiga traiul pe străzi furând din buzunarele trecătorilor.

– Brandy-ul a plecat, l-a anunțat el pe Jamie. I l-am vândut lui MacAlpine – cu o mică reducere de preț, milord, și-mi pare rău. M-am gândit că vânzarea rapidă e mai bună.

– Da, e mai bine să nu rămână în casă, a aprobat Jamie. Ce-ai făcut cu cadavrul?

Fergus a zâmbit scurt, iar fața lui slabă și zuluful negru de pe frunte îi dădeau un aer clar de pirat.

– Intrusul a ajuns și el la taverna lui MacAlpine, dar deghizat.

– În ce? am întrebat eu.

Mi-a adresat un zâmbet pirateresc; în ciuda desfigurării provocate de acel cârlig, Fergus devenise un bărbat foarte atrăgător.

– Drept o ladă cu lichior de mentă, milady, a spus el.

– Nu cred să fi băut cineva din Edinburgh lichior de mentă în ultima sută de ani, a remarcat madame Jeanne. Păgânii de scoțieni nu sunt obișnuiți cu lichiorurile fine; n-am văzut

niciodată vreun mușteriu care să bea aici altceva decât whisky, bere sau brandy.

– Exact, *madame!* a spus Fergus, dând aprobator din cap. Nu vrem ca vreunul dintre chelnerii lui MacAlpine să deschidă lada aceea, nu?

– Dar mai devreme sau mai târziu cineva tot o va deschide, am spus eu. Nu vreau să fiu lipsită de delicatețe, dar…

– Exact, milady, a zis Fergus, făcând o plecăciune foarte respectuoasă către mine. Deși lichiorul de mentă are un conținut ridicat de alcool. Pivnița tavernei e doar o oprire trecătoare pentru călătoria amicului nostru necunoscut către odihna eternă. Mâine va ajunge în docuri, iar de acolo va pleca foarte departe. Numai că până atunci nu am vrut să stârnească zarvă în casa lui *madame* Jeanne.

Jeanne a rostit ceva în franceză către Sfânta Agnes [39], dar nu am înțeles mare lucru, apoi a ridicat din umeri și s-a întors să plece.

– Voi întreba *les filles* despre marinar mâine, când ele vor fi libere, *monsieur*. Deocamdată…

– Deocamdată, fiindcă am adus vorba de odihnă, a intervenit Fergus, domnișoara Sophie ar putea fi liberă în seara asta?

Madame i-a aruncat o privire amuzată și ironică.

– Cum te-a văzut intrând, *mon petit saucisse* [40], cred că-și va face timp liber. A aruncat o privire spre Ian cel Tânăr, prăbușit pe perne ca o sperietoare lipsită de umplutura ei de paie. Și să găsesc un loc de dormit pentru tânărul domn?

– A, da. Jamie s-a uitat atent la nepot. Cred că putem aduce un pat în camera mea.

– A, nu! a protestat Ian cel Tânăr. Vei dori să fii singur cu soția ta, nu, unchiule?

– Poftim?

Neînțelegând, Jamie s-a uitat la el.

– Păi, mă gândeam… Ian cel Tânăr a ezitat, mi-a aruncat o privire, apoi s-a uitat imediat în altă parte. Păi, voiam să spun că poate vrei să… hmm.

Ca orice scoțian, a reușit să confere acelui ultim sunet o doză uimitor de mare de lipsă de delicatețe.

Jamie și-a frecat buza de sus cu încheieturile degetelor.

– Ești foarte politicos, Ian, a spus el, glasul tremurându-i ușor din cauza efortului de a nu izbucni în râs. Și sunt măgulit că ai o părere atât de bună despre virilitatea mea, dacă-ți închipui că sunt capabil de altceva decât să dorm după o zi ca asta. Dar cred că mă pot lipsi de plăceri trupești o noapte, cu toate că o iubesc foarte mult pe mătușica ta, a adăugat el, zâmbindu-mi discret.

– Dar Bruno mi-a zis că stabilimentul nu e aglomerat în seara asta, a intervenit Fergus, privind în jur destul de mirat. Băiatul de ce n-ar…?

– Pentru că încă nu are paisprezece ani, pentru numele lui Dumnezeu! a spus Jamie, scandalizat.

– Am aproape cincisprezece! l-a corectat Ian cel Tânăr, ridicându-se în șezut și părând interesat.

– Da, sigur că ar fi suficient, a spus Fergus aruncându-i o privire lui *madame* Jeanne pentru a primi confirmarea. Frații tăi nu erau mai mari când i-am adus aici pentru prima oară și s-au achitat onorabil.

– Ce-ai *făcut?*

Jamie s-a uitat cu ochi mari la protejatul lui.

– Păi, cineva trebuia să o facă, s-a scuzat Fergus, ușor impacientat. În mod normal, tatăl băiatului – dar, sigur, *monsieur* nu e –, asta nu înseamnă lipsă de respect față de stimatul tău tată, bineînțeles, a adăugat, dând din cap către Ian cel Tânăr, care a dat și el din cap ca o păpușă mecanică, dar e o treabă pentru cineva experimentat, înțelegi?

– Acum – s-a întors către *madame* Jeanne, cu aerul unui gurmand care se consultă cu specialistul în vinuri –, Dorcas sau Penelope, ce crezi?

– Nu, nu, a spus ea, clătinând hotărâtă din cap, ar trebui să fie Mary a doua, clar. Cea mică.

– A, cea cu părul blond? Da, cred că ai dreptate, a zis Fergus aprobator. Atunci, adu-o pe ea.

Jeanne a ieșit înainte ca Jamie să poată scoate mai mult decât un hârâit strangulat de protest.

– Dar nu se poate… băiatul… a început el.

– Ba da, pot, a spus Ian cel Tânăr. Cel puțin așa cred.

Fața lui nu avea cum să fie mai îmbujorată, dar urechile îi erau stacojii de emoție, odată uitate întâmplările de peste zi.

– Dar e… adică… nu te pot lăsa… a izbucnit Jamie și s-a ridicat și l-a privit îndelung furios pe nepot.

În cele din urmă, disperat, a ridicat brațele în aer și a acceptat înfrângerea.

– Și ce-o să-i spun mamei tale? a întrebat el, când ușa s-a deschis în spatele lui.

În prag apăruse o tânără foarte scundă, plinuță și moale ca o potârniche, într-o bluză albastră din mătase, cu fața rotundă și zâmbitoare și cu o claie de păr blond. Văzând-o, Ian cel Tânăr a înghețat, abia putând să respire.

În cele din urmă, nevoit să respire sau să moară, a inspirat și s-a întors spre Jamie. Cu un aer dulce și irezistibil, a spus:

– Ei bine, unchiule Jamie, dacă aș fi în locul tău…, și glasul i-a devenit alarmant de subțire, ca de soprană, apoi a tăcut, și-a dres vocea, după care a continuat pe un ton de bariton... eu nu i-aș spune. Noapte bună, mătușico! a adăugat și a pornit ferm înainte.

– Încă nu mă pot hotărî dacă ar trebui să-l omor pe Fergus sau să-i mulțumesc.

Jamie stătea pe pat în camera noastră din pod și își descheia încet nasturii de la cămașă.

Am pus rochia udă pe scaun și am îngenuncheat în fața lui ca să-i desfac cataramele de la genunchi ale pantalonilor.

– Cred că a încercat să facă totul pentru Ian cel Tânăr.

– Da, în stilul lui imoral de francuz.

Jamie a întins o mână în spate pentru a-și desface șnurul din păr. Nu și-l mai împletise când plecaserăm de la Moubray's, iar acum îi cădea moale și liber pe umeri, încadrându-i pomeții lați și nasul lung și drept, astfel că arăta ca unul dintre îngerii italieni mai fioroși ai Renașterii.

– Arhanghelul Mihail a fost acela care i-a gonit din rai pe Adam și pe Eva? am întrebat, scoțându-i ciorapii.

A chicotit.

– Îți par cumva un paznic al virtuții? Și pe Fergus îl iei drept șarpele cel viclean? Și-a băgat mâinile sub coatele mele și s-a aplecat să mă ridice. Sus, englezoaico, nu se cuvine să stai în genunchi și să mă slujești.

– Ai avut o zi foarte grea azi, i-am răspuns, făcându-l să se ridice odată cu mine. Chiar dacă n-a fost nevoie să ucizi pe cineva.

Avea bășici mari pe palme și, cu toate că își șterse mai toată funinginea, încă avea o dâră pe un obraz.

– Mm.

I-am cuprins talia cu mâinile, ca să-l ajut să-și desfacă betelia pantalonilor, dar el mi le-a reținut, lăsându-și o clipă obrazul pe creștetul meu.

– N-am fost tocmai cinstit față de băiat, să știi, a spus el.

– Nu? Mi s-a părut că te-ai purtat minunat cu el. S-a simțit mai bine după ce-a discutat cu tine.

– Da, așa sper. Și poate că rugăciunile ar fi de ajutor – rău sigur nu-i vor face. Dar nu i-am spus totul.

– Ce mai era de spus?

Mi-a înclinat capul, atingându-mi ușor buzele moi cu ale sale. Mirosea a fum și sudoare.

– Când un bărbat are sufletul bolnav după ce a ucis, are nevoie de o femeie, englezoaico, mi-a răspuns el încet. A lui, dacă se poate; o alta, dacă e nevoie. Pentru că ea poate face ceea ce el nu e în stare și îl vindecă.

Degetele mele au găsit șiretul prohabului, care s-a desfăcut când am tras de el.

– De aceea l-ai lăsat să meargă la a doua?

El a înălțat din umeri și s-a retras un pas, și-a împins pantalonii în jos și i-a scos.

– Nu-l puteam opri. Și cred că am avut dreptate să-l las, așa tânăr cum este. Mi-a zâmbit strâmb. Măcar n-o să se frământe în noaptea asta din cauza acelui marinar.

– Nu prea cred. Dar tu?

Mi-am scos bluza, trăgând-o peste cap.

– Eu?

M-a privit cu sprâncenele ridicate, în timp ce cămașa murdară din pânză îi atârna largă pe umeri.

M-am uitat în spatele lui, spre pat.

– Da. N-ai ucis pe nimeni, dar vrei să… hm?

I-am întâlnit privirea și am ridicat întrebător din sprâncene.

Zâmbetul i s-a lărgit pe față și orice asemănare cu Mihail, fermul gardian al virtuții, a dispărut. A ridicat un umăr, apoi l-a ridicat și pe celălalt și i-a lăsat să cadă, iar cămașa i-a alunecat pe brațe, aterizând pe podea.

– Ba cred că da, a spus el. Dar să te porți blând cu mine, da?

29. Ultima victimă a Bătăliei de la Culloden

A doua zi dimineață, i-am condus pe Jamie și Ian la treburile lor pioase, apoi am ieșit, oprindu-mă să cumpăr o coș mare din nuiele de la un vânzător de pe stradă. Sosise vremea să mă dotez din nou cu ceea ce puteam găsi în materie de medicamente. După evenimentele din ziua precedentă, începusem să mă tem că voi avea nevoie de ele foarte curând.

Spițeria lui Haugh nu se schimbase defel, nici în timpul ocupației engleze, nici în perioada Răscoalei Scoțiene și nici după declinul lui Stuart, și inima mi-a tresăltat de încântare când am pășit pe ușă în mirosurile familiare și persistente de păducel, mentă, ulei de migdale și anason.

Bărbatul de la tejghea era Haugh, dar mai tânăr decât bărbatul de vârstă mijlocie cu care avusesem de-a face în urmă cu douăzeci de ani, când frecventam dugheana pentru a culege informații militare, dar și pentru a cumpăra leacuri și ierburi.

Tânărul Haugh nu mă cunoștea, desigur, dar a fost curtenitor și, printre borcanele ordonate pe rafturi, mi-a găsit ierburile pe care le voiam. Multe erau plante obișnuite – rozmarin, calomfir, gălbenele –, dar unele din lista mea l-au făcut pe tânărul Haugh să ridice din sprâncenele de culoarea ghimbirului și să își țuguie buzele gânditor în timp ce căuta printre borcane.

În dugheană mai era un mușteriu care se foia pe lângă tejgheaua unde erau expuse tonice și tot felul de substanțe măcinate la comandă. Se plimba încoace și încolo cu mâinile împreunate la spate, evident impacientat. După o clipă s-a apropiat de tejghea.

– Cât mai durează? s-a răstit el la domnul Haugh, care era cu spatele la el.

– Nu știu, domnule reverend, s-a scuzat spițerul. Louisa a spus că va trebui fiartă.

Singurul răspuns a fost un pufnet, iar bărbatul înalt, cu umeri înguști și îmbrăcat în negru, și-a reluat plimbarea, aruncând din când în când câte o privire către ușa care dădea spre camera din spate, unde lucra numita Louisa. Bărbatul mi s-a părut oarecum cunoscut, dar nu am avut vreme să mă gândesc unde îl mai văzusem.

Domnul Haugh se uita nedumerit la lista pe care i-o dădusem.

– Aconit, a mormăit el. Asta ce e, că nu știu?

– Păi, în primul rând, e otravă, am spus eu.

O clipă, domnul Haugh a rămas cu gura căscată.

– E și medicament, l-am asigurat. Dar trebuie folosit cu grijă. Extern, este bun contra reumatismului, dar o cantitate minusculă înghițită ajută la reducerea ritmului pulsului. E bun pentru unele boli de inimă.

– Serios? s-a mirat domnul Haugh. S-a întors spre rafturi, cu un aer neajutorat. Hm, știți poate cum miroase?

Interpretând vorbele lui drept invitație, am trecut dincolo de tejghea și am început să caut printre borcane. Toate erau atent etichetate, dar unele etichete erau foarte vechi, cerneala se decolorase, iar hârtia se desprinsese la colțuri.

– Regret, dar încă nu mă pricep la medicamente la fel de bine ca tata, s-a scuzat tânărul domn Haugh, de lângă mine. M-a învățat destule, însă s-a stins acum un an și sunt lucruri a căror folosire nu o știu, îmi pare rău.

– Uitați, asta e bună contra tusei, am spus, luând un borcan cu frunze de arin și aruncând o privire spre reverendul nerăbdător, care își scosese batista și tușea ca un astmatic în ea. Mai ales în caz de tuse productivă.

M-am încruntat spre rafturile pline. Toate erau șterse de praf și imaculate, dar nicidecum așezate în ordine alfabetică sau botanică. Oare bătrânul domn Haugh ținea minte unde se găsea fiecare borcan ori avea sistemul lui propriu? Am închis ochii și m-am străduit să-mi amintesc ultima oară când călcasem în dugheana lui.

Spre surprinderea mea, imaginea a revenit cu ușurință. Venisem după degetariță, ca să fac o infuzie pentru Alex Randall, fratele mai tânăr al lui Black Jack Randall – și străbunicul lui Frank la șase generații distanță. Sărmanul băiat, murise de douăzeci de ani, dar trăise îndeajuns de mult ca să zămislească un fiu. Gândul la acel fiu și la mama lui, care îmi fusese prietenă, mi-a stârnit curiozitatea, dar m-am silit să îi fac uitați, revenind la imaginea domnului Haugh, care se ridicase pe vârfurile picioarelor pentru a ajunge la rafturile de sus, din partea dreaptă.

– Acolo.

Bineînțeles, mâna mea era aproape de borcanul pe care scria DEGETARIȚĂ. Într-o parte, era altul cu eticheta COADA-CALULUI, iar în cealaltă, RĂDĂCINĂ DE CRIN. Uitându-mă la ele, am ezitat și am derulat în minte utilizările posibile ale acelor ierburi. Uz cardiac, mai

toate. Dacă aconitul mai exista, trebuia să fie în apropiere.

Era. L-am găsit repede, într-un borcan pe care scria GLUGA-SOȚIILOR-BĂTRÂNE.

– Aveți grijă cu el, a zis, întinzându-i-l delicat domnului Hough. Chiar și o cantitate foarte mică vă poate face pielea să amorțească. Ar fi mai bine să păstrați asta într-un vas din sticlă.

Majoritatea ierburilor pe care le cumpărasem fuseseră ambalate în pătrate de pânză sau în cornete de hârtie, dar domnul Hough a dat din cap și a dus borcanul cu aconit în camera din spate, ținându-l la depărtare, de parcă s-ar fi așteptat să îi explodeze în față.

– Păreți a ști mult mai multe decât flăcăul ăsta despre doftorii, am auzit un glas un gros și răgușit din spatele meu.

– Mda, se pare că am ceva mai multă experiență decât el.

M-am întors și l-am văzut pe cleric aplecat peste tejghea, urmărindu-mă cu ochii de un albastru-deschis pe sub sprâncenele groase. Cu o tresărire, mi-am amintit unde îl văzusem; la Maubray's, în ziua precedentă. El nu dădea semne că m-ar fi recunoscut; probabil pentru că mantia acoperea rochia lui Daphne. Observasem că mulți bărbați nu luau în seamă chipul femeilor *en décolletage,* deși părea un obicei regretabil pentru un cleric. Și-a dres glasul.

– Mm. Și ce știți despre o boală de nervi?

– Ce fel de boală de nervi?

El și-a țuguiat buzele și s-a încruntat, ca și cum nu era sigur dacă să aibă încredere în mine. Buza de sus era ascuțită, precum clonțul unei bufnițe, iar cea de jos era groasă și lăbărțată.

– Păi… e un caz complicat. Dar ca să vorbesc la modul general – m-a măsurat cu atenție –, ce ați folosi pentru un fel de… crize?

– Crize de epilepsie? Când persoana cade la pământ și se zvârcolește?

El a clătinat din cap, lăsând la vedere o dungă roșiatică în jurul gâtului, unde pielea îi fusese roasă de gulerul înalt și tare.

– Nu, altfel. Țipete și priviri fixe.

– Țipete *și* priviri fixe?

– Nu în același timp, înțelegeți? s-a grăbit el să adauge. Întâi prima, apoi cealaltă ori mai curând invers. Întâi nu face decât să se uite în gol zile în șir, fără să vorbească, apoi, brusc, începe să urle de scoală și morții din morminte.

– Cred că este foarte chinuitor.

Așa era; dacă soția lui suferea de așa ceva, erau ușor de explicat ridurile adânci de stres care îi încadrau gura și ochii, dar și cearcănele vinețiii, cauzate de epuizare.

Am bătut ușor cu un deget în tejghea și am rămas pe gânduri.

– Nu știu; ar trebui să văd pacienta.

Preotul și-a atins buza de jos cu limba.

– Poate… poate ați vrea să veniți să o vedeți? Nu locuiesc departe, a adăugat el, cam rigid.

Nu-i stătea în fire să se roage de cineva, dar urgența solicitării lui s-a transmis în ciuda rigidității siluetei sale.

– Nu pot chiar acum, i-am spus. Trebuie să-mi întâlnesc soțul. Dar poate în această după-amiază.

– La ora două, a zis el imediat. Henderson's, în Carrubber's Close. Mă numesc Campbell, reverendul Archibald Campbell.

Până să spun da sau nu, perdeaua dintre dugheană și camera din spate s-a tras în lături și domnul Haugh a apărut cu două sticluțe, înmânându-ne fiecăruia câte una.

Reverendul s-a uitat suspicios la a lui, timp în care s-a scotocit în buzunar după o monedă.

– Ei, uite-ți și banii, a spus el nepoliticos, trântind-o pe tejghea. Și să sperăm că mi-ai dat-o pe cea care trebuie, nu otrava doamnei.

Perdeaua a foșnit din nou și o femeie s-a uitat după silueta preotului care se îndepărta.

– Cale bătută, a pufnit ea. Jumătate de penny pentru o oră de muncă și să mai rabzi și insulte. Domnul ar fi putut alege mai bine, ce altceva pot zice?

– Îl cunoașteți? am întrebat-o eu, curioasă fiind să văd dacă Louise avea vreo informație utilă despre soția suferindă.

– N-aș spune că-l știu bine, nu, a zis Louise, privindu-mă cu vădit interes. E unul dintre

preoții Bisericii Libere și stă mereu în colț la Market Cross și răcnește, spunând-le oamenilor că purtările lor sunt rele și că pentru mântuire trebuie să „se ia la trântă cu Iisus“, de parcă Domnul nostru ar fi cine știe ce luptător de la bâlci!

A pufnit disprețuitor față de o asemenea erezie și și-a făcut cruce ca nu cumva să se molipsească de ceva.

– Mă uimește că unul ca reverendul Campbell vine în dugheana noastră din moment ce gândește astfel despre papiștași, a zis, privindu-mă intens. Dar poate și dumneavoastră mergeți la Biserica Liberă, doamnă; nu am vrut să vă jignesc dacă așa stau lucrurile.

– Nu, sunt catolică – adică papistașă și eu, am asigurat-o. Mă întrebam doar dacă nu cumva știți ceva despre soția reverendului și despre starea ei.

Louisa a clătinat din cap și s-a întors pentru a se ocupa de alt mușteriu.

– Nu, n-am văzut-o niciodată pe doamna. Dar indiferent ce ar avea, a adăugat încruntându-se după reverendul plecat, sunt convinsă că traiul alături de *el* nu îi face niciun bine!

Vremea era răcoroasă, dar senină, și un ușor iz de fum încă zăbovea în grădina prezbiteriului, amintind de incendiu. Eu și Jamie stăteam pe o bancă lipită de zid, bucurându-ne de soarele palid de iarnă și îl așteptam pe Ian cel Tânăr să își încheie confesiunea.

– I-ai spus lui Ian despre prostiile pe care i le-a înșirat ieri lui Ian cel Tânăr? Despre locul în care am fost atât de multă vreme?

– A, da, a răspuns el. Ian e prea șiret ca să creadă, dar e o poveste destul de credibilă și mi-e prieten prea bun ca să insiste să afle adevărul.

– Presupun că e bună povestea pentru toată lumea, l-am aprobat eu. Dar nu ar fi trebuit să-i spui lui sir Archibald, în loc să îl faci să creadă că suntem proaspăt căsătoriți?

El a clătinat hotărât din cap.

– A, nu. Pe de o parte, sir Percival nu are habar de numele meu adevărat, deși pun rămășag pe câștigul meu pe un an că și-a dat seama că nici Malcolm nu mă cheamă. În niciun caz n-am vrut să facă vreo legătură între mine și Culloden. Și, pe de altă parte, povestea pe care i-am servit-o lui Ian va provoca mult mai multe discuții decât știrea că tipograful și-a luat soție.

– Vai, ce încâlcite devin ițele când exersăm înșelătoria, am spus eu.

Mi-a aruncat o privire scurtă și a zâmbit din colțul gurii.

– Dacă exersăm, o să ne fie mai ușor, englezoaico, a spus el. Încearcă să trăiești o vreme alături de mine și-o să te trezești că o să ți se mătase și cu fundul la fel de ușor cum… cum ai zice pește.

Am izbucnit în râs.

– Vreau să te văd pe tine făcând asta, am spus.

– M-ai văzut deja.

S-a ridicat și și-a întins gâtul, încercând să vadă peste zid, în grădina prezbiteriului.

– Lui Ian cel Tânăr îi ia al naibii de mult să se confeseze, a remarcat el, așezându-se din nou. Cum ar putea un flăcău de nici cincisprezece ani să aibă atât de multe de mărturisit?

– După ziua și noaptea de ieri? Cred că depinde cât de multe amănunte vrea părintele Hayes să afle, am zis, amintindu-mi foarte limpede dejunul pe care îl luasem cu prostituatele. Stă acolo de atâta vreme?

– A, nu. Vârfurile urechilor lui Jamie s-au făcut ceva mai roz în lumina dimineții. A… a trebuit să intru eu primul. Drept exemplu, înțelegi?

– Nici nu mă miră că a durat atât de mult, am comentat ca să-l sâcâi. Cât timp a trecut de la ultima ta confesiune?

– I-am spus părintelui Hayes că șase luni.

– Și așa e?

– Nu, dar am presupus că, dacă o să-mi ierte hoția, ultrajul și limbajul urât, m-ar putea ierta și pentru minciună.

– Cum, nu a fost vorba despre desfrâu sau gânduri păcătoase?

– Sigur nu, a spus el serios. Poți gândi orice fel de lucruri oribile fără a păcătui, dacă au de-a face cu soția ta. Păcătuiești doar dacă te gândești la alte femei.

– Habar n-aveam că m-am întors ca să îți mântui sufletul, am comentat eu cu un aer cochet, dar e bine că-ți pot fi de folos.

El a râs, s-a aplecat și m-a sărutat prelung.

– Mă întreb dacă asta se iartă, a spus el, făcând o pauză ca să respire. Așa s-ar cuveni, nu? E nevoie de mult mai mult ca să păzești un bărbat de flăcările iadului decât rostirea rozariului. Fiindcă veni vorba, a adăugat el, vârând mâna în buzunar și scoțând un rozariu din lemn care părea mușcat, să-mi aduci aminte că trebuie să-mi rostesc penitența azi. Tocmai mă pregăteam s-o fac, dar ai sosit tu.

– Câte rugăciuni trebuie să spui? l-am întrebat, jucându-mă cu mărgelele.

Aspectul de mușcătură nu era o iluzie; se vedeau urme mici de dinți pe mai toate mărgelele.

– Anul trecut am cunoscut un evreu, a spus el, ignorând întrebarea mea. Un adept al filosofiei naturii, care a călătorit în jurul lumii de șase ori. Mi-a povestit că atât în învățăturile musulmane, cât și în cele evreiești se consideră drept act de virtute ca bărbatul să se culce cu femeia lui. Mă-ntreb dacă asta are vreo legătură cu faptul că și musulmanii, și evreii sunt circumciși, a adăugat el gânditor. Nu mi-a trecut prin minte să-l întreb, deși probabil că i s-ar fi părut lipsit de delicatețe să-mi răspundă.

– Nu cred că prepuțul ar afecta într-un fel sau altul virtutea, l-am asigurat eu.

– A, bine, a zis și m-a sărutat din nou.

– Ce s-a întâmplat cu rozariul tău? am întrebat ridicând șiragul care căzuse pe iarbă. Arată de parcă ți l-au ros șoarecii.

– Nu șoarecii, a spus el. Copiii.

– Care copii?

– Ei, oricare s-a întâmplat să fie prin preajmă. A ridicat din umeri și a băgat mărgelele înapoi în buzunar. Jamie cel Tânăr are acum trei ani, iar Maggie și Kitty, doi. Michael cel mic abia s-a căsătorit, dar soția lui e gravidă. Soarele era în spatele lui, întunecându-i fața, astfel că dinții albi i-au sclipit brusc, atunci când a zâmbit. Nu știai că ești străbunică de șapte ori, nu?

– Străbunică? am întrebat eu, șocată.

– Păi, eu sunt străunchi, a spus el înveselit, și nu mi-a fost groaznic de greu, decât că m-am ales cu rozariul ros când copiilor le-au dat dinții – asta, plus că trebuie să răspund de multe ori când mi se spune „Nunchi“.

Câteodată, douăzeci de ani par cât o clipă, iar alteori, o perioadă foarte lungă.

– Hm, sper că nu există echivalent feminin pentru „Nunchi“.

– A, nu, m-a asigurat el. Îți vor spune Strămătușa Claire și te vor trata cu cel mai mare respect.

– Mulțumesc mult, am murmurat, având proaspătă în minte imaginea aripii de geriatrie din spital.

Jamie a râs și, cu inima ușurată după faptul că fusese proaspăt eliberat de păcate, m-a prins de talie și m-a ridicat pe genunchii lui.

– N-am văzut încă o strămătușă cu un fund atât de încântător și de moale, a spus el aprobator, făcându-mă să tresalt ușor pe genunchii lui. Răsuflarea lui m-a gâdilat pe gât când s-a aplecat în față. Am țipat scurt când m-a prins cu dinții de ureche.

– Mătușică, ai pățit ceva? a întrebat îngrijorat Ian cel Tânăr, care apăruse în spatele nostru.

Jamie a tresărit, cât pe ce să mă scape de pe genunchi, apoi și-a întărit strânsoarea în jurul taliei mele.

– A, da, a spus el. Mătușica ta a văzut un păianjen.

– Unde? a întrebat Ian cel Tânăr, uitându-se cu interes peste bancă.

– Acolo sus.

Jamie s-a ridicat, trăgându-mă în picioare și a arătat către un tei unde, bineînțeles, se vedea plasa unui păianjen țesător întinsă între două crengi și sclipind de umezeală. Țesătorul stătea în centrul plasei, rotund ca o cireașă și colorat strident în verde și galben pe spate.

– Îi spuneam mătușicii tale, a zis Jamie, în timp ce Ian cel Tânăr examina plasa cu o fascinație care îi evidenția lipsa genelor, despre un evreu pe care l-am cunoscut, un adept al filosofiei naturale. Făcuse un studiu asupra păianjenilor se pare; de fapt, venise la Edinburgh ca să țină o cuvântare savantă la Societatea Regală, cu toate că era evreu.

– Serios? Ți-a povestit multe despre păianjeni? a întrebat Ian cel Tânăr cu interes.

– Chiar mai multe decât aș fi vrut să aflu, l-a informat Jamie pe nepot. Există unii păianjeni care își depun ouăle în omizi, astfel că puii, după ce ies din ou, se hrănesc cu sărmana bestie cât ea este încă vie, însă cât mănâncă, nu mai sunt una și aceeași ființă. A mai spus

un lucru care mi s-a părut foarte interesant, a adăugat el, uitându-se printre gene la plasă. A suflat ușor peste ea, iar păianjenul s-a grăbit să se ascundă. Mi-a zis că păianjenii țes două feluri de fir și că, dacă ai o lupă și dacă îi poți face să stea nemișcați, bănuiesc eu, reușești să vezi pe unde ies firele; filiere, așa le-a numit el. În orice caz, un fir este lipicios, iar dacă vreo gâză îl atinge, s-a zis cu ea. Dar celălalt este uscat, ca acela cu care faci broderii, însă ceva mai subțire.

Păianjenul țesător a înaintat din nou spre centrul pânzei.

– Vezi cum merge? Jamie a arătat spre pânza ancorată cu o serie de spițe, sprijinind firele țesute într-un model complicat. Spițele de colo sunt țesute din fir uscat, pentru ca păianjenul să poată merge pe ele fără nicio problemă. Dar restul plasei e din firul lipicios – sau mai toată – și dacă urmărești îndelung și atent un păianjen mergând pe plasă, vei vedea că trece doar pe firele uscate, pentru că, dacă ar călca pe cele lipicioase, s-ar prinde și el.

– Chiar așa?

Ian a suflat cu respect asupra pânzei, urmărind atent cum păianjenul se deplasează pe drumul nelipicios către un loc sigur.

– Cred că aici există o morală pentru cei care țes plase, a remarcat Jamie încet înspre mine. Asigură-te că știi care dintre firele tale sunt lipicioase.

– Presupun că ar ajuta și mai mult dacă ai avea norocul ca, la nevoie, să apară un păianjen, am spus eu sec.

El a râs și m-a prins de braț.

– Acela nu e noroc, englezoaico. E vigilență. Ian, mergem?

– A, da.

Tânărul Ian s-a îndepărtat de plasă cu un regret evident și ne-a urmat către poarta bisericii.

– A, unchiule Jamie, voiam să te întreb, pot împrumuta rozariul tău? a spus el, când am ieșit pe pavajul din piatră din Royal Mile. Preotul mi-a spus că trebuie să rostesc cinci decade drept penitență și sunt prea multe ca să le țin socoteala pe degete.

– Sigur. Jamie s-a oprit și a scotocit prin buzunar după rozariu. Dar să mi-l dai totuși înapoi.

Ian cel Tânăr a zâmbit.

– Da, cred că și tu ai nevoie de el, unchiule Jamie. Preotul mi-a zis că era foarte păcătos, mi s-a confesat el, clipind din pleoapele fără gene, și mi-a mai zis să nu fiu ca el.

– Hmm.

Jamie a privit în susul și în josul străzii, apreciind viteza de deplasare a unui cărucior care se apropia croindu-și drum în jos pe panta abruptă. Proaspăt rași în acea dimineață, obrajii lui aveau o strălucire rozalie.

– Câte decade din rozariu trebuie să spui drept penitență? l-am întrebat, curioasă.

– Optzeci și cinci, a mormăit el.

Rozul din obrajii proaspăt rași s-a intensificat.

Ian cel Tânăr a rămas cu gura deschisă de mirare.

– Cât timp a trecut de la ultima confesiune, unchiule? a întrebat el.

– Mult timp, a răspuns el concis. Haideți!

După cină, Jamie a avut o întâlnire cu un anume domn Harding, reprezentant al Societății de Asigurări Mână în Mână, care asigurase clădirea atelierului, pentru a inspecta rămășițele carbonizate împreună cu el și pentru a evalua pagubele.

– N-o să am nevoie de tine, flăcăule, i-a spus liniștitor lui Ian cel Tânăr, care păruse lipsit de orice entuziasm la ideea de a revizita scena aventurii lui. Te duci cu mătușa să o vadă pe femeia aceea nebună. Nu-mi dau seama cum de reușești, a adăugat el către mine, ridicând o sprânceană. Ești în oraș de mai puțin de două zile și toți bolnavii de pe o rază de mulți kilometri se agață de poala ta.

– Nu chiar toți, l-am corectat sec. La urma urmelor, nu e decât o femeie și încă nu am văzut-o.

– Mda, bine. Măcar nebunia nu se ia. Sper.

M-a sărutat scurt, apoi s-a întors să plece, bătându-l amical pe umăr pe Ian cel Tânăr.

– Să ai grijă de mătușica, Ian.

El s-a oprit o clipă și s-a uitat după silueta înaltă a unchiului.

– Vrei să te duci cu el, Ian? l-am întrebat. Mă descurc și singură, dacă tu…

– A, nu, mătușică! s-a întors el spre mine, foarte rușinat. Nu am vrut nicidecum să merg acolo. Doar că, mă întrebam, în fine, ce se întâmplă dacă descoperă ceva în… în cenușă?

– Te referi la cadavru, am spus eu direct.

Îmi dădusem seama, desigur, că probabil exista posibilitatea ca Jamie și domnul Harding să *descopere* cadavrul marinarului cu un ochi și că acela era motivul pentru care Jamie îi spusese lui Ian să mă însoțească.

Stingherit, băiatul a dat din cap. Pielea lui căpătase o culoare roz, însă era încă prea întunecată ca paloarea cauzată de emoție să-l trădeze.

– Nu știu, am spus eu. Dacă focul a fost foarte aprig, s-ar putea să nu mai găsească mare lucru. Dar nu te îngrijora, i-am zis, atingându-i brațul ca să îl liniștesc. Unchiul tău va ști ce să facă.

– Da, adevărat.

Fața lui s-a înseninat, încredințat că unchiul lui era capabil să facă oricum față situației. Am zâmbit când i-am văzut expresia și am tresărit surprinsă de faptul că și eu credeam la fel. Fie că era vorba de chinezul bețiv, de agenții vamali corupți sau de domnul Harding de la Societatea de Asigurări Mână în Mână, nu aveam nicio îndoială că Jamie se va descurca.

– Atunci, hai, am spus în timp ce clopotul de la Canongate Kirk a început să bată. S-a făcut ora două.

În ciuda vizitei făcute părintelui Hayes, Ian păstrase un aer de binecuvântare visătoare, care revenise în acele momente, și nu am discutat prea mult când am coborât panta de la Royal Mile spre locuința lui Henderson din Carrubber's Close.

Era un hotel discret, dar luxos, potrivit standardelor din Edinburgh, având treptele acoperite cu o mochetă cu model și geamuri colorate la fereastra dinspre stradă. Părea mai scump decât și-ar fi putut permite un preot al Bisericii Libere, dar știam prea puține despre oamenii acelei congregații; probabil că ei nu depuneau jurământ de sărăcie la fel ca preoții catolici.

Conduși la etajul doi de un băiat, ușa ne-a fost deschisă imediat de o femeie corpolentă care purta șorț și avea un chip îngrijorat. Mi s-a părut a fi în jur de douăzeci și cinci de ani, deși își pierduse deja câțiva dintre dinții din față.

– Veți fi fiind doamna despre care reverendul a spus că va veni? m-a întrebat ea.

Fața ei s-a mai luminat puțin când am confirmat cu o mișcare din cap, după care a deschis ușa mai larg.

– Domnul Campbell a trebuit să plece la amiază, doamnă, a spus ea, cu un puternic accent de Lowland, dar a zis că vă va fi foarte îndatorat dacă îi puteți da un sfat privitor la sora lui.

Deci soră, nu soție.

– Mda, o să-mi dau toată silința, am spus. O pot vedea pe domnișoara Campbell?

Lăsându-l pe Ian cel Tânăr cu amintirile lui în camera de zi, am însoțit-o pe femeie, care s-a prezentat drept Nellie Cowden, până în dormitorul din spate.

Așa cum fusesem prevenită, domnișoara Campbell se uita în gol. Își ținea ochii albaștri spălăciți larg deschiși, dar nu părea să privească ceva anume – în niciun caz nu s-a uitat la mine.

Stătea pe un scaun scund și lat, numit scaun de îngrijire, cu spatele spre foc. În cameră era semiîntuneric, iar lumina focului care venea din spate făcea ca trăsăturile feței să îi rămână neclare, mai puțin ochii care nu clipeau. Văzute mai de aproape, trăsăturile ei rămâneau la fel de imprecise, avea o față moale, rotundă, care nu ieșea în evidență prin structura osoasă, și păr castaniu, delicat ca al unui bebeluș și pieptănat cu grijă. Nasul îi era scurt și cârn, avea bărbie dublă, iar gura ei rozalie rămăsese căscată, atât de moale încât îi ascundea trăsăturile naturale.

– Domnișoara Campbell? am zis cu fereală.

Nu am primit niciun răspuns de la silueta plinuță de pe scaun. A clipit, dar mai rar decât era normal.

– N-o să vă răspundă câtă vreme e în starea asta, a spus Nellie Cowden, din spatele meu. A clătinat din cap și apoi și-a șters mâinile de șorț. Nu, nicio vorbă.

– De cât timp e așa?

Am ridicat o mână a femeii, moale și dolofană, și i-am luat pulsul. L-am simțit, lent și foarte puternic.

– A, de data asta de două zile, până acum. Devenind interesată, domnișoara Cowden s-a aplecat, studiind fața celei pe care o îngrijea. De obicei, rămâne așa o săptămână sau mai

mult. Cea mai lungă perioadă a fost de treișpe zile.

Mișcându-mă încet – deși domnișoara Campbell nu părea să se alarmeze –, am început să examinez silueta care nu opunea rezistență, punându-i în același timp întrebări îngrijitoarei ei. Domnișoara Margaret Campbell avea treizeci și șapte de ani, mi-a spus domnișoara Cowden, singura rudă a reverendului Archibald Campbell, cu care locuise în ultimii douăzeci de ani, după moartea părinților lor.

– Ce declanșează starea asta? Știi cumva?

Domnișoara Cowden a clătinat din cap.

– Nu am de unde să știu, doamnă. Nimic nu pare să o stârnească. Acum se uită în jur, vorbește și râde, ia cina ca o copilă dulce, și dintr-odată – hop!

A pocnit din degete, apoi, pentru a fi mai convingătoare, s-a aplecat în față și le-a pocnit din nou în mod voit, exact sub nasul domnișoarei Campbell.

– Vedeți? a spus ea. Aș putea aduce șase trompeți cântând în cameră și tot nu s-ar clinti.

Eram aproape convinsă că domnișoara Campbell avea o problemă mintală, nu fizică, însă oricum am procedat la o examinare completă – ori atât de completă cât se putea fără a o dezbrăca pe femeia inertă și greoaie.

– Dar când iese din starea asta e cel mai rău, m-a asigurat domnișoara Cowden, lăsându-se pe vine alături de mine, care îngenuncheasem ca să verific reflexele plantare ale domnișoarei Campbell.

Picioarele ei, fără pantofi și ciorapi, era umede și miroseau a mucegai.

Mi-am trecut o unghie de-a lungul fiecărei tălpi, verificând reflexul Babinski, care ar fi indicat o leziune cerebrală. Însă, nimic; degetele ei s-au strâns, ceea ce reprezenta o reacție normală.

– Și ce se întâmplă atunci? E vorba de urletele despre care a vorbit reverendul? Vrei să-mi aduci o lumânare aprinsă, te rog?

– A, da, țipetele. Domnișoara Cowden s-a grăbit să îmi facă voia, aprinzând o lumânare din ceară de la flăcările din cămin. Țipă îngrozitor de tare, iar și iar, până nu mai poate. Apoi adoarme – și doarme o zi și o noapte – și se trezește ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

– Și e normală când se trezește? am întrebat-o eu.

Am plimbat încet lumânarea într-o parte și în alta, la vreo zece centimetri de ochii suferindei. Pupilele s-au strâns automat ca reacție la lumină, însă irișii au rămas ficși, fără a urmări flacăra. Am simțit îndemnul de a întinde mâna după mânerul solid al oftalmoscopului, pentru a examina retinele, dar nu era cazul.

– Păi, nu se poate spune că e bine, a spus rar domnișoara Cowden.

M-am întors de la pacientă ca să mă uit la ea și am văzut-o ridicând din umerii puternici pe sub pânza bluzei.

– Are ceva la cap, sărmana, a spus domnișoara Cowden, ca și cum ar fi vorbit despre un lucru oarecare. Așa e de aproape douăzeci de ani.

– Dar nu tu i-ai purtat de grijă în tot acest timp, adevărat?

– A, nu! Domnul Campbell a avut o femeie care a îngrijit-o acolo unde locuiau, în Burntisland, dar femeia aceea nu era chiar tânără și nu a vrut să plece de-acasă. Așa că, în momentul în care reverendul s-a hotărât să accepte oferta Societății Misionare și să o ducă pe sora lui cu el în Indiile de Vest, a vrut să angajeze drept îngrijitoare o femeie puternică, de bun caracter, care să nu aibă probleme cu călătoria pe mare… și iată-mă.

Pentru a întări dovada virtuților ei, domnișoara Cowden mi-a adresat un zâmbet, evidențiind din nou lipsa dinților din față.

– Indiile de Vest? Plănuiește să o ducă pe domnișoara Campbell pe o corabie până în Indiile de Vest?

Eram șocată; știam destul de multe despre condițiile de navigație pentru fi convinsă că o asemenea călătorie ar fi fost un calvar chiar și pentru o femeie sănătoasă. Luând în considerare situația, Margaret Campbell putea să reziste unui asemenea voiaj mai bine decât o femeie obișnuită – cel puțin dacă rămânea în transă.

– El s-a gândit că o schimbare de climă i-ar putea prii, mi-a explicat domnișoara Cowden. Să plece din Scoția, departe de amintirile ei îngrozitoare. Trebuia să facă asta mai demult, eu așa aș zice.

– Ce fel de amintiri îngrozitoare? am întrebat-o.

Judecând după sclipirea din ochii ei, mi-am dat seama că domnișoara Cowden era pregătită să îmi destăinuiască ceva. Între timp, încheiasem examinarea și ajunsesem la concluzia că domnișoara Campbell nu avea nicio suferință fizică, cu excepția lipsei de mișcare și a dietei sărăcăcioase, însă exista probabilitatea ca vreun detaliu din istoricul ei

să sugereze un anumit tratament.

– Păi, a început ea, apropiindu-se de masa pe care se afla o tavă cu o carafă și câteva pahare, știu doar ce mi-a spus Tilly Lawson, cea care a îngrijit-o atâta amar de vreme pe domnișoara Campbell, dar mi-a jurat că e adevărat, iar ea era o femeie cu credință în Dumnezeu. Doamnă, nu vreți să beți o picătură de lichior, în semn de ospitalitate din partea reverendului?

Scaunul pe care stătea domnișoara Campbell era singurul din încăpere, așa că eu și domnișoara Cowden, ne-am cocoțat împreună pe pat, lipsite de eleganță, și am studiat silueta tăcută din fața noastră, timp în care am sorbit din lichiorul de mure, iar ea mi-a spus povestea Margaretei Campbell.

Se născuse în Burntisland, la mai puțin de opt kilometri depărtare spre nord de Edinburgh, dincolo de Firth of Forth. În anul 1745, când Charles Stuart intrase în marș în Edinburgh pentru a reclama tronul tatălui său, ea avea șaptesprezece ani.

– Tatăl ei era regalist, bineînțeles, iar fratele ei lupta într-un regiment guvernamental, mărșăluind spre Nord, ca să îi înfrângă pe rebelii cei răi, a spus domnișoara Cowden, luând o înghițitură minusculă din lichior, ca să țină cât mai mult. Dar nu și domnișoara Margaret. Nu, ea era de partea prințului Charlie cel Frumos și a oamenilor din Hielan, care l-au susținut.

Mai ales unul, deși domnișoara Cowden nu îi știa numele. Însă trebuie să fi fost un bărbat deosebit, pentru că domnișoara Margaret fugise de-acasă pentru a-l întâlni și îi împărtășise toate informațiile pe care le obținuse ascultându-i pe tatăl ei și pe prietenii acestuia, dar și din scrisorile pe care fratele ei le trimitea acasă.

Apoi urmase Falkirk; o victorie, deși costisitoare și urmată de o retragere. Zvonurile însoțiseră fuga armatei prințului spre Nord și absolut nimeni nu se îndoise că aceasta ducea spre distrugere. În friguroasa lună martie, disperată de aflarea acelor știri, domnișoara Margaret a plecat de acasă în toiul nopții și s-a dus să îl întâlnească pe bărbatul pe care îl iubea.

În acest punct, relatarea fusese nesigură – fie că îl întâlnise, iar el o înșelase, fie că ea nu îl găsise la timp și se văzuse silită să se întoarcă de pe cîmpia Culloden –, însă, în orice caz, se întorsese, iar a doua zi după bătălie căzuse în mâinile unei bande de soldați englezi.

– E îngrozitor ce i-au făcut, a spus domnișoara Cowden, coborându-și glasul, ca și cum silueta din scaun ar fi putut auzi. Îngrozitor!

După ce îi urmăriseră și îi uciseseră pe fugarii de la Culloden, soldații englezi, orbiți de dorința vânătorii și a vânatului, nu se sinchisiseră să o întrebe despre numele și despre simpatiile politice ale familiei ei. După felul în care le vorbise ea, își dăduseră seama că era scoțiană, iar acest lucru le fusese de ajuns.

O abandonaseră mai mult moartă într-un șanț pe jumătate plin cu apă rece ca gheața și o salvase doar prezența norocoasă a unei familii de spoitori, care se ascunseseră în tufișurile din preajmă de teama soldaților.

– Nu pot socoti decât că e păcat că au salvat-o, chiar dacă e necreștinește să gândesc așa, a spus în șoaptă domnișoara Cowden. Altfel, sărmana mielușică și-ar fi desprins legăturile pământești și s-ar fi dus ca să fie alături de Domnul. Dar așa…

A făcut un semn stângaci spre silueta tăcută și a băut ce mai rămăsese din paharul cu lichior.

Margaret supraviețuise, dar nu vorbea. Oarecum înzdrăvenită, însă mută, a călătorit alături de spoitori, mergând spre Sud cu ei pentru a evita jafurile care se petreceau în Highlands după înfrângerea de la Culloden. Apoi, într-o zi, stând în curtea unei taverne cu un castron întins pentru a primi bănuți, în timp ce spoitorii cântau, ea fusese găsită de fratele ei, care se oprise cu regimentul Campbell, pe care îl conducea, pentru a se revigora în drum spre locul de încartiruire din Edinburgh.

– Ea l-a recunoscut și el a recunoscut-o, iar șocul produs de întâlnirea lor i-a redat glasul, dar nu și mintea, sărmana făptură! Bineînțeles, el a dus-o acasă, dar ea a trăit întotdeauna ca și cum s-ar fi aflat în trecut – cu ceva timp înainte de a-l fi întâlnit pe omul din Hielan. Tatăl ei murise de gripă, iar Tilly Lawson a zis că șocul de a o vedea astfel a ucis-o pe mama ei, deși s-ar putea să fi fost vorba tot despre gripă, pentru că în acel an muriseră mulți oameni din aceeași cauză.

Toate acestea îl învrăjbiseră profund pe Archibald Campbell atât împotriva scoțienilor din Highlands, cât și împotriva armatei engleze și și-a dat demisia din armată. După moartea părinților s-a văzut destul de înstărit, dar rămăsese singurul susținător al surorii lui suferinde.

– Nu s-a putut căsători, ce femeie l-ar fi vrut știind că ar fi trebuit să trăiască și alături de ea? a explicat domnișoara Cowden și a făcut un semn cu capul spre foc.

În acea situație dificilă se întorsese spre Dumnezeu și devenise preot. Neputând să-și părăsească sora sau să suporte viața izolată în casa de la Burntisland, care aparținuse familiei, își cumpărase o caleașcă, angajase o femeie care să o îngrijească pe Margaret și

începuse să facă scurte călătorii în zonele rurale pentru a predica, luând-o deseori și pe ea cu el.

Avusese succes ca predicator, iar în acel an fusese întrebat de Societatea Misionarilor Prezbiterieni dacă ar dori să întreprindă cel mai lung voiaj al său, tocmai până în Indiile de Vest, pentru a organiza biserici, și să numească misionari în coloniile din Barbados și Jamaica. Rugăciunile îi dăduseră răspunsul și vânduse proprietatea familiei din Burntisland, după care își mutase sora la Edinburgh, începând pregătirile pentru călătorie.

Am mai aruncat o privire spre silueta de lângă foc. Aerul încins din vatră îi făcea poalele rochiei să fluture în jurul picioarelor, însă, în afară de acea mișcare aproape imperceptibilă, ea părea o statuie.

– În fine, am spus oftând, îmi pare rău, dar nu pot face mare lucru pentru ea. Însă pot prescrie ceva, adică vă dau rețete pe care să vi le prepare spițerul înainte de plecare.

Dacă n-o puteau ajuta, am gândit eu, nici rău nu aveau cum să-i facă, și am scris o listă cu ingrediente. Mușețel, hamei, calomfir și verbină, cu puțină scorțișoară pentru obținerea unui tonic. Ceai de măceșe pentru corectarea deficiențelor de nutriție pe care le observasem – gingii umflate și sângerânde, precum și aspectul palid și umflat al feței.

– După ce ajungeți în Indii, am pus, întinzându-i domnișoarei Cowden hârtia, trebuie să te îngrijești să mănânce multe fructe – portocale, grepfruturi și mai ales lămâi. Ar trebui să procedezi la fel, am adăugat, făcând ca pe fața lată a menajerei să apară o expresie de profundă suspiciune.

Mă îndoiam că mânca legume, în afară de ceapă sau cartofi, mulțumindu-se cu porția zilnică de terci.

Reverendul Campbell nu se întorsese și nu vedeam niciun motiv real să îl aștept. Luându-mi rămas-bun de la domnișoara Campbell, am deschis ușa dormitorului și l-am găsit în prag pe Ian cel Tânăr.

– O, a făcut el, surprins. Venisem după tine, mătușico. E aproape trei și jumătate, și unchiul Jamie a spus că…

– Jamie?

Glasul a răzbătut din spatele meu, din scaunul de lângă foc.

Eu și domnișoara Cowden ne-am răsucit și am văzut-o pe domnișoara Campbell în picioare, dreaptă, cu ochii încă dilatați, dar acum privind normal. Cu privirea ațintită spre

ușă, când Ian cel Tânăr a pătruns în cameră, a început să urle.

Destul de tulburați de întâlnirea cu domnișoara Campbell, eu și Ian cel Tânăr ne-am îndreptat recunoscători spre refugiul oferit de bordel, unde am fost salutați sec de Bruno și conduși în salonul din spatele casei. Acolo i-am găsit pe Jamie și pe Fergus, adânciți într-o discuție.

– Adevărat, nu avem încredere în sir Percival, tocmai spunea Fergus, dar în cazul ăsta ce rost ar avea să te prevină în legătură cu o ambuscadă, de vreme ce ea are să se petreacă?

– Să fiu al naibii dacă știu de ce, a zis Jamie cu sinceritate, rezemându-se de spătarul scaunului și întinzându-se. Și dacă astfel stau lucrurile, trebuie să tragem concluzia, așa cum spui tu, că oamenii de la accize vor să organizeze o ambuscadă. Două zile, a spus el. Asta ar fi în golful Mullen.

Apoi, văzându-ne pe mine și pe Ian, a dat să se ridice și ne-a făcut semn să ne așezăm.

– Așadar, va fi la stâncile de sub Balcarres? a întrebat Fergus.

Jamie s-a încruntat gânditor și a bătut darabana cu două degete de la mâna dreaptă în tăblia mesei.

– Nu, a spus el în cele din urmă. Să fie la Arbroath, golfulețul de sub mănăstirea de-acolo. Ca să fim siguri, bine?

– Am înțeles. Fergus a împins farfuria cu prăjiturele din ovăz din care mâncase și s-a ridicat. O să dau știre, milord. Arbroath, peste patru zile.

Salutându-mă cu un gest din cap, a rotit mantia, și-a pus-o pe umeri și a ieșit.

– E vorba de contrabandă, unchiule? a întrebat Ian cel Tânăr cu interes. Vine un velier francez?

Apoi a luat o prăjiturică și a mușcat din ea, împrăștiind firimituri pe masă.

Jamie a căzut pe gânduri, cu o expresie distantă în privire, care a dispărut de îndată ce s-a uitat la nepotul său.

– Da, de asta e vorba. Dar *tu* nu ai nimic de-a face cu asta.

– Însă v-aș putea ajuta! a protestat băiatul. Vei avea nevoie de cineva fie și pentru a ține

catârii!

– După tot ce ți-a spus tatăl tău ieri, micuțule? a ridicat Jamie din sprâncene. Iisuse, ai o memorie cam scurtă, flăcăule!

Oarecum rușinat, Ian a mai luat o prăjiturică pentru a-și ascunde deruta. Văzându-l tăcut pe moment, am profitat de prilej pentru a-i adresa întrebările care mă frământau.

– Te duci la Arbroath să te întâlnești cu cei care au adus din Franța băuturi de contrabandă? Nu crezi că e primejdios după ce te-a avertizat sir Percival?

Jamie mi-a aruncat o privire, ridicând o sprânceană, dar a răspuns destul de răbdător:

– Nu. Sir Percival m-a prevenit că se știe de întâlnirea de peste două zile. Trebuia să aibă loc la golful Mulleen. Dar am un aranjament cu Jared și oamenii lui. Dacă din anumite motive întâlnirea nu poate avea loc, velierul va rămâne în larg și va reveni în noaptea următoare, dar în alt loc. Și există și un al treilea, dacă întâlnirea se amână din nou.

– Dar dacă sir Percival știe de prima întâlnire, nu va ști și de celelalte? am insistat eu.

Jamie a clătinat din cap și și-a turnat o cană de vin. A ridicat o sprânceană spre mine, întrebându-mă astfel dacă voiam și eu și, cum am clătinat din cap, a sorbit din ea.

– Nu, a spus el. Punctele de întâlnire sunt stabilite în grupuri de câte trei, între mine și Jared, și transmise aici, la Jeanne, printr-o scrisoare sigilată, băgată într-un pachet. După ce citesc scrisoarea, o ard. Cei care participă la întâlnirea cu velierul știu primul punct, desigur – bănuiesc că unuia dintre ei i-a scăpat o vorbă, a adăugat el, uitându-se încruntat în cană. Dar nimeni – nici măcar Fergus – nu cunoaște celelalte două puncte decât dacă trebuie să folosim unul dintre ele. Și când facem asta, cu toții știu că e bine să-ți țină gura.

– Atunci înseamnă că suntem în siguranță, unchiule! a exclamat Ian cel Tânăr. Te rog, lasă-mă să vin! N-o să vă stau în cale, a promis el.

Jamie i-a aruncat nepotului o privire urâtă.

– Da, bine, a spus el. Mergi cu mine la Arbroath, dar tu și mătușa ta veți sta la hanul de mai sus de mănăstire până terminăm. Claire, trebuie să-l duc pe flăcău acasă, la Lallybroch, a explicat el, întorcându-se spre mine. Și să dreg lucrurile cât de bine voi putea cu părinții lui.

Ian cel Bătrân plecase din Halliday în dimineața aceea, înainte de sosirea lui Jamie și a lui Ian cel Tânăr, fără să lase niciun mesaj, dar probabil că se îndreptase spre casă.

– Nu te deranjează dacă mergem până acolo? Nu te-aș invita, pentru că încă nu ți-ai revenit după călătoria de la Inverness – și ochii lui i-au întâlnit pe ai mei cu un zâmbet conspirativ –, dar trebuie să-l duc înapoi cât de curând posibil.

– Nu mă deranjează defel, l-am asigurat. Mă bucur să îi revăd pe Jenny și pe restul familiei.

– Unchiule, dar… a intervenit Ian cel Tânăr. Cum rămâne cu…?

– Stai liniștit! s-a răstit Jamie. Nu mai ai niciun cuvânt de spus, flăcăule. Să nu te mai aud vorbind, ai înțeles?

Cu un aer jignit, Ian cel Tânăr a luat încă o prăjiturică și a vârât-o în gură cu un gest elocvent, dând de înțeles că va tăcea mâlc.

Apoi Jamie s-a destins și mi-a zâmbit.

– Ei, cum a fost vizita la femeia nebună?

– Foarte interesantă. Jamie, cunoști pe cineva pe nume Campbell?

– Știu cel puțin trei sau patru sute de persoane, a zis el, zâmbind cu toată gura. Te gândești la un anume Campbell?

– Doi.

I-am relatat povestea lui Archibald Campbell și a surorii lui, Margaret, așa cum mi-o spusese Nellie Cowden.

Auzind acestea, a clătinat din cap și a oftat. Pentru prima oară, a părut cu adevărat îmbătrânit, având chipul încordat și ridat.

– E cea mai urâtă poveste pe care am auzit-o, dintre lucrurile petrecute după Culloden, a spus el. Dar nu am crezut că… stai puțin. S-a oprit și m-a privit, mijind ochii gânditor. Margaret Campbell. Margaret. E o fată mică și frumoasă, poate de statura lui Mary a doua? Și cu părul moale, castaniu, ca penele unei pitulici, și cu o față foarte plăcută?

– Probabil că așa arăta acum douăzeci de ani, am spus, rememorând silueta plinuță și neclintită care stătea lângă foc. O cunoști până la urmă?

– Da, cred că da. Gânditor, a coborât privirea spre masă, trasând o linie printre firimiturile împrăștiate. Da, dacă am dreptate, a fost iubita lui Ewan Cameron. Îl mai ții minte pe Ewan?

– Sigur.

Ewan fusese un bărbat atrăgător și glumeț, care lucrase cu Jamie la Hollyrood, culegând informații care ajungeau din Anglia.

– Ce s-a întâmplat cu el? am întrebat, observând chipul umbrit al lui Jamie.

– L-au împușcat englezii, a spus el încet. La două zile după Bătălia de la Culloden.

A închis ochii o clipă, apoi i-a deschis și mi-a zâmbit cu un aer abătut.

– Ei bine, atunci Dumnezeu să-l binecuvânteze pe reverendul Archibald Campbell, am auzit de el, o dată sau de două ori, în timpul Revoltei. Se spunea că e un soldat îndrăzneț și curajos și presupun că așa o fi și acum, sărmanul om. A mai rămas așezat un moment, apoi s-a ridicat, hotărât. Da, în fine, mai sunt multe de făcut până plecăm din Edinburgh. Ian, sus, pe masă, o să găsești lista clienților tipografiei; adu-mi-o și o să-i însemnez pe cei care așteaptă livrarea comenzilor. Trebuie să te duci la fiecare și să le restitui banii. Dacă preferă să aștepte până găsesc un alt loc pentru atelier și procur materiale… dar poate dura chiar și două luni, să le spui și asta.

Și-a pipăit haina, iar dintr-un buzunar s-a auzit un clinchet slab.

– Din fericire, banii de asigurare ajung pentru a-i restitui clienților și-mi mai și rămân. Fiindcă veni vorba – s-a întors spre mine și mi-a zâmbit –, treaba ta, englezoaico, este să găsești o croitoreasă capabilă să-ți facă o rochie decentă în două zile. Pentru că probabil Daphne își vrea rochia înapoi și nu te pot duce acasă, la Lallybroch, în pielea goală.

30. Întâlnirea

Principala mea distracție în călătoria spre Nord, la Arbroath, a fost să urmăresc atentă conflictul dintre Jamie și Ian cel Tânăr. Știam din proprie experiență că încăpățânarea era una dintre principalele trăsături de caracter ale neamului Fraser. Ian nu părea deloc defavorizat în acea privință, deși era doar pe jumătate un Fraser; ori neamul Murray nu ducea lipsă de încăpățânare ori genele neamului Fraser erau puternice.

Având posibilitatea de a o observa pe Brianna îndeaproape atâția ani, aveam propria părere despre asta, dar mi-am ținut gura, mulțumindu-mă să mă bucur de spectacolul oferit de lupta lui Jamie, care își găsise perechea. În momentul în care am trecut de Balfour, avea înfățișarea unui om hăituit.

Înfruntarea dintre un obiect de neclintit și o forță irezistibilă a continuat până la căderea serii celei de-a patra zi de călătorie, când am ajuns la Arbroath, unde am aflat că hanul la care Jamie intenționase să ne lase pe mine și pe Ian nu mai exista. Am găsit doar un zid părăginit din piatră și una sau două bârne de acoperiș, carbonizate; asta era tot ce mai rămăsese din el; în rest, drumul era pustiu pe kilometri întregi în fiecare direcție.

O vreme, Jamie a privit mormanele de piatră în tăcere. Era destul de limpede că nu ne putea lăsa în mijlocul unui drum noroios și pustiu. Îndeajuns de inteligent ca să nu profite de acel avantaj, Ian a rămas la fel de tăcut, deși trupul lui slăbănog aproape că vibra de emoție.

– Asta e, a zis Jamie într-un târziu, cu un aer resemnat. Veniți cu mine. Dar numai până la marginea falezei, Ian, ai auzit? O să-i porți de grijă mătușii.

– Am auzit, unchiule Jamie, i-a răspuns Ian cel Tânăr cu o umilință înșelătoare.

Am surprins însă privirea ironică a lui Jamie și am înțeles că, dacă Ian trebuia să-i poarte de grijă mătușii, ea trebuia să-i poarte de grijă lui Ian. Mi-am reținut zâmbetul, dând din cap, ascultătoare.

Restul oamenilor au fost punctuali, sosind la locul de întâlnire de pe faleză imediat după căderea întunericului. Doi dintre ei mi s-au părut oarecum cunoscuți, dar mai toți au rămas niște siluete neclare; trecuseră două zile de la noaptea fără lună, însă datorită fâșiei minuscule și argintii de la orizont, locul era ceva mai iluminat decât pivnița bordelului. Nu s-au făcut prezentări, iar oamenii l-au salutat pe Jamie cu mormăieli și bolboroseli de neînțeles.

Am văzut totuși o siluetă pe care nu o puteam lua drept altceva. Hurducându-se cu zgomot, pe drum apărut o căruță mare, trasă de catâri, condusă de Fergus, și o siluetă minusculă, nimeni altul decât domnul Willoughby, pe care nu-l mai văzusem de când îl împușcase pe bărbatul misterios pe scara din bordel.

– Sper că în seara asta nu are pistol la el, am murmurat către Jamie.

– Cine? a întrebat el, privind printre gene în întunericul care se îndesea. A, chinezul? Nu, niciunul dintre ei nu e înarmat.

Înainte de a apuca să întreb de ce, a înaintat să ajute la întoarcerea căruței, ca să fie pregătită pentru revenirea la Edinburgh imediat ce marfa de contrabandă ar fi fost încărcată. Ian cel Tânăr și-a croit drum înainte, iar eu, amintindu-mi de sarcina mea de custode, l-am urmat.

Domnul Willoughby s-a ridicat pe vârfuri pentru a ajunge cu mâinile în spatele căruței, de unde a apărut cu un felinar cu aspect ciudat, înzestrat cu un capac din metal găurit, și cu laturi metalice glisante.

– Acela e un felinar? l-am întrebat fascinată.

– Da, asta e, a spus Ian cel Tânăr cu îngâmfare. Laturile se țin închise până vedem semnalul de pe mare. A întins mâna spre el. Hai, lasă-mi-l mie; mă ocup eu, fiindcă știu semnalul.

Domnul Willoughby s-a mulțumit să clatine din cap, trăgând felinarul din strânsoarea lui Ian.

– Prea înalt, prea tânăr, a spus el. Tsei-mi așa spus, a adăugat el, ca și cum astfel ar fi rezolvat problemele o dată pentru totdeauna.

– Poftim? a sărit Ian cel Tânăr, indignat. Cum adică sunt prea înalt și prea tânăr, piticu…

– Vrea să spună că persoana care ține felinarul este o țintă potrivită, dacă vom avea vizitatori, s-a auzit o voce din spatele lui. Domnul Willoughby e dispus să-și asume riscul, pentru că e cel mai scund dintre noi. Tu ești îndeajuns de înalt ca să fii văzut, tinere Ian, și suficient de tânăr ca să nu ai încă bun-simț. Dă-te la o parte, ai înțeles?

Jamie i-a administrat nepotului o palmă ușoară peste ureche, apoi a înaintat și a îngenuncheat alături de domnul Willoughby. I-a șoptit ceva în chineză și chinezul a scos niște sunete care semănau cu un râs discret. Domnul Willoughby a desfăcut o latură a felinarului, întorcându-l spre Jamie care stătea cu palmele căuș. Un clic scurt, repetat de două ori, și am surprins licărul unor scântei provocate de cremene.

Era o porțiune sălbatică a coastei – deloc surprinzător, fiindcă mai toată coasta Scoției era sălbatică și stâncoasă – și m-am întrebat cum și unde va ancora velierul francez. Nu exista un golf natural, ci doar o curbură a coastei înapoia unei stânci mari, care ferea acel loc de privirile celor de pe drum.

Așa întuneric cum era, am reușit să disting coamele albe ale valurilor care veneau și se spărgeau pe plaja mică, în formă de semilună. Nu era o plajă netedă, pentru turiști – micile porțiuni de nisip se înălțau vălurite printre mormane de alge, pietriș și stânci aduse de apă. Nu erau ușor de traversat pentru niște oameni care purtau butoaie în spinare, dar potrivite datorită crăpăturilor din stânci, unde marfa putea fi ascunsă.

Brusc, alături de mine a apărut încă o siluetă.

– Oamenii sunt la locul lor, domnule, a informat bărbatul încet. Sus, pe stânci.

– Bine, Joey.

O lumină puternică, apărută brusc, a iluminat profilul lui Jamie. Cineva voia să aprindă fitilul aproape stins. El și-a reținut răsuflarea cât flacăra s-a stabilizat și a crescut, sugând ulei din rezervorul felinarului, apoi a expirat cu un oftat și a închis latura glisantă din metal.

– Bine, a spus el ridicându-se.

Și-a aruncat privirea spre faleza dinspre sud, observând stelele de deasupra ei, și a adăugat:

– E aproape nouă. Vor sosi curând. Nu uita, Joey, nimeni nu trebuie să se miște decât la semnal, ai înțeles?

– Da, domnule.

Tonul degajat al răspunsului mi-a sugerat că era un schimb obișnuit de cuvinte, dar Joey a rămas foarte surprins când Jamie l-a prins de braț.

– Ai grijă, i-a zis Jamie. Spune-le încă o dată – nimeni nu se clintește decât după ce vă dau semnalul.

– Am înțeles, domnule, a spus Joey, dar de astă dată mai respectuos.

A dispărut în noapte fără să scoată niciun sunet când a pășit pe stânci.

– S-a întâmplat ceva? am întrebat eu, coborând glasul cât să fiu auzită în ciuda zgomotului

făcut de valurile care se spărgeau.

Cu toate că plaja și faleza păreau pustii, peisajul întunecat și comportamentul secretos al camarazilor mei impunea precauție.

Jamie a clătinat scurt din cap; avusese dreptate în privința lui Ian cel Tânăr, m-am gândit – silueta lui întunecată era clar vizibilă pe fundalul cerului ceva mai deschis la culoare din spatele lui.

– Nu știu. A ezitat o clipă, apoi m-a întrebat: Spune-mi, englezoaico, simți vreun miros aparte?

Surprinsă, am inspirat adânc, mi-am ținut răsuflarea și apoi am expirat. Simțeam o varietate, între care duhoarea de alge putrezite, miros dens de ulei ars în felinarul de semnalizare și cel al lui Ian cel Tânăr, care transpira de emoție și spaimă lângă mine.

– Nimic ciudat, nu știu ce să zic, am spus. Tu simți ceva?

Umerii profilați pe cer s-au ridicat și au coborât într-un gest neclar.

– Nu acum. Acum câteva momente aș fi putut jura că am simțit miros de praf de pușcă.

– Eu n-am simțit nimic, a zis Ian cel Tânăr. Avea vocea răgușită de emoție și, jenat, s-a grăbit să-și dreagă glasul. Willie MacLeod și Alec Hays au cercetat stâncile. Nu au găsit nici urmă de oameni de la accize.

– Mda, bine.

Glasul lui Jamie părea neliniștit. S-a întors spre Ian cel Tânăr și l-a prins de umăr.

– Ian, acum să ai grijă de mătușica ta. Voi doi vă întoarceți la tufișurile de osul-iepurelui de acolo. Stați departe de căruță. Dacă se întâmplă ceva…

Încercarea lui Ian cel Tânăr de a protesta a fost întreruptă, din câte mi s-a părut, de o strângere mai puternică a degetelor lui Jamie, pentru că acesta s-a tras înapoi cu un scurt geamăt, frecându-și umărul.

– *Dacă* se întâmplă ceva, a reluat Jamie, apăsat, trebuie să o iei pe mătușica și să o duci direct acasă, la Lallybroch. Să nu zăbovești.

– Bine, dar… am intervenit eu.

– Unchiule! a spus Ian cel Tânăr.

– Fă cum ți-am poruncit! a zis Jamie pe un ton neiertător și s-a întors într-o parte, socotind că discuția era încheiată.

Cu un aer sumbru, Ian cel Tânăr a urcat drumul spre faleză, așa cum i se spusese, însoțindu-mă ceva mai departe de tufișurile de osul-iepurelui și descoperind un mic promontoriu de unde puteam vedea destul de departe spre mare.

– De aici se vede totul, a șoptit el, deși nu era nevoie să-mi spună asta.

Era adevărat. Dedesubtul nostru, stâncile formau o adâncitură, amintind de o cană spartă din care se revărsa întunericul, lumina reflectată de apă răsfrângându-se din marginea zimțată în care apa mării șușotea când atingea uscatul. La un moment dat, am surprins o mișcare discretă, când o cataramă din metal a reflectat lumina slabă, însă în rest, cei zece oameni de jos rămăseseră complet nevăzuți.

Am mijit ochii, străduindu-mă să depistez locul în care se afla domnul Willoughby cu felinarul lui, dar nu am văzut nici urmă de el și am tras concluzia că probabil stătea în spatele lui, împiedicând vederea dinspre faleză.

Brusc, Ian cel Tânăr s-a crispat lângă mine.

– Vine cineva! mi-a șoptit el. Repede, treci în spatele meu!

Trecând cu bravură în fața mea, a vârât o mână sub cămașă, până sub betelia pantalonilor, și a scos un pistol; chiar dacă era întuneric, am reușit să văd o sclipire slabă a razelor lunii de-a lungul țevii.

S-a încordat și a scrutat bezna, puțin aplecat asupra armei pe care o ținea cu ambele mâini.

– Pentru numele lui Dumnezeu, să nu tragi! i-am șuierat la ureche.

Nu am îndrăznit să îl prind de braț, ca nu cumva asta să nu declanșeze focul, dar eram îngrozită la gândul că el ar putea face vreun zgomot care să atragă atenția asupra oamenilor de jos.

– Ți-aș fi recunoscătoare dacă i-ai da ascultare mătușii tale, Ian, s-a auzit glasul slab și ironic al lui Jamie, din întunericul de dedesubtul marginii falezei. Aș prefera să nu-mi zbori creierii, ai înțeles?

Ian a coborât pistolul, iar umeri i s-au pleoștit în semn de ușurare sau poate dezamăgire. Tufișurile de osul-iepurelui au tremurat, apoi Jamie a apărut în fața noastră, îndepărtând țepii de pe mâneca hainei.

– Nu ți-am spus să vii neînarmat? Glasul lui Jamie era calm și discret, ca al unui profesor. Dacă scoți arma împotriva unui slujbaș al regelui, vei fi spânzurat, a explicat el, întorcându-se spre mine. Niciunul dintre cei prezenți aici nu are armă asupra lui, nici măcar un cuțit de spintecat pești, în caz că suntem prinși.

– Mda, în fine, Fergus zicea că nu o să mă spânzure pentru că nu mi-a crescut barba încă, a spus Ian cu stângăcie. Aș fi doar exilat în America.

Am auzit un șuierat slab când Jamie, exasperat, a inspirat printre dinți.

– A, da, și mama ta sigur va fi foarte încântată să afle că ai fost trimis în colonii, chiar dacă Fergus a avut dreptate! A întins un braț. Dă-mi arma, neghiobule. Apropo, de unde o ai? l-a întrebat, întorcând pistolul în mână. E deja armat. Eram sigur că am simțit miros de praf de pușcă. Ai fost norocos că nu s-a descărcat cât l-ai purtat sub betelia pantalonilor, ca să-ți zbori scula.

Înainte ca Ian să poată răspunde, l-am întrerupt pe Jamie și am arătat spre mare.

– Uite!

Nava franțuzească era ceva mai mare decât un punct pe suprafața mării, însă velele ei străluceau slab în licărul stelelor. Un vas cu doi arbori și vele aurice a trecut încet prin dreptul falezei și s-a oprit, tăcut ca și norii dispersați înapoia lui.

Jamie nu urmărea nava, ci privea în jos, spre un punct în care fațada stâncii se transforma într-un vălmășag de bolovani, chiar deasupra nisipului. Uitându-mă în aceeași direcție, am distins un licăr de lumină. Domnul Willoughby, cu felinarul lui.

A urmat o strălucire scurtă de lumină care a trecut este stâncile ude, apoi a dispărut. Ținându-mă de un braț, l-am simțit pe Ian cel Tânăr încordându-se. Cu respirațiile întretăiate, am așteptat cât să numărăm până la treizeci. Ian m-a strâns de braț, moment în care o altă lumină a licărit pe spuma de pe nisipul plajei.

– Ce-a fost asta? am întrebat.

– Ce anume?

Jamie nu s-a uitat la mine, ci spre velier.

– Pe țărm; când a licărit lumina, mi s-a părut că văd ceva pe jumătate îngropat în nisip. Arăta ca…

A urmat a treia licărire, iar o clipă mai apoi, o lumină a strălucit drept răspuns dinspre navă – un felinar de culoare albastră, un punct bizar care atârna de catarg, dublându-și intensitatea când a fost reflectat de apa întunecată.

În emoția provocată de vederea navei, am uitat de licărirea care mi se păruse a fi un morman mototolit de haine, parțial îngropat în nisip. Însă acum era evidentă mișcarea, iar la urechi ne-a ajuns plescăitul slab făcut de un obiect aruncat peste copastie.

– Vine mareea, a murmurat Jamie în urechea mea. Ancorele sunt plutitoare; curentul îi va aduce pe țărm peste câteva clipe.

Asta rezolva problema ancorajului navei – nu avea nevoie de așa ceva. Dar cum se făcea plata? Tocmai mă pregăteam să întreb când, pe neașteptate, s-a auzit un țipăt puternic și apoi dedesubt s-a dezlănțuit un adevărat iad.

Jamie și-a croit drum imediat prin tufișurile de osul-iepurelui, urmat de mine și de Ian cel Tânăr. Nu se vedea nimic clar, însă pe plaja nisipoasă era o agitație ieșită din comun. Siluete întunecate se împleticeau și se rostogoleau pe nisip, însoțite de strigăte. Am surprins câteva vorbe: „Stați, în numele regelui!“ Am simțit că îmi îngheață sângele în vene.

– Oamenii de la accize!

Și Ian cel Tânăr auzise somațiile.

Jamie a spus ceva vulgar în gaelică, apoi și-a lăsat capul pe spate și a strigat, iar glasul lui a răsunat clar pe deasupra plajei de dedesubt.

– *Èirich 'illean! Suas am bearrach is teich!*

Apoi s-a întors spre mine și Ian cel Tânăr.

– Plecați de-aici! ne-a poruncit el.

Zgomotul a sporit pe măsură ce pocnetele pietrelor care se rostogoleau s-au adăugat strigătelor. Brusc, o siluetă întunecată a țâșnit din desișul de osul-iepurelui de la picioarele mele și a dispărut în mare viteză în întuneric. A fost urmată de altă siluetă, aflată la vreun metru de mine.

Din întunericul de jos a răsunat un țipăt sfâșietor, suficient de tare ca să domine orice alt sunet.

– E Willoughby! a exclamat Ian cel Tânăr. L-au prins!

Fără să mai luăm în seamă ordinul lui Jamie de a pleca de acolo, amândoi ne-am îngrămădit ca să privim prin desișul tufișurilor de osul-iepurelui. Felinarul special se prăbușise pe-o parte, iar glisiera rămăsese deschisă, aruncând un fascicul de lumină ca un far spre plajă, unde gropile puțin adânci în care se ascunseseră vameșii rămăseseră căscate în nisip. Siluete întunecate se legănau, luptau și răcneau între mormanele umede de iarbă-de-mare. Lumina slabă din jurul felinarului era de-ajuns pentru a evidenția două siluete încleștate, cea mai mică lovind nebunește cu picioarele în timp ce era ridicată în aer.

– Îl prind eu! a spus Ian, care a sărit înainte, însă Jamie l-a apucat de guler și l-a smucit înapoi.

– Fă ce ți-am spus și ai grijă ca soția mea să fie în siguranță!

Gâfâind, Ian cel Tânăr s-a întors spre mine, însă eu nu am vrut să plec, mi-am înfipt mai bine picioarele în pământ și nu m-am lăsat clintită când el m-a tras de braț.

Ignorându-ne pe amândoi, Jamie s-a întors și a alergat de-a lungul falezei, oprindu-se la câțiva metri depărtare. I-am văzut silueta profilată clar pe fundalul cerului când el s-a lăsat într-un genunchi și a pregătit pistolul, rezemându-l pe un antebraț pentru a ținti în jos.

Zgomotul împușcăturii s-a auzit ceva mai slab decât un pocnet, pierzându-se în acel tumult. Totuși, rezultatul a fost spectaculos. Felinarul a explodat, azvârlind o ploaie de ulei arzând, întunecând brusc plaja și amuțind strigătele.

Câteva secunde mai apoi, liniștea a fost spartă de un urlet de durere și indignare. Orbiți preț de o clipă de explozia felinarului, ochii mei s-au adaptat imediat și am văzut altă lumină, produsă de câteva flăcări mici, care păreau să se deplaseze fără sens încoace și-ncolo. Pe măsură ce vederea nocturnă s-a limpezit, am observat că flăcările se ridicau din mâneca hainei unui om, care țopăia și urla, lovind inutil focul declanșat de uleiul arzând care îl împroșcase.

Tufișurile de osul-iepurelui s-au mișcat violent când Jamie s-a aruncat peste marginea falezei și l-am pierdut din câmpul meu vizual.

– Jamie!

Trezit de strigătul meu, Ian cel Tânăr m-a tras mai tare de mânecă, aproape ridicându-mă în aer, și m-a luat cu forța de la marginea falezei.

– Vino, mătușico! Curând o să ajungă aici, sus!

Cu siguranță așa era; auzeam strigătele de pe plajă tot mai aproape, pe măsură ce oamenii escaladau stâncile. Mi-am ridicat puțin fusta și am plecat, urmându-l pe băiat cât de repede puteam prin iarba deasă și înaltă de pe solul pietros.

Nu aveam idee încotro mergem, dar se părea că Ian cel Tânăr știa. Își scosese haina, iar cămașa albă era ușor de văzut, plutind ca o fantomă prin desișurile de anin și mesteacăn care creșteau mai departe de faleză.

– Unde suntem? l-am întrebat gâfâind, când am ajuns alături de el după ce a încetinit ritmul pe malul unui pârâiaș.

– Drumul spre Arbroath e în față, a spus el. Respira greu, iar pe o parte a cămășii avea o pată de noroi. O să fie mai ușor de mers. Te simți bine, mătușico? Vrei să te trec pârâul?

Am refuzat politicos oferta lui galantă, observând în sinea mea că aproape sigur cântăream cât el. Mi-am scos pantofii și ciorapii și am trecut prin pârâul a cărui apă îmi ajungea până la genunchi, simțind cum noroiul rece îmi pătrunde între degetele picioarelor.

Când am ajuns pe malul celălalt, tremuram violent și am acceptat haina oferită de Ian – agitat și înfierbântat de mișcare, el sigur nu avea nevoie de ea. Eram înfrigurată nu doar din cauza apei și a vântului rece de noiembrie, ci și de spaimă, gândindu-mă la ce se întâmpla în urma noastră.

Am ajuns gâfâind pe drum, unde vântul ne sufla rece în față. Nasul și buzele mi-au amorțit imediat, iar părul îmi flutura și îmi cădea greu pe gât. Era un vânt puternic, care nu făcea bine nimănui; el a adus zvon de voci până la noi cu câteva momente înainte de a ne ciocni de cei care vorbeau.

– Vreun semn de pe faleză? a întrebat cineva cu glas gros.

Ian s-a oprit brusc și m-am ciocnit de el.

– Încă nu, a venit răspunsul. Mi s-a părut că aud strigăte dintr-acolo, apoi vântul și-a schimbat direcția.

– Păi, urcă-te din nou în copac, cur mare, a spus primul bărbat, impacientat. Dacă vreunul dintre fiii de târfă trec de plajă, îi căsăpim aici. Mai bine luăm noi banii decât ticăloșii de pe plajă.

– Mi-e frig, a bombănit cel de-al doilea bărbat. Aici, în câmp deschis, vântul îți pătrunde pân' la os. Mai bine stăteam de veghe la mănăstire –măcar acolo era cald.

Ian cel Tânăr mă strângea atât de tare de braț, încât am crezut că mă voi alege cu vânătăi. Mi l-am tras, încercând să slăbesc strânsoarea lui, dar el nu m-a luat în seamă.

– Da, dar sunt mai puține șanse de a prinde peștele cel mare, a zis primul bărbat. A, și ce bine mi-ar prinde cincizeci de lire!

– De acord, a spus al doilea, resemnat. Dar nu știu cum o să-l vedem pe roșcovan pe întunericul ăsta.

– Întâi să-i umflăm, Oakie, după aia ne uităm la capetele lor.

Eforturile mele de a-mi elibera brațul l-au scos în cele din urmă din transă pe Ian cel Tânăr, care a pornit împleticindu-se după mine, ieșind de pe drum și pătrunzând în tufișuri.

– Ce voiau să spună cu veghea de la mănăstire? l-am întrebat imediat ce am socotit că nu mai puteam fi auziți de cei doi indivizi de pe drum. Știi cumva?

Ian cel Tânăr a încuviințat din cap.

– Cred că da, mătușico. Trebuie să fie vorba de mănăstirea Arbroath. Acolo e locul de întâlnire, nu?

– Locul de întâlnire?

– Dacă se întâmplă ceva rău, mi-a explicat el. Fiecare om trebuie să se descurce singur, pentru a se întâlni cu toții la mănăstire, cât de repede posibil.

– Păi, mai rău decât atât nu se putea, am remarcat eu. Ce a strigat unchiul tău când au apărut oamenii de la vamă?

Ian cel Tânăr s-a răsucit pe jumătate pentru a auzi eventualele zgomote de pași de pe drum; apoi și-a întors fața ovală spre mine.

– A, a zis: „Sus, flăcăi! Peste faleză și fugiți!“

– Bun sfat, am spus eu sec. Deci, dacă l-au urmat, probabil că mai toți oamenii au scăpat.

– Mai puțin unchiul Jamie și domnul Willoughby.

Agitat, Ian cel Tânăr și-a trecut o mână prin păr; asta mi l-a evocat pe Jamie și mi-am dorit să înceteze.

– Da. Am inspirat adânc. Ei bine, acum nu putem face nimic în privința asta. Ceilalți însă…

dacă se îndreaptă spre mănăstire…

– Da, m-a întrerupt el, asta încercam să hotărăsc; dacă trebuie să fac așa cum mi-a spus unchiul Jamie și să te duc la Lallybroch sau să încerc să ajung repede la mănăstire ca să-i avertizez pe ceilalți care vin acolo?

– Du-te cât de repede poți la mănăstire, i-am zis eu.

– Da, dar n-ar trebui să te las singură aici, mătușico, și unchiul Jamie a spus…

– Ian, sunt momente când trebuie să respecți ordinele și momente când trebuie să judeci cu mintea ta, l-am întrerupt eu cu fermitate, ignorând cu tact faptul că în realitate gândeam în locul lui. Drumul ăsta duce la mănăstire?

– Da. Nu sunt decât vreo doi kilometri.

Ian se foia deja, dornic să plece.

– Bine. Ocolește drumul și du-te la mănăstire. Eu o să merg direct pe drum și voi încerca să le distrag atenția celor de la accize până când tu ajungi acolo. Ne vedem la mănăstire. A, stai puțin – fă bine și ia-ți haina înapoi.

Am cedat-o cu o strângere de inimă; în afară de faptul că regretam pierderea căldurii pe care mi-o oferea, simțeam că renunț la ultima legătură cu o prezență umană prietenoasă. După plecarea lui Ian cel Tânăr, aveam să rămân singură în întunericul și în frigul nopții scoțiene.

– Ian.

L-am prins de braț pentru a-l mai reține o clipă.

– Da.

– Să ai grijă, bine?

Dintr-un imbold, m-am ridicat în vârful picioarelor și l-am sărutat pe obraz. Eram suficient de aproape ca să văd cum sprâncenele lui s-au arcuit de uimire. A zâmbit, apoi a plecat, iar o creangă de anin, îndoită de trecerea lui, a revenit în poziția inițială.

Era foarte frig. Singurele sunete erau șuieratul vântului care mătura tufișurile și murmurul îndepărtat al valurilor. Tremurând, mi-am înfășurat mai strâns șalul în jurul umerilor și m-am îndreptat spre drum.

M-am întrebat dacă ar fi fost bine să fac zgomot. Puteam fi atacată pe neașteptate, pentru că oamenii aflați la pândă ar fi auzit pașii mei, dar nu aveau cum să-și dea seama că nu eram un contrabandist fugar. Pe de altă parte, dacă mergeam cântând o melodie veselă pentru a da de înțeles că eram o femeie inofensivă, puteau rămâne ascunși în tăcere, nedorind să-și dea de gol prezența – iar eu îmi doream să-i depistez. M-am aplecat și am cules o piatră de pe marginea drumului. Apoi, simțindu-mă mai înfrigurată, am pornit pe drum și am mers înainte, fără să scot o vorbă.

31. Luna contrabandiștilor

Vântul se întețise, făcând crengile copacilor și tufișurile să freamăte întruna și acoperind zgomotul pașilor mei, dar și pe ai posibililor mei urmăritori. La mai puțin de o săptămână după sărbătoarea Samhain [41], era genul de noapte nebună care putea face pe oricine să creadă că spiritele și răul pândeau peste tot.

Totuși, nu un spirit m-a prins brusc din spate, acoperindu-mi gura cu palma. Dacă nu aș fi fost pregătită pentru o asemenea situație, probabil că m-aș fi speriat de moarte. Însă așa, inima mi-a tresărit și m-am zbătut puternic în strânsoarea celui care mă prinsese.

Mă apucase din stânga, strângându-mi brațul de corp și acoperindu-mi gura cu palma stângă. Dar mâna dreaptă îmi era liberă. L-am lovit cu călcâiul pantofului în rotulă, făcându-i piciorul să se înmoaie, apoi, profitând de ezitarea lui, m-am aplecat în față și am lovit în spate cu piatra, nimerindu-l în cap.

A fost o lovitură din lateral, însă destul de puternică, astfel că bărbatul a gemut surprins, iar strânsoarea lui a mai slăbit. Am lovit și m-am zbătut și, cum mâna i-a alunecat peste fața mea, mi-am înfipt dinții în degetul lui și am mușcat cât de tare am putut.

„Mușchii maxilarului pornesc de la apofiza sagitală din partea superioară a craniului până la inserția de pe mandibulă“ mi-am reamintit vag descrierea din *Anatomia lui Grey*. „Acest lucru conferă fălcii și dinților o forță considerabilă de strivire; practic, în general, fălcile umane pot exercita o forță de o sută cincizeci de kilograme.“

Nu mi-am dat seama dacă forța fălcilor mele depășea media, dar mi-a fost limpede că procedura își făcuse efectul. Atacatorul meu se zbătea disperat încoace și-ncolo în încercarea inutilă de a scăpa de strânsoarea de moarte pe care o exercitam asupra degetului lui.

Dat fiind că se zbătea, strânsoarea asupra brațului meu a slăbit și s-a văzut silit să mă lase jos. Imediat ce picioarele mele au atins din nou solul, i-am dat drumul la mână, m-am răsucit și i-am tras o lovitură zdravănă cu genunchiul în testicule, chiar dacă am fost împiedicată puțin de fustă.

Ca mijloc de apărare, lovirea bărbaților în testicule este mult prea lăudată. Mai precis, dă roade – și chiar spectaculoase –, dar este o manevră mai dificil de realizat decât s-ar putea crede, mai ales dacă femeia poartă o rochie grea. Bărbații își păzesc extrem de atent acea parte a corpului și se arată deosebit de precauți în privința oricărei încercări de atac asupra

testiculelor.

În situația aceea, atacatorul meu fusese prins cu garda jos, pentru că își ținea picioarele larg desfăcute ca să-și păstreze echilibrul, iar eu îl lovisem perfect. A scos un sunet hârâit, înfiorător, ca un iepure strangulat, și s-a ghemuit pe drum.

– Tu ești, englezoaico?

În întuneric, cuvintele au șuierat din stânga mea. Am făcut un salt ca o gazelă înspăimântată și, fără să vreau, am slobozit un țipăt.

Pentru a doua oară în câteva clipe, cineva mi-a pus mâna peste gură.

– Pentru numele lui Dumnezeu, englezoaico! a murmurat Jamie în urechea mea. Sunt eu.

Pe el nu l-am mușcat, deși eram foarte ispitită să o fac.

– Știu, am spus printre dinți după ce el m-a eliberat. Cine e omul care m-a prins mai devreme?

– Fergus, cred. Forma amorfă s-a îndepărtat câțiva pași și a părut că împunge o altă siluetă care stătea întinsă pe drum, gemând slab. Tu ești, Fergus? a întrebat el în șoaptă.

Auzind un geamăt gâtuit drept răspuns, s-a aplecat și l-a ridicat pe celălalt bărbat în picioare.

– Nu vorbiți! i-am îndemnat în șoaptă. Oamenii de la accize sunt drept în fața noastră!

– Chiar așa? a spus Jamie cu glas firesc. Păi, nu se arată prea curioși în legătură cu zgomotele pe care le facem, nu crezi?

A tăcut o clipă, ca și cum ar fi așteptat un răspuns, dar nu s-a auzit decât vâjâitul slab al vântului care trecea printre anini. Și-a lăsat o mână pe brațul meu și a strigat:

– MacLeod! Raeburn!

– Da, Roy, a răspuns din tufișuri un glas ușor iritat. Suntem aici. Și Innes și Meldrum, nu?

– Da, eu sunt.

Târându-și picioarele și vorbind în șoaptă, dintre tufișuri și copaci au ieșit alte siluete.

– …patru, cinci, șase, i-a numărat Jamie. Unde sunt Hays și frații Gordon?

– L-am văzut pe Hays în mare, a spus una dintre siluete. Cred că a înotat în jurul promontoriului. Probabil că frații Gordon și Kennedy au făcut același lucru. Nu am auzit zgomote care să indice că ar fi fost prinși.

– Destul de bine, a spus Jamie. Așa, englezoaico. Ce spuneai despre oamenii de la accize?

Având în vedere că Oakie și tovarășul lui nu apăruseră, am început să mă simt foarte jenată, dar am repetat ceea ce auziserăm eu și Ian.

– Da? a zis Jamie, interesat de relatarea mea. Fergus, poți să stai în picioare? Poți? Bravo, flăcăule. Ei, atunci poate c-ar fi bine să aruncăm o privire. Meldrum, ai la tine o bucată de cremene?

Câteva momente mai apoi, cu o torță care se chinuia să rămână aprinsă în mâna lui, Jamie a pornit în josul drumului și a cotit. Eu și contrabandiștii așteptam într-o tăcere încordată, pregătiți să fugim sau să-i sărim în ajutor, dar nu se auzeau zgomote care să trădeze o ambuscadă. După o vreme, care mi s-a părut o eternitate, de pe drum s-a auzit glasul lui Jamie.

– Haideți, veniți încoace, a spus el, cu calm și stăpânire de sine.

Stătea în mijlocul drumului, lângă un anin înalt. Lumina torței se răspândea în jurul lui într-un cerc pâlpâitor, iar la început nu am văzut pe altcineva în afară de Jamie. Apoi bărbatul de lângă mine a pufnit și un altul a icnit ca și cum s-ar fi înecat de groază.

Slab luminată, plutind în aer chiar deasupra umărului drept al lui Jamie, a apărut o altă față. O față congestionată, oribilă, întunecată în lumina făcliei care făcea ca orice lucru să își piardă culoarea, cu ochii holbați și cu limba scoasă. Părul blond ca paiele uscate s-a ridicat, învolburat de vânt. Am simțit un nou țipăt de spaimă înălțându-mi-se în gâtlej, dar l-am reținut.

– Englezoaico, ai avut dreptate, a spus Jamie. *A existat* un om de la accize, a zis el, aruncând la pământ ceva care s-a prăbușit cu un bufnet înfundat. Un mandatar, a explicat Jamie, făcând semn cu capul spre intrus. Se numea Thomas Oakie. Îl recunoaște cineva dintre voi?

– Așa cum arată acum, nu, s-a auzit un glas dinapoia mea. Iisuse! Nici maică-sa nu l-ar recunoaște!

S-a auzit un murmur general de negare și oamenii s-au foit, agitați. Era evident că, la fel ca mine, abia așteptau să se îndepărteze cu toții de acel loc.

– Bine, atunci. Cu o mișcare din cap, Jamie ne-a împiedicat să plecăm. Marfa e pierdută, așa

că nu avem ce împărți, ați înțeles? Are cineva nevoie de bani acum? a întrebat el, ducând mâna la buzunar. Vă pot da cât să vă ajungă o vreme, fiindcă mă îndoiesc că vom mai putea întreprinde ceva pe coastă o perioadă.

Unul sau doi dintre bărbați au înaintat oarecum rezervați, până aproape de cadavrul care atârna de un copac, pentru a-și primi banii, însă restul contrabandiștilor s-au topit, tăcuți, în noapte. După câteva clipe, rămăseserăm doar Fergus – încă alb la față, dar pe propriile picioare –, eu și Jamie.

– *Iisuse!* a șoptit Fergus, ridicând ochii spre bărbatul spânzurat. Cine o fi făcut asta?

– Eu sau cel puțin așa cred că se va zvoni, înțelegi? a răspuns Jamie, privind în sus, cu chipul aspru în lumina făcliei. Să nu mai zăbovim aici, bine?

– Unde-i Ian? am întrebat eu, amintindu-mi dintr-odată de băiat. S-a dus spre mănăstire, ca să vă avertizeze!

– Da? a făcut Jamie, cu glas tăios. Eu am venit din direcția aceea, și nu l-am întâlnit. În ce parte a plecat, englezoaico?

– Într-acolo, am spus eu, arătând cu degetul.

Fergus a scos un sunet ca un hohot de râs.

– Mănăstirea e în cealaltă direcție, a zis Jamie amuzat. Haideți! Îl prindem noi din urmă când își va da seama de greșeală și se va întoarce.

– Stați puțin, a spus Fergus, ridicând o mână. Dintr-un tufiș s-a auzit un foșnet discret, urmat de glasul lui Ian cel Tânăr:

– Unchiule Jamie?

– Da, Ian, a spus Jamie sec. Eu sunt.

Băiatul a ieșit din tufiș cu frunze prinse în păr și cu ochi dilatați de emoție.

– Am văzut lumina și m-am gândit să mă întorc, să văd dacă mătușa Claire e în siguranță, a explicat el. Unchiule Jamie, nu trebuie să mai zăbovești cu făclia aprinsă – zona e înțesată de oameni de la accize.

Jamie și-a petrecut un braț pe după umerii nepotului și l-a făcut să se întoarcă, înainte ca băiatul să observe cadavrul care atârna de o creangă a aninului.

– Nu-ți face griji, Ian, a spus el calm. Au plecat.

Rotind făclia prin tufișurile umede, a făcut-o să se stingă cu un fâsâit.

– Să mergem, a spus apoi calm, în întuneric. Domnul Willoughby e mai jos pe drum cu caii; spre zori vom ajunge în Highlands.

Note

1 - „Doamne, îmi pare rău… “ - în lb. fr. în orig.(n. tr.).

2 - Cântec patriotic britanic, după poemul lui James Thomson și pus pe muzică de Thomas Arne în 1740 (n. tr.).

3 - *Isaia, 9:5* (n. tr.).

4 - În original, *priest hole*, ascunzătoare folosită de preoții catolici în perioada în care au fost persecutați în Anglia (n. tr.).

5 - *Epistola întâia către Timotei a Sfântului Apostol Pavel, (Timotei)*, 2:14 (n. tr.).

6 - *Epistola întâia către Timotei a Sfântului Apostol Pavel,* (Timotei), 2:15 (n. tr.).

7 - „Dumnezeule! Ce tare a fost!“ – în lb. fr. în orig. (n. tr.).

8 - *Epistola către Romani a Sfântului Apostol Pavel, 5:9* (n. tr.).

9 - John Milton, *Paradisul pierdut*, cântul 4 (n. tr.).

10 - Revistă scoțiană destinată femeilor de peste 45 de ani, care conține povestiri, sfaturi privind broderiile și știri despre celebrități (n. tr.).

11 - Compus de Walter Donaldson pe versurile lui Joe Young și Sam M. Lewis în 1919, cântecul exprimă îngrijorarea că soldații americani proveniți din mediul rural nu vor mai dori să se întoarcă la ferme după ce au văzut Parisul (n. tr.).

12 - Cel Negru (n. tr.).

13 - Romane scrise de autori englezi: *Aventurile lui Roderick Random* de Tobias Smollet, publicat în 1748; *Tom Jones* de Henry Fielding, publicat în 1749 și, respectiv, *Robinson Crusoe* de Daniel Defoe, publicat în 1719 (n. tr.).

14 - În original *hogshead*, butoi cu capacitatea între 238 și 530 de litri (n. tr.).

15 - „Teiul“ (n. tr.).

16 - Autoarea comite un anacronism, deoarece romanul epistolar scris de Jean-Jacques Rouseau a apărut în 1761 (n. tr.).

17 - Unitate de volum egală cu aproximativ un litru (n. tr.).

18 - Gambit al reginei: deschidere de partidă în care un jucător sacrifică un pion sau altă piesă pentru a avea o poziție favorabilă (n. tr.).

19 - *Isaia,* 14:12 (n. tr.).

20 - „Inima mea“ în lb. galeză în orig. (n. tr.).

21 - „Fata mea“ (n. tr.).

22 - Sărbătoare galică celebrată de obicei pe 1 mai (n. tr.).

23 - Broșuri editate de secta Martorii lui Iehova (n. tr.).

24 - Reviste medicale, prima înființată în 1823, cu apariție săptămânală și în prezent, și a doua, *Journal of the American Medical Association,* înființată în 1883 (n. tr.).

25 - Walter Cronkite (1916–2009), jurnalist și prezentator de televiziune american (n. tr.).

26 - „Excentric“, „trăsnit“ – în lb. fr. în orig. (n.tr.).

27 - Frânturi din versurile unui cântec din genul spiritual, compus de omul de culoare James Weldon Johnson în 1928, pe versuri inspirate din *Iezechiel,* 37:1-14 (n. tr.).

28 - *Quod erat demonstrandum* („Ceea ce era de demonstrat“) în lb. lat. în orig. (n. tr.).

29 - Volum cu pagini având dimensiuni aproximative de 30 x 45 cm (n. tr.).

30 - În orig., *asfoetida,* o plantă care, după cum arată și numele, are un miros fetid (n. tr.).

31 - „Fata mea cu păr castaniu“, în galeză în orig. (n. tr.).

32 - *Ad litteram,* „baligă de cal“, echivalent al lui *merde,* „la naiba“, în lb. fr. în orig. (n. tr.).

33 - Anker este o veche măsură de capacitate pentru lichide, având între 30 și 40 de litri (n. tr.).

34 - După împerechere toate animalele sunt triste, expresie atribuită medicului și filosofului grec Galen (129-216), în lb. lat. în orig. (n. tr.).

35 - Navă cu vele (n. tr.).

36 - „Fiul meu iubit“, în lb. scoțiană în orig. (n.tr.).

37 - Malcolm X, preot musulman de culoare din SUA, activist în domeniul drepturilor omului (1925–1965, asasinat). Joc de cuvinte intraductibil, deoarece pronunția literei *X* înseamnă și „fost“. (n. tr.).

38 - Termen scoțian pentru „Charles“(n. tr.).

39 - La catolici, patroana tinerelor fete și a castității (n. tr.).

40 - „Micul meu cârnăcior“ – în lb. fr. în orig. (n. tr.).

41 - Marcând încheierea sezonului de strângere a recoltelor, Samhain se celebrează de la apusul soarelui în ziua de 31 octombrie până la apusul soarelui din ziua de 1 noiembrie (n. tr.).